

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΑ'

Τετάρτη 31 Οκτωβρίου 2001 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 31 Οκτωβρίου 2001, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.14' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Αθανάσιο Μάτη, Βουλευτή Τρικάλων, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Λευκάδας κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεγανησίου Λευκάδος ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του τοπικού γραφείου παροχής υπηρεσιών των ΕΛΤΑ στο Μεγανήσι.

2) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παραβόλας Αιτωλ/νίας ζητεί τη δημοπράτηση του αρδευτικού έργου Παραβόλας – Παμφίας Αιτωλ/νίας.

3) Οι Βουλευτές κύριοι **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ** και **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Τοπικό Συμβούλιο και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αργυρού Δήμου Δυστίων Εύβοιας ζητούν την κατασκευή τουριστικών έργων στο λιμάνι του Πόρτο Μπούφαλο Αργυρού Εύβοιας.

4) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή επιτυχόντων μη διοριστέων γραπτού διαγωνισμού ΑΣΕΠ 1998 ζητεί τον άμεσο διορισμό των επιτυχόντων στο Δημόσιο Τομέα.

5) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων ΤΕΕ Τήνου ζητεί την άμεση τοποθέτηση καθηγητών τεχνικών ειδικοτήτων στο ΤΕΕ Τήνου.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 165/28-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 16973/31-7-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 165/28-6-2001 που κατέθεσε ο κ. Ηλίας Δ. Καλλιώρας και όσον αφορά τα ερωτήματα, που αφορούν τις προσλήψεις, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το μέτρο περιορισμού των προσλήψεων στο Δημόσιο αναλογία μία πρόσληψη για κάθε πέντε αποχωρήσεις (1/5) δημοσίων υπαλλήλων από τις υπηρεσίες τους λόγω συνταξιοδότησης ή παραίτησης, καθιερώθηκε από τις διατάξεις του ν. 2469/1977 9 ΦΕΚ 38Α'/14-3-1997) και εφαρμόστηκε μέχρι την 31 -12-1999. Επισημαίνεται ότι, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ως άνω νόμου, ο λόγος 1/5 δεν αφορούσε στο σύνολο του προσωπικού των φορέων του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Πιο συγκεκριμένα, ειδικά για το εκπαιδευτικό προσωπικό όλων των βαθμίδων, τα Σώματα Ασφαλείας, το Λιμενικό Σώμα, το ιατρικό καθώς και το νοσηλευτικό προσωπικό ο σχετικός λόγος, ορίζεται σε μία πρόσληψη για κάθε μία αποχώρηση (1/1), ενώ, παράλληλα, οι μετακλητοί υπάλληλοι και το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των νέων νοσηλευτικών μονάδων και των ΔΕΠ των ΑΕΙ εξαιρούνται από τις ανωτέρω ρυθμίσεις.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι, κατά το χρονικό διάστημα εφαρμογής των προαναφερθέντων διατάξεων, την αρμοδιότητα επεξεργασίας των σχετικών αιτημάτων των φορέων για πρόσληψη προσωπικού και κατάρτισης των απαιτούμενων εγκριτικών αποφάσεων είχε η Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου. Στα πλαίσια, όμως, του Προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού και βάσει των στοιχείων που αποστέλλονταν στο Υπουργείο μας, δεν παρατηρήθηκε μη τήρηση του λόγου αυτού (1/5 ή, κατά περίπτωση, 1/1). Εάν υφίσταται συγκεκριμένη περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, αυτή θα πρέπει να αναφερθεί ρητά, προκειμένου να εξετασθεί.

2. ο αριθμός των προσληφθέντων υπαλλήλων σε φορείς του δημοσίου τομέα, καθώς και των αποχωρησάντων κατά τα έτη 1990-2000 έχει ως εξής:

ΕΤΗ	ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ
1990	7.533	24.069
1991	9.420	17.182
1992	6.179	16.309
1993	13.431	14.224
1994	22.262	16.155
1995	29.241	23.405
1996	22.890	15.624
1997	29.267	28.999
1998	19.233	18.258
1999	17.403	17.749
2000	30.378	32.565

(Επισυνάπτεται πίνακας στον οποίο τα προαναφερθέντα στοιχεία αναγράφονται αναλυτικά ανά ομάδα ομοειδών φορέων)

Διευκρινίζεται ότι τα ως άνω στοιχεία αφορούν στην πλειοψηφία τους, το εκπαιδευτικό, υγειονομικό προσωπικό, καθώς και προσωπικό για τα σώματα ασφαλείας για την πρόσληψη του οποίου ίσχυε, όπως προαναφέρθηκε, ο λόγος 1/1 ή εξαιρείτο από τις διατάξεις του ν. 2469/1997.

Συγκεκριμένα, κατά το έτος 1998 ποσοστό 91% του προαναφερόμενου συνολικού αριθμού προσληφθέντων αφορά υγειονομικό, εκπαιδευτικό προσωπικό για όλες τις βαθμίδες και προσωπικό για τα σώματα ασφαλείας, ενώ το ποσοστό αυτό διαμορφώνεται σε 84% επί του συνόλου των προσληφθέντων για το έτος 1999 και σε 57% για το έτος 2000.

3. Όσον αφορά στον ισχυρισμό περί αδικαιολόγητης αύξησης του αριθμού των προσλήψεων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο περιορισμός των προσλήψεων από το 1975 δημιούργησε σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, κυρίως κατά τα τελευταία έτη, στους φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία συναρτώνται άμεσα με την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, με αποτέλεσμα να είναι επιτακτική η ανάγκη στελέχωσής τους με προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης.

Περαιτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη ολοκλήρωσης της στελέχωσης των 13 Περιφερειών της χώρας, δεδομένου ότι η μερική στελέχωσή τους με μετατάξεις προσωπικού από περιφερειακές υπηρεσίες εκάλυπτε στοιχειωδώς τις υπηρεσιακές ανάγκες των φορέων αυτών.

Τέλος, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της διαδικασίας του Προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού κάθε έτους, αυτές δεν πραγματοποιούνται αυθαίρετα, αλλά συνδέονται άμεσα με τα σχετικά αιτήματα των φορέων και τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες, οι οποίες, ενόψει και της υλοποίησης προγραμμάτων της Ε.Ε τα τελευταία έτη, είναι αυξημένες.

Σχετικά με την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνει τη δημόσια διοίκηση και κατ' επέκταση της βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών, σημειώνεται ότι στα πλαίσια του Προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού κάθε έτους δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού με υψηλή εξειδίκευση και αυξημένα προσόντα.

Η ποιότητα δε των παρεχόμενων, προς τους πολίτες, υπηρεσιών, δεν εξαρτάται, άμεσα, από τον αριθμό των υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων, αλλά και από άλλες παραμέτρους, όπως η οργάνωση των υπηρεσιών, οι τυποποιημένες ή όχι διαδικασίες, η ζήτηση των προσφερόμενων υπηρεσιών κ.λ.π.

Στην έκθεση του ΟΟΣΑ, εν αντιθέσει με όσα αναφέρονται στην Ερώτηση, επισημαίνεται ότι τα μεταρρυθμιστικά μέτρα που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια όπως ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (που ρυθμίζει τα χρονικά όρια ολοκλήρωσης μιας διοικητικής διαδικασίας και τους μηχανισμούς διοικητικής προσφυγής), ο Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας (με τον οποίο θεσμοθετούνται μηχανισμοί καταπολέμησης της διαφθοράς) το Α.Σ.Ε.Π. (που διασφαλίζει αντικειμενικό και αξιοκρατικό σύστημα προσλήψεων και μειώνει το φαβοριτισμό και την ευνοιακρατία) και ο Συνήγορος του Πολίτη (ο οποίος μεσολαβεί μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών και πολιτών για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας) αποδεικνύουν την πρόοδο που έχει συντελεστεί στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Ειδικότερα με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες εγκαινιάστηκε το 1998 το Πρόγραμμα "Ποιότητα για τον Πολίτη" με σκοπό τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών στον πολίτη. Το 2000 θεσμοθετήθηκε ένα ευρύτερο πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης με το όνομα «Πολιτεία» (ν. 2880/2001, ΦΕΚ 9 τ Α'/30-1-2001) τα επιμέρους μέτρα του οποίου συνθέτουν μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη δημόσια διοίκηση που έχει ως κεντρικό σημείο την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών ήδη έχουν αρχίσει έργα τα οποία εμπλουτίζονται, εξελίσσονται και αναπτύσσονται όπως παρακάτω:

1. Τηλεφωνικές αιτήσεις

Λειτουργεί το σύστημα των τηλεφωνικών αιτήσεων (1502), για 50 είδη πιστοποιητικών με συμμετοχή των αντίστοιχων υπηρεσιών.

Το μέτρο των τηλεφωνικών αιτήσεων παρουσιάζει συνεχή αυξητική ζήτηση, γεγονός που φανερώνει την αποδοχή αυτής της διαδικασίας από τους πολίτες. Επίσης δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την άσκηση θετικών επιδράσεων στις διοικητικές διαδικασίες, που είναι η εξυπηρέτηση των πολιτών χωρίς μετακίνηση και ο απεγκλωβισμός των υπηρεσιών από τα προβλήματα που δημιουργεί η αυτοπρόσωπη παρουσία.

Το έτος 2000 οι κλήσεις προς την υπηρεσία Εξυπηρέτησης πολιτών "1502" ήταν 600.410. Το έτος 1999 οι κλήσεις ήταν 448.834 και επομένως το έτος 2000 υπήρξε μια αύξηση των κλήσεων κατά 33,81% περίπου.

Οι τηλεφωνικές αιτήσεις που τελικά απεστάλησαν από την Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Πολιτών "1502" προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων το έτος 2000 ήταν 281.179. Το έτος 1999 οι τηλεφωνικές αιτήσεις ήταν 205.807 και επομένως το έτος 2000 υπήρξε μια αύξηση των τηλεφωνικών αιτήσεων κατά 36,62 % περίπου.

Από την αρχή του έτους 2001 μέχρι 20-6-2001, οι κλήσεις προς την Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Πολιτών "1502" ήταν 264.715 και οι τηλεφωνικές αιτήσεις που τελικά απεστάλησαν προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων ήταν 134.165.

Το ΥΠΕΣΔΔΑ διερευνά τη δυνατότητα ένταξης και άλλων πιστοποιητικών και βεβαιώσεων στο μέτρο των τηλεφωνικών αιτήσεων και έχει αποστείλει σχετικό έγγραφο προς τις αρμόδιες υπηρεσίες.

2. Κέντρα Πληροφόρησης του Πολίτη

Λειτουργούν ήδη 39 Κέντρα Πληροφόρησης του Πολίτη σε ισάριθμες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας.

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν πρόσβαση στο Internet και μπορούν να ανταούν ηλεκτρονικά διοικητικές πληροφορίες, τόσο από τη βάση διοικητικών πληροφοριών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης, όσο και από τις ηλεκτρονικές σελίδες άλλων δημόσιων φορέων στο διαδίκτυο.

Είναι εφοδιασμένες επίσης με υπολογιστή και οθόνη αφής, στον οποίο έχουν πρόσβαση οι πολίτες, ώστε και μόνοι να μπορούν να αντλήσουν διοικητικές πληροφορίες, τόσο από την ηλεκτρονική βάση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης, όσο και από την ηλεκτρονική βάση με τοπικές πληροφορίες που συντηρεί η κάθε νομαρχία.

Εντός του 2001 θα συσταθούν αντίστοιχα Κέντρα Πληροφόρησης του Πολίτη στις υπόλοιπες Ν.Α., καθώς και τις Περιφέρειες.

3. Πιλοτικό πρόγραμμα Ξάνθης για 'Ατομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ)

Έγιναν παρεμβάσεις προκειμένου να καταστούν προσβάσιμα τα εξής κτίρια:

Διοικητήριο, υποκατάστημα ΙΚΑ, Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο, ΔΕΗ, ΟΤΕ, παράρτημα Πανεπιστημίου, Λέσχη Γραμμάτων και Τεχνών.

Επίσης έγινε παρέμβαση στην παραλία Μουδάνων και στην παλαιά πόλη της Ξάνθης (σήμανση και ειδική λωρίδα για την κίνηση αμαξιδίων).

Βρίσκονται υπό κατασκευή κτίρια ΕΛΤΑ, Κέντρο Ψυχαγωγίας «Ξανθίππη», Δημαρχείο, Εκκλησία Τιμίου Προδρόμου.

Για την ενημέρωση των ΑΜΕΑ και την ευαισθητοποίηση του κοινού, έγιναν τρεις ημερίδες από τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και δόθηκαν διαλέξεις σε συλλόγους ΑΜΕΑ και σε σχολεία.

4. Οδηγός του Πολίτη για ΑΜΕΑ

Απεστάλη στους ενδιαφερομένους φορείς και πολίτες.

5. Οδηγός του Πολίτη 2000

Εκδόθηκε διτομο έργο που περιέχει διοικητικές πληροφορίες για διαδικασίες δικαιολογητικά, αρμόδιες υπηρεσίες και απεστάλει σε όλες τις υπηρεσίες και τους πολίτες ύστερα από αίτησή τους. Βρίσκεται και στην ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου (gsra.gr).

6. Άλλοι Οδηγοί

Απεστάλησαν σε όλες τις Ν.Α. Οδηγοί κατά δραστηριότητα (π.χ. Οδηγός του Αγρότη, Οδηγός του Εμπόρου κ.λπ.) Επίσης απεστάλη ο Οδηγός υπηρεσιών της Περιφέρειας.

7. Δημοσιογραφικά

Αποστολή της εβδομαδιαίας εφημερίδας του Υπουργείου, στην οποία δημοσιεύονται προκηρύξεις πρόσληψης στο Δημόσιο τομέα, σε όλες τις Ν.Α.. Επίσης οι πληροφορίες αυτές βρίσκονται και στην ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου.

8. Λειτουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών

Από τις αρχές Ιουλίου ξεκίνησε και λειτουργεί στο κέντρο της Αθήνας (Όθωνος 10 και Αμαλίας 2) Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών με στόχο την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη με τις λιγότερες δυνατότες διαδρομές. Αντίστοιχο στόχο εξυπηρετεί και ο Πρόγραμμα Αριάδνη, που αναφέρεται παρακάτω.

9. Πρόγραμμα «Αριάδνη»

Βρίσκεται σε εξέλιξη η προκήρυξη του έργου, με το οποίο θα συνδεθούν ηλεκτρονικά οι Ν.Α. με τους ΟΤΑ α' βαθμού, ούτως ώστε να διεκπεραιώνονται οι υποθέσεις των πολιτών, (π.χ. έκδοση αδειών, δικαιολογητικών κ.λπ.), χωρίς τη μετακίνηση του πολίτη στην Ν.Α.

10. Προγράμματα Αστερίας και Πάνορμος

Παρόμοιες εφαρμογές με το πρόγραμμα Αριάδνη είναι το πρόγραμμα Αστερίας για τα νησιά του Αιγαίου και το Πρόγραμμα Πάνορμος για το νομό Μαγνησίας. Το πρόγραμμα Αστερίας εφαρμόζεται ήδη.

Στα πλαίσια της διαφάνειας και της Εφαρμογής της Αρχής του Ελέγχου συμβάλλουν ήδη η λειτουργία του Συνηγόρου του Πολίτη, οι Ειδικές Επιτροπές εφαρμογής νομοθεσίας περί προθεσμιών, (άρθρο Δεύτερο νόμου 2690/99 ΦΕΚ 45 τ. Α/9-3-99), το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης με την αύξηση του αριθμού των Επιθεωρητών – Ελεγκτών και την ίδρυση περιφερειακών γραφείων, η δημιουργία του Συντονιστικού οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.), η λειτουργία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και η εφαρμογή του άρθρου 28 του νέου Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) για υποχρεωτική δήλωση της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων.

Ο Υφυπουργός ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ»

2. Στην με αριθμό 169/28-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 716/31-7-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 169/28-6-01 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δημ. Ν. Αλαμπάνος και αφορά στην ίδρυση παραρτήματος του Τ.Ε.Ι. Λαμίας στην Αταλάντη, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας έχει συγκροτήσει Ομάδα Εργασίας από διακεκριμένους ειδικούς και εμπειρογνώμονες προερχόμενους από τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ της χώρας, η οποία έχει ως έργο της την εκπόνηση του εθνικού χωροταξικού στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι προτάσεις της Ομάδας Εργασίας θα υποβληθούν στο ΥΠ.Ε.Π.Θ., αφού ολοκληρωθεί η κατάρτιση των επιμέρους στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων ανάπτυξης κάθε ΤΕΙ και ΑΕΙ.

Όλες οι προτάσεις φορέων από όλη τη χώρα έχουν διαβιβαστεί στην Ομάδα Εργασίας, προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων και των εισηγήσεών της.

Σημειώνεται ότι για την ίδρυση Σχολής Τμήματος ή Παραρτήματος ΤΕΙ απαιτείται σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο των ΤΕΙ (ν. 1404/83) η υποβολή πρότασης από τη Συνέλευση του οικείου ή του πλησιέστερου ιδρύματος, όταν πρόκειται για παράρτημα και εν προκειμένω του ΤΕΙ Λαμίας.

Το εν λόγω Τ.Ε.Ι. υπέβαλε προτάσεις για ίδρυση Τμημάτων «Εργονομίας», «Περιβαλλοντολογίας και Ήπιων Μορφών Ενέργειας» και «Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών», εκ των οποίων εγκρίθηκε το τελευταίο με έδρα τη Λαμία.

Τέλος επισημαίνουμε ότι το ΥΠΕΠΘ δε συζητά μεμονωμένα προτάσεις δημιουργίας νέων Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, πριν ολο-

κληρωθεί το έργο της Ομάδας Εργασίας Εθνικού Σχεδιασμού.

Ο Υπουργός ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

3. Στην με αριθμό 202/29-6-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4188/6-8-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 202/29-6-2001 του Βουλευτή κ. Α. Λιάσκου, σας γνωρίζουμε ότι:

Το Υπουργείο Ανάπτυξης τη διετία 2000-2001 έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα του τουρισμού και ανέλαβε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση τόσο των παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και στα θέματα προβολής και διαφήμισης της χώρας καθώς επίσης και στα θέματα αξιοποίησης της τεράστιας περιουσίας του ΕΟΤ.

Στα πλαίσια αυτά ανέλαβε πρωτοβουλίες σε επίπεδο νομοθετικών ρυθμίσεων και διοικητικών παρεμβάσεων για τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας.

Και συγκεκριμένα:

1. Βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η διαδικασία αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων αδειοδοτικού χαρακτήρα από τον ΕΟΤ στις 13 περιφέρειες της χώρας προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι πολίτες να εξυπηρετούνται από δημόσιες υπηρεσίες που έχουν έδρα στον τόπο όπου ασκεί καθένας την επιχειρηματική του δραστηριότητα.

2. Στα πλαίσια αυτά και με δεδομένο ότι ο ΕΟΤ πλέον δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα δεν κρίθηκε αναγκαία η ύπαρξη συλλογικών οργάνων και πολλών μονομελών οργάνων διοίκησης για τον ΕΟΤ ο οποίος πλέον αποκτά επιτελικό χαρακτήρα και ρυθμιστικό ρόλο στην τουριστική αγορά. Εξάλλου η ύπαρξη του Εθνικού Συμβουλίου Τουρισμού στη σύνθεση του οποίου συμμετέχει η πλειοψηφία των φορέων του τουρισμού καλύπτει την απαιτούμενη σύνδεση κρατών και φορέων του τουρισμού και θα αποτελέσει και το μέσο δια του οποίου θα υπάρξει η απαιτούμενη ενημέρωση για τις νέες ρυθμίσεις όσων εμπλέκονται με τον τουρισμό.

3. Ήδη ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού και η Γενική Γραμματεία Τουρισμού έχουν προγραμματίσει τις απαιτούμενες ενέργειες και διαδικασίες ώστε η μεταφορά αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες να μην προκαλέσει προβλήματα δυσλειτουργίας στον Τουρισμό.

4. Η έκδοση των σημάτων λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων εκδίδονται σήμερα νόμιμα από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΤ. Μετά την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων η έκδοση των σημάτων λειτουργίας θα γίνεται από τις 13 Περιφέρειες της χώρας στις οποίες θα μεταφερθούν αυτοδίκαια οι υπάλληλοι του ΕΟΤ που υπηρετούν στις Περιφερειακές του Διευθύνσεις και ως εκ τούτου δεν τίθεται θέμα προς το παρόν επί πλέον στελέχωσης των Δ/σεων Τουρισμού. Έχουν ληφθεί δε τα αναγκαία μέτρα για τις περιοχές εκείνες όπου ο ΕΟΤ σήμερα δεν διατηρεί Δ/σεις ή γραφεία Τουρισμού ώστε να μην υπάρξουν προβλήματα στη διαδικασία της αποκέντρωσης.

Ο Υπουργός Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

4. Στην με αριθμό 221/3-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1971/26-7-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 221/3-7-2001 του Βουλευτή κ. Ε. Παπαγεωργόπουλου, σας ενημερώνουμε:

Προκειμένου να ενταχθούν έργα στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Στερεάς Ελλάδας 2000-2006 θα πρέπει να προταθούν στην Περιφέρεια συνοδευόμενα από αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Οι υπηρεσίες της Περιφέρειας θα ελέγξουν την επιλεξιμότητα, ωριμότητα, αρτιότητα και ρεαλιστικότητα των υπολογισμών που τα στηρίζουν. Επίσης απαιτείται έγκριση από το Περιφερειακό Συμβούλιο για ένταξη του στο ΠΕΠ.

Ο Υφυπουργός ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ»

5. Στην με αριθμό 223/3-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 28255/26-7-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 223/3-7-01 του Βουλευτή κ. Ι. Χωματά, και σύμφωνα με το σχετικό έγγραφο της Ν.Α. Κυκλάδων, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Η ολοκλήρωση του έργου έχει καθυστερήσει, λόγω αντιδράσεων ιδιοκτητών σπιτιών, που βρίσκονται επί της παραλίας, γιατί είχαν φόβους ότι θα πάθαιναν ζημιές τα σπίτια τους

Το θέμα αυτό τακτοποιήθηκε με μικρή τροποποίηση του ακρομωλίου, που δεν επηρεάζει λειτουργικά το έργο.

2. Οι τεχνικοί όροι της μελέτης, γενικά, έχουν τηρηθεί.

3. Δόθηκε εντολή στον ανάδοχο από τη ΔΤΥ Ν.Α. Κυκλάδων να αποκατασταθεί η κακοτεχνία στις λιθορριπές ενός μικρού μώλου.

4. Με τη λειτουργία του παραλιακού αγωγού αποχέτευσης του Δήμου Νάξου, που θα γίνει σύντομα, δεν θα διοχετεύονται λύματα στη λιμενολεκάνη.

Επίσης, θα κατασκευαστεί ο νέος αγωγός υπερχειλίσας, που θα οδηγεί τα λύματα εκτός λιμενολεκάνης ακόμα και σε περίπτωση ζημιάς του κεντρικού αποχετευτικού αγωγού του Δήμου Νάξου

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ

6. Στην με αριθμό 225/3-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 28995/31-7-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 225/3-7-01 των Βουλευτών κυρίων Ν. Γκατζή, Τ. Τσιόγκα και Α. Σκυλλάκου για το αντικείμενο του θέματος και μετά από σχετικό έγγραφο της Περιφέρειας Θεσσαλίας σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Τα έργα Παράκαμψης Βόλου, Λαρίσης - Αγριάς και Παράκαμψης Αγριάς - Λεχωνίων είναι αρμοδιότητας του συνενωμένου Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ.

2. Το έργο Παράκαμψης Ζαγοράς εντάχθηκε στο Ν.Π.Δ.Ε. ΣΑΝΑ/2 (1994-1999) με προϋπολογισμό (ποσό σύμβασης) 1.400.000.000 δρχ και κατασκευάζεται. Υπάρχουν καθυστερήσεις στην πορεία υλοποίησης του έργου οι οποίες οφείλονται κυρίως στην καθυστέρηση ολοκλήρωσης των διαδικασιών απαλλοτρίωσης των ιδιωτικών εκτάσεων, αλλά και σε προβλήματα που προέκυψαν με την ανάδοχο εταιρεία. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, ως φορέας υλοποίησης του έργου και με γνώμονα τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, προσπαθεί για την ολοκλήρωση της πρώτης αυτής φάσης του έργου στα χρονικά όρια του Β' ΚΠΣ.

Η ολοκλήρωση του έργου, θα γίνει με πιστώσεις του Γ' Κ.Π.Σ και η αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία της Περιφέρειας Θεσσαλίας, προκήρυξε τη μελέτη της Β' φάσης με την οποία ολοκληρώνεται ο σχεδιασμός της παράκαμψης.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ

7. Στην με αριθμό 260/4-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 16976/31-7-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 260/14-7-01, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλιώρας, σχετικά με ζητήματα απασχόλησης του εργατικού δυναμικού της χώρας, και σε ό,τι αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του ΥΠΕΣΣΔΑ σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στα πλαίσια του προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού, έτους 2001, το ΥΠΕΣΣΔΑ έχει προτείνει την έγκριση 33.500 προσλήψεων για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων τακτικού προσωπικού σε υπηρεσίες του Δημόσιου, των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ. Από αυτές, οι 22.000 περίπου έχουν ήδη εγκριθεί από την τριμελή εξ Υπουργών Επιτροπή του άρθρου 2 της ΠΥΣ 55198, όπως ισχύει, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις εκκρεμούν προς έγκριση.

Με βάση το ισχύον σύστημα προσλήψεων προσωπικού, η διαδικασία πλήρωσης θέσεων φορέων του Δημόσιου και ευρύ-

τερου δημόσιου τομέα χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία, αντικειμενικότητα και διαφάνεια.

Σημειώνεται, ότι προκειμένου να τηρηθούν οι ισχύουσες διατάξεις πρόσληψης προσωπικού, και να διασφαλιστεί η τήρηση των αρχών της αξιοκρατίας, αντικειμενικότητας, διαφάνειας, καθώς και του αδιάβλητου των σχετικών διαδικασιών, το ΑΣΕΠ, σε κάθε περίπτωση, διενεργεί τους προβλεπόμενους από το νόμο ελέγχους προκηρύξεων, ανακοινώσεων, καθώς και πινάκων διοριστέων ή προσληπτέων, τόσο για το τακτικό, όσο και για το με σύμβαση ορισμένου χρόνου προσωπικό, και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση νόμου και μη συμμόρφωση των φορέων προς τις υποδείξεις του ΑΣΕΠ, η υπόθεση παραπέμπεται στη Δικαιοσύνη, ενώ τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα παραπέμπονται υποχρεωτικά και στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία.

Ο Υφυπουργός
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ

8. Στην με αριθμό 286/4.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 4269/6.8.01 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 286/4-7-01 που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή Ν. Νικολόπουλο σας διαβιβάζουμε το με Α.Π. 3782/18.7.01 έγγραφο του Διευθύνοντος Συμβούλου της Α.Ε. Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα, στο οποίο αναφέρονται οι Ιαματικές Πηγές που ανήκουν στην Ε.Τ.Α. και οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα ανάπτυξης και αξιοποίησης άμεσης προτεραιότητας.

Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

9. Στην με αριθμό 298/4.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 16984/31.7.01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 298/4.7.01 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Πολύζος σχετικά με θέματα προσλήψεων δασολόγων και δασοπόνων στο δημόσιο τομέα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Κατά το έτος 2001 έχουν εγκριθεί και ήδη προκηρυχθεί 298 θέσεις του κλάδου ΠΕ Δασολόγων και 95 θέσεις του κλάδου Τ.Ε. Δασοπονίας για την κάλυψη των αναγκών των Περιφερειών και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας σε τακτικό προσωπικό. Προκειμένου να εγκριθεί και στη συνέχεια να προκηρυχθεί επιπλέον αριθμός θέσεων των ανωτέρω κλάδων, απαιτείται, σύμφωνα με την Π.Υ.Σ. 55/98, όπως ισχύει, να υποβληθεί σχετικό αίτημα, αρμοδίως, από τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Όσον αφορά στα προσόντα των υποψηφίων, τόσο για τους προαναφερόμενους κλάδους, όσο και γενικότερα, σημειώνεται ότι αυτά τίθενται στις εκάστοτε προκηρύξεις σύμφωνα με τις οργανικές διατάξεις ή τα αιτήματα των οικείων φορέων, χωρίς να είναι δυνατό να παραληφθούν, ενώ στην περίπτωση που περιλαμβάνεται σε προκηρύξεις γενική ρήτρα για την ύπαρξη πρόσθετων προσόντων, όπως αυτό της γνώσης ξένης γλώσσας, χειρισμού Η/Υ, κ.λ.π., εφόσον δεν προσέλθουν υποψήφιοι που τα διαθέτουν, παρέχεται ταυτόχρονα, η εναλλακτική δυνατότητα κάλυψης των προκηρυσσομένων θέσεων από υποψήφιους χωρίς τα προσόντα αυτά.

Σημειώνεται δε, ότι το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού καθορίζεται από τις κάθε φορά ισχύουσες γενικές ή ειδικές διατάξεις. Από τον Υπαλληλικό Κώδικα όμως, (παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2683/99), προβλέπεται η δυνατότητα αύξησης του με Π. Διάταγμα, στην περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με το ισχύον ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού.

Ο Υφυπουργός
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ

10. Στην με αριθμό 336/6.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 734/31.7.01 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 336/6.7.01 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπ. Σπηλιωτόπουλος και αφορά στην ίδρυση Τμήματος ΤΕΙ στο Αίγιο, γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η ίδρυση και λειτουργία νέων ακαδημαϊκών μονάδων (Σχολών ή Τμημάτων) στο πλαίσιο ήδη ιδρυθέντων και λειτουργούντων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ανήκει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στα ίδια τα Ιδρύματα και βέβαια κάθε σχετική πρόταση συζητείται και εξετάζεται στο πλαίσιο της κατάρτισης του συνολικού εθνικού χωροταξικού και στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Θα πρέπει δε να γίνει γνωστό ότι, στο Υπουργείο Παιδείας, έχει συγκροτηθεί ομάδα από διακεκριμένους ειδικούς και εμπειρογνώμονες προερχόμενους από τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ της χώρας, η οποία έχει ως έργο της εκπόνηση του εθνικού χωροταξικού και στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στην ομάδα αυτή διαβιβάζονται όλες οι προτάσεις φορέων ή φυσικών προσώπων προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων και των εισηγήσεών της.

Συγκεκριμένα στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. έχουν διαβιβασθεί από το Τ.Ε.Ι. Πάτρας μετά από πρόταση της Συνέλευσης, μελέτες σκοπιμότητας για τη δημιουργία τμημάτων Τ.Ε.Ι. στην πόλη του Αιγίου.

Οι παραπάνω μελέτες σκοπιμότητας θα διαβιβαστούν στην Ομάδα Εργασίας, προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων και εισηγήσεων της για τη δεύτερη φάση της διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Αυτονόητο είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας δε συζητά μεμονωμένα προτάσεις δημιουργίας νέων Τ.Ε.Ι., πριν ολοκληρωθεί το έργο της Ομάδας Εργασίας.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

11. Στην με αριθμό 342/6-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 782/3-8-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 342/6-7-01 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Η. Καλλιώρας, σχετικά με την μερική ιδιωτικοποίηση της εταιρείας «HELEXPO», σας θέτουμε υπόψη τα κατωτέρω:

1. Το αποδεκτό εύρος τιμών για την αποτίμηση της εταιρείας HELEXPO διαμορφώνεται μεταξύ 6,2 και 8,3 δισ. δρχ.

2. Το 45% των μετοχών της εταιρείας καθώς και το μάντζμεντ δεν παραχωρήθηκαν στην πλειοδότη τότε κοινοπραξία καθ' ότι το προσφερόμενο τίμημα κρίθηκε ως μη ικανοποιητικό.

3. Ο λόγος για τον οποίο αποκλείσθηκε από τον τότε διαγωνισμό η συμμετοχή του Δήμου Θεσσαλονίκης και του συνεργαζόμενου με αυτόν εκθεσιακού φορέα ομογενών των ΗΠΑ ήταν ότι το σχήμα αυτό δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό και ειδικότερα ως προς τα κατωτέρω σημεία:

- α) Αξιολογή διεθνή εκθεσιακή εμπειρία και
- β) Επιτυχή επιχειρηματική δραστηριότητα στον εκθεσιακό κλάδο (οικονομική ευρωστία)

4. Η κοινοπραξία (Mark Brooks-Damko Energy) με επιστολή της εξήγησε τους λόγους για την μη υποβολή της προσφοράς της.

5. Τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Μακεδονίας – Θράκης έχουν αποφασίσει για την εισαγωγή της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ – HELEXPO Α.Ε. στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και προς τον σκοπό αυτό προωθούν τις απαραίτητες ενέργειες.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 1 Νοεμβρίου 2001.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου ('Αρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 76/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Στυλιανού Παπαθεμελή προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την απόφαση του Υπουργείου η οποία αναγνωρίζει τους Μάρτυρες του Ιεχωβά ως γνωστή θρησκεία, με την προσωινυμία «Χριστιανοί Μάρτυρες του Ιεχωβά».

2. Η με αριθμό 70/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ηλία Καλλιώρα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη χορήγηση των απαιτούμενων κονδυλίων για την ολοκλήρωση των εργασιών αποπεράτωσης του αρδευτικού έργου της Βίστριζας Φθιώτιδας.

3. Η με αριθμό 73/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σπυρίδωνος Στριφάρη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με την καταβολή στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), των χρεωστούμενων από το κράτος, 127 δισ. δραχμές κλπ.

4. Η με αριθμό 81/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεωργίου Αμπατζόγλου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την έλλειψη φαρμάκων στην αγορά και τη λήψη μέτρων για τον απρόσκοπτο εφοδιασμό των φαρμακείων.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου ('Αρθρο 130 παρ. 4 Καν.Βουλής).

1. Η με αριθμό 78/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία τοξική ουσία που χρησιμοποιείται για τη λεύκανση εισαγόμενου τυριού κλπ.

2. Η με αριθμό 71/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τσιπλάκη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την αποπεράτωση του νέου Νοσοκομείου Σερρών και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της μονάδας τεχνητού νεφρού.

3. Η με αριθμό 74/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων στο Νοσοκομείο Λάρισας, την πρόσληψη του αναγκαίου ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριοι συνάδελφοι εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 77/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αθανασίου Μάτη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την καλύτερη λειτουργία του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινωνικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Μάτη έχει ως εξής:

«Στις 11.10.2001 ο Υπουργός Γεωργίας υπέγραψε απόφαση που αφορούσε τη διενέργεια ισοζυγίων εκκοκκιστηρίων βάμβακος. Σύμφωνα με αυτή από 12.10.2001 ημέρα Παρασκευή διακόπτονται οι παραλαβές συσπόρου βάμβακος απ' όλα τα εκκοκκιστήρια της χώρας για τη διενέργεια ισοζυγίων.

Η απόφαση εστάλη στον ΟΠΕΚΕΠΕ –στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινωνικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων- ο οποίος ουδέποτε την εφάρμοσε. Αντί αυτής ο ΟΠΕΚΕΠΕ προέβη σε επιλεκτικό έλεγχο ισοζυγίου, κλείνοντας κάποια εκκοκκιστήρια, ενώ άφησε άλλα ανοιχτά και εν λειτουργία.

Αυτό προκύπτει από καταγγελίες της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Τρικάλων, της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Γιαννιτών, του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος κ.α.

Οι αρνητικές επιπτώσεις από τη συγκεκριμένη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ είναι προφανείς. Όταν π.χ. στη Θεσσαλία που έχει 19 εκκοκκιστήρια κλείνουν τα 9 και παραμένουν σε λειτουργία τα 10, μεσούσης της εκκοκκιστικής περιόδου, τότε δημιουργείται πασιφανώς αθέμιτος ανταγωνισμός.

Όταν γίνεται επιλεκτικό ισοζύγιο καταστρατηγείται ο βασικός στόχος που επιδιώκεται με αυτήν τη διαδικασία. Δηλαδή ο αποκλεισμός του «αέρα» από το συνολικό βάρος της εθνικής παραγωγής βαμβακιού.

Είναι φανερό ότι ο έλεγχος των εκκοκκιστηρίων είναι πλημμελής και οι όποιες συνέπειες στο εισόδημα των παραγωγών (μεγάλη συνυπευθυνότητα) θα είναι αποτέλεσμα αυτής της πλημμέλειας.

Κατόπιν τούτου, ερωτάται ο κύριος Υπουργός σε ποιες ενέργειες θα προβεί για να εφαρμόζονται στο μέλλον οι αποφάσεις του από τον ΟΠΕΚΕΠΕ».

Στο τέλος θα πάμε το ίδιο με την «άσπρη πέτρα ξέξασπρη».

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι αλήθεια ότι γίνεται μία μεγάλη προσπάθεια στο μεταβατικό στάδιο, που βρίσκεται το κοινοτικό καθεστώς για το βαμβάκι από έναν οργανισμό που είχε μία μεγάλη θητεία, όπως είναι ο Οργανισμός Βάμβακος, σε έναν καινούριο οργανισμό που έχει την ευθύνη του ελέγχου και των πληρωμών. Με τη συγκρότηση αυτού του οργανισμού, φιλοδοξία του Υπουργείου, αλλά θεωρώ και όλων των αγροτών, είναι να μπορεί ο αγρότης να παίρνει γρήγορα τις επιδοτήσεις του και αυτές να έχουν την ακριβή απόδοση του ρόλου τους, όσον αφορά τα προϊόντα.

Αυτός ο οργανισμός αναλαμβάνοντας φέτος –κι αυτό θα το κάνει μόνο για φέτος, δηλαδή την ευθύνη για την εκκοκκιστική του βάμβακος- στο θέμα του ισοζυγίου θα λέγαμε ότι δεν εφάρμοσε ακριβώς την εντολή, την οποία είχαμε δώσει σαν Υπουργείο Γεωργίας. Γι' αυτό ελέγχονται και ελέγχεται και ο επικεφαλής αυτού του τομέα για την ενίσχυση του βάμβακος. Ήδη το Υπουργείο Γεωργίας από την πρώτη στιγμή ανήσυχο για το θέμα των ενισχύσεων και του τρόπου που εκφράζεται φέτος για το βαμβάκι, είχε από την αρχή θέσει τους όρους. Είμαστε, θα έλεγα, αυστηροί προς την κατεύθυνση εκείνη που δεν θα τηρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Και αυτές τις προϋποθέσεις τις καταγράψαμε και σε μία κοινή υπουργική απόφαση και ενημερώσαμε προς όλες τις κατευθύνσεις για την πιστή εφαρμογή τους.

Θα ήθελα να ενημερώσω τον αγαπητό κύριο συνάδελφο, που κατάγεται από μια περιοχή που το βαμβάκι έχει πολύ μεγάλη σημασία, κάνοντας τον κοινοβουλευτικό έλεγχο ότι ήδη από σήμερα ο υπεύθυνος του τομέα βάμβακος στον ΟΠΕΚΕΠΕ έχει απαλλαγεί από τις ευθύνες του. Αυτό το κάναμε όχι γιατί ήταν ένα στέλεχος, που δεν είχε την ικανότητα, αλλά γιατί θεωρούμε ότι καμία παρέκκλιση δεν πρέπει να υπάρχει από τις εντολές και τις ευθύνες, τις οποίες έχουμε όλοι απέναντι σε ένα τέτοιο προϊόν, όπως είναι το βαμβάκι, αλλά και πάνω απ' όλα την ευθύνη που έχουμε όλοι μας στο διάφανο των διαδικασιών, των επιδοτήσεων και των ενισχύσεων. Γι' αυτό, λοιπόν, από σήμερα υπάρχει καινούριο καθολικό ισοζύγιο σε όλα τα εκκοκκιστήρια. Επίσης έχουν συγκροτηθεί επιτροπές. Έχω καλέσει και τις τριτοβάθμιες οργανώσεις, δηλαδή τους παραγωγούς. Και με τον κοινωνικό έλεγχο των παραγωγών θα υπάρξει καθολική αποτίμηση, θα έλεγα καθολική απογραφή του συνόλου του βαμβακιού στην Ελλάδα.

Έτσι θα έχουμε μια εικόνα γρήγορη που ακριβώς βρίσκεται η ελληνική παραγωγή βάμβακος για να μπορούμε να προχωρήσουμε γρήγορα και στις ενστάσεις να στην εκδίκασή τους για να πάρουν οι παραγωγοί γρήγορα τα χρήματά τους. Άλλωστε, έχει ξεκινήσει η διαδικασία, πάνω από εκατό φάκελοι είναι έτοιμοι και αρχίζει και η εκταμίευση εκείνων των παραγωγών που παρέδωσαν το βαμβάκι γρήγορα. Αυτό που είπαμε, δηλαδή ότι σε τριάντα μέρες θα πληρώνονται, ήδη αρχίζει η διαδικασία της πληρωμής αυτών των παραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Εύλογο, λοιπόν, όπως είπα ο κύριος Υπουργός το ενδιαφέρον σας, λόγω περιοχής.

Έχετε βλέπω συμπαραστάτη, κύριε Μάτη, από Καρδίτσα τον κ. Σαλαγιάννη. Ο λόγος δικός σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο Οργανισμός Πληρωμών Κοινωνικών Ενισχύσεων και Ελέγχου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων είναι, όπως είπατε εσείς, άσπρη πέτρα κλπ. Είναι ένας καινούριος φορέας, ο οποίος ήρθε να υποκαταστήσει σε ένα βαθμό, γιατί έχει και άλλες δραστηριότητες, ένα παλιό και έμπειρο οργανισμό, τον Οργανισμό Βάμβακος.

Είναι σαφές ότι η ανταπόκριση του Υπουργείου στο περιεχόμενο της ερώτησης ήταν άμεση. Η απόφαση για νέο καθολικό ισοζύγιο, το μέτρο που έπρεπε να ληφθεί, οι επιπτώσεις από τη μη εφαρμογή της υπουργικής απόφασης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, διέσπειραν μια ανησυχία στους αγρότες των βαμβακοπαραγωγικών περιοχών, όπως είναι τα Τρίκαλα και η Καρδίτσα, που πρέπει να πούμε ότι είναι μέσα στους πέντε πρώτους νομούς σε παραγωγή βάμβακος στη χώρα.

Βεβαίως αυτή η ανησυχία των βαμβακοπαραγωγών αυξάνεται, διότι υπάρχουν και κάποιοι που κινδυνολογούν. Επίσης υπάρχουν και κάποια ιδιωτικά εκκοκκιστήρια που συνεχίζουν ένα τροπάριο παράνομο, το οποίο λέει ότι υπάρχουν δύο τιμές βαμβακιού.

Ήθελα να πω ότι θα περιμένουμε, μόλις έχετε τα καινούρια στοιχεία, να δώσετε συγκεκριμένες απαντήσεις για να διασκεδαστεί η ανησυχία, γιατί φοβάμαι ότι κάποιοι ονειρεύονται καινούρια τρακτέρ, καινούριους αποκλεισμούς δρόμων κλπ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ. Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Νομίζω ότι και με την προεδρία του κυρίου Αντιπροέδρου πολλές φορές απαντήσαμε σε όλους τους τόνους ότι δεν υπάρχουν δύο τιμές στο βαμβάκι. Όσοι απεργάζονται τέτοιες μεθόδους, εκείνοι που κάνουν είναι να θέτουν σε κίνδυνο συνολικά το ελληνικό βαμβάκι. Είναι δυστύχημα ότι αυτό πολλές φορές γίνεται από επιχειρηματίες μεγάλης διαδρομής και με πάρα πολύ μεγάλη προσφορά στο χώρο.

Επίσης πολλοί παραγωγοί πέφτουν θύματα, αποδεχόμενοι ότι μπορεί να υπάρξουν δύο τιμές. Η τιμή θα είναι ενιαία σε όλη την ποσότητα και για όσους τιμολόγησαν ποσότητες με διαφορετική τιμή, έχει πάει ήδη εγκύκλιος εδώ και πολλές μέρες που ακυρώνει όλα αυτά τα τιμολόγια –το έχουμε πει σε όλους τους

τόνους- και είναι και παραβάτες. Νομίζω ότι το μόνο που κάνουν είναι ζημιά.

Το δεύτερο που θα ήθελα να πω, γιατί έχει πολύ μεγάλη σημασία, είναι ότι το ίδιο τμήμα που έχει την ευθύνη σήμερα για την εφαρμογή της εκκρόκησης του βαμβακιού, είχε την ευθύνη σε λίγες ημέρες να κάνει την αποπληρωμή της επιστροφής της συνυπευθυνότητας από την περυσινή περίοδο. Θα έλεγα ότι το έκανε με τον πιο άσφογο, με τον πιο γρήγορο τρόπο και είναι τα ίδια πρόσωπα.

Σημασία έχει ότι εάν κάποια στιγμή παίρνουμε μέτρα που πολλές φορές μπορεί να φαίνονται σκληρά, το κάνουμε μόνο και μόνο για πρέπει να υπάρξει πιστή τήρηση όλων αυτών που αποφασίζουμε. Είμαστε υποχρεωμένοι όλοι, γιατί αυτά που αποφασίζαν φέτος για την εφαρμογή του κανονισμού του βαμβακιού που απορρέει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και αυτά τα μέτρα που εμείς πήραμε σε εθνικό επίπεδο, συμβατά με τον κανονισμό, είναι απόρροια διαεπαγγελματικής συμφωνίας.

Όταν, λοιπόν, όλοι έχουμε καθίσει σε ένα τραπέζι και έχουμε αποφασίσει από τον παραγωγό, τον εκκροκιστή, τον έμπορο, τον μεταποιητή, τον κλωστοϋφαντουργό, έχει ευθύνη η πολιτεία και το Υπουργείο Γεωργίας να τηρηθούν αυτοί οι κανόνες και όποιος δεν τους τηρεί είναι υπόλογος απέναντι σ' αυτήν τη συμφωνία την οποία έχουμε κάνει.

Δεν είναι μόνο ηθική ή δέσμευση. Είναι πάνω από όλα η υποχρέωση για μια αποτελεσματική διοίκηση λόγω της ευθύνης, που έχει η πολιτεία έναντι αυτού του εθνικού προϊόντος. Δεν είναι μόνο να λέμε το προϊόν ως εθνικό. Πρέπει να του συμπεριφερόμαστε και εθνικά. Θεωρώ ότι έχουμε υποχρέωση να κάνουμε τις πράξεις που κάνουμε άσχετα αν πολλές φορές στεναχωρούμε και κάποιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): «Εθνική συμπεριφορά, λοιπόν και στο βαμβάκι, όπως είπε ο κύριος Υπουργός.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 72/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης σχετικά με την αθέτηση των υποχρεώσεων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) για την προμήθεια στύλων από τους δασικούς συνεταιρισμούς του Νομού Ιωαννίνων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τασούλα έχει ως εξής:

«Η Διεύθυνση Υλικού και Προμηθειών Διανομής της ΔΕΗ με το υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 1138/2.5.2001 έγγραφό της προς την Ένωση Αγροτικών Δασικών Συνεταιρισμών Κόνιτσας, Ζαγορίου, Μετσόβου ανακοίνωσε ότι θα παραλάβει ξύλινους στύλους κατηγορίας 10Ε, 11Ε, 11Μ και 12Μ σε απεριόριστες ποσότητες για να ανασκευάσει πλήρως αυτή της τη δέσμευση αργότερα με το υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 2420/3.9.2001 έγγραφό της βάσει του οποίου περιορίζεται η προμήθεια σε 50.000 τεμάχια. Από την άλλη πλευρά, βάσει προγραμματικής συμβάσεως μεταξύ ΔΕΗ και Υπουργείου Γεωργίας, η ΔΕΗ είχε δεσμευθεί να προμηθευθεί για το έτος 2001 65.000 στύλους.

Οι 2.000 δασεργάτες του Νομού Ιωαννίνων και οι οικογένειές τους βρίσκονται επί θύραις οικονομικής καταστροφής γιατί προχώρησαν σε όλα τα έξοδα κοπής των στύλων ακόμη και με δανεισμό βάσει των αρχικών βεβαιώσεων της ΔΕΗ και σήμερα βλέπουν την παραγωγή τους να σαπίζει.

Με αυτά τα δεδομένα ερωτάται ο κύριος Υπουργός Ανάπτυξης: Σε ποιες ενέργειες πρόκειται να προβεί η Κυβέρνηση προκειμένου:

1. Να συμμορφωθεί η ΔΕΗ προς τις υποχρεώσεις της έναντι των δασικών συνεταιρισμών Κόνιτσας, Ζαγορίου και Μετσόβου.
2. Να ξεκαθαρίσει τη σχέση της σχετικά με τη μελλοντική συνεργασία της με τους συνεταιρισμούς αυτούς.

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Αλέξανδρος Καλαφάτης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):

Αγαπητέ συνάδελφε, νομίζω ότι είπατε τη μισή αλήθεια. Για να έχουμε την πλήρη εικόνα είμαι υποχρεωμένος να σας αναφέρω πιο συγκεκριμένα στοιχεία.

Η ΔΕΗ με την προγραμματική σύμβαση ΔΠΔ 6067 πενταετούς διάρκειας που υπέγραψε στις 22.12.97 με το Υπουργείο

Γεωργίας συμφώνησε να προμηθεύεται την πενταετία 1997-2001 ξύλινους στύλους εγχώριας παραγωγής από ιδιώτες συνεταιρισμούς, στους οποίους το δημόσιο είχε εκχωρήσει άδεια υλοτόμησης στις κάτωθι ενδεικτικές ποσότητες: Το 1997 δέκα χιλιάδες τεμάχια, το 1998, εβδομήντα πέντε χιλιάδες τεμάχια, το 1999, εξήντα πέντε χιλιάδες τεμάχια, το 2000, εξήντα πέντε χιλιάδες τεμάχια και το 2001, πάλι εξήντα πέντε χιλιάδες τεμάχια. Σε αυτήν την πενταετία δηλαδή η ΔΕΗ θα πρέπει να απορροφήσει διακόσιες ογδόντα χιλιάδες τεμάχια.

Αυτή η προγραμματική σύμβαση σε καμία περίπτωση δεν αναφέρει

ότι η ΔΕΗ υποχρεούται να παραλαμβάνει όλους τους στύλους που θα υλοτομούν οι δασικοί συνεταιρισμοί όπως αναφέρετε στην ερώτησή σας. Απλώς αναφέρει τις κατ' έτος ενδεικτικές ποσότητες. Μέχρι το 2000 ως προσέξουμε τα εξής νούμερα. Η ΔΕΗ έχει παραλάβει μέχρι το 2000, τριακόσιους είκοσι τέσσερις στύλους, δηλαδή πολύ περισσότερους από την προσδιορισθείσα συνολική ενδεικτική ποσότητα. Μέσα στο 2001 θα πάρουμε ακόμη πενήντα χιλιάδες. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση των αποθεμάτων. Έτσι αυτήν τη στιγμή στις αποθήκες της ΔΕΗ υπάρχουν εκατόν εβδομήντα χιλιάδες στύλοι που περισσεύουν.

Γι' αυτό η ΔΕΗ αποφάσισε για το 2001 από εξήντα πέντε χιλιάδες που ήταν η ενδεικτική ποσότητα να πάει στους πενήντα χιλιάδες στύλους. Σ' αυτήν την πενταετία φθάνουμε, λοιπόν, τους τριακόσιους εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες στύλους όταν η αρχική προγραμματική σύμβαση ήταν για διακόσιους ογδόντα χιλιάδες. Η αύξηση είναι 34%. Όσον αφορά αυτό που αναφέρεται για τους τέσσερις συνεταιρισμούς, σας λέω ότι πρόκειται για τέσσερις συνεταιρισμούς, οι οποίοι σε καμία περίπτωση κατά τα προηγούμενα χρόνια δεν είχαν παραδώσει περισσότερους από είκοσι έξι χιλιάδες στύλους. Δηλαδή αυτό που αναφέρεται και η επιστολή που είχε σταλεί από τη ΔΕΗ δεν αναιρεί αυτό που έχουμε αναφέρει μέχρι σήμερα.

Επομένως θέλω να τελειώσω αυτήν την απάντηση στην ερώτησή σας λέγοντας ότι παρά ταύτα και επειδή υπάρχει και η συνεργασία και το ενδιαφέρον από τους δύο συναδέλφους μου Υφυπουργούς, οι οποίοι κατά σύμπτωση παραβρίσκονται σήμερα στην ερώτησή σας, θα προσπαθήσουμε να συνεχίσουμε την περαιτέρω απορρόφηση, να πλησιάσουμε τις εξήντα πέντε χιλιάδες, χωρίς αυτό όμως να είναι δεδομένο. Είναι μια προσπάθεια. Γιατί πρέπει να καταλάβουμε ότι και η ΔΕΗ πρέπει να εξορθολογικοποιήσει και τα οικονομικά της στοιχεία και την επιχειρηματική της συμπεριφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Τασούλας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Υπουργέ, αντιλαμβάνομαι ότι η ΔΕΗ πρέπει να ορθολογικοποιήσει τα οικονομικά της στοιχεία, αλλά δεν αντιλαμβάνομαι γιατί πρέπει να γίνει αυτό αναλώμασι των δασεργατών της Κόνιτσας, του Μετσόβου και του Ζαγορίου.

Είπατε προηγουμένως –και είναι γνωστό αυτό από παλαιότερη απάντηση της ΔΕΗ προς τον Νομάρχη Ιωαννίνων– ότι περισσεύουν εκατόν εβδομήντα χιλιάδες στύλοι στις αποθήκες της ΔΕΗ. Φαίνεται όμως από τη μέχρι τώρα συμπεριφορά της Κυβέρνησης ότι περισσεύουν και δύο χιλιάδες δασεργάτες, οι οποίοι πρέπει να πάνε στα Γιάννενα ή στην Αθήνα, να μείνουν χωρίς δουλειά, να μείνουν χωρίς εισόδημα. Γι' αυτό και θεωρώ ανάγκη να σταθώ στην τελευταία παράγραφο της απαντήσεώς σας την οποία δώσατε περιβαλλόμενος από τους δύο Υφυπουργούς Γεωργίας και να σας πω ότι είναι αδήριτη ανάγκη να απορροφηθούν τουλάχιστον οι στύλοι που αρχικά εθεωρείτο πως έπρεπε να απορροφηθούν, εξήντα πέντε χιλιάδες στύλοι.

Η αναφορά της «ενδεικτικής» υποχρεώσεως της ΔΕΗ γίνεται από την Κυβέρνηση για να δικαιολογήσει τη χαμηλότερη παραγγελία. Εγώ επικαλούμαι την ενδεικτική, για να δικαιολογήσω την υψηλότερη σε αριθμό παραγγελία. Είναι θέμα πως το βλέπει κανείς. Προτιμώ να το βλέπει και η Κυβέρνηση προς την πλευρά να σταθούν αυτοί οι άνθρωποι σε εκείνες τις παραμεθόριες περιοχές.

Κατά σύμπτωση χθες, κύριε Υπουργέ, ανακοινώθηκαν νέα

δυσοίωνα στοιχεία και για τη χώρα μας αλλά, δυστυχώς, και για την Ήπειρο, όπου διατηρούμε σταθερά με ανοδική τάση τα σκήπτρα της πρωτιάς στην ανεργία. Είναι η περιοχή των Ιωνανίνων η πρώτη σε όλη την Ελλάδα και σε όλη την Ευρώπη από πλευράς μακροχρόνιας ανεργίας στο 64%. Αυτό μοιράστηκε χθες σε όλη την Ελλάδα από το Αθηναϊκό Πρακτορείο. Για να μπορέσει η Κυβέρνηση να αναχαιτίσει αυτήν την πορεία, οφείλει να κάνει αυτό που είπατε ως ευχή, πράξη. Να αναγκαστεί η ΔΕΗ να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, που είναι οι γενικότερες υποχρεώσεις της πολιτείας προς μια παραμεθόρια περιοχή και να μην εισάγει ξύλα από τη Ρωσία και από άλλες χώρες, διότι αν δεν σώσουμε το σπίτι μας που απειλείται, θα είμαστε υπόλογοι έναντι όχι μόνο των πολιτών των Ιωνανίνων αλλά έναντι όλου του ελληνικού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ. Καλαφάτης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, θα ήθελα να ξεκινήσω με δύο επισημάνσεις. Πρώτον, κατανοώ την αγωνία σας και το ενδιαφέρον σας για την περιοχή που κατάγεστε και εκπροσωπείτε στη Βουλή των Ελλήνων.

Δεύτερον, μου έκανε θετική εντύπωση το ύφος με το οποίο διεκδικείτε το αίτημά σας.

Όμως, πρέπει να σας υπενθυμίσω πάλι τα στοιχεία. Εμείς δεν έχουμε χαμηλότερη απορρόφηση στύλων, έχουμε κατά 34% σε αυτήν την πενταετία άνοδο απορρόφησης στύλων από την προγραμματισθείσα. Επομένως εμείς στηρίζουμε τους δασεργάτες. Η πραγματική σύμβαση που έχει γίνει με το Υπουργείο Γεωργίας έχει γίνει για αυτό ακριβώς το λόγο, για να στηρίξουμε τους δασεργάτες, να στηρίξουμε τους ανθρώπους που ασχολούνται με τους συνεταιρισμούς και κυρίως στις ακριτικές περιοχές όχι μόνο των Ιωνανίνων, αλλά και άλλων περιοχών που έχουν παρόμοιο πρόβλημα. Και μάλιστα αυτό το κάνουμε εν γνώση μας και σε αντιθεση με το ότι η σύγχρονη τάση σήμερα είναι ότι οι στύλοι της ΔΕΗ, της κάθε ΔΕΗ στις αναπτυγμένες κοινωνίες είναι είτε μεταλλικοί είτε από τσιμέντο, δεν είναι ξύλινοι. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο πρέπει να λάβετε υπόψη σας ότι η Κυβέρνηση δεν έχει αφήσει στην τύχη τους τους δασεργάτες.

Θα ήθελα να επισημάνω ακόμα το εξής ότι όσο και να μας φαίνεται παράξενο ή ασυνήθιστο, θα πρέπει να συνηθίσουμε την ιδέα ότι η ΔΕΗ πλέον δραστηριοποιείται, υπάρχει και δουλεύει και χαράσσει τη στρατηγική της μέσα σε ένα νέο περιβάλλον, που είναι αυτό της απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και μεθαύριο το 2003, το 2004 της γενικευμένης απελευθέρωσης της ενέργειας.

Επομένως θα πρέπει να απαιτήσουμε όλοι στο Εθνικό Κοινοβούλιο η ΔΕΗ να εξορθολογικοποιήσει τα επιχειρηματικά της σχέδια, τις συμπεριφορές της, οι οποίες έλκουν την καταγωγή της από το παρελθόν, που τότε καλά γινόταν, ούτως ώστε αυτή η μεγάλη εταιρεία, να είναι η ναυαρχίδα της ενέργειας, της ενεργειακής πολιτικής της χώρας μας και να παίξει ρόλο, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά γενικότερα στα Βαλκάνια, αποτελώντας ουσιαστικά έναν στρατηγικό ενεργειακό κόμβο στην περιοχή των Βαλκανίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Και τελειώνω με το εξής. Σε συνεργασία με τον κύριο Υπουργό, θα προσπαθήσουμε για το καλύτερο δυνατόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Τρίτη είναι η με αριθμό 75/29-10-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κας Λιάνας Κανέλλη προς τους Υπουργούς Εμπορικής Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με το πρόσφατο ατύχημα στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Σαλαμίνας, τη διερεύνηση της υπόθεσης και τον καταλογισμό των ευθυνών κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κας. Κανέλλη έχει ως εξής:

«Εγκληματικές είναι οι ευθύνες της Κυβέρνησης, που μπροστά στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του κεφαλαίου, αδιαφορεί πλήρως ακόμα και για την ίδια τη ζωή των εργαζομένων. Οι πέντε νεκροί εργάτες της έκρηξης στο πλοίο SAILOR στις

20-10-2001 υπογραμμίζουν με το ίδιο τους το αίμα την παντελή έλλειψη ακόμα και των πιο στοιχειωδών μέτρων ασφαλείας στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη, όπου με τις πλάτες της Κυβέρνησης στο εφοπλιστικό κεφάλαιο και οι ιδιώτες επιχειρηματίες δρουν εντελώς ασύδοτα με στόχο την εξασφάλιση των υπερκερδών τους.

Οι πέντε εργάτες εκτελούσαν εργασίες στο πλοίο για το οποίο είχαν εκδοθεί όλες οι «νόμιμες» άδειες που προβλέπονται. Ειδικότερα την άδεια gas free την εξέδωσε η ιδιωτική εταιρεία «Χατζόπουλος-Παπαδόπουλος», η οποία βρίσκεται διαρκώς στα δικαστήρια υπόλογη για ανάλογες άδειες που εξέδωσε στο παρελθόν για περιπτώσεις πλοίων, στα οποία σημειώθηκαν στη συνέχεια ατυχήματα, πολλά από τα οποία ήταν θανατηφόρα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, ποια μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση και πότε, ώστε:

Να διερευνηθεί πλήρως η υπόθεση, να καταλογιστούν οι ευθύνες και να τιμωρηθούν παραδειγματικά αυτοί που έστειλαν στο θάνατο τους πέντε εργάτες.

Να αφαιρεθεί η άδεια έκδοσης πιστοποιητικών gas free από την παραπάνω εταιρεία, όπως και από κάθε άλλη ιδιωτική επιχείρηση και να δημιουργηθεί στα πλαίσια του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας δημόσιος φορέας ελέγχου και έκδοσης πιστοποιητικών ασφαλείας, προκειμένου να μη γίνεται η ζωή των εργατών και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας τους αντικείμενο επιχειρηματικής δραστηριότητας».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.Τζιόλας. Σας εύχομαι καλορίζκος, συγχαρητήρια, καλή επιτυχία στο έργο σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω εκ μέρους της Κυβέρνησης, πρώτα-πρώτα να εκφράσω την οδύνη και τη λύπη μας για το θανατηφόρο αυτό ατύχημα στη ζώνη του Περάματος, όπου πέντε συμπολίτες μας, συνάνθρωποί μας, έχασαν κατά την εκτέλεση της εργασίας τους τη ζωή τους.

Σχετικά τώρα με το κείμενο της ερώτησης της συνάδελφου κας Κανέλλη, έχω να πω τα εξής:

Πράγματι, την 20η Οκτωβρίου στις 11.35' περίπου στο δεξαμενόπλοιο SAILOR, που βρισκόταν στην Κυνοσούρα Σαλαμίνας για επισκευαστικές εργασίες, έγινε ατύχημα, έγινε έκρηξη στη δεξαμενή νούμερο 4, που είχε σαν αποτέλεσμα το θανάσιμο τραυματισμό πέντε εργατοτεχνιτών του συνεργείου GOOD WORK. Από την αρμόδια λιμενική αρχή, στα πλαίσια της διενεργούμενης προανάκρισης, συνελήφθησαν οι παρακάτω πέντε που κρίθηκαν ότι εμπλέκονται στην υπόθεση αυτή:

1. Πρωτογεράκης Μιχαήλ, πλοίαρχος.
2. Δουδουλής Ευάγγελος, υπεύθυνος συνεργείου.
3. Σαρρής Χαράλαμπος, υπεύθυνος συνεργείου.
4. Βλαχάκης Χαρίδημος, τεχνικός ασφαλείας.
5. Παπαδόπουλος Ευάγγελος, χημικός ναυτιλίας.

Οι παραπάνω πέντε, προσήχθησαν στα πλαίσια της αυτόφωρης διαδικασίας ενώπιον του αρμόδιου εισαγγελέα, ο οποίος διέταξε τη συνέχιση κράτησής τους και παρέπεμψε την υπόθεση σε τακτικό ανακριτή.

Για την υποβοήθηση του έργου της προανάκρισης, ορίστηκαν πραγματοποιώμενες για τη διερεύνηση των συνθηκών του ατυχήματος και τη σύνταξη σχετικής πορισματικής έκθεσης, ενώ παράλληλα ζητήθηκε να συμβάλει στην προανακριτική εργασία το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, που αποτελεί Όργανο στα πλαίσια του Υπουργείου Εργασίας, για την επιθεώρηση του χώρου του ατυχήματος και τη σύνταξη σχετικής έκθεσης προς υποβολή της στον αρμόδιο τακτικό ανακριτή, πράγμα το οποίο και έχει ολοκληρωθεί.

Εννών ότι έχει ήδη αποσταλεί αυτή η έκθεση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας. Επισημαίνεται ότι με βάση τη νομοθεσία, η άδεια χημικού ναυτιλίας χορηγείται από τη Διεύθυνση Πετροχημικών του Γενικού Χημείου του Κράτους και ανανεώνεται από την ίδια διεύθυνση που λειτουργεί στα πλαίσια του Υπουργείου Οικονομικών. Σε κάθε δε περίπτωση η ανάκληση των αδειών γίνεται από τη διοικητική αρχή που την έχει εκδώσει

ή επιβάλλεται ως ποινή από ποινικό δικαστήριο σε περίπτωση ποινικής καταδίκης του υπαίτιου χημικού ναυτιλίας.

Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ σε δυο γενικότερα θέματα και ίσως στη δευτερολογία μου να μου δοθεί η δυνατότητα να συμπληρώσω. Πράγματι για να αντιμετωπισθούν αυτά τα κρίσιμα θέματα, τα οποία είναι σημαντικά ζητήματα στο χώρο εργασίας - θέματα ασφάλειας και υγιεινής - θα χρειαστεί, εκτός από την πιστή τήρηση της νομοθεσίας να υπάρξουν και βελτιωτικές παρεμβάσεις και στο επίπεδο της νομοθεσίας και ιδιαίτερα στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη του Περάματος, Κερατσινίου, Σαλαμίνας, Πειραιά.

Προς την κατεύθυνση αυτή, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, πρόκειται εντός των επομένων ημερών να συγκροτηθεί, να λειτουργήσει διϋπουργική σύσκεψη και να αντιμετωπισθούν θέματα, όπως του τεχνικού ασφαλείας, με την έννοια της μόνιμης παρουσίας του στους χώρους εργασίας και επίσης της δημιουργίας αξιόπιστου μητρώου για τις εργοληπτικές εργασίες στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Η κα Κανέλλη έχει το λόγο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Από τα τρία λεπτά που σας αναλογούν, κύριε Υπουργέ, χάσατε το ένα -αλλά είστε καινούριος και νομίζω ότι μπορεί κάποιος να σας το χαρίσει αυτό- για να μου διαβάσετε τα περιστατικά και τα γεγονότα. Θα ήθελα από τα δύο πολύτιμα δικά μου να διαθέσω το ένα ως σιωπή το λιγότερο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Δεν κάνουμε αγώνα δρόμου.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: ...ως σιωπή, κύριε Πρόεδρε, για το Θοδωρή Πολίτη, τον Αντώνη Πάκο, το Χαράλαμπο Μπάκα, το Νίκο Μακρόγλου και τον Πολύκαρπο Παπαδόπουλο, που προστέθηκαν σε ένα μακρύ μαρτυρολόγιο της Ζώνης.

Η Κυβέρνηση, αν ήθελε, θα έπρεπε να είχε βοηθήσει να μη μεγαλώνει αυτός ο κατάλογος χάρη στη βιασύνη και των εργολάβων και των εφοπλιστών. Έχει από τους ανθρώπους της ζώνης, της μακροχρόνιας ανεργίας, της σκληρής δουλειάς, των θαλάμων αερίων, όχι φρίκας και μιας υπερεκμετάλλευσης των χειρότερων συνθηκών ζωής, ένα έγγραφο από είκοσι έξι σημεία από το 1996.

Η Κυβέρνηση, αν ήθελε, δεν θα περιοριζόταν μόνο στα ζητήματα της Ζώνης, στην άδεια που δίνει σε ιδιώτες εργολάβους για διακόσια χιλιάδικα, που αντιστοιχούν στη ζωή πέντε ή δέκα ανθρώπων κάθε φορά, για να δίνει πιστοποιητικά από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Καταργήσατε τις οργανικές θέσεις από το 1992 των δέκα χημικών ναυτιλίας στο Γενικό Χημείο του Κράτους. Εμείς ζητάμε και η ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη ζητά ένα δημόσιο φορέα ελέγχου.

Βεβαίως λέτε μόνοι σας σήμερα, το ακούσαμε χθες από την Κυβέρνηση, ότι το κράτος δεν είναι ο καλύτερος μάντζερ, δεν είναι ο καλύτερος επιχειρηματίας και γι' αυτό πρέπει να πάψει να είναι επιχειρηματίας. Δεν είναι δυνατόν, όμως, να είναι και ο καλύτερος ηθικός αυτοεργός τέτοιου είδους εγκληματικής επιχειρηματικής δραστηριότητας το κράτος.

Στα μεγαλύτερα ναυπηγεία και στις ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες της Ασίας, της Ευρώπης, της Αμερικής και του υπόλοιπου κόσμου...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα ήθελα τριάντα δευτέρα ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

...ακόμη και οι δανειοδοτήσεις των τραπεζών για τις εργασίες στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη δίνονται υπό την προϋπόθεση τα 2/3 να είναι κρατικώς ελεγχόμενα και κρατικών συμφερόντων.

Εδώ έχουμε πέντε νεκρούς και μου λέτε ότι διορίσατε δύο άτομα για την περαιτέρω έρευνα. Ο ένας από τους δύο που διορίσατε, είναι συνταξιούχος και έχει να ανέβει σε πλοίο τα τελευταία δέκα χρόνια. Επίσης έχετε εναποθέσει τον έλεγχο σε ανθρώπους τέτοιους και με τέτοια διαδικασία, ώστε μόλις προχθές καταγγελλόταν από τους εργαζόμενους στη Ζώνη ότι ένας τεχνικός ασφαλείας σαν να ήταν το Άγιο Πνεύμα του κεφαλαίου και ήλεγχε ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ πλοία, από τη Δραπετσώνα μέχρι την Κυνόσουρα και τη Σαλαμίνα.

Αν μου πείτε ότι γίνεται τέτοιου είδους έλεγχος με έναν άνθρωπο σε δεκαοκτώ πλοία, που δεν είναι καν ελλειμνεσμένα το ένα δίπλα στο άλλο, τότε να δεχθούμε ότι έχετε κάνει όλα τα δυνατά για να μην πεθαίνουν οι άνθρωποι σαν και αυτούς που χάσαμε προχθές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Θα σας δώσω το λόγο, κύριε Υπουργέ. Κυρία Κανέλλη, ήθελα να πω σ' εσάς και στον κύριο Υπουργό ότι όλο το πανελλήνιο και η Βουλή των Ελλήνων είναι συγκλονισμένη από αυτό το τραγικό εργατικό ατύχημα που στοίχισε τη ζωή πέντε ανθρώπων.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δεν αμφέβαλα γι' αυτό. Ουαί κι αλίμονο αν αμφέβαλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Δεν αρκεί η έκφραση θλίψης εδώ. Ακριβώς εκεί που μπορούμε να συμβάλουμε όλοι είναι στην καλύτερη εφαρμογή ή τη βελτίωση των μέτρων, έτσι ώστε τα εργατικά ατυχήματα να είναι όλο και λιγότερα στην πατρίδα μας. Εκεί πρέπει να κατατείνουν όλες οι προσπάθειές μας, εκεί πρέπει να καταναλώσουμε την όποια πολιτική ενέργεια διαθέτουμε. Αυτό σαν ένα σχόλιο, που δεν αφορά τη δική σας τοποθέτηση.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ας δεχθείτε κι εσείς τουλάχιστον ένα μικρό σχόλιο. Δεν είναι ατύχημα, είναι δυστύχημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Καλώς, δεν είναι θέμα λέξεως. Το γεγονός είναι τραγικό και υπάρχει απώλεια ανθρώπων.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Έχει τεράστια διαφορά η κακιά τύχη από τη δυστυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Ορίστε κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτό το οποίο ήθελα να πω ως προς το εργατικό ατύχημα, ή αν θέλετε δυστύχημα - στην περιοχή του Περάματος είναι ότι η Κυβέρνηση, τα Υπουργεία Εμπορικής Ναυτιλίας με τις Λιμενικές Αρχές και το Υπουργείο Εργασίας με τη δραστηριοποίηση και υποβολή της πορισματικής έκθεσης του Σώματος των Επιθεωρητών Εργασίας έχουν ήδη συνδράμει την ανακριτική δικαστική αρχή, έτσι ώστε να διαλευκανθεί πλήρως αυτή η υπόθεση και να υπάρξουν οι προκύπτουσες ποινές. Επειδή από την πρώτη στιγμή ευαισθητοποιήκαμε στο θέμα αυτό, θα καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής τις εκθέσεις που έχουν κάνει οι άνθρωποι του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ιδιαίτερα το ΚΕΠΕΚ Πειραιά και Νοτίου Αιγαίου, που ακριβώς δείχνουν και την ευαισθησία, αλλά και βοηθούν συγκεκριμένα την ανακριτική διαδικασία για να διαλευκανθεί πλήρως η υπόθεση.

Από εκεί και μετά, εγώ δεν ανέφερα πουθενά στην απάντησή μου ότι διορίσαμε δύο ανθρώπους εκ των οποίων ο ένας είναι ανίκανος να επιθεωρήσει. Θεωρώ ότι η επιθεώρηση η οποία έγινε από το Σώμα που το Υπουργείο Εργασίας εποπτεύει ήταν μία επιθεώρηση «μετά», διότι δεν έχει ευθύνη να επιθεωρήσει «κατά την ώρα» και «πριν» πραγματοποιηθούν εργασίες. Εκεί η ευθύνη είναι άλλων αρχών και όλες οι σχετικές άδειες συγκεντρώνονται από τη Λιμενική Αρχή. Και πρέπει να σας πω ότι οι επιθεωρήσεις που έγιναν μετά στο χώρο της εργασίας δίνουν πραγματικά στοιχεία, όπως ήδη ανέφερα για την ανακριτική διαδικασία.

Συνάγουμε και ορισμένα γενικότερα συμπεράσματα βεβαίως από το ατύχημα αυτό, για τα οποία μίλησα ευθαρώς. Είπα ότι αναλαμβάνουμε πρωτοβουλία για διϋπουργική συνεργασία, η οποία πρέπει να δει δύο τουλάχιστον θέματα. Το ένα είναι αυτό που θίχθηκε και από δημοσιεύματα. Μιλάμε για τους τεχνικούς ασφαλείας. Είναι ευθύνη των εταιρειών να ορίζουν τεχνικούς ασφαλείας με επιστημονική και τεχνική επάρκεια και οι τεχνικοί ασφαλείας πρέπει να είναι σε μόνιμη υπηρεσία. Επίσης είπα ότι θα πρέπει να δούμε ένα αξιόπιστο μητρώο των εταιρειών που λειτουργούν στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη, έτσι ώστε αυτές οι εταιρείες συντήρησης και επισκευών να έχουν όλα εκείνα τα στοιχεία να ασκούν με αξιοπιστία και υπευθυνότητα το έργο τους σε πλαίσια υγιεινής και ασφαλείας, σε όλη τη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων κ. Ελευθέριος Τζιόλας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες εκθέσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Σαν τον Χατζόπουλο και τον Παπαδόπουλο στο μητρώο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, ολοκληρώθηκε η συζήτηση.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Άλλο πράγμα το μητρώο επισκευαστικών εταιρειών, άλλο πράγμα οι χημικοί ναυτιλίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Υπουργέ, δεν υπάρχει άλλος χρόνος γι' αυτή τη συζήτηση.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Το κράτος τους έδωσε την άδεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρία Κανέλλη, επειδή μου κάνατε μια επισήμανση, την οποία δεν έχω αντίρρηση να δεχθώ, σε σχέση με τη λέξη που χρησιμοποίησα, σας υπενθυμίζω το γραπτό κείμενο της ερώτησής σας που καταλήγει ως εξής: «Οι πέντε εργάτες εκτελούσαν εργασίες στο πλοίο για το οποίο είχαν εκδοθεί όλες οι «νόμιμες άδειες» που προβλέπονται. Ειδικότερα την άδεια gas free την εξέδωσε η ιδιωτική εταιρεία «Χατζόπουλος-Παπαδόπουλος», η οποία βρίσκεται διαρκώς στα δικαστήρια υπόλογη για ανάλογες άδειες που εξέδωσε στο παρελθόν για περιπτώσεις πλοίων, στα οποία σημειώθηκαν στη συνέχεια ατυχήματα, πολλά από τα οποία ήταν θανατηφόρα». Χρησιμοποίησα, λοιπόν, τον χαρακτηρισμό που αναφέρετε το γραπτό σας κείμενο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δεν αμφιβάλω κύριε Πρόεδρε. Το δικό σας σχόλιο αντιγύρισα, όταν υπερβάλλατε εσείς. Σε πένθος σας το είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επόμενη είναι η με αριθμό 69/29-10-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την εκτός προδιαγραφών λειτουργία των ελληνικών σφαγείων, τη δημιουργία νέων με ένταξή τους στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Η επίκαιρη ερώτηση της κας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη έχει ως εξής:

«Την ακαταλληλότητα πολλών σφαγείων είχαμε επισημάνει προ πολλού σύμφωνα με στοιχεία που τότε έδωσε στη δημοσιότητα η Επιθεώρηση του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτά προστίθενται τώρα νεότερα δεδομένα ιδιαίτερα ανησυχητικά, όπως τουλάχιστον προκύπτουν από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν σε πρόσφατο επιστημονικό συνέδριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά μόνο στο 60% των σφαγείων χρησιμοποιείται κατάλληλα ο διατιθέμενος εξοπλισμός, ενώ περισσότερα από εξήντα σφαγεία σε σύνολο εκατόν πενήντα κυρίως στη περιφέρεια κινδυνεύουν να κλείσουν λόγω έλλειψης υποδομών και εξοπλισμού.

Στο Συνέδριο αυτό επιβεβαιώθηκε ότι επιπλέον δεν τηρούνται οι προδιαγραφές κατά την αναισθητοποίηση και σφαγή των ζώων, πράγμα που επιδρά αρνητικά στην ποιότητα του κρέατος, με βασική συνέπεια αυτό να μην μπορεί να συντηρηθεί σωστά και να αποτελεί κίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών. Ως προς αυτό επισημάνθηκε μάλιστα ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα από τότε που κοινοποιήθηκε η έκθεση της σχετικής Επιθεώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή ποια σφαγεία έκλεισαν ή βελτιώθηκαν.

2. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αποστολής των σχετικών εγγράφων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας προς τις Νομαρχίες, ώστε να δημιουργηθούν νέα σφαγεία, όπου αυτό είναι αναγκαίο και να ενταχθούν για χρηματοδότηση στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης, ο οποίος έχει και το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κυρία

συνάδελφε, πριν δώσω κάποια στοιχεία για την ερώτησή σας, θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις.

Η πρώτη είναι ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος της σφαγιοτεχνικής υποδομής της χώρας και το ενδιαφέρον ή τα μέτρα που παίρνει η ελληνική Κυβέρνηση δεν έχουν σχέση με τις παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυρίως, αλλά έχουν σχέση με μία ολοκληρωμένη πολιτική της χώρας μας, η οποία εκτιμά ότι πρέπει αυτή η σφαγιοτεχνική υποδομή να εκσυγχρονιστεί και αυτό ανεξάρτητα από τις επιταγές ή όχι, τις παρατηρήσεις ή όχι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των συνεδρίων που κατά καιρούς γίνονται ή των επιτροπών ελέγχου. Είναι ένα θέμα που ανεξάρτητα απ' αυτές τις υποχρεώσεις οφείλει η χώρα μας να το αντιμετωπίσει και μάλιστα να το αντιμετωπίσει άμεσα και αποτελεσματικά.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι σχετική με την έκφραση, ότι κάποια σφαγεία της περιφέρειας κινδυνεύουν να κλείσουν. Δεν κινδυνεύουν να κλείσουν, κατά τη γνώμη μας επιβάλλεται να κλείσουν κι αυτό γιατί σε αυτόν τον τομέα, στον τομέα της δημόσιας υγείας δεν μπορούμε να κάνουμε καμία παραχώρηση. Μπορούμε να αναγνωρίζουμε τις αντικειμενικές αδυναμίες ή τα προβλήματα που υπάρχουν, μπορούμε να αναγνωρίζουμε τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής περιφέρειας, δεν μπορούμε όμως και δεν πρόκειται να παίξουμε με την υγεία των Ελλήνων πολιτών.

Υπάρχουν, λοιπόν, σφαγεία τα οποία πρέπει να κλείσουν και θα κλείσουν. Για να γίνει κάτι τέτοιο, έχουν δοθεί ρητές και αυστηρές εντολές στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία υποχρεούται σφαγεία, τα οποία δεν πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές, να τα κλείσει. Εδώ όμως οφείλω να ομολογήσω με κάθε ειλικρίνεια ότι υπάρχει μια δυσκολία στη συνεργασία ανάμεσα στο Υπουργείο Γεωργίας και σε κάποιες από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της χώρας.

Πέρα απ' αυτό, θέλω να πω το εξής: Η χώρα μας, αξιοποιώντας το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ουσιαστικά καλύπτεται σε σύγχρονη σφαγιοτεχνική υποδομή στο 67% των αναγκών μας. Το υπόλοιπο θα καλυφθεί από τη δυνατότητα που μας παρέχεται μέσα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Κάποια στοιχεία που πιθανόν είναι απαραίτητα θα τα δώσω στη δευτερολογία μου για τον αριθμό των σφαγείων που υπάρχουν κλπ.

Εκείνο που θέλω να διαβεβαιώσω είναι ότι πρώτα απ' όλα η απόφασή μας όσα σφαγεία δεν πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές πρέπει να κλείσουν, είναι όχι απλά ειλημμένη, αλλά θα εφαρμοστεί με ιδιαίτερη αυστηρότητα και εμμονή. Δεύτερον ότι οι πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την ολοκλήρωση σύγχρονων σφαγιοτεχνικών υποδομών στη χώρα θα αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο μέσα από συγκεκριμένα προγράμματα που ήδη αρχίζουν να εφαρμόζονται. Η προσπάθειά μας θα είναι να καλύψουμε τις ανάγκες, παίρνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της περιφέρειας.

Εδώ θέλω να κάνω μία παρατήρηση ότι πολλές φορές αναφερόμαστε στη λειτουργία παράνομων σφαγείων και σε αυτήν την έννοια «παράνομο σφαγείο» ενσωματώνουμε και τα παραδοσιακά σφαγεία, που είναι λάθος να τα θεωρούμε όλα παράνομα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Υπάρχουν σφαγεία μικρής δυναμικότητας, υπάρχουν σφαγεία που λειτουργούν σε ορεινές ή απομακρυσμένες ή νησιωτικές περιοχές, που με μικρές βελτιώσεις μπορούν να πληρούν όλους τους απαραίτητους όρους και αυτά συνήθως τα θεωρούμε παράνομα. Είναι ένα λάθος και οφείλουμε αυτήν τη διάκριση να την κάνουμε, γιατί έχουν προσφέρει πάρα πολλά στην ελληνική οικονομία και στον Έλληνα κτηνοτρόφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, πραγματικά με την ερώτησή μου γι' αυτά

ακριβώς ήθελα να δεσμευθείτε. Αναφέρθηκα στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο πρόσφατο διήμερο συνέδριο το οποίο έγινε στη Θεσσαλονίκη και νομίζω πως η συμμετοχή του Υπουργείου σας σ' αυτό το διήμερο ήταν ουσιαστική, διότι από την επιθεώρηση γενικής κτηνιατρικής του Υπουργείου έγινε αυτό το συνέδριο. Δίδω έτσι και επικαιρότητα στην ερώτησή μου όπως και ζητώ να πληροφορηθώ πως πάει το πρόγραμμα το οποίο όπως λέτε και εσείς και όπως λέγατε και σε ανακοινώσεις σας από το Μάρτιο του 2000 έχει πραγματικά συνταχθεί για να βελτιωθεί ή να αλλάξει η τραγική κατάσταση, η οποία υπάρχει στα σφαγεία της χώρας.

Το ότι αυτήν τη στιγμή μου απαντάτε και εσείς με τα δικά σας νούμερα ότι το 67% μόνο των σφαγείων πληροί τις προϋποθέσεις είναι θα έλεγα ένα πάρα πολύ μικρό ακόμη νούμερο αφού το 1/3 παραμένουν ακατάλληλα και χρειάζονται πολλές προσπάθειες. Από την άλλη πλευρά διαβλέπετε και εσείς τις δυσκολίες τις οποίες έχετε για την ένταξη των έργων αυτών στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αφού παραδεχτήκατε γι' αυτές τις δυσκολίες ακόμη και στη συνεργασία του Υπουργείου με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Εγώ έχω να σας προσθέσω δύο ακόμα πράγματα ότι η ερώτησή μου έχει και ένα δεύτερο σκέλος πως και στα σφαγεία στα οποία υπάρχει αυτήν τη στιγμή ο εξοπλισμός στο 60% ή 65% (όσο θέλετε εσείς) αυτήν τη στιγμή οι εργαζόμενοι εκεί οι επισημειωμένοι οι τεχνικοί είναι τόσο λίγοι, δεν είναι εκπαιδευμένοι και όπως σας λέω στην ερώτησή μου δεν τηρούνται οι προδιαγραφές και οι οδηγίες για την αναστοχαιοποίηση των ζώων και άλλα θέματα τα οποία δεν θέτει μόνο η φιλοζωική εταιρεία, πράγμα που είναι πολύ ουσιαστικό, όλα αυτά επιδρούν στην ποιότητα του κρέατος και περαιτέρω στη συντήρησή του και κατ'επέκταση στην υγεία του καταναλωτή.

Θα ήθελα, λοιπόν, να πω ότι εκτός από όλα αυτά που μας είπατε θα πρέπει να δείτε το θέμα της αποδοτικότητας και της συνεργασίας με τις περιφερειακές υπηρεσίες σε σχέση με την ενίσχυση του προσωπικού σας και την εκπαίδευση που πρέπει να κάνετε σε όλες τις διευθύνσεις κτηνιατρικής που έχετε στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Μου δίνετε την ευκαιρία να αναγνωρίσω κατ'αρχήν γιατί έχω πεί πολλές φορές ότι σε αυτά τα θέματα δεν μπορεί οποιαδήποτε πολιτική σκοπιμότητα να κρύβει την αλήθεια ότι υπάρχουν προβλήματα σωστής εφαρμογής της νομοθεσίας και μεθόδων που υποχρεούνται ακόμη και τα σύγχρονα σφαγεία να εφαρμόζουν και δεν εφαρμόζουν όπως το πρόβλημα της αναστοχαιοποίησης.

Υπάρχει ένα θέμα εκπαίδευσης και γι' αυτό μπορώ να σας αναφέρω ότι η απόφασή μας είναι οι δύο σχολές κρέατος, που λειτουργούν, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητά τους κατ'αρχήν και να δημιουργηθούν και άλλες για να μπορέσουμε να εκπαιδεύσουμε γρήγορα όλο το προσωπικό που λειτουργεί σε αυτόν τον τομέα. Αυτό θα γίνει πολύ άμεσα διευκολύνοντας ιδιαίτερα τις απομακρυσμένες περιοχές.

Είναι αλήθεια ότι μέσω του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έγιναν εκατόν τριάντα εννέα έργα συνολικά, ολοκληρώνοντας σφαγιοτεχνική υποδομή, σφαγεία δηλαδή αλλά και μεταποιητικές μονάδες. Από τις 29 Αυγούστου 2001 υπάρχει κοινή υπουργική απόφαση, η οποία προσδιορίζει το πλαίσιο και στη συνέχεια υπάρχει και ερμηνευτική εγκύκλιος τον Οκτώβριο του 2001 για την εφαρμογή του προγράμματος μεταποίησης. Εδώ έχουμε τη δυνατότητα ίδρυσης και εκσυγχρονισμού σφαγείων με ποσοστό ενίσχυσης 50% και για τα νησιά του Αιγαίου 65%. Αυτό σημαίνει ότι θα υπάρχει η δυνατότητα σε όλους τους νομούς της χώρας σε όλες τις επαρχίες σε όλες τις περιοχές να ιδρυθούν εκεί που χρειάζονται σύγχρονα σφαγεία μικρής ή μεγάλης δυναμικότητας.

Οι προτάσεις για την ένταξη στο πρόγραμμα επενδύσεων στη μεταποίηση και στην εμπορία γεωργικών προϊόντων είναι ένα μέτρο το μέτρο 2.1 όπως λέμε του εγγράφου προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης. Οι αιτήσεις τελειώνουν στις 2

Νοεμβρίου. Στη συνέχεια χαρτογραφώντας τις ανάγκες σε ολόκληρη την Ελλάδα με βάση το ζωικό κεφάλαιο που υπάρχει, τον αριθμό των σφαγείων που λειτουργούν και τις δυνατότητες που έχει το κάθε σφαγείο θα έχουμε τη δυνατότητα κάνοντας αυτήν τη χαρτογράφηση και έχοντας πλήρως αποτυπωμένη την εικόνα της σφαγιοτεχνικής υποδομής στη χώρα μας, θα έχουμε τη δυνατότητα να καλύψουμε το σύνολο των αναγκών αποκεντρωμένα στη χώρα ακόμη και σε νομούς που μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ούτε ένα σφαγείο που να πληροί τις προδιαγραφές.

Δεν θα ήθελα να αναφέρω νομούς, αλλά υπάρχουν κάποιοι νομοί που δεν έχουν ούτε ένα σύγχρονο σφαγείο και δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στους Έλληνες παραγωγούς.

Πιστεύω ότι με τη σωστή αξιοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, η εφαρμογή του οποίου αρχίζει και στα τέλη του έτους, το Δεκέμβριο δηλαδή, θα έχουμε ήδη και τις πρώτες εγκρίσεις, την πρώτη αξιολόγηση των αιτήσεων που έχουν γίνει, θα καλύψουμε τις ανάγκες σύγχρονης σφαγιοτεχνικής υποδομής στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 80/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με την ένταξη στο πρόγραμμα επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών για το 2001 όλων των αιτήσεων που υπεβλήθησαν στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 79/29.10.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Θεόφιλου Λεονταρίδη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με την ένταξη στο πρόγραμμα επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών για το 2001 στο Νομό Σερρών.

Οι δύο ερωτήσεις αναφέρονται στο ίδιο θέμα. Σύμφωνα με το άρθρο 131 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής θα συζητηθούν ταυτόχρονα, χωρίς φυσικά να θίγονται τα δικαιώματα των ομιλητών ως προς το χρόνο ομιλίας τους.

Διαβάζω τις επίκαιρες ερωτήσεις.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κουρουμπλή έχει ως εξής:

«Με βάση την υπ'αριθμ. 30825/27.6.2001 απόφασή σας, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), προχώρησε στην υλοποίηση του «προγράμματος επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών για το 2001», που στόχο έχει την πρόληψη της ανεργίας στο χώρο των γυναικών και των νέων και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού για την Αιτωλοακαρνανία εγκρίθηκαν ογδόντα πέντε αιτήσεις (εξήντα στο Αγρίνιο, δεκαπέντε στο Μεσολόγγι και δέκα στη Ναύπακτο), όταν ο αριθμός των υποβληθέντων αιτήσεων ήταν τριπλάσιος.

Ο εγκεκριμένος αριθμός των αιτήσεων θεωρείται πολύ μικρός για τα δεδομένα της Αιτωλοακαρνανίας, όταν είναι γνωστό σε όλους ότι ο μεγαλύτερος εν εκτάσει νομός της χώρας και μεταξύ των πρώτων πληθυσμιακά, βρίσκεται στην τεσσαρακοστή τέταρτη σειρά κατάταξης σε ρυθμούς ανάπτυξης, σε σχέση με τους υπόλοιπους νομούς της χώρας και έχει καταγεγραμμένη ανεργία σε ποσοστό 24%, γίνεται δε προκλητικός, όταν ο αριθμός των εγκεκριμένων αιτήσεων για το Νομό Αχαΐας, νομό της ίδιας περιφέρειας είναι διακόσιες πενήντα, δηλαδή αριθμός τριπλάσιος από αυτόν την Αιτωλοακαρνανίας.

Επειδή το πρόβλημα της ανεργίας στην Αιτωλοακαρνανία έχει πάρει τρομακτικές διαστάσεις, ιδίως στο χώρο των αγρών και των ελεύθερων επαγγελματιών, θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα από την Κυβέρνηση, γιατί ο νομός βρίσκεται στα πρόθυρα κοινωνικής κατάρρευσης, με απρόβλεπτες συνέπειες για ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Κατόπιν τούτου, ερωτάται ο κύριος Υπουργός σε τι ενέργειες θα προβεί, ώστε να εγκριθούν κατ'εξάιρεση για την Αιτωλοακαρνανία όλες οι αιτήσεις που υπεβλήθησαν για ένταξη στο

πρόγραμμα επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών για το 2001».

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Θεόφιλου Λεονταρίδη που αναφέρεται στο ίδιο θέμα έχει ως εξής:

«Για μια ακόμη φορά –και σε ένα ιδιαίτερα κρίσιμο κοινωνικό πρόβλημα– ο Νομός Σερρών αντιμετωπίζεται από την πολιτεία ως περιοχή δεύτερης κατηγορίας. Διαφορετικά δε μπορεί να εξηγηθεί ότι από το πρόγραμμα «Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών» με την υπ' αριθμ. 30825/27.6.2001 απόφασή σας που υλοποιείται από τον ΟΑΕΔ και στοχεύει στην καταπολέμηση της ανεργίας, καθορίστηκαν μόλις εκατόν είκοσι μία θέσεις για ηλικίες δεκαοκτώ – εξήντα ετών επιχορηγούμενες στο νομό μας, ένα νομό επί δεκαετίες εγκαταλειμμένο, προβληματικό, με δραματικούς αριθμούς ανέργων κυρίως ανάμεσα στη νεολαία μας.

Σαν να μην έφθανε αυτό, ενώ παλαιότερα σε ανάλογα προγράμματα υπήρχε πρόβλεψη να επωφελούνται και όσοι νωρίτερα είχαν κάνει έναρξη επαγγέλματος, η υπουργική απόφαση για το τρέχον πρόγραμμα δεν συμπεριλαμβάνει αυτήν την κατηγορία.

Επειδή η κατανομή των θέσεων του συγκεκριμένου προγράμματος αδικεί κατάφωρα μια περιοχή που με επίσημα στοιχεία είναι από τις φτωχότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και με υψηλότερους δείκτες ανεργίας, επειδή η πρακτική αυτή αποθαρρύνει πολλούς κυρίως από τους ανέργους νέους μας και –παρ' όλα αυτά– οι αιτήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα είναι υπερδεκαπλάσιες από τις κατανεμηθείσες επιχορηγούμενες νέες επιχειρήσεις.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Γιατί αποκλείστηκαν από το πρόγραμμα «Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών» όλοι οι ενδιαφερόμενοι νέοι επαγγελματίες που έκαναν έναρξη μέχρι το Σεπτέμβριο του 2001, εν αντιθέσει με τις προηγούμενες χρονιές;

2. Γιατί δεν λάβατε υπόψη σας το ιδιαίτερα οξύ πρόβλημα ανεργίας που αντιμετωπίζει ο Νομός Σερρών που είναι και παραμεθόριος με αποτέλεσμα να υπάρχει φυγή προς τα μεγάλα αστικά κέντρα;»

Κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε με έξι λεπτά στην πρωτολογία και με τέσσερα λεπτά στη δευτερολογία - σας το λέω γιατί είστε καινούριος- και θα δώσετε και συγκεκριμένες απαντήσεις στα συγκεκριμένα ερωτήματα των δύο Βουλευτών.

Οι δύο Βουλευτές θα μιλήσουν με τη σειρά που είναι γραμμένες οι ερωτήσεις επί διλεπτο.

Ορίστε κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Η ευαισθησία στον τομέα της ανεργίας και ιδιαίτερα η ευαισθησία η οποία σχετίζεται με την απόκτηση της δυνατότητας από ανέργους νέους να ασκήσουν κατά το ξεκίνημα της οικονομικής δραστηριότητάς τους, το δικαίωμα στην εργασία μέσα από τη μορφή του νέου επαγγελματία, η ευαισθησία, λοιπόν, και η διάθεση υποστήριξης νομίζω ότι είναι κοινή στην Αίθουσα και ιδιαίτερα είναι κοινή σε ανθρώπους όπως ο συνάδελφος κ. Κουρουμπλής, ο οποίος είναι γνωστός για τους αγώνες που έχει δώσει στο αντικείμενο αυτό.

Θα ήθελα απαντώντας και στις δυο ερωτήσεις όπως είπε ο Πρόεδρος, να αναφέρω ορισμένα γενικά στοιχεία που αφορούν όλους τους συναδέλφους για τα σχετικά προγράμματα του ΟΑΕΔ γιατί είναι νέα προγράμματα, με τον τίτλο «Προγράμματα νέων ελεύθερων επαγγελματιών». Είναι προγράμματα που εφαρμόστηκαν το 1999, το 2000 και εφαρμόζονται και το 2001. Εν συνεχεία θα δώσω συγκεκριμένα στοιχεία για τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν. Αυτό θα αποτελέσει το πρώτο σκέλος της απάντησής μου, και στο δεύτερο σκέλος θα δώσω στοιχεία για τους δυο νομούς της Αιτωλοακαρνανίας και των Σερρών.

Είναι γνωστό, ότι ο ΟΑΕΔ παρεμβαίνει με ενεργά μέτρα στην αγορά εργασίας υλοποιώντας προγράμματα κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης. Αυτό θα έλεγα είναι το κεντρικό νόημα των δράσεων, των ενεργειών του ΟΑΕΔ. Και στην κατεύθυνση αυτή με τη δημιουργία του νέου ΟΑΕΔ, θα μπορούσαμε να πούμε του νέου ομίλου του ΟΑΕΔ, όπου προβλέπεται – από τον τελευταίο νόμο- μια μητρική εταιρεία και τρεις θυγατρικές

εταιρείες, στοχεύουμε αυτές τις δράσεις, τις ενέργειες του ΟΑΕΔ να τις κάνουμε περισσότερο αποτελεσματικές, περισσότερο χρήσιμες για τους ανέργους. Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτών των δράσεων του ΟΑΕΔ τα κύρια χαρακτηριστικά και οι στόχοι του «προγράμματος νέων ελεύθερων επαγγελματιών» του 2001 κινήθηκαν οι στόχοι αυτοί με βάση ορισμένα κριτήρια. Τα κριτήρια τα οποία υπήρξαν για να εγκριθούν οι αιτήσεις, οι οποίες κατατέθηκαν στις κατά τόπους υπηρεσίες του ΟΑΕΔ ήταν: Πρώτο κριτήριο: η εξατομικευμένη παρέμβαση σε κάθε άνεργο με τη χρήση ενός κατάλληλου ερωτηματολογίου που συμπληρώνει ο κάθε άνεργος που εγγράφεται στα μητρώα αρρένων. Οι υπηρεσίες απασχόλησης του οργανισμού αξιολογούν τις ανάγκες και τις δυνατότητες κάθε ανέργου και στη βάση αυτή προτείνουν συγκεκριμένη και ανάλογη με τις ανάγκες κάθε ανέργου δέσμη μέτρων ένταξης ή απένταξής τους στην αγορά εργασίας. Για το πρόγραμμα των νέων ελεύθερων επαγγελματιών η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που υποβάλλει κάθε άνεργος που επιθυμεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα, απαιτεί συγκεκριμένη αναφορά για το είδος της δραστηριότητας που σχεδιάζει να υλοποιήσει.

Δεύτερο κριτήριο: Η διαφάνεια στη σχέση των ανέργων με την υπηρεσία. Η θετική αξιολόγηση των ανέργων εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από ένα απλό, αλλά τεκμηριωμένο σύστημα μοριοδότησης τα αποτελέσματα του οποίου δημοσιοποιούνται. Επίσης η οριστική ένταξη των ανέργων στο πρόγραμμα μετά τη θετική τους αξιολόγηση και με βάση το σύστημα μοριοδότησης εξαρτάται από έναν και μόνο λόγο. Να τηρήσουν αυτά τα οποία οι ίδιοι συμπλήρωσαν στην αίτησή τους, δηλαδή αυτά για τα οποία οι ίδιοι δημοσιεύθηκαν.

Τρίτο κριτήριο: Η πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας. Η φιλοσοφία του νέου προγράμματος είναι να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ανεργίας δυναμικά, πριν δηλαδή λάβει σταθερά και μόνιμα χαρακτηριστικά για τον κάθε άνεργο. Ο στόχος είναι να προσφέρονται συγκεκριμένα εξατομικευμένα μέτρα για κάθε άνεργο πριν συμπληρωθούν έξι μήνες αν είναι κάτω των είκοσι πέντε ετών, δώδεκα μήνες αν είναι άνω των είκοσι πέντε ετών ανεργίας.

Τέταρτο κριτήριο: Η προώθηση της ισότητας μεταξύ των δυο φύλων. Δεδομένου ότι το πρόβλημα της ανεργίας είναι εντονότερο στις γυναίκες, στο νέο πρόγραμμα ενσωματώνονται εξαρχής και δεσμευτικά μέτρα θετικής ενίσχυσης των γυναικών. Έτσι στο σύστημα μοριοδότησης του νέου προγράμματος, προβλέπεται ενισχυμένη μοριοδότηση των γυναικών με στόχο τουλάχιστον το 60% των επωφελούμενων να είναι γυναίκες.

Πέμπτο κριτήριο: Η άρση των κοινωνικών διακρίσεων. Ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος έγινε κατά τρόπο, ώστε να ενθαρρύνει και να ευνοεί τη συμμετοχή ανέργων από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, μοριοδοτώντας ιδιαίτερα τις ομάδες των ανέργων που κινδυνεύουν περισσότερο από μακροχρόνια ανεργία.

Αναφορικά με την κατανομή των θέσεων στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας έχω να σας πληροφορήσω ότι για το 1999 οι εγκρίσεις για το πρόγραμμα νέων ελεύθερων επαγγελματιών ήταν στο Μεσολόγγι εξήντα τέσσερα, στη Ναύπακτο πενήντα πέντε, στο Αγρίνιο διακόσια τριάντα τέσσερα, σύνολο τριακόσια πενήντα τρία, που καλύπτουν το 2,1% του συνόλου των εγκρίσεων στο πρόγραμμα. Για το 2000 στο Μεσολόγγι πενήντα, στη Ναύπακτο τριάντα τρία, στο Αγρίνιο διακόσια δέκα επτά σύνολο τριακόσια που καλύπτουν το 1,8% του συνόλου των εγκρίσεων στο πρόγραμμα.

Η εγγεγραμμένη ανεργία τον Απρίλιο του 2001 ήταν κατά μέσο όρο 1,2% και με βάση την κατανομή των θέσεων καλύφθηκε ένα ποσοστό 1,7% του συνόλου των πέντε χιλιάδων θέσεων που έχουν κατανεμηθεί ανά τη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριε Υφυπουργέ, θα σας δώσω ένα λεπτό ακόμη για να δώσετε στοιχεία και για το Νομό Σερρών. Και απαντάτε στη δευτερολογία σας με περισσότερα στοιχεία.

Παρακαλώ συνεχίστε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σχετικά με το Νομό Σερρών οι εγκρίσεις

για το 1999 ήταν για τετρακόσια τριάντα εννέα άτομα, δηλαδή 2,6% επί του συνόλου των εγκρίσεων. Το 2000 ήταν για τριακόσια ογδόντα άτομα, δηλαδή ποσοστό 2,2%. Η εγγεγραμμένη ανεργία τον Απρίλιο του 2001 ήταν επτά χιλιάδες εξακόσιες δέκα πέντε άτομα, ποσοστό 2% επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων και η κατανομή θέσεων το 2001 είναι εκατόν δεκαπέντε, δηλαδή ποσοστό 2,3% επί του συνόλου των κατανεμηθέντων θέσεων. Αυτό σημαίνει ότι είμαστε στο σταθμισμένο ποσοστό του 1999, του 2000 για τις εγκρίσεις των θέσεων και όσον αφορά την εγγεγραμμένη ανεργία είμαστε στο σταθμισμένο μέσο όρο και στις δύο περιπτώσεις και για την Αιτωλοακαρνανία και για το Νομό Σερρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο κ. Κουρουμπλής.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η Αιτωλοακαρνανία υφίσταται το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας γιατί δυστυχώς τα τελευταία χρόνια επτά καπνοβιομηχανίες που απασχολούσαν ένα σημαντικό αριθμό συμπατριωτών μου έχουν μεταφερθεί από την Αιτωλοακαρνανία και μια σειρά από άλλες μονάδες που απασχολούσαν και αυτές αρκετά μεγάλο αριθμό ανθρώπων σήμερα δεν λειτουργούν. Επιπροσθέτως προσφάτως οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Κομισιόν, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημιουργούν μια αφόρητη ψυχολογική κατάσταση και σε εκείνους που υποτίθεται είχαν μια απασχόληση με τον καπνό. Ας ελπίσουμε ότι θα περάσει αυτή η μπόρα.

Ενώ, λοιπόν, είναι πάρα πολλά τα προβλήματα, και μία αφόρητη κατάσταση επικρατεί, και έρχεται ο ΟΑΕΔ και αντί να στηρίξει τις νέες πρωτοβουλίες μειώνει τον αριθμό των θέσεων από πλευράς επιδότησης των νέων θέσεων και των νέων πρωτοβουλιών για νέους επαγγελματίες. Και μάλιστα αν συγκρίνει κανείς με γειτονικό νομό, υπάρχει μια άνιση μεταχείριση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Φοβούμαι ότι τα στοιχεία τα οποία έδωσαν από τον ΟΑΕΔ στον κύριο Υπουργό και στον οποίο εύχομαι το καλορίζικο γιατί είναι ένας νέος πολιτικός με ήθος -και με πάρα πολλές δυνατότητες και του έχω προσωπικά μεγάλη εμπιστοσύνη- δεν ήταν τα σωστά και στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν λειτουργήσε με βάση την πραγματικότητα στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Μάλιστα στην περιοχή αυτή δεν είναι η πρώτη φορά που βιώνουμε αυτήν τη συμπεριφορά του ΟΑΕΔ. Εδώ τα προγράμματα κάθε φορά που γίνονται σε σχέση με την Αιτωλοακαρνανία είναι όχι εκείνα που πραγματικά πρέπει να είναι. Πιστεύω, λοιπόν, ότι θα πρέπει να εξεταστεί αυτή η περίπτωση.

Φέτος, κύριε Υπουργέ, βάλατε και κάποια κριτήρια, ώστε να επιδοτηθούν οι γυναίκες και καλά κάνετε. Όμως αφήνετε τους νέους ανθρώπους έξω απ' αυτήν τη διαδικασία. Ουσιαστικά δηλαδή από τις ογδόντα πέντε θέσεις οι εξήντα θέσεις καλύφθηκαν από γυναίκες και ενδεχομένως από γυναίκες των οποίων οι άνδρες εργάζονται. Ωστόσο σε νέους ανθρώπους που έκαναν αιτήσεις και θέλουν να ξεκινήσουν εργασίες που θα δημιουργούσαν και άλλες θέσεις εργασίας, δεν δίδετε αυτήν τη δυνατότητα. Αν δε, εξετάσετε, θα διαπιστώσετε ότι οι περισσότερες εγκρίσεις που έχουν δοθεί σε αιτήσεις είναι για καφετέριες ή δεν ξέρω τι άλλες δραστηριότητες, οι οποίες πραγματικά μετά από οκτώ μήνες ή ένα χρόνο μπορεί να κλείσουν. Επιτέλους, λοιπόν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, έχετε υπερβεί κατά ένα λεπτό το χρόνο που δικαιούσθε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επιτέλους θα πρέπει να υπάρξει ένας έλεγχος της αγοράς και των αναγκών και να δοθούν οι απαντήσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κάθε χρόνο, κύριε Υπουργέ, η απόφασή σας για επιχορήγηση νέων ελεύθερων επαγγελματιών έφθανε στις υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. Φεβρουάριο ή Μάρτιο μήνα και περιελάμβανε όλα τα επαγγέλματα που είχαν έναρξη από το Δεκέμβριο του προηγούμενου χρόνου μέχρι το Νοέμ-

βριο του έτους που έβγαине η απόφαση. Επομένως κάθε νέος επαγγελματίας που έκανε έναρξη σε αυτό το χρονικό διάστημα, έπαιρνε την επιδότηση του 1.800.000 δραχμών, που έγινε τώρα 2.500.000 δραχμές.

Φέτος, το 2001, η υπουργική απόφαση 30825/27.6.2001 γι' αυτήν την επιδότηση των νέων ελεύθερων επαγγελματιών, πήγε στις υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. τον Ιούλιο και απέκλεισε όλα τα επαγγέλματα που έκαναν έναρξη μέχρι το Σεπτέμβριο του 2001.

Αυτή η υπουργική απόφαση έδινε μόνο τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να ανοίξουν νέα επιχείρηση, αφού υποβάλλουν αίτηση για υπαγωγή στο πρόγραμμα επιδότησης το Σεπτέμβριο, δηλαδή ένα μήνα. Και αφού απορρίφθηκαν όλες οι προηγούμενες αιτήσεις, εγκρίθηκαν πολύ λιγότερες από αυτές που υποβλήθηκαν τον εν λόγω μήνα.

Με αυτές τις ενέργειες, κύριε Υπουργέ, εξαπατήσατε χιλιάδες νέους φιλόδοξους επαγγελματίες στην επαρχία που ενώ χρεώθηκαν με γραμμάτια για εξοπλισμό των επιχειρήσεών τους, όπως βιοτεχνίες, μανάβικα, κρεοπωλεία, καφεπωλεία, καταστήματα παντός είδους, γραφεία επιστημόνων, δικηγορικά γραφεία, οδοντιατρεία, μηχανικών, τους λέτε τώρα να πληρώσουν από πάνω το λογαριασμό φέρνοντάς τους σε αδιέξοδο. Εκθέσατε τις υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. που όλο το χρόνο ενημέρωναν τους ενδιαφερομένους νέους επαγγελματίες, ότι όπως κάθε χρονιά έτσι και φέτος θα επιδοτηθούν όλοι για τη νέα επιχείρησή τους ανεξαρτήτως ποιο μήνα έκαναν έναρξη επαγγέλματος.

Στο Νομό Σερρών, ένα νομό με φθίνουσα πορεία, προβληματικό και με δραματικούς αριθμούς ανέργων κυρίως μέσα στη νεολαία, εγκρίνατε μόνο εκατόν δεκαπέντε επιχορηγούμενες νέες επιχειρήσεις εν αντιθέσει με άλλα χρόνια που εγκρίνονταν όλες. Γιατί δεν λάβατε υπόψη αυτό το ιδιαίτερα οξύ πρόβλημα της ανεργίας που αντιμετωπίζει ο Νομός Σερρών, που είναι και παραμεθόριος, με αποτέλεσμα να υπάρχει, όπως σας είπα, φυγή των νέων ανθρώπων στα μεγάλα αστικά κέντρα; Στην ουσία δηλαδή εσείς, ενώ αυξάνεται η ανεργία με όλα τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ήρθαν και χθες, μειώνετε αυτές τις θέσεις που επιδοτούνται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, συντομεύστε σας παρακαλώ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν λάβατε υπόψη το σοβαρότατο αυτό πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας που είναι η ανεργία. Εύλογα μας δημιουργούνται ερωτηματικά γιατί μειώσατε τις θέσεις και πού πήγατε τα κονδύλια που δίνετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

Δεν πήγαν υποθέτω στα Γρεβενά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όχι ακόμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν έχετε προφθάσει ακόμη.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όλοι θα επιθυμούσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να έχουμε ένα πρόγραμμα από την πλευρά του Ο.Α.Ε.Δ., θα μπορούσα να πω από την πλευρά της Κυβέρνησης, που θα μπορούσε να καλύψει πολύ περισσότερες θέσεις για τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες, να μπορεί να φέρει στον τομέα της οικονομικής δραστηριότητας, να εντάξει στην ευρύτερη παραγωγική διαδικασία πολλούς νέους ανέργους.

Αυτή η δυνατότητα για τον Ο.Α.Ε.Δ. και για το Υπουργείο Εργασίας, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο πρόγραμμα το οποίο εφαρμόστηκε το 1999, το 2000 και το 2001, είναι περιορισμένη. Αφορά συγκεκριμένα -και το ξέρετε νομίζω- πέντε χιλιάδες θέσεις για νέους ελεύθερους επαγγελματίες.

Το ερώτημα που τίθεται σε γενικό επίπεδο είναι το εξής: Κατανεμήθηκαν ορθολογικά, δίκαια ανά νομό προς τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες οι θέσεις ή όχι; Η απάντηση στο αν

κατανεμήθηκαν ορθολογικά και δίκαια δίδεται από τα στοιχεία που σας είπα προηγουμένως.

Ως Υπουργείο Εργασίας χρησιμοποιήσαμε ένα σταθμισμένο κριτήριο για να είμαστε δίκαιοι στην κατανομή αυτών των θέσεων. Το σταθμισμένο κριτήριο ήταν ότι με βάση τις εγκρίσεις που έγιναν τα δύο προηγούμενα χρόνια που έδειχναν την τάση για την απόκτηση της ιδιότητας του νέου ελεύθερου επαγγελματία, το 1999 χρησιμοποιήθηκε στο συνολικό κριτήριο, ποσοστό 30%, το 2000 χρησιμοποιήθηκε κατά ποσοστό 50% και από την εγγεγραμμένη ανεργία στο Νομό το υπόλοιπο 20%, για να συμπληρώσουμε το 100%.

Με βάση, λοιπόν, αυτό το σταθμισμένο κριτήριο εφαρμόστηκε η μοριοδότηση που σας είπα προηγουμένως, η οποία κατέληξε σε πίνακες που δημοσιοποιήθηκαν και είχε τη δυνατότητα ο οποιοσδήποτε να προσβάλει την πιθανή άδικη θέση του στον πίνακα μοριοδότησης. Εν συνεχεία έγινε η χρήση του σταθμισμένου κριτηρίου για κάθε νομό.

Κακώς ο αγαπητός συνάδελφος χρησιμοποίησε εκφράσεις όπως εξαπάτηση. Δεν υπάρχει καμία εξαπάτηση. Δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιούμε τέτοιες εκφράσεις όταν μάλιστα απάντησα αναλυτικά ποια κριτήρια χρησιμοποιήθηκαν, ποια κριτήρια εφαρμόστηκαν και πώς σταθμισμένα οι εγκρίσεις των

δύο πρώτων χρόνων και το εγγεγραμμένο ποσοστό ανεργίας διαμορφώνει το τελικό κριτήριο.

Εξάλλου οι προϋποθέσεις ένταξης και αξιοποίησης των ευεργετημάτων του προγράμματος ήταν γνωστές.

Να δούμε τώρα τι έγινε στο Νομό Σερρών γιατί με απασχόλησε το θέμα αυτό συγκεκριμένα. Στο Νομό Σερρών η καταγεγραμμένη ανεργία τον Απρίλιο του 2001 είναι 2%. Οι θέσεις που κατανεμήθηκαν από το πρόγραμμα είναι 2,3%. Πάνω από την εγγεγραμμένη ανεργία. Στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας η καταγεγραμμένη ανεργία για το 2001 είναι 1,2% και οι θέσεις που κατανέμονται είναι 1,7%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ τελειώσατε;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω κάτι τελευταίο για τις γυναίκες. Οι γυναίκες είναι γνωστό ότι συμμετέχουν με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας και στο εθνικό ποσοστό και στο νομαρχιακό ποσοστό. Γι' αυτό και προβλέφθηκε –και δίκαια πιστεύω– ειδική ενίσχυση για τις άνεργες γυναίκες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία».

Κύριε Υπουργέ έχετε να κάνετε κάποιες παρατηρήσεις;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):

Κύριε Πρόεδρε, στο παράρτημα 1 «Πηγές των διατάξεων που ενσωματώθηκαν στα άρθρα της κωδικοποίησης», η σελίδα 90 του σχεδίου νόμου, ημερομηνία «27-11-95» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «2-10-95». Εκ παραδρομής τέθηκε.

Στο ίδιο παράρτημα 1 στο 14ο στίχο η φράση «η ισχύς από 9-11-95» αντικαθίσταται με τη φράση «η ισχύς από 2-10-95 για κληρονομίες και από 9-11-95 για δωρεές και γονικές παροχές».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία, ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, από την ειδική επιτροπή που συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 105 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), 34 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), 13 του ν.2346/1995 (ΦΕΚ 220 Α') και 16 παρ.22 του ν.2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α') με τις 1051232/571/0006Α'/3 5-1996 (ΦΕΚ 336 Β') και 1000860/1720/ Α006/29.12.2000 αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ, ΠΡΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1 Επιβολή φόρου

1. Επιβάλλεται φόρος στις περιουσίες που αποκτήθηκαν αιτία θανάτου, δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας και στα κέρδη από λαχεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

2. Στο φόρο υπόκειται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο αποκτά περιουσία από κάποια αιτία από αυτές που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 2 Κτήση αιτία θανάτου

1. Κτήση περιουσίας αιτία θανάτου για την επιβολή του φόρου είναι η από:

- α) Κληρονομία, κληροδοσία ή τρόπο,
- β) νέμηση,
- γ) σύμβαση ασφάλισης ζωής του κληρονομούμενου, εφόσον δεν ορίζονται στο ασφαλιστήριο οι δικαιούχοι,
- δ) αυτασφάλιση του κληρονομούμενου, εφόσον αυτή δεν προβλέπεται από νόμο,
- ε) συνένωση επικαρπίας ακινήτων ή κινητών γενικά πραγμάτων με την ψιλή κυριότητα, λόγω θανάτου του επικαρπωτή, όταν η κτήση ή μεταβίβαση με επαχθή αιτία της ψιλής κυριότητας αυτών και η κτήση της επικαρπίας με επαχθή αιτία ή παρακράτησή τους έγιναν από 2 Απριλίου 1980. Στις περιπτώσεις αυτές θεωρείται ότι η επικαρπία περιέρχεται στον ψιλό κύριο από τον επικαρπωτή αιτία θανάτου ή κληροδοσίας και η αξία αυτής προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο θανάτου του επικαρπωτή και ανάλογα με την ηλικία αυτού κατά το χρόνο τούτο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 15.

2. Η μη μεταγραφή της αποδοχής κληρονομίας ή κληροδοσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1193 του Αστικού Κώδικα, δεν εμποδίζει την επιβολή του φόρου κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι προβλεπόμενες από τον Αστικό Κώδικα προθεσμίες αποποίησης της κληρονομίας και η αποδοχή της κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής, δεν αποτελούν λόγο διάφορης εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 3 Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

1. Στο φόρο υποβάλλεται:

- α) Η κείμενη στην Ελλάδα οποιασδήποτε φύσεως περιουσία, η οποία ανήκει είτε σε ημεδαπούς είτε σε αλλοδαπούς.
- β) Η κείμενη στην αλλοδαπή ενσώματη ή ασώματη κινητή περιουσία Έλληνα υπηκόου, που έχει την κατοικία του οπουδήποτε, καθώς και αλλοδαπού που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της διάταξης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 25.

2. Ως κείμενη στην Ελλάδα κινητή περιουσία θεωρούνται ιδίως:

- α) Τα πλοία που είναι γραμμένα στα ελληνικά νηολόγια καθώς και τα αεροσκάφη που είναι γραμμένα στα ελληνικά μητρώα αεροσκαφών.
- β) Η επωνυμία, ο τίτλος και η φήμη επιχείρησης ή επαγγέλματος που ασκούνται στην Ελλάδα.
- γ) Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα εμπορικά σήματα, που είναι καταχωρημένα στην Ελλάδα.
- δ) Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς και τα δικαιώματα για τη χρησιμοποίηση συγγραφικού υλικού, διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή εμπορικού σήματος, εφόσον δύνανται να ασκηθούν στην Ελλάδα.
- ε) Οι μετοχές, οι ιδρυτικοί τίτλοι και τα εταιρικά μερίδια των κάθε φύσεως εταιριών που εδρεύουν στην Ελλάδα.
- στ) Οι ενοχικές αξιώσεις που είναι εξασφαλισμένες με υποθήκη σε ακίνητα ή πλοία ή αεροσκάφη, εφόσον αυτά βρίσκονται κατά τους ανωτέρω ορισμούς στην Ελλάδα. Οι αξιώσεις που απορρέουν από συμβάσεις για τα ανωτέρω ακίνητα ή πλοία ή αεροσκάφη. Οι οποιεσδήποτε ενοχικές αξιώσεις, που είναι απαιτητές στην Ελλάδα. Οι ενοχικές αξιώσεις που απορρέουν από συμβάσεις, οι οποίες έχουν καταρτισθεί στην Ελλάδα μεταξύ Ελλήνων υπηκόων.
- ζ) Οι κάθε φύσεως απαιτήσεις, εξασφαλισμένες ή μη, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο ασώματης κινητής περιουσίας, εφόσον

ο αποβιώσας είχε την κατοικία του στην Ελλάδα κατά το χρόνο του θανάτου του.

η) Τα τραπεζογραμμάτια και κάθε άλλο είδος χρημάτων, που αποτελούν νόμιμο μέσο πληρωμής στον τόπο της έκδοσής τους, καθώς και οι επιταγές στον κομιστή, εφόσον αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου.

θ) Τα κάθε φύσεως κινητά, εφόσον αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου.

3. Οι τίτλοι και οι αξίες, τα εισοδήματα των οποίων εισέπραξε ο αποβιώσας ή με τους οποίους πραγματοποίησε οποιεσδήποτε συναλλακτικές πράξεις μέσα στο προηγούμενο του θανάτου του έτος, καθώς επίσης και το τίμημα από εκποίηση περιουσιακού στοιχείου που πραγματοποίησε ο κληρονομούμενος μέσα στην προηγούμενη του θανάτου του τριετία, προκειμένου για κινητό, και μέσα στην προηγούμενη πενταετία, προκειμένου για ακίνητο, θεωρούνται ότι ανήκουν στην κληρονομία. Επιτρέπεται η απόδειξη για το αντίθετο με κάθε νόμιμο μέσο.

Ως τίμημα από την εκποίηση του ακινήτου λαμβάνεται η αντικειμενική αξία αυτού ή, αν πρόκειται για ακίνητο που βρίσκεται σε περιοχή όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, η αξία αυτού όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9, εφόσον οι αξίες αυτές είναι μεγαλύτερες του τιμήματος που αναγράφεται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Ως τίμημα από την εκποίηση μετοχών και λοιπών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο τίτλων κινητών αξιών και συμμετοχών σε εταιρίες ή συνεταιρισμούς, για τα οποία έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο από τον κληρονομούμενο, λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 12, εφόσον είναι μεγαλύτερη του αναγραφόμενου στα ως άνω έγγραφα τιμήματος.

4. Δεν υποβάλλεται σε φόρο η αποζημίωση από ατύχημα, που καταβάλλεται στους νόμιμους δικαιούχους συνεπεία θανάτου του θύματος.

Άρθρο 4

Συνυπολογισμός δωρεών, γονικών παροχών και προικών

Στην κτήση αιτία θανάτου συνυπολογίζονται οι δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου, οι γονικές παροχές και οι προίκες του κληρονομούμενου προς τον κληρονόμο ή κληροδόχο, εφόσον η φορολογική υποχρέωση γι' αυτές γεννήθηκε σε χρόνο που το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 102.

Για το συνυπολογισμό των κτήσεων αυτών λαμβάνεται υπόψη η αξία που είχε υπαχθεί σε φόρο κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αυτών και όχι τα απαλλασσόμενα ποσά.

Άρθρο 5

Υποκείμενο φόρου

Υπόχρεος στο φόρο είναι ο δικαιούχος της κτήσης, σε περίπτωση περισσότερων δικαιούχων καθένας ανάλογα με την περιουσία που αποκτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 6

Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου.

2. Σε περίπτωση κήρυξης προσώπου αφάντου, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο δημοσίευσης από τον τύπο της τελεσίδικης απόφασης, που κηρύσσει την αφάνεια.

Άρθρο 7

Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης από το νόμο

Κατ' εξαίρεση, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται:

α) Κατά το χρόνο πλήρωσης της αίρεσης ή λήξης της προθεσμίας, όταν το δικαίωμα του κληρονόμου ή κληροδόχου ή η κτήση στοιχείων κληρονομίας ή κληροδοσίας εξαρτάται από αναβλητική και όχι καθαρά εξουσιαστική αίρεση ή προθεσμία. Αν τα αντικείμενα περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από την πλήρωση της αίρεσης ή τη λήξη της προθεσμίας, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο αυτόν.

β) Κατά το χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο λήξης της επιδικίας, όταν τα αντικείμενα της κτήσης είναι κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου επίδικα και ο δικαιούχος δεν έχει τη νομή αυτών. Αν αυτά περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από τη λήξη της επιδικίας, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο αυτόν.

γ) Κατά το χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο λήξης της επιδικίας, όταν το δικαίωμα του κληρονόμου ή κληροδόχου κατέστη επίδικο, κατόπιν αμφισβήτησής του από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο και ο κληρονόμος ή κληροδόχος δεν έχει τη νομή των αντικειμένων της κτήσης. Αν τα αντικείμενα περιέλθουν στη νομή του κληρονόμου ή κληροδόχου που αξιώνει το δικαίωμα, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο αυτόν.

δ) Κατά το χρόνο συμβιβασμού, όταν αυτός που αξιώνει κληρονομικό δικαίωμα έλαβε συμβιβαστικά μέρος της κληρονομικής περιουσίας ή άλλη οποιασδήποτε φύσης αποζημίωση και σε αντάλλαγμα παραιτήθηκε από την αξίωσή του στην κληρονομία.

ε) Κατά το χρόνο της συνένωσης της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, όταν αντικείμενο της κτήσης είναι η ψιλή κυριότητα, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 16.

στ) Κατά το χρόνο καθορισμού του ποσού ή του αντικειμένου των κληροδοτημάτων των άρθρων 1972, 1973 και 1974 του Α.Κ..

ζ) Κατά το χρόνο εκπλήρωσης από το βεβαρημένο της υποχρέωσης, όταν ο κληρονομούμενος υποχρεώνει τον κληρονόμο ή τον κληροδόχο σε παροχή, χωρίς να προσπορίζει σε άλλον δικαίωμα στην παροχή αυτή (Α.Κ. 1715).

η) Κατά το χρόνο της αποποίησης της κληρονομίας ή κληροδοσίας, γι' αυτόν που έγινε δικαιούχος εξαιτίας αυτής της αποποίησης.

θ) Κατά το χρόνο της εισόδου στην κληρονομία των περιουσιακών στοιχείων που εισέρχονται σε αυτή μετά το θάνατο του κληρονομούμενου.

ι) Κατά το χρόνο καταβολής του τιμήματος για τα κτήματα που απαλλοτριώνονται αναγκαστικά ή κατά το χρόνο άρσης της απαλλοτρίωσης, εφόσον η απαλλοτρίωση κηρύχθηκε πριν από την κτήση. Θεωρούνται ως αναγκαστικά απαλλοτριούμενα και τα ρυμοτομούμενα ακίνητα από την έκδοση του οικείου διατάγματος.

ια) Κατά το χρόνο της οριστικής ρύθμισης των έννομων σχέσεων που απορρέουν από προσύμφωνο μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων από τον κληρονομούμενο. Το ίδιο ισχύει και σε παραχώρηση με εργολαβικό προσύμφωνο ακινήτου για ανοικοδόμηση.

ιβ) Κατά το χρόνο απόδοσης από το Κράτος των κτημάτων που έχουν καταληφθεί από αυτό ως εγκαταλειμμένα, καθώς και αυτών που τελούν υπό μεσεγγύηση, ως ανήκοντα σε υπηκόους εχθρικών κρατών, εφόσον αυτά πριν από την κτήση είχαν καταληφθεί ως εγκαταλειμμένα ή είχαν τεθεί υπό μεσεγγύηση.

ιγ) Κατά το χρόνο άρσης της απαγόρευσης, εφόσον πριν από την κτήση έχει απαγορευθεί με νόμο η εκποίηση των κτημάτων ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων σε αυτά.

ιδ) Κατά το χρόνο που θα γίνει δυνατή η είσπραξη του υπολοίπου του ποσού των απαιτήσεων της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 11, που δηλώνονται ως εν μέρει εισπράξιμες.

ιε) Κατά το χρόνο είσπραξης, προκειμένου για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και δικαιώματα για χρησιμοποίηση συγγραφικού υλικού, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικό σήμα.

ιστ) Κατά το χρόνο δημοσίευσης της απόφασης του δικαστηρίου που εγκρίνει τη λογοδοσία, προκειμένου για την περιουσία της αλλοδαπής, η οποία φορολογείται στην Ελλάδα. Αν τα αντι-

κείμενα περιέλθουν στη νομή του δικαιούχου πριν από τη δημοσίευση της απόφασης, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο αυτόν.

ιζ) Κατά το χρόνο λήξης της δικαστικής εκκαθάρισης της κληρονομιάς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1913 έως και 1922 του Α.Κ..

ιη) Κατά το χρόνο λήξης της πτωχευτικής διαδικασίας, σε περίπτωση θανάτου του πτωχεύσαντα. Για τα κληρονομιαία στοιχεία που μεταβιβάζονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της πτώχευσης επιδίδεται δήλωση και καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί. Μετά το τέλος της πτωχευτικής διαδικασίας, γίνεται οριστική εκκαθάριση του φόρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

ιθ) Κατά το χρόνο απόδοσης ή παραχώρησης των ακινήτων ή καταβολής του χρηματικού ανταλλάγματος σε δικαιούχους κληρονόμους πολιτικού πρόσφυγα κατά τις διατάξεις του ν.1540/1985 (ΦΕΚ 67 Α'). Αντικείμενο φορολογίας, στην περίπτωση αυτή, είναι το ακίνητο που αποδίδεται ή παραχωρείται ή το χρηματικό αντίλλαγμα, μείον το ποσό της εισφοράς.

Άρθρο 8

Μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης με απόφαση του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας

1. Η φορολογική υποχρέωση για όλα ή μερικά από τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να μετατίθεται σε μεταγενέστερο χρόνο από αυτόν που ορίζεται στα άρθρα 6 και 7, με απόφαση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν τα αντικείμενα της κτήσης κατέστησαν επίδικα ή κηρύχθηκαν αναγκαστικά απαλλοτριωτέα μετά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου ή αν υφίσταται νομικό κώλυμα για την ελεύθερη διάθεση των αντικειμένων αυτών ή είναι δεσμευμένα στην αλλοδαπή και εφόσον στις περιπτώσεις αυτές ο υπόχρεος σε φόρο δεν βρίσκεται στη νομή ή αν τα αντικείμενα της κτήσης κατέστησαν επίδικα πριν ή μετά το θάνατο του κληρονομούμενου ή κηρύχθηκαν αναγκαστικά απαλλοτριωτέα μετά το θάνατο του κληρονομούμενου ή υφίσταται νομικό κώλυμα για την ελεύθερη διάθεση αυτών ή το δικαίωμα της κτήσης είναι επίδικο και εφόσον στις περιπτώσεις αυτές ο υπόχρεος σε φόρο βρίσκεται μεν στη νομή των αντικειμένων, αλλά λόγω του απροσόδου ή της μικρής προσόδου αυτών αδυνατεί να καταβάλει το φόρο. Ειδικά, σε περίπτωση αντικειμένων μικρής προσόδου, η μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης μπορεί να αφορά μέρος ή ποσοστό αυτών.

β) Αν τα αντικείμενα της κτήσης βρίσκονται στην αλλοδαπή και ο υπόχρεος σε φόρο, μέσα στις υφιστάμενες προθεσμίες για υποβολή δήλωσης, δεν γνώριζε ότι αυτά περιήλθαν σε αυτόν ή τα έλαβε στην κατοχή του μετά την παρέλευση των προθεσμιών αυτών.

γ) Αν ο υπόχρεος σε φόρο, κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου, διέμενε μόνιμα στην αλλοδαπή, άσχετα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία.

2. Η μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, γίνεται με αίτηση του υπόχρεου σε φόρο, η οποία υποβάλλεται πριν από τη λήξη του λόγου που συνιστά τη μετάθεση και εντός πενταετίας, που αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για υποβολή δήλωσης και σε κάθε περίπτωση πριν από την κοινοποίηση πράξης επιβολής του φόρου.

3. Η μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης κατά την παράγραφο 2, δεν μπορεί να γίνει σε χρόνο κατά τον οποίο δεν υφίσταται ο λόγος που δικαιολογεί τη μετάθεση.

4. Κατά της απόφασης του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τη μετάθεση ή όχι του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 9

Χρόνος και τρόπος προσδιορισμού αξίας

1. Ως αξία των αντικειμένων της κτήσης, για τον υπολογισμό του φόρου, λαμβάνεται η αγοραία αξία κατά το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στα άρθρα 10 έως και 18.

2. Όταν αποκτώνται ακίνητα ή κινητά (με εξαίρεση χρηματικά ποσά, καταθέσεις, απαιτήσεις και παροχές), αν η φορολογική δήλωση γι' αυτά υποβληθεί μετά την πάροδο τριών (3) ετών από το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία αυτών και οι φορολογικές κλίμακες που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Αν εκδοθεί πράξη επιβολής φόρου από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την πάροδο τριετίας από το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης για τα περιουσιακά στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον δεν έχει υποβληθεί γι' αυτά δήλωση από τον υπόχρεο μέχρι την έκδοση της πράξης, για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία αυτών και οι φορολογικές κλίμακες που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της πράξης.

Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλονται οι πρόσθετοι φόροι και τα πρόστιμα που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 10

Αξία ακινήτων

A. Αγοραία αξία

Για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται ιδίως τα στοιχεία εκτίμησης των ιδίων ή άλλων πλησιόχρων ομοειδών ακινήτων, που προκύπτουν από μεταβιβάσεις με αντίλλαγμα ή κτήσεις αιτία θανάτου, δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας ή από απαλλοτριώσεις ή δικαστικές διανομές, η καθαρή πρόσδοδος αυτών καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο, το οποίο ασκεί ουσιώδη επίδραση στη διαμόρφωση της αγοραίας αξίας τους.

Σε περίπτωση έλλειψης οποιουδήποτε από τα ανωτέρω στοιχεία ή εφόσον αυτά που υπάρχουν κρίνονται απρόσφορα ή ανεπαρκή, ο προσδιορισμός της αξίας αυτών γίνεται με βάση κάθε αποδεικτικό μέσο.

B. Αντικειμενική αξία

1. Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζονται αιτία θανάτου, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές εκκίνησης, που είναι καθορισμένες από πριν κατά ζώνες ή οικοδομικά τετράγωνα και κατ' είδος ακινήτου, όπως αστικό ακίνητο, μονοκατοικία, διαμέρισμα, κατάστημα, αγρόκτημα και άλλα.

Οι τιμές εκκίνησης αυξάνονται ή μειώνονται ποσοστιαία ανάλογα με τους παράγοντες που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την αξία των ακινήτων, όπως για τα διαμερίσματα η παλαιότητα, η θέση στο οικοδομικό τετράγωνο ή στον όροφο της πολυκατοικίας, για τα καταστήματα η εμπορικότητα δρόμου, το πατάρι, το υπόγειο, για τα αγροκτήματα η καλλιεργητική αξία, η τουριστική ή παραθεριστική σημασία και άλλα.

Οι τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομειώσεώς τους θα καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών, μετά από εισήγηση επιτροπών που θα αποτελούνται από οικονομικούς υπαλλήλους, μηχανικούς του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκπροσώπους του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και άλλα πρόσωπα που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ή ιδιάζουσα εμπειρία και θα συγκροτούνται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο τιμές αναπροσαρμόζονται το βραδύτερο ανά διετία, με τις κατά την παράγραφο 2 αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Η καταχώρηση των τιμών εκκίνησης και των συντελεστών αυξομειώσής τους σε πίνακες και η συσχέτισή τους με διαγράμματα που καταρτίζονται με βάση χάρτες,

β) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της ενότητας,

γ) η εφαρμογή των διατάξεων αυτής της ενότητας και για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των μεταβιβαζόμενων εκτός σχεδίου ακινήτων,

δ) ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων αυτής της ενότητας σε ολόκληρη τη χώρα ή ορισμένες περιοχές αυτής ή πόλεις και για όλα τα ακίνητα ή για ορισμένη κατηγορία αυτών.

3. Κάθε άλλη διάταξη, η οποία ρυθμίζει διαφορετικά τη φορολογητέα αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται αιτία θανάτου και τον τρόπο προσδιορισμού της, εξακολουθεί να εφαρμόζεται και μετά την έναρξη ισχύος των υπουργικών αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου μόνο στις περιπτώσεις που ο φορολογούμενος αμφισβητήσει τις προκαθορισμένες τιμές με προσφυγή του ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

4. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων αιτία θανάτου, ο φορολογούμενος αναγράφει στην οικεία φορολογική δήλωση την κατά τις παραγράφους 1 και 2 αυτής της ενότητας οριζόμενη αξία τους, με βάση την οποία βεβαιώνεται ο φόρος που αναλογεί. Αν ο υπόχρεος σε φόρο θεωρεί την προκαθορισμένη αξία μεγαλύτερη από την αγοραία, έχει το δικαίωμα, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της δήλωσής του, να ζητήσει με προσφυγή τον προσδιορισμό της αξίας από το αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο.

Αν ασκηθεί προσφυγή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας διενεργεί έλεγχο για τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου και συντάσσει σχετική έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιεί στον φορολογούμενο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η έκθεση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση του άρθρου 129 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, στην οποία περιλαμβάνεται και αίτημα προς το διοικητικό δικαστήριο για προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου.

Εφόσον το διοικητικό δικαστήριο προσδιορίσει αξία του ακινήτου μεγαλύτερη από την προκαθορισμένη, επιβάλλεται εκτός από τον κύριο φόρο, την πληρωμή του οποίου θα διέφευγε ο υπόχρεος και ο πρόσθετος φόρος του άρθρου 75.

Σε περίπτωση που δεν αμφισβητηθεί η προκαθορισμένη αξία, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των δηλώσεων μόνο όσον αφορά τα προσδιοριστικά στοιχεία των ακινήτων σύμφωνα με τα οποία διαμορφώνεται η αξία τους. Αν διαπιστωθεί ανακρίβεια των στοιχείων αυτών, εκδίδεται πράξη με την οποία καταλογίζεται ο φόρος την πληρωμή του οποίου θα διέφευγε ο υπόχρεος με την ανακρίβεια καθώς και ο πρόσθετος φόρος του άρθρου 75.

Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

5. Μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της δήλωσης ο υπόχρεος σε φόρο δύναται, χωρίς φορολογική επιβάρυνση, εφόσον διαπιστώσει ότι έγινε οποιοδήποτε λογιστικό λάθος κατά τη σύνταξη του φύλλου υπολογισμού της αξίας των ακινήτων ή εσφαλμένη επιλογή των προκαθορισμένων τιμών εκκίνησης ή των συντελεστών αυξομειώσής τους, να υποβάλει νέα δήλωση και να ζητήσει επαναπροσδιορισμό του φόρου, εφόσον δεν καταρτίστηκε οριστικό συμβόλαιο με βάση την αρχική δήλωση. Στην περίπτωση αυτή, αν ο φόρος που προκύπτει με τη νέα δήλωση είναι μεγαλύτερος, συμψηφίζεται με αυτόν που καταβλήθηκε, αν είναι μικρότερος, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται. Αν ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στην προθεσμία του 20ημέρου από την υποβολή της δήλωσης διαπιστώσει εσφαλμένο υπολογισμό του φόρου από υπαιτιότητα της υπηρεσίας, δύναται να καλέσει το

φορολογούμενο για την υποβολή, μέσα στην ίδια 20ήμερη προθεσμία, συμπληρωματικής δήλωσης και επαναπροσδιορισμό του φόρου.

Γ. Μικτό σύστημα

1. Η φορολογητέα αξία των μεταβιβαζόμενων αιτία θανάτου ακινήτων, που βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες δεν έχει εφαρμοστεί το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας τους, είτε αυτές είναι εντός είτε εκτός σχεδίου πόλης, υπολογίζεται χωριστά για τα επί του οικοπέδου ή γηπέδου τυχόν υφιστάμενα κτίσματα και χωριστά για το οικόπεδο ή το γήπεδο, ως εξής:

α) Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των κτισμάτων εφαρμόζεται αντικειμενικό σύστημα, κατά το οποίο λαμβάνονται υπόψη τιμές αφητηρίας κόστους ανά είδος κτιρίου, οι οποίες καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Οι τιμές αυτές αφητηρίας αυξάνονται ή μειώνονται με την εφαρμογή συντελεστών που προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του υπό εκτίμηση κτιρίου, όπως το μέγεθος, την ποιότητα κατασκευής, την παλαιότητα και άλλα.

β) Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας του οικοπέδου ή γηπέδου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 9 και της ενότητας Α' του άρθρου αυτού.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται σταδιακά, για τις περιοχές της προηγούμενης παραγράφου, ζώνες με αξία γης και συντελεστές αυξομειώσής τους, οι οποίες προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του οικοπέδου ή γηπέδου, όπως σχήμα, δυνατότητα εκμετάλλευσής και άλλα, ώστε να υπολογίζεται αντικειμενικά και η αξία γης. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9 και της ενότητας Α' του άρθρου αυτού.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α. Η καταχώρηση των τιμών αφητηρίας κόστους κατά είδος οικοδομής και περιοχή, των τιμών γης κατά ζώνες και των συντελεστών αυξομειώσής τους σε πίνακες, καθώς και οι χάρτες και τα έντυπα που θα αποτελούν την απαραίτητη υποδομή για τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των κτισμάτων και του οικοπέδου ή γηπέδου.

β. Ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων της ενότητας αυτής σε ολόκληρη τη χώρα ή κατά περιοχές, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή τους.

4. Κατά τη μεταβίβαση ακινήτων σε περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται από την αξία των κτισμάτων και του οικοπέδου, όπως αυτές καθορίζονται κατά το χρόνο της μεταβίβασης από τις περί αντικειμενικού προσδιορισμού διατάξεις της ενότητας αυτής.

5. Οι δηλώσεις φόρου κληρονομιών, υποβάλλονται με τα οικεία φύλλα υπολογισμού της αξίας των κτισμάτων από τους υπόχρεους σε δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

6. Ο οικείος φόρος που βεβαιώνεται ή καταβάλλεται, κατά περίπτωση, με την υποβολή της δήλωσης, υπολογίζεται επί της αντικειμενικής αξίας των κτισμάτων και επί της αξίας του οικοπέδου.

7. Αν ο υπόχρεος δεν αποδεχθεί την αξία του ακινήτου, όπως προκύπτει με την εφαρμογή των διατάξεων της ενότητας αυτής, μπορεί μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου ή της πράξης, που αφορά την αγοραία αξία του οικοπέδου, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου για τη φορολογητέα αξία του κτίσματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενότητας Β' αυτού του άρθρου, και για την αγοραία αξία του οικοπέδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80.

8. Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται από τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως και 7 της ενότητας αυτής εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου καθώς και οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 11 Αξία απαιτήσεων

1. Για απαιτήσεις που έχουν ως αντικείμενο χρηματικά ποσά, λαμβάνονται υπόψη τα ποσά αυτά με τους τόκους που οφείλονται κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου.

2. Οι απαιτήσεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το δικαιούχο της κτήσης και αποδεικνύονται ως εν μέρει εισπράξιμες μέχρι την οριστικοποίηση του τίτλου βεβαίωσης του φόρου που αναλογεί σε αυτές, υποβάλλονται σε φόρο με βάση τη δηλούμενη ως πραγματική αξία αυτών.

Άρθρο 12 Αξία μετοχών, ομολογιών, κ.λπ.

1. Για εισηγμένες στο χρηματιστήριο μετοχές, ομολογίες, ιδρυτικούς και λοιπούς γενικά τίτλους των εμπορικών εταιριών, δημόσια χρεόγραφα ή άλλες τέτοιας φύσης αξίες, ως αξία αυτών λαμβάνεται ο μέσος όρος της τιμής των πωλήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στο τελευταίο πριν από το θάνατο του κληρονομούμενου εξάμηνο. Αν δεν υπάρχουν τέτοιες συναλλαγές, ο προσδιορισμός της αξίας των ανωτέρω τίτλων ενεργείται κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3.

2. Για τον προσδιορισμό της αξίας μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται πράξεις μεταβίβασης μετοχών της επιχείρησης μέσα στο τελευταίο πριν από το θάνατο του κληρονομούμενου εξάμηνο, καθώς επίσης και η εσωτερική αξία τους που βρίσκεται με διαίρεση της καθαρής θέσης της επιχείρησης δια του αριθμού των μετοχών.

Η εσωτερική αυτή αξία μπορεί να αυξομειώνεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ο οποίος λαμβάνει υπόψη ιδίως: τα κέρδη που διανεμήθηκαν μέσα στην τελευταία πενταετία, τη φήμη και πελατεία της επιχείρησης και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο, το οποίο ασκεί ουσιώδη επίδραση στη διαμόρφωση της αγοραίας αξίας τους. Ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που περιέρχονται σε καθένα κληρονόμο ή κληροδόχο, σε σχέση με το σύνολο των μετοχών της εταιρίας, μπορεί ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας να αυξομειώνει ανάλογα τη συνολική αξία αυτών.

3. Για τους λοιπούς μη εισηγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους κινητών αξιών καθώς και για συμμετοχές σε εταιρίες ή συνεταιρισμούς ο προσδιορισμός της αξίας αυτών γίνεται με βάση κάθε αποδεικτικό στοιχείο και εφαρμόζονται ανάλογα τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 13 Αξία επίπλων και λοιπών κινητών

1. Ο προσδιορισμός της αξίας των κινητών, που περιλαμβάνονται μεταξύ των στοιχείων της κληρονομιάς, γίνεται με βάση κάθε αποδεικτικό στοιχείο.

2. Μεταξύ της κληρονομιάς θεωρείται ότι περιλαμβάνονται και έπιπλα. Ο υπόχρεος σε φόρο μπορεί να αποδείξει το αντίθετο με κάθε νόμιμο μέσο. Η αξία των επίπλων υπολογίζεται ίση με το ένα τριακοστό (1/30) της αξίας της λοιπής κληρονομιάς και επιτρέπεται στο Δημόσιο και στον υπόχρεο σε φόρο να αποδείξουν με κάθε νόμιμο μέσο ότι η αξία είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη.

Στα έπιπλα δεν περιλαμβάνονται τα κοσμήματα και γενικά τα λοιπά πολύτιμα αντικείμενα καθώς και κάθε φύσης συλλογές έργων τέχνης, νομισμάτων, γραμματοσήμων και λοιπών αντικειμένων γενικά, ο προσδιορισμός της αξίας των οποίων ενεργείται με ιδιαίτερο τρόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Στην περίπτωση κατά την οποία αυτά είναι ασφαλισμένα κατά κινδύνων κλοπής, πυρκαγιάς και λοιπών κινδύνων, η αξία τους δεν μπορεί να είναι κατώτερη αυτής που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Άρθρο 14 Αξία παροχών

1. Η αξία των παροχών υπολογίζεται:

α) Για τις διηνεκείς, στο 20πλάσιο της ετήσιας παροχής, β) για τις ορισμένου χρόνου, σε πολλαπλάσιο της ετήσιας παροχής, ανάλογα με τα έτη διάρκειας αυτής, το οποίο δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να υπερβεί το 18πλάσιο της ετήσιας παροχής,

γ) για τις ισόβιες και τις αόριστου χρόνου, στο 18πλάσιο της ετήσιας παροχής, αν εκείνος υπέρ του οποίου συνιστάται η παροχή δεν έχει υπερβεί το εικοστό έτος της ηλικίας του, στο 16πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 20ό, στο 14πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 30ό, στο 12πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 40ό, στο 9πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 50ό, στο 6πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 60ό, στο 3πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 70ό και στο 2πλάσιο, αν έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.

2. Όταν η ισόβια παροχή ορίζεται αδιαίρετη υπέρ περισσοτέρων και εξαρτάται από τη ζωή τους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η ηλικία του μεγαλύτερου, όταν η παροχή παύει με το θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους, και του νεότερου, όταν η παροχή παύει με το θάνατο και του τελευταίου. Το ποσό αυτό της παροχής, όταν αυτή παύει με το θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους κατανέμεται εξίσου μεταξύ τους. Όταν η παροχή παύει με το θάνατο και του τελευταίου, το ποσό μερίζεται σε μέρη ανάλογα των αριθμών οι οποίοι εκφράζουν το πολλαπλάσιο που ορίζεται από την περίπτωση γ' της προηγούμενης παραγράφου σε συνάρτηση με την ηλικία καθενός δικαιούχου.

Ο φόρος υπολογίζεται στο ποσό που προκύπτει για κάθε δικαιούχο, ανάλογα με το βαθμό συγγενείας του με το διαθέτη.

3. Σε ισόβια παροχή που εξαρτάται από τη ζωή τρίτου προσώπου, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής, λαμβάνεται υπόψη η ηλικία του μεγαλύτερου, μεταξύ αυτού υπέρ του οποίου συνιστάται η παροχή και του τρίτου προσώπου.

4. Αν οι παροχές συνίστανται σε είδος, γίνεται αποτίμηση του αντικειμένου της παροχής σε χρήμα, αφού ληφθεί υπόψη η μέση τιμή χονδρικής πώλησης αυτού στον τόπο εκπλήρωσης της παροχής κατά την τελευταία διετία πριν από το χρόνο της φορολογίας.

5. Όταν η παροχή, λόγω θανάτου του δικαιούχου αυτής ή για άλλη αιτία που προβλέπεται από το νόμο και δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών, παύσει μετά πάροδο τόσο χρόνου, ώστε, αν είχε ληφθεί παροχή για τον ορισμένο αυτό χρόνο, θα προέκυπτε αξία αυτής μικρότερη από αυτή που φορολογήθηκε, η αξία που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο λογίζεται ως η τελικώς φορολογητέα και γίνεται νέα εκκαθάριση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

Στην περίπτωση αυτή, αν από τη μερίδα του βεβαρημένου έχει εκπέσει για την παροχή ποσό ανώτερο αυτού που προκύπτει λόγω της παύσης, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο βεβαρημένος υποχρεώνεται σε συμπληρωματική καταβολή φόρου για τη διαφορά αυτή.

Άρθρο 15 Αξία επικαρπίας

1. Σε περίπτωση διαχωρισμού της επικαρπίας από την κυριότητα υπόκειται αμέσως σε φόρο η επικαρπία, με την επιφύλαξη της φορολογίας της ψιλής κυριότητας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16.

Με την επικαρπία, για την επιβολή του φόρου, εξομοιώνεται η χρήση και η οίκηση, όχι όμως και η χρήση από κοινού με τον κύριο ή η συνοίκηση με αυτόν.

2. Σε διαδοχική επικαρπία κάθε δικαιούχος αυτής υπόκειται σε φόρο, κατά το χρόνο που η επικαρπία περιέρχεται σε αυτόν.

3. Η αξία της επικαρπίας προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας, κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης του επικαρπωτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Σε περίπτωση που η επικαρπία, είτε με παραίτηση είτε με σύμβαση, περιέρχεται στον ψιλό κύριο, που έχει υπαχθεί σε φόρο για την ψιλή κυριότητα, επιβάλλεται φόρος στην αξία της

πλήρους κυριότητας, μετά την αφαίρεση από αυτήν του τμήματος της αξίας που αναλογεί στο ποσοστό για το οποίο ο ψιλός κύριος είχε υπαχθεί σε φόρο κατά τη μεταβίβαση της ψιλής κυριότητας.

Σε μεταβίβαση για αόριστο χρόνο με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου του δικαιώματος ενάσκησης της επικαρπίας σε άλλο πρόσωπο εκτός του ψιλού κυρίου, η αξία αυτής προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης με βάση την ηλικία του επικαρπωτή.

4. Σε ισόβια ή αόριστου χρόνου επικαρπία λαμβάνεται ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας, ανάλογα με την ηλικία του επικαρπωτή, το οποίο ορίζεται:

στα 8/10, αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβεί το 20ό έτος της ηλικίας του,

στα 7/10, αν έχει υπερβεί το 20ό,

στα 6/10, αν έχει υπερβεί το 30ό,

στα 5/10, αν έχει υπερβεί το 40ό,

στα 4/10, αν έχει υπερβεί το 50ό,

στα 3/10, αν έχει υπερβεί το 60ό,

στα 2/10, αν έχει υπερβεί το 70ό και

στο 1/10, αν έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.

Σε διαδοχική ισόβια επικαρπία, το κατά τα ανωτέρω ποσοστό ορίζεται ανάλογα με την ηλικία κάθε επικαρπωτή, κατά το χρόνο που περιέρχεται σε αυτόν η επικαρπία.

5. Σε επικαρπία για ορισμένο χρόνο λαμβάνεται ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας ίσο με το 1/20 της αξίας αυτής και κάθε έτος διάρκειας. Το μέρος του έτους υπολογίζεται ως ακέραιο έτος. Η αξία της επικαρπίας αυτής δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 8/10 της αξίας της πλήρους κυριότητας.

6. Σε επικαρπία που συνιστάται αδιαίρετα υπέρ πολλών προσώπων και εξαρτάται από τη ζωή αυτών, το κατά την παράγραφο 3 ποσοστό ορίζεται ανάλογα με την ηλικία του νεότερου, όταν η επικαρπία παύει με το θάνατο και του τελευταίου των προσώπων, και του μεγαλύτερου, όταν η επικαρπία παύσει με το θάνατο οποιουδήποτε από αυτούς. Το ποσοστό αυτό της πλήρους κυριότητας, όταν η επικαρπία παύει με το θάνατο οποιουδήποτε από τους δικαιούχους, κατανέμεται εξίσου μεταξύ τους. Όταν αυτή παύει με το θάνατο και του τελευταίου, το ποσοστό επιμερίζεται μεταξύ των δικαιούχων ανάλογα με τον αριθμό που εκφράζει τον αριθμητή των κλασμάτων της παραγράφου 4, ο οποίος σχετίζεται με την ηλικία κάθε δικαιούχου.

Ο φόρος υπολογίζεται στο ποσό που προκύπτει για κάθε δικαιούχο, ανάλογα με το βαθμό συγγένειάς του με το διαθέτη.

7. Η αξία της επικαρπίας, όταν αυτή εξαρτάται από τη ζωή τρίτου προσώπου, προσδιορίζεται με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του τρίτου προσώπου.

8. Αν η επικαρπία, λόγω θανάτου του επικαρπωτή ή για άλλη αιτία που προβλέπεται από το νόμο και δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών, παύσει μετά πάροδο τόσου χρόνου, ώστε αν αυτή είχε ληφθεί ως επικαρπία για τον ορισμένο αυτό χρόνο, θα προέκυπτε αξία αυτής μικρότερη από αυτή που φορολογήθηκε, τότε η μικρότερη αυτή αξία λογίζεται ως η τελικώς φορολογητέα και γίνεται νέα εκκαθάριση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

9. Η αξία της επικαρπίας δεν λαμβάνεται υπόψη για την επιβολή του φόρου, αν ο αιτία θανάτου επικαρπωτής μέσα σε έξι (6) μήνες από την επαγωγή της κληρονομίας σε αυτόν παραιτηθεί από την επικαρπία υπέρ του αιτία θανάτου ψιλού κυρίου, εφόσον αυτός είναι ο Δημόσιος, δήμος, κοινότητα ή νομικό πρόσωπο κοινωφελούς χαρακτήρα κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 1 του α.ν. 2039/1939 (ΦΕΚ 455 Α'). Η παραίτηση γίνεται με μονομερή δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου και κοινοποιείται με απόδειξη στον ψιλό κύριο μέσα σε αυτή την εξαμήνη προθεσμία.

Άρθρο 16

Αξία και τρόπος φορολογίας ψιλής κυριότητας

1. Η ψιλή κυριότητα ακινήτων υποβάλλεται σε φόρο κατά το χρόνο της συνένωσης με αυτήν της επικαρπίας και ο φόρος

υπολογίζεται επί της αξίας της πλήρους κυριότητας, κατά το χρόνο αυτόν, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5. Τυχόν βελτιώσεις που έγιναν, για τις οποίες δημιουργείται υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης από τον ψιλό κύριο, δεν υπολογίζονται κατά τον καθορισμό της αξίας της πλήρους κυριότητας.

2. Αν η ψιλή κυριότητα ακινήτων μεταβιβασθεί και πάλι λόγω κληρονομίας ή κληροδοσίας, δωρεάς, γονικής παροχής και προίκας πριν από την επάνοδο σε αυτήν της επικαρπίας, δεν οφείλεται φόρος για τη μεταβίβαση αυτή. Κατά τη συνένωση της επικαρπίας στην κυριότητα ο τότε ψιλός κύριος υπόκειται στο φόρο της κτήσης αιτία θανάτου, ο οποίος υπολογίζεται στην αξία της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο αυτόν και με βάση τη συγγενική του σχέση με τον αρχικά κληρονομηθέντα κατά το διαχωρισμό της επικαρπίας από την ψιλή κυριότητα. Στην περίπτωση όμως, που με βάση τη συγγενική αυτού σχέση με αυτόν από τον οποίο περιήλθε η επικαρπία, αναλογεί μεγαλύτερος φόρος, τότε οφείλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος. Τυχόν βελτιώσεις που έγιναν, δεν υπολογίζονται κατά τον καθορισμό της αξίας της πλήρους κυριότητας.

3. Σε περίπτωση διανομής ακινήτων που αποκτήθηκαν αιτία θανάτου, επί των οποίων έχει διαχωρισθεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα και δεν έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5, εφόσον διατηρούνται στα ακίνητα που προέρχονται από τη διανομή τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου, εξακολουθεί να αναβάλλεται η φορολογία μέχρι να επανέλθει η επικαρπία στην κυριότητα, με περαιτέρω εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2.

Τα αυτά ισχύουν και σε ανταλλαγή οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, στο οποίο έχει διαχωρισθεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα και δεν έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα, εφόσον στο εισερχόμενο νέο στοιχείο στη θέση του ανταλλασσόμενου κληρονομαίου στοιχείου διατηρούνται τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου.

4. Σε περίπτωση παραχώρησης ακινήτου με αντιπαροχή, που έχει αποκτήθει αιτία θανάτου, επί του οποίου έχει διαχωρισθεί από τον κληρονομούμενο η επικαρπία από την κυριότητα και δεν έχει φορολογηθεί η ψιλή κυριότητα, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της περίπτωσης ια' του άρθρου 7, διατηρούνται δε τα ίδια δικαιώματα επικαρπωτή και ψιλού κυρίου στα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί, τα οποία αναλογούν στα ποσοστά οικοπέδου που παρακρατήθηκαν από τους κληρονόμους, εξακολουθεί να αναβάλλεται η φορολογία μέχρι την επάνοδο της επικαρπίας στην κυριότητα. Σε αυτή την περίπτωση ο τότε κύριος θα υπαχθεί σε φόρο αιτία θανάτου, που υπολογίζεται στην κατά το χρόνο αυτόν αξία της πλήρους κυριότητας των ποσοστών οικοπέδου, που παρακρατήθηκαν, με τα νέα κτίσματα που τους αναλογούν. Κατά τη διενέργεια πράξεων συνένωσης του ακινήτου με όμορα οικοπέδα για ανοικοδόμηση καθώς και μεταβιβάσεων των ποσοστών που συμφωνήθηκαν στον εργολάβο ή σε αυτούς που υποδεικνύονται από αυτόν, δεν οφείλεται φόρος κληρονομίας.

5. Η ψιλή κυριότητα ακινήτων υπόκειται σε φόρο στις εξής περιπτώσεις:

α) Όταν ο κληρονόμος, στον οποίο περιέρχεται η ψιλή κυριότητα, έχει ήδη την επικαρπία με ιδιαίτερο τίτλο.

β) Όταν περιέλθει σε άλλο κληρονόμο ή κληροδόχο, κατόπιν αποποίησης της κληρονομίας ή κληροδοσίας από εκείνον που έχει με ιδιαίτερο τίτλο την επικαρπία.

γ) Όταν μεταβιβασθεί από τον ψιλό κύριο με αντάλλαγμα. Ως μεταβίβαση με αντάλλαγμα νοείται και η διανομή της ψιλής κυριότητας, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4.

δ) Όταν ο ψιλός κύριος εξαγοράσει την ενάσκηση του δικαιώματος της επικαρπίας.

ε) Όταν ο ψιλός κύριος, με δήλωση που θα υποβάλει στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οποτεδήποτε, ζητήσει την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας. Στην περίπτωση αυτή χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος

υποβολής της δήλωσης.

Ο φόρος στις πιο πάνω περιπτώσεις υπολογίζεται στην αξία της ψιλής κυριότητας, η οποία βρίσκεται με την αφαίρεση της κατά το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αξίας της επικαρπίας από την αξία της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο αυτόν.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, εφαρμόζονται και όταν τα αντικείμενα της αιτία θανάτου κτήσης είναι μετοχές, ομολογίες ή άλλοι τίτλοι κινητών αξιών, χρηματικά ποσά ή απαιτήσεις και γενικά κινητά με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Προκειμένου για μετοχές, ομολογίες ή γενικά τίτλους κινητών αξιών καθώς και χρηματικά ποσά, αν αυτά είναι κατατεθειμένα σε τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα με την επιφύλαξη του δικαιώματος επικαρπίας.

β) Προκειμένου για απαιτήσεις, αν δοθεί για αυτές ασφάλεια, η οποία πρέπει να είναι, κατά την κρίση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ίση τουλάχιστον με το ποσό του φόρου που αναλογεί στην αξία της πλήρους κυριότητας αυτών.

Ο ψιλός κύριος υποχρεώνεται μέσα στη νόμιμη προθεσμία για δήλωση να καταθέσει τους τίτλους ή τα χρήματα ή να δώσει ασφάλεια για τις απαιτήσεις και να δηλώσει αυτό στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στην αυτή προθεσμία, η οποία, αν παρέλθει άπρακτη, λογίζεται ως ανατρεπτική της αναβολής της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

Άρθρο 17 Καταπίστευμα

1. Σε περίπτωση καταπιστεύματος και κάθε άλλης διάταξης που υποχρεώνει τον κληρονόμο ή κληροδόχο να παραδώσει, από ορισμένο χρονικό σημείο ή γεγονός, σε άλλον την κληρονομία που απέκτησε ή ποσοστό αυτής, ο υπόχρεος σε αποκατάσταση κληρονόμος ή κληροδόχος εξομοιώνεται, για την επιβολή του φόρου, με επικαρπωτή.

Κατά τη διάρκεια του καταπιστεύματος, αν ο βεβαρημένος μεταβιβάσει, με συναίνεση του καταπιστευματοδόχου, σε τρίτο το καταπιστευτό αντικείμενο, φορολογείται για την αξία της πλήρους κυριότητας τούτου κατά το χρόνο μεταβίβασης, με συμψηφισμό του φόρου επικαρπίας.

Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση μονομερούς ή συμβατικής παραίτησης του καταπιστευματοδόχου από το δικαίωμά του προσδοκίας υπέρ του βεβαρημένου.

Συμβατική παραίτηση, όσο διαρκεί το καταπίστευμα, του βεβαρημένου από την ενάσκηση του κληρονομικού του δικαιώματος υπέρ του καταπιστευματοδόχου λογίζεται ως μεταβίβαση προς αυτόν της επικαρπίας για το χρόνο διάρκειας του καταπιστεύματος.

2. Σε περίπτωση οικογενειακού καταπιστεύματος, ο καταπιστευματοδόχος υποχρεώνεται σε φόρο που υπολογίζεται με βάση τη συγγενική του σχέση με τον αρχικό διαθέτη, εφόσον πρόκειται για καταπιστευματοδόχο που ζούσε κατά το χρόνο του θανάτου του διαθέτη, ή με βάση τη συγγενική του σχέση με τον τελευταίο κάτοχο της περιουσίας, ο οποίος και τον αποκατέστησε σε αυτήν, εφόσον πρόκειται για καταπιστευματοδόχο που διαδέχθηκε τον αρχικό διαθέτη μετά το θάνατό του. Αν στην τελευταία αυτή περίπτωση ο φόρος είναι μεγαλύτερος από την πρώτη περίπτωση, καταβάλλεται ο μικρότερος φόρος.

3. Ο υπόχρεος κατά το άρθρο 1939 του Α.Κ. σε αποκατάσταση του περιλιμπανομένου υποχρεώνεται στην καταβολή του φόρου για την αξία της πλήρους κυριότητας της περιουσίας που έχει καταληφθεί σε αυτόν. Ο καταπιστευματοδόχος στον οποίο περιέρχεται το περιλιμπανόμενο φορολογείται κατά το χρόνο επαγωγής του καταπιστεύματος βάσει της κατά το χρόνο αυτό αξίας της πλήρους κυριότητας του περιλιμπανομένου και της συγγενικής του σχέσης με τον αρχικό διαθέτη.

4. Σε περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην αλλοδαπή, αλλά αποκτώνται και φορολογούνται στην ημεδαπή, εφόσον με τελευταία διάταξη του κληρονομούμενου έχουν τεθεί υπό διαχείριση εμπιστοσύνης (in trust) του αγγλοαμερικανικού δικαίου,

οι δικαιούχοι των χρηματικών ποσών που εισπράττονται κάθε φορά φορολογούνται για τα ποσά αυτά αμέσως, εκτός αν από άλλη αιτία απαλλάσσονται, εκείνοι όμως στους οποίους τελικά περιέρχεται η περιουσία φορολογούνται για την πλήρη κυριότητα της περιουσίας αυτής κατά το χρόνο που θα περιέλθει σε αυτούς.

Άρθρο 18 Περιουσιακά στοιχεία που έχουν απαλλοτριωθεί ή έχουν υποστεί ζημιές μετά την κτήση

1. Για κτήματα που έχουν κηρυχθεί αναγκαστικά απαλλοτριωτέα μέσα σε μία πενταετία από την κτήση αυτών και εφόσον αυτά εξακολουθούν να ανήκουν στο δικαιούχο της κτήσης είτε στους κατά κληρονομία ή κληροδοσία διαδόχους αυτού, γίνεται νέα εκκαθάριση του φόρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100. Κατά την εκκαθάριση αντί της αξίας του κτήματος λαμβάνεται το τίμημα της απαλλοτρίωσης που οριστικά έχει προσδιορισθεί. Σε αυτό προστίθεται ανάλογη αξία για την κάρπωση του κτήματος από το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου μέχρι το χρόνο κατά τον οποίο ο κληρονόμος ή κληροδόχος ή οι ως άνω διάδοχοί τους στερήθηκαν τη νομή τους. Η αξία αυτής υπολογίζεται όπως η επικαρπία για ορισμένο χρόνο, με βάση την αξία του κτήματος κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου. Δεν προστίθεται τέτοια αξία, αν το κτήμα, κατά την περίοδο από το θάνατο του κληρονομούμενου μέχρι το χρόνο κατά τον οποίο στερήθηκαν τη νομή του οι πιο πάνω δικαιούχοι, ήταν απρόσδοο.

Ο φόρος που οφείλεται στην ανωτέρω περίπτωση, είναι αυτός που προκύπτει από τη νέα εκκαθάριση, ο οποίος πάντως δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το φόρο που αναλογεί στην αξία του κτήματος κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου. Ο επιπλέον φόρος που βεβαιώθηκε εκπίπτει ή επιστρέφεται αυτός που καταβλήθηκε.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για περιουσιακά στοιχεία, τα οποία συνεπεία καταστροφής από θεομηνία (σεισμό, πλημμύρα κ.λπ.) ή από πολεμικό γεγονός έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους κατά ποσοστό 50% τουλάχιστον κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης και εφόσον μεταξύ του χρόνου αυτού και του βίαιου γεγονότος που επέφερε την καταστροφή δεν παρήλθε πενταετία.

Στην περίπτωση αυτή αντί του τιμήματος της προηγούμενης παραγράφου, λαμβάνεται υπόψη ως φορολογητέα αξία η αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά το βίαιο συμβάν, με την προσθήκη της αξίας της κάρπωσης και της τυχόν αποζημίωσης που οφείλεται από την καταστροφή, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 19 Αδιαίρετοι ή ενωμένοι λογαριασμοί

Για την επιβολή του φόρου θεωρούνται ότι ανήκουν κατά ίσα μέρη, ενώ επιτρέπεται και στο Δημόσιο και στους υπόχρεους σε φόρο να αποδείξουν το αντίθετο με κάθε νόμιμο μέσο:

α) Σε καθένα από τους καταθέτες τα χρηματικά ποσά και γενικά οι αξίες που είναι κατατεθειμένες σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε αδιαίρετους ή ενωμένους λογαριασμούς (Comptes indivis ou Collectifs avec solidarité).

β) Σε καθέναν από τους από κοινού μισθωτές χρηματοκιβωτίων τα χρηματικά ποσά, οι τίτλοι και τα κάθε φύσεως αντικείμενα που φυλάσσονται μέσα στα χρηματοκιβώτια αυτά. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τα κιβώτια που παραδίδονται σφραγισμένα ή κλεισμένα για φύλαξη.

Άρθρο 20 Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων στο Δημόσιο

1. Ακίνητα που δεν έχουν περιέλθει στην κατοχή του υπόχρεου σε φόρο δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον μεταβιβασθούν από αυτούς στο Δημόσιο χωρίς αντάλ-

λαγμα.

2. Μετοχές, ομολογίες και λοιποί τίτλοι παραστατικοί αξιών δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον μεταβιβασθούν από τον υπόχρεο σε φόρο στο Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.

3. Απαιτήσεις, που χαρακτηρίζονται από τον υπόχρεο σε φόρο ως μη εισπράξιμες καθ' ολοκληρίαν, δεν λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου, εφόσον εκχωρηθούν από τον υπόχρεο σε φόρο στο Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.

4. Τα στοιχεία των παραγράφων 1 έως και 3 δύνανται να μεταβιβασθούν ή εκχωρηθούν στο Δημόσιο μέχρι και την πραγματοποίηση ή ματαίωση της διοικητικής επίλυσης της φορολογικής διαφοράς.

5. Η μεταβίβαση των στοιχείων των παραγράφων 1 και 2 και η εκχώρηση των στοιχείων της παραγράφου 3, η οποία εξαιρείται από το φόρο μεταβίβασης, τα τέλη μεταγραφής καθώς και κάθε άλλο φόρο, τέλος, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις.

Τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και υποθηκοφυλάκων, τα οποία περιορίζονται στο ένα πέμπτο (1/5) αυτών που καθορίζονται κάθε φορά, δεν μπορούν να είναι ανώτερα των πεντακοσίων (500) δραχμών κατά περίπτωση και βαρύνουν αυτόν που μεταβιβάζει ή εκχωρεί.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΕΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΩΝ

Άρθρο 21 Έκπτωση χρεών

1. Από την αξία της κληρονομιάς περιουσίας και από κάθε μερίδα κατ' αναλογία, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το διαθέτη, εκπίπτουν:

Α) Τα βέβαια και εκκαθαρισμένα χρέη του κληρονομούμενου, που νόμιμα υφίστανται κατά το χρόνο του θανάτου αυτού, τα οποία αποδεικνύονται:

α) από δημόσιο έγγραφο ή δικαστική απόφαση προγενέστερη του θανάτου του κληρονομούμενου, έστω και αν η απόφαση αυτή τελεσιδίκησε μεταγενέστερα,

β) από ιδιωτικό έγγραφο το οποίο απόκτησε βέβαιη χρονολογία πριν από το θάνατο του κληρονομούμενου,

γ) από τα εμπορικά βιβλία του κληρονομούμενου ή των δανειστών αυτού, εφόσον αυτά τηρούνται κατά τις διατάξεις των σχετικών νόμων και εφόσον πρόκειται για εμπορικά χρέη του αποβιώσαντος.

Β) Η οφειλή από προίκα του κληρονομούμενου, εφόσον δεν αποδόθηκε η προίκα κατά τη διάρκεια του γάμου.

Προκειμένου για προίκα, διατιμημένη λόγω πώλησης ή σε χρήμα ή κατά τις διατάξεις των άρθρων 1412 και 1413 του Α.Κ., η οποία συστάθηκε πριν από την 1η Μαΐου 1954, εκπίπτει από την κληρονομία το ποσό αυτής που αναφέρεται στο προικοσύμφωνο αφού πολλαπλασιαστεί επί το λόγο T2/T1 των μέσων ετήσιων τιμαρίθμων καταναλωτή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) του χρόνου απόδοσης (T2) και του χρόνου σύστασης (T1).

Γ) Τα χρέη του κληρονομούμενου από φόρους, τέλη ή άλλα δικαιώματα προς το Δημόσιο, δήμους και κοινότητες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έστω και αν ο τίτλος, στον οποίο στηρίζεται η βεβαίωση αυτών, έγινε οριστικός και τελεσιδικός μετά το θάνατο του κληρονομούμενου.

Δ) Τα χρέη από νοσήλεια που ανάγονται στους τελευταίους έξι (6) μήνες της ασθένειας του κληρονομούμενου και υφίστανται κατά το θάνατο αυτού.

2. Χρέη του κληρονομούμενου που αναγνωρίζονται μόνο με τη διαθήκη, καθώς και κάθε άλλο χρέος προς τους κληρονόμους ή κληροδόχους ή προς ανιόντες, κατιόντες, συζύγους και αδελφούς των κληρονόμων ή κληροδόχων δεν εκπίπτουν.

3. Τα χρέη της προηγούμενης παραγράφου καθώς και κάθε

άλλο χρέος που δεν περιλαμβάνεται στις περιοριστικές διατάξεις της παραγράφου 1, μπορούν με αίτηση του υπόχρεου να εκπεσθούν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ολικά ή μερικά κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.

4. Από την κληρονομιά περιουσία που αποκτά πρόσωπο που δεν συνδέεται με τον κληρονομηθέντα με συγγενικό δεσμό πρώτου ή δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από υιοθεσία και το οποίο ήταν στην οικιακή υπηρεσία του κληρονομηθέντος με έγγραφο ή άτυπη σύμβαση, μετά τη συμπλήρωση του δέκατου τέταρτου έτους της ηλικίας του, μπορεί με αίτηση του υπόχρεου σε φόρο να εκπεσθεί ποσό ανάλογο με την αμοιβή για τις υπηρεσίες αυτού που αποδειγμένα έχει προσφέρει και δεν έχουν ικανοποιηθεί όσο ζούσε ο διαθέτης, εφόσον το πρόσωπο αυτό δεν έχει κατά των κληρονόμων απαίτηση. Για την έκπτωση αυτή δεν οφείλεται άλλος φόρος.

5. Τα χρέη των παραγράφων 3 και 4 εκπίπτουν, εφόσον από τα στοιχεία που προσκομίζονται, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας πεισθεί αιτιολογημένα για την ύπαρξη και το ύψος τους.

Η αίτηση που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4, μπορεί να υποβληθεί μέχρι την οριστική περαίωση της υπόθεσης. Αν το χρέος έγινε βέβαιο και εκκαθαρισμένο μετά την οριστική περαίωση, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μέσα σε ένα έτος από το χρέος έγινε βέβαιο και εκκαθαρισμένο. Σε κάθε περίπτωση η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί πέραν της δεκαετίας από την υποβολή της δήλωσης και, εφόσον δεν έχει υποβληθεί δήλωση, από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της.

Άρθρο 22 Έκπτωση βαρών

Από την αξία της κληρονομιάς περιουσίας και από κάθε μερίδα κατ' αναλογία, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το διαθέτη, εκπίπτουν:

α) Τα έξοδα δημοσίευσης της διαθήκης, έκδοσης κληρονομητρίων και απογραφής της κληρονομιάς.

β) Τα έξοδα της δίκης για την κήρυξη του κληρονομούμενου ως αφάντου, που αναγνωρίζονται με δικαστικές αποφάσεις.

γ) Τα έξοδα διαχείρισης και εκκαθάρισης της κτήσης που γίνονται στην αλλοδαπή, κατά το ποσό που αυτά βαρύνουν τα περιουσιακά αυτής στοιχεία που φορολογούνται στην Ελλάδα και τα οποία αποδεικνύονται με την οικεία απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αλλοδαπής που εκκαθαρίζει την κληρονομία.

δ) Τα έξοδα κηδείας του κληρονομούμενου. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν δικαιολογητικά, για έξοδα κηδείας εκπίπτει ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξάνεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ε) Τα κληροδοτήματα που ορίζονται στο άρθρο 23.

Άρθρο 23 Έκπτωση κληροδοτημάτων

1. Τα κληροδοτήματα εκπίπτουν από το ενεργητικό της κληρονομικής μερίδας του βεβαρημένου.

2. Κληροδοτήματα υπέρ των προσώπων και περιουσιών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 25 εκπίπτουν όταν εκτελεσθούν. Προκειμένου για κληροδοτήματα υπέρ κρατικών ή κοινωφελών σκοπών και γενικά υπέρ σκοπών της παραγράφου 1β' του άρθρου 25 δεν εκπίπτουν από το βεβαρημένο, αν δεν επισυναφθεί στη δήλωση που υποβάλλεται βεβαίωση των εκτελεστών ή διαχειριστών του κληροδοτήματος ή του τετιμημένου ιδρύματος ή του Υπουργείου Οικονομικών, εφόσον καταλείπεται υπέρ του Δημοσίου, για την καταβολή του κληροδοτήματος μαζί με τους τόκους υπερμερίας.

Αν το κληροδοτήμα καταβληθεί μετά την υποβολή της δήλωσης, με βάση την ανωτέρω βεβαίωση γίνεται νέα εκκαθάριση του φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

3. Κληροδοτήματα από αυτά που αναφέρονται στα άρθρα

1972, 1973 και 1974 του Α.Κ., των οποίων το ποσό ή το αντικείμενο δεν είναι καθορισμένο από το διαθέτη, εκπίπτουν όταν καθορισθεί κατά τις διατάξεις των πιο πάνω άρθρων το ποσό ή το αντικείμενο αυτών και θεωρούνται, για την επιβολή του φόρου, ότι μέχρι τον καθορισμό τους τελούν σε αναβλητική προθεσμία.

4. Κληροδοτήματα με αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, στα οποία περιλαμβάνονται και τα υπέρ άδελφον προσώπων, και οι παροχές της περίπτωσης ζ' του άρθρου 7, που αναφέρονται στο άρθρο 1715 του Α.Κ., εφόσον τη νομή αυτών έχει ο βεβαρημένος, εκπίπτουν από τη μερίδα του κατά το χρόνο πλήρωσης της αίρεσης ή της λήξης της προθεσμίας.

5. Όταν τα κληροδοτήματα των προηγούμενων παραγράφων 2, 3 και 4 εκτελούνται για ποσό διαφορετικό από αυτό που ορίστηκε στη διαθήκη και σε χρόνο κατά τον οποίο επήλθε μεταβολή των νομισματικών συνθηκών, το ποσό του κληροδοτήματος που πρέπει να εκπεσθεί αναπροσαρμόζεται με βάση τη σχέση κληρονομικής μερίδας και κληροδοσίας που τη βαρύνει, σαν αυτό να εκτελείτο κατά το χρόνο της φορολογίας της κληρονομίας.

6. Κληροδοτήματα με προθεσμία, για τα οποία δεν αναβάλλεται η κτήση του δικαιώματος, αλλά αναστέλλεται απλώς η άσκηση αυτού, εκπίπτουν από τη μερίδα του βεβαρημένου, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 2 της ενότητας Α' του άρθρου 61.

Άρθρο 24 **Επιμερισμός χρεών**

1. Χρέη που βαρύνουν ειδικώς ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή, δεν εκπίπτουν από την περιουσία που υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

2. Χρέη που βαρύνουν ειδικώς ακίνητα που βρίσκονται στην ημεδαπή, εκπίπτουν από την περιουσία που υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

3. Χρέη ημεδαπής που δεν βαρύνουν ειδικώς ακίνητα στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, εκπίπτουν κατ' αναλογία από την αξία της περιουσίας που υπόκειται και αυτής που δεν υπόκειται σε φορολογία στην Ελλάδα.

4. Χρέη αλλοδαπής που δεν βαρύνουν ειδικώς ακίνητα ημεδαπής ή αλλοδαπής, επιμερίζονται ανάλογα με την αξία κινητών και ακινήτων της αλλοδαπής. Το ποσό που αναλογεί στην αξία των κινητών που φορολογούνται στην Ελλάδα, δεν αναγνωρίζεται για έκπτωση κατά το μέρος που υπερβαίνει την αξία τους.

5. Χρέη που βαρύνουν περιουσία που αποκτάται ολικά ή μερικά από κάποιο πρόσωπο κατά ψιλή κυριότητα και από άλλο κατά επικαρπία, επιμερίζονται μεταξύ επικαρπωτή και ψιλού κυρίου ανάλογα με την αξία της επικαρπίας και της ψιλής κυριότητας κατά το χρόνο της επαγωγής και εκπίπτουν για τον υπολογισμό του φόρου κατά το χρόνο της φορολογίας καθενός, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται από το διαθέτη.

6. Αν στην κληρονομία περιλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία που εξαιρούνται από το φόρο, τα χρέη που τη βαρύνουν επιμερίζονται ανάλογα με την αξία των στοιχείων που φορολογούνται και αυτών που δεν φορολογογούνται και εκπίπτουν μόνο εκείνα που αναλογούν στην αξία των στοιχείων που υπόκεινται σε φόρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ**

Άρθρο 25 **Απαλλαγές από το φόρο**

1. Απαλλάσσονται από το φόρο οι κτήσεις, εφόσον δικαιούχοι είναι:

α) Το Δημόσιο, οι δήμοι, οι κοινότητες, οι ιεροί ναοί, οι ιερές μονές, το ιερό κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερή Μονή του όρους Σινά και τα ν.π.δ.δ.. Επίσης, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τα ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα των άρθρων 73 και 74 και οι αμιγείς επιχειρήσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 75 του π.δ.30/1996 (ΦΕΚ 21 Α')

καθώς και τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας, οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, οι δημοτικές και κοινοτικές εταιρίες λαϊκής βάσης για την πρώτη διετία της λειτουργίας τους, οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους, οι ανώνυμες εταιρίες που συνιστώνται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων με συνεταιρισμούς για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 289 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α').

β) Τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, τα οποία υπάρχουν ή συνιστώνται νόμιμα στην Ελλάδα, καθώς και οι περιουσίες του άρθρου 96 του α.ν. 2039/ 1939 (ΦΕΚ 455 Α'), εφόσον επιδιώκουν αποδειγμένα σκοπούς εθνοφελείς ή θρησκευτικούς ή σε ευρύτερο κύκλο φιλανθρωπικούς ή εκπαιδευτικούς ή καλλιτεχνικούς ή κοινωνοφελείς κατά την έννοια του άρθρου 1 του α.ν. 2039/1939. Απαλλάσσονται ομοίως και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα με τον όρο της αμοιβαιότητας. Επίσης απαλλάσσονται και τα αλληλοβοηθητικά ταμεία περιθάλψης των εργατοϋπαλλήλων (Ταμεία Υγείας).

γ) Τα πολιτικά κόμματα, που έχουν νόμιμα συσταθεί στην Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένα από τον Κανονισμό της Βουλής.

δ) Οι αλλοδαποί με τον όρο της αμοιβαιότητας, εφόσον προβλέπεται απαλλαγή τους από το φόρο με διεθνείς συμβάσεις. Αν στη νομοθεσία του αλλοδαπού κράτους δεν προβλέπεται πλήρης απαλλαγή, αλλά υπαγωγή σε ελαφρύτερη φορολογία με τον όρο της αμοιβαιότητας, η φορολογητέα στην Ελλάδα κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία φυσικού ή νομικού προσώπου, που έχει την ιθαγένεια του ξένου τούτου κράτους, υπόκειται σε ελαφρύτερο φόρο αντίστοιχο προς εκείνο που επιβάλλεται από το ξένο τούτο κράτος.

ε) Τα αθλητικά σωματεία του άρθρου 47 του ν. 75/1975 (ΦΕΚ 138 Α').

στ) Τα ολυμπιακά, εθνικά, δημοτικά και κοινοτικά γυμναστήρια, λόγω του κοινωνικού σκοπού τον οποίο επιδιώκουν.

ζ) Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ως και τα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα στα οποία εγκαθίστανται και λειτουργούν εκπαιδευτικά παραρτήματα για την εκπλήρωση του σκοπού τους.

2. Επίσης απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Η κτήση πλοίων, μετοχών ή μεριδίων ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιριών πλοιοκτητριών πλοίων υπό ελληνική σημαία ολικής χωρητικότητας άνω των χιλίων πεντακοσίων (1.500) κόνων.

β) Η κτήση ομολογιών λαχείοφόρων εσωτερικών δανείων οικονομικής ανάπτυξης, εφόσον η απαλλαγή προβλέπεται από τους οικείους νόμους έκδοσής τους.

γ) Η χρηματική κατάθεση σε τράπεζα σε ανοικτό λογαριασμό στο όνομα δύο ή περισσοτέρων από κοινού (Compte Joint, Joint Account) κατά τις διατάξεις του ν. 5638/1932 (ΦΕΚ 307 Α'), στην οποία έχει τεθεί ο πρόσθετος όρος ότι με το θάνατο οποιουδήποτε δικαιούχου η κατάθεση και ο λογαριασμός αυτής περιέρχεται αυτοδίκαια στους λοιπούς επιζώντες μέχρι τον τελευταίο από αυτούς. Η απαλλαγή αυτή ισχύει και σε κοινούς λογαριασμούς με προθεσμία ή ταμειευτήριου με προειδοποίηση και σε κοινούς λογαριασμούς σε συνάλλαγμα ή σε συνάλλαγμα και δραχμές με προθεσμία ή ταμειευτήριου με προειδοποίηση μόνιμων κατοίκων της αλλοδαπής ή αυτών με συνδικαιούχους μόνιμους κατοίκους της ημεδαπής. Αντίθετα η απαλλαγή αυτή δεν επεκτείνεται στους κληρονόμους του τελευταίου απομείναντος δικαιούχου.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται ανάλογα και σε μερίδα αμοιβαίου κεφαλαίου.

δ) Η κληρονομία των προσώπων, που απεβίωσαν κατά την πτώση του αεροπλάνου C-130 της πολεμικής αεροπορίας στις 5.2.1991, εφόσον αυτή είχε περιέλθει στον κληρονομούμενο μέσα στην πριν από το θάνατο οκταετία, με χαριστική εν ζωή δικαιοπραξία οποιουδήποτε κληρονόμου του προς αυτόν.

ε) Η κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή Έλληνα υπηκόου που είναι εγκατεστημένος σε αυτή για δέκα (10) τουλάχιστον συναπτά έτη. Δεν περιλαμβάνονται στην απαλλαγή αυτή περιουσίες δημοσίων υπαλλήλων, στρατιωτικών και υπαλλήλων επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εγκαταστάθηκαν στην αλλοδαπή λόγω της ιδιότητάς τους αυτής.

Άρθρο 26

Απαλλαγή πρώτης κατοικίας - Γεωργικές απαλλαγές

Α. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

1. Οικία ή διαμέρισμα, που αποκτάται αιτία θανάτου από σύζυγο ή τέκνα του κληρονομούμενου κατά πλήρη κυριότητα, απαλλάσσεται από το φόρο, εφόσον ο κληρονόμος ή κληροδόχος ή ο σύζυγος αυτού ή τα ανήλικα τέκνα τους δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε άλλη οικία ή διαμέρισμα που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους, ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομής ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.

Η απαλλαγή παρέχεται για ποσό αγοραίας αξίας οικίας ή διαμερίσματος μέχρι δεκατέσσερα εκατομμύρια (14.000.000) δραχμές για κάθε κληρονόμο ή κληροδόχο. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά επτά εκατομμύρια (7.000.000) δραχμές για το σύζυγο και καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του κληρονόμου ή κληροδόχου και κατά οκτώ εκατομμύρια (8.000.000) δραχμές για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του, εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται μία μόνο οικία ή ένα διαμέρισμα εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαρέτου.

Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, η περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτεύουσας θεωρείται ως ένας δήμος.

Οι στεγαστικές ανάγκες καλύπτονται, αν το εμβαδόν της οικίας ή του διαμερίσματος είναι, για ένα άτομο, τριάντα πέντε (35) τ.μ. και για τους συζύγους εβδομήντα (70) τ.μ., προσαυξανόμενα κατά δεκαπέντε (15) τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα τους και κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

2. Το οικόπεδο ή το γήπεδο, στο οποίο βρίσκεται η αιτία θανάτου αποκτώμενη οικία ή διαμέρισμα, πρέπει απαραίτητα να είναι οικοδομήσιμο, να βρίσκεται μέσα σε εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο δήμου ή κοινότητας και τούτο να βεβαιώνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή, αν αυτές δεν υπάρχουν, από τον αρμόδιο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας και με δική τους ευθύνη.

Προκειμένου για οικισμούς, που προϋπήρχαν του 1923, ή πόλεις ή χωριά, στα οποία δεν υπάρχει εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, η βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου, ότι το οικόπεδο ή το γήπεδο επί του οποίου βρίσκεται η οικία ή το διαμέρισμα είναι οικοδομήσιμο, χορηγείται από τις ίδιες δημόσιες αρχές ή όργανα.

3. Η απαλλαγή από το φόρο της κτήσης αιτία θανάτου παρέχεται για μία μόνο φορά. Δεν απαλλάσσεται ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος που έτυχε απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης ή γονικής παροχής για απόκτηση στέγης πριν από την κτήση αιτία θανάτου.

4. Η απαλλαγή παρέχεται με τον όρο ότι η οικία ή το διαμέρισμα θα παραμείνει στην κυριότητα του κληρονόμου ή κληροδόχου για μία τουλάχιστον πενταετία. Αν πριν από την πάροδο της πενταετίας μεταβιβασθεί η οικία ή το διαμέρισμα ή συσταθεί σε αυτό οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, εκτός από υποθήκη, ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει υποχρέωση, πριν από τη μεταβίβαση ή τη σύσταση του εμπράγματος δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ ολόκληρο το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία του ακινήτου του χρόνου μεταβίβασης ή στο δηλούμενο τμήμα της μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αξίας του ακινήτου, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου κατά το χρόνο της κτήσης αιτία θανάτου είναι μεγαλύτερος, οπότε

καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

Πριν από την πάροδο πενταετίας απαγορεύεται να συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο, με το οποίο να μεταβιβάζεται η κυριότητα ή να συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα, εκτός από υποθήκη, σε οικία ή διαμέρισμα, που απαλλάχθηκε από το φόρο κληρονομίας κατά την παράγραφο 1 της ενότητας αυτής, αν δεν προσαρτηθεί από το συμβολαιογράφο, στο συμβόλαιο που θα συντάξει, βεβαίωση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκε δήλωση και καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί στην αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.

5. Αν παρασχέθηκε απαλλαγή χωρίς να συντρέχουν οι κατά τις διατάξεις της ενότητας αυτής προϋποθέσεις, σε βάρος του κληρονόμου ή κληροδόχου επιβάλλεται εκτός από το φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου διαπίστωσης της παράβασης και ο πρόσθετος φόρος του άρθρου 75.

6. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων της ενότητας αυτής, αν η αξία που απαλλάχθηκε από το φόρο αποτελεί τμήμα της συνολικής αξίας της οικίας ή του διαμερίσματος, ο κύριος και πρόσθετος φόρος επιβάλλονται στο τμήμα της αξίας που προσδιορίζεται με βάση τη σχέση της αξίας που απαλλάχθηκε προς τη συνολική αξία του χρόνου απαλλαγής.

7. Προκειμένου για κτήση αιτία θανάτου οικίας ή διαμερίσματος που απαλλάσσεται από το φόρο κληρονομίας κατά τις διατάξεις της ενότητας αυτής, στην εμπρόθεσμη δήλωση κληρονομίας που υποβάλλεται από τον υπόχρεο πρέπει να διατυπώνεται ρητά αίτημα για απαλλαγή από το φόρο για απόκτηση πρώτης κατοικίας και να γίνεται ρητή μνεία ότι η οικία ή το διαμέρισμα δεν θα μεταβιβασθεί ή επιβαρυνθεί με εμπράγματο δικαίωμα, εκτός από υποθήκη, για μία πενταετία από την απόκτησή του. Η ρητή αυτή μνεία πρέπει να περιλαμβάνεται και στις πράξεις αποδοχής της κληρονομίας ή κληροδοσίας.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τρόπος διαπίστωσης των προϋποθέσεων απαλλαγής κατά την ενότητα αυτή και τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα γι' αυτή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

Β. ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

1. Από την αγοραία αξία κάθε στρέμματος μεταβιβαζόμενης αιτία θανάτου γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης, μαζί με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται πάνω σε αυτή και εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή της, και εφόσον η αξία αυτή δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες (2.400.000) δραχμές, δεν φορολογείται το μέχρι ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες (1.200.000) δραχμές τμήμα της για κάθε κληρονόμο ή κληροδόχο και συνολικά για ποσό μέχρι σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) δραχμές και μέχρι εκατό (100) στρέμματα μεταβιβαζόμενης έκτασης, αν:

α) Οι κληρονόμοι ή κληροδόχοι είναι τέκνα (από νόμιμο γάμο, εξώγαμα έναντι της μητέρας, που αναγνωρίστηκαν έναντι του πατέρα, που νομιμοποιήθηκαν έναντι και των δύο συζύγων, θετά), σύζυγος, γονείς ή αδελφοί του κληρονομούμενου.

β) Οι κληρονόμοι ή κληροδόχοι ασχολούνται προσωπικά και κατά κύριο επάγγελμα στη γεωργία ή κτηνοτροφία, ακόμα και αν αυτοί χρησιμοποιούν επιβοηθητικά τα μέλη της οικογένειάς τους ή και ξένους εργάτες. Η καταλληλότητα της έκτασης, με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται πάνω σε αυτή, για γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση αποδεικνύεται με βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, που εκδίδεται ατελώς και επισυνάπτεται στη δήλωση κληρονομίας.

γ) Η έκταση χρησιμοποιείται από τους κληρονόμους ή κληροδόχους αδιάλειπτα για δεκαπέντε (15) συναπτά έτη από την κτήση της, αποκλειστικά για γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση. Προκειμένου για κτήση ιδανικού μεριδίου γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης, για τη μη υπαγωγή σε φόρο, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά κάθε μεριδίου, που αντιστοιχούν σε έκταση μέχρι εκατό (100) στρεμμάτων.

2. Από την αγοραία αξία κάθε στρέμματος μεταβιβαζόμενης

λόγω κληρονομικής διαδοχής γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης, μαζί με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται πάνω σε αυτήν και εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή της, δεν φορολογείται ποσό ίσο με ποσοστό 75% της ανά στρέμμα αξίας μεταβιβαζόμενης έκτασης για κάθε κληρονόμο ή κληροδόχο και συνολικά για ποσό μέχρι εκατόν ογδόντα εκατομμύρια (180.000.000) δραχμές και μέχρι εκατόν είκοσι (120) στρέμματα μεταβιβαζόμενης έκτασης, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις :

α) Οι κληρονόμοι ή κληροδοχοί είναι νέοι αγρότες, έστω και αν χρησιμοποιούν επιβιοηθικά τα μέλη της οικογένειάς τους ή και ξένους εργάτες.

β) Οι κληρονόμοι ή κληροδοχοί είναι τέκνα, σύζυγοι, γονείς ή αδελφοί του κληρονομούμενου και

γ) Η έκταση χρησιμοποιείται αδιάλειπτα από τους κληρονόμους ή κληροδόχους για δεκαπέντε (15) συναπτά έτη από την απόκτησή της, αποκλειστικά για αγροτική εκμετάλλευση.

Η καταλληλότητα και ο χαρακτήρας της έκτασης, μαζί με τις εγκαταστάσεις της, ως γεωργικής ή κτηνοτροφικής, αποδεικνύεται με βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, που επισυνάπτεται στη δήλωση κληρονομίας.

Σε περίπτωση κτήσης ιδανικού μεριδίου γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης, για την υπαγωγή σε φόρο λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά κάθε μεριδίου που αντιστοιχούν σε έκταση μέχρι εκατόν είκοσι (120) στρέμματα.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί, ανάλογα με την περιοχή που βρίσκεται η κληρονομούμενη έκταση, να αυξάνονται ή να μειώνονται τα όρια των αφορολόγητων ποσών της παραγράφου αυτής.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν μέχρι και 31.8.2004.

3. Αν αλλάξει ολική ή μερική η χρήση ή εκμισθωθούν οι εκτάσεις, οι οποίες δεν έχουν υπαχθεί σε φόρο κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ή αν δεν καλλιεργηθούν αυτές για δύο συνεχόμενα έτη από τον κληρονόμο ή κληροδόχο, πριν από την πάροδο των δεκαπέντε (15) ετών, ο κληρονόμος ή κληροδόχος υποχρεώνεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την αλλαγή της χρήσης ή την εκμίσθωση ή τη λήξη της διετούς προθεσμίας, να υποβάλει δήλωση με την αξία που έχουν οι εκτάσεις κατά το χρόνο αυτόν και να καταβάλει το φόρο κληρονομίας που επιμεριστικά αναλογεί σε αυτές. Αν η αξία των εκτάσεων αυτών κατά το χρόνο αλλαγής της χρήσης ή της εκμίσθωσης ή της λήξης της διετούς προθεσμίας είναι μικρότερη εκείνης του χρόνου της απαλλαγής, λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη αξία.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις αναγκαστικού πλειστηριασμού ή αναγκαστικής απαλλοτριώσεως για δημόσια ωφέλεια ολόκληρης της έκτασης ή τμήματος αυτής ή θανάτου του αγρότη, εφόσον η δεκαπενταετία συμπληρωθεί στο πρόσωπο των κληρονόμων αυτού.

Αν η κατά το πρώτο εδάφιο αλλαγή χρήσης συνίσταται σε ανέγερση κτισμάτων που δεν εξυπηρετούν την αγροτική εκμετάλλευση, για την οποία απαιτείται έκδοση άδειας της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας, η άδεια αυτή δεν χορηγείται, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκε η οικεία δήλωση και καταβλήθηκε ολόκληρος ο φόρος.

4. Απαγορεύεται η μεταβίβαση γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης, η οποία δεν έχει υπαχθεί σε φόρο, κατά τις παραγράφους 1 και 2, πριν από την πάροδο της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ετών, αν δεν υποβληθεί δήλωση με την αξία που αυτή έχει κατά το χρόνο της μεταβίβασης και δεν καταβληθεί ολόκληρος ο φόρος που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία της έκτασης αυτής. Αν η αξία της γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης κατά το χρόνο μεταβίβασης είναι μικρότερη εκείνης του χρόνου της απαλλαγής, λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη αξία. Εξαιρείται η μεταβίβαση αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής προς τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 της ενότητας αυτής.

5. Για μεταβίβαση γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων αιτία δωρεάς, γονικής παροχής και αιτία θανάτου, εφόσον οι

μεταβιβάσεις έγιναν από τον ίδιο δικαιοπάροχο προς τον ίδιο δικαιούχο, κάθε μεταγενέστερη αυτών δεν υπόκειται σε φόρο, αν στις προγενέστερες μεταβιβάσεις δεν είχε συμπληρωθεί το ανώτατο όριο απαλλαγής των παραγράφων 1 και 2 της ενότητας αυτής. Το ίδιο ισχύει και προκειμένου για μεταβιβάσεις αιτία δωρεάς, γονικής παροχής, προίκας και αιτία θανάτου, εφόσον οι μεταβιβάσεις έγιναν από το ίδιο πρόσωπο προς εκείνη υπέρ της οποίας είχε συσταθεί η προίκα.

6. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου που μεταβιβάζει την κυριότητα ή συνιστά εμπράγματα δικαιώματα σε γεωργική ή κτηνοτροφική έκταση, η οποία δεν έχει υπαχθεί σε φόρο κατά τις παραγράφους 1 και 2 της ενότητας αυτής, αν δεν προσαρτηθεί από το συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει, βεβαίωση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την υποβολή δήλωσης και την καταβολή ολόκληρου του ποσού του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί στην έκταση.

7. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεώνονται, το πρώτο πενήντημερο κάθε μήνα, να αποστέλλουν στην αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Γεωργίας αντίγραφο, ατελώς και με δαπάνες των συμβαλλομένων, των συμβολαίων και των πράξεων αποδοχής κληρονομίας που έχουν καταρτισθεί από αυτούς κατά τα πιο πάνω, μέσα στον αμέσως προηγούμενο μήνα.

8. Προκειμένου για κτήσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων που δεν υπόκεινται σε φόρο κατά τις διατάξεις της ενότητας αυτής, στη φορολογική δήλωση που υποβάλλεται από τον υπόχρεο γίνεται ρητή μνεία ότι η έκταση που αποκτήθηκε είναι γεωργική ή κτηνοτροφική και ότι θα χρησιμοποιηθεί αδιάλειπτα και κατά αποκλειστικότητα για γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση για δεκαπέντε (15) συναπτά έτη από την κτήση της. Επίσης, η ρητή αυτή μνεία πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνεται και στις πράξεις αποδοχής της κληρονομίας ή κληροδοσίας που συντάσσονται.

Γ. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΠΟΣΑ ΓΕΩΡΓΩΝ

1. Από την αξία των κληρονομικών μερίδων και κληροδοσιών, κληρονόμων που υπάγονται στις Α' και Β' κατηγορίες του άρθρου 29, εκπίπτει και δεν φορολογείται ποσό τριπλάσιο προς το αφορολόγητο, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία αποτελείται κατά το μισό τουλάχιστον της αξίας της, από γεωργικά ή κτηνοτροφικά περιουσιακά στοιχεία, με συνυπολογισμό και όλων των προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικών που συστάθηκαν από τον κληρονομούμενο προς τον κληρονόμο ή κληροδόχο,

β. ο κληρονομούμενος ασχολιόταν κατά κύριο επάγγελμα σε γεωργικές γενικά εργασίες,

γ. ο κληρονόμος είναι ανήλικος ή ασχολείται κατά κύριο επάγγελμα σε γεωργικές γενικά εργασίες και

δ. η περιουσία περιέρχεται σε κατιόντες ή ανιόντες ή σύζυγο του κληρονομούμενου.

2. Από την αξία των κληρονομικών μερίδων και κληροδοσιών, κληρονόμων που υπάγονται στις Α' και Β' κατηγορίες, δεν φορολογείται ποσό τετραπλάσιο προς το αφορολόγητο, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία αποτελείται κατά το μισό τουλάχιστον της αξίας της από γεωργικά ή κτηνοτροφικά περιουσιακά στοιχεία, με συνυπολογισμό και όλων των προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικών, που συστάθηκαν από τον κληρονομούμενο προς τον κληρονόμο ή κληροδόχο.

β. Ο κληρονομούμενος ήταν αγρότης.

γ. Ο κληρονόμος είναι νέος αγρότης και

δ. Η περιουσία περιέρχεται σε κατιόντες ή ανιόντες ή σύζυγο του κληρονομούμενου.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν μέχρι 31.8.2004.

Δ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΓΡΟΤΩΝ

1. Σε περίπτωση ύπαρξης συγκληρονόμων μιας αγροτικής

εκμετάλλευσης και εφόσον αυτοί, εντός ενός (1) έτους από την αιτία θανάτου κτήσης, μεταβιβάσουν με οποιαδήποτε αιτία την πλήρη κυριότητα ή την επικαρπία της εκμετάλλευσης σε έναν από αυτούς νέο αγρότη κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 2520/1997 (ΦΕΚ 173 Α'), όπως ισχύει, ή αποδεχθούν με συμβολαιογραφικό έγγραφο την επί μια δεκαετία αποκλειστική διαχείριση της αγροτικής εκμετάλλευσης από έναν από αυτούς νέο αγρότη, επιστρέφεται ο φόρος κληρονομιάς που επιμεριστικά αναλογεί στην αγροτική εκμετάλλευση και απαλλάσσεται από την επιβολή του οικείου φόρου η μεταβίβαση αυτή.

Στο συμβολαιογραφικό έγγραφο που συντάσσεται κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να γίνεται ρητή μνεία ότι η αγροτική εκμετάλλευση δεν θα μεταβιβάσεται περαιτέρω ή δεν θα συσταθούν εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτής πριν την παρέλευση δεκαετίας από την κτήση ή ότι ο νέος αγρότης θα διαχειριστεί την κληρονομιά έκταση για μια τουλάχιστον δεκαετία. Οι παρούσες απαλλαγές αίρονται, αν ο νέος αγρότης δεν διαχειριστεί την κληρονομιά έκταση για μια τουλάχιστον δεκαετία ή μεταβιβάσει περαιτέρω αυτήν με οποιαδήποτε αιτία ή συστήσει εμπράγματα δικαιώματα πριν την πάροδο της δεκαετίας. Στις περιπτώσεις αυτές οι κληρονόμοι υποχρεούνται πριν την περαιτέρω μεταβίβαση της αγροτικής εκμετάλλευσης ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτής ή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την παύση της διαχείρισης, να υποβάλουν τις οικείες δηλώσεις φόρου κληρονομιάς και δωρεάς ή γονικής παροχής ή μεταβίβασης με την κατά το χρόνο αυτόν αξία της αγροτικής εκμετάλλευσης. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα ή συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα επί της αγροτικής εκμετάλλευσης, που έτυχε απαλλαγής κατά τα προηγούμενα εδάφια, αν δεν προσαρτηθεί από το συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει βεβαίωση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκαν οι οικείες δηλώσεις και καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό του φόρου που αναλογεί. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις αναγκαστικού πλειστηριασμού ή αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για δημόσια ωφέλεια ολόκληρης της έκτασης ή τμήματος αυτής ή θανάτου του νέου αγρότη, εφόσον η δεκαετία συμπληρωθεί στο πρόσωπο των κληρονόμων αυτού. Αν η παύση της διαχείρισης από το νέο αγρότη πριν από την παρέλευση δεκαετίας συνιστάται σε ανέγερση κτισμάτων που δεν εξυπηρετούν την αγροτική εκμετάλλευση, για την οποία απαιτείται η έκδοση άδειας της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας, η άδεια αυτή δεν χορηγείται, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ότι υποβλήθηκαν οι οικείες δηλώσεις και καταβλήθηκε ολόκληρος ο φόρος κληρονομιάς και δωρεάς, γονικής παροχής ή μεταβίβασης.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν μέχρι 31.8.2004.

2. Εφόσον αγρότης κατά κύριο επάγγελμα, που έχει αποκτήσει το πράσινο πιστοποιητικό του ν. 2520/1997, αποκτά με οποιαδήποτε αιτία κατά πλήρη κυριότητα ή επικαρπία ενιαία βιώσιμη αγροτική εκμετάλλευση, της οποίας τα κριτήρια βιωσιμότητας κατά περιοχή, ορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας και την οποία, μέσα σε έξι (6) μήνες από την απόκτησή της, εντάσσει σε λειτουργία αποτελεσματικά ομάδα παραγωγών ή αγροτικό συνεταιρισμό και εφόσον διασφαλίζεται η επί δεκαετία συνεχής λειτουργία της, διαγράφεται ή επιστρέφεται κατά περίπτωση ο οικείος φόρος. Για την επί δεκαετία συνεχή λειτουργία της αγροτικής εκμετάλλευσης υποβάλλεται από τον αγρότη στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 και συντάσσεται συμπληρωματική συμβολαιογραφική πράξη, που μεταγράφεται νόμιμα, στην οποία αναγράφεται η χορήγηση της απαλλαγής από τον οικείο φόρο και ότι η αγροτική εκμετάλλευση δεν θα μεταβιβάσεται περαιτέρω ή δεν θα συσταθούν εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτής πριν την παρέλευση της δεκαετίας.

Οι παρούσες απαλλαγές αίρονται, αν ο αγρότης μεταβιβάσει περαιτέρω με οποιαδήποτε αιτία την αγροτική εκμετάλλευση

για την οποία έτυχε της απαλλαγής ή συστήσει εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτής μέσα σε μία δεκαετία από την απόκτησή της ή σταματήσει τη λειτουργία αυτής πριν από την πάροδο της δεκαετίας.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο αγρότης υποχρεούται πριν την περαιτέρω μεταβίβαση της αγροτικής εκμετάλλευσης ή τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτής ή μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διακοπή της λειτουργίας της, να υποβάλει τις οικείες δηλώσεις με την κατά το χρόνο αυτόν αξία της αγροτικής εκμετάλλευσης και να καταβάλει όλους τους φόρους για τους οποίους έτυχε απαλλαγής.

Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα ή συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα επί της αγροτικής εκμετάλλευσης που έτυχε απαλλαγής κατά τα προηγούμενα εδάφια, αν δεν προσαρτηθεί από το συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει βεβαίωση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκαν οι οικείες δηλώσεις και καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό του φόρου που αναλογεί. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για δημόσια ωφέλεια ολόκληρης της έκτασης ή τμήματος αυτής ή θανάτου του αγρότη, εφόσον η δεκαετία συμπληρωθεί στο πρόσωπο των κληρονόμων αυτού.

Ε. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Για την εφαρμογή των διατάξεων των ενοτήτων Β', Γ' και Δ' του άρθρου αυτού οι νεοεισερχόμενοι νέοι στον αγροτικό τομέα υποχρεούνται επί μια συνεχή δεκαετία από την έναρξη της απασχόλησής τους να ασχολούνται κατά κύρια απασχόληση με τις αγροτικές εργασίες της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2520/1997, όπως ισχύει.

Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής πριν από τη συμπλήρωση της δεκαετίας, υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη διακοπή της απασχόλησής τους στον αγροτικό τομέα στην οικεία δημόσια οικονομική υπηρεσία, στο οικείο κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος και στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ολόκληρης για τη διακοπή της απασχόλησής τους και αναζητούνται και βεβαιώνονται όλα τα ωφελήματα που τυχόν αποκόμισαν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Ειδικότερα για την επιβολή του φόρου κληρονομιάς, δωρεών και γονικών παροχών ως αξία λαμβάνεται αυτή του χρόνου διακοπής της απασχόλησης.

Αν μετά την παύση της απασχόλησης ο υπόχρεος προτίθεται να προβεί σε ανέγερση κτισμάτων επί εκτάσεων της αγροτικής εκμετάλλευσης για τα οποία απαιτείται η έκδοση άδειας της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας, η άδεια αυτή δεν χορηγείται αν δεν προσκομιστεί βεβαίωση της οικείας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και του οικείου καταστήματος της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος ότι υποβλήθηκε η κατά το προηγούμενο εδάφιο δήλωση και ότι καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό των ωφελημάτων που τυχόν αποκόμισε ο υπόχρεος από την εφαρμογή των διατάξεων των ενοτήτων Β', Γ' και Δ'.

Σε περίπτωση μη υποβολής από τον υπόχρεο της κατά τα ανωτέρω δήλωσης, εκτός από τη βεβαίωση του φόρου και την αναζήτηση των λοιπών ωφελημάτων που αποκόμισε ο νεοεισερχόμενος νέος αγρότης, επιβάλλεται από τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες και το πρόστιμο του άρθρου 117.

Στους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, εφόσον αποδεικνύουν ότι από λόγους ανωτέρας βίας διέκοψαν την απασχόλησή τους με τις αγροτικές εργασίες της παραγράφου 1 του ν.2520/1997 πριν από την πάροδο της δεκαετίας, δεν επιβάλλεται το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου ούτε αναζητούνται και εισπράττονται από το Δημόσιο τα ωφελήματα που τυχόν αποκόμισαν από την εφαρμογή των ενοτήτων Β', Γ' και Δ'.

Άρθρο 27

Ειδικές εκπώσεις από κάθε μερίδα αιτία θανάτου

Σε περίπτωση κτήσης περιουσίας, της οποίας δικαιούχοι

είναι οι ανιόντες, οι κατιόντες, η χήρα του κληρονομούμενου, οι ανήλικοι άρρενες αδελφοί αυτού ή οι άγαμες αδελφές του, εκπίπτει από τη μερίδα καθενός από αυτούς και δεν υποβάλλεται σε φόρο ποσό τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) δραχμών αν ο κληρονομούμενος, που βρισκόταν κάτω από τις σημαίες του Ελληνικού Κράτους, απεβίωσε κατά τη διάρκεια του διεξαγόμενου από αυτό πολέμου ή μέσα σε ένα έτος συνεπεία τραυμάτων ή κακουχιών, τις οποίες υπέστη κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των εχθροπραξιών ή σε αιχμαλωσία ή απεβίωσε μέσα σε ένα έτος από την απελευθέρωσή του συνεπεία κακουχιών στην αιχμαλωσία.

Τα ανωτέρω περιστατικά αποδεικνύονται με πιστοποιητικό της αρμόδιας κατά περίπτωση στρατιωτικής ή αστυνομικής αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 28 Φορολογητέο ποσό

1. Το υπόλοιπο της κληρονομικής μερίδας που μένει μετά τις εκπτώσεις των άρθρων 21 έως και 27 υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις φορολογικές κλίμακες του άρθρου 29.

2. Προκειμένου για κληροδοτήματα που καταβάλλεται από το βεβαρημένο ελεύθερο φόρου, ο φόρος υπολογίζεται στο άθροισμα του καταβλητέου κληροδοτήματος και του φόρου που αναλογεί σε αυτό.

Άρθρο 29 Κατάταξη φορολογουμένων - Φορολογικές κλίμακες

1. Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο, κατατάσσονται στις επόμενες τέσσερις (4) κατηγορίες. Για καθεμία από τις κατηγορίες αυτές ισχύει χωριστή φορολογική κλίμακα ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε: α) σύζυγο του κληρονομούμενου, β) κατιόντες πρώτου βαθμού (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαστικά έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενόμενο γάμο ή δικαστικά έναντι και των δύο γονέων), γ) ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού.

Κλίμακία	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
6.500.000	--	--	6.500.000	--
11.500.000	5	575.000	18.000.000	575.000
54.000.000	15	8.100.000	72.000.000	8.675.000
Υπερβάλλον 25				

Αν οι κληρονόμοι ή κληροδόχοι είναι ανήλικα τέκνα του κληρονομούμενου, εφόσον η αξία της κληρονομικής μερίδας είναι: α) μέχρι και δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000) δραχμές, ο φόρος που αναλογεί μειώνεται κατά ποσοστό 60% και β) από δώδεκα εκατομμύρια μία (12.000.001) έως και σαράντα επτά εκατομμύρια (47.000.000) δραχμές, ο φόρος που αναλογεί μειώνεται κατά ποσοστό 30%.

Οι πιο πάνω διατάξεις, που προβλέπουν μείωση του φόρου για τα ανήλικα τέκνα του κληρονομούμενου, δεν εφαρμόζονται σε κτήσεις δωρεάς εν ζωή ή αιτία θανάτου (ή προίκα), καθώς και στις περιουσιακές παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους, κατά το άρθρο 1509 του Α.Κ..

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε: α)

κατιόντες δεύτερου και επόμενων βαθμών, β) ανιόντες δεύτερου και επόμενων βαθμών, γ) εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε, δ) κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρισαντος και των ανιόντων αυτού, ε) αδερφούς (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς) και στ) συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλάγιου.

Κλίμακία	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
5.000.000	--	--	5.000.000	--
13.000.000	10	1.300.000	18.000.000	1.300.000
54.000.000	20	10.800.000	72.000.000	12.100.000
Υπερβάλλον 35				

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε: α) πατριούς και μητρίες, β) τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, γ) τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπρούς - νύφες), δ) ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθερό - πεθερά).

Κλίμακία	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
2.100.000	--	--	2.100.000	--
15.900.000	20	3.180.000	18.000.000	3.180.000
54.000.000	35	18.900.000	72.000.000	22.080.000
Υπερβάλλον 50				

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε οποιονδήποτε άλλον εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενή του κληρονομούμενου ή εξωτικό.

Κλίμακία	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
1.200.000	--	--	1.200.000	--
16.800.000	35	5.880.000	18.000.000	5.880.000
54.000.000	50	27.000.000	72.000.000	32.880.000
Υπερβάλλον 60				

Στο ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τις πιο πάνω κλίμακες περιλαμβάνεται ο φόρος υπέρ του Δημοσίου και οι πρόσθετοι σε αυτόν φόροι:

α) 3% υπέρ δήμων και κοινοτήτων, που προβλέπεται από τις διατάξεις του β.δ. 24/9 - 20.10.1958 (ΦΕΚ 171 Α') και β) 7% υπέρ νομαρχιακών ταμείων οδοποιίας που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3155/1955 (ΦΕΚ 63 Α'). Η απόδοση των φόρων υπέρ τρίτων γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 81 του παρόντος νόμου.

2. Όταν ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει αναπηρία τουλάχιστον κατά ποσοστό 67%, ο φόρος που αναλογεί στη μέχρι σαράντα επτά εκατομμύρια (47.000.000) δραχμές αξία της κληρονομικής μερίδας ή κληροδοσίας μειώνεται κατά ποσοστό 60%.

3. Αν στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν οι προϋποθέσεις μείωσης του φόρου που προβλέπεται από τις παραγράφους 1 και 2 και έκπτωσης πρόσθετου αφορολόγητου ποσού που προβλέπεται από την ενότητα Γ' του άρθρου 26, οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

4. Σε περίπτωση υιοθεσίας, για τον υπολογισμό του φόρου, η κατάταξη στην οικεία κατηγορία του παρόντος άρθρου του υιο-

θετηθέντος ή των γνήσιων κατιόντων αυτού έναντι του υιοθετήσαντος που γεννήθηκαν μετά την υιοθεσία, γίνεται με βάση τη συγγενική σχέση που δημιουργήθηκε με την υιοθεσία.

Κατ' εξαίρεση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί για τον υπολογισμό του φόρου να μη λάβει υπόψη το βαθμό συγγένειας που προκύπτει από την υιοθεσία, όταν διαπιστώσει ότι αυτή έγινε προφανώς για καταστρατήγηση του παρόντος νόμου, ιδιαίτερα όταν η υιοθεσία έγινε εν όψει επικείμενου θανάτου ή όταν η διαφορά της ηλικίας μεταξύ του υιοθετησαντος και του υιοθετηθέντος δεν αποδεικνύει ειλικρινή πρόθεση υιοθεσίας.

Η κατάταξη στην οικεία κατηγορία του άρθρου αυτού του υιοθετησαντος έναντι του υιοθετηθέντος ή των γνήσιων κατιόντων αυτού που γεννήθηκαν μετά την υιοθεσία, γίνεται με βάση τη συγγενική σχέση που υπήρχε πριν από την υιοθεσία.

5. Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς, ο φόρος υπολογίζεται στο σύνολο της αξίας της, με βάση τους συντελεστές της τελευταίας από τις κλίμακες που ισχύουν, με επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 101 για νέα εκκαθάριση του φόρου.

6. Η μεταβίβαση μετοχών κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 396/1974 (ΦΕΚ 112 Α'), υπόκειται σε φόρο κληρονομιάς ή δωρεάς, που υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της κατηγορίας Α' της παραγράφου 1. Η μεταβίβαση αυτών των μετοχών από το μισθωτό πριν από την πάροδο του χρόνου δέσμευσης, υπόκειται σε φόρο κληρονομιάς ή δωρεών, που υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της κατηγορίας Δ' της παραγράφου 1. Με αφαίρεση του ποσού του φόρου που καταβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, εκτός αν ο φόρος υπολογίζεται με βάση συντελεστές άλλης κατηγορίας, λόγω συγγένειας του μισθωτού προς το δικαιοπάροχο του, οπότε επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος που υπολογίζεται με βάση την κατηγορία αυτήν.

Για την επιβολή του φόρου του προηγούμενου εδαφίου εξομοιώνεται με μεταβίβαση και η ανάληψη των μετοχών από το μισθωτό πριν από την πάροδο του χρόνου δέσμευσης, εκτός αν ο μισθωτός προβεί σε νέα κατάθεση αυτών στα πιστωτικά ιδρύματα του άρθρου 2 του ν.δ. 396/1974 για το υπόλοιπο του χρόνου δέσμευσης χρονικό διάστημα, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ανάληψη.

Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση θανάτου του μισθωτού ή περιέλευσης αυτού σε κατάσταση πλήρους ανικανότητας προς βιοποριστική απασχόληση λόγω αναπηρίας ή θανάτου του συζύγου αυτού.

Άρθρο 30

Υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση αποποίησης

Σε περίπτωση αποποίησης της κληρονομιάς ή κληροδοσίας, αυτός που καθίσταται δικαιούχος της κτήσης από την αιτία αυτή οφείλει το φόρο, τον οποίο θα κατέβαλε ο αποποιηθείς κατά την επαγωγή προς αυτόν, εφόσον ο φόρος αυτός είναι μεγαλύτερος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3'

ΕΚΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 31

Έκπτωση φόρου συνυπολογιζόμενων δωρεών, γονικών παροχών και προικών

1. Σε περίπτωση συνυπολογισμού στην κτήση αιτία θανάτου προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικών κατά τις διατάξεις του άρθρου 4, από το φόρο εκπίπτει ο φόρος που αναλογεί σε αυτές κατά το χρόνο του συνυπολογισμού, ο οποίος υπολογίζεται και για τις γονικές παροχές και προίκες, σαν αυτές να είχαν φορολογηθεί ως δωρεές.

2. Σε δωρεές, γονικές παροχές και προίκες, που διέπονται ως προς τη φορολογία από διατάξεις που προϊσχυσαν, αν ο φόρος που βεβαιώθηκε για αυτές είναι μεγαλύτερος από το φόρο που αναλογεί κατά την προηγούμενη παράγραφο, εκπίπτει ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

Ο φόρος που οφείλεται μετά το συνυπολογισμό και τις ανωτέρω εκπτώσεις δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να είναι μικρότερος από αυτόν που αναλογεί στην κτήση αιτία θανάτου, χωρίς το συνυπολογισμό αυτών των δωρεών, γονικών παροχών και των προικών.

Άρθρο 32

Έκπτωση φόρου αλλοδαπής

1. Από το φόρο που προκύπτει για το σύνολο της αξίας της κληρονομιάς περιουσίας, εκπίπτει ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή αυτός που οριστικά και τελεσίδικα βεβαιώθηκε σε ένα ή περισσότερα αλλοδαπά κράτη για την κινητή περιουσία που βρίσκεται σε αυτά και μέχρι το ποσό του φόρου που αναλογεί για την περιουσία που βρίσκεται σε καθένα αλλοδαπό κράτος. Για την εξεύρεση του ποσού που εκπίπτει, ο φόρος που προκύπτει για το σύνολο της αξίας της κληρονομιάς περιουσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, επιμερίζεται ανάλογα με τα μέρη αυτής που βρίσκονται στην Ελλάδα και σε καθένα αλλοδαπό κράτος.

Ο φόρος που οφείλεται μετά τις ανωτέρω εκπτώσεις δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το φόρο που αναλογεί στα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην Ελλάδα, χωρίς το συνυπολογισμό των στοιχείων της αλλοδαπής που φορολογούνται στην Ελλάδα.

2. Ως φόρος που καταβλήθηκε ή βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή, για την έκπτωση κατά την προηγούμενη παράγραφο, λογίζεται εκείνος ο οποίος βαρύνει την περιουσία που φορολογείται στην Ελλάδα και καταβλήθηκε ή βεβαιώθηκε υπέρ του αλλοδαπού κράτους ή, προκειμένου για ομοσπονδιακό κράτος, και ο υπέρ των ομόσπονδων κρατών ή πολιτειών φόρος.

3. Ο φόρος που καταβλήθηκε ή βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή, μετατρέπεται σε δραχμές με βάση την επίσημη στην Ελλάδα τιμή του ξένου νομίσματος, στο οποίο καταβλήθηκε ή βεβαιώθηκε αυτός, κατά το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

4. Η αίτηση για την έκπτωση του φόρου που καταβλήθηκε ή βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή, με σχετική βεβαίωση της αλλοδαπής φορολογικής αρχής, υποβάλλεται εντός πενταετίας από την οριστική εκκαθάριση του φόρου αυτού.

Άρθρο 33

Μείωση φόρου διαδοχικών μεταβιβάσεων

1. Αν μέσα σε μία πενταετία από το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αντικείμενα της κτήσης μεταβιβασθούν και πάλι περαιτέρω αιτία θανάτου, ο φόρος για τη νέα αυτή κτήση περιορίζεται:

- α) στα 5/10 αυτού, αν ο χρόνος της γένεσης της νέας φορολογικής υποχρέωσης εμπίπτει στο πρώτο έτος από την προηγούμενη μεταβίβαση,
- β) στα 6/10, αν εμπίπτει στο δεύτερο έτος,
- γ) στα 7/10, αν εμπίπτει στο τρίτο έτος,
- δ) στα 8/10, αν εμπίπτει στο τέταρτο έτος και
- ε) στα 9/10, αν εμπίπτει στο πέμπτο έτος.

2. Αν, για οποιαδήποτε αιτία, κατά τη δεύτερη αιτία θανάτου κτήση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου, ο φόρος που επιμεριστικά το βαρύνει είναι μεγαλύτερος από εκείνον της πρώτης αυτού κτήσης, η επιπλέον διαφορά οφείλεται ολόκληρη.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και όταν στον κληρονόμο περιέρχονται περιουσιακά στοιχεία αιτία θανάτου, τα οποία αυτός με δωρεά ή γονική παροχή είχε μεταβιβάσει στον κληρονομούμενο, μέσα στην πριν από το θάνατό του πενταετία.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΑΙΤΙΑ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 34**Κτήση αιτία δωρεάς και γονικής παροχής****Α. Κτήση αιτία δωρεάς**

1. Κτήση περιουσίας αιτία δωρεάς, για την επιβολή του φόρου είναι:

α) αυτή που προέρχεται από δωρεά η οποία συνιστάται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα,

β) αυτή που προέρχεται από κάθε παροχή, παραχώρηση ή μεταβίβαση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου χωρίς αντάλλαγμα, έστω και αν δεν καταρτίστηκε έγγραφο.

2. Θεωρείται ως δωρεά για την επιβολή του φόρου κατά τις διατάξεις του παρόντος:

α) η απαλλοτρίωση περιουσίας με σκοπό τη σύσταση προσόδου ή διατροφής μεταξύ ανιόντων, κατιόντων ή συζύγων,

β) τα ποσά ή συντάξεις που οφείλονται, λόγω θανάτου του ασφαλισθέντος, από τον ασφαλιστή σε αυτόν υπέρ του οποίου έγινε η ασφάλιση, εφόσον η ασφάλεια έγινε ή μεταφέρθηκε στην Ελλάδα,

γ) η ασφάλεια που έγινε στην αλλοδαπή και δεν μεταφέρθηκε στην Ελλάδα, εφόσον αυτός υπέρ του οποίου έγινε η ασφάλεια είναι Έλληνας υπήκοος, αδιάφορα από την κατοικία του, ή αλλοδαπός που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα κατά το χρόνο του θανάτου αυτού που ασφαλίστηκε,

δ) η αποζημίωση ή το βοήθημα που καταβάλλεται εφάπαξ ή περιοδικά από ασφαλιστικό ταμείο ή οργανισμό λόγω θανάτου του ασφαλισμένου σε πρόσωπα άλλα από εκείνα που απαλλάσσονται σύμφωνα με την περίπτωση β' της ενότητας Γ' του άρθρου 43, αδιάφορα με το χαρακτήρα κτήσης του δικαιουμένου ποσού, που αναφέρεται στους κανονισμούς του ταμείου ή οργανισμού,

ε) τα ποσά που καταβάλλονται από νομικά πρόσωπα, επιπλέον εκείνων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, σε μέλη διοικητικού συμβουλίου τους, λόγω λύσης της μεταξύ τους σχέσης.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να χαρακτηρίσει ως δωρεά, ολικά ή μερικά κάθε παραχώρηση περιουσίας, που γίνεται εικονικά με τον τύπο σύμβασης με αντάλλαγμα, αλλά υποκρύπτει δωρεά κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 1.

Στην περίπτωση αυτή, εάν πρόκειται για ακίνητα ή πλοία ή για μεταχές μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο ή για λοιπούς μη εισηγμένους στο Χρηματιστήριο τίτλους κινητών αξιών ως και συμμετοχές σε εταιρίες ή συνεταιρισμούς και έχει επιβληθεί φόρος για τη μεταβίβαση αυτή, από τον αναλογούντα φόρο δωρεάς εκπίπτει ο βεβαιωθείς φόρος μεταβίβασης ή ο φόρος υπεραξίας.

4. Σε περίπτωση αγοράς ακινήτου ή ανέγερσης οικοδομής, από πρόσωπο που δεν αποδεικνύει την οικονομική του δυνατότητα, ως αξία για την επιβολή του φόρου της άτυπης δωρεάς λαμβάνεται η μεγαλύτερη μεταξύ αντικειμενικής και τιμήματος για την περίπτωση αγοράς ακινήτου, ενώ για την ανέγερση οικοδομής λαμβάνεται η μεγαλύτερη μεταξύ αντικειμενικής και συνολικής δαπάνης που πραγματοποιήθηκε, όπως αυτή προκύπτει από τα νόμιμα παραστατικά.

5. Δεν θεωρείται δωρεά για την επιβολή του φόρου το ποσό της δωρεάς που παρέχεται σε φυσικό πρόσωπο, έγγαμο ή ενήλικο άγαμο για την αγορά ακινήτου εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα μέχρι του ύψους του οποίου έτυχε απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης ακινήτου σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.1078/1980 (ΦΕΚ 238 Α'), καθώς και για την ανέγερση οικοδομής ως πρώτης κατοικίας για εμβαδόν που καλύπτει τις στεγαστικές ανάγκες αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου.

Β. Κτήση αιτία γονικής παροχής

Κτήση περιουσίας αιτία γονικής παροχής για την επιβολή του φόρου είναι η παροχή περιουσίας στο τέκνο από οποιονδήποτε γονέα του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1509 του Α.Κ., είτε για τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικής ή οικογενειακής αυτοτέλειας είτε για την έναρξη ή την εξακολούθηση επαγγέλματος, μέχρι το ποσό που δεν υπερβαίνει το μέτρο το οποίο επιβάλλουν οι περιστάσεις. Το ποσό αυτό ορί-

ζεται στα είκοσι οκτώ εκατομμύρια (28.000.000) δραχμές αυτοτελώς για κάθε γονέα και αυξάνεται σε σαράντα δύο εκατομμύρια (42.000.000) δραχμές όταν ο ένας από τους γονείς έχει αποβιώσει. Στα πιο πάνω ποσά συνυπολογίζονται οι προγενέστερες δωρεές ή γονικές παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους που έχουν υπαχθεί σε φόρο και όχι τα απαλλασσόμενα ποσά.

Άρθρο 35**Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο**

1. Σε φόρο υποβάλλεται:

α) η κείμενη στην Ελλάδα οποιασδήποτε φύσεως περιουσία, που δωρίζεται,

β) η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή γενικά περιουσία Έλληνα υπηκόου, που δωρίζεται,

γ) η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή γενικά περιουσία αλλοδαπού υπηκόου, που δωρίζεται σε ημεδαπό ή αλλοδαπό, ο οποίος έχει την κατοικία του στην Ελλάδα,

δ) η κινητή περιουσία που παραδίδεται πριν από το θάνατο του ανιόντος στους κατιόντες με βάση σύμβαση νέμησης.

2. Ως κείμενη στην Ελλάδα κινητή περιουσία θεωρείται η κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3, οι οποίες εφαρμόζονται ανάλογα.

Άρθρο 36**Συνυπολογισμός προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικών**

Στην κτήση αιτία δωρεάς, κατά το άρθρο 34 συνυπολογίζονται οι προγενέστερες δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου, οι γονικές παροχές και οι προίκες του ίδιου δωρητή προς τον ίδιο δωρεοδόχο, εφόσον η φορολογική υποχρέωση γι' αυτές γεννήθηκε σε χρόνο που το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 102. Αν μετατεθεί ο χρόνος γένεσης της φορολογικής ενοχής, στην αξία της κτήσης αιτία δωρεάς συνυπολογίζεται και η περιουσία που έχει μεταβιβασθεί αιτία θανάτου από τον ίδιο δωρητή προς τον ίδιο δωρεοδόχο.

Για το συνυπολογισμό των κτήσεων αυτών λαμβάνεται υπόψη η αξία που είχε υπαχθεί σε φόρο κατά το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αυτών, και όχι τα τυχόν απαλλασσόμενα ποσά.

Άρθρο 37**Δωρεές αιτία θανάτου ολόκληρης περιουσίας**

Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου περιουσιακών στοιχείων, τα οποία κατά το χρόνο του θανάτου του δωρητή αποτελούν την όλη περιουσία αυτού, εφαρμόζονται για τη φορολογία αυτής οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αναφέρονται στις κληρονομίες.

Άρθρο 38**Υποκείμενο φόρου**

1. Υπόχρεος στο φόρο είναι ο δωρεοδόχος ή το τέκνο.

2. Προκειμένου για περιουσιακά στοιχεία δωρεάς ή γονικής παροχής, για την οποία η φορολογική υποχρέωση γεννιέται μετά το θάνατο του δωρεοδόχου ή του τέκνου, οι καθολικοί και ειδικοί διάδοχοι αυτών είναι υπόχρεοι και για το φόρο της δωρεάς ή της γονικής παροχής. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται επί της αξίας των περιουσιακών αυτών στοιχείων, κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, με εφαρμογή των φορολογικών συντελεστών της συγγενικής σχέσης του δωρεοδόχου ή του τέκνου που απεβίωσε προς το δωρητή ή το γονέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ****Άρθρο 39****Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης**

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο της

σύνταξης του εγγράφου της δωρεάς ή της γονικής παροχής. Προκειμένου για μεταβίβαση κινητών, αν η παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς ή της γονικής παροχής έγινε χωρίς να συνταχθεί συμβόλαιο ή αν το συμβόλαιο συντάχθηκε μετά την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς ή της γονικής παροχής, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο της παράδοσης.

2. Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο θανάτου του δωρητή, εφόσον δεν υπάρχει κάποια άλλη αναβλητική αίρεση.

3. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου αιτία δωρεάς με ιδιωτικό έγγραφο (ανώμαλη δικαιοπραξία), η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο υποβολής της οικείας φορολογικής δήλωσης. Εξαιρετικά, εκκρεμείς υποθέσεις μεταβίβασης ακινήτων αιτία δωρεάς με ιδιωτικό έγγραφο, οι οποίες έχουν επικυρωθεί με δικαστικές αποφάσεις μέχρι 19.7.1989 και για τις οποίες είχαν υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή οι οικείες φορολογικές δηλώσεις, περαιώνονται με χρόνο φορολογίας το χρόνο σύνταξης του ιδιωτικού συμφωνητικού.

Άρθρο 40

Μετάθεση χρόνου γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

1. Κατ' εξαίρεση η φορολογική υποχρέωση γεννιέται:

α) Κατά το χρόνο πλήρωσης της αίρεσης, όταν η δωρεά ή η γονική παροχή εξαρτάται από αναβλητική και όχι καθαρά εξουσιαστική αίρεση. Αν όμως τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής περιέρχονται στην κατοχή του δωρεοδόχου ή του τέκνου πριν από την πλήρωση της αίρεσης, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο της περιέλευσης αυτών.

β) Κατά το χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο λήξης της επιδικίας, όταν τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής είναι επίδικα κατά το χρόνο της κατάρτισης της σύμβασης της δωρεάς ή της γονικής παροχής ή του θανάτου του δωρητή, σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου, και ο δικαιούχος δεν έχει τη νομή αυτών. Αν πριν από τη λήξη της επιδικίας περιέλθουν τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής στη νομή του δωρεοδόχου ή του τέκνου, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο της περιέλευσης.

γ) Κατά το χρόνο της σύνταξης του εγγράφου αποδοχής της δωρεάς ή της γονικής παροχής από το δωρεοδόχο ή το τέκνο, όταν αυτή γίνεται με ιδιαίτερο έγγραφο. Αν τα αντικείμενα δωρεάς ή γονικής παροχής παραδίδονται πριν από τη σύνταξη του εγγράφου αποδοχής αυτών, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο της παράδοσης αυτών.

δ) Κατά το χρόνο της συνένωσης της επικαρπίας με την ψιλή κυριότητα, όταν αντικείμενο της δωρεάς ή της γονικής παροχής είναι η ψιλή κυριότητα, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 16. Για την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 16 σε δωρεά ή σε γονική παροχή, το αίτημα του ψιλού κυρίου καταχωρίζεται στη δήλωση που προβλέπεται από το άρθρο 85. Στην περίπτωση αυτή η δήλωση υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το άρθρο 86, η οποία, ως προς το αίτημα της άμεσης φορολόγησης, είναι ανατρεπτική και ο φόρος υπολογίζεται στην αξία της ψιλής κυριότητας, που εξευρίσκεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 15 και 16 και δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να είναι μικρότερη από την αξία που προκύπτει σε περίπτωση ισόβιας παρακράτησης της επικαρπίας.

ε) Κατά το χρόνο καταβολής του τιμήματος για τα κτήματα που απαλλοτριώνονται αναγκαστικά ή κατά το χρόνο άρσης της απαλλοτρίωσης, εφόσον η απαλλοτρίωση κηρύχθηκε πριν από τη μεταβίβαση λόγω δωρεάς ή γονικής παροχής.

στ) Κατά το χρόνο απόδοσης από το Κράτος των κτημάτων που έχουν καταληφθεί από αυτό ως εγκαταλειμμένα, καθώς και αυτών που τελούν υπό μεσεγγύηση, ως ανήκοντα σε υπηκόους εχθρικών κρατών, εφόσον αυτά πριν από τη μεταβίβαση λόγω δωρεάς ή γονικής παροχής είχαν καταληφθεί ως εγκαταλειμμένα ή είχαν τεθεί υπό μεσεγγύηση.

2. Η φορολογική υποχρέωση μπορεί να μετατίθεται σε μετα-

γενέστερο χρόνο από τον κατά την παράγραφο 1, με εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 έως και 4 του άρθρου 8 αν:

α) ο δωρεοδόχος ή το τέκνο, αν και βρίσκεται στη νομή των αντικειμένων της δωρεάς ή της γονικής παροχής, δεν μπορεί να διαθέσει αυτά ελεύθερα, λόγω νομικού κωλύματος,

β) τα αντικείμενα της δωρεάς ή της γονικής παροχής είναι απρόσοδα ή μικρής προσόδου και για το λόγο αυτόν ο υπόχρεος στην καταβολή του φόρου δεν μπορεί να τον καταβάλει. Για περιουσιακά στοιχεία μικρής προσόδου μπορεί η κατά τα ανωτέρω επιτρεπόμενη αναβολή της φορολογίας να περιορίζεται σε μέρος ή ποσοστό αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ - ΑΚΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ - ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 41

Αξία αντικειμένων φορολογίας Ψιλή κυριότητα - Εκπτώσεις

1. Οι διατάξεις των άρθρων 9 έως και 16, 18, 20, 22 περίπτωση γ' και 27 εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιουσίες που αποκτώνται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 5 του άρθρου 8 του α.ν.1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α'), όπως αυτές ισχύουν, εφαρμόζονται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής.

3. Ο υπόχρεος μπορεί, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την παραλαβή της δήλωσης, να αποδεχθεί την αγοραία αξία του οικοπέδου που προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Αν μέσα στην ως άνω προθεσμία ο υπόχρεος αποδεχθεί τη συνολική αξία του ακινήτου, όπως αυτή προκύπτει με την εφαρμογή των διατάξεων της ενότητας Γ' του άρθρου 10 και της προηγούμενης παραγράφου, η υπόθεση περαιώνεται οριστικά με την καταβολή του φόρου που αναλογεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που το ισχύουν.

Αν ο υπόχρεος αποδεχθεί την αγοραία αξία του οικοπέδου που προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και αμφισβητήσει την αντικειμενική αξία των κτισμάτων, μπορεί μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενότητας Β' του άρθρου 10.

Αν ο υπόχρεος δεν αμφισβητήσει την αντικειμενική αξία των κτισμάτων και αμφισβητήσει την αγοραία αξία του οικοπέδου που προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Σε περίπτωση παραχώρησης χωρίς αντάλλαγμα χρηματικού ποσού για την κάλυψη του τιμήματος αγοράς από το δωρεοδόχο μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή λοιπών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο τίτλων κινητών αξιών ως και μεριδίων συμμετοχής σε εταιρίες ή συνεταιρισμούς, για τα οποία συντάχθηκε συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο, για την επιβολή του φόρου δωρεάς λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 12, εφόσον είναι μεγαλύτερη του αναγραφόμενου στα ως άνω έγγραφα τιμήματος.

Άρθρο 42

Ακύρωση και ανάκληση δωρεών και γονικών παροχών

1. Δωρεές εν ζωή και γονικές παροχές κατά πλήρη κυριότητα, οι οποίες:

Α) Ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ως άκυρες εν όλω ή εν μέρει ή ανακλήθηκαν νόμιμα, λογίζονται και φορολογούνται ως δωρεές ή γονικές παροχές

επικαρπίας των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών για το χρόνο από την παράδοση αυτών μέχρι την τελεσίδικια της απόφασης και γίνεται νέα εκκαθάριση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100. Αν γι' αυτές τις δωρεές και τις γονικές παροχές με την ίδια απόφαση διατάσσεται η επιστροφή των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών με τους καρπούς αυτών και αποδεικνύεται αυτή με εκτέλεση της απόφασης ή με συμβολαιογραφική πράξη, εκπίπτει και επιστρέφεται ολόκληρος ο φόρος που βεβαιώθηκε και καταβλήθηκε.

Β) Ανακαλούνται με συμφωνία των μερών:

α) Μέσα σε μία πενταετία από τη σύστασή τους, φορολογούνται για τη σύστασή τους, όχι όμως και για την ανάκληση ως δωρεές του τώως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών,

β) μετά πάροδο πενταετίας, φορολογούνται τόσο για τη σύστασή τους όσο και για την ανάκληση, ως δωρεές του τώως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών.

2. Οι διατάξεις των περιπτώσεων Α' και Β' της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση ανάκλησης δωρεών εν ζωή και γονικών παροχών επικαρπίας.

3. Δωρεές και γονικές παροχές ψιλής κυριότητας, που φορολογήθηκαν σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 16, οι οποίες:

Α) Ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται με τελεσίδικη απόφαση ως άκυρες ή ανακλήθηκαν νόμιμα, δεν υπόκεινται σε φόρο, ο φόρος που βεβαιώθηκε εκπίπτει και αυτός που καταβλήθηκε επιστρέφεται. Επίσης δεν φορολογούνται ως δωρεές του τώως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών.

Β) Ανακαλούνται με συμφωνία των μερών, φορολογούνται για τη σύστασή τους σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 16, όχι όμως και ως δωρεές του τώως δωρεοδόχου ή τέκνου προς τον αρχικό δωρητή ή γονέα προς τον οποίο επανέρχονται τα αντικείμενα των δωρεών ή γονικών παροχών.

4. Δωρεές αιτία θανάτου αμετάκλητες καθώς και δωρεές και γονικές παροχές ψιλής κυριότητας, των οποίων αναβλήθηκε η φορολογία, οι οποίες ακυρώνονται ή αναγνωρίζονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ως άκυρες ή ανακλήθηκαν νόμιμα ή ανακλήθηκαν με συμφωνία των μερών οποτεδήποτε, δεν υπόκεινται σε φόρο τόσο για τη σύσταση όσο και για την ακύρωση ή ανάκλησή τους.

5. Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου που συστάθηκε πριν από την ισχύ του Αστικού Κώδικα, αν πριν από το θάνατο δωρητή αποβιώσει ο δωρεοδόχος στον οποίο είχαν παραδοθεί τα δωρηθέντα, αντικείμενο της δωρεάς είναι η επικαρπία αυτών, για το χρόνο από την παράδοσή τους μέχρι το θάνατο του δωρεοδόχου.

6. Η επανάληψη συμβολαίου δωρεάς ή γονικής παροχής μεταξύ των αυτών προσώπων ή των ειδικών ή καθολικών διαδόχων τους για το αυτό ακίνητο, για οποιονδήποτε λόγο, καθώς και η διόρθωση συμβολαίου, εφόσον δεν αναφέρεται στο όνομα των συμβαλλομένων, στην έκταση ή στη θέση και στην περιγραφή του ακινήτου, δεν δημιουργεί υποχρέωση καταβολής φόρου. Αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση που μεταβιβάστηκε είναι μεγαλύτερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, οφείλεται φόρος μόνο για την αξία της επιπλέον έκτασης. Αντίθετα, αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση που μεταβιβάστηκε είναι μικρότερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, δεν οφείλεται φόρος.

Επίσης δεν οφείλεται φόρος, όταν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει το ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στο συμβόλαιο που επαναλαμβάνεται και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 43 Απαλλαγές από το φόρο

Α. Απαλλαγή πρώτης κατοικίας

Σε περίπτωση μεταβίβασης με γονική παροχή οικίας, διαμερισματος ή οικοπέδου, εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 ενότητα Α' δεν υπόκειται σε φόρο ποσό δραχμών δύο εκατομμυρίων τετρακοσίων χιλιάδων (2.400.000) για το δικαιούχο. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες (1.700.000) δραχμές για το σύζυγο και καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του δικαιούχου και κατά δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) δραχμές για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του. Αν ο δικαιούχος της γονικής παροχής παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67%, η απαλλαγή ανέρχεται στο μισό της φορολογητέας αξίας του ακινήτου και δεν μπορεί να υπερβεί τα είκοσι τέσσερα εκατομμύρια (24.000.000) δραχμές.

Β. Γεωργικές απαλλαγές

Οι διατάξεις του άρθρου 26 ενότητες Β', Γ', Δ' και Ε' εφαρμόζονται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής.

Γ. Λοιπές απαλλαγές

Απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Οι κτήσεις από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 25.

β) Τα βοηθήματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλονται εφάπαξ ή περιοδικά από τα ασφαλιστικά ταμεία ή ασφαλιστικούς οργανισμούς, λόγω θανάτου του ασφαλισμένου, στη χήρα, τα τέκνα περιλαμβανομένων και των θετών, τους γονείς και τις άγαμες αδερφές αυτού.

γ) Οι χωρίς αντάλλαγμα παραχωρήσεις κινήτων ή ακινήτων του Δημοσίου, δήμων ή κοινοτήτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

δ) Η χωρίς αντάλλαγμα μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων σε Π.Α.Ε., αθλητικά σωματεία ή ανώνυμες εταιρίες, που έχουν αποκλειστική επιδίωξη την εξυπηρέτηση αθλητικών σκοπών, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

δα) η χρησιμοποίηση τούτων από τον αποκτώντα θα γίνεται μόνο για αθλητικούς σκοπούς και πάντοτε μη κερδοσκοπικά, δβ) οι αθλητικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε αυτές είναι αξιόλογες και η λειτουργική δυναμικότητα του όλου ακινήτου, μαζί με τις εγκαταστάσεις του, το καθιστά προδήλως υποδομή αναγκαία για την προετοιμασία Ολυμπιακών Αγώνων, σύμφωνα με πλήρως αιτιολογημένη γι' αυτά διαπιστωτική απόφαση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και δγ) η μεταβίβαση αυτή γίνεται με τον όρο ότι η χρήση των ακινήτων και εγκαταστάσεων τούτων θα παραχωρείται στη Γ.Γ.Α., εφόσον τούτο κρίνεται από αυτήν αναγκαίο για την εκτέλεση προγράμματος προπαρσκευής Ολυμπιακών Αγώνων.

Η μη τήρηση κατά την κατάρτιση της σύμβασης δωρεάς ή η παραβίαση μετά από αυτήν των πιο πάνω προϋποθέσεων συνεπάγεται υποχρέωση καταβολής του φόρου και των λοιπών επιβαρύνσεων, από τις οποίες απαλλάχθηκε η σύμβαση κατά την κατάρτισή της, που προσδιορίζονται με βάση την αξία των μεταβιβαθέντων αντικειμένων κατά το χρόνο της παραβίασης.

ε) Οι χωρίς αντάλλαγμα μεταβιβάσεις μετοχών και άλλων κινήτων αξιών, με οποιουσδήποτε τυχόν περαιτέρω όρους, οι οποίες διενεργούνται από το Δημόσιο ή τη Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.) ή προς το Δημόσιο ή τη Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε..

Άρθρο 44 Υπολογισμός και εκπτώσεις φόρου

1. Το υπόλοιπο της περιουσίας που αποκτάται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση των

εκπτώσεων των άρθρων 41 και 43, υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 29. Για τον καθορισμό του βαθμού συγγένειας σε περίπτωση υιοθεσίας εφαρμόζεται ανάλογα η παράγραφος 4 του άρθρου 29 σε συνδυασμό με το άρθρο 45.

2. Για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας και δικαιωμάτων που απορρέουν από άδεια μεταλλευτικών ερευνών αιτία δωρεάς, ο φόρος δωρεάς υπολογίζεται σε πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ή κλάσμα αυτού επί της εκτάσεως του μεταλλείου ή του χώρου της άδειας μεταλλευτικών ερευνών. Υποχρέωση καταβολής φόρου δωρεάς για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων που απορρέουν από άδεια μεταλλευτικών ερευνών, υφίσταται μόνο εφόσον κατά την υπογραφή της σύμβασης δωρεάς έχουν προηγηθεί η υποβολή αίτησης για την παραχώρηση μεταλλείου και η σχετική εγγύηση κατά τις διατάξεις των άρθρων 44 και 47 του ν.δ. 210/1973 (ΦΕΚ 277 Α').

3. Από το φόρο που προκύπτει εκπίπτει:

α) Ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες δωρεές, γονικές παροχές ή προίκας, που συνυπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 36, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31,

β) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή οριστικά και τελεσίδικα βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή για τις δωρεές κινητών που έγιναν εκεί, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32.

4. Ο φόρος που προκύπτει για γονική παροχή ακινήτων που βρίσκονται σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%), εφόσον το τέκνο είναι μόνιμος κάτοικος των νησιών αυτών.

Η φορολογική αυτή μείωση παρέχεται για γονικές παροχές που συνιστώνται από 18.2.1997 και για μία δεκαετία.

Άρθρο 45

Αναλογική εφαρμογή διατάξεων

Όπου στις διατάξεις του παρόντος για τη φορολογία των κτήσεων αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ορίζεται ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για τις κτήσεις αιτία θανάτου, νοείται αντί του κληρονομούμενου ο δωρητής ή ο γονέας, αντί χρόνου θανάτου κληρονομούμενου ο χρόνος κατάρτισης της σύμβασης ή, προκειμένου για άτυπες δωρεές ή γονικές παροχές, ο χρόνος παράδοσης των αντικειμένων των δωρεών ή γονικών παροχών, προκειμένου για δωρεές αιτία θανάτου, ο χρόνος θανάτου του δωρητή, αντί κτήσης αιτία θανάτου η κτήση αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής και αντί δικαιούχου αιτία θανάτου ο δωρεοδόχος ή το τέκνο.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΙΚΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ - ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 46

Κτήση αιτία προίκας

Κτήση περιουσίας αιτία προίκας για την επιβολή του φόρου είναι η κτήση από προίκα που έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα μέχρι και 17.2.1983.

Άρθρο 47

Συνυπολογισμός προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικών

Στην κτήση αιτία προίκας κατά το άρθρο 46 συνυπολογίζονται οι προγενέστερες δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου, οι γονικές παροχές και οι προίκες του ίδιου προικοδότη προς την

προικιζόμενη, εφόσον η φορολογική υποχρέωση γι' αυτές γεννήθηκε σε χρόνο που το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 102. Αν μετατεθεί ο χρόνος γένεσης της φορολογικής ενοχής, στην αξία της κτήσης αιτία προίκας συνυπολογίζεται και η περιουσία που έχει μεταβιβασθεί αιτία θανάτου από τον ίδιο προικοδότη προς την προικιζόμενη.

Για το συνυπολογισμό των κτήσεων αυτών λαμβάνεται υπόψη η αξία που είχε υπαχθεί σε φόρο, κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης αυτών, και όχι τα απαλλασσόμενα ποσά.

Άρθρο 48

Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

1. Σε φόρο υποβάλλεται η περιουσία που έχει αποκτηθεί αιτία προίκας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 35.

2. Σε περίπτωση ακύρωσης του προικοσυμφώνου με μεταγενέστερο συμβόλαιο πριν από την τέλεση του γάμου, ο φόρος που βεβαιώθηκε εκπίπτει και αυτός που καταβλήθηκε επιστρέφεται, με αίτηση του προικολήπτη, που υποβάλλεται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα σε ένα έτος από την ακύρωση του προικοσυμφώνου.

3. Η επανάληψη συμβολαίου προίκας μεταξύ των αυτών προσώπων ή των ειδικών ή καθολικών διαδόχων τους για το αυτό ακίνητο, για οποιονδήποτε λόγο, καθώς και η διόρθωση συμβολαίου, εφόσον δεν αναφέρεται στο όνομα των συμβαλλομένων, στην έκταση ή στη θέση και στην περιγραφή του ακινήτου, δεν δημιουργεί υποχρέωση καταβολής φόρου. Αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση που μεταβιβάστηκε είναι μεγαλύτερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, οφείλεται φόρος μόνο για την αξία της επιπλέον έκτασης. Αντίθετα, αν με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι η έκταση που μεταβιβάστηκε είναι μικρότερη από αυτήν που περιγράφεται στο αρχικό συμβόλαιο, δεν οφείλεται φόρος.

Επίσης δεν οφείλεται φόρος, όταν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει το ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στο συμβόλαιο που επαναλαμβάνεται και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

Άρθρο 49

Προίκα που συνιστάται με διάταξη τελευταίας βούλησης

Προίκα που έχει συσταθεί με διάταξη τελευταίας βούλησης φορολογείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 56, εφόσον η αποδοχή της προίκας από τον άνδρα έγινε μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της διαθήκης και μέχρι 17.2.1983, άλλως το αντικείμενο της περιουσίας που έχει καταληφθεί με αυτό τον τρόπο φορολογείται σαν κληροδοσία του διαθέτη υπέρ της προικιζομένης. Αν η αποδοχή έγινε μετά την παρέλευση της ετήσιας προθεσμίας και μέχρι 17.2.1983, ενεργείται νέα εκκαθάριση και επιβάλλεται φόρος προίκας, καθώς και πρόσθετος φόρος κατά τις διατάξεις του άρθρου 75.

Άρθρο 50

Εναλλαγή προικώου

Σε περίπτωση εναλλαγής προικώου αντικειμένου με άλλο, αν η αξία του εναλλασσόμενου είναι διαφορετική από την αξία αυτού που παρασχέθηκε για εναλλαγή, οφείλεται κατά την εναλλαγή φόρος δωρεάς επί της διαφοράς της αξίας αυτών. Ο φόρος υπολογίζεται με βάση τη συγγενική σχέση της προικιζομένης και του παρέχοντος άλλο αντικείμενο αντί του προικώου που επιδόθηκε αρχικά σε εναλλαγή αυτού. Όπου πρόκειται για εναλλαγή αντικειμένου της προίκας, που είχε συσταθεί από τη γυναίκα υπέρ αυτής, με άλλο αντικείμενο του άνδρα, ο φόρος δωρεάς, που οφείλεται επί της διαφοράς της αξίας κατά την εναλλαγή, υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν για τους συζύγους.

Άρθρο 51 Υποκείμενο φόρου

1. Υπόχρεος σε φόρο είναι ο προικολήπτης, αν η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31.12.1982, και η γυναίκα, αν η φορολογική υποχρέωση γεννιέται από 1.1.1983 και μετά.

2. Όταν η φορολογική υποχρέωση γεννιέται μετά τη λύση του γάμου, υπόχρεος σε φόρο είναι η προικιζομένη ή οι κληρονόμοι της.

Άρθρο 52 Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης

1. Η φορολογική υποχρέωση γεννιέται:

α) κατά το χρόνο της κατάρτισης του προικοσυμφώνου, όταν η προίκα έχει συσταθεί με σύμβαση με τον άνδρα,

β) κατά το χρόνο της αποδοχής της προίκας από τον άνδρα, όταν η προίκα έχει συσταθεί με διάταξη τελευταίας βούλησης,

γ) κατά το χρόνο της σύνταξης του εγγράφου αποδοχής της προίκας, όταν η σύμβαση της προίκας δεν είχε συντελεσθεί αμέσως λόγω μη ταυτόχρονης αποδοχής αυτής από τον προικολήπτη.

Αν τα προικώα παραδόθηκαν πριν από την αποδοχή της προίκας και η αποδοχή δεν συντελεσθηκε μέσα σε ένα έτος από την κατάρτιση του προικοσυμφώνου, η προίκα που δόθηκε φορολογείται ως δωρεά προς αυτήν υπέρ της οποίας συνεστήθη.

2. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α', β', δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του άρθρου 40, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτές, εφαρμόζονται ανάλογα και στην κτήση αιτία προίκας.

3. Η αναβλητική αίρεση της τέλεσης του γάμου δεν συνεπάγεται αναβολή του χρόνου της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης της προίκας.

4. Εκκρεμείς υποθέσεις μεταβίβασης ακινήτων αιτία προίκας με ιδιωτικό έγγραφο (ανώμαλες δικαιοπραξίες), οι οποίες έχουν επικυρωθεί με δικαστικές αποφάσεις μέχρι 19.7.1989 και για τις οποίες είχαν υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή οι οικείες φορολογικές δηλώσεις, περαιώνονται με χρόνο φορολογίας το χρόνο σύνταξης του ιδιωτικού συμφωνητικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΚΑΣ

Άρθρο 53 Αξία αντικειμένων φορολογίας

1. Οι διατάξεις των άρθρων 9 έως και 15, 18 και 20 εφαρμόζονται και σε περιουσίες που έχουν αποκτηθεί αιτία προίκας.

2. Σε περίπτωση προίκας, της οποίας η φορολογική υποχρέωση γεννιέται μετά τη λύση του γάμου στο πρόσωπο της γυναίκας ή των κληρονόμων της, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 54.

3. Σε περίπτωση προίκας, στην οποία το δικαίωμα του άνδρα ορίζεται από το νόμο στην επικαρπία των προικίων κατά το άρθρο 1414 του Αστικού Κώδικα, υπόκειται σε φόρο η πλήρης κυριότητα των αντικειμένων της προίκας.

Άρθρο 54 Ψιλή κυριότητα αιτία προίκας

1. Αν συνεστήθη ως προίκα η ψιλή κυριότητα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 16.

Για την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 16 σε περίπτωση προίκας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 40.

2. Αν για πρώτη φορά συνεστήθη ως προίκα η ψιλή κυριότητα, σε περίπτωση λύσης του γάμου και εφόσον η συνένωση της επικαρπίας προς την ψιλή κυριότητα επέλθει:

α) στο πρόσωπο της γυναίκας, οφείλεται φόρος δωρεάς,

β) στο πρόσωπο των κληρονόμων της, οφείλεται φόρος κληρονομίας, που υπολογίζεται στην αξία της πλήρους κυριότητας

κατά το χρόνο της συνένωσης και με βάση τη συγγενική σχέση αυτών προς τον προικοδότη, εκτός αν ο φόρος κληρονομίας, με βάση τη συγγενική σχέση αυτών προς τη γυναίκα και στο σύνολο της κληρονομικής μερίδας καθενός από την περιουσία αυτής είναι μεγαλύτερος, οπότε οφείλεται ο φόρος αυτός.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και σε κάθε περίπτωση κατά την οποία η γένεση της φορολογικής υποχρέωσης έχει μετατεθεί στο χρόνο λύσης του γάμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 55 Απαλλαγές από το φόρο

Α. Απαλλάσσονται από το φόρο: α) Η προίκα την οποία έχει συστήσει η προικιζομένη υπέρ αυτής από δική της περιουσία και β) οι προίκες που έχουν συσταθεί από ιδρύματα ή σωματεία υπέρ απόρων, υπέρ θυγατέρων και αδελφών των πεσόντων υπέρ πατρίδας και υπέρ αυτών που απορφανίσθηκαν ή στερήθηκαν τον αδελφό εξαιτίας πολέμου.

Β. Οι διατάξεις του άρθρου 26 ενότητα Β' και Γ' εφαρμόζονται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία προίκας.

Άρθρο 56 Υπολογισμός του φόρου

1. Το υπόλοιπο της περιουσίας που έχει αποκτηθεί αιτία προίκας, το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση της έκπτωσης του άρθρου 55, υποβάλλεται σε φόρο που υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 29 και 44 και με βάση τη συγγενική σχέση μεταξύ προικοδότη και προικιζομένης. Ο φόρος που προκύπτει μειώνεται στο μισό.

2. Προίκα που έχει συσταθεί υπέρ της προικιζομένης από ανιόντα δεύτερου και επόμενων βαθμών αυτής ή από αδελφό αυτής εξομοιώνεται για την επιβολή του φόρου με προίκα που έχει συσταθεί από ανιόντα πρώτου βαθμού.

3. Όταν συντρέχει περίπτωση συνυπολογισμού προγενέστερων δωρεών, γονικών παροχών και προικίων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 47, από το φόρο που προκύπτει κατά την προηγούμενη παράγραφο εκπίπτει ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες γονικές παροχές, προίκες και δωρεές που συνυπολογίζονται, σαν οι δωρεές και οι γονικές παροχές να είχαν φορολογηθεί ως προίκες, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31.

4. Αν ο γάμος λυθεί μέσα σε μία πενταετία από το χρόνο της γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης της προίκας, οφείλεται συμπληρωτικός φόρος προίκας ίσος με το φόρο που αρχικά καταβλήθηκε, αν ο γάμος λύθηκε στο πρώτο έτος, με τα 4/5 αυτού, αν ο γάμος λύθηκε μέσα στο δεύτερο έτος, με τα 3/5 αυτού, αν ο γάμος λύθηκε μέσα στο τρίτο έτος, με τα 2/5 αυτού, αν ο γάμος λύθηκε μέσα στο τέταρτο έτος, και με το 1/5 αυτού, αν ο γάμος λύθηκε μέσα στο πέμπτο έτος.

Άρθρο 57 Αναλογική εφαρμογή διατάξεων

Όπου στις διατάξεις του παρόντος για τη φορολογία των κτήσεων αιτία προίκας ορίζεται ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της φορολογίας των δωρεών, λογίζεται αντίστοιχα αντί της δωρεάς η προίκα, αντί του δωρητή ο προικοδότης και αντί του δωρεοδόχου ο προικολήπτης.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΤΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ

Άρθρο 58 Αντικείμενο, υποκείμενο του φόρου και χρόνος φορολογίας

1. Σε φόρο υποβάλλονται τα κέρδη από λαχεία, λαχειοφόρες

ομολογίες και λαχειοφόρες αγορές, τα οποία προκύπτουν από κληρώσεις που γίνονται στην Ελλάδα, καθώς και τα κέρδη από τα προγνωστικά των αγώνων του ποδοσφαίρου (ΠΡΟ-ΠΟ).

2. Υπόχρεος στο φόρο είναι ο δικαιούχος του κέρδους.

3. Η φορολογική υποχρέωση, προκειμένου περί λαχείων, λαχειοφόρων ομολογιών και λαχειοφόρων αγορών, γεννιέται κατά το χρόνο της κλήρωσης και, προκειμένου περί προγνωστικών αγώνων ποδοσφαίρου, κατά το χρόνο της γένεσης της αξίωσης στα κέρδη.

4. Αν αντικείμενο του φόρου είναι κινητό ή ακίνητο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο, για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αγοραία αξία του, που εξειρρίσκεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 9 έως και 18.

Άρθρο 59 **Απαλλαγές από το φόρο**

Δεν φορολογούνται τα κέρδη από λαχειοφόρες ομολογίες, που με ειδικούς νόμους εξαιρούνται από τη φορολογία.

Άρθρο 60 **Υπολογισμός του φόρου**

Τα κέρδη που προκύπτουν από: α) κάθε λαχειοφόρο ομολογία ή κάθε γραμμάτιο λαχείου ή λαχειοφόρου αγοράς και β) κάθε στήλη δελτίου προγνωστικών αγώνων ποδοσφαίρου (ΠΡΟ-ΠΟ), ανεξάρτητα από τον αριθμό των δικαιούχων τους, μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) δραχμών, υποβάλλονται σε φόρο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Αν το λαχείο εκδίδεται διαιρεμένο σε περισσότερα από ένα γραμμάτια που φέρουν τον ίδιο αριθμό, καθένα από αυτά τα γραμμάτια θεωρείται για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ως αυτοτελές λαχείο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ** **ΑΠΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΔΗΛΩΣΕΙΣ**

Άρθρο 61 **Υπόχρεοι σε δήλωση - Δήλωση με επιφύλαξη**

A. Υπόχρεοι σε δήλωση

1. Ο κατά το άρθρο 5 υπόχρεος σε φόρο και σε περίπτωση ανικανότητας αυτού ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, υποχρεώνεται σε δήλωση για την περιουσία που αποκτά αιτία θανάτου.

2. Κληρονόμος, βεβαρημένος με κληροδότημα υπό προθεσμία, για το οποίο δεν αναβάλλεται η κτήση του δικαιώματος, αλλά αναστέλλεται η άσκηση αυτού, υποχρεώνεται σε δήλωση του κληροδοτήματος, ενεργώντας για λογαριασμό του κληροδόχου.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 14 υποχρεώνεται σε δήλωση ο βεβαρημένος για τη διαφορά που προκύπτει υπέρ αυτού λόγω διακοπής της παροχής.

4. Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου προς δήλωση περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία μετατίθεται από το νόμο ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, οι κληρονόμοι αυτού έχουν υποχρέωση προς δήλωση για τα περιουσιακά αυτά στοιχεία και για το φόρο κληρονομιάς της αιτία θανάτου κτήσης του αρχικού υποχρέου.

5. Σε σχολάζουσα κληρονομία, υποχρεώνεται σε δήλωση ο κηδεμόνας αυτής. Μετά την αναγνώριση των κληρονόμων, αυτοί υποχρεώνονται σε νέα δήλωση με βάση την οποία ο φόρος εκκαθαρίζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 101.

6. Ο εκτελεστής διαθήκης, πριν να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια σύστασης, μετάθεσης ή αλλοίωσης δικαιωμάτων επί αντικειμένων της κτήσης αιτία θανάτου, υποχρεώνεται σε δήλωση, εφόσον δεν υποβλήθηκε αυτή από τους υποχρεώτους προς δήλωση.

7. Αν ο υπόχρεος σε δήλωση έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης μετά την επαγωγή της κληρονομιάς, σε δήλωση υποχρεώνεται ο σύνδικος, μετά τη ρητή ή σιωπηρή αποδοχή της κληρονομιάς από τον πτωχό και εφόσον δεν υποβλήθηκε από αυτόν.

8. Αν αντικείμενα της κτήσης αιτία θανάτου κρίθηκαν μεταγενέστερα, κατόπιν πληρώσεως της αίρεσης ή δικαστικής απόφασης ή συμβιβασμού, ότι ανήκουν σε άλλον από τον αρχικό δικαιούχο, αυτός που από την αιτία καθίσταται δικαιούχος υποχρεώνεται σε δήλωση, με βάση την οποία ενεργείται νέα εκκαθάριση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

9. Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου σε δήλωση, υποχρεώνονται να υποβάλουν δήλωση οι κληρονόμοι του.

10. Δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλουν δήλωση τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 25.

B. Δήλωση με επιφύλαξη

1. Για την πρόληψη των συνεπειών ανακρίβειας ή παράλειψης φορολογικής δήλωσης, ο υπόχρεος σε επίδοση αυτής μπορεί να περιλάβει σε αυτή και στοιχεία φορολογητέας ύλης, για τα οποία διατηρεί αμφιβολίες αν έχει από το νόμο υποχρέωση, κάνοντας ρητή για το λόγο αυτό επιφύλαξη στη δήλωση που επιδίδει. Η επιφύλαξη πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική ή αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα.

Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεώνεται να απαντήσει στο φορολογούμενο θετικά ή αρνητικά μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή της δήλωσης ως εξής:

α) είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη,

β) είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση, την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με την κοινοποιούμενη πράξη που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση αυτήν, αν δεν επέλθει εξώδικη λύση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο, είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν άλλες διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην οριζόμενη προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής, τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Το διοικητικό πρωτοδικείο αποφαινεται για το αίτημα και τηρείται σε κάθε περίπτωση η ενώπιον αυτού ισχύουσα διαδικασία.

2. Με όμοιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη στη δήλωση όσον αφορά το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή αυτής σε άλλη φορολογία ή σε άλλη κατηγορία ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή, τις εκπτώσεις από τη φορολογητέα ύλη ή από το φόρο κ.λπ., με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Ειδικά προκειμένου για την υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία, αν γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση θεωρείται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή κατηγορία αυτήν.

3. Η επιφύλαξη κατά τις διατάξεις της ενότητας αυτής δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου που αμφισβητείται με αυτήν. Σε περίπτωση αποδοχής των λόγων της επιφύλαξης από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή από το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και ο επιπλέον φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το τυχόν καταβλητέο με βάση οριστικά στοιχεία μεγαλύτερο ποσό εκείνου που δηλώθηκε ή αλλιώς επιστρέφεται.

4. Σε υποθέσεις για τις οποίες ο φορολογούμενος υπέβαλε δήλωση φορολογίας με επιφύλαξη ή ανακάλεσε την αρχική δήλωσή του, η συζήτηση των προσφυγών ή ένδικων μέσων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων προσδιορίζεται κατά πρόταση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από τη διαβίβαση

του φακέλου στο αρμόδιο δικαστήριο ή από την κατάθεση του ένδικου μέσου.

Άρθρο 62 **Προθεσμίες υποβολής δηλώσεων**

1. Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης αρχικής ή νέας, αυτή υποβάλλεται:

α) μέσα σε έξι (6) μήνες, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην ημεδαπή και

β) μέσα σε ένα (1) έτος, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή αν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος διέμενε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου. Στις περιπτώσεις αυτές, αν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος πάρει στην κατοχή του τα κληρονομιαία αντικείμενα μέσα στους πρώτους έξι (6) μήνες της ετήσιας προθεσμίας, η προθεσμία του έτους μειώνεται σε έξι (6) μήνες από την κατάληψη των περιουσιακών αυτών στοιχείων.

2. Σε μεταβίβαση με αντάλλαγμα της ψιλής κυριότητας που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, η δήλωση υποβάλλεται πριν από αυτήν τη μεταβίβαση.

Άρθρο 63 **Έναρξη προθεσμίας δήλωσης**

1. Οι προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 241 έως και 246 του Α.Κ..

2. Η προθεσμία για την υποβολή δήλωσης αρχίζει:

α) από το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, για τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους,

β) από τη δημοσίευση της διαθήκης, για τους εκ διαθήκης κληρονόμους ή κληροδόχους,

γ) από το χρόνο που ορίζεται κάθε φορά στα άρθρα 7 και 8,

δ) από τη δημοσίευση στον τύπο της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια, σε περίπτωση αφάνειας,

ε) από το χρόνο που έλαβαν γνώση του διορισμού τους οι νόμιμοι αντιπρόσωποι, οι κηδεμόνες κληρονομίας, οι εκτελεστές διαθήκης και οι σύνδικοι πτωχεύσεων,

στ) από την αναγνώρισή τους οι κληρονόμοι, σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας,

ζ) από το θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση.

Άρθρο 64 **Παράταση προθεσμιών για δήλωση**

1. Με απόφαση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί οι προθεσμίες της παραγράφου 1 του άρθρου 62 να παραταθούν για αποχρώντες λόγους μέχρι τρεις (3) μήνες κατά ανώτατο όριο από τη νόμιμη λήξη τους, μετά από αίτηση του υπόχρεου σε δήλωση, η οποία υποβάλλεται μέχρι την κοινοποίηση της πράξης του άρθρου 76 και πάντως όχι σε χρόνο μεταγενέστερο των τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 62.

2. Προθεσμίες που ορίζονται από τις κείμενες φορολογικές διατάξεις, για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων, μπορούν να παρατείνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, είτε για ολόκληρη τη χώρα είτε για τμήματα αυτής, όταν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας.

Άρθρο 65 **Εκπρόθεσμες δηλώσεις**

1. Ο υπόχρεος κληρονόμος έχει τη δυνατότητα να υποβάλει εκπρόθεσμη δήλωση μέχρι την επίδοση σε αυτόν των πράξεων του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Μετά την επίδοση της πράξης του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στον υπόχρεο, μπορεί να υποβληθεί εκπρόθεσμη δήλωση για κληρονομιαία περιουσιακά στοι-

χεία, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στην πράξη.

Άρθρο 66 **Αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας**

1. Αρμόδιος για την αποδοχή των δηλώσεων και τη βεβαίωση του φόρου, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της κατοικίας του κληρονομούμενου.

2. Αν ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή και απεβίωσε στην Ελλάδα, αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι εκείνος στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου απεβίωσε ο κληρονομούμενος.

3. Αν ο κληρονομούμενος δεν κατοικούσε ούτε απεβίωσε στην Ελλάδα, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας Κατοίκων Εξωτερικού ή αυτός που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Με αίτηση του υπόχρεου σε φόρο ή και οίκοθεν μπορεί για ορισμένη υπόθεση και για αποχρώντα λόγο να ορίζεται, είτε πριν είτε μετά την υποβολή δήλωσης, αντί του αρμόδιου κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, άλλος αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, για την αποδοχή της δήλωσης καθώς και για τη βεβαίωση του φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο ορισμός άλλου προϊστάμενου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας γίνεται με απόφαση του προϊστάμενου της οικείας Οικονομικής Επιθεώρησης ή του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον ο αρμόδιος κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού και ο άλλος, που ορίζεται αρμόδιος, προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υπάγονται αντίστοιχα στην αρμοδιότητα της αυτής Οικονομικής Επιθεώρησης ή στην αρμοδιότητα διαφορετικών Οικονομικών Επιθεωρήσεων.

Άρθρο 67 **Περιεχόμενο της δήλωσης κληρονομιών**

1. Στη δήλωση, η οποία συντάσσεται σε έντυπο που παρέχεται δωρεάν από την Υπηρεσία, αναγράφονται λεπτομερώς, εκτός από τις άλλες λεπτομέρειες που είναι αναγκαίες για τον καθορισμό του φόρου και τα ακόλουθα:

α) Πλήρη τα στοιχεία του κληρονομούμενου, όλων των κληρονόμων ή κληροδόχων και αυτού που δηλώνει.

β) Τα στοιχεία της διαθήκης, εφόσον ο κληρονομούμενος κατέλειπε διαθήκη.

γ) Τα αντικείμενα, είτε φορολογούνται είτε όχι, της κληρονομίας, της κληρονομικής μερίδας και κληροδοσίας με προσδιορισμό του είδους και της αξίας καθενός από αυτά και ακόμη προκειμένου: αα) για ακίνητα, η τοποθεσία, η νόμιμη αιτία και ο τίτλος κτήσης αυτών από τον κληρονομούμενο και, αν αυτά είναι εκμισθωμένα, το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα και το μισθωτήριο συμβόλαιο που τυχόν υπάρχει, ββ) για κινητά, ο τόπος στον οποίο αυτά βρίσκονται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου και, όταν αυτά είναι ασφαλισμένα κατά κινδύνων κλοπής ή πυρκαγιάς και λοιπών κινδύνων, πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του σχετικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου και η αξία που συμφωνήθηκε σε αυτό, γγ) για απαιτήσεις, η χρονολογία και το είδος των τίτλων, τα ονόματα και η κατοικία των οφειλετών και τα οφειλόμενα ποσά για το κεφάλαιο, καθώς και για τους τόκους που οφείλονται μέχρι το θάνατο του κληρονομούμενου.

Στην αρχική δήλωση αναγράφονται, χωρίς να προσδιορίζεται η αξία αυτών, και τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία μετατίθεται ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7, καθώς και εκείνα για τα οποία μετατέθηκε ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, με απόφαση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

δ) Οι δωρεές εν ζωή και οι γονικές παροχές που έγιναν από τον κληρονομούμενο προς τους κληρονόμους και κληροδόχους, καθώς και οι προίκες που συστάθηκαν υπέρ αυτών.

ε) Τα χρέη και βάρη της κληρονομίας.

στ) Οι επικαρπίες τις οποίες ασκούσε ο κληρονομούμενος.

ζ) Βεβαίωση αυτού που υποβάλλει τη δήλωση ότι, από όσο γνωρίζει, στη δήλωση περιλαμβάνεται όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία, η οποία περιέχεται στον υπόχρεο, καθώς και όλες οι δωρεές, γονικές παροχές και προίκες που συστάθηκαν προς αυτόν.

η) Ο διορισμός αντικλήτου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται λεπτομερέστερα το περιεχόμενο της δήλωσης και τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτήν.

2. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας, του υπόχρεου σε φόρο ή του νόμιμου αντιπροσώπου ή του αντικλήτου αυτού, που δηλώθηκε, καθώς και κάθε μεταβολή στο πρόσωπο του νόμιμου αντιπροσώπου ή του αντικλήτου πρέπει να γνωστοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και εγγράφως προς τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Σε περίπτωση παράλειψης της γνωστοποίησης αυτής, οι πράξεις και οι προσκλήσεις ή ανακοινώσεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κοινοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

3. Με τη δήλωση οι υπόχρεοι κληρονόμοι διορίζουν αντίκλητο, ο οποίος έχει την κατοικία του στην έδρα του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Αυτός που επιμελείται την επίδοση πράξης ή οποιουδήποτε άλλου εγγράφου σχετικού με την υπόθεση, για την οποία η δήλωση, και όταν υπάρχει αντίκλητος, αναζητεί πρώτα αυτόν που δήλωσε ή το νόμιμο αντιπρόσωπό του για την επίδοση. Σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να προβληθεί ακυρότητα της επίδοσης από το γεγονός ότι αυτή έγινε στον αντίκλητο που έχει διορισθεί.

Άρθρο 68

Τρόπος υποβολής δήλωσης

1. Η δήλωση υποβάλλεται με κατάθεση στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας από τους υποχρέους κατά το άρθρο 61 ή από τους πληρεξουσίους αυτών και υπογράφεται από αυτούς ενώπιον του αρμόδιου υπαλλήλου που την παραλαμβάνει.

2. Η δήλωση οποιουδήποτε υποχρέου μπορεί να επιδοθεί στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και με δικαστικό επιμελητή, στην περίπτωση όμως αυτήν το γνήσιο της υπογραφής των υποχρέων ή των πληρεξουσίων, καθώς και η τυχόν αδυναμία υπογραφής, βεβαιώνονται ατελώς από οποιαδήποτε διοικητική αρχή, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία η δήλωση υπογράφεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, οπότε αρκεί η αναγραφή των στοιχείων της επαγγελματικής ταυτότητάς του.

3. Αν ο υπόχρεος σε δήλωση αδυνατεί να την υπογράψει, η αδυναμία αυτή βεβαιώνεται έγγραφα και ενυπόγραφα στη δήλωση από τον αρμόδιο υπάλληλο που την παραλαμβάνει.

4. Η πληρεξουσιότητα για την υποβολή της δήλωσης μπορεί να δοθεί και με απλή επιστολή, η οποία θεωρείται ατελώς για το γνήσιο της υπογραφής του αντιπροσωπευμένου από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

5. Αν ο υπόχρεος σε δήλωση διαμένει εκτός της περιφέρειας της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η δήλωση μπορεί να υποβληθεί στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του τόπου διαμονής του.

6. Αν ο υπόχρεος σε δήλωση διαμένει στην αλλοδαπή, η δήλωση μπορεί να υποβληθεί στο οικείο Ελληνικό Προξενείο.

7. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, οι αρχές που παραλαμβάνουν τις δηλώσεις έχουν υποχρέωση να τις καταχωρούν την ίδια ημέρα στο οικείο υπηρεσιακό πρωτόκολλο και να τις αποστέλλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με απόδειξη στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Ως ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης στην περίπτωση αυτή λογίζεται η αναγραφόμενη στη δήλωση ημερομηνία καταχώρισης στο υπηρεσιακό πρωτόκολλο της αρχής που την παραλαμβάνει.

8. Αυτός που παραλαμβάνει τη δήλωση υποχρεώνεται να

χορηγεί σε αυτόν που την υποβάλλει απόδειξη παραλαβής.

Άρθρο 69

Συμπλήρωση ελλείψεων δηλώσεων και προσκόμιση εγγράφων που πρέπει να επισυνάπτονται - Διόρθωση λογιστικών λαθών δήλωσης

1. Αν η δήλωση δεν έχει την υπογραφή εκείνου που δηλώνει ή δεν καθίσταται δυνατόν να προσδιορισθεί από αυτήν το αντικείμενο της φορολογικής υποχρέωσης, κατά το ποσό ή το είδος αυτής, ή λείπουν τα στοιχεία εκείνου που δηλώνει ή τα έγγραφα που πρέπει να επισυνάπτονται, αυτός που δήλωσε καλείται με απόδειξη από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, να προσέλθει μέσα σε τακτική εύλογη προθεσμία για την υπογραφή ή τη συμπλήρωση της δήλωσης ή την προσκόμιση των εγγράφων που λείπουν.

2. Αν ο υπόχρεος δεν προσέλθει μέσα στην προθεσμία που τάχθηκε, ή, όταν προσέλθει, δεν αναγνωρίσει και δεν υπογράψει τη δήλωση ή δεν συμπληρώσει αυτήν όσον αφορά στον προσδιορισμό του αντικειμένου της φορολογικής υποχρέωσης, η δήλωση θεωρείται ότι δεν έγινε εν όλω ή εν μέρει.

3. Αν δεν προσκομισθούν τα έγγραφα που λείπουν μέχρι την έκδοση της οικείας πράξης, ο φόρος που αναλογεί υπολογίζεται χωρίς να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία τα οποία επικαλούνται με τα έγγραφα αυτά και η δήλωση θεωρείται ως ανακριβής.

4. Οποιαδήποτε λογιστικά λάθη των δηλώσεων είτε κατά την περιγραφή ή την απαρίθμηση ή τον υπολογισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, που δηλώθηκαν, είτε κατά τον υπολογισμό του φόρου, διορθώνονται μέσα σε μία πενταετία από την υποβολή της δήλωσης από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, οίκοθεν ή μετά από αίτηση του φορολογουμένου.

Ο φόρος που αναλογεί επιπλέον, βεβαιώνεται χωρίς πρόσθετο, ενώ ο φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε επιπλέον, εκπίπτει ή επιστρέφεται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100.

5. Αν τα λογιστικά λάθη της δήλωσης επαναληφθούν στην πράξη και αυτή έχει καταστεί οριστική λόγω μη άσκησης προσφυγής, η διόρθωση αυτών ενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 99.

Άρθρο 70

Αρνητικές δηλώσεις

Αν ο υπόχρεος υποβάλει δήλωση που δεν καταλείπει φορολογητέα ύλη, δεν θεωρείται ότι παρέλειψε την υποβολή δήλωσης, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 75, ως προς τα στοιχεία που δεν δηλώθηκαν παντελώς.

Άρθρο 71

Δηλώσεις για έκπτωση χρεών

Χρέη και βάρη της κτήσης αιτία θανάτου, που δηλώνονται με συμπληρωματική εκπρόθεσμη δήλωση μαζί με νέα στοιχεία του ενεργητικού αυτής, μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 5 του άρθρου 21, εκπίπτουν μόνο μέχρι το ποσό της αξίας των νέων στοιχείων του ενεργητικού που περιλαμβάνονται στη δήλωση αυτήν.

Άρθρο 72

Ανάκληση δηλώσεων

1. Επιτρέπεται η εν όλω ή εν μέρει ανάκληση της δήλωσης, που υποβλήθηκε από το φορολογούμενο, λόγω ουσιώδους πλάνης περί τα πράγματα που αποδεικνύεται προσηκόντως ή λόγω εσφαλμένης ερμηνείας των διατάξεων του νόμου αυτού. Η ανάκληση της δήλωσης δεν μπορεί να αφορά την αξία των αντικειμένων της κληρονομιάς.

2. Η ανάκληση της δήλωσης μπορεί να γίνει, πριν από την επίδοση στον υπόχρεο της πράξης του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με νέα δήλωση που υποβάλλεται το βραδύτερο ένα έτος πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού

ορίου κατά το οποίο το Δημόσιο εκπίπτει του δικαιώματος για επιβολή του φόρου. Μετά την επίδοση της πράξης του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η ανάκληση της δήλωσης μπορεί να γίνει σε κάθε στάση της δίκης ενώπιον οποιουδήποτε διοικητικού δικαστηρίου.

3. Για το αποδεκτό ή μη της ανάκλησης, που έγινε πριν από την επίδοση της πράξης ή την ανακοίνωση για την ειλικρίνεια της δήλωσης, αποφαίνεται ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο. Κατά της απόφασης αυτής μπορεί να ασκηθεί προσφυγή και λοιπά ένδικα μέσα.

4. Σε περίπτωση υποβολής συμπληρωματικής δήλωσης ως προς την έκταση μεταβιβασθέντος ακινήτου, μετά την οριστική περαίωση της υπόθεσης ή μετά την πάροδο της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών, που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 της ενότητας Β' του άρθρου 10, από τον υπόχρεο σε φόρο ή τους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους αυτού, επιβάλλεται φόρος για την κατά το χρόνο της υποβολής της συμπληρωματικής δήλωσης αξία της επιπλέον έκτασης. Δεν επιβάλλεται φόρος, αν η διαφορά μεταξύ της έκτασης, όπως αυτή προσδιορίστηκε οριστικά, και της πραγματικής που προκύπτει μετά από νεότερη καταμέτρηση, δεν υπερβαίνει το ποσοστό 2% αυτής που οριστικά προσδιορίστηκε και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΛΕΓΧΟΣ - ΕΞΩΔΙΚΗ ΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ**

Άρθρο 73 **Ελεγκτική αρμοδιότητα του προϊσταμένου** **της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας**

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των δηλώσεων που υποβάλλονται και ερευνά για την ανεύρεση των υποχρέων, οι οποίοι παρέλειψαν να υποβάλουν δήλωση.

2. Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται:

α) Να καλεί το φορολογούμενο να δώσει μέσα σε εύλογη τακτή προθεσμία κάθε πληροφορία και διευκρίνιση και να προσκομίσει κάθε στοιχείο χρήσιμο για τον καθορισμό της φορολογητέας ύλης.

β) Να ζητά οποιεσδήποτε πληροφορίες και οποιαδήποτε στοιχεία κρίνει αναγκαία από κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή και από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Ο φορολογούμενος και τα πιο πάνω πρόσωπα υποχρεώνονται να παρέχουν χωρίς υπαίτια βραδύτητα τις πληροφορίες που ζητούνται και να θέτουν στη διάθεση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για έλεγχο όλα τα βιβλία τους ή οποιαδήποτε άλλα έγγραφα.

γ) Να ενεργεί με τα όργανά του οποιαδήποτε θεωρεί ενδεδειγμένη έρευνα και επιτόπια εξέταση των πραγμάτων ή έλεγχο, να ελέγχει όλα τα βιβλία και στοιχεία που επιβάλλονται από το νόμο ή τηρούνται προαιρετικά. Αν για την εξέταση ή τον έλεγχο είναι απαραίτητες ειδικές γνώσεις ή ιδιάζουσα εμπειρία, να ενεργεί και με άλλα πρόσωπα, τα οποία υποχρεώνονται να παραδίδουν στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ειδική έκθεση, που έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα.

3. Κατ' εξαίρεση, αν μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που δηλώθηκαν εμπρόθεσμα περιλαμβάνονται και ακίνητα, ο προσδιορισμός της αγοραίας αξίας τους μπορεί να γίνεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και προσωρινά με βάση τα συγκριτικά στοιχεία που έχει, τα βιβλία τιμών που τηρεί ή και άλλα τυχόν στοιχεία που θα αποκτήσει.

Αν η αξία για τα ακίνητα που δηλώθηκε συμπίπτει με την αγοραία αξία τους, η υπόθεση περατώνεται ως ειλικρινής, αν δεν συμπίπτει, ο φορολογούμενος μπορεί, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι (6) μηνών από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνη με την αξία που προσδιόρισε ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

Στην περίπτωση αυτήν και εφόσον όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση είναι ακριβή, η συμπληρωματική δήλωση θεωρείται ειλικρινής και δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο.

Αν δεν υποβληθεί συμπληρωματική δήλωση μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο αυτήν ή αν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση είναι ανακριβή, ο προσδιορισμός της αγοραίας αξίας των ακινήτων γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, χωρίς να δεσμεύεται ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας από την προσωρινή αξία που ο ίδιος προσδιόρισε.

Η διαδικασία της υποβολής συμπληρωματικής δήλωσης μπορεί να αφορά ορισμένο ή ορισμένα μόνο από τα ακίνητα που έχουν δηλωθεί.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται η διενέργεια ελέγχου για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης ορισμένης υπόθεσης ή υποθέσεων σε άλλον από τον καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

5. Ο αρμόδιος οικονομικός επιθεωρητής μπορεί να διατάσσει επανέλεγχο σε οποιαδήποτε φορολογική υπόθεση, με υπαλλήλους της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή άλλους υπαλλήλους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, που εποπτεύονται από αυτόν και οι οποίοι μετακινούνται για το σκοπό αυτόν με απόφασή του.

6. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας κατά τόπο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, προκειμένου για συμβολαιογραφικά έγγραφα που αφορούν δικαιοπραξία σε ακίνητα, προβαίνει στον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων, αγοραίας ή αντικειμενικής κατά περίπτωση, για τον υπολογισμό των αμοιβών των δικηγόρων και των δικαιωμάτων των συμβολαιογράφων και υποθηκοφυλάκων.

7. Σε περίπτωση υποβολής τίτλου για μεταγραφή μετά από παρέλευση έτους τουλάχιστον από τη σύνταξή του, τα αναλογικά κατά περίπτωση δικαιώματα που είναι καταβλητέα για τη μεταγραφή, υπολογίζονται με βάση την πραγματική αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται ή του εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου, όπως αυτά περιγράφονται στον τίτλο που μεταγράφεται, κατά το χρόνο της μεταγραφής. Στις περιπτώσεις αυτές ο προσδιορισμός της αξίας του μεταβιβαζόμενου γίνεται με βάση ειδική έκθεση εκτίμησης του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που εκδίδεται μετά από αίτηση του υποθηκοφύλακα.

8. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με αίτησή του μπορεί να ζητήσει από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών την εκτίμηση της αγοραίας αξίας των ακόλουθων περιουσιακών στοιχείων, εφόσον αυτά αποτελούν αντικείμενο φορολογίας:

α) των ακινήτων καθώς και των εμπράγματος σε αυτά δικαιωμάτων,

β) των μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο μετοχών ή λοιπών τίτλων κινητών αξιών ανωνύμων εταιριών ή συμμετοχών σε εταιρίες ή συνεταιρισμούς και

γ) λοιπών κινητών μεγάλης αξίας καθώς και έργων τέχνης ή συλλογών αντικειμένων αξίας κ.λπ..

Οι ορκωτοί εκτιμητές επιλαμβάνονται του έργου τους και μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο ή μετά από προδικαστική απόφαση δικαστηρίου. Το πόρισμα του ελέγχου των εκτιμητών επέχει θέση έκθεσης πραγματογνωμοσύνης.

Όταν το πρόσωπο που είναι υπόχρεο σε φόρο ζητήσει από ορκωτό εκτιμητή την εκτίμηση των αντικειμένων της φορολογίας και εφόσον αποδεχθεί στο σύνολό του το πόρισμα αυτού και περιλάβει στη δήλωσή του, που θα υποβληθεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, την αξία που καθορίστηκε από τον εκτιμητή, επισυνάπτοντας στη δήλωση και τη σχετική έκθεση εκτίμησης, απαλλάσσεται από τον πρόσθετο φόρο λόγω τυχόν ανακρίβειας της δήλωσης, που επιμεριστικά αναλογεί στα στοιχεία που εκτιμήθηκαν, καθώς και από κάθε πρόστιμο ή άλλη κύρωση λόγω της ανακρίβειας αυτής.

Στις περιπτώσεις που το Δημόσιο προσφεύγει στο Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών για εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων, απαλ-

λάσσεται από την καταβολή δαπάνης εκτίμησης.

Άρθρο 74 **Έκθεση ελέγχου**

Για κάθε έλεγχο ή άλλη έρευνα που γίνεται από τα όργανα του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή άλλα νόμιμα εξουσιοδοτημένα όργανα, συντάσσεται από αυτόν που ενήργησε τον έλεγχο ή την έρευνα λεπτομερής και εμπειρισταμένη έκθεση, η οποία θεωρείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που αποδέχεται το αποτέλεσμα του ελέγχου, ο οποίος σε κάθε περίπτωση μπορεί να διατάσσει τη διενέργεια επανελέγχου.

Άρθρο 75 **Πρόσθετοι φόροι**

(Ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'/11.9.1997).

Άρθρο 76 **Αρχικές πράξεις**

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, αφού λάβει υπόψη την έκθεση ελέγχου και τα λοιπά στοιχεία που συγκεντρώνονται, εκδίδει πράξη καταλογισμού του φόρου που βαρύνει τον υπόχρεο επιπλέον αυτού που προκύπτει από τη δήλωση και του πρόσθετου φόρου σύμφωνα με το άρθρο 75.

2. Δεν εκδίδεται πράξη, αν η δήλωση κρίθηκε ειλικρινής ή το ποσό του φόρου δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες (2.000) δραχμές κατά κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα του εντύπου της πράξης.

Άρθρο 77 **Μερικές και συμπληρωματικές πράξεις**

1. Αν είναι δυσχερής ο καταλογισμός του φόρου που βαρύνει τον υπόχρεο με μία πράξη λόγω μη ολοκλήρωσης του ελέγχου, εκδίδεται μερική πράξη που αφορά τα στοιχεία που ελέγχθηκαν, με τη ρητή διατύπωση σ' αυτήν της επιφύλαξης για έκδοση συμπληρωματικής πράξης για τα λοιπά στοιχεία, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Έκδοση συμπληρωματικής πράξης επιτρέπεται:

α) αν μετά την έκδοση της αρχικής πράξης διαπιστώθηκε η ύπαρξη στοιχείων που δεν περιλήφθηκαν σ' αυτήν,

β) αν εκδόθηκε μερική πράξη, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1,

γ) αν η αίτηση για έκπτωση χρεών κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 21 ή η δήλωση του άρθρου 71 υποβλήθηκαν μετά την κοινοποίηση της αρχικής πράξης,

δ) αν ο υπάλληλος που έκανε τον έλεγχο ή ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τιμωρήθηκε πειθαρχικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 102.

3. Η συμπληρωματική πράξη εκδίδεται για το σύνολο της φορολογητέας ύλης που περιλαμβάνεται στην αρχική και στη συμπληρωματική πράξη. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο άθροισμα της φορολογητέας ύλης, εκπίπτει το ποσό του φόρου το οποίο καθορίστηκε με την πράξη που προηγήθηκε.

4. Η προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά συμπληρωματικής πράξης αφορά μόνο τη φορολογητέα ύλη που προστίθεται με την πράξη αυτήν.

Άρθρο 78 **Διόρθωση λογιστικών λαθών μη οριστικών πράξεων**

Σε περίπτωση έκδοσης πράξης καταλογισμού φόρου, αν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που δηλώθηκαν περιληφθούν στην πράξη όπως στη δήλωση ή αν ο φόρος υπολογισθεί

σ' αυτή σύμφωνα με τα λογιστικά λάθη της δήλωσης ή αν συμβούν νέα λάθη στην πράξη, εφόσον η πράξη δεν έχει γίνει οριστική, εκδίδεται νέα διορθωτική πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση του φορολογουμένου, εφόσον όμως ασκήθηκε προσφυγή, η διόρθωση γίνεται από το διοικητικό δικαστήριο.

Άρθρο 79 **Επίδοση πράξεων και λοιπών εγγράφων**

1. Οι πράξεις και προσκλήσεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, επιδίδονται κατά τις περί επιδόσεων διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

2. Με την πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας επιδίδεται στον υπόχρεο και αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου, στην οποία στηρίχθηκε αυτή.

3. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εκδίδεται πράξη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 76, αποστέλλεται ταχυδρομικά στο φορολογούμενο σχετική ανακοίνωση, στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία καταχώρισης αυτής σε ειδικό βιβλίο που τηρείται ημερολογιακά.

Άρθρο 80 **Εξώδικη λύση φορολογικών διαφορών**

1. Μέσα στην προθεσμία για άσκηση προσφυγής κατά της πράξης που κοινοποιήθηκε, μπορεί να ζητηθεί με το δικόγραφο αυτής ή και με ιδιαίτερο έγγραφο η εξώδικη λύση της φορολογικής διαφοράς για όλα ή για μερικά μόνο στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού.

2. Όταν υποβληθεί πρόταση εξώδικης λύσης της διαφοράς, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας καλεί με απόδειξη το φορολογούμενο να προσέλθει σε τακτή ημερομηνία για τη συζήτησή της.

3. Για τη συζήτηση της πρότασης για την εξώδικη λύση της διαφοράς και την υπογραφή του οικείου πρακτικού από πληρεξούσιο του φορολογουμένου, πρέπει να προσάγεται ειδική έγγραφη πληρεξουσιότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 68.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, αφού λάβει υπόψη τα στοιχεία του φακέλου, αυτά που ο φορολογούμενος προσκομίζει, αυτά που αναπτύσσει προφορικά ή εγγράφως καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό, εφόσον κρίνει ότι το αίτημα του φορολογουμένου είναι βάσιμο εν όλω ή εν μέρει, μπορεί να αποδεχθεί αναλόγως τροποποίηση ή ακύρωση της πράξης για όλα ή για μερικά στοιχεία αυτής και να περιορίσει τον πρόσθετο φόρο, στα ποσοστά που προβλέπουν οι διατάξεις του ν. 2523/1997.

5. Αν οι απόψεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και του φορολογουμένου συμπίπτουν, συντάσσεται γι' αυτό πρακτικό, που περιέχει την αξία των στοιχείων, στα οποία επήλθε σύμπτωση απόψεων, το ποσοστό του πρόσθετου φόρου καθώς και σύντομη αιτιολόγηση της κρίσης του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Το πρακτικό αυτό, που υπογράφεται από τα δύο μέρη, έχει τα αποτελέσματα αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, η δε διαφορά θεωρείται ότι επιλύθηκε εν όλω ή εν μέρει κατά περίπτωση με την άμεση υποβολή σχετικής δήλωσης από το φορολογούμενο και η προσφυγή που ασκήθηκε θεωρείται ότι δεν έγινε ή ισχύει μόνο για τα στοιχεία για τα οποία δεν επιτεύχθηκε εξώδικη λύση της διαφοράς.

6. Αν δεν συμπίπτουν οι απόψεις προϊσταμένου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και φορολογουμένου ή αν δεν προσέλθει ο φορολογούμενος κατά την ημερομηνία που ορίστηκε, ματαιώνεται ο συμβιβασμός, συντάσσεται και υπογράφεται στο τέλος της αίτησης ή προσφυγής σχετική πράξη και συνεχίζεται η διαδικασία εκδίκασης της προσφυγής.

7. Αντίγραφο του πρακτικού της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς παραδίδεται στον υπόχρεο. Το πρακτικό αυτό επέχει και θέση ατομικής ειδοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις του

άρθρου 4 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΑΤΑΒΟΛΗ, ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 81 Βεβαίωση και τίτλοι βεβαίωσης του φόρου

1. Ο φόρος που αναλογεί στις κτήσεις αιτία θανάτου βεβαιώνεται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος του υπόχρεου σε φόρο.

2. Αν ο υπόχρεος σε φόρο είναι κάτοικος εξωτερικού, ο οικείος φόρος βεβαιώνεται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Κατοίκων Εξωτερικού.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 10 Μαρτίου 2000.

3. Ο φόρος βεβαιώνεται με βάση:

- α) τις δηλώσεις που υποβάλλονται,
- β) τις πράξεις των άρθρων 76 και 77, εφόσον παρήλθε άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατ' αυτών,
- γ) τις νέες εκκαθαρίσεις κατά τα άρθρα 100 και 101,
- δ) τις οριστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων.

4. Οι κύριοι και πρόσθετοι δημόσιοι φόροι και δικαιώματα υπέρ τρίτων, που προκύπτουν με βάση οποιοδήποτε τίτλο, βεβαιώνονται καθέναν χωριστά κατά δικαιούχο, στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Οι φόροι υπέρ δήμων και κοινοτήτων και νομαρχιακών ταμείων οδοποιίας, που περιέχονται στο δημόσιο φόρο, καθώς και τα δικαιώματα υπέρ τρίτων αποδίδονται, όπως ειδικότερα καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Η βεβαίωση γίνεται με ατομικό φύλλο βεβαίωσης, ο τύπος και το περιεχόμενο του οποίου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Αν δεν έχει επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς σε πράξη επιβολής φόρου κληρονομικών, δωρεών και γονικών παροχών, που έχει κοινοποιηθεί, αλλά ασκήθηκε εμπρόθεσμη προσφυγή από το φορολογούμενο, βεβαιώνεται αμέσως ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί του αμφισβητούμενου φόρου (κύριου, πρόσθετου και κάθε άλλης προσαύξησης) που ορίζεται με την πράξη. Το ποσό που βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω εδαφίου, εισπράττεται σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις, με τον περιορισμό ότι κάθε δόση δεν θα είναι μικρότερη των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, εκτός της τελευταίας. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των μηνών που ακολουθούν. Με την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου βεβαιώνεται ή διαγράφεται κατά περίπτωση η διαφορά του φόρου, που προκύπτει με βάση την απόφαση αυτήν.

6. Σε περίπτωση που η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία καθορίσει οριστικά αξία μεγαλύτερη από την αξία του αντικείμενου κάθε σύμβασης που καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, εκτός από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το ν.δ. 4114/1960 (ΦΕΚ 164 Α'), η διαφορά μεταξύ του δικαιώματος υπέρ του Ταμείου Νομικών που καταβλήθηκε στο συμβολαιογραφείο και εκείνου που προκύπτει από τον οριστικό προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας συνεισπράττεται με τη διαφορά του οικείου φόρου.

7. Η βεβαίωση των οικείων φόρων, προστίμων και δικαιωμάτων, με τους κάθε φύσεως πρόσθετους και υπέρ τρίτων, ενεργείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη λήξη του μήνα μέσα στον οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης. Η παράλειψη της βεβαίωσης μέσα στην προθεσμία αυτή συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και επισύρει κατά των υπευθύνων τις ποινές που προβλέπονται από το ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'). Ανεξάρτητα από όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, η βεβαίωση μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο της τριμήνης προθεσμίας και όχι πέρα από τρία (3) έτη από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης.

8. Δεν ενεργείται βεβαίωση στις δημόσιες οικονομικές υπη-

ρεσίες τίτλων είσπραξης για έσοδα του Δημοσίου καθώς και για έσοδα νομικών προσώπων ή τρίτων, εφόσον το ποσό που οφείλεται κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις εννιά χιλιάδες (9.000) δραχμές.

Άρθρο 82 Καταβολή φόρου κτήσεων απία θανάτου

1. Ο φόρος που βεβαιώνεται:

α) Μετά από δήλωση ή πράξη προσδιορισμού φόρου, που έγινε οριστική λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής, καταβάλλεται σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, με τον περιορισμό ότι κάθε δόση δεν είναι μικρότερη των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, εκτός της τελευταίας. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των μηνών που ακολουθούν.

β) Μετά από διοικητική επίλυση της διαφοράς και την καταβολή του ενός πέμπτου (1/5), το υπόλοιπο καταβάλλεται σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, με τον περιορισμό ότι κάθε δόση δεν είναι μικρότερη των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, εκτός της τελευταίας.

γ) Μετά από απόφαση διοικητικού δικαστηρίου ή δικαστικό συμβιβασμό, καταβάλλεται σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις. Η κάθε δόση, εκτός από την τελευταία, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 17 Μαΐου 1999.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση ή την υπογραφή του πρακτικού και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των μηνών που ακολουθούν.

2. Αν ο υπόχρεος καταβάλει το σύνολο του αναλογούντος κύριου και πρόσθετου φόρου, σύμφωνα με εκείνα που ορίζονται στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης μηνιαίας δόσης, ανεξάρτητα από το ύψος αυτού, παρέχεται έκπτωση κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%). Το ίδιο ποσοστό εκπίπτει, αν ο υπόχρεος καταβάλει το σύνολο του ποσού που προκύπτει συνεπεία διοικητικής επίλυσης της διαφοράς μέσα στην προθεσμία πληρωμής του ενός πέμπτου (1/5) αυτού.

3. Σε κινητές αξίες και λοιπά κινητά γενικά πράγματα, που έχουν κατατεθεί σε τράπεζες και λοιπά νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ο φόρος που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία τους καταβάλλεται πριν από την ανάληψή τους και τη χορήγηση του πιστοποιητικού του άρθρου 105.

4. Εφόσον στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου δεν διασφαλίζεται από τα κληρονομιαία αντικείμενα που απομένουν στην κατοχή του κληρονόμου ή κληροδόχου η πληρωμή του υπόλοιπου φόρου της κληρονομικής του μερίδας και δεν παρέχεται εμπράγματη ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή μιας από τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα τράπεζες, ολόκληρος ο φόρος που αναλογεί στη μερίδα του κληρονόμου ή κληροδόχου καταβάλλεται πριν από τη χορήγηση του πιστοποιητικού των άρθρων 105 και 112. Σε κάθε άλλη περίπτωση που οφείλεται φόρος που αναλογεί σε μετρητά και γενικά κινητά πράγματα, εφόσον κατά την κρίση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν διασφαλίζεται η πληρωμή του από τη λοιπή κληρονομιαία περιουσία που απομένει στην κατοχή του υπόχρεου, παρέχεται ασφάλεια με την υποβολή της δήλωσης, άλλως καταβάλλεται αμέσως ολόκληρος ο φόρος αυτός και γίνεται σχετική μνεία στη δήλωση για την καταβολή.

5. Η ευχέρεια καταβολής του φόρου σε δόσεις κατά την παράγραφο 1 παρέχεται μόνο αν το ακίνητο, που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, βρίσκεται στην κυριότητα του οφειλέτη κληρονόμου. Προκειμένου αυτό να μεταβιβασθεί ή βαρυνθεί με εμπράγματα δικαιώματα, ολόκληρος ο φόρος που επιμεριστικά αναλογεί σε αυτό καθίσταται απαιτητός και καταβάλλεται πριν από τη χορήγηση πιστοποιητικού, για το οποίο ορίζει το άρθρο 112. Μπορεί όμως το πιστοποιητικό αυτό να χορηγηθεί

και πριν από την ολοσχερή καταβολή του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί, με τη ρητή εντολή ο φόρος να παρακρατηθεί από το συμβολαιογράφο και να αποδοθεί από αυτόν στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, το αργότερο μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη σύνταξη του οικείου συμβολαίου. Η πίστωση του καταβαλλόμενου αυτού φόρου θα γίνεται σε εξόφληση των πρώτων δόσεων από τις ανεξόφλητες, κατά την καταβολή, είτε αυτές είναι ληξιπρόθεσμες είτε όχι, χωρίς να γίνεται επιμερισμός του φόρου αυτού σε όλες τις δόσεις του ποσού που έχει βεβαιωθεί. Προκειμένου για απόδοση καταθέσεων της παραγράφου 3, η παρακράτηση και η απόδοση κατά τα πιο πάνω μπορεί να γίνει με επιμέλεια των προσώπων αυτών μέχρι την επόμενη της απόδοσης των καταθέσεων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να επιτραπεί η εξόφληση φόρου κληρονομίας από οφειλότες που βρίσκονται σε αδυναμία να τον καταβάλουν με μετρητά, μετά από αίτησή τους, με μεταβίβαση στο Δημόσιο ολόκληρου κληρονομιαίου ακινήτου ή άλλου αξιόλογου ακινήτου, το οποίο ανήκει στους κληρονόμους εξ αδιαιρέτου και περιήλθε σε αυτούς κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον από την κληρονομία. Η αξία του ακινήτου που προσφέρεται υπολογίζεται υποχρεωτικά με βάση εκείνη που τελεσίδικα ορίστηκε για την επιβολή του φόρου κληρονομίας. Σε καμία περίπτωση δεν αποδίδεται στον οφειλότη η τυχόν διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου που προσφέρεται και του φόρου κληρονομίας που οφείλεται.

7. Στην περίπτωση επιβολής φόρου κληρονομίας, κληροδοσίας και δωρεάς με αντικείμενο εικαστικά ή άλλα έργα τέχνης, ο φόρος που αναλογεί μπορεί να καταβάλλεται σε είδος με παραχώρηση εικαστικών ή άλλων έργων τέχνης ίσης αξίας που περιέχονται στο Υπουργείο Πολιτισμού, μετά από πρόταση ειδικής εκτιμητικής επιτροπής που συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού. Με κοινή επίσημη απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας εφαρμογής των παραπάνω εδαφίων.

Άρθρο 83

Ευθύνες και δικαιώματα των τελευταίων από σύμβαση κατόχων ακινήτων που αποκτήθηκαν απία θανάτου - Ευθύνες αντιπροσώπων των υπόχρεων σε φόρο

1. Οι με σύμβαση τελευταίοι κάτοχοι κληρονομιών ακινήτων είναι αλληλεγγύως υπεύθυνοι με τους κληρονόμους και κληροδόχους για την πληρωμή του φόρου που βαρύνει αυτά, ο οποίος βεβαιώθηκε με βάση τον τίτλο που αποκτήθηκε για τον κληρονόμο ή κληροδόχο και ο οποίος ισχύει και ως προς τον τελευταίο κάτοχο για τη διώξή του προς είσπραξη του φόρου.

Στην περίπτωση αυτή οι τελευταίοι κάτοχοι δικαιούνται να ασκήσουν τα δικαιώματα του υπόχρεου κληρονόμου, όσον αφορά στην αναγνώριση παθητικού της κληρονομίας καθώς και στην ακύρωση ή τροποποίηση οριστικών πράξεων του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 99, έστω και μετά την πάροδο των αντίστοιχων προθεσμιών, σε κάθε όμως περίπτωση μέσα σε ένα (1) έτος από την έγγραφη ενόχλησή τους από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την πληρωμή.

Η τροποποίηση του τίτλου βεβαίωσης από την ενέργεια αυτή του τελευταίου κατόχου ωφελεί και τον κληρονόμο, αλλά μόνο για έκπτωση φόρου που βεβαιώθηκε και όχι για επιστροφή φόρου που καταβλήθηκε από αυτόν.

2. Ο φόρος που αναλογεί στην αξία των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου εξευρίζεται με επιμερισμό του φόρου που προκύπτει μεταξύ των κατά την προηγούμενη παράγραφο ακινήτων και των λοιπών στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου, ανάλογα με την αξία τους στην οποία υπολογίστηκε ο φόρος.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται ανάλογα και για τους τελευταίους κατόχους κληρονομιών πλοίων, αεροσκαφών και αυτοκινήτων.

4. Οι νόμιμοι αντιπρόσωποι των υπόχρεων σε φόρο κληρονομίας καθώς και οι κηδεμόνες της κληρονομίας ευθύνονται σε

ολόκληρο με τους υπόχρεους για την πληρωμή των πρόσθετων φόρων που γεννήθηκαν και οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις τους.

Άρθρο 84

Έκπτωση φόρου που βεβαιώθηκε

1. Οι φόροι που βεβαιώθηκαν κανονικά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εκπίπτουν ιδιαίτερα σε περίπτωση:

α) ανάκλησης της δήλωσης του φορολογουμένου που υποβλήθηκε, κατά το μέρος που έχει γίνει δεκτή η ανάκληση αυτή,

β) διόρθωσης λογιστικών σφαλμάτων των δηλώσεων, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 69,

γ) έκδοσης απόφασης από το διοικητικό πρωτοδικείο για ακύρωση ή τροποποίηση οριστικής πράξης του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 99,

δ) αναθεώρησης ή διόρθωσης από το διοικητικό πρωτοδικείο οριστικής απόφασής του,

ε) έκδοσης απόφασης του διοικητικού εφετείου, με την οποία εξαφανίζεται ή μεταρρυθμίζεται απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου,

στ) αναθεώρησης ή διόρθωσης από το διοικητικό εφετείο οριστικής απόφασής του,

ζ) νέας εκκαθάρισης του φόρου που αναλογεί, κατά τις διατάξεις των άρθρων 100 και 101.

2. Η έκπτωση ενεργείται οίκοθεν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή μετά από αίτηση του δικαιούχου, μόλις αποκτηθεί ο τίτλος και πάντως το αργότερο μέσα στο επόμενο έτος από την απόκτηση του τίτλου.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΑΙΤΙΑ ΔΩΡΕΑΣ, ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΚΑΣ

Άρθρο 85

Υπόχρεοι σε δήλωση - Δήλωση με επιφύλαξη

A. Υπόχρεοι σε δήλωση

1. Σε σύσταση δωρεών, γονικών παροχών και προικών με συμβολαιογραφικό έγγραφο υπόχρεοι για την υποβολή της δήλωσης είναι οι συμβαλλόμενοι. Δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 25.

2. Σε δωρεές και γονικές παροχές για τις οποίες δεν καταρτίστηκε συμβολαιογραφικό έγγραφο καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο δωρεοδόχος ή το τέκνο ή οι κληρονόμοι του.

3. Σε προίκες για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννιέται μετά την κατάρτιση του οικείου συμβολαίου, εφόσον διαρκεί ο γάμος, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο προικολήπτης, εφόσον λυθεί ο γάμος, υπόχρεοι είναι η προικίζομενη ή οι κληρονόμοι της.

B. Δήλωση με επιφύλαξη

1. Για την πρόληψη των συνεπειών ανακρίβειας ή παράλειψης φορολογικής δήλωσης, ο υπόχρεος σε επίδοση αυτής μπορεί να περιλάβει σε αυτήν και στοιχεία φορολογητέας ύλης, για τα οποία διατηρεί αμφιβολίες αν έχει από το νόμο υποχρέωση, κάνοντας ρητή για το λόγο αυτόν επιφύλαξη στη δήλωση που επιδίδει. Η επιφύλαξη πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική ή αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα.

Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεώνεται να απαντήσει στο φορολογούμενο θετικά ή αρνητικά μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή της δήλωσης ως εξής:

α) είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη,

β) είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση, την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με την κοινοποιούμενη πράξη που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση

ση αυτήν, αν δεν επέλθει εξώδικη λύση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο, είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν άλλες διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην οριζόμενη προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής, τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Το διοικητικό πρωτοδικείο αποφαινεται για το αίτημα και τηρείται σε κάθε περίπτωση η ενώπιον αυτού ισχύουσα διαδικασία.

2. Με όμοιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη στη δήλωση όσον αφορά το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή αυτής σε άλλη φορολογία ή σε άλλη κατηγορία ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή, τις εκπώσεις από τη φορολογητέα ύλη ή από το φόρο κ.λπ. με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Ειδικά, προκειμένου για την υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία, αν γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση θεωρείται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή κατηγορία αυτή.

3. Η επιφύλαξη κατά τις διατάξεις της ενότητας αυτής δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου που αμφισβητείται με αυτήν. Σε περίπτωση αποδοχής των λόγων της επιφύλαξης από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή από το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και ο επιπλέον φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το τυχόν καταβλητέο με βάση οριστικά στοιχεία μεγαλύτερο ποσό εκείνου που δηλώθηκε ή αλλιώς επιστρέφεται.

4. Σε υποθέσεις για τις οποίες ο φορολογούμενος υπέβαλε δήλωση φορολογίας με επιφύλαξη ή ανακάλεσε την αρχική δήλωσή του, η συζήτηση των προσφυγών ή ένδικων μέσων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από τη διαβίβαση του φακέλου στο αρμόδιο δικαστήριο ή από την κατάθεση του ένδικου μέσου.

Άρθρο 86

Προθεσμίες υποβολής δηλώσεων

1. Η δήλωση, ανεξάρτητα αν οφείλεται ή όχι φόρος, εφόσον καταρτίζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, υποβάλλεται πριν από τη σύνταξη του οικείου συμβολαιογραφικού εγγράφου της δωρεάς ή γονικής παροχής ή προίκας. Προκειμένου για δωρεές ή γονικές παροχές που δεν έγιναν αμέσως αποδεκτές, υποβάλλεται νέα δήλωση από αυτόν που αποδέχεται, πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου αποδοχής.

2. Προκειμένου για προίκα που έχει συσταθεί με διάταξη τελευταίας βούλησης, η δήλωση υποβάλλεται πριν από τη σύνταξη του εγγράφου περί αποδοχής, η οποία έπρεπε να έχει γίνει μέχρι και 17.2.1983.

3. Αν δεν συντάχθηκε συμβολαιογραφικό έγγραφο για τη σύσταση της δωρεάς ή γονικής παροχής ή αυτό συντάχθηκε στην αλλοδαπή αλλά όχι ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής, η δήλωση γι' αυτήν υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την παράδοση στο δωρεοδόχο του αντικειμένου της δωρεάς ή γονικής παροχής.

4. Σε περίπτωση δωρεάς αιτία θανάτου, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από το θάνατο του δωρητή.

5. Σε περίπτωση ασφάλειας που υπόκειται σε φόρο δωρεάς, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από το θάνατο του ασφαλισμένου.

6. Σε όσες περιπτώσεις η φορολογική υποχρέωση γεννιέται σε χρόνο μεταγενέστερο από τη σύσταση της δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας, υποβάλλεται νέα δήλωση μέσα σε έξι (6) μήνες από τη γένεση της φορολογικής υποχρέωσης.

7. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει προθεσμία για επίδοση δήλωσης δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας, αυτή μπορεί να παραταθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 64.

8. Προθεσμίες που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων μπορούν να παρατείνονται είτε για ολόκληρη τη χώρα είτε για τμήματα αυτής, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όταν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας.

Άρθρο 87

Αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας

1. Για την παραλαβή των δηλώσεων και τη βεβαίωση του φόρου δωρεάς, γονικής παροχής και προίκας, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας της κατοικίας του δωρητή, του γονέα και του προικοδότη αντίστοιχα.

2. Όταν είναι προδήλως δυσχερής η επίδοση της δήλωσης στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, λόγω του ότι η έδρα αυτού βρίσκεται σε πόλη άλλη του τόπου κατάρτισης του συμβολαίου, επιτρέπεται να υποβληθεί αυτή και στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του τόπου κατάρτισης του συμβολαίου. Στην περίπτωση αυτή ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που παραλαμβάνει τη δήλωση, παραδίδει το δεύτερο αντίτυπο θεωρημένο στους συμβαλλομένους, ενώ το πρώτο το διαβιβάζει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τη βεβαίωση του φόρου. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί, με απόφασή του, να αναθέσει σε συμβολαιογράφο της περιφέρειάς του, που εδρεύει εκτός της έδρας του και συντάσσει συμβόλαιο δωρεάς ή γονικής παροχής, την παραλαβή των δηλώσεων φόρου δωρεών και γονικών παροχών και τη χορήγηση αντιγράφου αυτών, με την υποχρέωση το βραδύτερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες να αποστείλει τις δηλώσεις, με απόδειξη, στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

Αν ο δωρητής ή ο γονέας ή ο προικοδότης κατοικεί στην αλλοδαπή, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας Κατοίκων Εξωτερικού ή αυτός που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Αν το συμβολαιογραφικό έγγραφο καταρτίζεται στην αλλοδαπή ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής, η δήλωση επιδίδεται στον οικείο Πρόξενο, στον οποίο καταβάλλεται ολόκληρος ο φόρος που αναλογεί.

3. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 66 ισχύει και σε υποθέσεις δωρεών και γονικών παροχών.

Άρθρο 88

Περιεχόμενο των δηλώσεων φόρου δωρεών, γονικών παροχών και προίκων

1. Στη δήλωση, που συντάσσεται σε έντυπο που παρέχεται δωρεάν από την υπηρεσία, αναγράφονται λεπτομερώς εκτός των άλλων αναγκαίων για τον καθορισμό του φόρου λεπτομερειών και τα ακόλουθα:

- α) η αιτία της μεταβίβασης,
- β) πλήρη τα στοιχεία αυτών που δηλώνουν,
- γ) α αντικείμενα της δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 67,
- δ) οι δωρεές, γονικές παροχές και προίκες που συνυπολογίζονται,
- ε) ο διορισμός αντικλήτου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται λεπτομερέστερα το περιεχόμενο των δηλώσεων.

Άρθρο 89

Τρόπος υποβολής των δηλώσεων

1. Σε σύσταση δωρεών και γονικών παροχών οι συμβαλλόμενοι υποχρεώνονται πριν από τη σύνταξη του οικείου συμβολαίου να υποβάλουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κοινή δήλωση σε δύο αντίτυπα. Το πρώτο αντίτυπο παραμένει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και το δεύτερο, αφού καταχωρηθεί στο οικείο βιβλίο, παραδίδεται θεωρημένο στους συμβαλλομένους για το συμβολαιογράφο.

Απαγορεύεται στο συμβολαιογράφο να συντάξει συμβόλαιο δωρεάς ή γονικής παροχής, αν από την ημέρα έκδοσης του θεωρημένου αντιτύπου της δήλωσης έχει περάσει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών.

Σε περιοχές όπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενότητας Β' του άρθρου 10, εφαρμόζεται το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας των ακινήτων, συντάσσεται συμβόλαιο με βάση το αντίγραφο της δήλωσης που κατατέθηκε και πέρα από την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον, μέχρι τη σύνταξη του συμβολαίου, δεν έχει δημοσιευθεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που να τροποποιεί το αντικειμενικό σύστημα στη συγκεκριμένη περιοχή.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση η δήλωση υποβάλλεται σε ένα αντίτυπο από τον υπόχρεο σε φόρο.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 68.

Άρθρο 90

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Για την υποβολή των δηλώσεων στη φορολογία δωρεών, γονικών παροχών και προικιών και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του φόρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 68, 69, 72, 73 παράγραφοι 1, 2 και 4 έως και 8, 74 έως και 84.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΤΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ

Άρθρο 91

Υπόχρεοι σε δήλωση

1. Αυτός που ενεργεί την πληρωμή των κερδών από λαχεία υποχρεώνεται σε δήλωση, για λογαριασμό του υπόχρεου σε φόρο.

2. Αν τα κέρδη καταβάλλονται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία, ο προϊστάμενος αυτής παρακρατεί το φόρο και διαβιβάζει κατά μήνα στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατάσταση των κερδών που πληρώθηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα και του φόρου που παρακρατήθηκε.

Άρθρο 92

Προθεσμία υποβολής δήλωσης

Η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την καταβολή του κέρδους στο δικαιούχο.

Άρθρο 93

Αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας

Για το φόρο στα κέρδη της παραγράφου 1 του άρθρου 58 αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του τόπου των κληρώσεων.

Άρθρο 94

Περιεχόμενο δήλωσης

Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που χορηγείται δωρεάν από την υπηρεσία. Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης καθώς και τα απαραίτητα έγγραφα που πρέπει να επισυναφθούν σε αυτήν, ορίζονται λεπτομερώς με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 95

Τρόπος υποβολής δήλωσης

Η δήλωση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Για την κατάθεση της δήλωσης και τη λοιπή γενικά διαδικασία εφαρμόζονται ανάλογα οι

διατάξεις των άρθρων 68, 69, 72 έως και 81 και 84.

Άρθρο 96

Παρακράτηση και καταβολή του φόρου

Ο φόρος που αναλογεί παρακρατείται από αυτόν που ενεργεί την πληρωμή των κερδών και καταβάλλεται με βάση δήλωσή του, που επιδίδεται στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

Άρθρο 97

Πράξεις, πρόσθετοι φόροι

1. Σε περίπτωση μη καταβολής ή ελλιπούς καταβολής του φόρου, ο φόρος που αναλογεί και οι πρόσθετοι φόροι καταλογίζονται με πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας σε βάρος του υπόχρεου για παρακράτηση, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 76 έως και 80.

2. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης καθώς επίσης και ανακρίβειας ή παράλειψης αυτής, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, με εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του άρθρου 75. Τα ποσοστά που προβλέπονται από το άρθρο αυτό διπλασιάζονται και ο υπόχρεος σε δήλωση δεν δικαιούται να επιρρίψει τον πρόσθετο φόρο σε βάρος του δικαιούχου των κερδών.

Άρθρο 98

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Οι διατάξεις των άρθρων 91 έως και 97 εφαρμόζονται ανάλογα και προκειμένου για κέρδη από προγνωστικά αγώνων ποδοσφαίρου (ΠΡΟ-ΠΟ).

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΝΕΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 99

Ακύρωση ή τροποποίηση οριστικών πράξεων του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας

1. Πράξεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχουν γίνει οριστικές λόγω μη άσκησης προσφυγής ή πράξεις εξώδικης λύσης φορολογικών διαφορών καθώς επίσης και φορολογικές εγγραφές, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί πράξη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 76, μπορούν να τροποποιηθούν ή ακυρωθούν, κατά περίπτωση, για τους ακόλουθους λόγους:

- α) για ολική ή μερική έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης,
- β) αν ο φορολογούμενος δεν έλαβε αποδεδειγμένα γνώση της πράξης καταλογισμού του φόρου,
- γ) αν αναρμόδια έχει επιληφθεί για τη φορολογία ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που έχει εκδώσει την πράξη,
- δ) αν έγινε οποιοδήποτε λογιστικό λάθος, ιδιαίτερα κατά την περιγραφή ή την απαρίθμηση ή τον υπολογισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού ή κατά τον υπολογισμό του φόρου,
- ε) αν η πράξη στηρίχθηκε σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, που έχει ανατραπεί αμετάκλητα,
- στ) αν κατά την έκδοση της πράξης δεν έχουν ληφθεί υπόψη λόγοι και στοιχεία που επιδρούν στον ορθό υπολογισμό του φόρου που οφείλεται.

Το αίτημα για ακύρωση ή τροποποίηση δεν μπορεί να αφορά στην εκτίμηση των αντικειμένων της φορολογητέας περιουσίας.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση της πράξης του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, αποφαινεται το αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, με αίτηση του φορολογουμένου ή του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας,

που υποβάλλεται μέσα σε μία τριετία από την οριστικοποίηση της πράξης και, προκειμένου για εγγραφές για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί πράξη, από την ημερομηνία καταχώρησης της σχετικής ανακοίνωσης.

Κατά της απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου επιτρέπονται τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

3. Η αίτηση της παραγράφου 2 μπορεί να υποβληθεί και μετά την τριετία από την οριστική βεβαίωση του φόρου, σε περίπτωση κατά την οποία ο λόγος που δικαιολογεί την τροποποίηση ή ακύρωση γεννήθηκε μετά τη λήξη της τριετίας και πάντως όχι πέραν του έτους από τότε που γεννήθηκε ο λόγος ακύρωσης ή τροποποίησης.

Άρθρο 100 **Νέα εκκαθάριση του φόρου**

Σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία βάσει των διατάξεων του παρόντος μεταβάλλεται η φορολογική υποχρέωση κάποιου, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου που αναλογεί, από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, οίκοθεν ή μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο.

Με βάση τη νέα εκκαθάριση ενεργείται οίκοθεν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαίωση ή έκπτωση του επιπλέον ή επί ελάττων φόρου που αναλογεί, κατά περίπτωση.

Η αίτηση του φορολογουμένου πρέπει να υποβληθεί μέχρι την οριστική περαίωση της υπόθεσης. Αν ο λόγος της νέας εκκαθάρισης γεννήθηκε μετά την περαίωση, η αίτηση του φορολογουμένου πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ένα έτος από τότε που γεννήθηκε ο λόγος και σε κάθε περίπτωση όχι μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από την υποβολή της δήλωσης και, εφόσον δεν υποβλήθηκε δήλωση, από τη λήξη της προθεσμίας για υποβολή δήλωσης.

Άρθρο 101 **Νέα εκκαθάριση φόρου σε σχολάζουσα κληρονομία**

1. Κατά τη νέα εκκαθάριση φόρου που γίνεται σε σχολάζουσα κληρονομία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100, με βάση τις δηλώσεις των κληρονόμων, ως αξία των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου λαμβάνεται αυτή που αναγράφεται στη δήλωση των κληρονόμων, εφόσον δεν έχει γίνει ακόμα οριστικός προσδιορισμός της αξίας αυτής στο όνομα της σχολάζουσας κληρονομίας.

2. Αν έχει γίνει οριστικός προσδιορισμός της αξίας των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου στο όνομα της σχολάζουσας κληρονομίας, η αξία που προσδιορίστηκε με αυτό τον τρόπο ισχύει και έναντι των κληρονόμων. Οι τελευταίοι όμως δικαιούνται να ασκήσουν, μέσα σε τρίμηνη προθεσμία από την υποβολή της δήλωσής τους, προσφυγή και τα λοιπά επιτρεπόμενα από το νόμο ένδικα μέσα κατά του τίτλου που προσδιόρισε οριστικά την αξία των στοιχείων της κτήσης αιτία θανάτου σε βάρος της σχολάζουσας κληρονομίας, μόνο στην περίπτωση που η οριστικοποίηση του τίτλου έγινε επειδή δεν ασκήθηκε προσφυγή.

3. Εφόσον ο φόρος που βεβαιώθηκε σε βάρος της σχολάζουσας κληρονομίας είναι ανώτερος από εκείνον που προκύπτει από την εκκαθάριση που έγινε με βάση τη δήλωση των κληρονόμων, η επιπλέον διαφορά εκπίπτει και το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το φόρο που βαρύνει τους κληρονόμους. Στο υπόλοιπο αυτό συμψηφίζεται ο φόρος που καταβλήθηκε από τον κηδεμόνα της σχολάζουσας κληρονομίας.

Φόρος που τυχόν καταβλήθηκε επιπλέον επιστρέφεται στους κληρονόμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ - ΑΤΕΛΕΙΕΣ**

Άρθρο 102 **Παραγραφή δικαιώματος επιβολής φόρου και προστίμου**

1. Το Δημόσιο εκπίπτει του δικαιώματός του για την κοινο-

ποίηση πράξης επιβολής φόρου και προστίμου προκειμένου:

α) για ανακριβή δήλωση, μετά την πάροδο δεκαετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο υποβλήθηκε η δήλωση,

β) για παράλειψη δήλωσης ολόκληρης ή μέρους της περιουσίας που αποκτήθηκε ή εικονικότητας του συμβολαίου, μετά δεκαπενταετία από το τέλος του έτους, μέσα στο οποίο έληξε η προθεσμία για υποβολή της δήλωσης ή έχει συνταχθεί το προσβαλλόμενο για εικονικότητα συμβόλαιο,

γ) για επιβολή προστίμου, μετά δεκαετία από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο έχει συντελεσθεί η παράβαση.

2. Προκειμένου για κληρονομιαία στοιχεία που δεν δηλώθηκαν, μετά την πάροδο της δεκαπενταετίας που ορίζεται στην περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου και μέσα στην επόμενη δεκαπενταετία, και πάντως όχι πέρα από το χρόνο που κατά την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού το δικαίωμα του Δημοσίου θεωρείται ότι έχει παραγραφεί, δεν μπορεί να χορηγηθούν τα πιστοποιητικά για τα οποία ορίζουν τα άρθρα 105 έως και 115, χωρίς να υποβληθεί δήλωση και να καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί.

Σε περίπτωση ανακρίβειας της δήλωσης αυτής έχει εφαρμογή η περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, ως προς την κοινοποίηση πράξης.

3. Επιτρέπεται η κοινοποίηση πράξης του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και μετά τη λήξη της δεκαετούς ή δεκαπενταετούς προθεσμίας, που ορίζεται από τις παραγράφους 1 και 2, κατά τις ακόλουθες μόνο περιπτώσεις:

α) αν η πράξη της φορολογικής αρχής που κοινοποιήθηκε εμπρόθεσμα ακυρωθεί για οποιονδήποτε μη ουσιαστικό λόγο. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα του Δημοσίου διατηρείται ακόμα και αν από αυτή την ακύρωση προκύψει φορολογική υποχρέωση τρίτου προσώπου που δεν έχει υπαχθεί σε φορολογία,

β) αν η βεβαίωση του φόρου ή του προστίμου ακυρωθεί με δικαστική απόφαση, για τυπικό ελάττωμα του τίτλου, στον οποίο αυτή στηρίχτηκε,

γ) αν έχει υποβληθεί δήλωση του υποχρέου κατά το τελευταίο έτος της δεκαετούς ή δεκαπενταετούς προθεσμίας ή αν η φορολογική υποχρέωση προκύπτει από απόφαση διοικητικού δικαστηρίου που εκδόθηκε μέσα στο ίδιο έτος,

δ) αν ο υπάλληλος που έκανε τον έλεγχο ή ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με βάση την έκθεση του οποίου καταρτίστηκε η αρχική πράξη τιμωρήθηκε πειθαρχικά με αμετάκλητη απόφαση του αρμόδιου οργάνου για βαρεία αμέλεια ή δόλο κατά τον έλεγχο αυτόν.

4. Στις περιπτώσεις των εδαφίων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, η κοινοποίηση πράξης του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να γίνει μέσα σε ένα έτος από την ακύρωση της προγενέστερης πράξης ή από την έκδοση της απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου ή από την υποβολή της δήλωσης του υποχρέου, ενώ στην περίπτωση του εδαφίου δ', μέσα σε ένα έτος από την αμετάκλητη σχετική απόφαση.

5. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή και είσπραξη των φόρων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την 31.12.1984, έχει παραγραφεί. Στις υποθέσεις αυτές δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που προβλέπεται από τα άρθρα 105 έως και 112. Αντί γι' αυτό, μπορεί να προσκομίζεται:

α) για τις κτήσεις αιτία θανάτου, ληξιαρχική πράξη θανάτου, από την οποία να προκύπτει ότι ο θάνατος του κληρονομούμενου ή δωρητή αιτία θανάτου επήλθε μέχρι και την 31.12.1984, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υποχρέου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης,

β) για τις δωρεές εν ζωή, γονικές παροχές και προίκες, αντίγραφο του οικείου συμβολαίου που συντάχθηκε μέχρι και την 31.12.1984 ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου, που συντάξε το συμβόλαιο, ότι τούτο συντάχθηκε μέχρι και την 31.12.1984 και δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης

της φορολογικής υποχρέωσης.

6. Σε περίπτωση απαγγελίας με τελεσίδικη δικαστική απόφαση της ακυρότητας ατομικής ειδοποίησης ή πράξης διοικητικής εκτέλεσης, για λόγους που ανάγονται στο νόμιμο τίτλο, το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση νέας πράξης ή κοινοποίησης πράξης προσδιορισμού της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης, σε καμία περίπτωση δεν θεωρείται ότι αποσβέσθηκε λόγω παραγραφής, πριν από την παρέλευση έτους από την κοινοποίηση με δικαστικό επιμελητή στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία της πιο πάνω τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

7. Με την επιφύλαξη της ισχύος της προηγούμενης παραγράφου, βεβαιωμένα έσοδα στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες, στα οποία αφορά η άνω ακυρότητα, διαγράφονται από την αρχή που τα βεβαίωσε, με βάση την τελεσίδικη δικαστική απόφαση που περιέρχεται σε αυτή με οποιονδήποτε τρόπο. Η ίδια αρχή προβαίνει στις νόμιμες ενέργειες για την απόκτηση νόμιμου τίτλου.

8. Αξίωση επιστροφής καταβληθέντος τμήματος ή ολόκληρης οφειλής πριν από την κατά την προηγούμενη παράγραφο διαγραφή, ασκείται μετά τη γένεση νέου νόμιμου τίτλου βεβαίωσης.

Άρθρο 103 Απόρρητο

1. Στις υποθέσεις της φορολογίας των κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, προικών και κερδών από λαχεία, οι φορολογικές δηλώσεις, τα έγγραφα στοιχεία που επισυνάπτονται σε αυτές, οι εκθέσεις ελέγχου και οι κατά τις διατάξεις του παρόντος πράξεις είναι απόρρητα και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλο πλην αυτού στον οποίο αφορούν. Εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία διατηρούνται σε ισχύ.

2. Με αίτηση ενός από τους πρώην συζύγους, που διαβιβάζεται μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα, ο προϊστάμενος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας είναι υποχρεωμένος να δίνει κάθε πληροφορία για την περιουσιακή κατάσταση του άλλου συζύγου και προπάντων για τα εισοδήματά του, εφόσον είναι χρήσιμη για τον καθορισμό του ύψους της διατροφής.

Άρθρο 104 Ατέλεια εγγράφων διαδικασίας

Οι δηλώσεις του φορολογουμένου καθώς και οι πιστοποιήσεις, βεβαιώσεις και θεωρήσεις δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών και λοιπών αρχών, οι περιλήψεις υποθηκοφυλάκων, τα αντίγραφα συμβολαίων και τα κάθε φύσεως έγγραφα, που εκδίδονται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου και από κάθε τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 105 Πιστοποιητικά του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 82, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεώνεται, μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο, να χορηγεί σε αυτόν πιστοποιητικό, στο οποίο να φαίνεται η υποβολή της φορολογικής δήλωσης καθώς και η ολική ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ή η απαλλαγή του από αυτές για λόγους που αναφέρονται στο νόμο ή ότι το Δημόσιο εξέπεσε του δικαιώματός του για την επιβολή φόρου λόγω παραγραφής.

2. Το πιστοποιητικό της προηγούμενης παραγράφου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί μετά την πάροδο έτους από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια ισχύος του επιτρέπεται η έκδοση αντιγράφου αυτού μόνο σε περίπτωση αποδεδειγμένης απώ-

λειας ή καταστροφής του πρωτοτύπου. Κατ' εξαίρεση το πιστοποιητικό, για τα πρόσωπα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 25, είναι διετούς διάρκειας.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να αρνηθεί τη χορήγηση πιστοποιητικού για κινητά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση του υπόχρεου σε φόρο, εφόσον κατά την κρίση του η αξία αυτών που δηλώθηκαν είναι εμφανώς κατώτερη από την πραγματική και δεν διασφαλίζεται η πληρωμή του φόρου που αναλογεί στην πραγματική αξία αυτών των κινητών από τα περιουσιακά στοιχεία της κτήσης αιτία θανάτου, δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας που απομένουν στην κατοχή του υπόχρεου, αν δεν παρασχεθεί προηγουμένως η ασφάλεια που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 82.

Άρθρο 106 Υποχρεώσεις αρχών

1. Απαγορεύεται οποιαδήποτε ενέργεια σε αίτηση των δικαιούχων της κτήσης κατά το άρθρο 1 ή των διαδόχων τους, που έχει υποβληθεί ενώπιον οποιασδήποτε δημόσιας ή δημοτικής ή κοινοτικής αρχής, καθώς και σε αγωγή ή αίτηση και σε κάθε ένδικο μέσο που ασκήθηκε ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σχετικά με το αντικείμενο της κτήσης, εφόσον δεν προσάγεται πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκε σε αυτόν η κατά το νόμο δήλωση ή εκδόθηκε από αυτόν πράξη επιβολής φόρου.

Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και κατά τη μεταγραφή οποιασδήποτε πράξης συμβολαιογραφικής ή πράξης δημόσιας αρχής ή απόφασης δικαστικής. Αν η μεταγραφή γίνεται συνεπεία ενέργειας τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, με μέριμνα του υποθηκοφύλακα ενημερώνεται σχετικά ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στον επόμενο από τη μεταγραφή μήνα.

2. Η ένσταση για τη μη προσαγωγή του πιστοποιητικού κατά την προηγούμενη παράγραφο προτείνεται από τους ενδιαφερομένους σε κάθε στάση της δίκης και εξετάζεται αυτεπάγγελτα και από τα δικαστήρια και από τις δημόσιες αρχές. Με την ένσταση αυτή αναστέλλεται η πρόοδος της δίκης καθώς και κάθε άλλη ενέργεια, μέχρι να προσαχθεί το πιστοποιητικό αυτό.

Τα δικαστήρια και οι άλλες αρχές λαμβάνουν τα απαιτούμενα ασφαλιστικά μέτρα καθώς και τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συντήρηση των αντικειμένων που είναι σε δίκη ή στα οποία αφορά η αίτηση μέχρι την προσαγωγή του ανωτέρω πιστοποιητικού.

Αν ανασταλεί η πρόοδος της δίκης λόγω μη προσαγωγής από τον υπόχρεο του πιο πάνω πιστοποιητικού, καθένας που νόμιμα μετέχει στη δίκη, μπορεί να υποβάλει στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κυρωμένο αντίγραφο του εισαγωγικού δικογράφου και στη συνέχεια, εφόσον προσκομίσει τη βεβαίωση που χορηγείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας γι' αυτή την ενέργειά του, να επισπεύσει τη συζήτηση της υπόθεσης.

3. Οι Ελληνικές Προξενικές Αρχές στην αλλοδαπή υποχρεούνται να αρνηθούν τη χορήγηση πιστοποιητικών στους ενδιαφερομένους για τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους Έλληνες υπηκόου που απεβίωσε ή αντιγράφων διαθηκών Ελλήνων υπηκόων, εφόσον δεν τους υποβάλλεται η κατά το άρθρο 61 δήλωση ή δεν προσκομίζεται σ' αυτές το κατά την παράγραφο 1 πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, όταν υποβάλλεται απευθείας προς αυτόν η δήλωση.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση αίτησης για έκδοση κληρονομητηρίου.

Άρθρο 107 Υποχρεώσεις προσώπων

1. Τράπεζες, εταιρίες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διακατέχει με οποιαδήποτε ιδιότητα ή οφείλει από οποιαδήποτε αιτία χρήματα, αξίες ή άλλα κινητά γενικά πράγματα, που αποτελούν αντικείμενο της κατά το άρθρο 1 κτήσης,

δεν μπορούν να τα αποδώσουν ή να καταβάλουν τα οφειλόμενα ποσά ή τόκους γι' αυτά, αν δεν τους προσαχθεί το κατά το άρθρο 105 πιστοποιητικό του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στο οποίο βεβαιώνεται από αυτόν, εκτός των άλλων, ότι καταβλήθηκε ο φόρος που αναλογεί ή ότι δεν οφείλεται φόρος.

Την ίδια υποχρέωση έχουν οι κληρονόμοι και οι εκτελεστές διαθηκών για τα κληροδοτήματα που οφείλουν.

2. Οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα και πρακτορεία αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιριών στην Ελλάδα δεν μπορούν να καταβάλουν οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για αμοιβή ή αποζημίωση, που οφείλεται λόγω του θανάτου αυτού που ασφαλίσηκε, αν δεν τους προσαχθεί το κατά την προηγούμενη παράγραφο πιστοποιητικό.

3. Επιτρέπεται η απόδοση των αντικειμένων ή η καταβολή των χρημάτων, χωρίς την προσαγωγή του πιστοποιητικού της παραγράφου 1, με παρακατάθεση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία του φόρου που ορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

4. Επιτρέπεται η απόδοση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων χρηματικών ποσών που καταθέτονται σ' αυτό, λόγω χορηγίας σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2238/1994, χωρίς την προσκόμιση πιστοποιητικού, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι τούτο θα ενημερώσει σχετικά τον προϊστάμενο της αρμόδιας κατά τα άρθρα 66 και 87 δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η απόδοση χρηματικών ποσών μέχρι 150.000 δραχμές, κατά δικαιοχό, χωρίς την προσκόμιση του κατά τα άνω πιστοποιητικού, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι αυτός που καταβάλλει το ποσό που οφείλεται θα ενημερώσει σχετικά, χωρίς καμία καθυστέρηση, τον προϊστάμενο της αρμόδιας κατά τα άρθρα 66 και 87 δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξάνεται κάθε φορά με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες θα δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 108

Υποχρεώσεις πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών

1. Στα πιστωτικά ιδρύματα και στις κάθε φύσεως εταιρίες απαγορεύεται να προβαίνουν σε οποιαδήποτε εγγραφή στα βιβλία τους για τις μετοχές που έχουν εκδοθεί από αυτές, ομολογίες και κάθε φύσεως τίτλους οριστικούς ή προσωρινούς ή σε οποιαδήποτε ενέργεια, εφόσον οι τίτλοι αυτοί αποτελούν αντικείμενο της κτήσης κατά το άρθρο 1, εκτός αν τους προσαχθεί το κατά το άρθρο 105 πιστοποιητικό.

2. Σε όσες περιπτώσεις στην κατά το άρθρο 1 κτήση περιλαμβάνονται ονομαστικοί τίτλοι ή άυλες ονομαστικές μετοχές, δεν μπορεί να γίνει μεταβίβαση ή μετατροπή αυτών σε ανώνυμους τίτλους, αν δεν προσκομισθεί το κατά το άρθρο 105 πιστοποιητικό.

3. Οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα και πρακτορεία αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιριών στην Ελλάδα υποχρεώνονται, μόλις λάβουν γνώση του θανάτου του δικαιούχου της γενομένης ασφάλισης κοσμημάτων και λοιπών γενικά πολύτιμων αντικειμένων καθώς και των κάθε φύσεως συλλογών έργων τέχνης, νομισμάτων, γραμματοσήμων και λοιπών γενικά αντικειμένων, κατά κινδύνων κλοπής ή πυρκαγιάς ή οποιουδήποτε άλλου, να αποστέλνουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας για την επιβολή του κατά τον παρόντα νόμο φόρου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αντίγραφο του οικείου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

4. Απαγορεύεται στην Ανώνυμη Εταιρία Αποθετηρίων Τίτλων να προβαίνει σε οποιαδήποτε καταχώριση στα αρχεία της ή σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για άυλες ανώνυμες μετοχές, εφόσον οι μετοχές αυτές αποτελούν αντικείμενο της κτήσης κατά το άρθρο 1, εκτός αν προσαχθεί σ' αυτήν το κατά το άρθρο 105 πιστοποιητικό.

Άρθρο 109

Υποχρεώσεις εκμισθωτών χρηματοκιβωτίων κ.λπ.

1. Τράπεζες, εταιρίες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο εκμισθώνει χρηματοκιβώτια στα θησαυροφυλάκια που κατέχει, υποχρεώνονται:

α) Να δηλώνουν αυτό στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στην περιφέρεια του οποίου αυτά εδρεύουν. Αν διατηρούν υποκαταστήματα στα οποία ενοικιάζουν χρηματοκιβώτια, τη δήλωση αυτή την υποβάλλουν σε καθένα προϊστάμενο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στη δικαιοδοσία του οποίου υπάρχει τέτοιο υποκατάστημα.

β) Να τηρούν αλφαβητικό ευρετήριο, στο οποίο να φαίνεται το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα και η κατοικία όλων των μισθωτών χρηματοκιβωτίων και ο αριθμός του χρηματοκιβωτίου που μισθώθηκε.

γ) Να τηρούν βιβλίο, στο οποίο να εγγράφουν κάθε φορά το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, τη διεύθυνση κατοικίας και την ιδιότητα όλων των προσώπων, τα οποία προβαίνουν στο άνοιγμα των χρηματοκιβωτίων, καθώς και την ημέρα και ώρα κατά την οποία παρουσιάστηκαν για το σκοπό αυτόν και να απαιτούν από τα πρόσωπα αυτά να υπογράψουν σ' αυτό το βιβλίο.

Σε περίπτωση κατά την οποία αυτός που προβαίνει στο άνοιγμα του χρηματοκιβωτίου δεν είναι προσωπικά ούτε αποκλειστικά ο μισθωτής αυτού, οφείλει να βεβαιώνει κάθε φορά και πριν από το άνοιγμα ιδιοχείρως στο ανωτέρω βιβλίο ότι γνωρίζει ότι ο μισθωτής ή οι συμισθωτές του χρηματοκιβωτίου βρίσκονται στη ζωή. Αν είναι αγράμματος, η βεβαίωση υπογράφεται από δύο μάρτυρες.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και στους σφραγισμένους φακέλους ή κλεισμένα κιβωτίδια που παραδίδονται για φύλαξη σε τράπεζες και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δέχεται συνήθως τέτοιες καταθέσεις.

Άρθρο 110

Υποχρεώσεις σε περίπτωση ανοίγματος χρηματοκιβωτίων - Απογραφή

1. Οι εκμισθωτές χρηματοκιβωτίων κατά το άρθρο 109 υποχρεώνονται να μην επιτρέπουν την ανάληψη των κινητών πραγμάτων που περιλαμβάνονται στην κτήση αιτία θανάτου και τα οποία φυλάσσονται σε χρηματοκιβώτια που οι ίδιοι έχουν εκμισθώσει, αν προηγουμένως δεν γίνει απογραφή του περιεχομένου των χρηματοκιβωτίων και δεν προσκομισθεί σε αυτούς το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου 105.

Η απογραφή γίνεται κατά τις διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, με την παρουσία των ενδιαφερομένων και του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται το χρηματοκιβώτιο ή του εκπροσώπου του.

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση ανοίγματος χρηματοκιβωτίων, που βρίσκονται σε περιοχές των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών των Νομαρχιών Αθήνας, Πειραιά, Ανατολικής και Δυτικής Αττικής, παρίσταται ο προϊστάμενος της καθ' ύλην αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος αυτού.

2. Επιτρέπεται η μετά την απογραφή απόδοση των αντικειμένων της κτήσης αιτία θανάτου, χωρίς την προσαγωγή του πιστοποιητικού της παραγράφου 1 του άρθρου 105, με παρακατάθεση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία του φόρου που αναλογεί σε αυτά, όπως αυτός προσδιορίζεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και σε απόδοση σφραγισμένων φακέλων και κλεισμένων κιβωτιδίων.

Άρθρο 111

Υποχρεώσεις προσώπων στα οποία ανοίγεται λογαριασμός

1. Μέσα σε ένα μήνα από το άνοιγμα αδιαίρετου ή ενωμένου

λογαριασμού, τα πρόσωπα από τα οποία ανοίχθηκε αυτός υποχρεώνονται να ανακοινώσουν, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του τόπου της διαμονής των καταθετών, το ονοματεπώνυμο και την κατοικία καθενός από αυτούς καθώς και τη χρονολογία του ανοίγματος του λογαριασμού.

2. Πριν από κάθε ανάληψη χρημάτων από το λογαριασμό της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που αναλαμβάνει τα χρήματα υποχρεώνεται να βεβαιώσει υπεύθυνα ότι οι άλλοι συγκύριοι του λογαριασμού βρίσκονται στη ζωή ή απεβίωσαν.

3. Σε περίπτωση θανάτου ενός από τους καταθέτες αδιαίρετου ή ενωμένου λογαριασμού, υποχρεώνονται αυτοί στους οποίους έχει ανοιχθεί ο λογαριασμός μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτούς του θανάτου να αποστείλουν, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της διαμονής τους, πίνακα των ποσών και αξιών που υφίστανται κατά την ημέρα του θανάτου, σε πίστωση των συγγενικών του λογαριασμού.

Άρθρο 112

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων και γραμματέων δικαστηρίων

1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, που μεταβιβάζει την κυριότητα ή συνιστά εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή κινητό που αποκτήθηκε αιτία θανάτου ή δωρεάς ή γονικής παροχής ή προίκας, καθώς και η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο εξοφλείται ή εκχωρείται εν όλω ή εν μέρει απαίτηση που αποκτήθηκε από κάποια από τις πιο πάνω αιτίες, αν δεν προσαρτηθεί από το συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου 105 και γίνει ρητή μνεία γι' αυτό στο συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. Στα συμβολαιογραφικά έγγραφα δωρεών, γονικών παροχών ή προικών προσαρτάται θεωρημένο αντίτυπο της δήλωσης που υποβλήθηκε στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Στα συμβόλαια δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας γίνεται μνεία του τόπου της γέννησης του δωρητή ή του γονέα ή του προικοδότη, του βαθμού συγγένειας του δικαιοδόχου προς το δικαιοπάροχο, με ιδιαίτερη μνεία αν η συγγένεια είναι εξ αίματος ή αγχιστείας ή υιοθεσίας καθώς και του χρόνου τέλεσης αυτής, στην τελευταία περίπτωση. Επίσης γίνεται μνεία: α) των τυχόν προγενέστερων δωρεών ή γονικών παροχών ή προικών, που ο ίδιος δικαιοπάροχος έκανε στον ίδιο δικαιούχο, και της αξίας αυτών και, σε προικοσυμβόλαια, των τυχόν προγενέστερων δωρεών του προικοδότη προς αυτήν υπέρ της οποίας συστήθηκε η προίκα και β) ότι ο συμβολαιογράφος ζήτησε γι' αυτά πληροφορίες από τους συμβαλλομένους και τους υπενθύμισε τις συνέπειες του άρθρου 117, σε περίπτωση ανακρίβειας της δήλωσής τους.

4. Στα ίδια συμβόλαια ορίζεται υποχρεωτικά από τους συμβαλλομένους, οπουδήποτε και αν αυτοί κατοικούν, αντίκλητος στην έδρα της αρμόδιας για τη φορολογία της δωρεάς ή γονικής παροχής ή προίκας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Αν δεν διορισθεί αντίκλητος ή αν αυτός στο μεταξύ εκλείψει, χωρίς να γνωστοποιηθεί στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ο διορισμός νέου αντικλήτου, ή αν ο αντίκλητος δεν βρεθεί στη διεύθυνση που δηλώθηκε από τους συμβαλλομένους, κάθε κοινοποίηση των εγγράφων των σχετικών με τη φορολογία των δωρεών, των γονικών παροχών και των προικών, για τις οποίες πρόκειται, ενεργείται νόμιμα στο συμβολαιογράφο που συνέταξε το συμβόλαιο της δωρεάς ή της γονικής παροχής ή της προίκας, αφού πρώτα αναζητηθεί ο δωρεοδόχος ή το τέκνο ή ο προικολήπτης, εφόσον κατοικεί στην έδρα της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

5. Απαγορεύεται στο δικαιούχο της κτήσης αιτία θανάτου σύμφωνα με το άρθρο 2 η χορήγηση απογράφου δικαστικής απόφασης που επιδικάζει κάποια απαίτηση στον αρχικό δανειστή, αν δεν προσαχθεί στο γραμματέα του αρμόδιου δικαστηρίου το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου 105. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αυτής της παραγράφου

εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 117.

Άρθρο 113

Παραχώρηση υποθήκης χωρίς πιστοποιητικό

Επιτρέπεται η παραχώρηση υποθήκης σε κληρονομιαίο ακίνητο για σύναψη δανείου, που θα χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και πριν ακόμη προσκομισθεί το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου 105 για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου. Στην περίπτωση αυτή η υποθήκη που εγγράφεται ισχύει μόνο εφόσον, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτιση του συμβολαίου, προσκομισθεί στο συμβολαιογράφο που κατάρτισε το συμβόλαιο με το οποίο χορηγήθηκε η υποθήκη το πιο πάνω πιστοποιητικό και προσαρτηθεί στο συμβόλαιο. Για την προσκόμιση αυτή συντάσσεται ατελώς έκθεση στο τέλος του αρχικού συμβολαίου. Όταν προσκομισθεί το πιστοποιητικό στο συμβολαιογράφο, μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η ισχύς της υποθήκης που έχει εγγραφεί ανατρέχει στο χρόνο κατά τον οποίο καταχωρήθηκε στα βιβλία των υποθηκών.

Άρθρο 114

Αποσφράγιση ή απογραφή

1. Κατά την ενέργεια αποσφράγισης ή απογραφής αντικειμένων που ανήκουν σε κτήση αιτία θανάτου κατά το άρθρο 2 ή σε δωρεά αιτία θανάτου και βρίσκονται στην ημεδαπή, παρίσταται και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας, στην οποία ενεργείται η αποσφράγιση ή η απογραφή, ή ο οριζόμενος από αυτόν οικονομικός υπάλληλος.

2. Οι αρχές ή οι συμβολαιογράφοι, οι οποίοι ενεργούν την αποσφράγιση ή απογραφή καθώς και όσοι ζητούν τη διενέργεια αυτής, υποχρεώνονται πριν από κάθε ενέργεια να γνωστοποιήσουν εγγράφως και με απόδειξη στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας, στην οποία θα γίνει η αποσφράγιση ή απογραφή, τον τόπο, την ημέρα και ώρα της ενέργειας αυτής. Η μετά τη γνωστοποίηση μη παράσταση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν παρεμποδίζει την ενέργεια της αποσφράγισης ή της απογραφής.

3. Στην έκθεση, που συντάσσεται κατά την αποσφράγιση ή απογραφή, πρέπει απαραίτητα να γίνεται μνεία της ώρας και ημέρας της ενέργειας αυτής και να προσαρτάται το αποδεικτικό της γνωστοποίησης που έγινε προς τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

Άρθρο 115

Υποχρεώσεις δανειστών κληρονομίας

1. Οι δανειστές της κληρονομίας ή οι διάδοχοί τους έχουν υποχρέωση να παραδίδουν με επιστροφή στους κληρονόμους του οφειλέτη τα αποδεικτικά έγγραφα του χρέους ή επίσημα αντίγραφα αυτών. Στα αντίγραφα αυτά πρέπει να αναφέρεται ο σκοπός για τον οποίο εκδόθηκαν. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση των αντιγράφων αυτών για άλλο σκοπό εκτός από αυτόν που ορίζεται στο άρθρο 21.

2. Τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου έχουν υποχρέωση επίσης να εκδώσουν ατελώς πιστοποίηση, η οποία βεβαιώνει το ποσό του χρέους και ότι αυτό υπήρχε κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου. Για τους αγράμματους η πιστοποίηση υπογράφεται από το πρόσωπο που υποδεικνύεται από αυτούς και από δύο άλλους μάρτυρες. Στην πιστοποίηση αυτή πρέπει να γίνεται μνεία, ότι αυτοί που την έχουν εκδώσει γνωρίζουν τις συνέπειες του άρθρου 117 και να βεβαιώνεται το γνήσιο των υπογραφών από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

3. Όσοι αρνούνται να παραδώσουν τους τίτλους ή επίσημα αντίγραφα αυτών ή να εκδώσουν την πιστοποίηση, υπόκεινται σε αποζημίωση του κληρονόμου για τη ζημία που επήλθε σε αυτόν από την άρνησή τους.

Άρθρο 116**Υποχρεώσεις αρχών για παροχή στοιχείων**

1. Μέσα στους μήνες Ιανουάριο, Απρίλιο, Ιούλιο και Οκτώβριο έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας:

α) Οι γραμματείς Πρωτοδικών και Εφετών αντίγραφα των διαθηκών που δημοσιεύθηκαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, των πρακτικών συμβιβασμού ακύρωσης διαθήκης που συντάχθηκαν, των κληρονομητηρίων, των αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις οποίες οριστικά αναγνωρίζονται δικαιώματα υπέρ κάποιου ως κληρονόμου, κληροδόχου ή δωρεοδόχου απτία θανάτου ή ακυρώνονται διαθήκες ή συμβόλαια δωρεάς ή κηρύσσεται σε αφάνεια κάποιος.

β) Οι συμβολαιογράφοι αντίγραφα σε απλό χαρτί κυρωμένα από αυτούς των εκθέσεων απογραφής κληρονομιών περιουσιών που έγιναν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, των δωρεών εν ζωή ή απτία θανάτου, των γονικών παροχών και των προικιών που έχουν συναφθεί και γενικά όλων των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από αυτούς και αναφέρονται σε κτήση απτία θανάτου ή δωρεάς ή γονικής παροχής ή προίκας καθώς και εκείνων με τα οποία ορίζεται ότι σύμβαση που χαρακτηρίστηκε διαφορετικά είναι δωρεά.

γ) Οι γραμματείς Ειρηνοδικείων αντίγραφα των εκθέσεων σφραγίσης και αποσφράγισης των περιουσιών αυτών που απεβίωσαν καθώς και αντίγραφα των διαθηκών που δημοσιεύθηκαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο.

δ) Οι δήμαρχοι, οι ληξιαρχοί, οι πρόεδροι και οι γραμματείς των κοινοτήτων πίνακα αυτών που απεβίωσαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο, στον οποίο επισυνάπτονται ατομικά δελτία για καθένα από αυτούς, με συνοπτικές πληροφορίες για την περιουσία τους, τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας τους και για το ονοματεπώνυμο, την ηλικία και τη συγγένεια των κληρονόμων και την κατοικία τους.

2. Τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 έχουν και οι πρόξενοι, οι οποίοι αποστέλλουν τα πιο πάνω στοιχεία στον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας Κατοίκων Εξωτερικού.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΚΥΡΩΣΕΙΣ****Άρθρο 117****Πρόστιμα - Ποινικές κυρώσεις**

(Ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ν. 2523/1997, ΦΕΚ 179 Α'/11.9.1997).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 118****Ακυρότητα ιδιωτικών αντεγγράφων**

Κάθε ιδιωτικό αντέγγραφο, με το οποίο ορίζεται ότι σύμβαση που έχει χαρακτηριστεί διαφορετικά είναι δωρεά, θεωρείται άκυρο και δεν έχει κανένα αποτέλεσμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 119**Τρόπος εκτέλεσης διατάξεων του παρόντος νόμου**

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 120**Δαπάνες βεβαίωσης των φόρων**

Ο Υπουργός Οικονομικών προσδιορίζει, εγκρίνει και εντέλλεται με αποφάσεις του κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, την οποία καταλογίζει, όπου από τις κείμενες διατάξεις

δεν ορίζεται διαφορετικά, στα έξοδα βεβαίωσης των άμεσων φόρων.

Άρθρο 121**Φορολογία υποθέσεων με διαφορετικό φορολογικό καθεστώς**

1. Στην περίπτωση που αναβάλλεται η φορολογία κάποιων περιουσιακών στοιχείων σε υποθέσεις του παρόντος νόμου και ο χρόνος της φορολογίας τους εμπίπτει σε καθεστώς φορολογικών συντελεστών διαφορετικό από αυτό που ίσχυε κατά το χρόνο της φορολογίας των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, ο φόρος που αναλογεί σ' αυτά βρίσκεται:

α) με υπολογισμό του φόρου στο σύνολο της φορολογητέας κληρονομικής μερίδας ή κληροδοσίας ή δωρεάς ή γονικής παροχής ή προίκας με βάση τους φορολογικούς συντελεστές της λήξης της αναβολής της φορολογίας και την αξία, την οποία κάθε περιουσιακό στοιχείο είχε κατά το χρόνο της φορολογίας του και

β) με έκπτωση από το φόρο που προκύπτει κατά τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, του φόρου που αναλογεί με βάση τους αυτούς συντελεστές του χρόνου λήξης της αναβολής φορολογίας στην αξία της περιουσίας που φορολογήθηκε.

2. Αν ο φόρος που βεβαιώθηκε γι' αυτή την περιουσία που φορολογήθηκε είναι ανώτερος από το φόρο που εκπίπτει σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου, εκπίπτει ο ανώτερος αυτός φόρος. Ο φόρος που τελικά οφείλεται δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερος από το φόρο που αναλογεί στα περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία αναβλήθηκε η φορολογία, χωρίς συνυπολογισμό των στοιχείων που φορολογήθηκαν προγενέστερα με διαφορετικό φορολογικό καθεστώς.

Άρθρο 122**Διατάξεις που διατηρούνται**

Διατηρούνται σε ισχύ :

Α) Οι κείμενες διατάξεις για τη φορολογία Ισραηλιτικών γαμικών συμφώνων (κε τουμπά) και περιουσιών Ισραηλιτών που χάθηκαν κατά τον πόλεμο και δεν άφησαν κληρονόμους.

Β) α) Το άρθρο 50 του β.δ. 24-9/20.10.1958 (ΦΕΚ 171 Α') «περί κωδικοποίησης εις ενιαίο κείμενο νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων».

β) Το άρθρο 7 του ν. 3155/1955 (ΦΕΚ 63 Α') «περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών».

γ) Το άρθρο 9 παράγραφος 2 του ν. 5940/1933 (ΦΕΚ 382 Α') «περί κυρώσεως του από 6.7.1933 νομοθετικού διατάγματος «περί παροχής φορολογικών διευκολύνσεων και μειώσεων εις τους οφειλτάς εκ φόρων του Δημοσίου κ.λπ.» μέχρι ρυθμίσεως του θέματος των υπέρ τρίτων φόρων.

Γ) Οι διατάξεις για την απαλλαγή από το φόρο κληρονομιών και κερδών από λαχεία, των ομολογιών των λαχειοφόρων ομολογιακών εσωτερικών δανείων οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και του ομολογιακού δανείου για αντικατάσταση των ομολογιών των εσωτερικών ομολογιακών κρατικών δανείων σε δραχμές που εκδόθηκαν μέχρι το έτος 1940.

Δ) Οι διατάξεις:

α) του άρθρου 4 του α.ν. 7/12.11.1935 (ΦΕΚ 545 Α') «περί τροποποίησης και συμπληρώσεως του ν.1641/19 «περί φορολογίας των κληρονομιών, δωρεών και προικιών»,

β) του άρθρου 5 του α.ν. 983/1937 (ΦΕΚ 503 Α') «περί τροποποίησης και συμπληρώσεως των περί φορολογίας των κληρονομιών, δωρεών και προικιών διατάξεων»,

γ) του άρθρου 6 παράγραφοι 4-8 του ν.1451/1944 (ΦΕΚ 114 Α') «περί τροποποίησης και συμπληρώσεως των Νόμων περί φορολογίας κληρονομιών κ.λπ. και άλλων τινών φορολογικών διατάξεων»,

δ) του β.δ. 197/7-22/8/1950 (ΦΕΚ 184 Α') «περί επεκτάσεως εις την Δωδεκάνησον του Νόμου 1641/19 περί φορολογίας των κληρονομιών, δωρεών, προικιών και κερδών εκ λαχείων»,

ε) του άρθρου 3 παράγραφος 1 του ν.δ. 3079/1954 (ΦΕΚ 245

Α') «περί ρυθμίσεως ζητημάτων τινών αναφερομένων εις την είσπραξιν των δημοσίων εσόδων»,

στ) του άρθρου 12 παράγραφος 2 του ν.δ. 4242/1962 (ΦΕΚ 135 Α') «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων» και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του α.ν. 408/1968 (ΦΕΚ 105 Α') «περί διανομής της αποζημιώσεως ην προβλέπει η Ελληνοβουλγαρική Συμφωνία της 9ης Ιουλίου 1964, κυρωθείσα δια του ν.δ.4393/1964»,

ζ) του άρθρου 9 παράγραφος 3 του ν.δ. 4486/1965 (ΦΕΚ 131 Α') «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων»,

η) του ν.δ. 4518/1966 (ΦΕΚ 133 Α') «περί παροχής φορολογικών διευκολύνσεων εις ομογενείς μονίμως εγκατεστημένους εις αλλοδαπήν»,

θ) του άρθρου 9 του α.ν. 465/1968 (ΦΕΚ 148 Α') «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν. 1880/1951 «περί φορολογίας πλοίων»,

ι) του άρθρου 4 του α.ν. 598/1968 (ΦΕΚ 256 Α') «περί ιδρύσεως οργανισμού τελέσεως Ιπποδρομιών και άλλων τινών διατάξεων»,

ια) του άρθρου 9 του ν.δ.509/1970 (ΦΕΚ 91 Α') «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν.1880/51 «περί φορολογίας πλοίων»,

ιβ) του άρθρου 1 του ν.δ. 1276/1972 (ΦΕΚ 206 Α') «περί φορολογικών διευκολύνσεων των κατά το ν.δ. 1138/72 «περί αναπροσαρμογής και βελτιώσεως των στεγαστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας»,

ιγ) οι διατάξεις που παρέχουν απαλλαγές από το φόρο κερ-

δών από λαχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.δ. 3746/1957 (ΦΕΚ 173 Α') «περί ασφαλιστικών ρητρών, φορολογικών απαλλαγών και άλλων τινών διευκολύνσεων εις ομολογιακά δάνεια ή προνομιούχους μετοχάς εκδιδομένας δια παραγωγικούς σκοπούς» και της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του ν.δ. 1321/1972 (ΦΕΚ 239 Α') «περί Ναυτιλιακών Τραπεζών».

Ε) Οι συμβάσεις με άλλα κράτη σχετικά με τους φόρους επί των περιουσιών προσώπων που έχουν αποβιώσει, οι οποίες κυρώθηκαν με νόμο και ισχύουν από τη δημοσίευσή τους.

ΣΤ) Οι ειδικοί νόμοι που προβλέπουν απαλλαγή από το φόρο κληρονομιών και δωρεών.

Άρθρο δεύτερο

1. Κάθε γενική διάταξη που είναι αντίθετη με τον παρόντα Κώδικα ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν καταργείται.

2. Τα δραχμικά ποσά που αναφέρονται στον Κώδικα και ισχύουν μέχρι την 31.12.2001, από 1.1.2002 μετατρέπονται σε ευρώ κατά τις διατάξεις του νόμου «περί κυκλοφορίας τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ και φορολογικών ρυθμίσεων για την εισαγωγή του ευρώ».

Άρθρο τρίτο Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος, πλην των διατάξεων για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \circ \partial^{\text{TM}} D \partial i \cdot \Phi p \cdot D \cdot \cdot \partial \partial i \cdot \eta \div \hat{A} \partial i^{\text{TM}} \partial^a \cdot D \partial \mathcal{E}' \dot{U} \cdot i$
 $^{\text{TM}} D \cdot \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \cdot ^{\text{TM}} \dot{U} \Phi p \dot{U} \eta \div p' \cdot ^{\text{TM}} \cdot ^{\text{TM}}$

• ὙΙῚ· Ὠ%ἔἱ·		ἡἔΑα~		
1 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ἱ·ἔ 2	ὈύιῚὐὐ 1 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ἱ·ἔ 2 ὕὐ~ μῖ ϕ 1 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)		ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 1 ὕὐ~ ὀ.2892/2001(ρῚ~ ϕ~ · ἔfi 9.3.2001)	
2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐ- ὐἈἔ~ · ἄ, , ἄ, Ἀἄ ἱ·ἔ %ἄ	ὈύιῚὐὐ 2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ, , ἄ, Ἀἄ ἱ·ἔ %ἄ ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/72)	5	ὈύιῚὐὐ 5 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	
2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 1 ♣ἈῚ·ἈῚ~Ὶ·Ἐἔ Ἀἄ	ὈύιῚὐὐ 61 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 1 ὕὐ~ ὀ.1041/1980 ἱἈ ὕἔὐ ὐἈῚ· ἈῚὐὐῚἑἑἑ Ἀ·Ὑζ ΑῚ·Ἐὐ~ 4 ὕὐὐ ζῚιῚὐὐ 3 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 2/4/1980) ἱ·ἔ ὕὐ ὕἈἑἑ~ Ὶ·Ὶ Ἀ%ζἔἔ· ~Ὶ~ ὕ~· ὕἔ- ἱ·Ὶ·Ὶ·Ὶἑἑἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 7 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 23 ὕὐ~ ὀ.1828/1989 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 3/1/1989)	6 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ἱ·ἔ 2	ὈύιῚὐὐ 6 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ἱ·ἔ 2 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	
2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 2 ἱ·ἔ 3	ὈύιῚὐὐ 2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 2 ἱ·ἔ 3 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	7 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ α~ ἱ·ἔ ἔἔἑ	ὈύιῚὐὐ 7 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ α~ ἱ·ἔ ἔἔἑ ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	
3 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐ- ὐἈἔ~ · ἄ ἱ·ἔ , ἄ, 2 ♣ἈῚἔἈῚὐὐ- ὐἈἔ~ · ἄ α~ ἱ·ἔ ἱἄ ἱ·ἔ 4	ὈύιῚὐὐ 3 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ ἱ·ἔ , ἄ, 2 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ α~ ἱ·ἔ ἱἄἱ·ἔ 3 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	7 ♣ἈῚ·ἈῚ~Ὶ·Ἐἔ ἑἑἑ	ὈύιῚ· 2 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 4, 5 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ἱ·ἔ 2 ὕὐ~ ὀ.1540/1985 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 10/4/1985)	
3 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 3	ὈύιῚὐὐ 3 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972).D· ὕἈἑἑ~ Ὶ·Ὶ· Ἀ%ζἔἔ· ~Ὶ~ ἈῚὐὐ ὐῚἑἑἑἑἑ ὕἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·Ὑζ- ΑῚ·Ἐὐ 1 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 13 ὕὐ~ ὀ.2753/1999 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 17/11/1999)	8 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐ- ὐἈἔ~ · ἄ, , ἄἱ·ἔ Ἀἄ, 2, 3 ἱ·ἔ 4	ὈύιῚὐὐ 8 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐἔ 1 ♣ἈῚἔἈῚὐὐἈἔ~ · ἄ, , ἄἱ·ἔ Ἀἄ, 2, 3 ἱ·ἔ 4 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	
3 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 4	ὈύιῚὐὐ 3 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 5 ὕὐ~ μῖ ϕ fi α~· ὕἔἑἑἑἑ- ἑἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 1 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 61 ὕὐ~ ὀ. 1041/1980 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	9 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 1	ὈύιῚὐὐ 9 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972), fi α~ ὕἔ %ἔ·ὙζἱἈἔ~ ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ · ~ὕὐϕ· ὕἔἑἑἑἑἑἑἑ ὕἈ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 1 ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 7 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 7 ὕὐ~ ὀ.1160/1981	
4	ὈύιῚὐὐ 4 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972).Dὐ ἈῚὐὐ Ἀ%ζἔἔ· ~Ὶ~ ὕ~ · ὕἔἑἑ· Ὶ·Ὶ·Ὶἑἑἑἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 10 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 13 ὕὐ~ ὀ.1882/1990 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 23/3/1990).Dὐ ζῚιῚὐὐ 4 ὀἑfiἑἑἑἑ· ὕἔἑἑ· Ὶ·Ὶ·Ὶ- ἑἑἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 7	9 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 2	ὈύιῚὐὐ 7 ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 7 ὕὐ~ ὀ.1160/1981, ἱἈ ὕἔὐ ὐἈῚ· ἈῚὐὐῚἑἑἑἑἑ Ἀ·Ὑζ ΑῚ·Ἐὐ~ 2 ὕὐὐ ζῚιῚὐὐ 9 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 5/6/1981) ὕἑἑἑ· ἱἈ ὕἔὐ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ 8 ὕὐ~ %ἔὐ~ ζῚιῚὐὐ~ ἱ·ἔ ὀfiἑἑ~ ἱ·ἔ ὕἔἑ ὕ~ὐα~Ἀἔ· ὕἔἑἑ· Ὶ·Ὶ·Ὶἑἑἑἑ ἱἈ ὕἔὐ ♣·Ὑ.8 ὕὐ~ ζῚιῚὐὐ~ 1 ὕὐ~ ὀ.2892/2001 (ρῚ~ ϕ~ · ἔfi 9- 3-2001)	
		10 ὀófiῚῚῚ· · ἄ	ὈύιῚὐὐ 10 ὕὐ~ μῖ ϕ (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 1/1/1972)	
		10 ὀófiῚῚῚ· μα ♣·Ὑζ- ΑῚ·Ἐὐἔ 1, 2 ἱ·ἔ 3	ὈύιῚὐὐ 41 ὕὐ~ ὀ. 1249/ 1982 (ἔῚ~ ϕ~ · ἔfi 5/4/1982), fi α~ ὕὐ %ἈἑἑἈῚὐὐ Ἀ%ζἔἔ ὕἔ~ ♣·Ὑ·ΑῚἑἑ~ 1 ἱ·ἔ ἔ ♣·ὙζΑῚ·Ἐὐ~ 3 · ~ὕὐϕ	

$$\begin{array}{c} \mathbb{I} \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I \\ \mathbb{I}' \cdot \partial^{\text{TM}} D \partial i \cdot \mathbb{C} p \cdot D \cdot \partial \partial i \cdot \mathbb{I} \cdot \Delta \partial i \cdot \text{TM} \partial^a \cdot D \partial \mathcal{E}' \dot{U} \cdot i \\ \text{TM} D \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \cdot \text{TM} \dot{U} \mathbb{C} p \dot{U} \mathbb{I} \cdot p' \cdot \text{TM} \cdot \text{TM} \end{array}$$

• ÚÍÚ • 0%ÊÍ •	ÏÊÄ~
• ÚÍÚ • 0%ÊÍ • 21 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1 • ÁÚÊ- • ÚÏÏÁÊ~ • ä ~ • ÁÚÊ• ÚÏÏ- ÚÁÊ~ • ä, , ä Í • Ê Áä, , ä, ÁäÍ • Ê %ä, 2, 3, 4 Í • Ê 5	(ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972) ÖÚÍÚÖ 21 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä ~ • ÁÚÊ• • ÚÏÏÁÊ~ • ä, , ä Í • Ê Áä, , ä, %ä Í • Ê %ä, 2, 3, 4 Í • Ê 5 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972)
16 • ÚÍÚ • ÊÏ~ 6 • ÁÚÊ- • ÚÏÏÁÊ~ • ä Í • Ê , ä 22 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä, , ä, Áä, %ä Í • Ê Áä	ÖÚÍÚÖ 22 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä, , ä, Áä, %ä Í • Ê Áä ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972). DÖ • ÁÚÊ• ÚÏ~ • ÁÚÊ• ÚÏ~ %ä • Ö. • ÁÚÏ • ÚÍÍÚÍÊÍÄ • Äfi 10.000 %Ú. - Í µ~ ÚÄ 30.000, 50.000 Í • Ê 200.000 %Ú. - Í µ~ ÍÄ ÚÊ~ ÚÊ~ • ÖÊÊ- ÚÁÊ~ ÚÏ~ Ä• ÚÁÄ† ÷ ÊÍÖ- ÖÖÍÊÍÖÖ Ú.6193/1982 (°äÚ 914 µä/11.11.1982), Ú.8346/1986 (°äÚ 798 µä/19.11.1986) Í • Ê 1085757/1989 (°äÚ 588 µä/10.8.1989) • ÖÚÏÏÊ~.
17 • ÚÍÚ • ÊÏ~ 1 23 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4, 5 Í • Ê 6	ÖÚÍÚÖ 17 • ÚÍÚ • ÊÏ~ 1 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972), ÍÄ~ • ÖÚÊÍ • Ú- ÚÏÏÍÊÍÄ ÍÄ ÚÊÖ • ÚÍÚ • ÊÏ 2 ÚÏ~ µ j Φ 63 ÚÏ~ Ö.1041/1980 (ÊÏ†~ • Äfi 2/4/1980) ÖÚÍÚÖ 23 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4, 5 Í • Ê 6 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972)
17 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 2, 3 Í • Ê 4 24 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4, 5 Í • Ê 6	ÖÚÍÚÖ 17 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 2, 3, 4 Í • Ê 5 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/72). ' • ÚÍÚ • ÊÏ~ 3 • ÚÏ† Í • Ú • ÚÄÍÊÍÄ • Äfi 23/3/ 1990 ÍÄ ÚÊÖ • ÚÍÚ • ÊÏ 13 ÚÏ~ µ j Φ 13 ÚÏ~ Ö.1882/1990 ÖÚÍÚÖ 24 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4, 5 Í • Ê 6 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972)
18 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1 Í • Ê 2 25 • ÚÍÚ • ÊÏ~ 1 • ÁÚÊ- • ÚÏÏÁÊ~ • ä, , ä, ÁäÍ • Ê %ä	ÖÚÍÚÖ 18 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1 Í • Ê 2 ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972) ÖÚÍÚÖ 25 • ÚÍÚ • ÊÏ~ 1 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä, , ä Í • Ê Áä ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972). ' • ÚÍÚ • ÚÊ , ä • ÖÚÊÍ • Ú • ÚÏÏÍÊÍÄ ÍÄ ÚÏ µ j Φ 34 ÚÏ~ Ö.12/1975 (ÊÏ†~ • Äfi 6/3/1975). ÏÖÖÖÚÍÊÍÄ • ÁÚÊ• ÚÏ~ %ä ÍÄ ÚÏ µ j Φ 15 ÚÏ~ Ö.1443/1984 (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1983). ÏÚÊ Ú~Ö~ÄÊ • Ê • ÚÍÚ • ÊÏ~ 1 • ÖÚÊÍ • Ú- ÚÏÏÍÊÍÄ ÍÄ ÚÊÖ • ÚÍÚ • ÊÏ 1 ÚÏ~ µ j Φ 6 ÚÏ~ Ö.1947/ 1991 (ÊÏ†~ • Äfi 14/5/ 1991). ÏÖÖÖÚÍÊÍÄ • Ö • ÁÚÊ• ÚÏ- ÚÁÊ~ Áä ÍÄ ÚÊÖ • ÚÍÚ • ÊÏ 4 ÚÏ~ µ j Φ 12 ÚÏ~ Ö.1967/1991 (ÊÏ†~ • Äfi 14/5/1991) Í • Ê %ä ÍÄ ÚÊÖ
19 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä Í • Ê , ä 20 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4 Í • Ê 5	ÖÚÍÚÖ 19 • ÁÚÊ• ÚÏÏÁÊ~ • ä Í • Ê , ä ÚÏ~ µ j Φ (ÊÏ†~ • Äfi 1/1/1972) ÖÚÍÚÖ 20 • ÚÍÚ • ÊÏÊ 1, 2, 3, 4 Í • Ê 5 ÚÏ~ µ j Φ

[illegible]

$$\begin{aligned} & \mathbb{T} \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I \\ & \mathbb{T}' \cdot {}^\circ \partial^{\text{TM}} D \emptyset i \cdot \mathbb{C} p \cdot D \cdot \cdot \partial \emptyset i \cdot \mathbb{T} \cdot \dot{\Delta} \partial i \cdot {}^{\text{TM}} \emptyset^a \cdot D \cdot \emptyset \mathcal{E} \cdot \dot{U} \cdot i \\ & \quad {}^{\text{TM}} D \cdot \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \cdot {}^{\text{TM}} \dot{\cup} \mathbb{C} p \dot{U} \mathbb{T} \cdot p' \cdot {}^{\text{TM}} \cdot {}^{\text{TM}} \end{aligned}$$
[illegible]

[illegible]

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \partial^m D \partial i \cdot \Phi p \cdot D \cdot \partial \partial i \cdot \eta \div \Delta \partial i^m \partial^a \cdot D \partial \varepsilon' \dot{U} \cdot i$
 ${}^m D \cdot \cdot f \varepsilon f \cdot D' {}^m \dot{U} \Phi p \dot{U} \eta \div p' {}^m {}^m$

• ὙΙῸ • Ὡ%ἘΓ •

ἧἘἈπ~

	ΑῸῸἘὨ~ 1 · ὨἘΓ · Ὠ · ὨῸῸἘἘ- ΓἈ ἸἈ ὨὨ ῸῸἸὨὨ 5 ὨὨ~ Ὠ.1078/1980 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 14/10/1980).¹ Ἀ · ὨῸἈὨ · - ἘὨ~ 1 Ἰ · Ὠ · Ὠ · Ἀ · ἘΓἈ (· Ἀfi 7/9/1984) ἸἈ ὨἘὨ ἈὨ · ἈὨ · ὨἘ ἸἈ ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 47 ὨὨ~ Ὠ.1473/ 1984. ἈἈ ὨὨ ῸῸἸὨὨ 16 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 1 ὨὨ~ Ὠ.1473/1984 ἈὨὨὨὨ ἘΓἈ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 2 ὨὨ ῸῸἸὨὨ 29 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 7/9/ 1984) ' Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 2 · ὨἘΓ - Ὠ · ὨὨῸἘἘΓἈ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸ- ἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 13 ὨὨ~ Ὠ.1882/1990 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 23/3/1990), ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 28 ὨὨ~ Ὠ.2065/1992 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1992) ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 3 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 114 ὨὨ~ Ὠ.2362/ 1995 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 9/11/1995), ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸ- ἈὨ · ἘὨ 9 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 14 ὨὨ~ Ὠ.2579/1998 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1998) Ἰ · Ἐ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 5 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 1 ὨὨ~ Ὠ.2892/2001 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 9-3-2001).	ἘὨ 4 ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 16 ὨὨ~ Ὠ.1473/ 1984 ὨὨἸὨὨ 29 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 4 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972), Ἐ ὨἈὨ · ὨἘΓ- Ἰ · ἘΓἈ ὨἈ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 3 ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 3 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 5 ὨὨ~ Ὠ.231/1975 Ἰ · Ἐ ὨἘ Ὠ · ὨὨἈἘ · ὨἈ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 5 ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 16 ὨὨ~ Ὠ.1473/1984 · ὨἘ- Ἰ · Ὠ · ὨὨῸἘἘΓἈ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 2 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 16 ὨὨ~ Ὠ.1473/1984 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 7/9/1984) Ἰ · Ἐ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 30 ὨὨ~ Ὠ.2065/1992 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 30/6/1992) ὨὨἸὨ · 2 Ἰ · Ἐ 4 ὨὨ~ Ὠ.%.396/1974 (pὨ~+~ · Ἀfi 24/4/1974). ὨὨἸὨὨ 30 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972) ὨὨἸὨὨ 31 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 Ἰ · Ἐ 2 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972), ὨἈ Ὠ · Ὠ% · ὨἸfi ἸἈ ὨὨ ῸῸἸὨὨ 17 Ἀ · ὨῸἈὨ · - ἘὨ~ 4 ὨὨ~ Ὠ.1473/ 1984 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 18/2/ 1983) ὨὨἸὨὨ 32 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1, 2, 3 Ἰ · Ἐ 4 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972) ὨὨἸὨὨ 33 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ἈὨἈὨὨὨἈἘ~ · Ἀ, , Ἀ, ἈἈ, %Ἀ Ἰ · Ἐ ἈἈ, 2 Ἰ · Ἐ 3 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972), fiἈ~ Ἐ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 2 · ὨἘΓ · Ὠ · ὨὨῸἘἘΓἈ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 14 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 13 ὨὨ~ Ὠ.1882/1990 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 23/3/1990) ὨὨἸὨὨ 34 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ἈὨἈὨὨὨἈἘ~ · Ἀ Ἰ · Ἐ μἈ, Ἰ · Ἐ , Ἀ, 2 ἈὨἈὨὨὨὨἈἘ~ · Ἀ, , Ἀ, 2 ἈὨἈὨὨὨὨἈἘ~ · Ἀ, , Ἀ, ἈἈ,
29 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 3	ὨὨἸὨὨ 16 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 1 ὨὨ~ Ὠ.1473/1984, ἸἈ ὨἘὨ ὨἈὨ · ἈὨὨὨὨἈἘΓἈ Ἀ · ὨῸ- ἈὨ · ἘὨ~ 3 ὨὨὨ ῸῸἸὨὨ 29 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 7-9- 1984), ὨἈ Ὠ · Ὠ% · ὨἸfi ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 4 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 31 ὨὨ~ Ὠ.2065/ 1992.	
29 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 4	ὨὨἸὨὨ 29 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ~ 3 ὨὨ~ μi Φ (ἘὨ~+~ · Ἀfi 1/1/1972), fiἈ~ · ὨἘΓἸ · ἘΓἈ ὨἈ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 2 ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 3 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 5 ὨὨ~ Ὠ.231/ 1975, · ὨἘΓ · Ὠ · ὨὨῸἘἘΓἈ ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ὨὨ~ ῸῸἸὨὨ~ 43 ὨὨ~ Ὠ.814/ 1978 (ἘὨ~+~ · Ἀfi 13/9/ 1978) ὨἈ Ὠ · Ὠ- % · ὨἸfi ἸἈ ὨἘὨ Ἀ · ὨῸἈὨ · - ἘὨ 2 ὨὨ~ %ἘὨ~ ῸῸἸὨὨ~ Ἰ · Ἐ ὨfiἸὨ~ Ἰ · Ἐ ὨἘ Ὠ · ὨὨἈἘ · · ὨἘΓἸ · ἘΓἈ ὨἈ Ἀ · ὨῸἈὨ · -	33 Ἀ · ὨῸἈὨ · ἘὨ 1 ἈὨἈὨ- ἈὨὨὨἈἘ~ · Ἀ, , Ἀ, ἈἈ, %Ἀ Ἰ · Ἐ ἈἈ, 2 Ἰ · Ἐ 3 34 ὨfiἸὨὨ · Ἀ · Ἀ Ἀ · ὨῸ- ἈὨ · ἘὨ 1 ἈὨἈὨὨὨὨἈἘ~ · Ἀ Ἰ · Ἐ , Ἀ, 2 ἈὨἈὨὨὨὨἈἘ~ · Ἀ, , Ἀ,

ÕÚ,ÚÔ 41 ÙÔ~ μ; ¢

$$\begin{aligned} & \mathbb{T} \cdot f \cdot f D' \quad a \cdot I \\ & \mathbb{T}' \quad {}^\circ \partial^{\text{TM}} D \emptyset i \quad \mathbb{C} p \cdot D \cdot \partial \emptyset i \quad \mathbb{T} \div \dot{A} \quad \partial i \quad {}^{\text{TM}} \emptyset^a \cdot D \quad \emptyset \mathcal{E}' \dot{U} \cdot i \\ & \quad {}^{\text{TM}} D \cdot \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \quad {}^{\text{TM}} \dot{U} \mathbb{C} p \dot{U} \mathbb{T} \div p' \quad {}^{\text{TM}} \quad {}^{\text{TM}} \end{aligned}$$

• ÚÚÚ. 0%ÊÎ.	ηΕΆα~		
	(ÈÚ¬†~ • αfi 1/1/1972)	42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 6 Ùϋ·ÚÚÔ Ά%ΖÊË	ÖÚÚÚÔ 14 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 6 ÚÔ~ Ó.2579/98 (ÈÚ¬†~ • αfi 17/2/1998)
41 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 2	ÖÚÚÚÔ 6 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 4 ÚÔ~ Ó.1947/1991, ÌÄ ÙËÓ Ôαϋ· αÚÔÚÛ·ÌËÎÄ ÚÚÔ ΖÚÚÚÔ 41 ÚÔ~ μιϕ %Ä†ÜÄ- ÚÔ Ά%ΖÊË (ÈÚ¬†~ • αfi 14/5/1991)	43 θόφιÙÈÙ· • ä	ÖÚÚÚÔ 23 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 6 ÚÔ~ Ó.1828/1989 (ÈÚ¬†~ • αfi 3/1/1989), fiα~ • ÖÛË Î·Ù·ÚÚΖιËÎÄ ÌÄ ÙËÓ α•ÚΖÁÚ·ÊÔ 3 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 13 ÚÔ~ Ó.1882/1990 (ÈÚ¬†~ 23/3/1990) ÌÄ ÙËÓ α•ÚΖÁÚ·ÊÔ 3 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 31 ÚÔ~ Ó.2065/1992 (ÈÚ¬†~ • αfi 30/6/1992), ÙËÓ α•ÚΖÁÚ·ÊÔ 5 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 114 ÚÔ~ Ó.2362/ 1995 (ÈÚ¬†~ • αfi 9/11/ 1995), ÙËÓ α•ÚΖÁÚ·ÊÔ 11 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 14 ÚÔ~ Ó.2579/1998 (ÈÚ¬†~ • αfi 1/1/1998) Î·Ë ÙËÓ α•ÚΖ- ÁÚ·ÊÔ 4 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 1 ÚÔ~ Ó.2892/2001 (ÈÚ¬†~ • αfi 9/3/2001)
41 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 3	ÖÚÚÚÔ 10 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 5 ÚÔ~ Ó.2386/1996 (ÈÚ¬†~ • αfi 7/3/1996)		
41 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 4	ÖÚÚÚÔ 13 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 5 ÚÔ~ Ó.2753/1999 (ÈÚ¬†~ • αfi 17-11-99)		
42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 1 αÄÛË- αÚÔÜÄË~ • ä Î·Ë μä ~ αÔ- αÄÛËαÚÔÜÄË~ ·ä Î·Ë , ä	ÖÚÚÚÔ 42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 1 αÄÛËαÚÔÜÄË~ • ä Î·Ë μä ~ αÔαÄÛËαÚÔÜÄË~ ·ä Î·Ë , ä ÚÔ~ μιϕ (ÈÚ¬†~ • αfi 1/1/1972)	43 θόφιÙÈÙ· Bā	ÖÚÚÚÔ 26 θόφιÙÈÙÄ~ μä, °ä, ϕäÎ·Ë ääÚÔ~ 0%ÊÎ·
42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 2	ÖÚÚÚÔ 20 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 4 ÚÔ~ Ó.2166/1993, ÌÄ ÙËÓ Ôαϋ· αÚÔÚÛ·ÌËÎÄ αÄÛ· αÚ~ ÙË ÄäÚÛËÓ α•ÚΖÁÚ· ÊÔ 1 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 42 ÚÔ~ μιϕ (ÈÚ¬†~ • αfi 24/8/1993)	43 θόφιÙÈÙ· °ä αÄÛ·αÚ~ ÙË %ä	ÖÚÚÚÔ 103 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 9 ÚÔ~ Ó. 1892/1990 (ÈÚ¬†~ • αfi 31/7/1990)
42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔË 3 αÄÛË- αÚÔÜÄË~ • ä Î·Ë μä, 4 Î·Ë 5	ÖÚÚÚÔ 42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔË 2, 3 αÄÛËαÚÔÜÄË~ • ä Î·Ë μä Î·Ë 4 ÚÔ~ μιϕ (ÈÚ¬†~ • αfi 1/1/1972). ' α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 3 Î·Ù·Ú Á·ÌËÎÄ ÌÄ ÚÔ ΖÚÚÚÔ 33 ÚÔ~ Ó.12/1975 (• αfi 30/1/1975) Î·Ë Äα·ó·Ê·Ú· ÌËÎÄ ÜÄ ÈÚ¬† ÌÄ ÙËÓ α•ÚΖ- ÁÚ·ÊÔ 5 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 63 ÚÔ~ Ó.1041/1980 (• αfi 2/4/1980)	43 θόφιÙÈÙ· °ä αÄÛ·αÚ~ ÙË Ää	ÖÚÚÚÔ 30 ÚÔ~ Ó. 2836/ 2000 (ÈÚ¬†~ • αfi 24/7/2000)
		43 θόφιÙÈÙ· °ä αÄÛ·αÚ~ ÙË %ä	ÖÚÚÚÔ 103 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 9 ÚÔ~ Ó. 1892/1990 (ÈÚ¬†~ • αfi 31/7/1990)
		44 η·ÚΖÁÚ·ÊÔË 1 Î·Ë 3 αÄÛËαÚÔÜÄË~ ·ä Î·Ë , ä	ÖÚÚÚÔ 44 α•ÚΖÁÚ·ÊÔË 1 Î·Ë 2 αÄÛËαÚÔÜÄË~ ·ä Î·Ë , ä ÚÔ~ μιϕ (ÈÚ¬†~ • αfi 1/1/1972), ÜÄ Ù~ Ó%··Ùfi ÌÄ ÚÔ ΖÚÚÚÔ 17 α•ÚΖÁÚ·- ÊÔ~ 4 ÚÔ~ Ó.1473/1984 (ÈÚ¬†~ • αfi 18/2/1983)
42 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 6 (αÚÔÚ· Ά%ΖÊË·)	ÖÚÚÚÔ 6 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 7 ÚÔ~ Ó.1947/1991, ÌÄ ÙËÓ Ôαϋ· αÚÔÚÛ·ÌËÎÄ α•ÚΖ ÁÚ·ÊÔ~ 5 ÚÔ ΖÚÚÚÔ 42 ÚÔ~ μιϕ (ÈÚ¬†~ • αfi 14/5/1991) Î·Ë ·ÖÛËÎ·Ù·- ÚÚΖιËÎÄ ÌÄ ÙËÓ α•ÚΖÁÚ·- ÊÔ 2 ÚÔ~ ΖÚÚÚÔ~ 19 ÚÔ~ Ó.2459/1997 (ÈÚ¬†~ • αfi 18/2/1997)	44 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 2	ÖÚÚÚÔ 173 α•ÚΖÁÚ·ÊÔË 2 Î·Ë 4 Ó.%·210/1973 (ÈÚ¬†~ • αfi 5/10/1973)
		44 α•ÚΖÁÚ·ÊÔ~ 4	ÖÚÚÚÔ 8 Ó.2459/1997 (ÈÚ¬†~ • αfi 18.2.1997 ÄË· ÏË· 10ÄÛ·)

[illegible]

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \partial^m D \partial_i \Phi p \cdot D \cdot \partial \partial_i \eta \div \Delta \partial_i^m \partial^a \cdot D \partial \varepsilon' \dot{U} \cdot i$
 ${}^m D \cdot f \varepsilon f \cdot D' {}^m \partial \Phi p \dot{U} \eta \div p' {}^m {}^m$

• ὙΠΟΥ. Ὡ%ΕΤ.	ἩΕΑ~
	ζύιύ0~ 17 Ὑ0~ 0.1947/1991
57	60 Ὡ0~ 60 Ὑ0~ μi Φ (Ε0~+~ · Αfi 1/1/1972). D0 Α0000 Α%ζΕΕ0 · ~Ὑ0+ · Ὡ0ΕΤ· Ὑ· Ὡ0ζιΕΤΑ ΙΑ Ὡ0 Α· ὙζΑΥ· Ε0 3 Ὑ0~ ζύιύ0~ 44 Ὑ0~ 0.1249/1982 (Ε0~+~ · Αfi 9/3/1982), ὩΑ Ὑ0%~ · Ὡifi ΙΑ Ὡ0 Α· Ὑζ- ΑΥ· Ε0 5 Ὑ0~ ζύιύ0~ 17 Ὑ0~ 0.1947/1991 Ι· Ε ΙΑ Ὡ0 Α0, Α0~ Ὡ0 Αα Ὑ0~ ζύιύ0~ 10 Ὑ0~ 0.1284/ 1982, ΙΑ Ὡ0 Ὡ0, Ι~Ὑ0- iΕΤΑ Ε · Αfi Ε· Ὡ0 Ὑ0~ ΑΑ0~ Ὡ0+~ +ΕΤ000iΕΤ00 Ὡ2883/88/26.4.1982
58 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 1	61 Ὡ0fi Ὡ0Ε0 · Α Α· Ὑζ- ΑΥ· Ε0Ε 1, 2, 3, 4, 5 Ι· Ε 6 61 Ὡ0fi Ὡ0Ε0 · Α Α· Ὑζ- ΑΥ· Ε0~ 7 Ὡ0~ 57 Ὑ0~ μi Φ (Ε0~+~ · Αfi 1/1/1972)
58 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 2	Ὡ0~ 61 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 7 Ὑ0~ μi Φ (Ε0~+~ · Αfi 1/1/1972) fi Α~ · Ὡ0ΕΤ· Ὑ· Ὡ0ζιΕΤΑ ΙΑ Ὡ0 ζύιύ0 44 Ὑ0~ 0.814/1978 (Ε0~+~ · Αfi 13/9/1978)
58 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 3	Ὡ0~ 61 Α· ὙζΑΥ· Ε0Ε 8 Ι· Ε 9 Ὑ0~ μi Φ (Ε0~+~ · Αfi 1/1/1972)
58 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 4	Ὡ0~ 6 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 2 Ὑ0~ 0.1947/1991, ΙΑ Ὡ0 Ὡ0, Α0000iΕΤΑ Ὡ0 ζύιύ0 61 Ὑ0~ μi Φ Α· Ὑζ- ΑΥ· Ε0~ 10 (Ε0~+~ · Αfi 14/5/1991)
59	61 Ὡ0fi Ὡ0Ε0 · μα Α· ὙζΑΥ· Ε0Ε 1 Α0Ε Α0000ΑΕ~ · α Ι· Ε , α, 2 Ι· Ε 3 61 Ὡ0fi Ὡ0Ε0 · μα Α· Ὑζ- ΑΥ· Ε0~ 4 62 Ἡ· ὙζΑΥ· Ε0~ 1 Α0Ε- Α0000ΑΕ~ · α Ι· Ε , α Ὡ0~ 59 Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 2 Ὑ0~ μi Φ (Ε0~+~ · Αfi 1/1/1972), fi Α~ Ε Α· Ὑζ ΑΥ· Ε0~ 1 Ι· Ὑ· ὩΑ<iΕΤΑ (· Αfi 18/2/1997) ΙΑ Ὡ0 Α0, Α0~ Ὡ0 1 Ὑ0~ ζύιύ0~ 2 Ὑ0~ 0.2459/1997. Α· ὙζΑΥ· Ε0~ 2 · Ὡ0ΕΤ· Ὑ· Ὡ0ζιΕΤΑ ΙΑ Ὡ0 Α· ὙζΑΥ· Ε0 2 Ὑ0~ ζύιύ0~ 44 Ὑ0~ 0.1249/1982 (Ε0~+~ · Αfi 9/3/1982), ὩΑ Ὑ0%~ · Ὡifi ΙΑ Ὡ0 Α· ὙζΑΥ· Ε0 5

[illegible]

$$\begin{aligned} & \mathbb{T} \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I \\ & \mathbb{T}' \cdot {}^{\circ} \partial^{\text{TM}} D \emptyset i \cdot \mathbb{C} p \cdot D \cdot \cdot \partial \emptyset i \cdot \mathbb{T} \div \dot{A} \partial i \cdot {}^{\text{TM}} \emptyset^a \cdot D \emptyset \mathcal{E}' \dot{U} \cdot i \\ & \quad {}^{\text{TM}} D \cdot \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \cdot {}^{\text{TM}} (\emptyset \mathbb{C} p \dot{U} \mathbb{T} \div p' \cdot {}^{\text{TM}} \cdot {}^{\text{TM}} \end{aligned}$$

• ÚÍÚ• Ò%ÊÎ•	¶ÊÁ~
	(ÊÛ†~ • ¶fi 28/5/1976)
73 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 8	ÕÚÍÚÔ 15 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 17/10/1978), fi¶~ ÛÚÔÒÁÔÒÁÔÊ<ÌÊÎÁ Î•Û Û~Ì¶ÊÛÛÔÛÔÛÎÊÎÁ ÌÁ ÛÊ~ ¶•Ú•ÁÚ¿ÊÔ~ 1 Î•Û 2 ÛÔ~ ÛÔÛ•ÚÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ ÛÔ~ Ó.979/1979 (ÊÛ†~ • ¶fi 12/10/1979) Î•Û ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 39 ÛÔ~ Ó.1041/1980 (ÊÛ†~ • ¶fi 2.4.1980)
74	ÕÚÍÚÔ 74 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
75 (• ¶fi 11/9/1997 ÊÛ†Ô~Ó ÔÊ %Ê•Ú¿ÌÁÊ~ ÛÔ~ Ó.2523/1997)	ÕÚÍÚÔ 75 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 1 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972), fi¶~ ÛÔ •ÔÔ- Û•ÚÔ fiÛÔ ÛÊ~ ¶•Ú•ÁÚ¿- ÊÔ~ •Û<~ ÛÚÔÒÁÔÒÁÔÊ<ÌÊ- ÎÁ ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 33 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1979) Î•Û fi¶~ Ê ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ •Û<•ÔÛÊÎ- Û•ÔÛ¿ÌÊÎÁ ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿- ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 31 ÛÔ~ Ó.2065/1992 (ÊÛ†~ • ¶fi 30/6/1992)
	ÕÚÍÚÔ 75 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 2 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972), fi¶~ ÛÚÔÒÁÔ- ÒÊ<ÌÊÎÁ ÛÔ ÒÔÔÔÛÛÛ ÛÔ~ ¶ÛfiÛÛÁÚÔ~ ÊfiÛÔ~ ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 31 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1979) Î•Û ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 16 ÛÔ~ Ó.1563/ 1985 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/ 1986)
	ÕÚÍÚÔ 75 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 3 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	ÕÚÍÚÔ 75 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 4 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972), fi¶~ ÛÚÔÒÁÔ- ÒÊ<ÌÊÎÁ ÛÔ ÒÔÔÔÛÛÛ ÛÔ~ ¶ÛfiÛÛÁÚÔ~ ÊfiÛÔ~ ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 30 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1979)
	ÕÚÍÚÔ 75 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 5, 6, 7, 8, 9 Î•Û 10 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	76 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3
	77 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 ¶ÁÚÊ- ÒÔÔÁÊ~ •ã, ,ã, Áã Î•Û %ã, 3 Î•Û 4
	78
	79 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3
	80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3
	80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 4
	ÕÚÍÚÔ 76 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972), fi¶~ Ê ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 2 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ •ÛÔ¿ •ÔÛÊÎ•Ú• Ú¿ÌÊÎÁ ÌÁ ÛÔ ¿ÚÍÚÔ 18 ÛÔ~ Ó.1591/1986 (ÊÛ†~ • ¶fi 24/4/1986)
	ÕÚÍÚÔ 77 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 ¶ÁÚÊÒÔÔÁÊ~ •ã, ,ã, Áã Î•Û %ã, 3 Î•Û 4 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	ÕÚÍÚÔ 78 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	ÕÚÍÚÔ 79 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	ÕÚÍÚÔ 80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 1, 2 Î•Û 3 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972)
	ÕÚÍÚÔ 80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ~ 4 ÛÔ~ µ¡¢ (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1972), fi¶~ ÛÔ ÒÔÔÔ ÛÛÛ ÛÔ~ ¶ÛfiÛÛÁÚÔ~ ÊfiÛÔ~ ÌfiÁ~ •Ô•ÎÛÊ,Ô¿~ %<Î~ÔÊ~ •¶fi 10% •Û< ÌÊÎÁ ÛÁ 12% ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿- ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 31 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/79) Î•Û ÛÁ 15% ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 16 ÛÔ~ Ó.1563/ 1985 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/ 1986) Î•Û ÛÔ ÒÔÔÔÛÛÛ 30% ÌfiÁ~ ¶•Ú¿ÌÁÊ„Ê~ ÔÛ•ÚÛÊÎÁ ÛÁ 45% ÌÁ ÛÊÔ ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔ 1 ÛÔ~ ¿ÚÍÚÔ~ 30 ÛÔ~ Ó.820/1978 (ÊÛ†~ • ¶fi 1/1/1979) (• ¶fi 11/9/1997 ÊÛ†Ô~Ó ÔÊ %Ê- Ú¿ÌÁÊ~ ÛÔ~ ÓfiÛÔ~ 2523/1997)
	80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 5 Î•Û 6
	ÕÚÍÚÔ 80 ¶•Ú¿ÁÚ•ÊÔÊ 5

[illegible]

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \circ \partial^m D \partial i \cdot \Phi p \cdot D \cdot \cdot \partial \partial i \cdot \eta \div \Delta \partial i \cdot \partial^a \cdot D \cdot \partial \varepsilon' \cdot \dot{U} \cdot i$
 ${}^{TM} D \cdot \cdot f \varepsilon f \cdot D' \cdot {}^{TM} \dot{U} \Phi p \dot{U} \eta \div p' \cdot {}^{TM} \cdot {}^{TM}$

• • • • •	• • • • •	• • • • •	• • • • •
82 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 7$	Θύιύ0 2 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 4$ 0.2557/1997		ύ0~ 0.2020/1992 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 28/2/1992)
83 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1, 2, 3$ $\dot{I} \cdot \dot{E} 4$	Θύιύ0 83 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1,$ 2, 3 $\dot{I} \cdot \dot{E} 4$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)	87 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$	Θύιύ0 87 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)
84 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$ $\dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{E}-$ $\dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \dot{E} \sim \cdot \dot{a}, \cdot \dot{a}, \dot{A} \dot{a}, \% \dot{a},$ $\dot{A} \dot{a}, \dot{U} \dot{U} \dot{a} \dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{a}$	Θύιύ0 84 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$ $\dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \dot{E} \sim \cdot \dot{a}, \cdot \dot{a}, \dot{A} \dot{a}, \% \dot{a},$ $\dot{A} \dot{a}, \dot{U} \dot{U} \dot{a} \dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{a} \dot{U} \dot{O} \sim \mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)	87 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$	Θύιύ0 87 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972). ${}^{TM} \dot{U} \dot{O} \cdot \dot{A} \% \dot{Z} \dot{E} \dot{E} \dot{O}$ • $\sim \dot{U} \dot{C} \sim \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{O} \dot{A} \dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{O}$ • $\dot{O} \dot{U} \dot{E} \dot{I} \cdot \dot{U} \cdot \dot{U} \dot{O} \dot{Z} \dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O}$ • $\dot{U} \dot{C} \sim \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 1$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim 53$ ύ0~ 0.542/1977 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 14/2/1977) $\dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{O} \dot{U} \dot{E} \dot{I} \cdot \dot{U} \cdot$ $\dot{O} \dot{U} \dot{Z} \dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \% \dot{A} \dot{U} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{A} \% \dot{Z} \cdot$ $\dot{E} \dot{E} \dot{O} \cdot \dot{U} \dot{C} \sim \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 2$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim \dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{O} \dot{f} i \dot{I} \dot{O} \sim$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 14/2/1977)
84 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$	Θύιύ0 84 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972), $\dot{f} i \dot{A} \sim \cdot \sim \dot{U} \dot{C}$ • $\dot{O} \dot{U} \dot{E} \dot{I} \cdot \dot{U} \cdot \dot{U} \dot{O} \dot{Z} \dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O}$ $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 5$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim$ 18 ύ0~ 0.1473/1984 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 7/9/1984)		
85 $\partial \theta \dot{f} i \dot{U} \dot{E} \dot{U} \cdot \cdot \dot{a} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \cdot$ $\dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$	Θύιύ0 85 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972), $\dot{f} i \dot{A} \sim \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{O}$ $\dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{U} \cdot \cdot \sim \dot{U} \dot{C} \cdot \% \dot{A} \dot{U} \dot{A} \dot{U} \dot{O}$ $\dot{A} \% \dot{Z} \dot{E} \dot{E} \dot{O} \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot$ $\dot{E} \dot{O} 5$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim 12$ ύ0~ 0.1967/1991 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 14/5/1991 $\dot{U} \dot{Z} \dot{I} \dot{E} \cdot \dot{O} \cdot \dot{I} \dot{A}$ $\dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 6$ ύ0~ $\cdot \% \dot{E} \dot{O} \sim \dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim \dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{O} \dot{f} i \dot{I} \dot{O} \sim$)	87 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 3$	Θύιύ0 87 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 3$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)
		88 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1$ $\dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{E}-$ $\dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \dot{E} \sim \cdot \dot{a}, \cdot \dot{a}, \dot{A} \dot{a}, \% \dot{a}$ $\dot{I} \cdot \dot{E} \dot{A} \dot{a} \dot{I} \cdot \dot{E} 2$	Θύιύ0 88 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1$ $\dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \dot{E} \sim \cdot \dot{a}, \cdot \dot{a}, \dot{A} \dot{a}, \% \dot{a}$ $\dot{I} \cdot \dot{E} \dot{A} \dot{a} \dot{I} \cdot \dot{E} 2$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)
		89 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$	Θύιύ0 89 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 1$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972). ${}^{TM} \dot{a} \cdot \sim \dot{U} \dot{C} \cdot \dot{A} \dot{U} \dot{O}$ $\dot{U} \dot{O} \dot{A} \dot{I} \cdot \dot{O} \% \dot{A} \dot{U} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{I} \cdot \dot{E}$ $\dot{U} \dot{U} \dot{O} \dot{O} \dot{A} \% \dot{Z} \dot{E} \dot{E} \cdot \cdot \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O}$ $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 1$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim$ 32 ύ0~ 0.2065/1992 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 30/6/1992)
85 $\partial \theta \dot{f} i \dot{U} \dot{E} \dot{U} \cdot \cdot \dot{a} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \cdot$ $\dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 2 \dot{I} \cdot \dot{E} 3$	Θύιύ0 85 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 2$ $\dot{I} \cdot \dot{E} 3$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)		
85 $\partial \theta \dot{f} i \dot{U} \dot{E} \dot{U} \cdot \cdot \dot{a} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \cdot$ $\dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1$ $\dot{A} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \dot{E} \sim \cdot \dot{a}$ $\dot{I} \cdot \dot{E} \cdot \dot{a}, 2 \dot{I} \cdot \dot{E} 3$	Θύιύ0 5 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1, 2$ $\dot{I} \cdot \dot{E} 3$ ύ0~ 0.3629//1956 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 16/11/1956) $\dot{I} \cdot \dot{E} \dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} 39 \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot$ $\dot{E} \dot{O} \sim 1$ ύ0~ 0.1473/1984 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 7/9/1984)	89 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$	Θύιύ0 89 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972)
85 $\partial \theta \dot{f} i \dot{U} \dot{E} \dot{U} \cdot \cdot \mu \dot{a} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \cdot$ $\dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 4$	Θύιύ0 39 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 2$ ύ0~ 0.1473/1984 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 7/9/1984)	90	Θύιύ0 90 ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972). • $\sim \dot{U} \dot{f} i \cdot \dot{O} \dot{U} \dot{E} \dot{I} \cdot \dot{U} \cdot \dot{U} \dot{O} \dot{Z} \dot{I} \dot{E} \dot{I} \dot{A} \dot{I} \dot{A}$ $\dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 2$ ύ0~ $\dot{Z} \dot{U} \dot{I} \dot{U} \dot{O} \sim 30$ ύ0~ 0. 2065/ 1992 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 30/6/ 1992)
86 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1, 2, 3,$ 4, 5, 6 $\dot{I} \cdot \dot{E} 7$	Θύιύ0 86 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1,$ 2, 3, 4, 5, 6 $\dot{I} \cdot \dot{E} 7$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972), $\dot{U} \dot{A}$ $\dot{U} \sim \dot{O} \% \cdot \dot{U} \dot{I} \dot{f} i \dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{O}$ 0.1329/1983 (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 28/2/1983)	91 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1 \dot{I} \cdot \dot{E} 2$	Θύιύ0 91 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \dot{E} 1$ $\dot{I} \cdot \dot{E} 2$ ύ0~ $\mu i \Phi$ (έ0~+~ • $\dot{A} \dot{f} i$ 1/1/1972), $\dot{U} \dot{A} \dot{U} \sim \dot{O} \% \cdot \dot{U} \dot{I} \dot{f} i$ $\dot{I} \dot{A} \dot{U} \dot{E} \dot{O} \dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} 5$ ύ0~
86 $\eta \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 8$	Θύιύ0 22 $\dot{A} \cdot \dot{U} \dot{Z} \dot{A} \dot{U} \cdot \dot{E} \dot{O} \sim 5$		

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \partial^m D \partial i \cdot \Phi p \cdot D \cdot \partial \partial i \cdot \eta \div \Delta \partial i^m \partial^a \cdot D \partial \varepsilon' \cdot \dot{U} \cdot i$
 ${}^{TM} D \cdot \cdot f \varepsilon f \cdot D' {}^{TM} \partial \Phi p \dot{U} \eta \div p' {}^{TM} {}^{TM}$

• ὙΠΟΘΕΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
92 ὙΠΟΘΕΣΗ 92 ὙΠΟΘΕΣΗ 17 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 98 ὙΠΟΘΕΣΗ 17 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
93 ὙΠΟΘΕΣΗ 92 ὙΠΟΘΕΣΗ 17 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 98 ὙΠΟΘΕΣΗ 17 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
94 ὙΠΟΘΕΣΗ 94 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 99 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
95 ὙΠΟΘΕΣΗ 95 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 99 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
96 ὙΠΟΘΕΣΗ 96 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 100 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
97 ὙΠΟΘΕΣΗ 97 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 101 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991
98 ὙΠΟΘΕΣΗ 98 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991	ὙΠΟΘΕΣΗ 102 ὙΠΟΘΕΣΗ 1 ὙΠΟΘΕΣΗ 1991

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \partial^m D \partial_i \Phi p \cdot D \cdot \partial \partial_i \eta \div \Delta \partial_i^m \partial^a \cdot D \partial \varepsilon' \cdot U \cdot i$
 ${}^m D \cdot f \varepsilon f \cdot D' {}^m U \Phi p U \eta \div p' {}^m {}^m$

• • • • •	• • • • •	• • • • •	• • • • •
• • • • •	• • • • •	• • • • •	• • • • •
102	• • • • •	104	• • • • •
102	• • • • •	105	• • • • •
102	• • • • •	105	• • • • •
102	• • • • •	105	• • • • •
102	• • • • •	106	• • • • •
102	• • • • •	106	• • • • •
102	• • • • •	106	• • • • •
102	• • • • •	107	• • • • •
103	• • • • •		
103	• • • • •		

$\eta \cdot f \cdot f D' \cdot a \cdot I$
 $\eta' \cdot \partial^{\text{TM}} D \partial_i \cdot \Phi p \cdot D \cdot \partial \partial_i \cdot \eta \div \Delta \partial_i^{\text{TM}} \partial^a \cdot D \partial \mathcal{E}' \dot{U} \cdot i$
 $^{\text{TM}} D \cdot \cdot f \mathcal{E} f \cdot D' \cdot ^{\text{TM}} \dot{U} \Phi p \dot{U} \cdot \eta \div p' \cdot ^{\text{TM}} \cdot ^{\text{TM}}$

• Ὀιῦ • Ὠ%ἔἱ •	ἥἔἈα~
$\mathcal{A} \dot{A} \dot{U} \mathcal{E} \mathcal{A} \dot{U} \dot{O} \dot{U} \dot{A} \mathcal{E} \sim \cdot \tilde{a} \hat{I} \cdot \dot{E} \cdot , \tilde{a} \hat{I} \cdot \dot{E}$ 118 2 Ὀῶ~ μῖ Φ (ἔὈ~+~ · Ἀfi 1/1/1972), fi Ἀ^~ · Ὀῶἔἱ · Ὀ~ Ὀῶζῖ ἔἱ Ἄ ἱ Ἄ Ὀἔ Ὀ Ἀ · Ὀζ Ἀ Ὀ~ ἔὈ 1 Ὀῶ~ ζ Ὀι Ὀῶ~ 34 Ὀῶ~ 0.820/1978 (ἔὈ~+~ 17/10/1978)	ὈὈι ὈὈ 118 Ὀῶ~ μῖ Φ (ἔὈ~+~ · Ἀfi 1/1/1972)
119 ἔὈ 1 Ὀῶ~ ζ Ὀι Ὀῶ~ 34 Ὀῶ~ 0.820/1978 (ἔὈ~+~ 17/10/1978)	ὈὈι ὈὈ 119 Ὀῶ~ μῖ Φ (ἔὈ~+~ · Ἀfi 1/1/1972)
120 ὈὈι ὈὈ 55 Ὀῶ~ 0.1641/ 1919, fi Ἀ^~ Ἀ Ἀ · Ὀ · ἔἈ Ὀ Ἀ Ὀ · ἔ Ὀ Ἀ ἔὈ~+ ἱ Ἄ ὈὈ ζ Ὀι ὈὈ 1 ὈὈ~ Ὀ.% 81/1974 (ἔὈ~+~ · Ἀfi 2/10/1974)	ὈὈι ὈὈ 120 Ὀῶ~ μῖ Φ (ἔὈ~+~ · Ἀfi 1/1/1972)
121 ἥ · Ὀζ Ἀ Ὀ · ἔὈἔ 1 Ἀ Ἀ Ὀ ἔ- Ἀ ὈὈ Ὀ Ἀ ἔ~ · ἄ, , ἄ ἱ · ἔ 2	ὈὈι ὈὈ 121 Ἀ · Ὀζ Ἀ Ὀ · ἔὈἔ 1 Ἀ Ἀ Ὀ ἔ Ἀ ὈὈ Ὀ Ἀ ἔ~ · ἄ ἱ · ἔ , ἄ ἱ · ἔ 2 Ὀῶ~ μῖ Φ (ἔὈ~+~ · Ἀfi 1/1/1972)
122	ὈὈι ὈὈ 124 Ὀῶ~ μ. ῖ . Φ. ".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας».

Κύριε Υπουργέ έχετε να κάνετε καμία παρατήρηση;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, στην παράγραφο 1 του άρθρου 159 του σχεδίου νόμου οι τελευταίες επτά σειρές οι οποίες αρχίζουν «η κατάδικη σε οποιαδήποτε ποινή... προσήκοντα πειθαρχικό έλεγχο» διαγράφονται για το λόγο ότι είχα δεχθεί πρόταση από την πλευρά των Βουλευτών να διαγραφεί η διάταξη 156 παράγραφος 3 που προβλέπει «εξ ολιγωρίας τέλεση...».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Καλώς.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών: «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» με τη νομοτεχνική αυτή παρατήρηση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο με τη νομοτεχνική αυτή παρατήρηση.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών: «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση, κατ' αρχήν, κατ' άρθρον και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

1. Η Τελωνειακή Νομοθεσία, που θεσπίζεται με τον παρόντα Κώδικα, εφαρμόζεται από τις Τελωνειακές Αρχές:

- α) στις εμπορικές συναλλαγές της χώρας με τρίτες χώρες, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία,
- β) στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και
- γ) στα κοινοτικά ή μη εμπορεύματα που τελούν υπό ειδική τελωνειακή παρακολούθηση.

2. Οι διατάξεις του δεύτερου μέρους, άρθρα 12 μέχρι και 23 του παρόντα Κώδικα, δεν εφαρμόζονται στα κοινοτικά προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τέλος ταξινομήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2 Τελωνειακό έδαφος

1. Το τελωνειακό έδαφος της χώρας περιλαμβάνει το χερσαίο, ηπειρωτικό και νησιωτικό τμήμα, τα χωρικά ύδατα, τα εσωτερικά θαλάσσια ύδατα και τον εναέριο χώρο. Οι Ελεύθερες Ζώνες και ελεύθερες αποθήκες αποτελούν ειδικά τμήματα του τελωνειακού εδάφους της χώρας.

2. Στο τελωνειακό έδαφος συνιστώνται Τελωνειακές Αρχές, αρμόδιες για την εφαρμογή της Τελωνειακής και συναφούς Εθνικής, Κοινοτικής και Διεθνούς Νομοθεσίας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα των Τελωνειακών Αρχών.

4. Επί του τελωνειακού εδάφους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Γεωργίας και κατά περίπτωση Εμπορικής Ναυτιλίας, καθο-

ρίζονται τα σημεία εισόδου - εξόδου εμπορευμάτων και επιβατών, στα οποία λειτουργούν υποχρεωτικά Τελωνειακές Αρχές.

Άρθρο 3 Αρμοδιότητες

1. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας εμπίπτει η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Κώδικα, του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα, της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας για την παρακολούθηση των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και των προδρόμων ουσιών, η βεβαίωση και είσπραξη δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων επιβαλλόμενων σύμφωνα με την ανωτέρω Νομοθεσία, η διαχείριση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), καθώς και η ανταλλαγή και διαχείριση πληροφοριών που περιέρχονται σε αυτή, μέσω πληροφοριακών συστημάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο και αφορούν θέματα αρμοδιότητάς της.

Στην αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας επίσης εμπίπτει η εφαρμογή συναφούς νομοθεσίας, που της έχει ανατεθεί, καθώς και η βεβαίωση και είσπραξη επιβαρύνσεων, που επιβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτήν.

2. Η Τελωνειακή Υπηρεσία είναι επίσης αρμόδια, δια των οργάνων της στα σημεία εισόδου - εξόδου, σε τελωνειακούς περιβάλλοντες και στο εν γένει τελωνειακό έδαφος, για την προάσπιση της δημόσιας υγείας και την προστασία του κοινωνικού συνόλου, να ελέγχει πρόσωπα, αποσκευές, εμπορεύματα και μεταφορικά μέσα, για τον εντοπισμό απ' ενός παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, ψυχοτρόπων ή τοξικών ουσιών, όπλων, εκρηκτικών, πυρηνικών υλικών, κεφαλαίων προερχόμενων από οικονομικές εγκληματικές δραστηριότητες, πολιτιστικών αγαθών, πειρατικών προϊόντων, προϊόντων παραποίησης ή απομίμησης, ασέμνων ειδών, και απ' ετέρου παρατυπιών που αφορούν μεταφορές, αλιεία, λαθρομετανάστευση, προστασία περιβάλλοντος, διακίνηση ειδών πνευματικής ιδιοκτησίας, άγριας πανίδας και χλωρίδας, προδρόμων ουσιών, καθώς και παρατυπιών που δεν κατονομάζονται στην παρούσα παράγραφο και διαπιστώνονται κατά τους ελέγχους, που της έχουν ανατεθεί, με Ειδικές Κοινοτικές - Εθνικές Διατάξεις, Διεθνείς Συνθήκες και συμφωνίες για την προστασία των εθνικών συμφερόντων και των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

3. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας ανήκει η εποπτεία, ο έλεγχος και η φύλαξη, όπου απαιτείται, των χώρων που έχουν αναγνωρισθεί ως τελωνειακοί περίβολοι και αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης ή έχουν εγκριθεί ως Ελεύθερες Ζώνες. Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου, καθώς και των διατάξεων της Ποινικής Δικονομίας, που αφορούν την τέλεση ανακριτικών πράξεων, η είσοδος εντός των χώρων αυτών οποιουδήποτε υπαλλήλου άλλης δημόσιας δικτυικής υπηρεσίας επιτρέπεται κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης και έγκρισης του Προϊσταμένου της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Η αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας σε υποκείμενους σε τελωνειακή επιτήρηση χώρους Μεθοριακών Τελωνείων και Τελωνείων Διεθνών Λιμένων και Αερολιμένων περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στον έλεγχο των διαβατηρίων. Η εγκατάσταση αστυνομικών ή λιμενικών φυλάκων στα σημεία εισόδου - εξόδου και σε τελωνειακούς περιβάλλοντες αποσκοπεί στην τήρηση της έννομης τάξης εντός των χώρων αυτών και δεν παρέχεται στα αστυνομικά ή λιμενικά όργανα η αρμοδιότητα ελέγχου εμπορευμάτων, μεταφορικών μέσων, αποθηκών και αποσκευών ταξιδιωτών.

4. Οι Τελωνειακοί υπάλληλοι μπορούν να ελέγχουν την ταυτότητα των προσώπων που εισέρχονται, εξέρχονται ή κυκλοφορούν στους τελωνειακούς περιβάλλοντες, καθώς και στο τελωνειακό έδαφος της χώρας, σε συνδυασμό με τους διενεργούμενους τελωνειακούς ελέγχους. Κατά πάντα χρόνο οι υπάλληλοι της Τελωνειακής Υπηρεσίας επισκέπτονται κάθε χώρο υποκείμενο σε τελωνειακή επιτήρηση, όπως αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης, Ελεύθερες Ζώνες και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις, για επιθεώρηση και

έλεγχου των ευρισκόμενων σ' αυτές εμπορευμάτων και των συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων τα οποία αποδεικνύουν τη νόμιμη κατοχή και σύννομη διαχείριση.

5. Για τη διαπίστωση τελωνειακής παράβασης οι τελωνειακοί υπάλληλοι καθώς και οι, από τον Υπουργό Οικονομικών με ειδικές διαταγές συγκεκριμένου περιεχομένου και χρονικής ισχύος, εξουσιοδοτημένοι οικονομικοί υπάλληλοι, κατόπιν έγκαιρης ενημέρωσης του Προϊσταμένου του Τελωνείου, μπορούν να διενεργούν ελέγχους επί όλων των αγαθών, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, τόσο κατά το στάδιο της διακίνησης όσο και κατά το στάδιο της εναπόθεσής τους στους χώρους της ασκούμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων και των υφιστάμενων αποθεμάτων με βάση τα τηρούμενα στοιχεία και να ενεργούν ελέγχους των βιβλίων και λοιπών στοιχείων οποιασδήποτε επιχείρησης ή ιδιώτη. Επιπλέον οι τελωνειακοί υπάλληλοι μπορούν να προβαίνουν σε κάθε εξέταση ή έρευνα και να ενεργούν όλες τις ανακριτικές πράξεις προς διαπίστωση των αδικημάτων λαθρεμπορίας, δασμοφοροδιαφυγής ή οποιασδήποτε άλλης τελωνειακής παράβασης, έχοντας τα καθήκοντα και δικαιώματα των ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.).

6. Οι τελωνειακοί υπάλληλοι για τον έλεγχο, τη διαπίστωση της απόκρυψης, κατοχής ή μεταφοράς με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω υποκειμένων ειδών ή απαγορευμένων ουσιών, σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, μπορούν να χρησιμοποιούν κάθε κατάλληλο επιστημονικό μέσο.

Οι τελωνειακοί υπάλληλοι κατά την εκτέλεση των ελεγκτικών και διωκτικών καθηκόντων τους δικαιούνται να οπλοφορούν. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις οπλοφορίας, οι περιπτώσεις οπλοχρησίας, ο τρόπος εκπαίδευσης και προμήθειας του αναγκαίου οπλισμού, καθώς και οι σχετικές αναγκαίες λεπτομέρειες για τις μεθόδους και τον τρόπο αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος στον τομέα του λαθρεμπορίου και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και όπλων.

7. Η Τελωνειακή Υπηρεσία συνεργάζεται με άλλες Υπηρεσίες του εσωτερικού ή του εξωτερικού στον τομέα της αρμοδιότητάς της και παρέχει τη συνδρομή της σε αυτές, όπως ορίζεται από ειδικές σχετικές διατάξεις. Οι άλλες Διοικητικές και Στρατιωτικές Αρχές και άλλες Υπηρεσίες και Φορείς του Δημόσιου Τομέα, έχουν υποχρέωση να συνδράμουν τους τελωνειακούς υπαλλήλους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον ζητηθεί, ενώ σε ουδέν ελεγχό υπόκεινται οι τελωνειακοί υπάλληλοι, από ιδιωτικό Φορέα Ασφάλειας ή Φρούρησης Χώρου υποκειμένου σε τελωνειακό έλεγχο, εφόσον δηλωθεί η ιδιότητά τους.

8. Για την εξυπηρέτηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και του εξαγωγικού της εμπορίου, η Τελωνειακή Υπηρεσία δια των οργάνων συνεργάζεται με τους οικονομικούς παράγοντες της χώρας και τους Διεθνείς Φορείς Εμπορίου και Διακίνησης Εμπορευμάτων προκειμένου να διασφαλίζεται:

- α) η πληροφόρηση και ενημέρωση του πολίτη και των παραγωγικών, εισαγωγικών και εξαγωγικών φορέων και τάξεων και
- β) το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης και προσφυγής.

Άρθρο 4

Απειθεία, εξύβριση, συκοφαντική δυσφήμιση, απειλή ή άσκηση βίας εναντίον τελωνειακών υπαλλήλων, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, τιμωρούνται κατά τις διατάξεις της Ποινικής Νομοθεσίας. Παράλληλα, αστικές απαιτήσεις, που γεννώνται εκ των ανωτέρω πράξεων διεκδικούνται κατά τις διατάξεις του Αστικού Δικαίου.

Άρθρο 5 Οράριο λειτουργίας

Η εκτέλεση τελωνειακών εργασιών και διατυπώσεων διενεργείται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες των Δημοσίων Υπηρεσιών.

Για τις ανάγκες όμως του εμπορίου, καθώς και για την εξυπηρέτηση των επιβατών, που διακινούνται μέσω των Διεθνών Λιμένων, Αερολιμένων και των Μεθοριακών Τελωνειακών Αρχών εισόδου - εξόδου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ιδιαίτερο ωράριο λειτουργίας των Τελωνειακών Αρχών.

Οι Προϊστάμενοι των Τελωνειακών Αρχών δύνανται να επιτρέπουν, μετά από αίτηση και με δαπάνες του ενδιαφερομένου, την εκτέλεση τελωνειακών εργασιών και διατυπώσεων και πέραν των εργάσιμων ημερών και ωρών.

Άρθρο 6 Τελωνειακός περίβολος

Τους τελωνειακούς περιβάλλους αποτελούν οι αναγκαίοι υποκείμενοι σε τελωνειακό έλεγχο, εποπτεία ή φρούρηση χώροι, που βρίσκονται εκτός του Τελωνειακού Καταστήματος και των τελωνειακών αποθηκών και δύνανται να χρησιμοποιηθούν και ως υπαίθριοι χώροι προσωρινής εναπόθεσης, στους οποίους εκτελούνται τελωνειακές εργασίες. Ως τελωνειακοί περίβολοι χρησιμοποιούνται και οι αναγκαίοι δημόσιοι χώροι λιμένων, αερολιμένων και σιδηροδρομικών σταθμών.

Τα όρια του τελωνειακού περιβάλλου, για κάθε Τελωνειακή Αρχή, καθορίζονται με απόφαση του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Τελωνειακής Περιφέρειας.

Άρθρο 7 Έγκριση εργασιών

1. Εργασίες, που αφορούν φόρτωση, εκφόρτωση, μεταφόρτωση και γενικά διακίνηση υποκειμένων σε δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις εμπορευμάτων, επιτρέπονται μόνο με έγγραφη άδεια της Τελωνειακής Αρχής.

2. Η άδεια εκδίδεται από την Τελωνειακή Αρχή για συγκεκριμένη περίπτωση εργασίας και για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και προβλέπει την παρουσία ή μη τελωνειακού υπαλλήλου κατά την εκτέλεση αυτής.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας ή και άλλων συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να απαγορευθεί η εισαγωγή φυτών, ζώων ή οποιωνδήποτε άλλων αντικειμένων, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας από μόλυνση ή ασθένεια και να επιβληθούν οι ποινές που προβλέπονται από τους ισχύοντες υγειονομικούς ή ειδικούς νόμους.

Άρθρο 8 Απαγορεύσεις

1. Απαγορεύεται σε πλοία, οποιασδήποτε χωρητικότητας και προέλευσης, που φέρουν φορτίο, το οποίο υπόκειται σε τελωνειακό έλεγχο, η προσέγγιση σε λιμάνια και όρμους, όπου δεν υπάρχει αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ή σε θέσεις που δεν έχουν εγκριθεί για εκφόρτωση από τις Τελωνειακές Αρχές.

2. Απαγορεύεται σε οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο, που μεταφέρει υποκείμενα σε τελωνειακές διαδικασίες ή σε δασμούς και φόρους εμπορεύματα, να τα εκφορτώσει σε μη εγκεκριμένο, από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές, σημείο στο εσωτερικό της χώρας.

Άρθρο 9 Περί ναυαγίου

1. Σε περιπτώσεις ναυαγίου τηρούνται οι διατάξεις των νόμων περί ναυαγίων και ναυαγιαρέσεων.

2. Οι Τελωνειακές Αρχές οφείλουν να παρέχουν τη συνδρομή τους, με κάθε δυνατό μέσο, στους ναυαγούς και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προς εξασφάλιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου, που αναλογούν σε προϊόντα του ναυαγίου, σε συνεργασία με τη Λιμενική Αρχή.

3. Οι Τελωνειακές Αρχές, ανεξάρτητα από την τάξη τους, έχουν το δικαίωμα να ενεργούν όλες τις τελωνειακές εργασίες που απαιτούνται, ανάλογα με τον προορισμό που δίνεται στο ναυάγιο.

Άρθρο 10 **Ανώτερη βία**

1. Παραβάσεις των Τελωνειακών Διατάξεων επισύρουν ποινικές κυρώσεις, εφόσον ο υπαίτιος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν την αξιόποινη πράξη.

2. Παραβάσεις οφειλόμενες σε αποδεδειγμένη ανώτερη βία ή άλλο τυχαίο γεγονός δεν επισύρουν ποινικές κυρώσεις. Το βάρος της απόδειξης των τυχαίων γεγονότων φέρει τόσο ο πλοίαρχος και ο μεταφορέας, σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται από το νόμο περί εμπορικής ναυτιλίας, όσο και οι οδηγοί, κυβερνήτες, συνοδοί μεταφορικών μέσων και οι υπόλοιποι ενδιαφερόμενοι.

Άρθρο 11 **Απόρρητο στοιχείων**

1. Όλα τα τελωνειακά παραστατικά, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, υποβάλλονται στις Τελωνειακές Αρχές είτε γραπτά είτε με τη χρήση μηχανογραφικής μεθόδου και από την ημερομηνία αποδοχής τους, από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, αποτελούν τίτλους υπέρ του Δημósου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθιερώνεται ο τύπος των βιβλίων και ο τρόπος τήρησης αυτών από τις Τελωνειακές Αρχές και αναπροσαρμόζονται οι ρυθμίσεις που αφορούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.).

2. Τα στοιχεία που απορρέουν από τα τελωνειακά παραστατικά είναι απόρρητα και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε τρίτο, εκτός από τη Δικαστική Αρχή, μόνο εφόσον αυτή διενεργεί ανάκριση προς διακρίβωση της τέλεσης αξιόποινης πράξης.

Η χορήγηση πληροφοριών, από τα παραστατικά έγγραφα των Τελωνείων, στις Δημόσιες Αρχές, επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, διεκδίκησης πόρων ή άλλων έννομων δικαιωμάτων τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ** **ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΤΙΚΑ**

ΤΜΗΜΑ Α' **ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ**

Άρθρο 12 **Κατάθεση δηλωτικού**

1. Ο πλοίαρχος κάθε πλοίου, εκατό κόρων και άνω, που προέρχεται από το εξωτερικό και καταπλέει σε λιμάνι ή όρμο της χώρας ή βρίσκεται αγκυροβολημένο εντός των χωρικών υδάτων για οποιαδήποτε αιτία, ακόμη και λόγω ανώτερης βίας, οφείλει να καταθέσει στην Τελωνειακή Αρχή δηλωτικό του φορτίου μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες από τον κατάπλου και πάντως πριν από τον απόπλου. Την ίδια υποχρέωση έχει ο πλοίαρχος και αν το πλοίο δεν φέρει φορτίο.

2. Δεν κατατίθεται από τον πλοίαρχο δηλωτικό, όταν πρόκειται για πλοίο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια τακτικής γραμμής, εκτός εάν με αυτό μεταφέρονται υπό καθεστώς διαμετακόμισης εμπορεύματα που έχουν προορισμό το λιμάνι κατάπλου του πλοίου.

3. Μέχρι να κατατεθεί δηλωτικό, τα εμπορεύματα δεν μπορούν να εκφορτωθούν, παρά μόνο ύστερα από ειδική έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και στους χώρους που ελέγχονται από αυτήν.

4. Η Τελωνειακή Αρχή μπορεί να ζητά και την επίδειξη κάθε σχετικού, με το δηλωτικό, εγγράφου.

5. Η Τελωνειακή Αρχή θεωρεί και καταχωρεί το δηλωτικό, αφού αναγράψει σ' αυτό την ώρα κατάθεσής του καθώς και την ημερομηνία και ώρα κατάπλου του πλοίου.

6. Ο πλοίαρχος πλοίου, που έχει τεθεί υπό επιτήρηση και του έχει απαγορευθεί η ελευθεροκοινωνία για υγειονομικούς λόγους, οφείλει να προβεί σε προφορική προς τον υγειονόμο δήλωση του φορτίου και η συντασσόμενη από αυτόν έκθεση αναπληρώνει το δηλωτικό.

7. Ο πλοίαρχος δεν υποχρεούται στην τήρηση των διατάξεων του άρθρου αυτού, όταν το πλοίο, χωρίς να ελευθεροκοινωνήσει, αποπλέει πριν να περάσει η προθεσμία που ορίζεται από την παράγραφο 1.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατή η θέσπιση ειδικότερων διαδικασιών και διατυπώσεων, που αφορούν την κατάθεση του δηλωτικού για:

- α) Ελεύθερες Ζώνες,
- β) ειδικά πλοία,
- γ) πλοία αναψυχής ή ναυτικών αθλήσεων,
- δ) πλοία που μεταφέρουν στρατιωτικά εφόδια,
- ε) πλοία που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία.

Άρθρο 13

Το δηλωτικό των φορτηγών, επιβατικών και οχηματαγωγών πλοίων επιτρέπεται να κατατίθεται στην Τελωνειακή Αρχή και από τους πράκτορες των ναυτιλιακών εταιριών, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το προηγούμενο άρθρο και να περιλαμβάνει μόνο τα εμπορεύματα που προορίζονται για το λιμάνι κατάπλου. Τα οχήματα διεθνών μεταφορών, που διακινούνται δια των παραπάνω πλοίων και μεταφέρουν εμπορεύματα που καλύπτονται από τίτλο διεθνούς διαμετακόμισης, περιλαμβάνονται στο δηλωτικό ως ένας στίχος, για κάθε όχημα.

Άρθρο 14

1. Οι πλοίαρχοι οφείλουν, πριν από τον απόπλου από το λιμάνι του πρώτου κατάπλου, κατά τους όρους του άρθρου 12 του παρόντος Κώδικα, να εφοδιαστούν από την Τελωνειακή Αρχή με δηλωτικό.

2. Εάν δεν εκφορτώθηκε φορτίο, η Τελωνειακή Αρχή επιστρέφει το δηλωτικό στον πλοίαρχο, αφού βεβαιώσει σε αυτό ότι δεν αποβιβάστηκε εμπόρευμα και κρατάει αντίγραφο.

3. Εάν μέρος του φορτίου εκφορτώθηκε, βεβαιώνεται αυτό ενυπόγραφα από τον πλοίαρχο στο πρωτότυπο δηλωτικό και η Τελωνειακή Αρχή τον εφοδιάζει με αντίγραφο του κατατεθειμένου δηλωτικού ή του επιστρέφει το πρωτότυπο, αφού κρατήσει αντίγραφο αυτού.

4. Εκδίδονται από την Τελωνειακή Αρχή τόσα αντίγραφα δηλωτικού, όσοι είναι οι λιμένες προορισμού.

5. Εάν το πλοίο έχει προορισμό λιμάνι εκτός της χώρας, εκδίδεται ένα μόνο αντίγραφο.

6. Της κατά την παράγραφο 1 υποχρέωσης δεν απαλλάσσεται ο πλοίαρχος, όταν το πλοίο αποπλέει χωρίς φορτίο.

Άρθρο 15

1. Ο πλοίαρχος μετά τον κατάπλου στο δεύτερο λιμάνι της χώρας παραδίδει στην Τελωνειακή Αρχή, μέσα στην προβλεπόμενη από το άρθρο 12 προθεσμία, το δηλωτικό, ως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Η Τελωνειακή Αρχή προορισμού των εμπορευμάτων ενημερώνει άμεσα την Τελωνειακή Αρχή έκδοσης αντιγράφων δηλωτικού, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 16

1. Ως δηλωτικό μπορεί να γίνει δεκτό από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και κάθε εμπορικό ή διοικητικό έγγραφο, που περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εξακρίβωση της ταυ-

τότητας των εμπορευμάτων.

2. Επείχουν θέση δηλωτικού οι εκθέσεις ή τα έγγραφα των αρμόδιων Αρχών για παράδοση ναυαγίων ή ναυαγιαρέσεων στην Τελωνειακή Αρχή, καθώς και άλλα έγγραφα ή αιτήσεις, που κατατίθενται στις Τελωνειακές Αρχές είτε για τη θέση σε ανάλωση, είτε για τη διαμετακόμιση ειδών που παραλήφθηκαν με το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής για ορισμένη ειδική χρήση, είτε εισήχθησαν αντικανονικά, είτε εισάγονται από τα πληρώματα των πλοίων, είτε σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, ή οι διαταγές του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται για ανάλογες περιπτώσεις.

3. Ειδικά για τα εμπορεύματα που διακινούνται στο πλαίσιο διαδικασίας διαμετακόμισης, ως δηλωτικό χρησιμοποιείται αντίγραφο του αντιτύπου του παραστατικού διαμετακόμισης.

4. Το δηλωτικό κατατίθεται με την προσκόμιση των εμπορευμάτων στην Τελωνειακή Αρχή.

5. Η εν λόγω Αρχή μπορεί να ορίζει, εφόσον υπάρχει δικαιολογημένη αιτία, προθεσμία κατάθεσης του δηλωτικού και εκφόρτωσης των εμπορευμάτων, που να λήγει το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα, μετά από την ημέρα προσκόμισης των εμπορευμάτων σ' αυτήν.

6. Σε περίπτωση μη κατάθεσης του δηλωτικού ή καθυστέρησης εκφόρτωσης των εμπορευμάτων, η Τελωνειακή Αρχή, ανεξάρτητα από τις άλλες κυρώσεις που προβλέπονται, δικαιούται να διατάξει, με κίνδυνο και έξοδα του μεταφορέα, την εκφόρτωση των εμπορευμάτων από το μέσο μεταφοράς, στο οποίο βρίσκονται, στους χώρους που έχουν καθορισθεί ή εγκριθεί από την Αρχή αυτή, για να εξασφαλιστεί ο έλεγχος τόσο των εμπορευμάτων όσο και του μέσου μεταφοράς.

7. Το δηλωτικό τηρείται και εξοφλείται από την Τελωνειακή Αρχή, η οποία ελέγχει αν τα εμπορεύματα που αναφέρονται στο δηλωτικό λαμβάνουν τελωνειακό προορισμό μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες. Το δηλωτικό φυλάσσεται στην εν λόγω Τελωνειακή Αρχή.

Άρθρο 17

1. Το δηλωτικό του φορτίου περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του πλοίαρχου, την εθνικότητα και τον αριθμό της ταυτότητας ή του διαβατηρίου του, το όνομα και την εθνικότητα του πλοίου, τη χώρα προέλευσης και τον τόπο φόρτωσης, τον αριθμό των μελών του πληρώματος, την ποσότητα και το είδος του φορτίου και τα συνοδευτικά αυτού έγγραφα. Στο δηλωτικό περιλαμβάνονται και τα μη αναφερόμενα στις φορτωτικές εμπορεύματα.

2. Όταν το δηλωτικό έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση στην Ελληνική, επικυρωμένη από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα και επέχει θέση πρωτότυπου δηλωτικού.

3. Ο πλοίαρχος δεν υποχρεούται να περιλάβει στο δηλωτικό τις αποσκευές των επιβατών, εάν δεν έχουν εκδοθεί γι' αυτές φορτωτικές.

4. Για τα είδη που φέρουν τα μέλη του πληρώματος για δική τους χρήση ή κατέχουν για οποιονδήποτε σκοπό, καθώς και για τα εφόδια του πλοίου, οφείλει ο πλοίαρχος να καταθέσει μαζί με το δηλωτικό και ιδιαίτερη δήλωση, η οποία αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση στην Ελληνική. Η δήλωση αυτή θεωρείται από την Τελωνειακή Αρχή και λαμβάνει τον ίδιο αριθμό με το δηλωτικό. Ο πλοίαρχος οφείλει να καταθέσει τις δηλώσεις αυτές, έστω και, με αρνητικό περιεχόμενο. Συμπληρωματικές δηλώσεις δεν λαμβάνονται υπόψη.

5. Τα έγγραφα που συνοδεύουν το δηλωτικό προσαρτώνται σε αυτό.

6. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι όροι και οι διατυπώσεις των παραπάνω παραγράφων, η Τελωνειακή Αρχή κρίνει το δηλωτικό απαράδεκτο, επιβάλλει το διοικητικό πρόστιμο που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 145 του παρόντα Κώδικα και υποχρεώνει τον πλοίαρχο στη σύνταξη και κατάθεση νέου δηλωτικού.

Άρθρο 18

1. Κάθε πλοίο, κατά τον κατάπλου, απόπλου ή και στην περίπτωση που παραμένει αγκυροβολημένο στο λιμάνι, υπόκειται σε επίσκεψη, από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, η παρεμπόδιση της οποίας δεν επιτρέπεται, έστω και αν άλλες διατάξεις ορίζουν διαφορετικά. Οι ναυτικοί πράκτορες ή οι αντιπρόσωποι των πλοίων υποχρεούνται να γνωστοποιούν γραπτά στην Τελωνειακή Αρχή, δώδεκα (12) τουλάχιστον ώρες, πριν από τον κατάπλου του πλοίου, την επικείμενη άφιξη, παρέχοντας κάθε αναγκαία πληροφορία.

2. Οι πλοίαρχοι οφείλουν να επιδεικνύουν στους τελωνειακούς υπαλλήλους που πραγματοποιούν την επίσκεψη όλα τα εμπορεύματα, να ανοίγουν τα κλεισμένα μέρη του πλοίου και να διευκολύνουν γενικά την εκτέλεση της επίσκεψης, θέτοντας στη διάθεση των υπαλλήλων κάθε ζητούμενο σχετικό έγγραφο.

3. Οι τελωνειακοί υπάλληλοι που πραγματοποιούν την επίσκεψη, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, προβαίνουν στην κατάσχεση των εμπορευμάτων που υποχρεωτικά περιλαμβάνονται στο δηλωτικό και άσχετα με την κατάθεση αυτού, εφόσον αυτά δεν συνοδεύονται από τις ανάλογες φορτωτικές και τα υπόλοιπα επίσημα έγγραφα, που αποδεικνύουν τη νόμιμη κατοχή, κυριότητα, προέλευση και προορισμό αυτών.

4. Σε περίπτωση αντίστασης του πλοίαρχου στην επίσκεψη, αυτή πραγματοποιείται με τη συνδρομή της Λιμενικής ή άλλης Δημόσιας Αρχής. Εάν ο πλοίαρχος πλοίου με ξένη σημαία αντισταθεί κατά την επίσκεψη, αυτή πραγματοποιείται με την παρουσία εκπροσώπου της Προξενικής Αρχής και σε περίπτωση που αυτή δεν προσέλθει, με τη συνδρομή της Λιμενικής Αρχής.

5. Κατά τη διάρκεια παραμονής του πλοίου στο λιμάνι, η Τελωνειακή Αρχή το επιτηρεί, μπορεί δε να απαγορεύσει την άνοδο σε αυτό προσώπων, που δεν έχουν σχέση με τις εργασίες του πλοίου.

6. Για πρόληψη λαθρεμπορικών ενεργειών, οι τελωνειακοί υπάλληλοι μπορούν, όταν επιβιβασθούν στο πλοίο, να παραμένουν σε αυτό για φρούρηση, στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο. Η φρούρηση και η επιτήρηση του πλοίου ενεργείται με δαπάνη των υπευθύνων αυτού. Σε περίπτωση που ο πλοίαρχος αρνηθεί να διευκολύνει την εγκατάσταση στο πλοίο ή την ασφαλή επιβίβαση ή αποβίβαση από αυτό των εντεταλμένων τελωνειακών υπαλλήλων, επιβάλλεται σε αυτόν το πρόστιμο που προβλέπεται από την παράγραφο 1 γ' του άρθρου 145.

7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, οι τελωνειακοί υπάλληλοι που πραγματοποιούν την επίσκεψη στο πλοίο ή σε οποιοδήποτε αεροσκάφος, που βρίσκεται σε Ελληνικό Αερολιμένα ή σε οποιοδήποτε όχημα ή σιδηροδρομικό συρμό, που εισέρχεται στο τελωνειακό έδαφος της χώρας ή εξέρχεται ή διατρέχει αυτό, μπορούν ιδιαίτερα:

α) να δίνουν εντολή, ορισμένα εμπορεύματα να επισημαίνονται με σημεία αναγνώρισης, πριν την εκφόρτωσή τους·
β) να ασφαλίζουν, σφραγίζουν και να επισημαίνουν οποιοδήποτε εμπόρευμα·

γ) να ανοίγουν, ακόμη και με θραύση, οποιοδήποτε εμπορευματοκιβώτιο ή κλεισμένο χώρο, ασφαλισμένο με κλειδιά, τα οποία παρακρατούνται.

Σε περίπτωση ρήξης, αντικατάστασης, αφαίρεσης ή αλλοίωσης τελωνειακών σφραγίδων, κλειδαριών ή άλλων σημείων αναγνώρισης, που τέθηκαν σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια α' και β', επιβάλλεται στον πλοίαρχο το από την παράγραφο 3δ του άρθρου 144 προβλεπόμενο πρόστιμο.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες της ελευθεροκοινωνίας και επίσκεψης από την Τελωνειακή Αρχή, των πλοίων και των αεροσκαφών των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας ή άλλων Δημοσίων Υπηρεσιών, καθώς και οι δηλώσεις και οι διατυπώσεις που πρέπει να τηρηθούν για τα είδη, που μεταφέρονται από τα πληρώματα αυτών. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι διατυπώσεις που πρέπει να τηρηθούν για τα πολεμικά πλοία και αεροσκάφη άλλων κρατών.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατόν να ορίζονται ειδικές διαδικασίες ελευθεροκοινωνίας, τελωνειακής επίσκεψης, επίβλεψης και ελέγχου της κίνησης των πλοίων αναψυχής ή ναυτικών αθλήσεων, καθώς και οι υποχρεώσεις των κυβερνητών και ιδιοκτητών αυτών.

Άρθρο 19

1. Στην περίπτωση κατά την οποία πλοία, για λόγους ανώτερης βίας, προσορμίζονται και έχουν ανάγκη επισκευής, οι πλοίαρχοι, αφού φροντίσουν για τις διατυπώσεις περί δηλωτικών, μετά από άδεια της Τελωνειακής Αρχής, μπορούν να εκφορτώσουν και να εναποθέσουν τα εμπορεύματα του πλοίου σε χώρους που εγκρίνονται από την Αρχή αυτή.

2. Δύο (2) μήνες από την εκφόρτωση τα, κατά τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εμπορεύματα επιβαρύνονται με δικαιώματα υπερημερίας.

ΤΜΗΜΑ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 20 Αεροπορικές μεταφορές

1. Τα αεροσκάφη που προέρχονται από άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή τρίτη χώρα υποχρεωτικά προσγειώνονται σε αεροδρόμια που τελούν υπό την επιτήρηση και τον έλεγχο των Τελωνειακών Αρχών. Η αναχώρηση αεροσκαφών που έχουν ως προορισμό άλλο Κράτος - Μέλος ή τρίτη χώρα επιτρέπεται μόνο από τα ως άνω αεροδρόμια.

2. Οι κυβερνήτες των αεροσκαφών, που προέρχονται από αερολιμένα εκτός του τελωνειακού εδάφους της χώρας, καταθέτουν στην Τελωνειακή Αρχή, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 19 του παρόντος Κώδικα, το δηλωτικό φορτίου, ως προβλέπεται από τη Σύμβαση για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία, το οποίο φέρει την επωνυμία της αεροπορικής εταιρίας που μεταφέρει τα εμπορεύματα, τον αριθμό και την ημερομηνία της πτήσης, το όνομα του αερολιμένα φόρτωσης - αναχώρησης και εκφόρτωσης - προορισμού, τον αριθμό της φορτωτικής, τον αριθμό των δεμάτων, την περιληπτική περιγραφή των εμπορευμάτων και τη μικτή μάζα.

Άρθρο 21 Οδικές - Σιδηροδρομικές μεταφορές

1. Για τα εμπορεύματα, που μεταφέρονται οδικώς στο τελωνειακό έδαφος της χώρας, μέσω αναγνωρισμένων χερσαίων σημείων εισόδου, εφόσον δεν καλύπτονται με τίτλο διεθνούς διαμετακόμισης, κατατίθεται στην Τελωνειακή Αρχή εισόδου, από τον οδηγό του μεταφορικού μέσου, ως δηλωτικό εισαγωγής, οποιοδήποτε έγγραφο, από τα αναφερόμενα στο άρθρο 16 του παρόντος Κώδικα.

2. Για τα εμπορεύματα που μεταφέρονται σιδηροδρομικώς στο τελωνειακό έδαφος της χώρας ισχύουν τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Ειδικότερες διαδικασίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι διαδικασίες εισαγωγής, διαμετακόμισης και εξαγωγής των εμπορευμάτων, που μεταφέρονται μέσω δικτύου αγωγών, καθώς και τυχόν λοιπές συναφείς τελωνειακές εργασίες.

Άρθρο 22 Υποχρεώσεις προσώπων

Οι κυβερνήτες αεροσκαφών, οι προϊστάμενοι αμαξοστοιχιών, οι οδηγοί φορτηγών οδικών οχημάτων ή άλλων χερσαίων μεταφορικών μέσων ή οι υπεύθυνοι διαχειριστές δικτύου αγωγών υπέχουν τις υποχρεώσεις και ευθύνες, που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα για τους πλοίαρχους. Οι φορείς ιδιοκτησίας των μεταφορικών αυτών μέσων, φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι κατά νόμο εκπρόσωποί τους υπέχουν τις υποχρεώσεις και

ευθύνες, που προβλέπονται για τους πράκτορες.

Άρθρο 23

Οι τελωνειακές διατυπώσεις για τα είδη, που διακινούνται με το ταχυδρομείο και υπόκεινται σε έλεγχο από τις Τελωνειακές Αρχές, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ - ΕΝΑΠΟΘΕΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 24 Είσοδος - Επιτήρηση εμπορευμάτων

1. Τα εμπορεύματα, που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της χώρας, υποβάλλονται, από τη στιγμή της εισόδου τους, σε τελωνειακή επιτήρηση ή και έλεγχο, προσκομίζονται δε, χωρίς καθυστέρηση και σύμφωνα με τους όρους, που καθορίζει η Τελωνειακή Αρχή εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ή σε άλλο χώρο, που καθορίζει ή εγκρίνει η αρμόδια αυτή Αρχή.

Με ανάλογο τρόπο προσκομίζονται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και τα κοινοτικά εμπορεύματα, που αποστέλλονται από άλλο Κράτος - Μέλος στην Ελλάδα και διακινούνται, σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις, με την κάλυψη εγγράφου κοινοτικής διαμετακόμισης ή εγγράφου που επέχει θέση εγγράφου κοινοτικής διαμετακόμισης ή αντιτύπου ελέγχου T5. Στην περίπτωση αυτή η εκπρόθεσμη κατάθεση των εγγράφων αυτών και η μη προσκόμιση των κοινοτικών εμπορευμάτων στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή προορισμού, συνεπάγεται εκτός από τις άλλες προβλεπόμενες κυρώσεις και την επιβολή, για κάθε ημέρα καθυστέρησης, προστίμου που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 145 του παρόντος Κώδικα.

2. Η εκφόρτωση των εμπορευμάτων στις δημόσιες προσωρινές αποθήκες και χώρους ή σε οποιονδήποτε άλλο χώρο, που καθορίζει ή εγκρίνει η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, καθώς και η παραδόση αυτών στην αρμόδια αυτή Αρχή, γίνεται ύστερα από άδεια αυτής, με βάση το δηλωτικό εισαγωγής.

3. Αν κατά την εκφόρτωση των εμπορευμάτων διαπιστωθούν ελλείμματα ή βρεθούν δέματα, δοχεία, κιβώτια ή άλλα είδη συσκευασίας τους, που φέρουν σαφή σημεία παραβίασης ή διαρρέουν ή είναι κενά του περιεχομένου τους, για την παραλαβή των εμπορευμάτων εκ μέρους της Τελωνειακής Αρχής συντάσσεται πρωτόκολλο, που υπογράφεται από το διαχειριστή της αποθήκης και το μεταφορέα ή τον αντιπρόσωπό του.

Στο πρωτόκολλο αυτό αναγράφονται, με κάθε λεπτομέρεια, η κατάσταση και το περιεχόμενο των παραπάνω μέσων συσκευασίας κατά βάρος, ποσότητα και εμπορευματολογική περιγραφή, καθώς και τα ληφθέντα διασφαλιστικά μέτρα.

Για τα ελλείμματα αυτά η Τελωνειακή Αρχή προβαίνει στη βεβαίωση και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, στην είσπραξη των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε αυτά.

Άρθρο 25 Προσωρινή εναπόθεση εμπορευμάτων

1. Η προσωρινή εναπόθεση εμπορευμάτων, που μεταφέρονται απευθείας από το εξωτερικό ή αποστέλλονται ύστερα από διαμετακόμιση, επιτρέπεται με γραπτή άδεια της Τελωνειακής Αρχής σε προσωρινές αποθήκες ή χώρους, που βρίσκονται στη χωρική της αρμοδιότητα και τη διαχείριση των οποίων έχουν άλλα εκτός από τις Τελωνειακές Αρχές φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για την εξυπηρέτηση του εμπορίου.

Η εκφόρτωση των εμπορευμάτων στις παραπάνω αποθήκες και χώρους γίνεται με βάση το δηλωτικό.

Η χρήση των προσωρινών αυτών αποθηκών ή χώρων επιτρέπεται να γίνεται και από περισσότερους του ενός μεταφορείς και εισαγωγείς εμπορευμάτων.

Για τα εμπορεύματα που εναποτίθενται στις παραπάνω αποθήκες ή χώρους εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις των Τελωνειακών Νόμων και Κανονισμών. Οι αποθήκες και χώροι αυτοί θεωρούνται ως προσωρινές τελωνειακές αποθήκες και χώροι, μέσα στους οποίους μπορούν να διεξάγονται από την Τελωνειακή Υπηρεσία όλες οι προβλεπόμενες τελωνειακές εργασίες και διαδικασίες και θεωρείται ότι αυτές διεξάγονται εκτός Τελωνιακού Καταστήματος.

2. Τα εμπορεύματα που τελούν σε κατάσταση προσωρινής εναπόθεσης επιτρέπεται να μετακινηθούν ή απομακρυνθούν από τον τόπο που είχαν αρχικά τοποθετηθεί ή αποθηκευτεί, μόνο με άδεια της Τελωνιακής Αρχής. Τα εμπορεύματα αυτά επιτρέπεται να υποστούν μόνο επεξεργασία τέτοια, που να εξασφαλίζει τη διατήρησή τους στην αυτή κατάσταση, χωρίς μεταβολή της εμφάνισης ή των τεχνικών χαρακτηριστικών τους.

Επίσης επιτρέπεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και ύστερα από άδεια της Τελωνιακής Αρχής, η εξέταση ή η λήψη δειγμάτων των εμπορευμάτων αυτών, με σκοπό να τους δοθεί τελωνειακός προορισμός.

3. Οι Τελωνιακές Αρχές ασκούν έλεγχο και εποπτεία στις αποθήκες ή χώρους που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Για την άσκηση του ελέγχου και της εποπτείας, μπορεί να εγκαθίσταται στους χώρους αυτούς κλιμάκιο τελωνειακών υπαλλήλων.

4. Οι εκμεταλλεόμενοι αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης ή χώρους ευθύνονται έναντι του Δημοσίου για τους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις, που αναλογούν στα εμπορεύματα. Το Δημόσιο δεν υπέχει ευθύνη για οποιαδήποτε βλάβη, φθορά ή καταστροφή, οφειλόμενη σε οποιαδήποτε αιτία, των εμπορευμάτων που εναποτίθενται στις αποθήκες ή χώρους αυτούς.

5. Στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, που προβλέπονται από το άρθρο αυτό, απαγορεύεται η αποθήκευση εμπορευμάτων που έχουν υπαχθεί στις διατυπώσεις της τελωνιακής αποταμίευσης ή εξαγωγής.

Η εναπόθεση εμπορευμάτων, στις παραπάνω αποθήκες ή χώρους, που μπορούν από τη φύση ή την κατάστασή τους να επηρεάσουν άλλα εμπορεύματα ή να προκαλέσουν κίνδυνο στη δημόσια υγεία, τάξη, ασφάλεια ή στις αποθηκευτικές εγκαταστάσεις, επιτρέπεται μόνο σε ειδικά διαρρυθμισμένα ιδιαίτερα διαμερίσματα ή χώρους, εφόσον υπάρχουν και μπορούν να αποτρέψουν τους κινδύνους αυτούς.

Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι ειδικοί χώροι, η εναπόθεση των εν λόγω εμπορευμάτων επιτρέπεται, μόνο με άδεια της Τελωνιακής Αρχής, στις κατάλληλες εγκαταστάσεις του εισαγωγέα αυτών.

Η Τελωνιακή Αρχή μπορεί να μην επιτρέψει την εκφόρτωση σε προσωρινές αποθήκες ή χώρους εμπορευμάτων, που έχουν υποστεί σήψη ή αλλοίωση, κατά τη γνώμη ιατρού της Υγειονομικής ή Κτηνιατρικής ή άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή άλλου ιατρού ή ειδικού επιστήμονα. Τα εμπορεύματα αυτά, εφόσον δεν ζητείται η καταστροφή τους, επανεξάγονται, με δαπάνες που βαρύνουν τον κάτοχο αυτών.

6. Για τη λειτουργία των αποθηκών και χώρων προσωρινής εναπόθεσης της παραγράφου 1 απαιτείται άδεια του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνιακής Περιφέρειας, που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και εισήγηση της αρμόδιας Τελωνιακής Αρχής.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α) Οι προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι αποθήκες ή χώροι που προβλέπονται από την παράγραφο 1.

β) Η διαδικασία παραλαβής των εμπορευμάτων.

γ) Οι όροι αποθήκευσης και λογιστικής διαχείρισης των εμπορευμάτων.

δ) Ο τρόπος παρακολούθησης και άσκησης του τελωνιακού ελέγχου τόσο των εμπορευμάτων όσο και των χώρων.

ε) Ο χρόνος λειτουργίας των αποθηκών και χώρων αυτών και οι λόγοι ανάκλησης της άδειας λειτουργίας πριν από το χρόνο λήξης αυτής.

στ) Οι εγγυήσεις, που παρέχονται για τη διασφάλιση των

οφειλόμενων κάθε φορά προς το Δημόσιο δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, για τα εμπορεύματα που αποθηκεύονται. Δεν απαιτείται παροχή εγγύησης, όταν ο εκμεταλλεόμενος προσωρινές αποθήκες ή χώρους είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

ζ) Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έγκριση και λειτουργία των αποθηκών αυτών.

Με όμοια απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν να ανατίθεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα η διαχείριση των εμπορευμάτων που εκφορτώνονται σε δημόσιες προσωρινές αποθήκες ή χώρους.

8. Οι εκμεταλλεόμενοι τις αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης ή χώρους, της παραγράφου 1 του παρόντος, οφείλουν να γνωστοποιούν γραπτά στην Τελωνιακή Αρχή κάθε επιπλέον ή επί ελάττον διαπιστούμενη, κατά την εκφόρτωση, διαφορά μεταξύ των αναγραφόμενων στο δηλωτικό εμπορευμάτων και εκείνων που εναποτέθηκαν.

Επί ελάττον διαφορές εμπορευμάτων, που δεν γνωστοποιήθηκαν γραπτά στην Τελωνιακή Αρχή, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την εκφόρτωση, δεν λαμβάνονται υπόψη, οι δε εκμεταλλεόμενοι τις προσωρινές αυτές αποθήκες ή χώρους υποχρεούνται, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, στην καταβολή των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν στις διαφορές αυτές.

Για τη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων στο Δημόσιο δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν στα διαπιστούμενα κάθε φορά ελλείμματα ή τις διαφορές εμπορευμάτων, που εισήχθησαν στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, εκδίδεται από την Τελωνιακή Αρχή καταλογιστική πράξη, σε βάρος των εκμεταλλεομένων τις προσωρινές αυτές αποθήκες ή χώρους.

9. Για την εναπόθεση των εμπορευμάτων στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, που προβλέπονται από το άρθρο αυτό, ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 43 του παρόντος Κώδικα.

Οι παραπάνω προθεσμίες εναπόθεσης των εμπορευμάτων μπορούν να περιορίζονται ή παρατείνονται από την Τελωνιακή Αρχή, όταν το απαιτούν οι περιστάσεις.

10. Τα εμπορεύματα που προσκομίζονται στο Τελωνείο και εναποτίθενται στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, πρέπει, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 43, να λάβουν τελωνιακό προορισμό, που μπορεί να είναι:

α) είτε η υπαγωγή τους σε οποιοδήποτε τελωνιακό καθεστώς,

β) είτε η είσοδός τους σε Ελεύθερη Ζώνη,

γ) είτε η επανεξαγωγή τους εκτός του τελωνιακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

δ) είτε η καταστροφή τους με την άδεια της Τελωνιακής Αρχής και με τους όρους που η Αρχή αυτή καθορίζει,

ε) είτε η εγκατάλειψή τους υπέρ του Δημοσίου, ύστερα από έγκριση της Τελωνιακής Αρχής.

Για τα εμπορεύματα, στα οποία δεν έχει δοθεί οποιοσδήποτε τελωνιακός προορισμός, μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται, εφαρμόζονται οι περί αζητήτων εμπορευμάτων διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

11. Η εγκατάλειψη ή η καταστροφή των εμπορευμάτων δεν συνεπάγεται δαπάνη για το Δημόσιο.

Η Τελωνιακή Αρχή μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 37 του παρόντος Κώδικα, να καταστρέψει τα εμπορεύματα που έχουν τοποθετηθεί στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, πληροφορεί δε γι' αυτό τον κάτοχο των εμπορευμάτων. Τα έξοδα καταστροφής των εμπορευμάτων βαρύνουν τον κάτοχό τους.

12. Οι εκμεταλλεόμενοι τις προσωρινές αποθήκες ή χώρους του παρόντος άρθρου υποχρεούνται να διαθέτουν σε αυτούς τους χώρους, χωρίς επιβάρυνση για το Δημόσιο, κατάλληλο και ασφαλή στεγασμένο χώρο:

α) για την εγκατάσταση της Τελωνιακής Υπηρεσίας, προς διενέργεια των κατά περίπτωση απαιτούμενων τελωνιακών και συναφών εργασιών και διατυπώσεων·

β) για τη μεταφορά των εμπορευμάτων που δεν παραλαμβάνονται μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες και κηρύσσονται αζήτητα. Η μεταφορά αυτή διενεργείται με προσωπικό και μεταφορικά μέσα των εκμεταλλευομένων τις αποθήκες αυτές. Οι εκμεταλλευόμενοι τις προσωρινές αποθήκες δικαιούνται σε απόληψη προνομιακά των τυχόν οφειλόμενων αποθηκεύτρων, εργατικών και μεταφορικών εξόδων, από το πλειστηρίασμα που επιτυγχάνεται.

Μετά τη διάθεση ή καταστροφή από την Τελωνειακή Αρχή των εμπορευμάτων που περιέχονται στην κυριότητα του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43, οι απαιτήσεις των εκμεταλλευομένων τις αποθήκες ή χώρους αυτούς, αποσβένονται.

13. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντα ή άλλων Τελωνειακών Νόμων και Κανονισμών σχετικά με τις άδειες εισόδου ή εξόδου των εμπορευμάτων ή άλλων αντικειμένων, απαγορεύεται η είσοδος και έξοδος των κάθε φύσης αντικειμένων, εμπορευμάτων, οχημάτων και ατόμων στις αποθήκες ή χώρους, που προβλέπονται από το παρόν άρθρο και τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση, φρούρηση ή εποπτεία, χωρίς έλεγχο από τους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας, οι οποίοι μπορούν να απαγορεύσουν την είσοδο προσώπων ή οχημάτων, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού ιδιωτικών εταιριών ασφάλειας και φρούρησης, που δεν έχει σχέση με συγκεκριμένη εργασία.

Η εκμίσθωση χώρων για την εγκατάσταση επαγγελματιών, προς άσκηση του επιτηδεύματός τους, μέσα στις αποθήκες και χώρους που τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση, επιτρέπεται μόνο με έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

14. Η αποθήκευση, ταξινόμηση, διαλογή των εμπορευμάτων και αποσκευών επιβατών, οι εργασίες για την επαλήθευση, εξέταση και τον έλεγχο αυτών, καθώς και οι υπόλοιπες απαραίτητες εργασίες στις αποθήκες ή χώρους, που τελούν υπό την αποκλειστική διαχείριση των Τελωνείων του Κράτους, πραγματοποιείται από την Κομιστική Υπηρεσία, κατά τις υποδείξεις του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Αρχής, κατά το χρόνο λειτουργίας της Αρχής αυτής.

Σε περίπτωση άρνησης εκτέλεσης ή παράβασης των υποδείξεων του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής, επιβάλλονται στον υπαίτιο οι κυρώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, περί ασκήσεως πειθαρχικού ελέγχου των φορτοεκφορτωτών, μετά από αίτηση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Σε περίπτωση υποτροπής, ο υπαίτιος απομακρύνεται της Κομιστικής Υπηρεσίας των Τελωνείων, με απόφαση του Προϊσταμένου του Τελωνείου.

Το προσωπικό που προσλαμβάνεται, από τους εκμεταλλευόμενους τις αποθήκες ή χώρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, για τη φορτοεκφόρτωση και διαχείριση των εμπορευμάτων, πρέπει να απομακρύνεται από αυτούς, ύστερα από υποδείξη του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Αρχής, για δικαιολογημένη αιτία.

Οι υπόχρεοι για την εκτέλεση φορτοεκφορτωτικών εργασιών πρέπει να χρησιμοποιούν, εφόσον κατά την κρίση των Προϊσταμένων του Τελωνείου επιβάλλεται τούτο, προς ταχεία και ασφαλή διενέργεια των εργασιών αυτών, τα κατάλληλα μηχανικά και λοιπά μέσα.

15. Το Δημόσιο δεν ευθύνεται για τις φυσικές απομειώσεις, φθορές ή βλάβες των εναποτιθέμενων εμπορευμάτων στις προσωρινές αποθήκες ή χώρους, που τελούν υπό τη διαχείριση των Τελωνείων, καθώς και για τις οφειλόμενες σε ανώτερη βία.

16. Εφαρμόζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή οι περί λαθρεμπορίας διατάξεις του παρόντα Κώδικα, ανεξάρτητα από την τυχόν λήψη εγγύησης ή αλλού διασφαλιστικού, των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, μέτρου, όταν διαπιστώνεται ότι ελλείπουν εμπορεύματα που έχουν εναποτεθεί στις αποθήκες ή χώρους της παραγράφου 1, χωρίς την τήρηση γι' αυτά των τελωνειακών και λοιπών συναφών διατυπώσεων και τη χορήγηση της κατά περίπτωση απαιτούμενης, κατά τις διατάξεις του παρόντα ή άλλων Τελωνειακών Νόμων και Κανονισμών, γραπτής άδειας παράδοσης ή εξόδου ή φόρτωσης αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ - ΔΑΣΜΟΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 26

Οι δασμοί, που καθίστανται απαιτητοί, σε περίπτωση γένεσης τελωνειακής οφειλής, υπολογίζονται σύμφωνα με το Δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα, ενώ οι φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις επιβάλλονται από Εθνικές Διατάξεις.

Άρθρο 27

1. Η εφαρμογή των ευεργετικών δασμολογικών μέτρων έναντι τρίτων χωρών, που προβλέπονται είτε σε διμερείς προτιμηςιακές συμφωνίες είτε σε αυτόνομα προτιμηςιακά καθεστώτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), εξαρτάται από την πλήρωση των προϋποθέσεων καταγωγής, που αναφέρονται στις εν λόγω συμφωνίες ή στις διατάξεις εφαρμογής του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα αντίστοιχα.

Η μη προτιμηςιακή καταγωγή των εμπορευμάτων προσδιορίζεται για την εφαρμογή του Δασμολογίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και για την εφαρμογή μέτρων εμπορικής πολιτικής. Οι σχετικές διατάξεις αναφέρονται στον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα.

2. Η καταστρατήγηση των περί καταγωγής διατάξεων θεωρείται ως απλή τελωνειακή παράβαση, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων σε περίπτωση δόλου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αρμόδιοι Εθνικοί Φορείς ή Αρχές για την έκδοση του εγγράφου πιστοποίησης της καταγωγής.

Άρθρο 28 Αμφισβητήσεις

1. Τα εμπορεύματα τελωνίζονται στην κατάσταση και μορφή που προσκομίζονται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, όπου κατατίθεται διασάφηση θέσης αυτών σε οποιοδήποτε καθεστώς, υπό την εποπτεία της οποίας προσοδίδεται οιοσδήποτε προορισμός.

2. Η κατάταξη των προς τελωνισμό εμπορευμάτων στην οικεία διάκριση της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) του Δασμολογίου ενεργείται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

3. Εάν ο παραλήπτης αμφισβητεί την από την Τελωνειακή Αρχή κατάταξη, τη δασμολογητέα ή φορολογητέα αξία, την υπαγωγή ή μη των εμπορευμάτων σε άλλο συντελεστή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ή άλλο Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), ή άλλο φόρο, ή τέλος, συντάσσεται για την αμφισβήτηση αυτή πράξη στο σώμα της διασάφησης, που υπογράφεται από τον ενεργήσαντα τον τελωνισμό υπάλληλο, τον Προϊστάμενο του Τμήματος Τελωνισμού και το διασαφιστή ή τον αντιπρόσωπο αυτού.

4. Η επίλυση των κατά την προηγούμενη παράγραφο αμφισβητήσεων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Τελωνειακών Αμφισβητήσεων, (Π.Ε.Τ.Α.), που λειτουργούν στις έδρες των Τελωνειακών Περιφερειών.

5. Η εκδίκαση των ασκούμενων εφέσεων κατά των αποφάσεων των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Π.Ε.Τ.Α.) ανήκει στην αρμοδιότητα της Ανώτατης Επιτροπής Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Α.Ε.Τ.Α.), καθώς επίσης και η επίλυση των, μεταξύ του Προϊσταμένου του Τμήματος Τελωνισμού και του ενεργήσαντα τον τελωνισμό υπαλλήλου, αναφερόμενων διαφωνιών ως προς την κατάταξη.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ανακαθορίζονται η συγκρότηση, οι αρμοδιότητες και η έδρα των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Π.Ε.Τ.Α.) και της Ανώτατης Επιτροπής Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Α.Ε.Τ.Α.).

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών, ο τρόπος αποστολής, από τις Τελωνειακές Αρχές των αμφισβητούμενων διασαφήσεων και των

σχετικών δειγμάτων, τα έξοδα εξέτασης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΟΦΕΙΛΗ

Άρθρο 29 Γένεση, βεβαίωση, είσπραξη, απόσβεση τελωνειακής οφειλής

1. Τελωνειακή οφειλή είναι η υποχρέωση κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου για καταβολή του συνόλου των δασμοφρολογικών επιβαρύνσεων και λοιπών δικαιωμάτων του Δημοσίου συμπεριλαμβανομένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, (Φ.Π.Α.), που αναλογούν σε εμπορεύματα που εισάγονται ή εξάγονται.

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του Τελωνειακού Κοινοτικού Κώδικα η τελωνειακή οφειλή γεννάται:

α) τη στιγμή της αποδοχής της σχετικής διασάφησης για θέση σε ανάλωση ή ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγή ενός εμπορεύματος υποκειμένου σε δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις,

β) από την παράτυπη εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος ενός εμπορεύματος,

γ) από την υπεξαίρεση υποκειμένου σε δασμοφρολογικές επιβαρύνσεις εμπορεύματος κατά την τελωνειακή επιτήρηση,

δ) από τη μη εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη θέση των εμπορευμάτων σε ένα καθεστώς ή προορισμό ή από τη μη τήρηση ενός από τους όρους που είχαν τεθεί για την υπαγωγή των εμπορευμάτων αυτών στο συγκεκριμένο καθεστώς,

ε) όπως και σε κάθε άλλη περίπτωση ειδικότερα καθοριζόμενη.

3. Η τελωνειακή οφειλή υπολογίζεται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του παρόντα Κώδικα, βεβαιώνεται επί των οικείων τελωνειακών παραστατικών εγγράφων και εγγράφεται σε ειδικά λογιστικά βιβλία.

4. Η είσπραξη της τελωνειακής οφειλής πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις περί Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων και με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Η απόσβεση της τελωνειακής οφειλής επέρχεται με την καταβολή ή διαγραφή του ποσού της οφειλής κατά τα οριζόμενα στην Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.

Άρθρο 30 Εγγυήσεις

1. Για την εξασφάλιση της τελωνειακής οφειλής όλων των τελωνειακών καθεστώτων, οι Τελωνειακές Αρχές μπορούν να απαιτούν, από το διασαφιστή ή τον υπόχρεο κατάθεσης του σχετικού τελωνειακού παραστατικού, τη σύσταση εγγύησης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τις προθεσμίες και τον τρόπο καταβολής ή αναστολής της τελωνειακής οφειλής και των παρεχόμενων εγγυήσεων, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα.

Άρθρο 31 Συμπληρωματική βεβαίωση - Είσπραξη εκ των υστέρων

1. Το Δημόσιο διατηρεί αμείωτες τις απαιτήσεις του κατά του κυρίου των εμπορευμάτων για δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις που δεν είχαν εισπραχθεί, όπως επίσης και για εκείνες που είχαν ελλιπώς βεβαιωθεί ή εισπραχθεί. Τα ποσά θεωρούνται ότι είχαν ελλιπώς βεβαιωθεί ή εισπραχθεί, όταν δεν βεβαιώθηκαν ή δεν εισπράχθηκαν, ολικά ή μερικά, λόγω οποιασδήποτε παράλειψης που έγινε κατά τον τελωνισμό των εμπορευμάτων, εφόσον αυτό προκύπτει από το κείμενο του τελωνειακού παραστατικού που κατατέθηκε, τις πράξεις επί αυτού και

τα δικαιολογητικά έγγραφα, που επισυνάπτονται σε αυτό, με τα οποία προσδιορίζονται τα κρίσιμα στοιχεία για την ορθή βεβαίωση των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται.

2. Επίσης, ως ελλιπώς βεβαιωθέντα ή εισπραχθέντα θεωρούνται και τα ποσά που βεβαιώθηκαν ή εισπράχθηκαν ελλιπώς, αν κατά τον εκ των υστέρων έλεγχο αποδειχθεί ότι δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενοι για το καθεστώς, στο οποίο έχουν υπαχθεί τα εμπορεύματα, όροι ή ότι τα προσκομισθέντα πιστοποιητικά που χρησιμοποιήθηκαν για προτιμσιακή μεταχείριση του εμπορεύματος δεν είναι αυθεντικά ή έγκυρα.

3. Όσα έχουν εισπραχθεί ή έχουν βεβαιωθεί και εισπραχθεί ελλιπώς βεβαιώνονται συμπληρωματικά με πράξη της Τελωνειακής Αρχής και εισπράττονται απ' αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις περί Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

4. Η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά της πράξης βεβαίωσης των ποσών που, από οποιαδήποτε αιτία, δεν εισπράχθηκαν ή ελλιπώς βεβαιώθηκαν ή εισπράχθηκαν, όπως επίσης και η άσκηση της προσφυγής, δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός εάν καταβληθεί ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) της οφειλής που βεβαιώθηκε. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και για τις πράξεις βεβαίωσης της Τελωνειακής Αρχής για εμπορεύματα, που παραδόθηκαν με τελωνειακό καθεστώς, που επιφέρουν αναστολή είσπραξης των δασμοφρολογικών επιβαρύνσεων. Η αίτηση αναστολής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων κατά της πράξης βεβαίωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Άρθρο 32 Αχρεωστήτως εισπραχθέντα

1. Τα ποσά που εισπράχθηκαν από τα Τελωνεία αχρεωστήτως επιστρέφονται άτοκα στο δικαιούχο, εάν, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών (3) ετών από την ημερομηνία βεβαίωσής τους, αυτός υποβάλλει σχετική αίτηση στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται.

Εάν η διαπίστωση της αχρεωστήτης είσπραξης έγινε από την Τελωνειακή Υπηρεσία, καλείται από αυτήν ο δικαιούχος να υποβάλει τη σχετική αίτηση περί επιστροφής με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, μέσα στην ως άνω προθεσμία. Για την επιστροφή αυτή οι Τελωνειακές Αρχές ενεργούν κατά προτεραιότητα. Εάν η αχρεωστήτη είσπραξη έχει αναγνωριστεί ή βεβαιωθεί με απόφαση του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου, ο δικαιούχος πρέπει μέσα σε ένα (1) έτος, από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης, να υποβάλει σχετική αίτηση περί επιστροφής στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Εάν η αναγνώριση ή βεβαίωση της αχρεωστήτης είσπραξης έγινε με απόφαση που εκδόθηκε μετά από έφεση ή αναίρεση, η ετήσια προθεσμία για την υποβολή της σχετικής αίτησης με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης.

Έντοκη επιστροφή επιτρέπεται εάν και εφόσον η σχετική αίτηση υποβληθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι (6) μηνών, που αρχίζει από την πρώτη του επόμενου μήνα από το μήνα κατά τον οποίο κοινοποιήθηκε στην Τελωνειακή Αρχή η απόφαση του αρμόδιου Δικαστηρίου.

Η μη υποβολή της αίτησης επιστροφής εμπρόθεσμα συνεπάγεται την παραγραφή του δικαιώματος έντοκης επιστροφής του δικαιούχου.

2. Για την επιστροφή εκδίδεται απόφαση:

- του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής επιπέδου Διεύθυνσης,

- του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας, για τις υπόλοιπες Τελωνειακές Αρχές.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την επιστροφή, ο τρόπος επιστροφής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Εάν εντός της προβλεπόμενης κατά περίπτωση προθεσμίας, κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν υποβληθεί από το δικαιούχο ή τον αντιπρόσωπό του αίτηση με τα δικαιολο-

γητικά που απαιτούνται, παραγράφονται οι απαιτήσεις αχρεωστήτως εισπραχθέντων.

4. Η χρηματική αξίωση από την αχρεώστητη είσπραξη επιβαρύνσεων, για την οποία εκδόθηκε η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου απόφαση της Τελωνειακής Αρχής, παραγράφεται μετά την παρέλευση προθεσμίας ενός (1) έτους από την κοινοποίηση της απόφασης.

5. Η αναστολή ή διακοπή της παραγραφής διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού.

6. Ποσά από φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις μέχρι τρία (3) ευρώ, κατά πράξη, που εισπράχθηκαν αχρεώστητα ή βεβαιώθηκαν ή εισπράχθηκαν ελλιπώς, δεν επιστρέφονται ή δεν βεβαιώνονται συμπληρωματικά για είσπραξη. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών το ανωτέρω ποσό μπορεί να αυξημειώνεται, δεν μπορεί όμως να υπερβεί το αντίστοιχο για τους δασμούς ποσό, που προβλέπεται από τις ισχύουσες συναφείς διατάξεις της Κοινοτικής Τελωνειακής Νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

ΤΜΗΜΑ Α' ΣΥΝΗΘΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 33

1. Ο κύριος των εμπορευμάτων ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, οφείλει μετά την προσκόμισή τους στην Τελωνειακή Αρχή, να καταθέσει διασάφηση, προκειμένου τα εμπορεύματα αυτά να υπαχθούν σε οποιοδήποτε τελωνειακό καθεστώς ή να λάβουν έναν από τους λοιπούς τελωνειακούς προορισμούς, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από την Κοινοτική Νομοθεσία.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατόν να καθορίζονται συγκεκριμένες Τελωνειακές Αρχές της Επικράτειας για τον τελωνισμό συγκεκριμένων εμπορευμάτων, όταν αυτό επιβάλλεται από τη φύση τους ή τον τρόπο διακίνησής τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται:

α) οι επί μέρους διαδικασίες που αφορούν στην εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής των εμπορευμάτων σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα, ή οι όροι και προϋποθέσεις και ειδικότερες διαδικασίες δια των οποίων προσδίδεται οιοσδήποτε άλλος τελωνειακός προορισμός, κατά το μέρος που οι διαδικασίες αυτές δεν καθορίζονται ρητά από την Κοινοτική Νομοθεσία·

β) η συμπλήρωση, κατάθεση της διασάφησης, η εξέταση, δειγματοληψία των εμπορευμάτων, ο υπολογισμός, βεβαίωση, συμπληρωματική βεβαίωση και είσπραξη των επιβαρύνσεων κατά το μέρος που οι διαδικασίες αυτές δεν καθορίζονται ρητά από την Κοινοτική Νομοθεσία, καθώς και ο τύπος των χρησιμοποιούμενων εντύπων ή αποδεικτικών είσπραξης, εφόσον δεν προβλέπονται από την Κοινοτική Νομοθεσία·

γ) ο χρόνος και ο τόπος φύλαξης των εξοφλημένων τελωνειακών παραστατικών εγγράφων, που κατατίθενται στις Τελωνειακές Αρχές.

4. Επιτρέπεται η αναστολή είσπραξης εθνικών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε εμπορεύματα κοινοτικά ή μη, εγχώρια ή και ευρισκόμενα σε ελεύθερη κυκλοφορία, σε κάθε περίπτωση που πρόκειται να υποστούν, υπό την επιβλεψη των Τελωνειακών Αρχών, οιασδήποτε μορφής ενσωμάτωση και επεξεργασία για την παραγωγή προϊόντων, τα οποία τίθενται οριστικά σε ανάλωση. Ειδικότεροι όροι λειτουργίας και ελέγχου της συγκεκριμένης δραστηριότητας καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ Β' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 34

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι

όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση έγκρισης εφαρμογής των απλουστευμένων διαδικασιών, που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα.

Άρθρο 35

Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που ισχύουν για τις ταχυδρομικές αποστολές επιστολών και δεμάτων μπορεί:

α) να μην απαιτείται η κατάθεση της προβλεπόμενης από το άρθρο 33 διασάφησης, για να τεθούν σε ανάλωση ή σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματα, τα οποία προηγούμενα είχαν τεθεί υπό το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή·

β) να μην αποτελούν αντικείμενο διασάφησης τα εμπορεύματα που εισάγονται για σκοπούς μη εμπορικούς, καθώς και τα εμπορεύματα μικρής αξίας, ιδίως εκείνα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές επιβατών.

Άρθρο 36

Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων επιτρέπεται στο διασαφιστή να προσκομίζει ή να τροποποιεί μεταγενέστερα ορισμένα στοιχεία της διασάφησης, καταθέτοντας συμπληρωματικές διασαφίσεις γενικού, περιοδικού ή ανακεφαλαιωτικού χαρακτήρα.

Οι ενδείξεις των συμπληρωματικών διασαφίσεων θεωρείται ότι συνιστούν, μαζί με τις ενδείξεις των διασαφίσεων στις οποίες αναφέρονται, μια ενιαία και αδιαίρετη πράξη που ισχύει από την ημερομηνία αποδοχής της αντίστοιχης αρχικής διασάφησης.

ΤΜΗΜΑ Γ' ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ - ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ - ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 37

1. Η Τελωνειακή Αρχή, πριν από την έκδοση της άδειας παραλαβής και ύστερα από γραπτή αίτηση του διασαφιστή ή υπόχρεου καταβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), μπορεί να εγκρίνει:

α) Την εγκατάλειψη των εμπορευμάτων, υπέρ του Δημοσίου, μετά προηγούμενη καταβολή του συνόλου των εξόδων και κάθε άλλης επιβάρυνσης που έχει επιβληθεί ή κρίνεται αναγκαία.

Η εγκατάλειψη δεν συνεπάγεται έξοδα για το Δημόσιο.

Η αίτηση αυτή μπορεί να διατυπώνεται και στο σώμα της διασάφησης.

Η αποδοχή της από την Τελωνειακή Αρχή σημειώνεται και στη διασάφηση. Μετά την αποδοχή δεν επιτρέπεται ανάκλησή της.

Στα εγκαταλείψιμα εμπορεύματα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 48.

β) Την καταστροφή των εμπορευμάτων.

Τα σχετικά έξοδα βαρύνουν το διασαφιστή. Η γραπτή αίτηση του διασαφιστή για την καταστροφή των εμπορευμάτων μπορεί να διατυπώνεται και στο σώμα της διασάφησης. Η αποδοχή της από την Τελωνειακή Αρχή σημειώνεται και στη διασάφηση. Για την καταστροφή συντάσσεται πρωτόκολλο και γίνεται μνεία στη διασάφηση. Στη διασάφηση και στο προσαρτώμενο σε αυτήν πρωτόκολλο καταστροφής αναφέρεται το είδος και η ποσότητα των υπολειμμάτων και απορριμμάτων, που ενδεχόμενα προκύπτουν από την καταστροφή, ώστε να είναι δυνατόν να τεθούν σε ανάλωση ή σε ελεύθερη κυκλοφορία, εφόσον προηγούμενα καταβληθούν οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που αναλογούν σ' αυτά.

Η κατά τα ανωτέρω διαδικασία καταστροφής διενεργείται από Επιτροπή και υπό τους όρους και προϋποθέσεις, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Η εγκατάλειψη υπέρ του Δημοσίου ή η καταστροφή των εμπορευμάτων υπό τον έλεγχο της Τελωνειακής Αρχής απαλλάσσει το διασαφιστή από την υποχρέωση να πληρώσει δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις εκτός από τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα.

3. Μετά την αποδοχή της αίτησης εγκατάλειψης, τα εμπορεύματα περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου και ακολουθείται για την εκποίηση η διαδικασία των άρθρων 45, 46, 47, 48 και 49 του παρόντος Κώδικα.

4. Στη διαδικασία της εκποίησης, σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα, οδηγούνται υποχρεωτικά τα εμπορεύματα:

α) Αν μετά την καταχώρηση και την αποδοχή της διασάφησης ο διασαφιστής αποχωρήσει ή δεν προσφέρει την απαραίτητη συνδρομή και δεν προσέλθει, μέσα σε τέσσερις (4) ημέρες από την αποδοχή της, για την εξέταση των εμπορευμάτων.

Στην περίπτωση αυτή ο Προϊστάμενος του Τελωνείου ή ο Προϊστάμενος του Τμήματος Τελωνισμού μαζί με τον Τελωνειακό Ελεγκτή ή, αν δεν υπάρχει Τελωνειακός Ελεγκτής, με άλλο τελωνειακό υπάλληλο, εξετάζει, έστω και αν απουσιάζει ο διασαφιστής, τα εμπορεύματα ή συνεχίζει την εξέταση, αν αυτή είχε αρχίσει πριν από την αποχώρηση του διασαφιστή, αφού γίνει μνεία στη διασάφηση για την παρουσία ή την απουσία του.

β) Αν τα εμπορεύματα, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες ή και μετά παράταση το πολύ πέντε (5) ημερών, που είναι δυνατόν να χορηγηθεί από την Τελωνειακή Αρχή, ύστερα από αίτηση του διασαφιστή, μετά την εξέτασή τους με παρουσία του διασαφιστή, δεν παραληφθούν ή αν δεν παρασχεθεί εγγύηση για τους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις.

Και στις δύο αυτές περιπτώσεις προηγούνται της εκποίησης τα ακόλουθα:

Αν μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την εξέταση των εμπορευμάτων ο διασαφιστής δεν προσέλθει, για να ρυθμιστεί η κατάσταση των εμπορευμάτων και δεν είναι δυνατή η έκδοση άδειας παραλαβής τους, είτε γιατί δεν προσκομίστηκαν τα έγγραφα από τα οποία εξαρτάται η θέση των εμπορευμάτων σε ανάλωση ή σε ελεύθερη κυκλοφορία είτε γιατί δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εγγύησης εμπρόθεσμα οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις είτε από οποιαδήποτε άλλη αιτία, η Τελωνειακή Αρχή επικοινωνεί στην εξωτερική θύρα του Τελωνειακού Καταστήματος δηλοποίηση, η οποία περιλαμβάνει και τα στοιχεία της διασάφησης, καθώς και της εξέτασης των εμπορευμάτων. Στη δηλοποίηση αυτή ορίζεται επίσης και η ημέρα εκποίησης των εμπορευμάτων με δημοπρασία, η οποία διενεργείται μετά την πάροδο πέντε (5) ημερών από την τοιχοκόλληση της δηλοποίησης. Η Τελωνειακή Αρχή πληροφορεί επίσης σχετικά το διασαφιστή ή τον αντιπρόσωπό του με απλή επιστολή της, επίδοση της οποίας δεν απαιτείται.

5. Η Τελωνειακή Αρχή μπορεί, με ευθύνη και με δαπάνες του διασαφιστή, να μεταφέρει τα εμπορεύματα, αν βρίσκονται σε χώρους που εγκρίθηκαν από αυτήν και είναι έξω από τις τελωνειακές αποθήκες ή περιβόλους, σε ειδικούς υπό την εποπτεία της χώρους ή αποθήκες.

6. Αν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε φθορά ή είναι δυσχερές η φύλαξή τους, η Τελωνειακή Αρχή μπορεί να συντηρήσει τις προθεσμίες του άρθρου αυτού.

7. Σε περίπτωση που υφίσταται κίνδυνος από τη διατήρηση των εμπορευμάτων η Τελωνειακή Αρχή μπορεί να καταστρέψει τα εμπορεύματα. Οι σχετικές δαπάνες καταστροφής βαρύνουν το διασαφιστή.

8. Για τον υπολογισμό των πιο πάνω προθεσμιών δεν λαμβάνονται υπόψη οι μη εργάσιμες ημέρες, αν συμπίπτουν με τη λήξη των προθεσμιών αυτών.

ΤΜΗΜΑ Δ' ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ

Άρθρο 38

1. Για τη διακίνηση υποκειμένων εμπορευμάτων, με αναστολή είσπραξης των αναλογουσών επ' αυτών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων μεταξύ δύο Τελωνείων, που βρίσκονται εντός του ελληνικού τελωνειακού εδάφους, κατατίθεται διασάφηση (δήλωση) διαμετακόμισης υπό τους όρους, που προβλέπονται για την εφαρμογή του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακόμισης.

2. Για την κατά τα ανωτέρω διακίνηση υποκειμένων εμπορευ-

μάτων κατατίθεται εγγύηση.

Ο κύριος υπόχρεος και ο εγγυητής ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για οποιαδήποτε απώλεια του εμπορεύματος ή διαφορά που προκύπτει στον τόπο της παραλαβής αυτού.

Οι Τελωνειακές Αρχές είναι δυνατόν να εγκρίνουν τη μη σύσταση εγγύησης, υπό τους όρους και προϋποθέσεις, που προβλέπονται για την εφαρμογή του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακόμισης.

3. Η Τελωνειακή Αρχή επιτρέπει τη διακίνηση των εμπορευμάτων μετά από την εξέταση και επαλήθευσή τους. Στη συνέχεια τα εμπορεύματα σφραγίζονται και παραδίδονται με τα συνοδευτικά έγγραφα και παραστατικά προς μεταφορά στο Τελωνείο Προορισμού.

Η Τελωνειακή Αρχή δύναται να επιτρέψει τη διακίνηση των εμπορευμάτων χωρίς σφράγιση, όταν το είδος αυτών και τυχόν άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί εξασφαλίζουν τη διαπίστωση της ταυτότητάς τους.

4. Οι διατάξεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και κατά τις διατυπώσεις της διακίνησης εμπορευμάτων για τα οποία αναγράφεται σε δηλωτικό πλοίου ότι προορίζονται να μεταφερθούν σε άλλο προορισμό, που πραγματοποιούνται από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα του πλοίου, ο οποίος και έχει κατ' αναλογία τις ευθύνες και υποχρεώσεις του κύριου υπόχρεου.

Σε περίπτωση που δηλώνεται από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα προορισμός διαφορετικός από αυτόν που αναγράφεται στο δηλωτικό του πλοίου, κατατίθεται σχετική αίτηση από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα, η οποία εγκρίνεται και θεωρείται από το Τελωνείο και προσαρτάται επί της φορτωτικής που επισυνάπτεται στη διασάφηση διαμετακόμισης, αντίγραφο δε αυτής προσαρτάται στο δηλωτικό.

Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου η εξέταση και επαλήθευση των εμπορευμάτων δεν πραγματοποιείται παρά μόνο αν τούτο κριθεί αναγκαίο από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

5. Για τη διαδικασία της παραγράφου 4 προσαρτάται η φορτωτική του πλοίου υπογεγραμμένη από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα της ναυτιλιακής εταιρίας, που πραγματοποίησε τη μεταφορά.

6. Το καθεστώς της εθνικής διαμετακόμισης θεωρείται ότι έληξε κανονικά, όταν τόσο τα εμπορεύματα όσο και τα παραστατικά που τα συνοδεύουν προσκομισθούν στο Τελωνείο Προορισμού.

7. Το επιστρεπτέο αντίτυπο της διασάφησης (δήλωσης) διαμετακόμισης, δεδόντως συμπληρωμένο και θεωρημένο από το Τελωνείο Προορισμού, επιστρέφεται το αργότερο εντός μηνός στο Τελωνείο Αναχώρησης.

Εάν μετά την παρέλευση μηνός δεν επιστραφεί το εν λόγω αντίτυπο, το Τελωνείο Αναχώρησης διεξάγει έρευνα σύμφωνα με τα οριζόμενα για το καθεστώς της κοινοτικής διαμετακόμισης, με σκοπό τη διαπίστωση της λήξης του καθεστώτος.

8. Όταν στο Τελωνείο Αναχώρησης προκύψει δασμοφορολογική ή άλλη διαφορά μεταξύ της διασάφησης (δήλωσης) διαμετακόμισης και της εξέτασης και επαλήθευσης των εμπορευμάτων, επιβάλλεται ποινή ανακριβούς δήλωσης σε βάρος του κύριου υπόχρεου.

Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν, κατά την εξέταση των εμπορευμάτων από το Τελωνείο Προορισμού, προκύψει η παραπάνω διαφορά, μεταξύ της εξέτασης αυτής και της διασάφησης διαμετακόμισης, που κατατέθηκε στο Τελωνείο Αναχώρησης, εφόσον δεν έγινε εξέταση στο Τελωνείο αυτό.

Το Τελωνείο Προορισμού σημειώνει, για το σκοπό αυτόν, όλα τα σχετικά στοιχεία με τη διαφορά που διαπιστώθηκε, στο αντίτυπο που προορίζεται γι' αυτό και στο επιστρεπτέο αντίτυπο της διασάφησης (δήλωσης) διαμετακόμισης, που προορίζεται για το Τελωνείο Αναχώρησης.

Το Τελωνείο Αναχώρησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, βεβαιώνει με πράξη του σε βάρος του κύριου υπόχρεου και εισπράττει, σε κάθε περίπτωση, την ποινή ανακριβούς δήλωσης.

9. Η εγγύηση που έχει συσταθεί επιστρέφεται, μετά τη διαπί-

στωση από το Τελωνείο Αναχώρησης ότι τηρήθηκαν όλες οι προβλεπόμενες για το καθεστώς διατυπώσεις και ότι δεν προέκυψε παρατυπία ή διαφορά στα εμπορεύματα που διακινήθηκαν, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που σημειώνονται στο επισημειωμένο αντίτυπο της διασάφησης (δήλωσης) διαμετακόμισης.

10. Επιτρέπεται στις Τελωνειακές Αρχές, που έχει εγκατασταθεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), η ανταλλαγή δεδομένων, που αφορούν την αναχώρηση, άφιξη και τα αποτελέσματα ελέγχων, μέσω του συστήματος αυτού.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του εντύπου εθνικής διαμετακόμισης, για αποστολή από ένα Τελωνείο σε άλλο, εμπορευμάτων που υπόκεινται σε ειδικά μέτρα επιτήρησης.

ΤΜΗΜΑ Ε' ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Άρθρο 39

1. Οι Ελεύθερες Ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες αποτελούν τμήματα του τελωνειακού εδάφους της χώρας, όπου:

α) τα αποτιθέμενα σε αυτές εμπορεύματα τρίτων χωρών θεωρούνται, ως προς την εφαρμογή των εισαγωγικών δασμών, φόρων και μέτρων εμπορικής πολιτικής, μη ευρισκόμενα στο τελωνειακό έδαφος,

β) τα αποτιθέμενα στους χώρους των Ελεύθερων Ζωνών εμπορεύματα, εγχώρια ή τελούσα σε ελεύθερη κυκλοφορία, αποτελούν κατά κανόνα αντικείμενα εξαγωγής.

2. Με απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Υπουργός Οικονομικών, αφού λάβει υπόψη του σχετικές θέσεις των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης και κατά περίπτωση των Υπουργείων Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας ή Εμπορικής Ναυτιλίας:

α) συνιστά Ελεύθερες Ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες,

β) ορίζει τους όρους λειτουργίας, διαχείρισης και ελέγχου της διακίνησης και παραμονής των εμπορευμάτων σε αυτές, κατά τρόπο διασφαλίζοντα την ακώλυτη διενέργεια του κοινοτικού και διεθνούς εμπορίου και

γ) προσδιορίζει την ευθύνη και τις αρμοδιότητες του διαχειριστή αυτών.

3. Για την έκδοση της κατά τα ανωτέρω απόφασης, υποβάλλεται σχετική πρόταση από το Φορέα Διοίκησης ή Εκμετάλλευσης του χώρου όπου πρόκειται να συσταθεί η Ελεύθερη Ζώνη ή αίτηση από το πρόσωπο που επιθυμεί την αναγνώριση ελεύθερης αποθήκης, προς τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) του Υπουργείου Οικονομικών, συνοδευόμενη από μελέτη σκοπιμότητας, από την οποία πρέπει να προκύπτουν:

α) η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη διακίνηση μη κοινοτικών εμπορευμάτων μέσω της προτεινόμενης Ελεύθερης Ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης,

β) η προσδοκώμενη συμβολή της Ελεύθερης Ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης μη κοινοτικών εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα γενικότερα οικονομικά οφέλη από τη λειτουργία της,

γ) τα εχέγγυα για τη σωστή διοίκηση και εκμετάλλευση της Ελεύθερης Ζώνης ή για τη σωστή διαχείριση των εμπορευμάτων στην περίπτωση της ελεύθερης αποθήκης.

4. Η διοίκηση και εκμετάλλευση των Ελευθέρων Ζωνών ανατίθεται σε νομικά πρόσωπα και ασκείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου αποφάσεις, των δε ελευθέρων αποθηκών σε οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

5. Η τροποποίηση των ορίων των Ελευθέρων Ζωνών, που συνιστώνται με βάση το παρόν άρθρο, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ' ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ

Άρθρο 40

Με την κατάθεση τελωνειακού παραστατικού επιτρέπεται η παράδοση προϊόντων που προορίζονται για τον εφοδιασμό πλοίων, αεροσκαφών, Διεθνών Οργανισμών, Ξένων ενόπλων δυνάμεων και λοιπών κατηγοριών δικαιούχων ατέλειας σύμφωνα με τις ειδικότερα ισχύουσες Εθνικές και Κοινοτικές, κατά περίπτωση, Διατάξεις.

Ως εφόδια νοούνται τα προϊόντα, που προορίζονται αποκλειστικά για διάθεση στους ως άνω προορισμούς.

Τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες προϊόντα, εφόσον προορίζονται για εφόδια, απολαύουν δασμοφρολογικής ατέλειας κατά την εισαγωγή, ως ειδικότερες Εθνικές και Κοινοτικές Διατάξεις ορίζουν.

Επιτρέπεται η απόθεση των προϊόντων, που προορίζονται για αποστολή προς εφοδιασμό των ως άνω περιπτώσεων, σε ειδικούς χώρους ή αποθήκες, που υπόκεινται σε τελωνειακό έλεγχο ή επιτήρηση.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των εφοδιασμών, ειδικότερα δε εκείνες που αφορούν τον τρόπο λειτουργίας των ως άνω αποθηκών της διακίνησης και του τρόπου ελέγχου των εφοδίων προς τους ως άνω προορισμούς.

ΤΜΗΜΑ Ζ' ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 41

Δικαιώματα υπερημερίας και αποταμίευσης

1. Τα εμπορεύματα που αποτίθενται στις αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης ή στον τελωνειακό περίβολο, τη διαχείριση των οποίων έχουν οι Τελωνειακές Αρχές και προέρχονται είτε από το εξωτερικό είτε από το εσωτερικό υποβάλλονται σε δικαιώματα υπερημερίας μετά παρέλευση οκτώ (8) ημερών από την ημερομηνία εναπόθεσής τους, συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας αυτής, κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

Τα δικαιώματα υπερημερίας επιβάλλονται, σε κάθε περίπτωση, για τις παρεχόμενες από τα Τελωνεία υπηρεσίες διαχείρισης και διαφύλαξης των εμπορευμάτων, κατά το χρόνο παραμονής τους στις αποθήκες του Δημοσίου, είτε πρόκειται για προσωρινή εναπόθεση είτε πρόκειται για τελωνειακή αποταμίευση. Στις περιπτώσεις τελωνειακής αποταμίευσης τα εμπορεύματα επιβαρύνονται με δικαιώματα υπερημερίας τέσσερις (4) ημέρες μετά από την κατάθεση παραστατικών πρόσδοσης άλλου τελωνειακού προορισμού.

2. Τα εμπορεύματα που βρίσκονται αποθεθειμένα στις Ελεύθερες Ζώνες, αποθήκες αποταμίευσης και αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης, τη διαχείριση των οποίων έχουν άλλα εκτός των τελωνειακών πρόσωπα, επιβαρύνονται με τα κατά περίπτωση δικαιώματα υπερημερίας μετά τέσσερις (4) ημέρες από την κατάθεση παραστατικών πρόσδοσης προορισμού στα εμπορεύματα αυτά.

Όταν η λήξη των ανωτέρω προθεσμιών συμπίπτει με μη εργάσιμη ημέρα, οι προθεσμίες αυτές παρατείνονται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

3. Τις πρώτες δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας της πρώτης παραγράφου επιβάλλεται δικαίωμα υπερημερίας ισόποσο των σαράντα λεπτών (0,40) ευρώ για τα αποβιβαζόμενα εμπορεύματα στις τελωνειακές αποθήκες και είκοσι λεπτών (0,20) ευρώ για τα αποβιβαζόμενα εμπορεύματα στον τελωνειακό περίβολο, για κάθε ημέρα ανά πενήντα (50) χιλιόγραμμα βάρους.

4. Όταν το βάρος είναι μεγαλύτερο, υπολογίζεται ως διπλό ή πολλαπλό των πενήντα (50) χιλιογράμμων.

5. Μετά την παρέλευση της παραπάνω δεκαπενθημέρου προθεσμίας το δικαίωμα αυτό διπλασιάζεται και μετά την παρέλευση άλλων δεκαπέντε (15) ημερών τριπλασιάζεται.

6. Τα δικαιώματα αυτά δεν μπορούν να υπερβούν τη συναλλακτική αξία του εμπορεύματος.

7. Τα εμπορεύματα, για τα οποία ζητήθηκε τελωνειακός προορισμός ή τέθηκαν σε οποιοδήποτε τελωνειακό καθεστώς και κατατέθηκε διασάφηση, υποβάλλονται, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου 8, στο δεκαπλάσιο του δικαιώματος υπερημερίας μετά τέσσερις (4) ημέρες από την ημέρα της επαλήθευσής τους ή μετά από είκοσι (20) ημέρες από την αποδοχή του ως άνω τελωνειακού παραστατικού.

Προκειμένου για εμπορεύματα που βρίσκονται αποθεθειμένα στους χώρους της δεύτερης παραγράφου, το δεκαπλό του δικαιώματος υπερημερίας εισπράττεται μειωμένο κατά το ποσό των αποθηκεύτρων των ως άνω Ζωνών ή αποθηκών.

Τα δικαιώματα υπερημερίας βεβαιώνονται επί του οικείου τελωνειακού παραστατικού και εισπράττονται μαζί με τις λοιπές δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις.

Συμπληρωματική βεβαίωση είναι δυνατή.

Τα εμπορεύματα δεν υποβάλλονται σε δικαιώματα υπερημερίας κατά τις τέσσερις (4) επόμενες ημέρες της έκδοσης της άδειας παράδοσης έστω και αν αυτές συμπεριλαμβάνονται εντός των προθεσμιών των προηγούμενων παραγράφων 3 και 5.

8. Σε δεκαπλάσιο δικαίωμα υπερημερίας υποβάλλονται τα εμπορεύματα, για τα οποία κατατέθηκε διασάφηση εξαγωγής ή διαμετακόμισης μετά παρέλευση είκοσι (20) ημερών από την ειδική πρόσκληση της Τελωνειακής Αρχής προς εξαγωγή ή διαμετακόμιση.

9. Εμπορεύματα των οποίων η καθυστέρηση παραλαβής οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας, μπορούν μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου να απαλλάσσονται, ολικά ή μερικά, από τα οφειλόμενα δικαιώματα υπερημερίας.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με πράξη:

α) των Προϊσταμένων των Τελωνείων Β' τάξης για τα εμπορεύματα της αρμοδιότητάς τους και για τα εμπορεύματα της αρμοδιότητας των υποδεέστερων Αρχών που υπάγονται σε αυτά, εφόσον η αιτούμενη απαλλαγή αφορά χρονικό διάστημα μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών από την παρέλευση της ανώτερης βίας,

β) των Προϊσταμένων των Τελωνειακών Διευθύνσεων για τα εμπορεύματα της αρμοδιότητάς τους, καθώς και τα εμπορεύματα της αρμοδιότητας των υποδεέστερων Αρχών που υπάγονται σε αυτές, εφόσον η αιτούμενη απαλλαγή αφορά χρονικό διάστημα μέχρι ενός (1) μήνα, από την παρέλευση της ανώτερης βίας.

Όταν πρόκειται για απαλλαγή από δικαιώματα υπερημερίας για χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα των παραπάνω, αυτή χορηγείται με πράξη της Επιτροπής στην έδρα της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας, που αποτελείται από τον αρμόδιο Οικονομικό Επιθεωρητή ως πρόεδρο, τον Προϊστάμενο της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας και έναν Τελωνειακό Διευθυντή.

10. Τα εμπορεύματα της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του παρόντος Κώδικα υπόκεινται στο τέταρτο των επιβαλλόμενων, σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, δικαιωμάτων υπερημερίας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορούν να απαλλάσσονται από δικαιώματα υπερημερίας που προβλέπονται από την παράγραφο αυτή, ορισμένα εμπορεύματα που εναποτίθενται στις παραπάνω αποθήκες ή σε υπαίθριους χώρους εκτός τελωνειακού περιβάλλου.

11. Για τα εμπορεύματα που ευρίσκονται αποταμιευμένα σε αποθήκες αποταμίευσης, υπό τη διαχείριση της Τελωνειακής Αρχής, επιβάλλονται δικαιώματα αποταμίευσης, τα οποία καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ Η' ΠΟΙΝΕΣ ΑΝΑΚΡΙΒΟΥΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Άρθρο 42

1. Σε κάθε περίπτωση που υπολογισθούν δασμοφορολογικές

επιβαρύνσεις μικρότερες των πράγματι αναλογουσών και διαπιστωθεί ότι αυτό οφείλεται στην ανακρίβεια εγγραφών και δηλωθέντων στοιχείων της διασάφησης εισπράττεται ποινή ανακριβούς δήλωσης, υπολογιζόμενη σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί του συνολικού ποσού από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις, που βεβαιώνεται στα εμπορεύματα που τελωνίζονται σε ανάλωση ή ελεύθερη κυκλοφορία.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση ανακριβών στοιχείων και εγγραφών, που δεν επηρεάζουν τον προσδιορισμό των πράγματι οφειλόμενων επιβαρύνσεων, εισπράττεται πρόστιμο ποσού εκατό (100) ευρώ.

3. Οι ανωτέρω ποινές επιβάλλονται και κατά τον εκ των υστέρων έλεγχο των διασαφίσεων.

4. Οι ποινές ανακριβούς δήλωσης που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους εισπράττονται έστω και αν τα εμπορεύματα εγκαταλειφθούν ή καταστραφούν.

5. Η επιβολή των παραπάνω ποινών δεν αποκλείει την εφαρμογή των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, όταν συντρέχει περίπτωση.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η αύξηση ή μείωση κατά πενήντα τοις εκατό (50%) των ποινών του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ Θ' ΑΖΗΤΗΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Άρθρο 43

1. Εμπορεύματα που μεταφέρονται δια θαλάσσης και δεν παραλαμβάνονται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών, από την ημερομηνία κατάθεσης του δηλωτικού, καθώς και εμπορεύματα που μεταφέρονται με κάθε άλλο μεταφορικό μέσο και δεν παραλαμβάνονται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών, από την ημερομηνία κατάθεσης του δηλωτικού, κηρύσσονται αζήτητα, με πρωτόκολλο που συντάσσεται εις διπλούν και υπογράφεται από τον Προϊστάμενο του Τελωνείου και τον αρμόδιο τελωνειακό υπάλληλο που τα διαχειρίζεται.

2. Στο πρωτόκολλο περιγράφεται το είδος των εμπορευμάτων και αναγράφονται το μικτό - καθαρό βάρος, η ποσότητα, η κατάσταση των εμπορευμάτων, ο αριθμός ή η κατάσταση των δοχείων και των δεμάτων. Μετά την επαλήθευση των παραπάνω στοιχείων από τον ειδικά προς τούτο οριζόμενο υπάλληλο και τον Προϊστάμενο του Τμήματος Τελωνισμού, τα εμπορεύματα παραδίδονται στον τελωνειακό υπάλληλο, που διαχειρίζεται τα αζήτητα και καταχωρούνται στο βιβλίο αζητήτων εμπορευμάτων, που τηρείται από την Τελωνειακή Αρχή, ή στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.).

3. Το ένα από τα παραπάνω πρωτόκολλα προσαρτάται στο δηλωτικό για εξόφληση του αντίστοιχου στίχου και το άλλο πρωτόκολλο τηρείται στο Τελωνείο αντί δηλωτικού.

4. Τα εμπορεύματα που κηρύσσονται αζήτητα σύμφωνα με τα παραπάνω, μεταφέρονται σε χωριστή αποθήκη αζητήτων, με έξοδα που τα επιβαρύνουν. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αποθήκη αζητήτων ή όταν η μεταφορά των εμπορευμάτων σε αποθήκη είναι οικονομικά ασύμφορη ή δεν είναι δυνατή για ειδικούς λόγους, τα εμπορεύματα παραμένουν σε ιδιαίτερο χώρο των προσωρινών τελωνειακών αποθηκών ή περιβόλων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορούν να μεταβάλλονται οι προθεσμίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και των άρθρων 44 και 48, είτε γενικά για όλα τα εμπορεύματα είτε ειδικά για ορισμένα από αυτά.

Άρθρο 44

Σε δέκα (10) ημέρες από τη σύνταξη των πρωτοκόλλων που προβλέπονται από το προηγούμενο άρθρο, αντίγραφα ή αποσπάσματα αυτών τοιχοκολλούνται στην είσοδο του Τελωνειακού Καταστήματος. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρωτοκόλλων αυτών είναι δυνατόν να κοινοποιούνται στις μεταφορικές εταιρίες και πράκτορες αυτών, με τις οποίες μεταφέρθηκαν τα εμπορεύματα, εφόσον εδρεύουν στην πόλη, όπου βρίσκεται και

η Τελωνειακή Αρχή.

Άρθρο 45

1. Μέσα σε άλλες δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου άρθρου, ο Προϊστάμενος του Τελωνείου εκδίδει διακήρυξη για την πώληση των εμπορευμάτων, τα οποία αναφέρει κατά είδος και βάρος και ορίζει τον τόπο και την ημέρα της δημοπρασίας.

2. Η διακήρυξη τοιχοκολλάται, στην ορισμένη γι' αυτό θέση του Τελωνειακού Καταστήματος, με απόδειξη του υπαλλήλου που ενήργησε την τοιχοκόλληση και δημοσιεύεται στο Κατάστημα της Δημοτικής ή Κοινοτικής Αρχής, στην οποία εδρεύει η Τελωνειακή Αρχή, καθώς επίσης μπορεί να δημοσιευτεί και σε περίληψη σε τοπική εφημερίδα, εάν υπάρχει. Όταν πρόκειται για αζήτητα των Τελωνείων Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες και σε εμφανές μέρος, η δε δαπάνη που απαιτείται γι' αυτό, καταβάλλεται από την πάγια προκαταβολή των Τελωνείων αυτών.

3. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εξετάσουν τα προς δημοπράτηση εμπορεύματα, που βρίσκονται στην αποθήκη του Τελωνείου.

Άρθρο 46

1. Η δημοπρασία ενεργείται από την Τελωνειακή Αρχή την ημέρα που ορίστηκε, από την ενδέκατη πρωινή ώρα και μέχρι τη δωδέκατη μεσημβρινή στο Τελωνειακό Κατάστημα και παρατείνεται στην περίπτωση που δίνονται ανώτερες προσφορές.

2. Μετά την κατακύρωση στο όνομα του τελευταίου πλειοδότη παρακατατίθεται απ' αυτόν άμεσα το τέταρτο του πλειστηρίσματος και στη συνέχεια υπογράφονται τα πρακτικά της δημοπρασίας από τον τελευταίο πλειοδότη, τον εγγυητή και τον κήρυκα, η έγκριση δε της κατακύρωσης γίνεται από την αρμόδια Επιτροπή Εκποίησης, η οποία απαρτίζεται από τον Προϊστάμενο του Τελωνείου, τον Προϊστάμενο του Τμήματος Τελωνισμού και έναν υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα, που ορίζεται από τον Προϊστάμενο της Τελωνειακής Αρχής ή προκειμένου για Τελωνεία επιπέδου Τμήματος, από τον Προϊστάμενο αυτών και δύο άλλους τελωνειακούς υπαλλήλους, που ορίζονται με απόφαση του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας.

Άρθρο 47

1. Μετά την έγκριση, ο Προϊστάμενος του Τελωνείου καλεί με έγγραφο τον υπερθεματιστή να καταθέσει το υπόλοιπο του πλειστηρίσματος, υποχρεώνεται δε αυτός, ύστερα από την καταβολή του ποσού αυτού, να προσδώσει στα εμπορεύματα οποιοδήποτε τελωνειακό προορισμό.

2. Εάν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίσμα, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της έγκρισης, ενεργείται αναπλειστηριασμός σε βάρος αυτού και του εγγυητή και η επί έλαττον διαφορά εισπράττεται με τα νόμιμα αναγκαστικά μέσα, που προβλέπονται από τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

3. Εάν, πριν από την καταβολή του πλειστηρίσματος από τον υπερθεματιστή, εμφανιστεί ο κύριος των εμπορευμάτων και ζητήσει να λάβουν τελωνειακό προορισμό, θεωρείται άκυρη η δημοπρασία και διενεργούνται οι σχετικές με τον τελωνειακό προορισμό διατυπώσεις.

4. Η μεταφορά των εμπορευμάτων στην αποθήκη, η αποσυσκευασία για επαλήθευση, η επανασυσκευασία και επανατοποθέτηση αυτών, ενεργείται υπό την επιστασία του Τελωνείου.

5. Μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την καταβολή του πλειστηρίσματος, αυτό κατατίθεται στο αρμόδιο ταμείο με την έκδοση γραμματίου παραλαβής για παρακαταθήκη, στο όνομα του Προϊσταμένου του Τελωνείου, ο οποίος το παραλαμβάνει και το προσαρτά στο πρωτόκολλο αζητήτων, με τα πρακτικά.

6. Εάν ο δικαιούχος πλειστηρίσματος προσκομίσει στην

Τελωνειακή Αρχή μέσα σε ένα (1) χρόνο από την κατάθεσή του, νόμιμο τίτλο, που να αποδεικνύει την κυριότητα των πωληθέντων αζητήτων εμπορευμάτων, η Τελωνειακή Αρχή αποστέλλει το γραμμάτιο στον αρμόδιο ταμία με έγγραφο, με το οποίο δίνει εντολή να αποδοθεί το ποσό που παρακατατέθηκε, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων.

7. Αντίγραφο του εγγράφου αυτού με τα πρακτικά, προσαρτάται στο σχετικό πρωτόκολλο αζητήτων, για εξόφλησή του.

8. Εάν μέσα σε ένα (1) χρόνο από την έκδοση του γραμματίου παρακαταθήκης δεν εμφανισθεί ο κύριος του πωληθέντος αζητήτου, ο Προϊστάμενος Τελωνείου αποστέλλει το γραμμάτιο σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας, στο Δημόσιο Ταμία, για να εισαχθεί ως Δημόσιο Έσοδο το ποσό που παρακατατέθηκε και εκδίδεται τακτικό γραμμάτιο παραλαβής.

9. Εμπορεύματα, που έχουν κηρυχθεί αζήτητα από Τοπικά Τελωνειακά Γραφεία, απαγορεύεται να εκποιηθούν από αυτά. Τα εμπορεύματα αυτά αποστέλλονται για πώληση στο πλησιέστερο Τελωνείο Α' ή Β' Τάξης. Είναι δυνατή δε η αποστολή μόνο των σχετικών εγγράφων στις ως άνω αναφερόμενες Αρχές.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου από τον άρθρου 46 του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται και στην περίπτωση της εκποίησης εμπορευμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

11. Για τα εμπορεύματα που εκποιούνται από την Τελωνειακή Αρχή και που δεν παραλαμβάνονται από τον τελευταίο πλειοδότη, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την καταβολή του πλειστηρίσματος, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αζητήτων εμπορευμάτων του άρθρου 43 και επομένως του παρόντα Κώδικα.

12. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, όταν πρόκειται για τα εμπορεύματα που, μετά την εκποίηση και καταβολή του πλειστηρίσματος, εγκαταλείπονται στις αποθήκες αποταμίευσης, αυτά μεταφέρονται σε αποθήκες υπό τη διαχείριση του Τελωνείου.

Η δαπάνη της μεταφοράς εκπίπτει από το πλειστηρίσμα της νέας εκποίησης.

Άρθρο 48

1. Όταν μεταξύ των αζητήτων εμπορευμάτων υπάρχουν είδη που έχουν ευτελή αξία ή είδη που κατέστησαν άχρηστα λόγω βλάβης, βεβαιώνεται αυτό με λεπτομερές πρωτόκολλο, το οποίο υπογράφεται από τον Προϊστάμενο του Τελωνείου, έναν υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα και το διαχειριστή της αποθήκης και στη συνέχεια καταστρέφονται, παρουσία αυτών.

2. Εάν πρόκειται για βρώσιμα είδη, την απαγόρευση ανάλωσής τους βεβαιώνει στο ίδιο πρωτόκολλο και γιατρός της αρμόδιας Υγειονομικής Αρχής, εφόσον δε δεν υπάρχει, οποιοσδήποτε γιατρός.

3. Εάν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε φθορά, οι οριζόμενες προθεσμίες στο άρθρο 43 του παρόντα Κώδικα μπορούν να συντομευθούν, κατά την κρίση της Τελωνειακής Αρχής.

4. Αζήτητα εμπορεύματα, τα οποία δεν έγινε δυνατόν να εκποιηθούν μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την επαλήθευσή τους, σε τρεις (3) διαφορετικές δημοπρασίες, οι οποίες απέχουν μεταξύ τους, τουλάχιστον κατά δέκα (10) ημέρες, θεωρούνται ως εγκαταλελειμμένα και περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου.

Για τη συνδρομή των παραπάνω όρων της εγκατάλειψης, συντάσσεται πράξη στα οικεία πρωτόκολλα από τον Προϊστάμενο του Τελωνείου και από αρμόδιο υπάλληλο, στον οποίο ανατέθηκαν ελεγκτικά καθήκοντα.

5. Τα εμπορεύματα που περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να καταστρέφονται ή να διατίθενται, με την επιφύλαξη της διασφάλισης των Ιδίων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ελεύθερα από φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις για κάλυψη των αναγκών Δημοσίων Υπηρεσιών ή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων. Με την ίδια επιφύλαξη, είναι δυνατόν να εκποιούνται τα παραπάνω είδη, ελεύθερα από φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις, μετά από προηγούμενη γνωμοδότηση Επιτροπής και ύστερα από γενικές ή ειδικές διαταγές του Υπουργείου Οικονο-

μικών. Όταν πρόκειται για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Γεωργικούς Συνεταιρισμούς, που έχουν ανάγκη από βοήθεια, επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η διάθεση των παραπάνω ειδών, με τίμημα που δεν μπορεί να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) της τιμής κοστολόγησης.

Η ανωτέρω Επιτροπή απαρτίζεται:

α) Προκειμένου για Τελωνεία επιπέδου Διεύθυνσης από τον Προϊστάμενο της Τελωνειακής Αρχής, τον αρμόδιο Προϊστάμενο Τελωνισμού και τον ελεγκτή αζητήτων, κωλυομένων δε αυτών από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

β) Προκειμένου για Τελωνείο άλλης βαθμίδας από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και δύο άλλους τελωνειακούς υπαλλήλους, που ορίζονται με απόφαση του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας.

Η παράδοση των εμπορευμάτων αυτών στις Δημόσιες Υπηρεσίες ή Φιλανθρωπικά Ιδρύματα, υπέρ των οποίων διατίθενται, γίνεται με πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής, το οποίο αναγράφει λεπτομερώς τα είδη που παραδίδονται σύμφωνα με τις δασμολογικές και εμπορευματολογικές διακρίσεις. Η διάθεση από τα Φιλανθρωπικά Ιδρύματα στη γενική κατανάλωση των ειδών αυτών απαγορεύεται πριν από την παρέλευση πενταετίας από την παραλαβή τους. Είδη που περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 4, είναι δυνατόν να διατίθενται δωρεάν στους συνεταιρισμούς των Δημοσίων Υπαλλήλων, ελεύθερα από φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 49

1. Εμπορεύματα για τα οποία προβλέπονται απαγορεύσεις ή περιορισμοί κατά την εισαγωγή τους, όταν κηρυχθούν αζήτητα και περιέλθουν στην κυριότητα του Δημοσίου, επιτρέπεται κατ'εξαίρεση να εκποιούνται ή να διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 48 του παρόντα Κώδικα, με όρους και διατυπώσεις που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

2. Οι διατάξεις του παρόντα Κώδικα για τα αζήτητα εμπορεύματα εφαρμόζονται και σε περίπτωση κατάσχεσης ή μεσεγγύησης, που διατάχθηκε από Ποινικό Δικαστήριο, για εμπορεύματα που βρίσκονται στις αποθήκες ή χώρους προσωρινής εναπόθεσης ή αποταμίευσης, αν αυτή δεν αρθεί μέσα σε ένα χρόνο, από την επιβολή της ή από τη λήξη της αποταμίευσης, όταν πρόκειται για αποταμιευμένα εμπορεύματα.

ΤΜΗΜΑ Ι' ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 50

1. Οι επιβάτες που προέρχονται από τρίτη προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) χώρα οφείλουν να προσκομίζουν τις αποσκευές τους στην Τελωνειακή Αρχή εισόδου για εξέταση.

2. Η δήλωση του περιεχομένου των αποσκευών γίνεται προφορικά.

3. Είδη υποκείμενα σε δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις παραδίδονται στον επιβάτη μετά τον τελωνισμό τους και την έκδοση του αποδεικτικού πληρωμής.

Άρθρο 51

1. Τα υποκείμενα σε δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις είδη, που δεν είναι δυνατόν να τελωνισθούν κατά την άφιξή τους, παραδίδονται προς φύλαξη στην Τελωνειακή Αρχή, η οποία εκδίδει, μετά από προηγούμενη εξέτασή τους, απόδειξη παραλαβής.

2. Όσες από τις αποσκευές των επιβατών δεν παραληφθούν εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την παράδοσή τους στο Τελωνείο, εξετάζονται από την Τελωνειακή Αρχή και ενεργούνται τα προβλεπόμενα από το άρθρο 43 και επόμενα του παρόντα.

Η ανωτέρω προθεσμία είναι δυνατόν να παραταθεί κατά περίπτωση, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, μέχρι τρεις (3) μήνες, με απόφαση της οικείας Τελωνειακής Αρχής και εφόσον συντρέχουν ειδικοί προς τούτο λόγοι.

3. Οι αποσκευές των επιβατών είναι δυνατόν να διαμετακομίζονται, εφαρμοζομένων ανάλογα των διατάξεων περί διαμετακόμισης.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ' ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ ΥΛΕΣ

Άρθρο 52

Τα εισαγόμενα δοχεία ή δέματα, που περιέχουν εύφλεκτες, εκρηκτικές ή άλλες επικίνδυνες για την υγεία και το περιβάλλον ύλες και ουσίες, πρέπει να φέρουν ευδιάκριτη και ευανάγνωστη επιγραφή, που να δηλώνει το περιεχόμενο και την επικινδυνότητά τους. Οι μεταφορείς ή οι πράκτορες των εταιριών οφείλουν να δηλώνουν, με χωριστό σημείωμα, στην Τελωνειακή Αρχή την εισαγωγή των δοχείων ή δεμάτων αυτών πριν την εκφόρτωσή τους άλλως, υποπίπτουν σε απλή τελωνειακή παράβαση, τιμωρούμενη κατά τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΕΙΔΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α' ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 53 Επιβολή του φόρου

Επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στα πετρελαιοειδή προϊόντα, στο οινόπνευμα, στα αλκοολούχα ποτά και στα βιομηχανοποιημένα καπνά και καθορίζονται τα περί παραγωγής, μεταποίησης, κατοχής, κυκλοφορίας και ελέγχου των προϊόντων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 54 Αντικείμενο του φόρου

1. Στον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) υπάγονται τα προϊόντα του άρθρου 53, τα οποία παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα Κράτη - Μέλη ή εισάγονται στο εσωτερικό της χώρας.

Ως εισαγωγή νοείται η είσοδος των προϊόντων αυτών από τρίτες χώρες στο εσωτερικό της χώρας. Εάν όμως τα προϊόντα έχουν τεθεί υπό τελωνειακό καθεστώς κατά την είσοδό τους στο εσωτερικό της χώρας, η εισαγωγή τους λογίζεται ότι γίνεται τη στιγμή που εξέρχονται από αυτό το καθεστώς.

2. Με την επιφύλαξη των Εθνικών και Κοινοτικών Διατάξεων όσον αφορά τα τελωνειακά καθεστώτα, θεωρείται ότι τελούν υπό καθεστώς αναστολής της επιβολής των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) τα υποκείμενα στο φόρο αυτόν προϊόντα που προέρχονται από ή προορίζονται για τρίτη χώρα ή εδάφη που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού εφόσον:

α) τελούν σε ένα από τα καθεστώτα αναστολής του άρθρου 84 παραγράφου 1 στοιχείου α' του Κανονισμού ΕΟΚ 2913/1992 (ΕΕΛ302/19.10.1992) ή βρίσκονται σε Ελεύθερη Ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη, ή

β) αποστέλλονται από ένα Κράτος - Μέλος προς ένα άλλο μέσω χωρών ΕΖΕΣ, ή μεταξύ Κράτους - Μέλους και χώρας ΕΖΕΣ υπό το καθεστώς της κοινοτικής εσωτερικής διαμετακόμισης, ή μέσω μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών εκτός ΕΖΕΣ, υπό την κάλυψη δελτίου TIR ή δελτίου ATA.

Όταν στην παραπάνω περίπτωση (β) χρησιμοποιείται το ενιαίο διοικητικό έγγραφο θα πρέπει:

- να συμπληρώνεται σε αυτό ο κωδικός αριθμός της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) και να αναφέρεται σαφώς ότι πρόκειται για αποστολή προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

- ο παραλήπτης να αποστείλει για εκκαθάριση ένα αντίτυπο του ενιαίου διοικητικού εγγράφου με τις κατάλληλες παρατηρήσεις, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 112.

Επί των εισαγόμενων και εξαγόμενων προϊόντων του άρθρου 53 εφαρμόζονται οι διατάξεις της συναφούς νομοθεσίας.

3. Τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τελούν υπό καθεστώς αναστολής, εφόσον εξαγονται από εγκεκριμένο αποθηκευτή, επιτρέπεται να κυκλοφορούν υπό το καθεστώς αυτό μέχρι την έξοδό τους από το κοινοτικό έδαφος.

4. Θεωρούνται ως προϊόντα εισαγόμενα στο εσωτερικό της χώρας τα προϊόντα που προέρχονται από τα ακόλουθα κοινοτικά έδαφη:

- α) το νησί Ελιγολάνδη και το έδαφος του BUSINGEN της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας,
- β) το LIVIGNO, το CAMPIONE D' ITALIA και τα Ιταλικά ύδατα της λίμνης του Λουγκάνο, της Ιταλικής Δημοκρατίας,
- γ) τη Θέουτα και Μελίλια του Βασιλείου της Ισπανίας,
- δ) τα Κανάρια Νησιά του Βασιλείου της Ισπανίας,
- ε) τα υπερπόντια διαμερίσματα της Γαλλικής Δημοκρατίας,
- στ) τα Αγγλονορμανδικά νησιά και
- ζ) τα νησιά Άαλαντ της Φινλανδικής Δημοκρατίας.

Οι περιπτώσεις (δ) και (ε) παύουν να ισχύουν από την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα μετά την κατάθεση σχετικής δήλωσης του Βασιλείου της Ισπανίας ή της Γαλλικής Δημοκρατίας, για τα προϊόντα που θα περιλαμβάνονται στη δήλωση αυτή.

5. Θεωρούνται ως προϊόντα προερχόμενα από άλλα Κράτη - Μέλη και τα προϊόντα που προέρχονται από:

- α) το Πριγκηπάτο του Μονακό,
- β) το JUNGHOLZ και MITTELBERG (KLEINES WAL-SERTAL),
- γ) το νησί του Μαν και
- δ) τον Άγιο Μαρίνο.

Άρθρο 55 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου μέρους του παρόντα Κώδικα νοούνται ως:

α) «Καθεστώς Αναστολής»: το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στην παραγωγή, μεταποίηση, κατοχή και κυκλοφορία των προϊόντων που τελούν υπό αναστολή καταβολής του Ειδικού Φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

β) «Φορολογική Αποθήκη»: κάθε τόπος όπου παράγονται, μεταποιούνται, κατέχονται, παραλαμβάνονται ή αποστέλλονται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή, κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του, προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τελούν υπό καθεστώς αναστολής.

γ) «Εγκεκριμένος Αποθηκευτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από τις αρμόδιες Αρχές να παράγει, να μεταποιεί, να κατέχει, να παραλαμβάνει και να αποστέλλει, κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του, προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη υπό καθεστώς αναστολής.

δ) «Εγγεγραμμένος Επιτηδευματίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν έχει την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθηκευτή, έχει όμως άδεια από τις αρμόδιες Αρχές να παραλαμβάνει, κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του, προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), τελούν υπό αναστολή και προέρχονται από άλλο Κράτος - Μέλος. Ωστόσο, ο εγγεγραμμένος επιτηδευματίας δεν δύναται να κατέχει ή να αποστέλλει προϊόντα με αναστολή της καταβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

ε) «Μη Εγγεγραμμένος Επιτηδευματίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν έχει την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθη-

κευτή, έχει όμως την ικανότητα, κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του, να παραλαμβάνει περιστασιακά προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), τελούν υπό αναστολή όσον αφορά αυτόν το φόρο και προέρχονται από άλλο Κράτος - Μέλος. Ο επιτηδευματίας αυτός δεν δύναται να κατέχει ή να αποστέλλει προϊόντα υπό αναστολή καταβολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.). Ο μη εγγεγραμμένος επιτηδευματίας οφείλει, προτού αποσταλούν τα προϊόντα, να εγγυάται την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στις αρμόδιες Αρχές.

Άρθρο 56 Απαιτητό του φόρου

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός κατά τη θέση των προϊόντων σε ανάλωση ή κατά τη διαπίστωση των ελλειμμάτων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 65 του παρόντα Κώδικα.

Θεωρείται ως θέση σε ανάλωση των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.):

α) κάθε έξοδος, ακόμα και αντικανονική, από καθεστώς αναστολής·

β) κάθε παραγωγή, ακόμα και αντικανονική, τέτοιων προϊόντων εκτός καθεστώτος αναστολής·

γ) κάθε εισαγωγή, ακόμα και αντικανονική, τέτοιων προϊόντων, εφόσον δεν τίθενται υπό καθεστώς αναστολής.

Για την εφαρμογή της παραπάνω περίπτωσης (α), ως έξοδος από το καθεστώς αναστολής των πετρελαιοειδών προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής εντός φορολογικών αποθηκών στο εσωτερικό της χώρας και ζητείται η θέση τους σε ανάλωση, θεωρείται η φυσική έξοδος των προϊόντων από τη φορολογική αποθήκη.

2. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στις μεν περιπτώσεις (α) και (γ) της προηγούμενης παραγράφου εισπράττεται με βάση τα ποσοστά ή τα ποσά που ισχύουν κατά την ημερομηνία εξόδου των προϊόντων από το καθεστώς αναστολής ή από την έξοδό τους από το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο είχαν τεθεί, στη δε περίπτωση (β) της ίδιας παραγράφου εισπράττεται με βάση τα ποσοστά ή ποσά, που ισχύουν κατά την ημερομηνία παραγωγής εκτός καθεστώτος αναστολής.

Στην περίπτωση αντικανονικής εξόδου από καθεστώς αναστολής ή αντικανονικής παραγωγής ή αντικανονικής εισαγωγής, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εισπράττεται με βάση τα ποσοστά ή τα ποσά που ισχύουν κατά το χρόνο διαπίστωσης των παραβάσεων αυτών.

3. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επί ελλειμμάτων εισπράττεται με βάση τα ποσοστά ή τα ποσά που ισχύουν κατά την ημερομηνία διαπίστωσης αυτών από την αρμόδια Αρχή. Εν τούτοις, όταν από τα στοιχεία που διαθέτουν οι αρμόδιες Αρχές διαπιστώνεται ότι η εκτός καθεστώτος αναστολής παραγωγή ή το έλλειμμα πραγματοποιήθηκαν ή υπήρξαν, κατά περίπτωση, σε χρόνο προγενέστερο της διαπίστωσης, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εισπράττεται με βάση τα ποσά ή τα ποσοστά που ίσχυαν κατά την προηγούμενη της διαπίστωσης ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκαν ή υπήρξαν.

Άρθρο 57 Ειδικές περιπτώσεις απαιτητού του φόρου

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός και εισπράττεται και σε περίπτωση που τα προϊόντα έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος και βρίσκονται στην κατοχή προσώπου για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό της χώρας.

Για το σκοπό αυτό, με την επιφύλαξη του άρθρου 56, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός και εισπράττεται όταν τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος παραδίδονται ή προορίζονται να παραδοθούν στο εσωτερικό της χώρας, για τις ανάγκες επιτηδευματία που ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή Οργανι-

σμού Δημοσίου Δικαίου.

2. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) οφείλεται, κατά περίπτωση, από το πρόσωπο που πραγματοποιεί την παράδοση ή κατέχει τα προϊόντα που προορίζονται να παραδοθούν ή από τον παραλήπτη αυτών στο εσωτερικό της χώρας και εισπράττεται με τις ίδιες διαδικασίες που εφαρμόζονται για την είσπραξη του φόρου κατά την έξοδο των προϊόντων από το καθεστώς αναστολής.

3. Η ενδοκοινοτική κυκλοφορία των προϊόντων της παραγράφου 1 γίνεται με την κάλυψη του προβλεπόμενου Απλουστευμένου Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου (ΑΣΔΕ), που προβλέπεται από τις σχετικές Κοινοτικές Διατάξεις (Κανονισμός ΕΟΚ, αριθμ. 3649/1992, ΕΕΛ369/ 18.12.1992).

4. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 υποχρεούνται, σε περίπτωση αποστολής των προϊόντων από άλλο Κράτος - Μέλος:

α) να καταθέτουν, πριν από την αποστολή, σχετική δήλωση στην αρμόδια Αρχή του εσωτερικού της χώρας, καθώς και εγγύηση, η οποία να καλύπτει τους αναλογούντες φόρους·

β) να καταβάλουν στην αρμόδια Αρχή, κατά την άφιξη των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, τους οφειλόμενους φόρους·

γ) να θέτουν στη διάθεση του ελέγχου κάθε απαραίτητο στοιχείο ή έγγραφο, που κρίνεται από την αρμόδια Αρχή αναγκαίο ή χρήσιμο, για την εξακρίβωση της πραγματοποίησης της παραλαβής των προϊόντων και της καταβολής των οφειλόμενων φόρων.

5. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που έχει καταβληθεί στο εσωτερικό της χώρας για προϊόντα, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή προσώπου για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό άλλου Κράτους - Μέλους, επιστρέφεται σύμφωνα με το άρθρο 66 του παρόντος Κώδικα.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 58

Ειδικές περιπτώσεις κυκλοφορίας προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση

Η κυκλοφορία προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας και μεταφέρονται διαμέσου εδάφους άλλου Κράτους - Μέλους χρησιμοποιώντας κατάλληλο δρομολόγιο, προκειμένου να παραδοθούν πάλι στο εσωτερικό της χώρας, πραγματοποιείται με το προβλεπόμενο από τον Καν. ΕΟΚ 3649/1992 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1992 (ΕΕΛ369/ 18.12.1992), Απλουστευμένο Συνοδευτικό Διοικητικό Έγγραφο (ΑΣΔΕ). Με το ίδιο συνοδευτικό έγγραφο γίνεται η κυκλοφορία των προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος και μεταφέρονται διαμέσου του εδάφους της χώρας, προκειμένου να παραδοθούν πάλι στο Κράτος - Μέλος που έχουν τεθεί σε ανάλωση.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο:

α) Ο αποστολέας οφείλει να υποβάλει πριν την αποστολή των εμπορευμάτων δήλωση στην αρμόδια Αρχή του τόπου αναχώρησης.

β) Ο παραλήπτης οφείλει να βεβαιώνει την παραλαβή των εμπορευμάτων και να ενημερώνει την αρμόδια Αρχή του τόπου προορισμού.

γ) Ο αποστολέας και ο παραλήπτης υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση του ελέγχου κάθε απαραίτητο στοιχείο ή έγγραφο που κρίνεται από τις αρμόδιες Αρχές αναγκαίο ή χρήσιμο για την εξακρίβωση της πραγματοποίησης της παραλαβής των προϊόντων.

Άρθρο 59

Απόκτηση προϊόντων για ατομική χρήση

Για τα προϊόντα που αγοράζονται από ιδιώτες για ατομική χρήση σε άλλα Κράτη - Μέλη και μεταφέρονται αυτοπροσώ-

πως, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εισπράττεται στο Κράτος - Μέλος απόκτησης.

Άρθρο 60

Ειδικές περιπτώσεις κατοχής προϊόντων

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 56, 57 και 59, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός όταν τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος βρίσκονται στην κατοχή προσώπου για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό της χώρας. Στην περίπτωση αυτή, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) οφείλεται από το πρόσωπο που τα κατέχει και εισπράττεται από την αρμόδια Αρχή.

2. Για την απόδειξη ότι τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 59 προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς, οι αρμόδιες Αρχές λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- την εμπορική ιδιότητα του κατόχου και τους λόγους κατοχής των προϊόντων,
- τον τόπο όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, ανάλογα με την περίπτωση, τον χρησιμοποιούμενο τρόπο μεταφοράς,
- κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,
- το είδος αυτών των προϊόντων,
- την ποσότητα των προϊόντων.

Στην περίπτωση αυτή, οι ποσότητες ανά προϊόν δεν μπορούν να είναι μικρότερες από τα παρακάτω όρια για:

α) προϊόντα καπνού:

- τσιγάρα	800 τεμάχια
- πουράκια (πούρα βάρους όχι πάνω από 3γρ. το τεμάχιο)	400 τεμάχια
- πούρα	200 τεμάχια
- καπνός για κάπνισμα	1 κιλό

β) αλκοολούχα ποτά:

- οιοπνευματώδη ποτά	10 λίτρα
- ενδιάμεσα προϊόντα	20 λίτρα
- οίνοι (από τους οποίους το πολύ 60 λίτρα αφρώδεις)	90 λίτρα
- μπίρες	110 λίτρα

Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) πετρελαιοειδών προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος καθίσταται απαιτητός και εισπράττεται από τις αρμόδιες Αρχές, όταν η μεταφορά αυτών με μη κανονικό τρόπο γίνεται από ιδιώτες ή για λογαριασμό αυτών.

Ως μη κανονικές μεταφορές θεωρούνται οι μεταφορές καυσίμων κινητήρων, όταν αυτά δεν περιέχονται στη δεξαμενή των οχημάτων.

Άρθρο 61

Άλλες περιπτώσεις απαιτητού και επιστροφής φόρου

1. Για τα προϊόντα τα οποία αγοράζονται σε άλλο Κράτος - Μέλος από άτομα που δεν έχουν την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθηκευτή ή του εγγεγραμμένου ή μη εγγεγραμμένου επιτηδεύματι και δεν προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς αποστέλλονται δε ή μεταφέρονται άμεσα ή έμμεσα από τον πωλητή ή για δικό του λογαριασμό, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επιβάλλεται στο εσωτερικό της χώρας με την άφιξη των προϊόντων.

Για το σκοπό αυτό ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός με την άφιξη των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας και όταν τα προϊόντα έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος και αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς πρόσωπα της παρούσας παραγράφου.

2. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) είναι απαιτητός από τον πωλητή ή το φορολογικό εκπρόσωπο αυτού που δεν είναι ο τελικός παραλήπτης των προϊόντων ή τον παραλήπτη αυτών στο εσωτερικό της χώρας και εισπράττεται με την προβλεπόμενη διοικητική διαδικασία. Ο φορολογικός εκπρόσωπος πρέπει να είναι εγκεκριμένος από τις αρμόδιες Αρχές και εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας.

Στην περίπτωση αποστολής προϊόντων από το εσωτερικό της χώρας σε άλλο Κράτος - Μέλος, η αρμόδια Αρχή στη δικαιοδο-

σία της οποίας είναι εγκατεστημένος ο πωλητής πρέπει να εξακριβώνει ότι ο πωλητής τηρεί τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- να εγγυάται στην αρμόδια Αρχή την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), υπό τους όρους που προβλέπει το Κράτος - Μέλος προορισμού, πριν από την αποστολή των προϊόντων και να εξασφαλίζει την καταβολή του μετά την άφιξη των προϊόντων,

- να τηρεί λογιστικά στοιχεία σχετικά με τις παραδόσεις των προϊόντων.

3. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που καταβλήθηκε στο εσωτερικό της χώρας επιστρέφεται, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 66 του παρόντα Κώδικα.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ Β' **ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ**

Άρθρο 62 **Παραγωγή - Μεταποίηση - Κατοχή**

1. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του παρόντα Κώδικα, η παραγωγή, η μεταποίηση και η κατοχή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 53 του παρόντα Κώδικα, γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Όταν δεν έχει καταβληθεί ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), τα ανωτέρω πραγματοποιούνται σε φορολογική αποθήκη.

2. Όπου στο τρίτο μέρος του παρόντα Κώδικα αναφέρεται ο όρος «μεταποίηση» εννοείται μεταποίηση για λογαριασμό του ιδίου ή για λογαριασμό τρίτου.

Άρθρο 63 **Σύσταση φορολογικών αποθηκών**

1. Για τη σύσταση και λειτουργία των φορολογικών αποθηκών απαιτείται άδεια της αρμόδιας Αρχής, η οποία παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου με απόφασή της, χωριστά για κάθε κατηγορία προϊόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

- α) οι προϋποθέσεις με τις οποίες χορηγείται η άδεια σύστασης και λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών,
- β) ο ανώτατος χρόνος παραμονής των προϊόντων κατά κατηγορία, στη φορολογική αποθήκη,
- γ) η διαδικασία παραλαβής ή αποστολής των προϊόντων,
- δ) οι όροι αποθήκευσης και λογιστικής διαχείρισης των προϊόντων,

- ε) ο τρόπος παρακολούθησης των προϊόντων και της άσκησης του ελέγχου αυτών,

- στ) ο χρόνος διάρκειας της λειτουργίας των αποθηκών αυτών και οι λόγοι ανάκλησης της άδειας αυτής πριν από το χρόνο λήξης,

- ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αναγνώριση ή λειτουργία των φορολογικών αποθηκών.

3. Οι αρμόδιες Αρχές ασκούν εποπτεία και έλεγχο κατά τρόπο διαρκή ή περιοδικό στις φορολογικές αποθήκες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ειδικά για τα βιομηχανοποιημένα καπνά οι όροι και προϋποθέσεις για την εποπτεία και τον έλεγχο των φορολογικών αποθηκών θα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 64 **Αναγνώριση εγκεκριμένου αποθηκευτή**

1. Για το χαρακτηρισμό προσώπου ως εγκεκριμένου αποθηκευτή απαιτείται άδεια της αρμόδιας Αρχής, η οποία παρέχεται με απόφασή της, μετά από προηγούμενη αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Για να παρασχεθεί η άδεια της προηγούμενης παραγράφου το ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει:

- α) να παράγει, να μεταποιεί, να κατέχει, να παραλαμβάνει και να αποστέλλει, κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του, προϊόντα που υπάγονται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τελούν υπό αναστολή καταβολής του φόρου αυτού, εφόσον βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη,

- β) να μην έχει διαπράξει σοβαρές καθ' υποτροπή παραβάσεις της Φορολογικής ή Τελωνειακής Νομοθεσίας,

- γ) να πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις που θα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου μέρους του παρόντα Κώδικα ο εγκεκριμένος αποθηκευτής:

- α) υποχρεούται:

- να τηρεί λογιστικά βιβλία των αποθεμάτων ή κινήσεων των προϊόντων ανά αποθήκη,

- να επιδεικνύει τα προϊόντα σε κάθε ζήτηση της αρμόδιας Αρχής,

- να δέχεται οποιονδήποτε έλεγχο,

- να παρέχει εγγύηση προς το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του,

- να συμμορφώνεται με άλλες υποχρεώσεις που επιβάλλει ο Υπουργός Οικονομικών και η αρμόδια Αρχή,

- να διαθέτει εντός των αποθηκών και αδαπάνως για το Δημόσιο κατάλληλο και ασφαλή στεγασμένο χώρο για την εγκατάσταση της αρμόδιας Αρχής προς διενέργεια των κατά περίπτωση απαιτούμενων εργασιών και διαιτυπώσεων,

- να ενημερώνει την αρμόδια Αρχή για οποιαδήποτε μεταβολή των δεδομένων που έχουν ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση της άδειας και να παρέχει τα επιβαλλόμενα από αυτήν τυχόν πρόσθετα διασφαλιστικά μέτρα·

- β) επέχει ευθύνη έναντι του Δημοσίου για τους φόρους που αναλογούν στα προϊόντα·

- γ) ευθύνεται επίσης για τις πράξεις των αποθηκαρίων των αποθηκών αυτών σε περίπτωση καταλογισμού τους από την αρμόδια Αρχή.

Άρθρο 65 **Απώλειες προϊόντων**

1. Ο εγκεκριμένος αποθηκευτής απολαύει απαλλαγής για τις απώλειες που επέρχονται στα πλαίσια του καθεστώτος αναστολής, εφόσον οφείλονται σε τυχαία περιστατικά ή σε ανώτερη βία και έχουν βεβαιωθεί από τις αρμόδιες Αρχές. Απολαύει επίσης, στα πλαίσια του καθεστώτος αναστολής, απαλλαγής για τις απώλειες (φύρες) που είναι εγγενείς στη φύση των προϊόντων κατά τη διαδικασία παραγωγής, μεταποίησης, αποθήκευσης και μεταφοράς των προϊόντων, όπου αυτές έχουν καθοριστεί με σχετικές διατάξεις. Οι απαλλαγές αυτές εφαρμόζονται επίσης στους επιτηδευματίες που αναφέρονται στο άρθρο 55 κατά τη μεταφορά των προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα προϊόντα που υπόκεινται σε φυσική απομείωση, τα ποσοστά της απομείωσης, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση των απωλειών αυτών.

2. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 απώλειες, οι οποίες λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια ενδοκοινοτικής μεταφοράς των προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), πρέπει να βεβαιώνονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με τα παραπάνω προεδρικά διατάγματα και τις ισχύουσες διατάξεις.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 118 του παρόντα Κώδικα, σε περίπτωση άλλων ελλειμμάτων εκτός από τις απώλειες που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο, οι φόροι εισπράττονται με τους συντελεστές ή τα ποσά που ισχύουν το χρόνο που σημειώθηκαν οι βεβαιωμένες από τις αρμόδιες Αρχές απώλειες ή, κατά περίπτωση, το χρόνο της διαπίστωσης των ελλειμμάτων.

4. Αν κατά την ενδοκοινοτική κυκλοφορία υπό καθεστώς ανα-

στολής, προϊόντων υποκειμένων σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), διαπιστώθηκαν ελλείμματα ή απώλειες της προηγούμενης παραγράφου 3, οι αρμόδιες Αρχές που έκαναν τη διαπίστωση προβαίνουν σε σχετική σημείωση στη δεύτερη σελίδα του επιστρεπτέου από τον παραλήπτη στον αποστολέα αντίτυπου του Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου (ΣΔΕ).

Οι αρμόδιες Αρχές του τόπου προορισμού των προϊόντων, κατά τη θεώρηση του επιστρεπτέου αντίτυπου, σημειώνουν επ' αυτού τη χορήγηση ή όχι απαλλαγής κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού για τις απώλειες ή τα ελλείμματα που διαπιστώθηκαν.

Αντίγραφο του αντίτυπου αυτού αποστέλλεται από τις αρμόδιες Αρχές του τόπου προορισμού, στις Αρχές που διαπίστωσαν τις απώλειες ή τα ελλείμματα.

ΤΜΗΜΑ Γ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 66 Επιστροφή φόρου

1. Τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας δύνανται στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις και με τους όρους και τις προϋποθέσεις, που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, να αποτελέσουν, μετά από αίτηση επιτηδευματία στα πλαίσια της άσκησης του επιτηδευματός του, αντικείμενο επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) από τις αρμόδιες Αρχές, εφόσον τα προϊόντα αυτά δεν πρόκειται να καταναλωθούν στο εσωτερικό της χώρας. Εν τούτοις, δεν επιστρέφεται από τις αρμόδιες Αρχές ο Ειδικός Φόρος που καταβλήθηκε, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που καθορίζονται με τις παραπάνω προβλεπόμενες υπουργικές αποφάσεις.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Ο αποστολέας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Αρχή για την επιστροφή φόρου, πριν από την αποστολή των προϊόντων, η οποία συνοδεύεται με έγγραφο ή άλλα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

β) Η ενδοκοινοτική κυκλοφορία των προϊόντων πραγματοποιείται με την κάλυψη του συνοδευτικού εγγράφου της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του παρόντα Κώδικα.

γ) Ο αποστολέας υποβάλλει το επιστρεπτό αντίτυπο του συνοδευτικού διοικητικού ή εμπορικού εγγράφου, συμπληρωμένο από τον παραλήπτη, το οποίο συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί την ανάληψη της υποχρέωσης καταβολής των φόρων στο Κράτος - Μέλος προορισμού και είναι θεωρημένο από την αρμόδια Αρχή του Κράτους - Μέλους προορισμού των προϊόντων ή συνοδεύεται από ειδική ένδειξη (δήλωση) θεωρημένη από την ίδια Αρχή, με τις κατωτέρω πληροφορίες:

- τη διεύθυνση της αρμόδιας Αρχής του Κράτους - Μέλους προορισμού,
- τον αριθμό και την ημερομηνία του διπλοτύπου καταβολής του φόρου ή την ημερομηνία αποδοχής της δήλωσης.

δ) Αν τα προϊόντα της παραγράφου 1 φέρουν φορολογικό επίσημα (ένσημη ταινία φορολογίας καπνού, ταινία ελέγχου αλκοολούχων ποτών), πρέπει πριν από την αποστολή τους και προκειμένου να επιστραφεί ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), να προσκομισθούν για καταστροφή τα επίσημα αυτά στην αρμόδια Αρχή.

3. Στις περιπτώσεις του άρθρου 57 του παρόντα Κώδικα ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επιστρέφεται μόνο εφόσον ο φόρος αυτός εξοφλήθηκε στο Κράτος - Μέλος προορισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Το αίτημα επιστροφής δύναται να μην ικανοποιηθεί από τις αρμόδιες Αρχές, αν δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Στις περιπτώσεις του άρθρου 61 του παρόντα Κώδικα ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επιστρέφεται στον πωλη-

τή, εφόσον αυτός έχει ακολουθήσει τις διαδικασίες της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Το αίτημα επιστροφής δύναται να μην ικανοποιηθεί, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 67 Βεβαίωση και είσπραξη εκ των υστέρων Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων

Για τα προϊόντα στα οποία επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εφαρμόζονται ανάλογα τα άρθρα 31 και 32 του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 68 Απαλλαγές

1. Απαλλάσσονται από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 53 του παρόντα Κώδικα, εφόσον προορίζονται:

α) για παράδοση στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων,

β) για αναγνωρισμένους Διεθνείς Οργανισμούς και για τα μέλη των οργανισμών αυτών, μέσα στα όρια και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις Διεθνείς Συμβάσεις για την ίδρυσή τους ή από τις συμφωνίες για την έδρα τους,

γ) για τις Ένοπλες Δυνάμεις και τις Πολιτικές Υπηρεσίες που τις συνοδεύουν ή τον εφοδιασμό των κυλικίων και των λεσχών τους, των άλλων Κρατών - Μελών του Βορειοατλαντικού Συμφώνου, που ενεργείται σύμφωνα με τη συνθήκη,

δ) να καταναλωθούν στα πλαίσια συμφωνίας που έχει συναφθεί με τρίτες χώρες ή Διεθνείς Οργανισμούς, εφόσον αυτή η συμφωνία γίνεται δεκτή ή επιτρέπεται να υπαχθεί σε καθεστώς απαλλαγής από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

Οι Ένοπλες Δυνάμεις και Οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή δύνανται να παραλαμβάνουν προϊόντα από φορολογικές αποθήκες άλλων Κρατών - Μελών ή του εσωτερικού της χώρας, υπό καθεστώς αναστολής της επιβολής των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), με την κάλυψη του συνοδευτικού εγγράφου της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του παρόντα Κώδικα, υπό τον όρο ότι το έγγραφο αυτό θα συνοδεύεται από πιστοποιητικό απαλλαγής, η μορφή και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζονται από Κοινοτικές Διατάξεις.

2. Επίσης, απαλλάσσονται του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) τα προϊόντα που προορίζονται για εφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες Εθνικές Διατάξεις.

3. Οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των απαλλαγών των παραγράφων 1 και 2, καθώς και οι χορηγούμενες ποσότητες, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ Δ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69 Άγιο Όρος

Οι διατάξεις του τρίτου μέρους του παρόντα Κώδικα δεν θίγουν το ειδικό καθεστώς του Αγίου Όρους, όπως είναι κατοχυρωμένο με το άρθρο 105 του Συντάγματος.

Άρθρο 70 Πωλήσεις προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση από καταστήματα πλοίων και αεροσκαφών

1. Οι επιτηδευματίες που εκμεταλλεύονται καταστήματα σε πλοία και αεροσκάφη που εκτελούν ενδοκοινοτικά ταξίδια και επιθυμούν να διενεργούν πωλήσεις προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, κατά τη διάρκεια της ενδοκοινοτικής πτήσης ή του ενδοκοινοτικού θαλάσσιου πλου σε επιβάτες, προκειμένου να τα μεταφέρουν με τις αποσκευές τους, οφείλουν να το δηλώ-

σουν στην αρμόδια Αρχή και να λάβουν σχετική έγκριση.

2. Για τα προϊόντα που πωλούνται με τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο Κράτος - Μέλος και διακινούνται με το προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 57 του παρόντα Κώδικα συνοδευτικό έγγραφο, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καθίσταται απαιτητός με την πώληση των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας και αποδίδεται από τον επιτηδευματία που εκμεταλλεύεται το κατάστημα. Αν η έδρα της επαγγελματικής δραστηριότητας του ανωτέρω επιτηδευματία είναι σε άλλο Κράτος - Μέλος, τις φορολογικές του υποχρεώσεις αναλαμβάνει ο εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας και εγκεκριμένος από τις αρμόδιες Αρχές φορολογικός του εκπρόσωπος.

3. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου ο επιτηδευματίας που εκμεταλλεύεται το κατάστημα ή ο φορολογικός του εκπρόσωπος υποχρεούται:

α) να παρέχει εγγύηση για την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που αναλογεί στα προς πώληση προϊόντα,

β) να καταβάλει τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) με την πώληση αυτών,

γ) να θέτει στη διάθεση του ελέγχου κάθε απαραίτητο στοιχείο ή έγγραφο, που κρίνεται από την αρμόδια Αρχή αναγκαίο ή χρήσιμο, για την εξακρίβωση της καταβολής των οφειλόμενων φόρων.

4. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 καταβάλλουν τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στις πωλήσεις κάθε δεκαπενθημέρου του μήνα, μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο, με τις ίδιες διαδικασίες που εφαρμόζονται για την είσπραξη του φόρου κατά την έξοδο των προϊόντων από το καθεστώς αναστολής.

5. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που έχει καταβληθεί στο εσωτερικό της χώρας για προϊόντα τα οποία πωλούνται σε επιβάτες στο εσωτερικό άλλου Κράτους - Μέλους επιστρέφεται.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 71 **Μικροί οιοπαραγωγοί**

1. Οιοπαραγωγοί που παράγουν μέχρι χίλια (1.000) ΗΛ ετησίως απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των Τμημάτων Β' και Γ' του Κεφαλαίου Α' του τρίτου μέρους του παρόντα Κώδικα, καθώς και από τις άλλες υποχρεώσεις τις σχετικές με την κυκλοφορία και τον έλεγχο.

2. Όταν οι οιοπαραγωγοί αυτοί διενεργούν ενδοκοινοτικές πράξεις, ενημερώνουν τις αρμόδιες Αρχές τους και τηρούν τις υποχρεώσεις που ορίζει ο Κανονισμός ΕΚ 2238/27.7.1993 (ΕΕΛ200/10.8.1993), ιδίως όσον αφορά το βιβλίο εξόδου και το Συνοδευτικό Διοικητικό Έγγραφο (ΣΔΕ).

3. Οι Φορολογικές Αρχές του Κράτους - Μέλους προορισμού ενημερώνονται από τον παραλήπτη σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες παραλαβές οίνου, με το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή με παραπομπή σε αυτό.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι με τους οποίους οι μικροί οιοπαραγωγοί διενεργούν ενδοκοινοτικές πράξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΙΔΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΑΛΚΟΟΛΗ -** **ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ -** **ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΠΝΑ**

ΤΜΗΜΑ Α' **ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΙΔΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

Άρθρο 72 **Ορισμός**

1. Ως πετρελαιοειδή προϊόντα για την εφαρμογή του τρίτου

μέρους του παρόντα Κώδικα θεωρούνται:

α) - Οι πίσσες (κωδικός Σ.Ο. 27.06).
β) - Οι βενζόλες (κωδικός Σ.Ο. 27.07.10).
- Οι τολουόλες (κωδικός Σ.Ο. 27.07.20).
- Οι ξυλόλες (κωδικός Σ.Ο. 27.07.30).
- Τα άλλα μίγματα αρωματικών υδρογονανθράκων που αποστάζουν 65% ή περισσότερο του όγκου τους (με τις απώλειες στους 250°C, σύμφωνα με τη μέθοδο ASTM D86), (κωδικός Σ.Ο. 27.07.50).

- Τα λάδια κρεοζώτου (κωδικός Σ.Ο. 27.07.91.00).

- Τα άλλα ακατέργαστα λάδια (κωδικός Σ.Ο. 27.07.99.11 και 27.07.99.19).

γ) Τα ακατέργαστα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο), (κωδικός Σ.Ο. 27.09).

δ) Τα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια. Τα παρασκευάσματα που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, που περιέχουν κατά βάρος 70% ή περισσότερο λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά και στα οποία τα λάδια αυτά αποτελούν το βασικό συστατικό (κωδικός Σ.Ο. 27.10).

ε) Τα αέρια πετρελαίου και οι άλλοι αέριοι υδρογονάνθρακες (κωδικός Σ.Ο.ΕΧ. 27.11), συμπεριλαμβανομένου και του χημικώς καθαρού μεθανίου και προπανίου, με εξαίρεση το φυσικό αέριο.

στ) - Βαζελίνη (κωδικός Σ.Ο. 27.12.10).

- Παραφίνη που περιέχει κατά βάρος λιγότερο του 0,75% λάδι (κωδικός Σ.Ο. 27.12.20.00).

- Παραφίνη που περιέχει κατά βάρος περισσότερο του 0,75% λάδι.

- Το κεριό πετρελαίου μικροκρυστάλλινο.

- Άλλα ορυκτά κεριά SLACK WAX και παρόμοια προϊόντα, που λαμβάνονται με σύνθεση ή άλλες μεθόδους, έστω και χρωματισμένα (κωδικός Σ.Ο. 27.12.90.31, 27.12.90.33, 27.12.90.39, 27.12.90.90).

ζ) Τα ασφαλτικά μίγματα με βάση τη φυσική άσφαλο εν γένει, η πίσσα του πετρελαίου, η ορυκτή πίσσα ή το υπόλειμμα αυτής (π.χ. μαστίχες ασφαλτούχες, cut-backs (κωδικός Σ.Ο. 27.15)).

η) Οι άκυκλοι υδρογονάνθρακες (κωδικός Σ.Ο. 29.01).

θ) Το κυκλοεξάνιο (κωδικός Σ.Ο. 29.02.11.00), οι άλλοι κυκλικοί ή κυκλικοί υδρογονάνθρακες του κωδικού Σ.Ο. 29.02.19.90, το βενζόλιο (κωδικός Σ.Ο. 29.02.20), το τολουόλιο (κωδικός Σ.Ο. 29.02.30), τα ξυλόλια (κωδικός Σ.Ο. 29.02.41.00, 29.02.42.00 και 29.02.43.00), τα ισομερή του ξυλολίου σε μίγματα (κωδικός Σ.Ο. 29.02.44).

ι) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά των κωδικών της Σ.Ο. 34.03.11.00 και 34.03.19.

ια) Τα αντικροτικά παρασκευάσματα, τα ανασχετικά της οξειδωσης, τα προσθετικά εξουδετέρωσης καταλοίπων, τα βελτιωτικά του ιξώδους των λιπαντικών λαδιών, τα προσθετικά κατά της διάβρωσης και τα άλλα παρασκευασμένα προσθετικά για ορυκτά λάδια (στα οποία περιλαμβάνεται και η βενζίνη) ή για άλλα υγρά, που χρησιμοποιούνται για τους ίδιους σκοπούς με τα ορυκτά λάδια (κωδικός Σ.Ο. 38.11).

ιβ) Τα αλκυλοβενζόλια σε μίγματα και αλκυλοναφθαλένια σε μίγματα, άλλα από εκείνα των κλάσεων 27.07 ή 29.02 (κωδικός Σ.Ο. 38.17).

2. Από τα προϊόντα της προηγούμενης παραγράφου και ανεξάρτητα από το αν επιβαρύνονται με Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), σύμφωνα με το άρθρο 73 του παρόντα Κώδικα τα παρακάτω πετρελαιοειδή προϊόντα υπόκεινται στις διατάξεις περί ελέγχου και κυκλοφορίας του παρόντα Κώδικα:

α) Τα προϊόντα της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 που περιλαμβάνονται στους κωδικούς της Σ.Ο. 27.07.10, 27.07.20, 27.07.30 και 27.07.50.

β) Τα προϊόντα της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 που περιλαμβάνονται στους κωδικούς της Σ.Ο. 27.10.00.11 έως και 27.10.00.78.

Εν τούτοις για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στους κωδικούς της Σ.Ο. 27.10.00.21, 27.10.00.25 και 27.10.00.59 οι διατά-

Ξεις περί ελέγχου και κυκλοφορίας του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται μόνο εφόσον αυτά μεταφέρονται χύμα για εμπορικούς σκοπούς.

γ) Τα προϊόντα της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 που περιλαμβάνονται στον κωδικό της Σ.Ο. 27.11, με εξαίρεση αυτά που εμπίπτουν στους κωδικούς 27.11.11.00 και 27.11.21.00.

δ) Οι κορεσμένοι άκυκλοι υδρογονάνθρακες του κωδικού Σ.Ο. 29.01.10.

ε) Τα προϊόντα της περίπτωσης (θ) της παραγράφου 1 που περιλαμβάνονται στους κωδικούς Σ.Ο. 29.02.20, 29.02.30, 29.02.41, 29.02.42, 29.02.43 και 29.02.44.

3. Οι τίτλοι και κωδικοί αριθμοί της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.), που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό, αναφέρονται στο κείμενο της Σ.Ο. του Κανονισμού (Ε.Ο.Κ) αριθ.3115/94 (L.345/31.12.94).

Άρθρο 73 Συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης

1. Οι συντελεστές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στα παρακάτω πετρελαιοειδή προϊόντα ορίζονται ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔ. Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Βενζίνη αεροπλάνων	27.10.00.26	437	χιλιόλιτρο
β) Βενζίνη με μόλυβδο	27.10.00.34 και 27.10.00.36	337	χιλιόλιτρο
γ) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο - με αριθμό οκτανίων μέχρι και 96,5 και 27.10.00.29	27.10.00.27	296	χιλιόλιτρο
- με αριθμό οκτανίων μεγαλύτερο των 96,5	27.10.00.29 και 27.10.00.32	316	χιλιόλιτρο
δ) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο με την προσθήκη ειδικών προσθέτων, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, προσφέρεται προς πώληση ή και χρησιμοποιείται ως ισοδύ-			

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔ. Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
ναμο καύσιμο αντί της μολυβδόχου βενζίνης των κωδικών της Σ.Ο. 27.10.00.27 27.10.00.34 και 27.10.00.36	27.10.00.27 27.10.00.34 και 27.10.00.32	337	χιλιόλιτρο
ε) Ειδικό καύσιμο αεριωθούμενων τύπου βενζίνης	27.10.00.37	437	χιλιόλιτρο
στ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL)κίνησης	EX 27.10.00.66	245	χιλιόλιτρο
ζ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης			

(DIESEL)
θέρμανσης EX 27.10.00.67 245 χιλιόλιτρο

Ειδικά για την περίοδο από 1η Νοεμβρίου μέχρι και 10η Απριλίου κάθε έτους ο φόρος του πετρελαίου θέρμανσης ορίζεται σε εκατόν είκοσι τρία (123) ευρώ το χιλιόλιτρο. Στην περίπτωση που οι ανωτέρω ημερομηνίες συμπίπτουν με μη εργάσιμες ημέρες, ως ημερομηνία λαμβάνεται η προηγούμενη εργάσιμη για την έναρξη και η επόμενη εργάσιμη για τη λήξη.

η) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL), άλλο από εκείνο των περιπτώσεων στ' και ζ' και EX 27.10.00.67 245 χιλιόλιτρο

θ) Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης (FUEL OIL - Μαζούτ) 27.10.00.74 έως και 27.10.00.78 38 μετρ. τόνος

ι) Κηροζίνη (φωτιστικό πετρέλαιο) 27.10.00.51 και EX 27.10.00.55 245 χιλιόλιτρο

ια) Κηροζίνη θέρμανσης EX 27.10.00.55 245 χιλιόλιτρο

Ειδικά για την περίοδο από 1η Νοεμβρίου μέχρι και 10η Απριλίου κάθε έτους ο φόρος της κηροζίνης θέρμανσης ορίζεται σε εκατόν είκοσι τρία (123) ευρώ το χιλιόλιτρο. Στην περίπτωση που οι ανωτέρω ημερομηνίες συμπίπτουν με μη εργάσιμες ημέρες, ως ημερομηνία λαμβάνεται η προηγούμενη εργάσιμη για την έναρξη και η επόμενη εργάσιμη για τη λήξη.

ιβ) Υγραέρια και μεθάνιο που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο κινητήρων EX 27.11.12.11 έως EX 27.11.19.00 και EX 27.11.29.00 100 μετρ. τόνος

ιγ) Υγραέρια και μεθάνιο για λοιπές, πλην της προηγούμενης περίπτωσης ιβ', χρήσεις EX 27.11.19.00 και EX 27.11.29.00 13 μετρ.τόνος

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων των ανωτέρω περιπτώσεων (ζ) και (ια), ως «πετρέλαιο» ή «κηροζίνη θέρμανσης» θεωρούνται τα προοριζόμενα να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τη λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης (καλοριφέρ) ή άλλων μέσων για τη θέρμανση ανθρώπων στους χώρους κατοικίας, διαμονής ή εργασίας τους.

3. Για τον υπολογισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στα πετρελαιοειδή προϊόντα, που φορολογούνται με βάση το χιλιόλιτρο, λαμβάνεται υπόψη θερμοκρασία προϊόντος 15°C.

4. Τα πετρελαιοειδή προϊόντα, πλην εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, προσφέρονται προς πώληση ή και χρησιμοποιούνται ως «καύσιμο θέρμανσης» ή «καύσιμο κίνησης», υπόκεινται στο συντελεστή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που καθορίζεται ανάλογα με τη χρήση για το ισοδύναμο καύσιμο θέρμανσης ή καύσιμο κίνησης.

Με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2074/1992 (ΦΕΚ 128 Α'), όπως ισχύουν.

5. Εκτός από τα προϊόντα του άρθρου 72 του παρόντα Κώδικα, κάθε προϊόν που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, προσφέ-

ρεται προς πώληση ή και χρησιμοποιείται ως καύσιμο κίνησης προσθετικό ή αυξητικό του τελικού όγκου του καυσίμου αυτού, φορολογείται ως καύσιμο κίνησης.

Ομοίως, κάθε άλλος υδρογονάνθρακας, που δεν αναφέρεται στο άρθρο 72 του παρόντα Κώδικα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, προσφέρεται προς πώληση ή και χρησιμοποιείται για θέρμανση, φορολογείται με βάση το συντελεστή του αντίστοιχου πετρελαιοειδούς προϊόντος της παραπάνω παραγράφου 1.

Εξαιρούνται ο άνθρακας, ο λιγνίτης, η τύρφη, άλλοι παρόμοιοι στερεοί υδρογονάνθρακες και το φυσικό αέριο.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 74

Ειδικές περιπτώσεις απαιτητού του φόρου

1. Εκτός από τις περιπτώσεις που καθορίζουν τη γενεσιουργό αιτία και τους όρους καταβολής που ορίζονται στο άρθρο 56 του παρόντα Κώδικα ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των πετρελαιοειδών προϊόντων καθίσταται επίσης απαιτητός στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου.

2. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των πετρελαιοειδών προϊόντων καθίσταται επίσης απαιτητός στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι δεν πληρούται ή δεν πληρούται πλέον κάποιος όρος τελικής χρήσης για την απαλλαγή ή την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

Άρθρο 75

Καύσιμα αυτοκινήτων οχημάτων δημόσιας χρήσης και εμπορευματοκιβωτίων ειδικών χρήσεων

1. Τα πετρελαιοειδή προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε ένα άλλο Κράτος - Μέλος δεν υπόκεινται στον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) του άρθρου 73 του παρόντα Κώδικα, εφόσον περιέχονται στις κανονικές δεξαμενές καυσίμων:

α) των αυτοκινήτων οχημάτων δημόσιας χρήσης για να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα από τα ίδια οχήματα,

β) των εμπορευματοκιβωτίων Ειδικών Χρήσεων και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία, κατά τη διάρκεια μιας μεταφοράς, των συστημάτων με τα οποία είναι εξοπλισμένα τα εμπορευματοκιβώτια αυτά.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου νοούνται ως:

α) «Κανονικές Δεξαμενές Καυσίμων»:

- οι δεξαμενές που ο κατασκευαστής τοποθετεί σε όλα τα μεταφορικά μέσα του ίδιου τύπου με το εξεταζόμενο μεταφορικό μέσο και η τοποθέτηση των οποίων επιτρέπει την απευθείας χρησιμοποίηση του καυσίμου, τόσο για την κίνηση των οχημάτων όσο και ενδεχομένως, για τη λειτουργία, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, των συστημάτων ψύξης και άλλων συστημάτων,

- οι δεξαμενές υγραερίου, που είναι τοποθετημένες σε μεταφορικά μέσα και επιτρέπουν την απευθείας χρησιμοποίηση του υγραερίου ως καυσίμου, καθώς και οι δεξαμενές που είναι προσαρμοσμένες σε άλλα συστήματα με τα οποία μπορεί να είναι εξοπλισμένο το μεταφορικό μέσο,

- οι μόνιμες δεξαμενές καυσίμων, που ο κατασκευαστής τοποθετεί σε όλα τα εμπορευματοκιβώτια του ίδιου τύπου με τον τύπο του εξεταζόμενου εμπορευματοκιβωτίου και η μόνιμη τοποθέτηση των οποίων επιτρέπει την απευθείας χρησιμοποίηση του καυσίμου για τη λειτουργία, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, των συστημάτων ψύξης και άλλων συστημάτων, με τα οποία είναι εξοπλισμένα τα εμπορευματοκιβώτια ειδικής χρήσης.

β) «Εμπορευματοκιβώτιο Ειδικής Χρήσης»: κάθε εμπορευματοκιβώτιο που φέρει ειδικά προσαρμοσμένες διατάξεις για τα συστήματα ψύξης, οξυγόνωσης, θερμικής μόνωσης ή άλλα συστήματα.

Άρθρο 76

Εγκαταστάσεις παραγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων

1. Ως εγκατάσταση παραγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων του άρθρου 72 του παρόντα Κώδικα θεωρείται η εγκατάσταση στην οποία τα προϊόντα αυτά παράγονται ή υπόκεινται σε καθορισμένη κατεργασία, κατά την έννοια της συμπληρωματικής σημείωσης 4 του Κεφαλαίου 27 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.).

2. Η κατανάλωση πετρελαιοειδών προϊόντων στις εγκαταστάσεις παραγωγής τους δεν θεωρείται ως γενεσιουργός αιτία επιβολής του φόρου, εφόσον η κατανάλωση γίνεται για τους σκοπούς της παραγωγής αυτής. Ωστόσο, σε περίπτωση που η κατανάλωση αυτή γίνεται για σκοπούς ξένους προς την παραγωγή ή ειδικότερα για την κίνηση οχημάτων, θεωρείται ως γενεσιουργός αιτία επιβολής του φόρου.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι εγκαταστάσεις που δεν θεωρούνται ως εγκαταστάσεις παραγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων, καθώς και οι επεξεργασίες που δεν θεωρούνται παραγωγή πετρελαιοειδών.

Άρθρο 77

Ειδικές περιπτώσεις επιστροφής του φόρου

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που έχει καταβληθεί για πετρελαιοειδή προϊόντα που έχουν μολυνθεί ή αναμειχθεί τυχαία και συνεπεία του γεγονότος αυτού κατέστησαν ακατάλληλα να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό που προορίζονταν, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται, εφόσον τα προϊόντα αυτά επανεισάγονται στη φορολογική αποθήκη για ανακύκλωση.

2. Οι όροι και οι διατυπώσεις εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 78

Ειδικές απαλλαγές

1. Εκτός από τις απαλλαγές, που προβλέπονται από το άρθρο 68, απαλλάσσονται επίσης:

α) Τα πετρελαιοειδή προϊόντα του άρθρου 72 του παρόντα Κώδικα για τα οποία δεν ορίζεται συντελεστής με το άρθρο 73 του παρόντα Κώδικα, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κίνησης ή θέρμανσης.

β) Τα πετρελαιοειδή προϊόντα, τα οποία παραλαμβάνονται με σκοπό τον εφοδιασμό αεροσκαφών που εκτελούν αεροπορικές μεταφορές, με εξαίρεση τα πετρελαιοειδή προϊόντα, τα οποία προορίζονται για τον εφοδιασμό αεροσκαφών που εκτελούν ιδιωτικές πτήσεις αναψυχής.

Ως «ιδιωτική πτήση αναψυχής» νοείται η χρησιμοποίηση αεροσκάφους από τον ιδιοκτήτη του ή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει τη χρήση του με σύμβαση μίσθωσης ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο το χρησιμοποιεί για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα, όταν δεν το χρησιμοποιεί για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών με αντάλλαγμα ή για τους σκοπούς του Δημοσίου.

γ) Τα πετρελαιοειδή προϊόντα που παραλαμβάνονται για να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τους σκοπούς της ναυσιπλοΐας στα ύδατα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (Ε.Ε.) συμπεριλαμβανομένης και της επαγγελματικής αλιείας, εκτός από την περίπτωση, χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής.

Ως «ιδιωτικό σκάφος» αναψυχής νοείται οποιοδήποτε σκάφος, το οποίο χρησιμοποιείται από τον ιδιοκτήτη του ή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει τη χρήση του με σύμβαση μίσθωσης ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ή για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα όταν δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών με αντάλλαγμα ή για σκοπούς του Δημοσίου.

δ) Τα πετρελαιοειδή προϊόντα που παραλαμβάνονται από τις

Ένοπλες Δυνάμεις.

ε) Τα πετρελαιοειδή προϊόντα που εγχέονται στις υψικαμίνους με σκοπό να διευκολυνθεί η χημική διεργασία αναγωγής, σε συνδυασμό με το κωκ που χρησιμοποιείται ως κύριο καύσιμο.

στ) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης DIESEL που υπάγεται στους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) 27.10.00.66.00 και 27.10.00.67.00 και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως ηλεκτρομονωτικό υλικό ηλεκτρικών μετασχηματιστών.

2. Ειδικά για τα πετρελαιοειδή προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις παρακάτω περιπτώσεις, οι συντελεστές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζονται, ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Βενζίνη για γεωργικές χρήσεις άρθρου 16 του ν. 3686/1957 (ΦΕΚ 64 Α') και δασικών συνεταιρισμών άρθρου 5 του ν. 827/1978 (ΦΕΚ 194 Α')	27.10.00.34 και 27.10.00.36	299	χιλιόλιτρο
β) Υγραέρια και μεθάνιο που παραλαμβάνονται απευθείας από βιομηχανίες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως καύσιμη ύλη (άρθρο 2 του ν.δ.4359/1964 έως EX 27.11.19.00 (ΦΕΚ 147 Α')) και EX 27.11.29.00	EX 27.11.12.11 και EX 27.11.29.00	0,29	μετρ.τόνος
γ) Βενζίνη εκχύλισης (εξάνιο) που παραλαμβάνεται με τους όρους των διατάξεων του β.δ.57/1967 (ΦΕΚ 14 Α')	EX 27.10.00.25	17	μετρ.τόνος
δ) Υγραέρια και μεθάνιο που χρησιμοποιείται στη γεωργία (άρθρο 2 του ν.δ.4359/1964 έως EX 27.11.19.00 και EX 27.11.29.00)	EX 27.11.12.11 και EX 27.11.29.00	0,29	μετρ.τόνος
ε) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος	EX 27.10.00.66	120	χιλιόλιτρο

3. Με την επιφύλαξη άλλων Κοινοτικών και Εθνικών Διατάξεων οι παρεχόμενες με τις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2 απαλλαγές ή μειώσεις του συντελεστή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), εφαρμόζονται ανάλογα και σε προϊόντα άλλα από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 72 του παρόντος Κώδικα, εφόσον αυτά χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα πετρελαιοειδών, προορίζονται για τις ίδιες με τα προϊόντα που υποκαθιστούν χρήσεις και τελούν υπό φορολογικό έλεγχο για

τη διαπίστωση της νόμιμης χρησιμοποίησής τους.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης των παραλαμβανόμενων με μερική ή ολική απαλλαγή προϊόντων.

ΤΜΗΜΑ Β' ΑΛΚΟΟΛΗ - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ

Άρθρο 79 Γενικές διατάξεις

Αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά στα οποία επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του παρόντος Κώδικα, θεωρούνται:

- η αιθυλική αλκοόλη,
- η μπίρα,
- τα ενδιάμεσα προϊόντα,
- το κρασί,
- τα παρασκευαζόμενα ποτά με ζύμωση, εκτός από το κρασί και την μπίρα.

Άρθρο 80 Αιθυλική αλκοόλη

Ο όρος αιθυλική αλκοόλη του άρθρου 79 του παρόντος Κώδικα περιλαμβάνει:

- όλα τα προϊόντα με αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol., τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.07 και 22.08, ακόμη και όταν τα εν λόγω προϊόντα αποτελούν μέρος προϊόντος υπαγόμενου σε άλλο κεφάλαιο της Συνδυασμένης Ονοματολογίας,
- τα προϊόντα των κωδικών Σ.Ο. 22.04, 22.05 και 22.06 με αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 22% vol.,
- τα αλκοολούχα ποτά που περιέχουν ακέραια προϊόντα ή άλλα φυτικά προϊόντα σε διάλυμα.

Άρθρο 81 Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης Καθορισμός του ύψους αυτού

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, καθορίζεται ανά εκατόλιτρο (ΗΛ) άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης θερμοκρασίας 20^ο C και υπολογίζεται με βάση τον αριθμό εκατολίων άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.

2. Ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης καθορίζεται σε εννιακόσια οκτώ (908) ευρώ ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.

3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, για την αιθυλική αλκοόλη που προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή που περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε τετρακόσια πενήντα τέσσερα (454) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.

Ο κατά τα παραπάνω μειωμένος συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εφαρμόζεται και στην περιοχή Δωδεκανήσου για την αιθυλική αλκοόλη που περιέχεται και στα λοιπά, πλην των παραπάνω, αλκοολούχα ποτά ή άλλα αλκοολούχα προϊόντα, τα οποία αποκτώνται από τα άλλα Κράτη - Μέλη της Κοινότητας, αποστέλλονται από φορολογική αποθήκη της λοιπής Ελλάδος ή εισάγονται στην περιοχή αυτή από τρίτες χώρες.

Η ίδια μείωση του φόρου ισχύει και για την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται στην περιοχή αυτή για την παραγωγή των παραπάνω ποτών και προϊόντων.

Οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 82**Φορολόγηση τσίπουρου ή τσικουδιάς
δημέρων οινοπνευματοποιών Α' κατηγορίας**

1. Το τσίπουρο ή η τσικουδιά που παρασκευάζεται από απόσταγμα στεμφύλων σταφυλιών και λοιπών επιτρεπόμενων υλών από τους Διήμερους οινοπνευματοποιούς Α' κατηγορίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα των νόμων περί «φορολογίας οινοπνεύματος», υπόκειται σε εφάπαξ η κατ' αποκοπή φορολόγηση πενήντα εννέα λεπτών (0,59) ευρώ ανά χιλιόγραμμα έτοιμου προϊόντος.

2. Η καταβολή του φόρου γίνεται κατά την έκδοση της άδειας απόσταξης, με βάση τη δήλωση του δικαιούχου για την ποσότητα των στεμφύλων ή άλλων επιτρεπόμενων υλών που πρόκειται να αποστάξει και την ποσότητα του τσίπουρου ή της τσικουδιάς που θα παραχθεί.

3. Η διάθεση στην κατανάλωση του ανωτέρω προϊόντος γίνεται χωρίς τοπικούς και χρονικούς περιορισμούς, με την έκδοση των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία φορολογικών στοιχείων.

Άρθρο 83**Απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης
αιθυλικής και ισοπροπυλικής αλκοόλης**

1. Τα προϊόντα του άρθρου 80 του παρόντα Κώδικα απαλλάσσονται του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν διανέμονται με τη μορφή αιθυλικής αλκοόλης, η οποία έχει υποστεί πλήρη μετουσίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί μετουσίωσης,

β) όταν έχουν υποστεί μετουσίωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ελληνικής Νομοθεσίας ή της νομοθεσίας άλλου Κράτους - Μέλους και χρησιμοποιούνται για την παρασκευή οποιουδήποτε προϊόντος που δεν προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση (παραγωγή ποτών).

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες Κοινοτικές Διατάξεις, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, καθορίζεται το είδος και το ποσοστό των χρησιμοποιούμενων μετουσιωτικών της αιθυλικής αλκοόλης,

γ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ξυδιού σύμφωνα με τον ορισμό του κωδικού Σ.Ο. 22.09,

δ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή φαρμάκων, όπως αυτά ορίζονται στην αριθ. Α6α/9392/91/ 10.03.1992 (ΦΕΚ 233 Β') κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

ε) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αρωματικών ουσιών που προορίζονται για την παραγωγή ειδών διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών, με ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο μέχρι και 1,2% vol.,

στ) όταν χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη ή ως συστατικά ημιτελών προϊόντων για την παραγωγή ειδών διατροφής, γειμστών ή όχι, εφόσον σε κάθε περίπτωση η περιεχόμενη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 8,5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για τις σοκολάτες και τα 5,5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος, για άλλα προϊόντα,

ζ) όταν χρησιμοποιούνται ως δείγματα για αναλύσεις για τη διεξαγωγή των αναγκαίων δοκιμών παραγωγής ή για επιστημονικούς σκοπούς,

η) όταν χρησιμοποιούνται για σκοπούς επιστημονικής έρευνας,

θ) όταν χρησιμοποιούνται στα νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές, νοσηλευτικά ιδρύματα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, για ιατρικούς σκοπούς.

2. Απαλλάσσεται του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) η ισοπροπυλική αλκοόλη, η οποία προορίζεται για φαρμακευτική χρήση, καθώς και εκείνη που κατόπιν μετουσίωσης προορίζεται για βιομηχανικές ή βιοτεχνικές χρήσεις.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι ποσότητες, οι όροι και οι διατυπώσεις των απαλλαγών από τον

Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής και ισοπροπυλικής αλκοόλης, για τις περιπτώσεις (ζ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, καθώς και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 84**Ένσημες ταινίες φορολογίας αλκοολούχων ποτών**

1. Στα αλκοολούχα ποτά που παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή εισάγονται από τρίτες χώρες και προορίζονται να καταναλωθούν σε άμεση συσκευασία λιανικής πώλησης στο εσωτερικό της χώρας και στα οποία επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), επικολλώνται ένσημες ταινίες φορολογίας.

2. Η επικόλληση των ταινιών αυτών γίνεται στους χώρους παραγωγής και διασφαλίζει την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που αναλογεί στο προϊόν.

3. Οι ταινίες αυτές χορηγούνται:

- στους εγκεκριμένους αποθηκευτές και εγγεγραμμένους επιτηδεύματιες, προκειμένου να επικολληθούν σε αλκοολούχα ποτά προερχόμενα από άλλο Κράτος - Μέλος ή σε εισαγωγείς προκειμένου για ποτά από τρίτες χώρες·

- στους εγκεκριμένους αποθηκευτές ή ποτοποιούς, προκειμένου να επικολληθούν σε αλκοολούχα ποτά εγχώριας παραγωγής·

- στους κατά το άρθρο 114 του παρόντα Κώδικα εγκεκριμένους φορολογικούς εκπροσώπους εγκεκριμένων αποθηκευτών άλλων Κρατών - Μελών.

4. Από την υποχρέωση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εξαιρούνται τα προϊόντα που εισάγονται από φυσικά πρόσωπα και προορίζονται για ατομική χρήση υπό τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να εξαιρούνται ορισμένα προϊόντα από την υποχρέωση επικόλλησης ενσήμων ταινιών φορολογίας.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η αξία (κόστος), ο τύπος και οι προδιαγραφές των ενσήμων ταινιών φορολογίας, η διαδικασία χορήγησης, η ημερομηνία έναρξης επικόλλησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 85**Καταστροφή ενσήμων ταινιών φορολογίας**

Ένσημες ταινίες φορολογίας που υφίστανται βλάβη ή φθορά κατά την επικόλλησή τους ή καθίσταται αδύνατη η επικόλλησή τους από άλλη αιτία στα προϊόντα για τα οποία προορίζονται, καθώς και αυτές που είναι κακέκτυπες καταστρέφονται ενώπιον Επιτροπής η οποία συγκροτείται με εισήγηση της αρμόδιας Αρχής και απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αντικαθίστανται σύμφωνα με όσα ειδικότερα καθορίζονται στην απόφαση αυτή.

Σε περίπτωση που η παραπάνω βλάβη ή φθορά των ενσήμων ταινιών φορολογίας από άλλη αιτία, οφείλεται κατά την κρίση της Επιτροπής, σε υπαιτιότητα του παραλήπτη, η αντικατάστασή τους γίνεται με την καταβολή του αντιτίμου αυτών.

Άρθρο 86**Ορισμός μπίρας**

Μπίρα θεωρείται κάθε προϊόν αλκοολικού τίτλου μεγαλύτερου του 0,5 vol., που υπάγεται στον κωδικό Σ.Ο. 22.03, καθώς και κάθε προϊόν, το οποίο είναι μίγμα μπίρας με μη αλκοολούχα ποτά, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 22.06.

Άρθρο 87**Τρόπος υπολογισμού και συντελεστής
του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης**

1. α) Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των προϊόντων

του άρθρου 86 του παρόντα Κώδικα καθορίζεται με βάση τον αριθμό των εκατόλιτρων της μπίρας και τους βαθμούς PLATO κατά όγκο.

β) Σε περίπτωση που οι βαθμοί PLATO της μπίρας δεν αντιστοιχούν σε ακέραιο αριθμό, για τον υπολογισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) το κλασματικό μέρος στρογγυλοποιείται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό και συγκεκριμένα, εφόσον το κλάσμα είναι μικρότερο του μισού (0,5), στρογγυλοποιείται στο μικρότερο ακέραιο αριθμό, ενώ εάν είναι ίσο ή μεγαλύτερο του μισού (0,5), στρογγυλοποιείται στο μεγαλύτερο ακέραιο αριθμό.

γ) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των βαθμών PLATO της μπίρας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

2. Ο φόρος αυτός ορίζεται σε ένα ευρώ και δεκατρία λεπτά (1,13) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπίρας.

Άρθρο 88 **Ενδιάμεσα προϊόντα**

1. Ενδιάμεσα προϊόντα του άρθρου 79 του παρόντα Κώδικα νοούνται όλα τα προϊόντα με αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol. μέχρι και 22% vol., τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04, 22.05 και 22.06 και τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 86, 90 και 92 του παρόντα Κώδικα.

2. Επίσης στην κατηγορία των ενδιάμεσων προϊόντων υπάγεται κάθε απλό ποτό προερχόμενο από ζύμωση, το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 και το οποίο έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο άνω του 5,5% vol., η δε περιεχόμενη αλκοόλη δεν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση, καθώς και κάθε αφρώδες ποτό προερχόμενο από ζύμωση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 του παρόντα Κώδικα, έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο άνω του 8,5% vol., η δε περιεχόμενη αλκοόλη δεν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση.

Άρθρο 89 **Συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης**

Ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που επιβάλλεται στα προϊόντα του προηγούμενου άρθρου ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα προϊόντα που ορίζονται στα σημεία 5, 6 και 7 του μέρους ΙΒ του Παραρτήματος VI του Κανονισμού ΕΚ του Συμβουλίου αριθμός 1493/1999 (ΕΕΛ 179/14.7.1999), για τα οποία ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι δύο ευρώ και πενήντα λεπτά (22,5) ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος.

Άρθρο 90 **Κρασί**

Ο όρος κρασί του άρθρου 79 του παρόντα Κώδικα περιλαμβάνει το «απλό κρασί» και «αφρώδη κρασιά»:

1. Ο όρος «απλό κρασί» περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς αριθμούς Σ.Ο. 22.04 και 22.05, εκτός από τα αφρώδη κρασιά της επόμενης παραγράφου, τα οποία:

α) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol. μέχρι και 15% vol. με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο τελικό προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση·

β) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 15% vol. μέχρι και 18% vol., με την προϋπόθεση ότι έχουν παραχθεί χωρίς εμπλουτισμό και η αλκοόλη που περιέχεται στο τελικό προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση.

2. Ο όρος «αφρώδη κρασιά» περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04.10, 22.04.21.10, 22.04.29.10 και 22.05 και τα οποία πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) Περιέχονται σε φιάλες με πώματα σχήματος μανιταριού, τα οποία συγκρατούνται με σύρματα ή συνδετήρες ή έχουν υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα.

β) Έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω των 1,2% vol. μέχρι και 15% vol. με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο τελικό προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση.

Άρθρο 91 **Συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης**

Ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που επιβάλλεται στα προϊόντα του προηγούμενου άρθρου, είναι μηδέν (0) ευρώ.

Άρθρο 92 **Ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μπίρα**

1. Ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από το κρασί και την μπίρα θεωρούνται όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04 και 22.05 και δεν περιλαμβάνονται στο άρθρο 90 του παρόντα Κώδικα, καθώς και τα προϊόντα που υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 22.06, με εξαίρεση τα λοιπά αφρώδη ποτά που παρασκευάζονται με ζύμωση και τα οποία ορίζονται με την παράγραφο 2, καθώς και όλα τα προϊόντα που καλύπτονται από το άρθρο 86 του παρόντα Κώδικα, τα οποία:

α) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol. μέχρι και 10% vol.·

β) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο μεγαλύτερο του 10% vol. μέχρι και 15% vol. με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο προϊόν προέρχεται αποκλειστικά από ζύμωση.

2. «Λοιπά αφρώδη ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση» νοούνται όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.06.00.31 και 22.06.00.39, καθώς και τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04.10, 22.04.21.10, 22.04.29.10 και 22.05, τα οποία δεν αναφέρονται στο άρθρο 90 του παρόντα Κώδικα και πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) Περιέχονται σε φιάλες με πώματα σχήματος μανιταριού που συγκρατούνται με σύρμα ή συνδετήρα ή έχουν υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα.

β) Έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol. μέχρι και 13% vol.·

γ) Έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 13% vol. μέχρι και 15% vol., με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο προϊόν προέρχεται αποκλειστικά από ζύμωση.

Άρθρο 93 **Συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης**

Ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που επιβάλλεται στα προϊόντα του προηγούμενου άρθρου είναι μηδέν (0) ευρώ.

ΤΜΗΜΑ Γ' **ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΠΝΑ**

Άρθρο 94 **Είδη βιομηχανοποιημένων καπνών**

Βιομηχανοποιημένα καπνά, στα οποία επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα, θεωρούνται:

α) τα τσιγάρα,
β) τα πούρα και τα σιγαρίλλος,
γ) ο λεπτοκομμένος καπνός που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων,

δ) τα άλλα καπνά για κάπνισμα.

Άρθρο 95

Έννοια βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Κώδικα θεωρούνται:

Α. Τσιγάρα:

α) Οι κύλινδροι καπνού που μπορούν να καπνίζονται ως έχουν και οι οποίοι δεν είναι πούρα ή σιγαρίλλος.

β) Οι κύλινδροι καπνού, οι οποίοι με απλό μη βιομηχανικό χειρισμό γλιστρούν μέσα σε σωλήνες τσιγάρων.

γ) Οι κύλινδροι καπνού, οι οποίοι με απλό μη βιομηχανικό χειρισμό περιτυλίγονται σε τσιγαρόχαρτα.

Β. Πούρα ή σιγαρίλλος:

α) Οι κύλινδροι καπνού που αποτελούνται εξ ολοκλήρου από φυσικό καπνό.

β) Οι κύλινδροι καπνού που είναι εφοδιασμένοι με εξωτερικό περίβλημα από φυσικό καπνό.

γ) Οι κύλινδροι καπνού που φέρουν εξωτερικό περίβλημα στο κανονικό χρώμα των πούρων και ένα υποπερίβλημα, εφόσον και τα δυο αποτελούνται από αναγεννημένο καπνό, όταν τουλάχιστον το 60% του βάρους των μορίων καπνού έχουν πλάτος και μήκος μεγαλύτερο των 1,75 χιλιοστούμετρων και όταν το περίβλημα έχει τοποθετηθεί ελικοειδώς κατά οξεία γωνία τουλάχιστον 30 μοιρών σε σχέση με τον επιμήκη άξονα του πούρου.

δ) Οι κύλινδροι καπνού που φέρουν εξωτερικό περίβλημα στο κανονικό χρώμα των πούρων από ανακατεργασμένο (αναγεννημένο) καπνό, των οποίων η κατά μονάδα μάζα τους, χωρίς φίλτρο και επιστόμιο είναι ίση ή μεγαλύτερη των 2,3 γραμμαρίων και το 60% τουλάχιστον του βάρους των μορίων καπνού έχουν πλάτος και μήκος μεγαλύτερο των 1,75 χιλιοστούμετρων και η περιμέτρος τους στο ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του μήκους τους είναι ίση ή μεγαλύτερη των 34 χιλιοστούμετρων.

Γ. Λεπτοκομμένος καπνός που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων:

Ο κομμένος ή κατ' άλλον τρόπο τεμαχισμένος καπνός, φιλαρισμένος (νηματοποιημένος) ή πεπιεσμένος σε πλάκες, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάπνισμα χωρίς μεταγενέστερη βιομηχανική μεταποίηση και του οποίου τουλάχιστον το 25% του βάρους των σωματιδίων καπνού έχει πλάτος κοπής μικρότερο από 1 χιλιοστόμετρο ή μεγαλύτερο από 1 χιλιοστόμετρο, εφόσον ο καπνός αυτός πωλείται ή έχει πωληθεί για στρίψιμο τσιγάρων.

Δ. Άλλα καπνά για κάπνισμα:

α) Ο κομμένος ή κατ' άλλον τρόπο τεμαχισμένος καπνός, φιλαρισμένος (νηματοποιημένος) ή πεπιεσμένος σε πλάκες, ο οποίος είναι κατάλληλος για κάπνισμα χωρίς μεταποίηση.

β) Τα συσκευασμένα υπολείμματα καπνού για λιανική πώληση, που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω περιπτώσεις Α, Β και Γ, τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθούν για κάπνισμα.

2. Εξομοιώνονται με πούρα και σιγαρίλλος τα προϊόντα που αποτελούνται κατά ένα μέρος από ουσίες διαφορετικές από τον καπνό, ανταποκρίνονται όμως στα λοιπά κριτήρια της περίπτωσης Β της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον τα προϊόντα αυτά φέρουν αντίστοιχα:

α) ένα περίβλημα από φυσικό καπνό·

β) ένα περίβλημα και ένα υποπερίβλημα από ανακατεργασμένο (αναγεννημένο) καπνό·

γ) ένα περίβλημα από ανακατεργασμένο (αναγεννημένο) καπνό.

3. Εξομοιώνονται με τσιγάρα και άλλα καπνά για κάπνισμα τα προϊόντα που αποτελούνται εξ ολοκλήρου ή κατά ένα μέρος από ουσίες διαφορετικές από τον καπνό, ανταποκρίνονται όμως στα άλλα κριτήρια των περιπτώσεων Α και Δ της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

4. Τα προϊόντα που δεν περιέχουν καπνό, εφόσον προορίζονται αποκλειστικά για ιατρική χρήση, δεν θεωρούνται βιομηχανοποιημένα καπνά.

Άρθρο 96

Προσδιορισμός του φόρου

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των βιομηχανοποιημένων καπνών ορίζεται, προκειμένου μεν για τα τσιγάρα, σε ποσοστό επί της πλέον ζητούμενης τιμής λιανικής πώλησής τους και αποτελείται από ένα πάγιο στοιχείο (πάγιος φόρος) και από ένα αναλογικό στοιχείο (αναλογικός φόρος) προκειμένου δε για τα λοιπά προϊόντα σε ποσοστό επί της κατά χιλιόγραμμα τιμής λιανικής πώλησης αυτών.

2. Τιμή λιανικής πώλησης για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Κώδικα είναι η μέγιστη τιμή λιανικής πώλησης κάθε συγκεκριμένου προϊόντος βιομηχανοποιημένων καπνών προς τους καταναλωτές στην οποία περιλαμβάνονται και οι επιβαλλόμενοι δασμοί και φόροι.

Άρθρο 97

Βάση υπολογισμού και συντελεστές του φόρου

Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά υπολογίζεται ως εξής:

1. Στα τσιγάρα και τα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά, ως βάση υπολογισμού του φόρου λαμβάνεται, σύμφωνα με τα στοιχεία φορολογίας που είναι γνωστά κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, η πλέον ζητούμενη τιμή λιανικής πώλησης αυτών, ανεξάρτητα από το σήμα και την προέλευσή τους. Στην τιμή αυτή ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζεται σε ποσοστό 57,5%.

Η πλέον ζητούμενη τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων για τον υπολογισμό της νέας φορολογικής επιβάρυνσης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η έναρξη εφαρμογής της ορίζεται μεταξύ 1ης και 16ης Ιανουαρίου κάθε έτους.

Σε περίπτωση που η μεταβολή της πλέον ζητούμενης τιμής λιανικής πώλησης των τσιγάρων έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της συνολικής επίπτωσης που προκύπτει από το ποσοστό του φόρου που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο, η έναρξη εφαρμογής της απόφασης αυτής επιτρέπεται να ορίζεται το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου του δεύτερου έτους που έπεται εκείνου της μεταβολής.

Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) διαρθρώνεται:

α) σε έναν πάγιο φόρο, ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι ίσο προς 5% της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης, η οποία προκύπτει από το άθροισμα του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καπνού και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), που επιβάλλονται στην πλέον ζητούμενη τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων και είναι το ίδιο (πάγιο στοιχείο) για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων, ανεξάρτητα από την τιμή λιανικής πώλησής τους και

β) σε έναν αναλογικό φόρο ο συντελεστής του οποίου είναι 53,8625% και προκύπτει από το κλάσμα που έχει ως αριθμητή το γινόμενο του συντελεστή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επί την πλέον ζητούμενη τιμή μείον τον πάγιο φόρο και παρονομαστή την πλέον ζητούμενη τιμή.

Ο αναλογικός συντελεστής 53,8625% υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ο ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων.

2. Στα λοιπά βιομηχανοποιημένα καπνά ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζεται ως εξής:

α) Στα πούρα ή σιγαρίλλος σε ποσοστό 26% επί της κατά χιλιόγραμμα τιμής λιανικής πώλησής τους.

β) Στο λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων και στα άλλα καπνά για κάπνισμα, σε ποσοστό 59% επί της κατά χιλιόγραμμα τιμής λιανικής πώλησής τους.

3. Για τα βιομηχανοποιημένα καπνά που παράγονται κατόπιν ειδικής παραγγελίας και δεν προορίζονται για εμπορία, καθώς και τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά δωρεάν για ερευνητικούς σκοπούς, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, συσκευασμένα σε λευκά πακέτα χωρίς ενδείξεις και τιμή λιανικής πώλησης, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) υπολογίζεται στην ανώτατη τιμή λιανικής πώλησης των ομοειδών προϊ-

όντων της επιχείρησης που τα παράγει ή τα διαθέτει στην αγορά, εκτός αν έχει συμφωνηθεί μεγαλύτερη τιμή.

4. Για τα βιομηχανοποιημένα καπνά που αποτελούν αντικείμενο λαθρεμπορίας και δεν έχει καθοριστεί η τιμή λιανικής πώλησης αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 100 του παρόντα Κώδικα, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) υπολογίζεται, προκειμένου για τσιγάρα στην πλέον ζητούμενη τιμή λιανικής πώλησης που ισχύει κάθε φορά, προσαυξημένη κατά δέκα τοις εκατό (10%), και για τα λοιπά καπνοβιομηχανικά προϊόντα στην ανώτατη τιμή λιανικής πώλησης των ομοειδών προϊόντων που κυκλοφορούν στο εσωτερικό της χώρας.

Άρθρο 98

Βάση υπολογισμού του φόρου μικροποσοτήτων βιομηχανοποιημένων καπνών για ατομική χρήση

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των βιομηχανοποιημένων καπνών που κατέχονται από ιδιώτες και προέρχονται από άλλα Κράτη - Μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες, αποκλειστικά για ατομική χρήση του προσώπου που τα κατέχει, σε ποσότητα μεγαλύτερη από εκείνη που επιτρέπεται ατελώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τεμάχια, προκειμένου για τσιγάρα ή 500 γραμμάρια μικτού βάρους, προκειμένου για τα λοιπά προϊόντα, υπολογίζεται με βάση πλασματικές τιμές λιανικής πώλησης που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

2. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι πλασματικές τιμές λιανικής πώλησης των βιομηχανοποιημένων καπνών που παραλαμβάνονται στο εσωτερικό της χώρας με ταχυδρομικά δέματα, για αποκλειστική χρήση των παραληπτών τους και σε ποσότητες μέχρι αυτές που αναγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 99

Μήκος τσιγάρων για τον υπολογισμό του φόρου

Για τον υπολογισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καπνού, ανάλογα με το μήκος του τσιγάρου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το φίλτρο και το επιστόμιο θεωρείται:

- α) ως ένα τσιγάρο, όταν έχει μήκος μέχρι εννέα (9) εκατοστά,
- β) ως δύο τσιγάρα, όταν έχει μήκος μεγαλύτερο από εννέα (9) και μέχρι δεκαοκτώ (18) εκατοστά,
- γ) ως τρία τσιγάρα, όταν έχει μήκος μεγαλύτερο από δεκαοκτώ (18) μέχρι και είκοσι επτά (27) εκατοστά και ούτω καθεξής.

Άρθρο 100

Καθορισμός της τιμής λιανικής πώλησης

1. Οι τιμές λιανικής πώλησης των βιομηχανοποιημένων καπνών, που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, καθορίζονται ελεύθερα από τους καπνοβιομηχάνους ή από τους εντολοδόχους των καπνοβιομηχανιών των λοιπών Κρατών - Μελών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, καθώς και από τους εισαγωγείς αυτών, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να γράφουν σε ευρύ την τιμή λιανικής πώλησης στα πακέτα ή στη μικρότερη συσκευασία που διατίθενται στη λιανική πώληση ή στις ένσημες φορολογικές ταινίες που επικολλούνται σε αυτά.

2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 υποχρεούνται δεκαπέντε (15) ημέρες τουλάχιστον πριν από κάθε μεταβολή της τιμής των προϊόντων τους ή την κυκλοφορία νέων τύπων, να δηλώνουν τούτο εγγράφως στην αρμόδια Αρχή για τη φορολογία των προϊόντων αυτών.

3. Για τους σκοπούς του παρόντα Κώδικα ως «καπνοβιομηχανός» θεωρείται κάθε πρόσωπο που μεταποιεί τον καπνό σε επεξεργασμένα προϊόντα, τα οποία προορίζονται για λιανική πώληση.

Άρθρο 101

Υπόχρεος καταβολής του φόρου

Υπόχρεος για την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλω-

σης (Ε.Φ.Κ.) των βιομηχανοποιημένων καπνών είναι κάθε πρόσωπο στο οποίο γίνεται διάθεση ενσήμων φορολογικών ταινιών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 106 του παρόντα Κώδικα, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που ορίζεται ως υπόχρεος με άλλες διατάξεις του Κώδικα αυτού, σε ειδικές περιπτώσεις.

Άρθρο 102

Ειδικές απαλλαγές βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Απαλλάσσονται από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και κάθε ειδική εισφορά υπέρ τρίτων ή τυγχάνουν επιστροφής ή συμψηφισμού των φόρων αυτών, εφόσον έχουν καταβληθεί:

- α) τα μετουσιωμένα επεξεργασμένα καπνά (υπολείμματα βιομηχανοποίησης του καπνού), τα οποία χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 108 του παρόντα Κώδικα,
- β) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που καταστρέφονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 105 του παρόντα Κώδικα,

γ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που προορίζονται αποκλειστικά για επιστημονικές δοκιμές, καθώς και για δοκιμές σχετικές με την ποιότητα αυτών,

δ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που ξανά χρησιμοποιούνται από τον καπνοβιομηχανό,

ε) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που διατίθενται στο εργατοτεχνικό προσωπικό των καπνοβιομηχανιών,

στ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που διατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 και 70 του παρόντα Κώδικα.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 103

Αποδόσεις από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης

1. Από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στα τσιγάρα τα οποία παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι κατά τις ισχύουσες διατάξεις εισφορές υπέρ τρίτων, αποδίδονται:

- α) στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), ποσό 0,06 ευρώ ανά χιλιάδα τεμαχίων,
- β) στον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας, στο Ι.Κ.Α., στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών Βιομηχανίας Καπνού (Τ.Ε.Α.Μ.Β.Κ.), στο λογαριασμό «Αποθεματικό Κεφάλαιο Προστασίας Καπνοπαραγωγής» και στο λογαριασμό «Αποθεματικό Πρόνοιας» τα ποσά που ορίζονται, κατά περίπτωση με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, τα οποία δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνα που καθορίστηκαν κατά το τελευταίο οικονομικό έτος.

2. Η απόδοση των ποσών που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο γίνεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, που στο σκέλος των δαπανών του οποίου εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις, μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου της είσπραξης χρόνου.

Άρθρο 104

Πίστωση φόρου

1. Στα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του παρόντα Κώδικα, μετά από αίτησή τους, παρέχεται πίστωση του φόρου του παρόντα Κώδικα, διάρκειας οκτώ (8) εβδομάδων, εφόσον πρόκειται για βιομηχανοποιημένα καπνά που προορίζονται για εμπορία και παράγονται στο εσωτερικό της χώρας ή παράγονται και προέρχονται από άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), συμπεριλαμβανομένων των εδαφών της παραγράφου 4 του άρθρου 54 του παρόντα Κώδικα.

Αφετηρία της πίστωσης είναι η χρονική στιγμή κατά την οποία ο φόρος γίνεται απαιτητός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του παρόντα Κώδικα.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:
α) οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διατυπώσεις χορήγησης της πίστωσης, οι απαιτούμενες εγγυήσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια·

β) ο τρόπος αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που δίδονται ως εγγύηση.

3. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών συγκροτείται Επιτροπή αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων της περίπτωσης (β) της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα έγγραφα που συντάσσονται σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου, καθώς και από κάθε δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, εκτός από τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και φυλάκων μεταγραφών, τα οποία όμως μειώνονται στο μισό, χωρίς να μπορούν να υπερβούν για καθένα από αυτά το ποσό των πενήντα (59) ευρώ, κατά περίπτωση. Δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου κατά τη σύνταξη και υπογραφή των συμβολαίων παροχής της πίστωσης.

5. Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους με τους οποίους έχει παρασχεθεί η πιο πάνω πίστωση, εφόσον βεβαιώνεται με πράξη της αρμόδιας Αρχής, καθιστά απαιτητό ολόκληρο το ποσό των πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί και συνεπάγεται περαιτέρω αναστολή χορήγησης στον υπόχρεο άλλων πιστώσεων του φόρου του παρόντος Κώδικα και του άρθρου 44 του ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248/2000) μέχρι την πλήρη συμμόρφωση του υποχρέου. Σε περίπτωση υποτροπής ουδεμία πίστωση παρέχεται.

Άρθρο 105

Ειδικές περιπτώσεις επιστροφής φόρου

1. Βιομηχανοποιημένα καπνά για τα οποία έχουν καταβληθεί οι φόροι που αναλογούν, εφόσον έχουν υποστεί φθορά ή βλάβη που να καθιστά αδύνατη την κατανάλωσή τους, καταστρέφονται έπειτα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Η καταστροφή γίνεται ενώπιον Επιτροπής, η οποία συγκροτείται με εισήγηση της αρμόδιας Αρχής και απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα έξοδα καταστροφής και η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής βαρύνουν τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

2. Οι φόροι και κάθε ειδική εισφορά υπέρ τρίτων, που έχουν καταβληθεί για τα προϊόντα που καταστρέφονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται, κατά περίπτωση, εφόσον η αίτηση περί καταστροφής υποβληθεί εντός τριετίας από τη λήξη του έτους υποβολής των αιτήσεων φορολογίας, υπολογισμού και βεβαίωσης των φόρων που αναλογούν και η αίτηση για το συμψηφισμό ή την επιστροφή υποβληθεί εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία πραγματοποίησης της καταστροφής.

Η επιστροφή των φόρων γίνεται μόνο όταν είναι αδύνατος ο συμψηφισμός τους.

3. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 106

Ένσημες ταινίες φορολογίας

1. Η νόμιμη κυκλοφορία των βιομηχανοποιημένων καπνών που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας αποδεικνύεται με τις ένσημες ταινίες φορολογίας, που είναι επικολλημένες στα πακέτα ή στη μικρότερη συσκευασία διάθεσής τους στους καταναλωτές.

Η επικόλληση της ταινίας γίνεται μέσα στους χώρους παραγωγής τους.

Προκειμένου περί μικροποσοτήτων, βιομηχανοποιημένων καπνών εμπορικού χαρακτήρα αλλοδαπής προέλευσης που δεν υπερβαίνουν κατά αποστολή τα πέντε χιλιάδες (5.000) τεμάχια σε συσκευασία λιανικής πώλησης, η επικόλληση της ταινίας, εφόσον συντρέχουν δικαιολογητικοί λόγοι, μπορεί να γίνει, ύστερα από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και

Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης του Υπουργείου Οικονομικών, εντός Τελωνειακού Καταστήματος ή φορολογικής αποθήκης παρουσία Τελωνειακού υπαλλήλου.

Η διάθεση ενσήμων ταινιών γίνεται στα κατωτέρω πρόσωπα:

α) στον εγκεκριμένο αποθηκευτή και στον εγγεγραμμένο επιτηδευματία του εσωτερικού, καθώς και στον εγκεκριμένο αποθηκευτή άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

β) στο φορολογικό εκπρόσωπο εγκεκριμένου αποθηκευτή άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

γ) στον εισαγωγέα από τρίτες χώρες και

δ) στο πρόσωπο που έχει άδεια να παράγει βιομηχανοποιημένα καπνά στο εσωτερικό της χώρας, εκτός καθεστώτος αναστολής.

2. Η αξία (κόστος), οι διαστάσεις, ο χρωματισμός, οι ενδείξεις και τα λοιπά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ενσήμων ταινιών καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Η αξία των ενσήμων φορολογικών ταινιών καταβάλλεται από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 κατά την παραλαβή τους.

3. Η προμήθεια και διαχείριση των ενσήμων ταινιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διατυπώσεις που ισχύουν για την ταμειακή υπηρεσία των Τελωνείων.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος εφοδιασμού των δικαιουμένων προσώπων με ένσημες ταινίες, η διαδικασία αποστολής αυτών στα άλλα Κράτη - Μέλη ή σε τρίτες χώρες, προκειμένου να επικολληθούν στα κουτιά συσκευασίας των βιομηχανοποιημένων καπνών που παράγονται και προορίζονται για κατανάλωση στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και η διαδικασία για την επικόλληση των ταινιών του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

5. Ένσημες ταινίες που υφίστανται βλάβη ή φθορά κατά την επικόλλησή τους ή καθίσταται αδύνατη η επικόλλησή τους από άλλη αιτία στα προϊόντα για τα οποία προορίζονται, καθώς και αυτές που είναι κακέκτυπες, καταστρέφονται ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 105 και αντικαθίστανται, σύμφωνα με όσα ειδικότερα καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Σε περίπτωση που η παραπάνω βλάβη ή φθορά των ενσήμων ταινιών από άλλη αιτία οφείλεται, κατά την κρίση της Επιτροπής του άρθρου 105 του παρόντος Κώδικα, σε υπαιτιότητα του παραλήπτη, η αντικατάστασή τους γίνεται με την καταβολή του αντιτίμου αυτών.

Άρθρο 107

Ενδείξεις και συσκευασία βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Στα πακέτα ή στη μικρότερη συσκευασία διάθεσης των βιομηχανοποιημένων καπνών που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, αναγράφεται λιθογραφικά ή τυπογραφικά η επωνυμία της επιχείρησης που τα παράγει, το σήμα και το είδος αυτών, το βάρος σε γραμμάριο ή ο αριθμός των τεμαχίων που περιέχονται, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Με όμοιες αποφάσεις δύναται να καθορίζονται ενδείξεις που αναγράφονται στα παραπάνω προϊόντα, τα οποία προορίζονται για τις ξένες πρεσβείες και διπλωματικές αποστολές ή για τα καταστήματα αφορολόγητων ειδών ή για εφοδιασμό των πλοίων και αεροσκαφών που αναχωρούν για το εξωτερικό ή πραγματοποιούν ενδοκοινοτική θαλάσσια διαδρομή ή με άλλο τρόπο διατίθενται αφορολόγητα.

2. Επιτρέπεται να γίνεται μέσα στους χώρους παραγωγής ή μεταποίησης βιομηχανοποιημένων καπνών και η περαιτέρω συσκευασία τους σε κούτες ή δέματα, καθώς και η τοποθέτησή τους σε χαρτοκιβώτια.

Άρθρο 108

Υπολείμματα καπνοβιομηχανίας

1. Η καπνόσκονη και τα λοιπά υπολείμματα από τη βιομηχανοποίηση του καπνού, τα οποία απαλλάσσονται από τον Ειδικό

Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης (α) του άρθρου 102 επιτρέπεται, είτε να χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας για γεωπονικούς ή άλλους σκοπούς μετά από προηγούμενη αχρήστευσή τους, είτε να αποστέλλονται σε άλλο Κράτος - Μέλος, είτε να εξαγονται αυτούσια μετά από έγκριση της αρμόδιας Αρχής, είτε να καταστρέφονται από τις καπνοβιομηχανίες.

2. Τα υπολείμματα βιομηχανοποίησης του καπνού μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη βιομηχανική παραγωγή ομογενοποιημένου ή αναγεννημένου (ανακατεργασμένου καπνού), μετά από έγκριση της αρμόδιας Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΤΜΗΜΑ Α' **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΑΙ** **ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ**

Άρθρο 109 **Βεβαίωση και είσπραξη φόρου**

1. Η βεβαίωση και η είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στα προϊόντα του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα, ενεργείται από την αρμόδια Αρχή κατά τη θέση των προϊόντων σε ανάληψη, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 110 και 111 του παρόντα Κώδικα.

2. Η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου ενεργείται επί παραστατικού εγγράφου, το οποίο κατατίθεται από τον υπόχρεο στην αρμόδια Αρχή και αποτελεί τίτλο υπέρ του Δημοσίου.

3. Για την είσπραξη του φόρου χορηγείται από την αρμόδια Αρχή αποδεικτικό είσπραξης, το οποίο επέχει και θέση άδειας παράδοσης των προϊόντων, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 110 και 111 του παρόντα Κώδικα, αντίτυπο του οποίου προσαρτάται επί του σχετικού παραστατικού εγγράφου.

4. Η βεβαίωση και είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), που αναλογεί στα προϊόντα του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα, που εισάγονται από τρίτες χώρες στο εσωτερικό της χώρας, ενεργείται από την αρμόδια Αρχή.

5. Με τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά την ίδια χρονική στιγμή ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), καθώς και κάθε άλλη σχετική επιβάρυνση.

Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για την αιθυλική αλκοόλη ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) θα εισπράττεται το αργότερο μέχρι την 25η του επόμενου μήνα από το μήνα εξόδου αυτής από το καθεστώς αναστολής.

Οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές πετρελαιοειδών προϊόντων, αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, καθώς και οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές, εγγεγραμμένοι επιτηδευματίες και οι εισαγωγείς βιομηχανοποιημένων καπνών, ασκούν το δικαίωμα έκπτωσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των εισροών τους με την κατάθεση του παραστατικού εγγράφου ή κατά την εκκαθάριση των φόρων που γίνεται με την κατάσταση φορολογίας βιομηχανοποιημένων καπνών αντίστοιχα με βάση τα δικαιολογητικά δαπανών που κατέχουν αυτοί κατά το χρόνο της κατάθεσης του παραστατικού εγγράφου ή της εκκαθάρισης των φόρων κατά περίπτωση.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο του παραστατικού εγγράφου και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 110 **Βεβαίωση και είσπραξη του Ειδικού Φόρου** **Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης** **- αλκοολούχων ποτών**

1. Έξοδος από το καθεστώς αναστολής αιθυλικής αλκοόλης οποιουδήποτε αλκοολικού τίτλου ή αλκοολούχου αποστάγματος, εξαιρουμένων των προϊόντων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, από τα εργοστάσια παραγωγής αυτής ή από

φορολογική αποθήκη, επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων α και γ της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κώδικα των Νόμων «περί φορολογίας του οινοπνεύματος», όπως ισχύει σήμερα. Η καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) γίνεται με δήλωση, που υποβάλλεται από τον υπόχρεο, μαζί με αναλυτική κατάσταση για τις ποσότητες που εξήλθαν από το καθεστώς αναστολής και σημειώματος, που εκδίδεται από την αρμόδια Αρχή, μετά από προηγούμενο έλεγχο αυτών.

2. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ετοιμών προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων βεβαιώνεται και εισπράττεται το αργότερο μέχρι τις 25 του επόμενου μήνα από το μήνα εξόδου των παραπάνω προϊόντων από το καθεστώς αναστολής, με βάση δήλωση και αναλυτική κατάσταση, που υποβάλλεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή και σημείωμα που εκδίδεται από την αρμόδια Αρχή.

3. Ο εγγεγραμμένος επιτηδευματίας, ο μη εγγεγραμμένος επιτηδευματίας και ο φορολογικός εκπρόσωπος καταβάλλουν τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των προϊόντων του άρθρου 79 του παρόντα Κώδικα, την ημέρα παραλαβής των προϊόντων ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα, με βάση δήλωση, που υποβάλλει ο υπόχρεος στην αρμόδια Αρχή και σχετικό σημείωμα που εκδίδει η Αρχή αυτή.

Κατ' εξαίρεση προκειμένου για πωλήσεις αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε επιβάτες ενδοκοινοτικών πτήσεων ή ενδοκοινοτικών θαλάσσιων πλοίων, τα οποία παραδίδονται σε αυτούς στο εσωτερικό της χώρας για να μεταφερθούν με τις αποσκευές τους, ο φορολογικός εκπρόσωπος του πωλητή καταβάλλει τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που αναλογεί στις παραδόσεις προϊόντων κάθε δεκαπενθήμερου του μήνα, μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο.

4. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του οφειλόμενου Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) για τις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, ο φόρος αυτός εισπράττεται με ανάλογη κατάπτωση των σχετικών εγγυήσεων υπέρ του Δημοσίου με διαδικασία που θα καθοριστεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

5. Οι υποβαλλόμενες από τους ενδιαφερομένους δηλώσεις και αναλυτικές καταστάσεις, που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους, συντάσσονται με ευθύνη των ενδιαφερομένων και το ορθό του περιεχομένου τους, καθώς και το ακριβές του καταβληθέντος συνεπεία αυτών ποσού του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), τελούν υπό την επιφύλαξη της επαλήθευσής τους από τις αρμόδιες Αρχές, ύστερα από έλεγχο που θα διενεργούν.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται ο τύπος της αναλυτικής κατάστασης, τα στοιχεία που αυτή θα περιλαμβάνει, η διαδικασία του ελέγχου που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 111 **Υπολογισμός, βεβαίωση και είσπραξη Ειδικού Φόρου Κατα** **- νάλωσης βιομηχανοποιημένων καπνών**

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 109 του παρόντα Κώδικα:

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των βιομηχανοποιημένων καπνών, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 97 του παρόντα Κώδικα, υπολογίζεται στην κατάσταση φορολογίας που υποβάλλεται από τον υπόχρεο, αφού προηγουμένως συμψηφισθεί η αξία ανάλογου αριθμού ενσήμων φορολογικών ταινιών, η οποία έχει καταβληθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 106 του παρόντα Κώδικα.

Σε περίπτωση που ο συμψηφισμός της αξίας των ταινιών καθίσταται αδύνατος, λόγω αναγνωρισμένων απωλειών του άρθρου 65 του παρόντα Κώδικα, η αξία αυτή κατ' εξαίρεση επιστρέφεται.

Ειδικότερα:

α) για τα βιομηχανοποιημένα καπνά που παράγονται νόμιμα

εκτός καθεστώτος αναστολής ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εισπράττεται κατά την παραλαβή των ενσήμων φορολογικών ταινιών και πριν αυτά εξαχθούν από το καπνεργοστάσιο,

β) για τα βιομηχανοποιημένα καπνά που εισάγονται από τρίτες χώρες, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) εισπράττεται κατά τον τελωνισμό τους σε ανάλωση.

2. Η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου γίνεται κατά το χρόνο που αυτός είναι απαιτητός, επί του παραστατικού της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του παρόντα Κώδικα, στο οποίο επισυνάπτονται και οι υπό της παραπάνω παραγράφου 1 προβλεπόμενες καταστάσεις φορολογίας.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

ΤΜΗΜΑ Β' **ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Άρθρο 112 **Κυκλοφορία προϊόντων** **μεταξύ φορολογικών αποθηκών**

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 54 παράγραφος 2, 68 παράγραφος 1, 113 και 114 παράγραφος 2 και 116 παράγραφος 2 του παρόντα Κώδικα, η ενδοκοινοτική κυκλοφορία υπό καθεστώς αναστολής των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), πραγματοποιείται μεταξύ φορολογικών αποθηκών.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στην ενδοκοινοτική κυκλοφορία των προϊόντων που υπόκεινται σε μηδενικό συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και δεν έχουν τεθεί σε ανάλωση.

2. Οι κίνδυνοι της ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας καλύπτονται με την παροχή εγγύησης από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή, ο οποίος προβαίνει στην αποστολή, ή κατά περίπτωση με παροχή εγγύησης αλληλεγγύως και σε ολόκληρο από τον αποστολέα και τον μεταφορέα, ή μόνο από τον μεταφορέα ή τον ιδιοκτήτη των προϊόντων. Πέραν των παρεχομένων ανωτέρω εγγυήσεων, όπου κρίνεται σκόπιμο, απαιτείται η παροχή εγγύησης και από τον παραλήπτη.

Σε περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα που προέρχονται από άλλα Κράτη - Μέλη, για τα οποία προβλέπεται επικόλληση ένσημης ταινίας φορολογίας ή ταινίας ελέγχου, η εγγύηση μπορεί να βαρύνει το πρόσωπο που παραλαμβάνει τις ταινίες αυτές και παρέχεται τη στιγμή της παραλαβής αυτών.

Η παρεχόμενη εγγύηση για την αποστολή των προϊόντων από το εσωτερικό της χώρας σε άλλο Κράτος - Μέλος μπορεί να είναι χρηματική, τραπεζική, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εμπράγματη ασφάλεια ή αξιόχρεη επιστολή τρίτου προσώπου, ισχύει σε όλα τα Κράτη - Μέλη και η ευθύνη του εγγυητή λήγει με την απόδειξη της παραλαβής των προϊόντων από τον παραλήπτη.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 118 του παρόντα Κώδικα, η ευθύνη των προσώπων της παραγράφου 2 του παρόντος, λήγει μόνο με την απόδειξη της παραλαβής των προϊόντων από τον παραλήπτη, που γίνεται με την προσκόμιση του θεωρημένου αντιτύπου του συνοδευτικού εγγράφου που προβλέπεται από τα άρθρα 115 και επόμενα του παρόντα Κώδικα.

4. Ο εγκεκριμένος αποθηκευτής αποστολέας ή ο αντιπρόσωπός του δύναται να τροποποιεί το συνοδευτικό έγγραφο προκειμένου να αλλάξει τον τόπο παράδοσης των προϊόντων ή να δηλώσει έναν νέο παραλήπτη, ο οποίος πρέπει να είναι εγκεκριμένος αποθηκευτής ή εγγεγραμμένος επιτηδευματίας, ενημερώνοντας αμέσως την αρμόδια Αρχή αποστολής και οπωσδήποτε πριν από την άφιξη των προϊόντων στον τελικό τόπο παράδοσης. Ο νέος τόπος παράδοσης ή ο νέος παραλήπτης αναγράφονται αμέσως στο χώρο Β του Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου (ΣΔΕ).

5. Κατά την ενδοκοινοτική μεταφορά πετρελαιοειδών δια θαλάσσης, όταν ο παραλήπτης δεν είναι οριστικά γνωστός, ο εγκεκριμένος αποθηκευτής αποστολέας μπορεί, ύστερα από

προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Αρχής του τόπου αποστολής, να μη συμπληρώνει τις ενδείξεις του Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου (ΣΔΕ), που αναφέρονται στα στοιχεία του παραλήπτη, στον τόπο παράδοσης, στη χώρα προορισμού και στη διάρκεια της μεταφοράς, υπό τον όρο ότι τα στοιχεία αυτά θα ανακοινωθούν στην αρμόδια Αρχή του τόπου αποστολής μόλις αυτά γίνουν γνωστά, και το αργότερο με την άφιξη των προϊόντων στον τελικό προορισμό.

6. Η κυκλοφορία των προϊόντων με καθεστώς αναστολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στο εσωτερικό της χώρας μεταξύ φορολογικών αποθηκών γίνεται με το Συνοδευτικό Διοικητικό Έγγραφο (ΣΔΕ) που προβλέπεται από τον Κανονισμό ΕΟΚ (2719/1992-ΕΕL276/ 19.09.1992), όπως ισχύει, και καλύπτεται με παροχή εγγύησης από τον αποστολέα ή τον παραλήπτη.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 113 **Παραλαβή προϊόντων από εγγεγραμμένους** **ή μη επιτηδευματίες**

1. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, ο παραλήπτης δύναται να είναι και επιτηδευματίας χωρίς την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθηκευτή. Ο επιτηδευματίας αυτός μπορεί κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του να παραλαμβάνει υπό καθεστώς αναστολής του φόρου προϊόντα προερχόμενα από άλλα Κράτη - Μέλη, δεν μπορεί όμως να κατέχει ή να αποστέλλει τα προϊόντα αυτά υπό καθεστώς αναστολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).

2. Ο επιτηδευματίας της προηγούμενης παραγράφου δύναται να ζητήσει, πριν από την παραλαβή των προϊόντων, να εγγραφεί στα μητρώα της αρμόδιας Αρχής.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Ο επιτηδευματίας αυτός υποχρεούται:

α) να παρέχει εγγύηση προς το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του, η οποία να καλύπτει το ποσό των αναλογούντων φόρων,

β) να τηρεί λογιστική κατάσταση των προϊόντων που παραλαμβάνει,

γ) να επιδεικνύει τα προϊόντα σε κάθε ζήτηση,

δ) να δέχεται πρόθυμα οποιονδήποτε έλεγχο ή απογραφή,

ε) να καταβάλλει τους αναλογούντες φόρους κατά την παραλαβή των προϊόντων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Αν ο επιτηδευματίας της παραγράφου 1 δεν είναι εγγεγραμμένος στα μητρώα της αρμόδιας Αρχής, υποχρεούται:

α) να υποβάλει σχετική δήλωση στην αρμόδια Αρχή, και να παρέχει εγγύηση προς το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του, η οποία να καλύπτει το ποσό των αναλογούντων φόρων πριν από την αποστολή των προϊόντων,

β) να καταβάλλει τους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) κατά την παραλαβή των προϊόντων,

γ) να δέχεται οποιονδήποτε έλεγχο των αρμόδιων Αρχών για την εξακρίβωση της πραγματικής παραλαβής των προϊόντων και της πληρωμής των οφειλόμενων φόρων.

Οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Με την επιφύλαξη των προηγούμενων παραγράφων 2 και 3, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού οι σχετικές διατάξεις με την κυκλοφορία των προϊόντων που υπάγονται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τελούν υπό καθεστώς αναστολής του φόρου.

5. Για την αγορά, κατοχή και διανομή των προϊόντων του άρθρου 53 από τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 61 του παρόντα Κώδικα, εφαρμόζονται οι ισχύουσες Εθνικές Διατάξεις. Οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 114**Προϋποθέσεις αναγνώρισης και υποχρεώσεις φορολογικού εκπροσώπου**

1. Σε περίπτωση που αποστέλλονται από εγκεκριμένο αποθηκευτή προϊόντα από άλλα Κράτη - Μέλη και παραλαμβάνονται στο εσωτερικό της χώρας από πρόσωπα που δεν έχουν την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθηκευτή, τις φορολογικές υποχρεώσεις κατά την άφιξη των προϊόντων δύναται να αναλαμβάνει ο εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας ορισμένος από τον ανωτέρω αποστολέα και εγκεκριμένος από τις αρμόδιες Αρχές φορολογικός του εκπρόσωπος. Για την έγκριση του φορολογικού εκπροσώπου απαιτείται άδεια του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου.

2. Ο εγκεκριμένος φορολογικός εκπρόσωπος υποχρεούται:

α) να εγγυάται την καταβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) πριν από την αποστολή των προϊόντων, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 112 του παρόντος Κώδικα,

β) να καταβάλει τον οφειλόμενο Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) κατά την παραλαβή των προϊόντων,

γ) να τηρεί λογιστικά βιβλία αποθήκης για τις παραλαβές των προϊόντων και να αναφέρει στις αρμόδιες Αρχές τον τόπο στον οποίο γίνεται η παράδοση των προϊόντων.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 115**Έλεγχος των προϊόντων κατά τη διακίνηση**

1. Ανεξάρτητα από τη χρησιμοποίηση μηχανοργανωμένων διαδικασιών, κάθε αποστολή ή παραλαβή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 53 του παρόντος Κώδικα και κυκλοφορούν υπό καθεστώς αναστολής του φόρου μεταξύ των εδαφών των Κρατών - Μελών, περιλαμβανομένης και της άμεσης θαλάσσιας ή εναέριας κυκλοφορίας από έναν κοινοτικό λιμένα ή αερολιμένα σε άλλο κοινοτικό λιμένα ή αερολιμένα, συνοδεύονται από το συνοδευτικό ή εμπορικό έγγραφο που προβλέπεται από τον Κανονισμό ΕΟΚ (2719/1992 - ΕΕ L276/ 19.09.1992), όπως ισχύει, το οποίο συντάσσει ο αποστολέας εμπορευμάτων. Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στις περιπτώσεις που η χρήση ενός τέτοιου εγγράφου δεν κρίνεται απαραίτητη, καθορίζεται από Κοινοτικές Διατάξεις.

2. Για την εξακρίβωση της ταυτότητας των προϊόντων και τον έλεγχό τους πρέπει να γίνεται αναγραφή του αριθμού των δεμάτων ή συσκευασιών και περιγραφή των προϊόντων στο έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και, ενδεχομένως, σφράγιση του μεταφορικού μέσου από τον αποστολέα, εφόσον τούτο κρίνεται κατάλληλο από την αρμόδια Αρχή ή με σφράγιση κάθε είδους συσκευασίας.

3. Στις περιπτώσεις που ο παραλήπτης δεν είναι εγκεκριμένος αποθηκευτής ή εγγεγραμμένος επιτηδευματίας και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 114 του παρόντος Κώδικα, το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφο δήλωση - βεβαίωση πληρωμής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στο Κράτος - Μέλος προορισμού ή της τήρησης όλων των διατυπώσεων που εξασφαλίζουν την είσπραξη των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.). Στη δήλωση αυτή αναφέρεται:

α) η διεύθυνση της αρμόδιας Αρχής του Κράτους - Μέλους προορισμού,

β) ο αριθμός και η ημερομηνία του διπλοτύπου καταβολής του φόρου ή η αποδοχή της εγγύησης καταβολής από την παραπάνω Αρχή.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα που κυκλοφορούν με τις τελωνειακές διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 54 του παρόντος Κώδικα.

5. Το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, με βάση

το οποίο ενημερώνονται οι αρμόδιες Αρχές από τους ενδιαφερομένους για τα προϊόντα που αποστέλλονται και παραλαμβάνονται, συντάσσεται σε πέντε (5) αντίτυπα, τα οποία προορίζονται:

- ένα αντίτυπο για τον αποστολέα,
- ένα αντίτυπο για τον παραλήπτη,
- ένα αντίτυπο που πρέπει να επιστραφεί στον αποστολέα για την εκκαθάριση,
- ένα αντίτυπο για την αρμόδια Αρχή της χώρας προορισμού,
- ένα αντίτυπο για την αρμόδια Αρχή της χώρας αποστολής.

Το αντίτυπο που επιστρέφεται στον αποστολέα για την εκκαθάριση θεωρείται από την αρμόδια Αρχή του εσωτερικού της χώρας.

Η επιστροφή από τον παραλήπτη του αντιτύπου αυτού θα γίνεται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από την παραλαβή των προϊόντων και θα περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τη διεύθυνση της αρμόδιας Αρχής, στην οποία υπάγεται ο παραλήπτης,

β) την ημερομηνία και τον τόπο παραλαβής των προϊόντων,

γ) την περιγραφή των προϊόντων που παραλήφθηκαν, για να διαπιστωθεί αν είναι σύμφωνα με τα στοιχεία που αναγράφονται στο έγγραφο. Σε περίπτωση μη διαπίστωσης διαφοράς, αναγράφεται η ένδειξη «αποστολή καλώς»,

δ) τον αριθμό αναφοράς ή τον αριθμό μητρώου που χορηγούν οι αρμόδιες Αρχές της χώρας προορισμού και τη θεώρησή του από τις ίδιες Αρχές στις χώρες που έχει καθιερωθεί η διαδικασία θεώρησης,

ε) την υπογραφή του παραλήπτη ή του εξουσιοδοτημένου να υπογράψει υπευθύνου.

Άρθρο 116**Άρση καθεστώτος αναστολής**

1. Το καθεστώς αναστολής του εδαφίου α του άρθρου 55 του παρόντος Κώδικα αίρεται με τη θέση των προϊόντων που υπάγονται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) σε τελωνειακό καθεστώς της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του παρόντος Κώδικα και μετά την παραλαβή από τον αποστολέα του επιστρεπτέου αντιτύπου του διοικητικού ή εμπορικού συνοδευτικού εγγράφου ή αντιγράφου του εμπορικού εγγράφου, συμπληρωμένου με την ένδειξη της υπαγωγής των προϊόντων στο καθεστώς αυτό.

2. Επίσης, το καθεστώς αναστολής των προϊόντων της παραγράφου 3 του άρθρου 54 του παρόντος Κώδικα αίρεται με την πιστοποίηση από το Τελωνείο εξόδου επί του αντιτύπου του συνοδευτικού εγγράφου που προορίζεται για τον αποστολέα, ότι τα εμπορεύματα εγκατέλειψαν πράγματι το κοινοτικό έδαφος και την επιστροφή από το Τελωνείο αυτό στον αποστολέα θεωρημένου αυτού του αντιτύπου.

3. Σε περίπτωση μη τακτοποίησης του καθεστώτος αναστολής ο αποστολέας υποχρεούται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία αποστολής των προϊόντων να ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες Αρχές του εσωτερικού της χώρας.

Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για έναν (1) ακόμη μήνα, εφόσον υπάρχει δικαιολογητικός λόγος.

4. Οι αρμόδιες Αρχές του εσωτερικού της χώρας παρέχουν αμοιβαία συνδρομή στις αρμόδιες Αρχές των λοιπών Κρατών - Μελών, διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί η κανονικότητα της ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας των προϊόντων και ανακοινώνουν τις διαπιστώσεις, τα έγγραφα και λοιπές πληροφορίες τις σχετικές με τις μεταφορές των προϊόντων με το συνοδευτικό έγγραφο, καθώς και τις τυχόν παρατυπίες ή παραβάσεις κατά την ενδοκοινοτική κυκλοφορία των προϊόντων αυτών.

Στα πλαίσια των παραπάνω δειγματοληπτικών ελέγχων μπορούν να ανταλλάσσονται πληροφορίες επιπλέον αυτών που περιέχονται στην ηλεκτρονική τράπεζα δεδομένων που προβλέπεται από την παράγραφο 7 του άρθρου 17 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 173 Α'). Η ανταλλαγή των πληροφοριών αυτών διέπεται

από τις διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων των άρθρων 21 και 22 του ν. 1914/ 1990 (ΦΕΚ 178 Α') και γίνεται με τη βοήθεια ενιαίου για όλα τα Κράτη - Μέλη εγγράφου που καθορίζεται από τις Κοινοτικές Διατάξεις. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 117

Καταβολή δικαιώματος υπέρ Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α.

1. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 110 το δικαίωμα υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης - Αλκοολούχων Ποτών (Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α.) καταβάλλεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή, με σημείωμα της εποπτεύουσας αρμόδιας Αρχής στον ειδικό λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του εδαφίου 5 της παραγράφου ΣΤ του άρθρου 28 του Κώδικα νόμων περί «φορολογίας οινόπνευματος» εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου εκάστου μηνός, για το σύνολο των, κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα, διατεθέντων εκτός καθεστώτος αναστολής προϊόντων από αυτόν.

2. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται από τους εγγεγραμμένους και μη επιτηδευματίες, στον ειδικό λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος την ίδια ημέρα καταβολής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), με σημείωμα που χορηγείται από την αρμόδια Αρχή. Η ίδια υποχρέωση και διαδικασία καταβολής του δικαιώματος υπέρ Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α. ισχύει και για τους φορολογικούς εκπροσώπους.

Άρθρο 118

Παρατυπίες - Παραβάσεις

1. Αν κατά τη διάρκεια της ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας των προϊόντων του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα διαπραχθεί στο εσωτερικό της χώρας παρατυπία ή παράβαση, η οποία καθιστά απαιτητό τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), ο φόρος αυτός βεβαιώνεται και εισπράττεται από την αρμόδια Αρχή και βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει εγγυηθεί την πληρωμή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 112 του παρόντα Κώδικα, με την επιφύλαξη άσκησης ποινικής δίωξης, όταν στοιχειοθετείται ποινικό αδίκημα.

Αν κατά τη διάρκεια της ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας διαπραχθεί παράβαση ή παρατυπία, χωρίς να είναι δυνατό να διαπιστωθεί ο τόπος όπου διαπράχθηκε, θεωρείται ότι αυτή διαπράχθηκε στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον σε αυτό διαπιστώθηκε η παράβαση ή παρατυπία. Για τη διαπίστωση της παράβασης ειδοποιείται η αρμόδια Αρχή του Κράτους - Μέλους προέλευσης.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του παρόντα Κώδικα, όταν τα προϊόντα που αποστέλλονται σε άλλα Κράτη - Μέλη δεν φθάσουν στον προορισμό τους, αλλά δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ο τόπος όπου διαπράχθηκε η παρατυπία ή η παράβαση, θεωρείται ότι αυτή διαπράχθηκε στο εσωτερικό της χώρας και η αρμόδια Αρχή προβαίνει στην είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) με βάση τα ποσά ή ποσοστά που ίσχυαν την ημερομηνία αποστολής των προϊόντων, εφόσον εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία αυτή δεν προσκομισθεί απόδειξη για τη νομιμότητα της ενέργειας ή για τον τόπο όπου διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία.

3. Αν εντός προθεσμίας τριών (3) ετών από την ημερομηνία σύνταξης του συνοδευτικού εγγράφου προσδιοριστεί το Κράτος - Μέλος όπου διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία, επιστρέφεται το ποσό του φόρου κατανάλωσης που έχει εισπραχθεί, αφού προηγούμενα προσκομισθεί απόδειξη καταβολής του στο άλλο Κράτος - Μέλος, με το συντελεστή που ίσχυε την ημερομηνία αποστολής των προϊόντων.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, η μη τήρηση των διατυπώσεων του τρίτου μέρους του παρόντα Κώδικα χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση κατά τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 142 και επόμενα του

παρόντα Κώδικα και επισύρει πρόστιμο μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για κάθε παράβαση, δυνάμενο να αναπροσαρμόζεται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

5. Η με οποιονδήποτε τρόπο διαφυγή ή απόπειρα διαφυγής της καταβολής των οφειλόμενων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, καθώς και η μη τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από το τρίτο μέρος του παρόντα Κώδικα με σκοπό τη μη καταβολή των ως άνω φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, χαρακτηρίζονται ως λαθρεμπορία κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντα Κώδικα και επισύρουν το υπό αυτών προβλεπόμενο πολλαπλό τέλος και αν ακόμη κριθεί αρμοδίως ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιοποίνου λαθρεμπορίας.

6. Οι εκτός των περιπτώσεων των προηγούμενων παραγράφων 4 και 5 διαπραττόμενες παραβάσεις, κατά την παραγωγή, μεταποίηση, κατοχή, μεταφορά και πώληση των προϊόντων του άρθρου 53 του παρόντα Κώδικα, τιμωρούνται με τις ειδικότερες διατάξεις που ισχύουν, κατά περίπτωση, για τα προϊόντα αυτά.

Άρθρο 119

Εξασφάλιση απρόσκοπτης εποπτείας εργασιών των φορολογικών αποθηκών σε ειδικές περιπτώσεις

Όταν οι φορολογικές αποθήκες παραγωγής και μεταποίησης, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και βρίσκονται σε μη κατοικημένη περιοχή ή έξω από την έδρα της αρμόδιας Αρχής ή έχουν έναρξη και λήξη της λειτουργίας τους σε ώρες που δεν υπάρχει τακτική συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, υποχρεούνται οι οικείοι εγκεκριμένοι αποθηκευτές να εξασφαλίσουν, με δικά τους ή μισθωμένα μεταφορικά μέσα, την έγκαιρη μετακίνηση των υπαλλήλων της αρμόδιας Αρχής, οι οποίοι εποπτεύουν και ελέγχουν τις εργασίες των αποθηκών αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ - ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Άρθρο 120

Έννοια όρων

Για την εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου μέρους του παρόντα Κώδικα νοούνται ως:

α) «Κοινοτικά Οχήματα»: Τα αυτοκίνητα οχήματα και οι μοτοσικλέτες που πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 9 και 10 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ. και αποστέλλονται ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της χώρας από τα λοιπά Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

β) «Αποστολή ή Μεταφορά»: Κάθε αποστολή ή μεταφορά που αρχίζει σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και καταλήγει στο εσωτερικό της χώρας. Η έννοια της μεταφοράς περιλαμβάνει και τα οχήματα που μεταφέρονται αυτοδύναμα.

γ) «Πρόσωπο»: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων που διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα χωρίς όμως να αποτελεί νομικό πρόσωπο.

δ) «Πρόσωπο Εγκατεστημένο στο Εσωτερικό της Χώρας»: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει τη συνήθη κατοικία του ή την έδρα του, αντίστοιχα, στο εσωτερικό της χώρας.

ε) «Συνήθης κατοικία»: Ο τόπος στον οποίο ένα άτομο διαμένει συνήθως, δηλαδή τουλάχιστον εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο, λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών, ή σε περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών από

τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί μεταξύ αυτού του ατόμου και του τόπου στον οποίο κατοικεί.

Εν τούτοις η συνήθης κατοικία ατόμου του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε τόπο άλλο από τον τόπο των προσωπικών του δεσμών και το οποίο για το λόγο αυτόν υποχρεώνεται να διαμένει διαδοχικά σε διάφορους τόπους, που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερες χώρες, θεωρείται ότι βρίσκεται στον τόπο των προσωπικών του δεσμών με την προϋπόθεση ότι επιστρέφει τακτικά στον τόπο αυτόν. Ο τελευταίος αυτός όρος δεν απαιτείται όταν το άτομο διαμένει σε μια χώρα για την εκτέλεση αποστολής με καθορισμένη διάρκεια.

Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο ή άλλη σχολή δεν συνεπάγεται μεταφορά συνήθους κατοικίας.

στ) «Πρώτος Τόπος Προορισμού»: Ο τόπος της πρώτης εκφόρτωσης στο εσωτερικό της χώρας.

ζ) «Εγκεκριμένος Αποθηκευτής Οχημάτων»: Το πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή να κατέχει, να παραλαμβάνει ή να αποστέλλει κατά την άσκηση του επαγγέλματός του κοινοτικά οχήματα που υπόκεινται σε τέλος ταξινόμησης και βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη υπό καθεστώς αναστολής.

η) «Φορολογική Αποθήκη Οχημάτων»: Κάθε τόπος όπου κατέχονται, παραλαμβάνονται ή αποστέλλονται, από εγκεκριμένο αποθηκευτή, κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, κοινοτικά οχήματα που τελούν υπό καθεστώς αναστολής είσπραξης του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

Άρθρο 121

Τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης

1. Επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Κανονισμός ΕΟΚ 2658/1987 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 ΕΕΛ της 07.09.1987) υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης επί της φορολογητέας αξίας όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 126 του παρόντος και του άρθρου 4 του ν.1573/1985 (ΦΕΚ 201 Α'), όπως ισχύουν.

2. Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 98/69 Ε.Κ. ή μεταγενέστερης:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	7%
Από 901 – 1400 »	15%
Από 1401 – 1600 »	25%
Από 1601 – 1800 »	35%
Από 1801 – 2000 »	50%
Από 2001 κυβικά εκατοστά και πάνω	88%

β) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 94/12 Ε.Κ.:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	16%
Από 901 – 1400 »	30%
Από 1401 – 1600 »	50%
Από 1601 – 1800 »	62%
Από 1801 – 2000 »	92%
Από 2001 κυβικά εκατοστά και πάνω	158%

γ) Για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές των Οδηγιών 91/441 Ε.Ο.Κ., 89/458 Ε.Ο.Κ. και 88/76 Ε.Ο.Κ.:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	27%
Από 901 – 1400 »	55%
Από 1401 – 1600 »	106%
Από 1601 – 1800 »	143%
Από 1801 – 2000 »	240%

Από 2001 κυβικά εκατοστά και πάνω 371%

δ) Για αυτοκίνητα συμβατικής τεχνολογίας:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	41%
Από 901 – 1400 »	73%
Από 1401 – 1600 »	142%
Από 1601 – 1800 »	165%
Από 1801 – 2000 »	296%
Από 2001 κυβικά εκατοστά και πάνω	385%

3. Για αυτοκινούμενα τροχήσπιτα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας αντίστοιχης με τις περιπτώσεις (α), (β), (γ) και (δ) της προηγούμενης παραγράφου, αντιρρυπαντικής ή συμβατικής τεχνολογίας, οι κατά περίπτωση συντελεστές τέλους ταξινόμησης μειώνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

4. Οι διατάξεις των παραπάνω παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και για αυτοκίνητα τύπου JEEP της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας.

5. Για ηλεκτροκίνητα ή υβριδικά αυτοκίνητα, με κινητήρα του οποίου οι εκπομπές ρύπων είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες διατάξεις για τα οχήματα - αντιρρυπαντικής τεχνολογίας της Οδηγίας 94/12 Ε.Κ. ή μεταγενέστερης δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλος ταξινόμησης.

6. Σε περίπτωση έκδοσης νέας Κοινοτικής Οδηγίας με νέες προδιαγραφές ως προς τις εκπομπές ρύπων, από το χρόνο έναρξης εφαρμογής των αναγκαίων εθνικών μέτρων εναρμόνισης προς αυτήν για αυτοκίνητα που πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, θα εφαρμόζονται οι συντελεστές τέλους ταξινόμησης της περίπτωσης (α) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Για τα αυτοκίνητα της Οδηγίας 98/69 Ε.Κ. και 94/12 Ε.Κ. θα εφαρμόζονται οι συντελεστές των περιπτώσεων (β) και (γ) αντίστοιχα.

7. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι διαδικασίες και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για το χαρακτηρισμό των αυτοκινήτων ως αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και τη διαπίστωση των προδιαγραφών από πλευράς αντιρρύπανσης που πληρούν σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες, οι οποίες αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 2 για την υπαγωγή τους στον αντίστοιχο συντελεστή τέλους ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 122

Τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης

1. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 94/12 Ε.Κ. ή μεταγενέστερης ανεξάρτητα από το καύσιμο που χρησιμοποιούν, τα οποία προορίζονται να κυκλοφορήσουν ως δημόσιας χρήσης, καταβάλλεται το δεκατρία τοις εκατό (13%) του τέλους ταξινόμησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου για τα όμοια αντιρρυπαντικής τεχνολογίας επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

2. Για τα αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 91/441 Ε.Ο.Κ. και παλαιότερων ή είναι συμβατικής τεχνολογίας καταβάλλεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου για όμοια αντιρρυπαντικής ή συμβατικής τεχνολογίας επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

3. Προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα που λειτουργούν με πετρελαιοκινητήρα και προορίζονται να τεθούν σε κυκλοφορία ως δημόσιας χρήσης, η επιβάρυνση από το τέλος ταξινόμησης των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το εκατό τοις εκατό (100%) της φορολογη-

τέας αξίας που διαμορφώνεται σε κάθε περίπτωση.

4. Τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης εφόσον αποχαρκτηρίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία ως ιδιωτικής χρήσης πριν παρέλθει πενταετία από τον τελωνισμό τους, υπόκεινται στην καταβολή της διαφοράς μεταξύ των μειωμένων φόρων που κατέβαλαν και εκείνων που ισχύουν κατά το χρόνο του τελωνισμού τους ως ιδιωτικής χρήσης και με βάση τα φορολογικά στοιχεία που διαμορφώνονται κατά τον ίδιο χρόνο. Η παραπάνω διαφορά μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) μετά την παρέλευση πενταετίας και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από τον τελωνισμό τους ως δημόσιας χρήσης. Μετά την παρέλευση δεκαετίας δεν οφείλεται διαφορά τέλους, αλλά καταβάλλεται ποσό ίσο με τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που ισχύουν κατά το χρόνο ταξινόμησής τους ως ιδιωτικής χρήσης.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που παραλήφθηκαν με τα προηγούμενα ευνοϊκά φορολογικά καθεστά.

Άρθρο 123

Τέλος ταξινόμησης φορτηγών αυτοκινήτων

1. Τα φορτηγά αυτοκίνητα πλην τύπου JEEP και οι βάσεις τους της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές των Οδηγιών 91/542 Ε.Ο.Κ. φάση Β' ή 96/69 Ε.Κ. ή μεταγενέστερων υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ως εξής:

α) Φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόνους ανεξάρτητα κυλινδρισμού, ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

β) Ανοικτά φορτηγά για αυτοκίνητα μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους ανεξάρτητα κυλινδρισμού, ποσοστό επτά τοις εκατό (7%).

γ) Κλειστά φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους.

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	6%
Από 901 – 1400 »	14%
Από 1401 – 1800 »	18%
Από 1801 – 2000 »	21%
Από 2001 κυβικά εκατοστά και πάνω	26%

δ) Μεταχειρισμένες βάσεις των φορτηγών των προηγούμενων περιπτώσεων πέντε τοις εκατό (5%) για την περίπτωση (α) και επτά τοις εκατό (7%) για τις περιπτώσεις (β) και (γ).

ε) Οι συντελεστές των προηγούμενων περιπτώσεων (α) έως και (δ) προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) προκειμένου για αυτοκίνητα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές των παραπάνω Οδηγιών.

2. Προκειμένου για κλειστά φορτηγά που προέρχονται από μετατροπή επιβατικών αυτοκινήτων, τα αναφερόμενα στην περίπτωση (γ) της προηγούμενης παραγράφου ποσοστά τέλους τριπλασιάζονται και υπολογίζονται επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται για τα επιβατικά.

3. Ως αυτοκίνητο όχημα με μόνιμο κλειστό αμάξωμα νοείται όχι μόνο αυτό που εκ κατασκευής το αμάξωμά του είναι κλειστό αλλά και αυτό που προκύπτει με την προσθήκη στο αμάξωμα ανοικτού φορτηγού, καλύμματος από άκαμπτα στερεά υλικά, ανεξάρτητα αν αφαιρείται εύκολα ή δύσκολα ή αν το πίσω μέρος του αμαξώματος παραμένει ανοικτό.

4. Για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

α) Την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τα καινούρια αυτοκίνητα.

Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα λαμβάνεται υπόψη η τιμή που καθορίζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Υπηρεσία Αξιών με βάση τα στοιχεία που η υπηρεσία αυτή διαθέτει. Η τεκμαρτή αυτή αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας (τιμή αγοράς).

β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πράγματι καταβάλλονται.

γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται τα οχήματα, όπως έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

5. Τα ανοικτά φορτηγά αυτοκίνητα που διασκευάζονται σε κλειστά κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 4 του ν. 2443/1996 (ΦΕΚ 265 Α') υποβάλλονται αντί των φορολογικών επιβαρύνσεων που προβλέπονται από το ν. 1573/1985 (ΦΕΚ 201 Α') σε τέλος ταξινόμησης, το ύψος του οποίου ορίζεται ως εξής:

- Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 901 – 1.400 κυβ. εκατοστά, επτακόσια τριάντα τρία (733) ευρώ.

- Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 1.401 – 1.800 κυβ. εκατοστά, χίλια είκοσι επτά (1.027) ευρώ.

- Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 1.801 – 2.000 κυβ. εκατοστά, χίλια τετρακόσια εξήντα επτά (1.467) ευρώ.

- Για τα κυλινδρισμού κινητήρα από 2.001 κυβ. εκατοστά και πάνω δύο χιλιάδες τριακόσια σαράντα επτά (2.347) ευρώ.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι διαδικασίες και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τον χαρακτηρισμό των αυτοκινήτων του άρθρου αυτού ως αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ο έλεγχος της κανονικότητας των αναγραφόμενων τιμών επί των τιμοκαταλόγων των φορτηγών αυτοκινήτων και των λοιπών δικαιολογητικών στοιχείων, καθώς κι ο προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας των εγχωρίως παραγομένων, υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής της παραγράφου 4 του άρθρου 126 του παρόντος.

Άρθρο 124

Τέλος ταξινόμησης μοτοσικλετών

1. Οι μοτοσικλέτες κυλινδρισμού κινητήρα 51 κυβικών εκατοστών και πάνω, της δασμολογικής κλάσης 87.11 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης, ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Από 51 – 125 κυβικά εκατοστά	2%
Από 126 – 249 »	3%
Από 250 – 900 »	9%
Από 901 – 1400 »	15%
Από 1401 – 1600 »	18%
Από 1601 – 1800 »	22%
Από 1801 κυβικά εκατοστά και πάνω	32%

2. Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους της προηγούμενης παραγράφου διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

α) Την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τις καινούριες μοτοσικλέτες.

Για τις μεταχειρισμένες μοτοσικλέτες λαμβάνεται υπόψη η τιμή χονδρικής πώλησης του αντίστοιχου τύπου μοτοσικλέτας κατά το χρόνο κυκλοφορίας στη διεθνή αγορά, αφού η τιμή αυτή μειωθεί λόγω φθοράς από συνήθη χρήση ή άλλη αιτία, με βάση τα παρακάτω ποσοστά μείωσης:

Από 1 και μέχρι 2 έτη	14%
Πάνω από 2 μέχρι και 3 έτη	21%
Πάνω από 3 μέχρι και 4 έτη	25%
Πάνω από 4 μέχρι και 5 έτη	32%
Πάνω από 5 μέχρι και 6 έτη	35%
Πάνω από 6 μέχρι και 7 έτη	39%
Πάνω από 7 μέχρι και 8 έτη	42%
Πάνω από 8 έτη	46%

Η τεκμαρτή αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας.

Στην περίπτωση που στην αρμόδια Τελωνειακή Υπηρεσία

Αξιών δεν έχουν κατατεθεί τιμοκατάλογοι από τους επίσημους διανομείς, η υπηρεσία αυτή καθορίζει την τιμή αγοράς με βάση τα στοιχεία που διαθέτει.

β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πράγματι καταβάλλονται.

γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται οι μοτοσικλέτες, όπως έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

Άρθρο 125

Τέλος ταξινόμησης άλλων οχημάτων

1. Αυτοκίνητα, οχήματα, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 2367/1953 (ΦΕΚ 82 Α') με εξαίρεση εκείνα που αναφέρονται στα άρθρα 121, 122, 123 και 124 του παρόντα Κώδικα, που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ίσο προς τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση τέλη κυκλοφορίας ενός (1) έτους.

2. Τα εκποιούμενα από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Διακίνησης Δημοσίου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία ως ιδιωτικής χρήσης, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ίσο προς τα κατά περίπτωση τέλη κυκλοφορίας ενός (1) έτους.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ - ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Άρθρο 126

Φορολογητέα αξία επιβατικών αυτοκινήτων

1. Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

α) Την τιμή χονδρικής πώλησης από τον κατασκευαστή οίκου του αυτοκινήτου, όπως αυτή εμφανίζεται στους υποβαλλόμενους τιμοκαταλόγους στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή από τους επίσημους διανομείς αυτοκινήτων όπως αυτοί προσδιορίζονται από τον Κανονισμό ΕΚ 1475/1995 της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 1995 (ΕΕΛ 145/1995).

Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα λαμβάνεται υπόψη η κατά τα παραπάνω τιμή χονδρικής πώλησης του αντίστοιχου επιβατικού αυτοκινήτου κατά το χρόνο κυκλοφορίας του στη διεθνή αγορά αφού αυτή μειωθεί λόγω φθοράς από τη συνήθη χρήση ή άλλη αιτία, με βάση τα παρακάτω ποσοστά μείωσης:

Πάνω από έξι (6) και μέχρι δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της πρώτης θέσης σε κυκλοφορία και με την προϋπόθεση ότι έχει διανύσει περισσότερα από 6.000 χιλιόμετρα, μείωση της αξίας σε ποσοστό 7%.

Από	1 μέχρι και 2 έτη	14%
Πάνω από	2 μέχρι και 3 έτη	21%
	3 μέχρι και 4 έτη	28%
	4 μέχρι και 5 έτη	34%
	5 μέχρι και 6 έτη	40%
	6 μέχρι και 7 έτη	46%
	7 μέχρι και 8 έτη	52%
	8 μέχρι και 9 έτη	57%
	9 μέχρι και 10 έτη	62%
	10 μέχρι και 11 έτη	67%
	11 μέχρι και 12 έτη	70%
	12 μέχρι και 13 έτη	73%
	13 μέχρι και 14 έτη	76%
	14 μέχρι και 15 έτη	79%
	15 έτη	80%

β) Τα έξοδα ασφάλισης και μεταφοράς του αυτοκινήτου στη χώρα. Η κατά τα παραπάνω τιμή χονδρικής της πώλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας (τιμή αγοράς).

2. Προκειμένου για ασθενοφόρα οχήματα η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης διαμορφώνεται χωρίς το συνυπολογισμό της αξίας του ιατρικού εξοπλισμού αυτών.

3. Όταν τα στοιχεία διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας επιβολής του τέλους ταξινόμησης των οχημάτων των άρθρων 121, 122, 123 και 124 του παρόντα Κώδικα εκφράζονται σε νόμισμα άλλου κράτους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του νομίσματος αυτού προς το ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 168 μέχρι και 172 του Κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) 2454/1993.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαραίτητα ή πρόσφορα για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας ή του κυλινδρισμού του κινητήρα των επιβατικών αυτοκινήτων, δικαιολογητικά στοιχεία καθώς και η αναγκαία διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντα Κώδικα.

Με την ίδια απόφαση συνιστάται Ειδική Επιτροπή για τον έλεγχο της κανονικότητας των αναγραφόμενων τιμών επί των τιμοκαταλόγων των επίσημων διανομέων αυτοκινήτων και των τιμών αγοράς των μεταχειρισμένων επιβατικών αυτοκινήτων. Από την ίδια Επιτροπή προσδιορίζεται και η φορολογητέα αξία των εγχωρίως παραγόμενων αυτοκινήτων.

Άρθρο 127

Κυλινδρισμός κινητήρα

1. Ο κυλινδρισμός του κινητήρα που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους ταξινόμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 121, 122, 123, 124 και 125 του παρόντα Κώδικα, δεν μπορεί να είναι κατώτερος εκείνου που καθορίζεται από το εργοστάσιο κατασκευής και περιλαμβάνεται στα διεθνή έντυπα τεχνικών προδιαγραφών για το συγκεκριμένο τύπο αυτοκινήτου.

2. Σε περίπτωση αντικατάστασης κινητήρα αυτοκινήτου με κινητήρα μεγαλύτερου κυλινδρισμού, εφόσον η αντικατάσταση λαμβάνει χώρα εντός τριετίας από την έκδοση της πρώτης άδειας κυκλοφορίας, το τέλος ταξινόμησης επανυπολογίζεται με βάση τον κυλινδρισμό του νέου κινητήρα και καταβάλλεται η διαφορά κατά την έκδοση της νέας άδειας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της άδειας αυτής. Αν αντικατασταθεί ο κινητήρας αυτοκινήτου προσώπων που απαλλάχθηκαν από το τέλος ταξινόμησης με κινητήρα μεγαλύτερου κυλινδρισμού από το όριο που προβλέπεται για την απαλλαγή, ανεξάρτητα από το χρόνο αντικατάστασης, καταβάλλεται ολόκληρο το τέλος ταξινόμησης με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της νέας άδειας κυκλοφορίας. Όσοι προβαίνουν σε αντικατάσταση κινητήρα αυτοκινήτου τους προκειμένου να τους εκδοθεί νέα άδεια κυκλοφορίας, οφείλουν να προσκομίσουν στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή τα σχετικά φορολογικά στοιχεία που εκδόθηκαν για την αγορά ή τοποθέτηση του κινητήρα.

Άρθρο 128

Χρόνος γένεσης υποχρέωσης καταβολής του τέλους ταξινόμησης και απαιτητό αυτού

1. Η υποχρέωση καταβολής του τέλους ταξινόμησης γεννάται:

- για τα κοινοτικά οχήματα και για τα προερχόμενα από τρίτες χώρες κατά την είσοδό τους στο εσωτερικό της χώρας,
- για τα εγχωρίως παραγόμενα με την ολοκλήρωση της παραγωγής του οχήματος,

- προκειμένου για οχήματα που παράγονται υπό καθεστώς τελωνειακής επίβλεψης κατά την έξοδο από το καθεστώς αυτό.

2. Το τέλος ταξινόμησης καθίσταται απαιτητό και καταβάλλεται πριν την θέση των οχημάτων σε κυκλοφορία και για τα οχήματα των άρθρων 121, 122, 123 και 124 του παρόντα Κώδικα, το αργότερο:

- για τα μεταφερόμενα ή αποσπελλόμενα από τα λοιπά Κράτη
- Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) τη 15η ημέρα του επό-

μενου μήνα από αυτόν που γεννήθηκε η υποχρέωση καταβολής του τέλους αυτού. Εφόσον υποβληθεί πριν από την ημέρα αυτή, η ειδική δήλωση της παραγράφου 2 του άρθρου 130 του παρόντος Κώδικα, το τέλος καθίσταται απαιτητό την ημερομηνία αποδοχής της ειδικής δήλωσης·

- για τα εισαγόμενα οχήματα, τη 15η ημέρα από τη θέση αυτών σε ανάλωση ή την ημερομηνία αποδοχής του σχετικού παραστατικού της παραγράφου 3 του άρθρου 130 του παρόντος Κώδικα, εφόσον αυτό κατατεθεί νωρίτερα·

- για τα εγχωρίως παραγόμενα, κατά το χρόνο που γεννάνται η υποχρέωση καταβολής του τέλους αυτού.

3. Όταν τα οχήματα τίθενται σε ένα από τα καθεστώτα αναστολής του άρθρου 133 του παρόντος Κώδικα ή στα τελωνειακά ανασταλτικά καθεστώτα του άρθρου 84 παράγραφος 1 στοιχείο α' του Κανονισμού Ε.Ο.Κ. 2913/ 1992 (ΕΕΛ 302/19.10.1992) το τέλος ταξινόμησης και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) καθίστανται απαιτητοί κατά την έξοδο των οχημάτων, έστω και αντικανονικά από τα καθεστώτα αυτά. Η θέση των οχημάτων στα καθεστώτα αυτά θα πρέπει να γίνει πριν το τέλος ταξινόμησης καταστεί απαιτητό, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 129

Μεταφορά, αποστολή, άφιξη οχημάτων από τα λοιπά Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Τα κοινοτικά οχήματα που αναφέρονται στα άρθρα 121, 122, 123 και 124 του παρόντος Κώδικα, κατά την άφιξή τους στον πρώτο τόπο προορισμού, δηλώνονται αμέσως στην πλησιέστερη Τελωνειακή Αρχή. Αν μεσολαβεί αργία, η δήλωση γίνεται την πρώτη εργάσιμη ημέρα. Υπόχρεοι στη δήλωση αυτή είναι ο ιδιοκτήτης ή ο παραλήπτης των οχημάτων ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός τους ή το πρόσωπο στην κατοχή του οποίου τίθενται τα οχήματα.

2. Όταν τα παραπάνω οχήματα μεταφέρονται αυτοδύναμη στο εσωτερικό της χώρας, δηλώνονται αμέσως από το πρόσωπο που πραγματοποίησε την είσοδο αυτή στην πλησιέστερη Τελωνειακή Αρχή.

3. Η Τελωνειακή Αρχή, στην οποία υποβάλλεται η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζει την αναγκαία προθεσμία για τη μεταφορά του οχήματος στον τόπο του δηλωθέντος τελικού προορισμού.

4. Η κατά τις ανωτέρω παραγράφους δήλωση δεν υποβάλλεται όταν τα κοινοτικά οχήματα εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 133 του παρόντος Κώδικα.

5. Τα κοινοτικά οχήματα δύναται, πριν από τη βεβαίωση του οφειλόμενου τέλους ταξινόμησης, να επαναποστέλονται στα λοιπά Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή να εξάγονται σε τρίτες χώρες.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Άρθρο 130

Βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης οχημάτων - Πιστοποιητικά ταξινόμησης

1. Υπόχρεος στην καταβολή του τέλους ταξινόμησης είναι ο ιδιοκτήτης του οχήματος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.

2. Για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) ή για τη χορήγηση οριστικής απαλλαγής κοινοτικών οχημάτων, υποβάλλεται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ειδική δήλωση μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία το τέλος καθίσταται απαιτητό και οπωσδήποτε πριν από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας. Για τα οχήματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 133 του παρόντος Κώδικα η ειδική δήλωση υποβάλλεται κατά την έξοδο αυτών από τα ανασταλτικά καθεστώτα. Με την ειδική δήλωση, που αποτελεί τίτλο υπέρ του Δημοσίου, συνεισπράττεται και ο οφειλόμενος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

3. Η βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης ή η χορήγηση οριστικής απαλλαγής από αυτό, των οχημάτων που προέρχονται από τρίτες χώρες, γίνεται:

α) όταν το τέλος καταβληθεί κατά το χρόνο θέσης σε ανάλωση, επί του ιδίου παραστατικού που χρησιμοποιείται για τη βεβαίωση και είσπραξη των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων εισαγωγής·

β) όταν το τέλος καταβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, επί της ειδικής δήλωσης που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Η ειδική δήλωση θα υποβάλλεται στην Τελωνειακή Αρχή στην οποία έγινε η θέση σε ανάλωση του οχήματος και θα συσχετίζεται με το παραστατικό θέσης σε ανάλωση που μέχρι τότε θα παραμένει σε εκκρεμότητα·

γ) όταν τα οχήματα έχουν υπαχθεί σε τελωνειακό ανασταλτικό καθεστώς επί του παραστατικού με το οποίο τίθενται σε ανάλωση.

4. Οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και εφόσον το όχημα είναι κοινοτικό και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), είναι εκείνοι που ισχύουν κατά το χρόνο που το τέλος καθίσταται απαιτητό. Αν μειωθούν οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης ή και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), μετά την υποβολή του παραστατικού βεβαίωσης και είσπραξης και πριν από την έκδοση του αποδεικτικού είσπραξης, εφαρμόζεται ο ευνοϊκότερος για τον υπόχρεο συντελεστής. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται, στην περίπτωση που το αποδεικτικό είσπραξης δεν εκδόθηκε για λόγους που αποκλειστικά βαρύνουν τον υπόχρεο. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 129 του παρόντος Κώδικα και εφόσον οι Τελωνειακές Αρχές αδυνατούν να προσδιορίσουν το χρόνο κατά τον οποίο το τέλος κατέστη απαιτητό, οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), είναι αυτοί που ισχύουν κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης.

5. Μετά την είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και των λοιπών επιβαρύνσεων ή τη νόμιμη οριστική απαλλαγή από αυτά εκδίδονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή αποδεικτικό είσπραξης και πιστοποιητικό ταξινόμησης ή τελωνισμού του οχήματος.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της ειδικής δήλωσης, του αποδεικτικού είσπραξης και του πιστοποιητικού ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 131

Βεβαίωση και είσπραξη εκ των υστέρων Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων

Οι διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιβαρύνσεις των κοινοτικών οχημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ - ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ - ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ

Άρθρο 132 Οριστικές απαλλαγές

1. Τα αυτοκίνητα οχήματα που παραλαμβάνονται από τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης, εφόσον έχει προηγηθεί έγκριση της Ιεράς Κοινότητας για την απόκτησή τους.

2. Όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται πλήρης απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και το εφάπαξ πρόσθετο ειδικό τέλος επιβατικών αυτοκινήτων, θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης.

3. Όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται πλήρης απαλλαγή μόνο από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης ως ακολούθως:

α) Για επιβατικά οχήματα ή αυτοκινούμενα τροχήσπιτα και μοτοσικλέτες ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του προβλεπόμενου κατά περίπτωση τέλους ταξινόμησης.

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του προβλεπόμενου κατά περίπτωση τέλους ταξινόμησης.

4. Όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται απαλλαγή από τα δύο τρίτα (2/3) του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) επιβατικών αυτοκινήτων, θα παρέχεται, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, απαλλαγή από το πενήντα τοις εκατό (50%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

5. Οι παραπάνω απαλλαγές από το τέλος ταξινόμησης θα παρέχονται και στα κοινοτικά ή στα παραγόμενα στο εσωτερικό της χώρας αυτοκίνητα οχήματα, με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και το εφάπαξ πρόσθετο ειδικό τέλος για αυτοκίνητα οχήματα που εισάγονται από τρίτες χώρες.

6. Για τα αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί ατελώς και αποδεσμεύονται από το καθεστώς της ατέλει-ας, πριν από την παρέλευση του κατά περίπτωση ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, το τέλος ταξινόμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 140 του παρόντος Κώδικα, υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της αποδέσμευσης.

7. Κατ' εξαίρεση των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου, τα επιβατικά αυτοκίνητα, που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί με βάση τις διατάξεις ατέλει-ας που ισχύουν για τους ανάπηρους πολίτες και τους πολύτεκνους γονείς και συνεπεία θανάτου αυτών, περιέρχονται στους κληρονόμους των ανωτέρω προσώπων, υποβάλλονται σε τόσα δέκατα του εκατό τοις εκατό (100%) ή του πενήντα τοις εκατό (50%), αντίστοιχα, του τέλους ταξινόμησης όσα είναι τα εξάμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, του κλάσματος του εξαμήνου θεωρουμένου ως ολόκληρο εξάμηνο. Το τέλος ταξινόμησης θα υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 121 του παρόντος Κώδικα.

8. Επιβατικά αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί ατελώς με τις διατάξεις των αναπήρων και ζητείται η αποδέσμευσή τους από το καθεστώς της ατέλει-ας μετά την παρέλευση πενταετίας και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από τον τελωνισμό τους υποβάλλονται στο τριάντα τοις εκατό (30%) του τέλους ταξινόμησης, το οποίο θα υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 121 του παρόντος Κώδικα. Μετά την παρέλευση της δεκαετίας δεν οφείλεται τέλος ταξινόμησης.

Άρθρο 133 Καθεστώτα αναστολής και προσωρινής απαλλαγής οχημάτων

1. Τα κοινοτικά οχήματα δύνανται να τίθενται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και για το χρονικό διάστημα που παρα-

μένουν στο καθεστώς αυτό τελούν σε αναστολή καταβολής του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

2. Τα κοινοτικά οχήματα δύνανται να παραμένουν προσωρινά στο εσωτερικό της χώρας χωρίς να απαιτείται η καταβολή του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Για τη χορήγηση της προσωρινής αυτής απαλλαγής από την καταβολή του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εφαρμόζονται ανάλογα και για τα κοινοτικά επιβατικά αυτοκίνητα με όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 1477/1984 (ΦΕΚ 144 Α') εφαρμόζονται ανάλογα και για τα κοινοτικά επιβατικά αυτοκίνητα με όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Όπου από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του τελωνειακού καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής με τον όρο της επανεξαγωγής παρέχεται απαλλαγή από δασμούς και φόρους στα αυτοκίνητα οχήματα, λόγω υπαγωγής τους στο παραπάνω καθεστώς, θα παρέχεται απαλλαγή και από το τέλος ταξινόμησης, για όσο διάστημα τα οχήματα παραμένουν στο καθεστώς αυτό.

ΤΜΗΜΑ Β' ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 134 Φορολογικές αποθήκες κοινοτικών οχημάτων

1. Για τη σύσταση και λειτουργία των φορολογικών αποθηκών απαιτείται άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Οι αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές ασκούν εποπτεία και έλεγχο στις φορολογικές αποθήκες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) οι προϋποθέσεις με τις οποίες χορηγείται η άδεια λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών·

β) η διαδικασία παραλαβής ή αποστολής των οχημάτων από τις φορολογικές αποθήκες·

γ) οι όροι αποθήκευσης και λογιστικής διαχείρισης των οχημάτων·

δ) ο τρόπος παρακολούθησης των οχημάτων και της άσκησης του ελέγχου αυτών·

ε) ο χρόνος διάρκειας της λειτουργίας των αποθηκών αυτών και οι λόγοι ανάκλησης της άδειας αυτής πριν από το χρόνο λήξης·

στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 135 Αναγνώριση εγκεκριμένου αποθηκευτή κοινοτικών οχημάτων

1. Για το χαρακτηρισμό προσώπου ως εγκεκριμένου αποθηκευτή απαιτείται άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Για να παρασχεθεί η άδεια της προηγούμενης παραγράφου, το ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει:

α) να παραλαμβάνει, να κατέχει ή να αποστέλλει κατά την άσκηση του επαγγέλματός του κοινοτικά οχήματα που τελούν σε αναστολή καταβολής του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), εφόσον βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη,

β) να μην έχει διαπράξει σοβαρές καθ' υποτροπή παραβάσεις της Φορολογικής ή Τελωνειακής Νομοθεσίας.

3. Ο εγκεκριμένος αποθηκευτής:

α) υποχρεούται:

- να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές του τον προβλεπόμενο για

φορολογικούς σκοπούς Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.),

- να τηρεί λογιστικά βιβλία των αποθεμάτων ή κινήσεων των οχημάτων ανά αποθήκη,

- να επιδεικνύει τα οχήματα σε κάθε ζήτηση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής,

- να δέχεται οποιονδήποτε έλεγχο,

- να παρέχει εγγύηση για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου,

- να συμμορφώνεται με άλλες υποχρεώσεις, που επιβάλλει ο Υπουργός Οικονομικών και η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή,

- να διαθέτει εντός των αποθηκών και αδαπάνως για το Δημόσιο κατάλληλο και ασφαλή στεγασμένο χώρο για την εγκατάσταση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής προς διενέργεια των κατά περίπτωση απαιτούμενων εργασιών και διατυπώσεων,

- να ενημερώνει την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή για οποιαδήποτε μεταβολή των δεδομένων που έχουν ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση της άδειας και να παρέχει τα επιβαλλόμενα από αυτήν πρόσθετα διασφαλιστικά μέτρα.

β) επέχει ευθύνη έναντι του Δημοσίου για τις επιβαρύνσεις που αναλογούν στα οχήματα.

γ) ευθύνεται επίσης αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις πράξεις των αποθηκαρίων των αποθηκών αυτών σε περίπτωση καταλογισμού τους από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας εγκεκριμένου αποθηκευτή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α' ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Άρθρο 136 Περιορισμοί στην κατοχή και κυκλοφορία κοινοτικών οχημάτων

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 133 του παρόντα Κώδικα, πρόσωπα εγκατεστημένα στο εσωτερικό της χώρας δεν επιτρέπεται να κατέχουν, πέρα από την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 130 προθεσμία ή να κυκλοφορούν πέρα από την προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 129 του παρόντα Κώδικα, κοινοτικά οχήματα χωρίς την καταβολή του τέλους ταξινόμησης.

2. Δεν επιτρέπεται η μετακίνηση των παραπάνω οχημάτων από τον πρώτο τόπο προορισμού σε άλλον, χωρίς προηγούμενη άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

3. Οι μετά την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής περιορισμοί και κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των περιορισμών αυτών, που προβλέπονται από τις διατάξεις που παρέχουν απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες οχήματα, θα εφαρμόζονται ανάλογα και στα κοινοτικά οχήματα για τα οποία παρασχέθηκε οριστική απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 132 του παρόντα Κώδικα.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής αντί της ημερομηνίας αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποδοχής της ειδικής δήλωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 130 του παρόντα Κώδικα.

4. Οχήματα ιδιωτικής χρήσης, που φέρουν άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλου Κράτους - Μέλους της Κοινότητας ή τρίτης χώρας και πρόκειται να τεθούν στο καθεστώς της παραγράφου 2 του άρθρου 133 του παρόντα Κώδικα ή σε τελωνειακό καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, δεν επιτρέπεται να παραμένουν ή και να κυκλοφορούν στο εσωτερικό της χώρας, πέρα από την ημερομηνία ισχύος της παραπάνω άδειας κυκλοφορίας.

ΤΜΗΜΑ Β' ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 137 Παραβάσεις - Κυρώσεις

Α. Κοινοτικά οχήματα

1. Η κατοχή ή η κυκλοφορία κοινοτικών οχημάτων από πρόσωπα εγκατεστημένα στην Ελλάδα, χωρίς να έχει τηρηθεί καμία από τις διατυπώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 129 και 130 του παρόντα Κώδικα, αποτελεί απλή τελωνειακή παράβαση κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 142 του παρόντα Κώδικα.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο καθορίζεται στο ύψος των αναλογουσών στο όχημα φορολογικών επιβαρύνσεων.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν έχει υποβληθεί η δήλωση άφιξης του οχήματος πλην όμως ο υπόχρεος δεν προσέρχεται στην Τελωνειακή Αρχή μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία που το τέλος ταξινόμησης κατέστη απαιτητό για τη νόμιμη τακτοποίηση του οχήματος.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου Α1 δεν εφαρμόζονται όταν, πριν από τη διαπίστωση της παραπάνω παράβασης από τις δικτικές αρχές της χώρας, τα εν λόγω πρόσωπα προσέρχονται αυτοβούλως στην Τελωνειακή Αρχή για την τήρηση των προβλεπόμενων, κατά περίπτωση, διατυπώσεων. Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλονται τα πρόστιμα της παραγράφου Α4 του παρόντος άρθρου. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται η ημερομηνία άφιξης του οχήματος στη χώρα αντί του προστίμου της περίπτωσης (δ) της παραγράφου Α4 του παρόντος άρθρου επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

4. Η διάπραξη των αναφερόμενων παρακάτω παραβάσεων χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και επισύρει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα πρόστιμα:

α) Για τη μη υποβολή της δήλωσης των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 129 πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ για κάθε όχημα.

β) Για την κυκλοφορία του οχήματος πέραν της προθεσμίας της παραγράφου 3 του άρθρου 129 πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, το οποίο μειώνεται στο ένα πέμπτο (1/5), αν ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι δικαιούχος οριστικής απαλλαγής βάσει των διατάξεων του άρθρου 132.

γ) Για τη μη τήρηση των προϋποθέσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 136 πρόστιμο εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

δ) Για την εκπρόθεσμη υποβολή της ειδικής δήλωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 130 του παρόντα Κώδικα, την εκπρόθεσμη επαναποστολή ή εξαγωγή ή εγκατάλειψη ή καταστροφή ή ακινητοποίηση του οχήματος, πρόστιμο για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως εξής:

Επιβατικά αυτοκίνητα και τύπου JEEP:

- Για τα μέχρι 1.600 κυβικά εκατοστά, δεκαπέντε (15) ευρώ.

- Για τα από 1.601 κυβικά εκατοστά και μέχρι 2.000 κυβικά εκατοστά, τριάντα (30) ευρώ.

- Για τα από 2.001 κυβικά εκατοστά και άνω, εξήντα (60) ευρώ.

Φορτηγά αυτοκίνητα ανεξάρτητα κυλινδρισμού, είκοσι (20) ευρώ.

Μοτοσικλέτες ανεξάρτητα κυλινδρισμού, δέκα (10) ευρώ.

ε) Για τη μη τήρηση της προϋπόθεσης της παραγράφου 4 του άρθρου 136 του παρόντα Κώδικα ή την υπέρβαση της προθεσμίας παραμονής ή κυκλοφορίας του οχήματος που είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 139 του παρόντα Κώδικα, επιβάλλεται κατά περίπτωση το πρόστιμο της παραγράφου Α4 του εδαφίου δ του παρόντος άρθρου, για κάθε ημέρα μετά τη λήξη της προσωρινού τύπου άδειας κυκλοφορίας.

στ) Για την εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης το οποίο αφορά ειδική δήλωση της παραγράφου 2 του άρθρου 130 του παρόντα Κώδικα που υποβλήθηκε εμπρόθεσμα ή

εκπρόθεσμα, πρόστιμο για κάθε ημέρα καθυστέρησης, όπως αυτό ορίζεται στην πιο πάνω περίπτωση (δ). Το πρόστιμο αυτό δεν επιβάλλεται όταν η εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παραλήπτη του οχήματος.

ζ) Όταν το όχημα που κυκλοφορεί στη χώρα, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 133 του παρόντα Κώδικα, οδηγείται από άλλο μη δικαιούχο πρόσωπο, πρόστιμο επτακοσίων (700) ευρώ, εφόσον το δικαιούχο πρόσωπο βρίσκεται στην χώρα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση. Η οδηγία του παραπάνω οχήματος από άλλο μη δικαιούχο πρόσωπο συνιστά έξοδο του οχήματος από το καθεστώς της παραγράφου 2 του άρθρου 133 του παρόντα Κώδικα, αν κατά το χρόνο που διαπιστώνεται η παράβαση το δικαιούχο πρόσωπο δεν βρίσκεται στη χώρα και εφαρμόζονται κατά του μη δικαιούχου προσώπου οι διατάξεις της παραγράφου Α1 του παρόντος άρθρου.

Όλα τα επιβαλλόμενα πρόστιμα της παραγράφου Α4 του παρόντος άρθρου δεν δύναται να υπερβαίνουν το ύψος των αναλογουσών στο όχημα φορολογικών επιβαρύνσεων.

5. Το βάρος της απόδειξης, προς τις Τελωνειακές Αρχές, της συνδρομής των προϋποθέσεων για την άσκηση των ευεργετημάτων των άρθρων 132 και 133 του παρόντα Κώδικα, φέρουν οι ενδιαφερόμενοι.

Β. Οχήματα Τρίτων Χωρών

1. Οι διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντα Κώδικα, που ισχύουν για τον εισαγωγικό δασμό και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των οχημάτων, εφαρμόζονται και για το τέλος ταξινόμησης.

2. Η κατοχή ή κυκλοφορία οχήματος που έχει τεθεί σε ανάληψη, χωρίς ταυτόχρονη καταβολή του οφειλόμενου τέλους ταξινόμησης, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που το τέλος κατέστη απαιτητό, χωρίς ο υπόχρεος να προσέλθει στην Τελωνειακή Αρχή για τη νόμιμη τακτοποίηση του οχήματος, αποτελεί λαθρεμπορία και εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντα Κώδικα.

3. Στις περιπτώσεις των παραπάνω παραγράφων δεν ασκείται ποινική δίωξη, εφόσον αμέσως καταβληθεί από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πρόστιμο ίσο με το ύψος των αναλογουσών στο όχημα δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και παραιτηθούν των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων κατά της καταλογιστικής πράξης επιβολής του τέλους αυτού.

4. Για την εκπρόθεσμη υποβολή της ειδικής δήλωσης της περίπτωσης (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 130 του παρόντα Κώδικα ή εκπρόθεσμη αποστολή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), εξαγωγή, εγκατάλειψη, καταστροφή του οχήματος, επιβάλλεται για κάθε ημέρα καθυστέρησης το πρόστιμο που προβλέπεται από την περίπτωση (δ) της παραπάνω παραγράφου Α4.

5. Για την εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης, το οποίο αφορά ειδική δήλωση της περίπτωσης (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 130 του παρόντα Κώδικα που υποβλήθηκε εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα, επιβάλλεται για κάθε ημέρα καθυστέρησης το πρόστιμο που προβλέπεται από την περίπτωση (δ) της παραπάνω παραγράφου Α4. Το πρόστιμο αυτό δεν επιβάλλεται όταν η εκπρόθεσμη καταβολή του τέλους ταξινόμησης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παραλήπτη του οχήματος.

Γ. Οχήματα Κοινοτικών και Τρίτων Χωρών

1. Πέρα από την επιβολή των προστίμων που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους Α1, Α4, Β4, Β5, τα οχήματα υπόκεινται και σε προσωρινή συντηρητική δέσμευση, με πράξη της Τελωνειακής Αρχής που διαπίστωσε την παράβαση, η δε απόδοση τους γίνεται μετά από την καταβολή των οφειλόμενων προστίμων και τυχόν άλλων προβλεπόμενων επιβαρύνσεων.

Αν το όχημα δεν παραληφθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από την οριστικοποίηση της καταλογιστικής πράξης επιβολής των προ-

στίμων, περιέρχεται αυτοδικαίως στην κυριότητα του Δημοσίου και διαγράφεται το σύνολο του επιβληθέντος προστίμου.

2. Σε περίπτωση κυκλοφορίας των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου 125 του παρόντα Κώδικα οχημάτων, πριν από την καταβολή του οφειλόμενου τέλους ταξινόμησης, επιβάλλεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή στους ιδιοκτήτες ή κατόχους αυτών πρόστιμο ίσο με το πενταπλάσιο των τελών κυκλοφορίας που τα βαρύνουν.

3. Οι διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις δήλωσης ψευδών στοιχείων ή παραποίησης των κατατιθέμενων παραστατικών, από τα οποία προσδιορίζεται το έτος πρώτης κυκλοφορίας των αυτοκινήτων ή η αντιρρυπαντική τεχνολογία αυτών, με αποτέλεσμα τη μη είσπραξη ή την είσπραξη μειωμένου τέλους ταξινόμησης.

4. Οι παραβάσεις των περιπτώσεων (η) και (θ) της παραγράφου 2 του άρθρου 155 του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται ανάλογα και για το τέλος ταξινόμησης και τιμωρούνται με τις περί λαθρεμπορίας διατάξεις αυτού.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντα Κώδικα και εκκρεμούν στα Ποινικά ή Διοικητικά Δικαστήρια ή στις Τελωνειακές και λοιπές Διοικητικές Αρχές, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υποβάλουν αίτηση για υπαγωγή στις παρούσες διατάξεις, εντός έξι (6) μηνών από της παραλαβής σχετικής υπηρεσιακής κλήσης, παραιτηθούν των ενδίκων μέσων και καταβάλουν τα προβλεπόμενα, από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οφειλόμενα πρόστιμα ή πολλαπλά τέλη.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα μέτρα ελέγχου στο εσωτερικό της χώρας που κρίνονται αναγκαία για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου μέρους του παρόντα Κώδικα.

7. Τα ποσά των προστίμων και πολλαπλών τελών του παρόντος άρθρου δύναται να τροποποιούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 138 Εγκατάλειψη υπέρ του Δημοσίου ή καταστροφή οχημάτων

Οι διατάξεις του άρθρου 37 του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις εγκατάλειψης ή καταστροφής κοινοτικών οχημάτων ή οχημάτων που έχουν τεθεί σε ανάληψη χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του τέλους ταξινόμησης.

Άρθρο 139 Ελληνικές άδειες κυκλοφορίας προσωρινού τύπου

1. Οχήματα ιδιωτικής χρήσης, που τίθενται στο καθεστώς της παραγράφου 2 του άρθρου 133 του παρόντα Κώδικα ή σε τελωνειακό καθεστώς προσωρινής εισαγωγής και φέρουν άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλου κράτους, επιτρέπεται και μετά τη λήξη ισχύος της άδειας αυτής να παραμένουν και να κυκλοφορούν στο εσωτερικό της χώρας, στο πλαίσιο των ιδίων καθεστώτων, εφόσον εφοδιάζονται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές της χώρας με ελληνική άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

2. Ελληνική άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου μπορεί να χορηγείται σε οχήματα που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής επιβολής δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, καθώς και σε ανάρητα οχήματα, εφόσον προορίζονται να εξαχθούν ή μεταφερθούν αυτοδυνάμως εκτός της χώρας.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος των ελληνικών προσωρινών αδειών κυκλοφορίας, ο τύπος και το σχήμα των πινακίδων, το αντίτιμο της διάθεσης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την

εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 140
Φορολογική μεταχείριση μεταβιβαζομένων
αυτοκινήτων μετοικούντων

1. Ιδιωτικής χρήσης επιβατικά αυτοκίνητα ή αυτοκινούμενα τροχήλατα που παραλαμβάνονται ή έχουν παραληφθεί από 1.3.1988, με τις απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις των Κεφαλαίων Β' ή Η' της Δ.245/1988 Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Α.Υ.Ο.), η οποία κυρώθηκε με το ν.1839/1989, είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται στο εξής από το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο, μετά την παρέλευση της ετήσιας περιοριστικής προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 της Δ.245/1988 Α.Υ.Ο. μόνο ύστερα από έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσοστό του τέλους ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων ανάλογα με το διάστημα που έχει παρέλθει από την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής του αυτοκινήτου μέχρι την καταβολή του ποσοστού αυτού, ως ακολούθως:

- α. Από 1 μέχρι 2 έτη καταβάλλεται το 50%.
- β. Από 2 μέχρι 3 έτη καταβάλλεται το 40%.
- γ. Από 3 μέχρι 4 έτη καταβάλλεται το 30%.
- δ. Από 4 μέχρι 5 έτη καταβάλλεται το 20%.
- ε. Από 5 έτη και άνω χωρίς καταβολή.

2. Το ποσοστό που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζεται επί του ποσού του τέλους ταξινόμησης που αναλογεί στο συγκεκριμένο αυτοκίνητο με βάση τους συντελεστές που ορίζονται στην περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 121 του παρόντος Κώδικα και τη φορολογητέα αξία του αυτοκινήτου που έχει διαμορφωθεί κατά την παράδοση του αυτοκινήτου με τις διατάξεις της Δ.245/1988 Α.Υ.Ο..

3. Η έγκριση για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου χορηγείται ύστερα από αίτηση που καταθέτει αυτοπροσώπως στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο.

4. Όταν η αίτηση προς την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, υποβάλλεται από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου, τότε η έγκριση χορηγείται, εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσό ίσο προς το διπλάσιο του ποσού που ορίζεται βάσει των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού και πάντως όχι μικρότερο των δύο χιλιάδων εννιακοσίων τριάντα τεσσάρων (2.934) ευρώ.

5. Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου προσώπου δεν οφείλονται τα ποσοστά του τέλους ταξινόμησης που ορίζονται στην παράγραφο 1 και η έγκριση για την περιέλευση του αυτοκινήτου στους κληρονόμους χορηγείται ύστερα από αίτησή τους.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 141
Άλλες διατάξεις

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες διοικητικές πράξεις αναφέρεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αυτοκινήτων οχημάτων ή εφάπαξ πρόσθετο ειδικό τέλος νοείται εφεξής τέλος ταξινόμησης.

2. Το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του τέταρτου μέρους του παρόντος Κώδικα τέλος ταξινόμησης επιβάλλεται ανεξάρτητα αν η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος χορηγείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών ή από οποιαδήποτε άλλη Υπηρεσία.

3. Οι αμφισβητήσεις που εγείρονται κατά την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου και τέταρτου μέρους του παρόντος Κώδικα μεταξύ της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και των ενδιαφερόμενων προσώπων επιλύονται διοικητικά από τις Επιτροπές Τελωνιακών Αμφισβητήσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΝΝΟΙΑ - ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ
ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ - ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ

Άρθρο 142
Έννοια και βεβαίωση παραβάσεων - παρατυπιών

1. Η μη τήρηση των διατυπώσεων του παρόντος Κώδικα, οι οποίες έχουν σχέση με τις τελωνειακές εργασίες και την Τελωνειακή Υπηρεσία, χαρακτηρίζεται και τιμωρείται ως τελωνειακή παράβαση.

2. Ως τελωνειακή παράβαση χαρακτηρίζεται επίσης, η με οποιονδήποτε τρόπο, από τους αναφερόμενους στο άρθρο 155 του παρόντος Κώδικα, διαφυγή ή απόπειρα διαφυγής της πληρωμής των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, καθώς και η μη τήρηση των καθοριζομένων, στο άρθρο 155 του παρόντος Κώδικα, διατυπώσεων και επισύρουν κατά των υπευθύνων πολλαπλό τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα ακόμη και αν κρινόταν, αρμοδίως, ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιόποινης λαθρεμπορίας.

3. Η ποινή που επιβάλλεται επί των τελωνειακών παραβάσεων δεν απαλλάσσει από την καταβολή των οφειλόμενων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων.

4. Οι τελωνειακές παραβάσεις βεβαιώνονται με πρωτόκολλο τελωνειακής παράβασης (π.τ.π.), που συντάσσεται από τα αρμόδια όργανα της Τελωνειακής Υπηρεσίας.

Ειδικά, στις περιπτώσεις όπου οι τελωνειακές παραβάσεις χαρακτηρίζονται ως λαθρεμπορίες, αυτές βεβαιώνονται με σχετικό πρωτόκολλο από τα όργανα του αρμόδιου Τελωνείου, με βάση τα στοιχεία, που διαβιβάζονται στον Προϊστάμενό του, από τη Δημόσια Αρχή, η οποία πρώτη επιλήφθηκε της δίωξης του λαθρεμπορίου και τα οποία, στις περιπτώσεις της αυτόφωρης λαθρεμπορίας, απαριθμούνται στο αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης και του φακέλου της προανάκρισης, που σχηματίστηκε, στις λοιπές δε περιπτώσεις στο αντίγραφο του προανακριτικού φακέλου.

5. Με ιδιαίτερο πρωτόκολλο είναι δυνατόν να βεβαιώνεται αυτοτελώς η υποχρέωση φυσικού ή νομικού προσώπου προς καταβολή δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, που διέφυγαν της καταβολής αν και γεννήθηκε κατά νόμο τελωνειακή οφειλή και ανεξάρτητα αν βεβαιωθεί τελωνειακή παράβαση επιφέρουσα πρόστιμο ή πολλαπλό τέλος.

6. Τα προβλεπόμενα στα άρθρα 143, 144, 145, 146 και 147 του παρόντος Κώδικα ποσά προστίμων δύνανται να τροποποιούνται με προεδρικά διατάγματα μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Άρθρο 143

Επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, εάν βρεθούν επί των μεταφορικών μέσων ή αποβιβασθούν από αυτά εμπορεύματα περισσότερα ή λιγότερα των αναγραφόμενων στο δηλωτικό, επιβάλλεται στον μεταφορέα ή τον πράκτορα πρόστιμο ίσο με τριακόσια (300) ευρώ ανά δηλωτικό.

Άρθρο 144

1. Επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ στον πλοίαρχο ή το μεταφορέα ή τον πράκτορα κατά περίπτωση:

α) Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων περί δηλωτικών των άρθρων 12, 13 και 14 του παρόντος Κώδικα, ή όταν προκύπτουν αδικαιολόγητες διαφορές μεταξύ αυτού και του κατά το άρθρο 15 δηλωτικού, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση λαθρεμπορίας, ούτε εμπίπτει η παράβαση στις διατάξεις της παρα-

γράφου 3 του άρθρου 145 του παρόντα Κώδικα.

β) Σε περίπτωση παρέκκλισης, για εμπορεύματα που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της διαμετακόμισης ή της εξαγωγής, από την καθοριζόμενη, από το Τελωνείο Αναχώρησης, υποχρεωτική διαδρομή ή μη προσκόμισης στο Τελωνείο Εξόδου ή Προορισμού των εμπορευμάτων, εκτός αν αποδειχθεί ότι αυτή οφείλεται σε δεόντως αιτιολογημένους λόγους, αποδεκτούς από την Τελωνειακή Αρχή ή σε λόγους ανώτερης βίας.

Για κάθε εικοσιπτετράωρο καθυστέρησης επιβάλλεται πρόσθετο πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.

γ) Σε αντίσταση του πλοίαρχου στην επίσκεψη κατά το άρθρο 18 του παρόντα Κώδικα, βεβαιωμένη με πρωτόκολλο από την Τελωνειακή και Λιμενική ή Αστυνομική Αρχή.

δ) Σε παράλειψη της δήλωσης του πλοίαρχου κατά το άρθρο 50 του παρόντα Κώδικα. Η (ίδια ποινή επιβάλλεται στον πράκτορα που παρέλειψε τη δήλωση αυτή και στον παραλήπτη, όταν λείπει η προβλεπόμενη, από το άρθρο 50 του παρόντα Κώδικα, ευανάγνωστη επιγραφή.

2. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται στους πράκτορες ατμοπλοϊκών ναυτιλιακών εταιριών, εάν μετά από έγγραφη πρόσκληση του Προϊσταμένου Τελωνειακής Αρχής, παραλείψουν ή αναβάλουν με υπαιτιότητά τους την εκφόρτωση, από τα πλοία ή άλλα θαλάσσια μέσα, των προσκομισθέντων εμπορευμάτων, ή την τακτοποίησή τους, εντός των τελωνειακών αποθηκών, σύμφωνα με τις έγγραφες υποδείξεις και εντός της αναφερόμενης ορισμένης προθεσμίας.

3. Με επιφύλαξη των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ στο μεταφορέα κάθε οχήματος, που εκτελεί οδικές μεταφορές για καθεμία από τις παρακάτω παραβάσεις:

α) Σε περίπτωση παρέκκλισής του, από το καθορισμένο από το Τελωνείο Εισόδου ή άλλο ενδιάμεσο Τελωνείο δρομολόγιο του οχήματος ή μη διέλευσής του από τις προκαθορισμένες Τελωνειακές Αρχές, καθώς και της μη μετάβασής του στο Τελωνείο Προορισμού εντός της καθορισμένης προθεσμίας, εκτός της καθυστέρησης που οφείλεται σε αποδεδειγμένη ανώτερη βία.

β) Σε περίπτωση φόρτωσης, εκφόρτωσης ή μεταφόρτωσης εμπορευμάτων από όχημα χωρίς άδεια της Τελωνειακής Αρχής ή χωρίς την παρουσία των αρμόδιων τελωνειακών οργάνων, σε χώρους και αποθήκες μη εγκεκριμένους από αυτήν.

γ) Σε περίπτωση εκφόρτωσης από το όχημα, εμπορευμάτων περισσότερων ή λιγότερων από τα αναγραφόμενα στο συνοδευτικό έγγραφο του φορτίου, πλην της περίπτωσης, που λόγω ανώτερης βίας, αποβιβάζονται λιγότερα εμπορεύματα. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 143 του παρόντα Κώδικα.

δ) Σε περίπτωση ρήξης, αντικατάστασης, αφαίρεσης και αλλοίωσης των τελωνειακών σφραγίδων ή άλλων σημείων αναγνώρισης που τίθενται από τις Τελωνειακές Αρχές στο μεταφορικό μέσο ή στα εμπορεύματα.

ε) Σε κάθε περίπτωση παράβασης διατάξεων της ισχύουσας Διεθνούς Τελωνειακής Σύμβασης, περί διεθνών μεταφορών εμπορευμάτων με δελτία TIR και των παραρτημάτων αυτής ή του παρόντα Κώδικα και των συναφών τελωνειακών κανονιστικών πράξεων, με τις οποίες επιβάλλονται υποχρεώσεις στο μεταφορέα κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων δια του ελληνικού εδάφους.

4. Με επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, ειδικά στο μεταφορέα κάθε οχήματος που εκτελεί οδικές μεταφορές και μεταφέρει εμπορεύματα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και προορίζονται για εξαγωγή και δεν μεταβαίνει στο Τελωνείο Εξόδου, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, επιβάλλονται τα παρακάτω πρόστιμα:

- Για μία ημέρα καθυστέρησης πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

- Για δύο ημέρες καθυστέρησης πρόστιμο έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

- Για τρεις ημέρες καθυστέρησης πρόστιμο δεκατεσσάρων χιλιάδων (14.000) ευρώ.

- Για τέσσερις ημέρες καθυστέρησης και άνω, πρόστιμο ίσο με το μισό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που αναλογεί στα εν λόγω εμπορεύματα και το οποίο δε μπορεί να είναι μικρότερο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Τα πρόστιμα αυτά δεν επιβάλλονται εάν η μη εμπρόθεσμη μετάβαση στο Τελωνείο Εξόδου οφείλεται σε αποδεδειγμένη ανώτερη βία.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί λαθρεμπορίας επιβάλλεται:

α) πρόστιμο τριάντα (30) ευρώ για κάθε εικοσιπτετράωρο παραβίασης της προθεσμίας λήξης του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής των μεταφορικών μέσων εμπορικής χρήσης:

β) πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για κάθε άλλη περίπτωση παράβασης των κειμένων διατάξεων περί καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής των μεταφορικών μέσων, του εδαφίου α της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 145

1. Επιβάλλεται στον πλοίαρχο ή στον πράκτορα, κατά περίπτωση, πρόστιμο:

α) τριακοσίων (300) ευρώ σε περίπτωση εκπρόθεσμης κατάθεσης του κατά το άρθρο 12 του παρόντα Κώδικα δηλωτικού, ή αν τούτο δεν πληροί τους όρους του παρόντα Κώδικα.

Για κάθε εικοσιπτετράωρο αναβολής της κατάθεσης του δηλωτικού επιβάλλεται πρόσθετο πρόστιμο τριάντα (30) ευρώ.

β) Εξακοσίων (600) ευρώ σε περίπτωση απόπλου χωρίς το κατά το άρθρο 14 του παρόντα Κώδικα δηλωτικό, ή χωρίς την άδεια της Τελωνειακής Αρχής ή κατά παράβαση άλλης διατύπωσης του παρόντα Κώδικα.

γ) Εξακοσίων (600) ευρώ σε περίπτωση φόρτωσης, εκφόρτωσης, ή μεταφόρτωσης χωρίς την άδεια της Τελωνειακής Αρχής ή χωρίς την παρουσία των αρμόδιων τελωνειακών οργάνων.

δ) Τριακοσίων (300) ευρώ σε περίπτωση μη προσκόμισης από τον πλοίαρχο στο Τελωνείο του κατάπλου του, σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντα Κώδικα, δηλωτικού ή του επέχοντος θέση δηλωτικού εγγράφου, κατά τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα, καθώς και των άλλων τελωνειακών εγγράφων.

ε) Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, επιβάλλεται το πρόστιμο της παραγράφου 1 εδάφιο α του παρόντος άρθρου, ανά εικοσιπτετράωρο, στο μεταφορέα κάθε αυτοκινήτου οχήματος για τη μη έγκαιρη, μέσα στην προθεσμία που καθορίστηκε από το Τελωνείο Εισόδου, προσκόμιση στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, για τελωνισμό, για παράδοση σε ελεύθερη χρήση, ή για επανεξαγωγή κάθε αυτοκινήτου, που κινείται με Δελτίο Ελεύθερης Χρήσης (Δ.Ε.Χ.) ή με άλλα τελωνειακά παραστατικά, προσωρινής ισχύος, που επέχουν θέση αποσπάσματος δηλωτικού του Τελωνείου Εισόδου.

στ) Αν το πλοίο προσεγγίζει σε θέσεις άλλες από τις ορισμένες από την Τελωνειακή ή Λιμενική Αρχή, καθώς και αν αυτό δεν αγκυροβολεί στην προκαθορισμένη θέση, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο 1 εδάφιο δ πρόστιμο επιβάλλεται μόνο στο φορτωτή και παραλήπτη αλληλέγγυα, όταν αυτοί τυγχάνουν γνωστοί και ευθύνονται για κάθε παρουσιαζόμενη στον τόπο της φόρτωσης και εκφόρτωσης διαφορά μεταξύ φορτωθέντων και εκφορτωθέντων εμπορευμάτων και εγχώριων προϊόντων, ως και για την έλλειψη ή τη μη έγκαιρη έκδοση των νόμιμων τελωνειακών εγγράφων για τη μεταφορά εμπορευμάτων και εγχώριων προϊόντων.

Διαφορές μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) πλέον ή έλαττον προκειμένου για ελεύθερα δασμών εμπορεύματα και μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) προκειμένου για υποκείμενα σε δασμολογικές επιβαρύνσεις εμπορεύματα, δεν τιμωρούνται.

3. Ομοίως, το κατά την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου πρόστιμο επιβάλλεται με τους όρους και προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και σε περίπτωση που τυχόν διαπιστώνονται διαφορές μεταξύ των στη διασάφηση - δήλωση διαμετακόμισης, αναφερόμενων ειδών και των κατά την επαλήθευση αυτής στον τόπο φόρτωσης ευρισκομένων, εφόσον από άλλη διάταξη δεν προβλέπεται βαρύτερη κύρωση.

Άρθρο 146

1. Επιβάλλεται πρόστιμο εξακοσίων (600) ευρώ στο διαχειριστή αποθήκης προσωρινής εναπόθεσης, σε περίπτωση παράβασης της παραγράφου 6 του άρθρου 25 του παρόντα Κώδικα.

2. Το ίδιο ως άνω πρόστιμο επιβάλλεται όταν, εμπορεύματα ελεύθερα δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, εξάγονται από μη καθοριζόμενα σημεία εισόδου - εξόδου.

3. Επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το τριπλάσιο των αναλογουσών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, εάν βρεθούν επί πλοίου χωρητικότητας μέχρι εκατό (100) κόρων ή αποβιβασθούν από αυτό εμπορεύματα περισσότερα από τα αναγραφόμενα στο δηλωτικό εισαγωγής, καθώς και αν προκύψουν ποσοτικές διαφορές σε εμπορεύματα χυτά ή λυτά που υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%). Όσες φορές τα επιπλέον δέματα ή δοχεία που βρέθηκαν φέρνουν διακριτικά σημεία και αριθμούς όμοια με των άλλων που αναγράφονται στο δηλωτικό, θεωρούνται ως μη δηλωθέντα τα υποκείμενα σε ανώτερο ποσό δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων. Επίσης επί διαφορών ποσό προκύπτουν σε χυτά ή λυτά ομοειδή εμπορεύματα, θεωρούνται ως μη δηλωθέντα τα υποκείμενα σε ανώτερο ποσό δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.

Τα πρόσθετα τέλη της παρούσας παραγράφου καθορίζονται σε χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και σε περίπτωση που, τα εμπορεύματα, δεν υπόκεινται σε δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις ή υπόκεινται σε αυτές και το τριπλάσιό τους, είναι μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

Άρθρο 147

1. Επιβάλλεται πρόστιμο εννιακοσίων (900) ευρώ σε οποιονδήποτε μεταφέρει επιβάτες ή εμπορεύματα μέσω τελωνειακού περιβάλλοντος κατά παράβαση των διατάξεων της Τελωνειακής ή Λιμενικής Νομοθεσίας. Σε περίπτωση υποτροπής, η οποία αφορά είτε το μεταφορέα, είτε το μεταφορικό μέσο, το παραπάνω πρόστιμο πενταπλασιάζεται, το δε μεταφορικό μέσο κατάσχεται.

2. Για οποιαδήποτε άλλη παράβαση του παρόντα Κώδικα, καθώς και υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων διαταγών εκδιδόμενων για την εφαρμογή του, η οποία δεν τιμωρείται από ειδική διάταξη αυτού, επιβάλλεται πρόστιμο εννιακοσίων (900) ευρώ.

3. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται και σε παραβάσεις διατάξεων που εκδίδονται με προεδρικά διατάγματα κατά εξουσιοδότηση του παρόντα Κώδικα, εφόσον δεν τιμωρούνται με ειδικές διατάξεις.

4. Επιβάλλεται πρόστιμο στο τριπλάσιο της διαφοράς των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων που διέφυγαν με καταστρατήγηση των διατάξεων περί απόβαρου, όταν τα εμπορεύματα, τελωνίζονται με βάση το μικτό βάρος αυτών, εισάγονται γυμνά, παρά τον καθιερωμένο και συνήθη τρόπο συσκευασίας ή όταν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε έκπτωση νομίμου απόβαρου ή στην πραγματική αποστάθμιση και σε κάθε περίπτωση εισάγονται μη συνοδευόμενα από τα απαιτούμενα εμπορικά έγγραφα μεταφοράς και αποστολής και εισάγονται συσκευασμένα, όχι με το συνήθη εμπορικό τρόπο, αλλά με ειδικό τρόπο, με σκοπό τη ζημία του Δημοσίου.

5. Στους παραβάτες των περί εξαγωγής και των απλουστευμένων αυτής διατάξεων, επιβάλλεται για κάθε παράβαση και ανεξάρτητα από τις ποινές που προβλέπονται από τις διατάξεις για τη λαθρεμπορία, πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αξίας FOB των εμπορευμάτων που προσδιορίστηκε για τελωνειακούς σκοπούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν η παράβαση συνεπάγεται και την απώλεια εξαγωγικών δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων ή τη λήψη μεγαλύτερων επιστροφών ή άλλων ποσών που χορηγούνται κατά την εξαγωγή των εμπορευμάτων, το πρόστιμο αυτό είναι τριπλάσιο προς την απώλεια ή τη διαφορά αυτή.

Δεν επιβάλλεται πρόστιμο, αν η απώλεια ή η διαφορά δεν υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%).

Σε περίπτωση επιβολής προστίμου ανακαλείται η έγκριση

υπαγωγής στις απλουστευμένες διαδικασίες εξαγωγής και με πράξη του Προϊσταμένου της οικείας Τελωνειακής Περιφέρειας επιβάλλεται στον παραβάτη εξαγωγή στέρηση από ένα μέχρι τρία χρόνια της υπαγωγής στις απλουστευμένες διαδικασίες εξαγωγής, σε όλες τις Τελωνειακές Αρχές της δικαιοδοσίας του.

Άρθρο 148

1. Όταν κατά τον έλεγχο των αποταμιευμένων εμπορευμάτων σε ιδιωτικές ή δημόσιες αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ανακαλύπτονται διαφορές κατά ένα ποσοστό μεγαλύτερο ή μικρότερο, οι οποίες υπερβαίνουν κατά δύο τοις εκατό (2%) τη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, οριζόμενη φύρα ή μεταβολές του είδους ή της ποιότητας των εμπορευμάτων επιβάλλεται πρόστιμο στον κύριο των εμπορευμάτων, όχι μεγαλύτερο από το διπλάσιο των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων για τα εμπορεύματα που λείπουν ή για αυτά που βρέθηκαν διαφορές στο είδος ή στην ποιότητά τους.

2. Εάν οι διαφορές στην ποιότητα, στην ποσότητα ή στο είδος υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%), εκτός της πληρωμής του κατά την προηγούμενη παράγραφο, προστίμου, ο κύριος των εμπορευμάτων υποχρεούται να καταβάλει αμέσως τους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις για όλα τα αποταμιευμένα, στο όνομά του, εμπορεύματα. Ακόμη, σε περίπτωση υποτροπής, επιπλέον στερείται για ένα έτος του πλεονεκτήματος αποταμίευσης.

3. Εάν προκύπτει έλλειμμα στα δοχεία ή τα δέματα των σημειωμένων στα βιβλία της αποταμίευσης, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των οφειλόμενων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων για τα εμπορεύματα που λείπουν. Εάν το βάρος κάθε δοχείου ή δέματος που λείπει δεν είναι γνωστό, αυτό υπολογίζεται βάσει του μέσου βάρους των ομοειδών δεμάτων, που έχουν αποταμιευθεί με την ίδια αίτηση. Για τις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου επιφυλάσσεται η δίωξη για λαθρεμπορία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 περίπτωση γ' του άρθρου 155 του παρόντα Κώδικα και γίνεται αφαίρεση και της άδειας σε περίπτωση δίωξης για λαθρεμπορία.

4. Εάν μέσα στις ιδιωτικές αποθήκες αποταμίευσης βρίσκονται εμπορεύματα τα οποία δεν έχουν αναγραφεί στα βιβλία του αποταμιευτικού καταστήματος, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των οφειλόμενων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων.

Άρθρο 149

Παραβάσεις, που διαπιστώνονται στα πλαίσια του καθεστώτος τελειοποίησης προς επανεξαγωγή και επισύρουν την επιβολή προστίμου, αντιμετωπίζονται με τις γενικότερες Εθνικές Νομοθετικές Διατάξεις που ισχύουν για το εν λόγω καθεστώς.

ΤΜΗΜΑ Γ'
ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ
- ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Άρθρο 150

1. Κατά των οπωσδήποτε συμμετασχόντων της τελωνειακής παράβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 142 του παρόντα Κώδικα και ανάλογα με τον βαθμό της συμμετοχής εκάστου, άσχετα από την ποινική δίωξη αυτών, επιβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 152, 155 και επομένων του παρόντα Κώδικα, ιδιαίτερα στον καθένα και αλληλέγγυα, πολλαπλό τέλος ίσο με το τριπλάσιο των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, που αναλογούν και σε περίπτωση υποτροπής, το πενταπλάσιο.

Σε περίπτωση που η ως άνω υποτροπή λάβει χώρα εντός του ίδιου οικονομικού έτους, το επιβαλλόμενο πολλαπλό τέλος δεκαπλασιάζεται.

Επί υπερτιμολόγησης ή υποτιμολόγησης ως βάση επιβολής του ως άνω πολλαπλού τέλους αποτελεί η διαφορά των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που προκύπτει από τη ληφθείσα

κατά τον τελωνισμό αξία και την τρέχουσα συναλλακτική τιμή.

Δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που διέφυγαν της καταβολής, παρά το γεγονός ότι γεννήθηκε κατά νόμο τελωνειακή οφειλή, είναι δυνατόν να καταλογίζονται αυτοτελώς δια αιτιολογημένης πράξης καταλογισμού.

Οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κοινοτικού Τελωνιακού Κώδικα και τις συναφείς Εθνικές Διατάξεις περί γένεσης της τελωνιακής οφειλής.

Στην περίπτωση που το τριπλάσιο των δασμών και λοιπών φόρων, που αντιστοιχούν στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας, είναι μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, το πρόστιμο καθορίζεται στο ποσό αυτό, το οποίο μπορεί να αυξημειώνεται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Το, από την προηγούμενη παράγραφο, προβλεπόμενο πολλαπλό τέλος επιβάλλουν με πράξεις τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 152 του παρόντα Κώδικα, οι Προϊστάμενοι των Τελωνειακών Αρχών, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.

Προς έκδοση της καταλογιστικής πράξης διαβιβάζεται στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τελωνείου, από τη Δημόσια Αρχή, που επιλήφθηκε πρώτη της δίωξης του λαθρεμπορίου, στις περιπτώσεις αυτόφωρης λαθρεμπορίας αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης και του σχηματισθέντος φακέλου προανάκρισης, στις άλλες δε περιπτώσεις αντίγραφο του φακέλου προανάκρισης.

3. Ο παραλαβάνων Προϊστάμενος του αρμόδιου Τελωνείου, μετά την ενέργεια διοικητικής ανάκρισης, συντάσσει και εκδίδει, το ταχύτερο δυνατό, αιτιολογημένη πράξη, με την οποία, κατά περίπτωση, ή απαλλάσσει ή προσδιορίζει τον υπαίτιο, το βαθμό της ευθύνης ενός εκάστου, τους αναλογούντες δασμούς και λοιπούς φόρους επί του αντικειμένου της λαθρεμπορίας.

Η πληρωμή του πολλαπλού τέλους δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής των οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων καθώς και εισόδων που συνιστούν Ίδιο Πόρο της Κοινότητας, οι οποίες καταλογίζονται παράλληλα και ανεξάρτητα προς την ποινή του άρθρου 160 παράγραφοι 2 και 4 του παρόντα Κώδικα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες κατάσχετα και στη συνέχεια δημεύεται το αντικείμενο της λαθρεμπορίας.

4. Όλες οι πράξεις αυτές προσβάλλονται ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής και η τυχόν υποβολή αίτησης αναστολής δεν αναστέλλουν την είσπραξη του τριάντα τοις εκατό (30%) των προστίμων και πολλαπλών τελών, που επιβλήθηκαν από την Τελωνειακή Αρχή.

Μετά την έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Πρωτοδικείο το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) που εισπράχθηκε, συμψηφίζεται ή επιστρέφεται, ολικά ή μερικά, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Η εκδοθείσα καταλογιστική πράξη είναι ανεξάρτητη από την παράλληλη κατά νόμο άσκηση ποινικής δίωξης, καθώς και την ποινική απόφαση που θα εκδοθεί.

Ἀρθρο 151

Σε περίπτωση συρροής τελωνειακών παραβάσεων ή τελωνειακής παράβασης με άλλη ποινικώς τιμωρητέα πράξη, κάθε τελωνειακή παράβαση τιμωρείται ιδιαίτερως, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 152

1. Αρμόδιοι για την επιβολή των προστίμων ή πολλαπλών τελών που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα είναι ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής της Περιφέρειας της τέλεσης της παράβασης. Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί ο τόπος τέλεσης, αρμόδιος είναι ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής, στη χωρική αρμοδιότητα

τητα της οποίας διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης ή η διεύθυνση κατοικίας του παραβάτη, που υπέπεσε σε παράβαση. Οι ως άνω, εντός του βραχύτερου δυνατού χρονικού διαστήματος από της καταχώρησης του πρωτοκόλλου στο οικείο βιβλίο ή της παραλαβής του και ύστερα από προηγούμενη λήψη της απολογίας του υπαιτίου της παράβασης και τη διενέργεια κάθε άλλης εξέτασης, την οποία τυχόν κρίνουν αναγκαία, προβαίνουν στην έκδοση αιτιολογημένης πράξης, με την οποία καταλογίζουν, σε βάρος των υπαιτίων και αστικώς συνυπευθύνων, το πρόστιμο ή πολλαπλά τέλος.

Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση συρροής τελωνειακών παραβάσεων τα κατά τον παρόντα Κώδικα πρόστιμα ή πολλαπλά τέλη μπορεί να επιβάλλει για όλες τις συρρέουσες παραβάσεις ο αρμόδιος για τη μεία από αυτές Διευθυντής ή Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 161 και επόμενα του παρόντα Κώδικα, περί αστικής ευθύνης, εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στις τελωνειακές παραβάσεις.

Η άγνοια των αστικών συνυπευθύνων για την πρόθεση των χαρακτηρισθέντων ως κυρίως υπαιτίων της τέλεσης της παράβασης δεν απαλλάσσει αυτούς από την ευθύνη.

3. Η κλήση προς απολογία κοινοποιείται δια παντός δημοσίου οργάνου, προκειμένου μεν για πρόσωπα των οποίων είναι γνωστή η διαμονή, καθώς και για πρόσωπα που εργάζονται σε τράπεζα, ως και για πλειοκίητες, με επίδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5, προκειμένου δε για πρόσωπα αγνώστου διαμονής ή για πρόσωπα που εργάζονται και διαμένουν στο εξωτερικό και είναι ανγνώστου διαμονής, με τοιχοκόλληση της κλήσης στο Κατάστημα της προσκαλούσας Τελωνειακής Αρχής με την παρουσία δύο μαρτύρων.

Στην κλήση ορίζεται ανάλογη, κατά την κρίση της Τελωνειακής Αρχής, προθεσμία για απολογία από την κοινοποίηση αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες. Εάν ο καλούμενος δεν απολογηθεί μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, η πράξη μπορεί να εκδοθεί και χωρίς την απολογία του.

4. Οι τελωνειακές παραβάσεις παραγράφονται εάν, μέσα σε τριετία από την τέλεση, δεν κοινοποιηθεί στον ή στους υπαίτιους η καταλογιστική πράξη του Διευθυντή ή του Προϊσταμένου της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

Κατ' εξαίρεση η ως άνω προθεσμία ορίζεται επταετής προκειμένου περί των παραβάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 142 του παρόντα Κώδικα.

5. Η πράξη κοινοποιείται, στον καθ' ου εκδόθηκε, με επίδοση, με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.).

Αν δεν είναι γνωστή η διαμόρφωσή αυτού είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, σύμφωνα με βεβαίωση της αρμόδιας Κεντρικής Διεύθυνσης της Ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας, η κοινοποίηση γίνεται με δημοσίευση περιλήψης της πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Ο καθ' ου εκδόθηκε η πράξη ή αυτοί, οι οποίοι κηρύχθηκαν αστικώς συνυπεύθυνοι με αυτόν, δικαιούνται προσφυγής σύμφωνα με τις οικείες προβλεπόμενες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Καθένας καταλογιζόμενος με πρόσθετο ή πολλαπλό τέλος ή κηρυσσόμενος αστικώς συνυπεύθυνος υποβάλλει μόνο τη δική του προσφυγή.

Σε περίπτωση προσφυγής κάποιου εκ των καταλογιζομένων προσώπων επωφελείται από την τυχόν εκδιδόμενη επεικέστερη απόφαση και ο δι' αυτής κηρυχθείς αστικώς συνυπεύθυνος, ακόμη και αν δεν άσκησε ο ίδιος προσφυγή ή άλλο ένδικο μέσο.

7. Αν δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, τα οφειλόμενα πρόστιμα ή πολλαπλά τέλη εισπράττονται, με βάση την πράξη της Τελωνειακής Αρχής, αναγκαστικά, εάν δεν καταβλήθηκαν εκουσίως από τους σύμφωνα με την πράξη υποχρέους. Κατ' εξαίρεση η ως άνω πράξη της Τελωνειακής Αρχής είναι άμεσα μετά την έκδοσή της εκτελεστή, εφόσον καταλογίζονται με αυτή πρόσωπα που δεν είναι μόνιμα εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Η είσπραξη των πολλαπλών ή πρόσθετων τελών ενεργείται από την Τελωνειακή Αρχή. Μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου η πράξη επιβολής των προστίμων και πολλαπλών τελών κατέστη τελεσίδικη, η είσπραξη ανήκει στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

8. Σε περίπτωση τροποποίησης, επί το επιεικέστερον, των διατάξεων του παρόντα Κώδικα, οι οποίες καθορίζουν είτε τα επιβλητέα πρόστιμα ή πολλαπλά τέλη επί τελωνειακών παραβάσεων είτε τα της αλληλεγγύου ευθύνης των συνυπαίτιων και αστικών συνυπευθύνων προς καταβολή τούτων, οι επιεικέστερες αυτές διατάξεις εφαρμόζονται, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά και επί των προ της ισχύος αυτών διαπραχθεισών ομοίων παραβάσεων, οι οποίες δεν κρίθηκαν ποτέ τελεσίδικες από άποψης διοικητικών ενδίκων μέσων, μέχρι της δημοσίευσης των εν λόγω τροποποιήσεων.

ΤΜΗΜΑ Δ' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 153 Διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Όταν Τελωνειακή Αρχή διαπιστώνει λαθρεμπορίες ή απάτες από τις οποίες, βάσει Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου, προκύπτει ότι διέφυγε και δεν αποδόθηκε στο Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις, απαγορεύεται στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες να παραλαμβάνουν δηλώσεις ή να χορηγούν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις και ζητούνται από τον παραβάτη, για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή αναστέλλεται έναντι του Δημοσίου και το απόρρητο των καταθέσεων, των λογαριασμών, των κοινών λογαριασμών, των συμβάσεων και πράξεων επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και του περιεχομένου θυρίδων του παραβάτη σε Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα και δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών.

2. Το παραπάνω ποσό μπορεί να αυξομειώνεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται το βραδύτερο μέχρι 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

3. Τα παραπάνω μέτρα λαμβάνονται σε βάρος των αυτουργών και συνεργών των αδικημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Επί νομικών προσώπων αυτουργοί ή συνεργοί κατά περίπτωση θεωρούνται:

α) Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο, είτε άμεσα από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτουργοί θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω.

β) Για τις εταιρίες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες, οι ομόρρυθμοι εταίροι ή διαχειριστές αυτών και στις περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, οι διαχειριστές αυτών και όταν ελλείπουν ή απουσιάζουν αυτοί, ο κάθε εταίρος.

γ) Για τους συνεταιρισμούς, οι πρόεδροι ή οι γραμματείς ή οι ταμίες ή οι διαχειριστές αυτών.

δ) Για τις κοινοπραξίες, κοινωνίες, αστικές, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρίες, ως αυτουργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται οι εκπρόσωποί τους και αν ελλείπουν αυτοί, τα μέλη τους. Όταν στα μέλη αυτών περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ή αλλοδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαποί οργανισμοί εφαρμόζονται ανάλογα και οι διατάξεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ε).

ε) Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, ως αυτουργοί των αδικημάτων της

παραγράφου 1 θεωρούνται οι διευθυντές ή αντιπρόσωποι ή πράκτορες, που έχουν στην Ελλάδα.

στ) Επίσης, αυτουργοί θεωρούνται και όσοι δυνάμει του νόμου ή δικαστικής απόφασης, ή διάταξης τελευταίας βούλησης είναι διαχειριστές αλλότριας περιουσίας, καθώς και ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή διοικητής αλλότριων κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ζ) Ως άμεσοι συνεργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται ο προϊστάμενος του λογιστηρίου κάθε μορφής ή τύπου επιχείρησης ή όποιος συμπράττει με οιονδήποτε τρόπο γενικά στη διάπραξη των αδικημάτων του παρόντος, ως τοιούτου νοουμένου και του υπογράφοντος τη δήλωση, ως πληρεξούσιος.

η) Οι ανωτέρω αυτουργοί και συνεργοί τιμωρούνται εφόσον, κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, είχαν την ιδιότητα αυτή και εφόσον γνώριζαν ή, από την ιδιότητα τους και εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, γίνεται φανερό ότι γνώριζαν για τις πράξεις ή παραλείψεις, με τις οποίες εκπληρώθηκαν οι όροι των αδικημάτων, του παρόντος.

4. Αντίγραφο της πιο πάνω Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου υποβάλλεται από την Αρχή που τη συνέταξε στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, η οποία υποχρεώνεται να ενημερώσει, με οποιονδήποτε τρόπο, όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, τις Τράπεζες και λοιπά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Η ενέργεια αυτή κοινοποιείται συγχρόνως και στον παραβάτη με αντίγραφο της σχετικής Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου στη γνωστή κατοικία του ή στην έδρα της επιχείρησής του, ο οποίος μπορεί, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ειδοποίησή του, να ζητήσει με αίτηση, προς τον Υπουργό Οικονομικών, την ολική ή μερική άρση των απαγορευτικών μέτρων.

Ο Υπουργός Οικονομικών αποφαινεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προσφυγή.

5. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, τα μέτρα αίρονται υποχρεωτικά, όταν ο παραβάτης καταβάλει ποσό πάνω από εβδομήντα τοις εκατό (70%) των προς απόδοση στο Δημόσιο ποσών των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων και των νόμιμων προσauξήσεων αυτών. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου ο παραβάτης υποβάλλει σχετική αίτηση στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Υπηρεσίας, ο οποίος υποχρεώνεται μέσα σε δύο (2) μήνες να εκδώσει προσωρινή ή μερική καταλογιστική πράξη. Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης αυτής δεν αίρει την ισχύ των μέτρων που έχουν ληφθεί. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχουν εκδοθεί κατά νόμο πράξεις καταλογισμού των ανωτέρω ποσών ή συμπληρωματικές χρεώσεις βεβαίωσης αυτών, οι συνέπειες και απαγορεύσεις που καθορίζονται με αυτό το άρθρο αίρονται αυτοδικαίως.

Άρθρο 154 Διοικητικές κυρώσεις

1. Το Διοικητικό Εφετείο με την ίδια απόφαση με την οποία αποφαινεται περί της διαφυγής δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, ποσού άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και περί της επιβολής των προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις, πολλαπλών τελών, απαγγέλλει υποχρεωτικά σε βάρος του παραβάτη την πλέον ενδεδειγμένη κατά περίπτωση και μία τουλάχιστον από τις εξής κυρώσεις:

α) Την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής σε δημοπρασίες του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Κοινοφελών Ιδρυμάτων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.

β) Την απαγόρευση για περίοδο τριών (3) ετών της σύναψης σύμβασης με το Δημόσιο ή άλλους Δημόσιους Οργανισμούς ή Φορείς.

γ) Την απώλεια για περίοδο τριών (3) ετών του δικαιώματος λήψης δανείου με την εγγύηση του Δημοσίου ή δημόσιων επιχορηγήσεων ή κρατικών πιστώσεων.

2. Αν οριστικοποιηθεί η καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής, λόγω μη άσκησης προσφυγής ή άσκησης προσφυγής η οποία κρίθηκε τελεσίδικα ως εκπρόθεσμη ή κατέστη τελεσίδικη με απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής υποχρεώνεται να ζητήσει με αίτησή του από το Διοικητικό Εφετείο να επιβάλει τις ποινές που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος. Η απαγγέλλουσα τις στερήσεις απόφαση κοινοποιείται από το γραμματέα του Διοικητικού Εφετείου στον Προϊστάμενο της Τελωνειακής Αρχής.

3. Ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να ανακοινώνει στις αρμόδιες Αρχές την καταλογιστική του πράξη ή την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, με τις οποίες επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 1.

4. Οι κυρώσεις, τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις καταλογιζόμενες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις και τα πολλαπλά τέλη και πρόστιμα που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση κατάργησης της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ Α' ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑΣ

Άρθρο 155 Έννοια λαθρεμπορίας

1. Λαθρεμπορία είναι:

α) η εντός του τελωνειακού εδάφους εισαγωγή ή εξ αυτού εξαγωγή εμπορευμάτων υποκειμένων σε δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις που εισπράττονται στα Τελωνεία, χωρίς τη γραπτή άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής ή σε άλλο από τον ορισμένο παρ' αυτής τόπο ή χρόνο,

β) οποιαδήποτε ενέργεια, που αποσκοπεί να στερήσει το Ελληνικό Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση των υπ' αυτών εισπρακτέων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων από τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα, και αν ακόμη αυτά εισπράχθηκαν κατά χρόνο και τρόπο διάφορο εκείνου που ορίζει ο νόμος.

Οι παραβάσεις της παραγράφου αυτής επισύρουν κατά των υπευθύνων πολλαπλό τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα και αν ακόμη ήθελε κριθεί αρμοδίως ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιοποίνου λαθρεμπορίας.

2. Ως λαθρεμπορία θεωρείται:

α) η διάθεση στην κατανάλωση, χωρίς έγγραφη άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και πληρωμή του εισαγωγικού δασμού, φόρου και λοιπών επιβαρύνσεων, εμπορευμάτων, τα οποία έχουν εισαχθεί δυνάμει νόμου ή σύμβασης, ατελώς ή με μειωμένες επιβαρύνσεις για ορισμένες ειδικές χρήσεις ή η χρησιμοποίηση αυτών των εμπορευμάτων σε άλλες χρήσεις εκτός των ορισμένων ειδικών τοιούτων,

β) η εξαγωγή ή η εισαγωγή εμπορευμάτων των οποίων, κατά νόμο ή με απόφαση της αρμόδιας Αρχής, είναι απαγορευμένη η εξαγωγή ή η εισαγωγή, εκτός εάν με έγγραφη άδεια επιτράπηκε αυτή κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης από την αρμόδια Αρχή,

γ) κάθε έλλειψη εμπορευμάτων από αποθήκες αποταμίευσης, με σκοπό να στερήσει το Δημόσιο από τους εισπρακτέους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις επί των ελλειπόντων, εκτός αν το σύνολο των ως άνω δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα ελλείποντα εμπορεύματα δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και καταβληθούν τα οφειλόμενα μέσα σε 48 ώρες, από την ανακάλυψη και βεβαίωση του ελλείμματος, οπότε χαρακτηρίζεται η πράξη ως απλή τελωνειακή παράβαση και εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 148 του παρόντα Κώδικα,

δ) η ύπαρξη εμπορευμάτων σε πλοία ανεξαρτήτως χωρητικότητας τα οποία παραπλέουν στην ακτή και κατευθύνονται σε ελληνικό λιμάνι χωρίς να αναφέρονται στο δηλωτικό του πλοίου,

ε) η ύπαρξη εμπορευμάτων, έστω και αναγεγραμμένων στο δηλωτικό, σε πλοίο, πλοiάριο ή πλωτό μέσο ανεξαρτήτου χωρητικότητας, το οποίο έχει προορμώσει χωρίς ανώτερη βία σε λιμάνι ή όρμο του Κράτους, στο οποίο δεν επιτρέπεται η προσέγγιση,

στ) η κατά την ώρα της αναχώρησης από το πλοίο έλλειψη εμπορευμάτων, που φορτώθηκαν για το εξωτερικό ή για άλλο λιμάνι του Κράτους με παραστατικό διαμετακόμισης,

ζ) η αγορά, πώληση και κατοχή εμπορευμάτων που έχουν εισαχθεί ή τεθεί στην κατανάλωση κατά τρόπο που συνιστά το αδίκημα της λαθρεμπορίας,

η) η με οποιονδήποτε τρόπο αφαίρεση του αριθμού πλαισίου από αυτοκίνητο ή παραποίηση αυτού και η με οποιονδήποτε τρόπο τοποθέτησή του, ενσωμάτωσή του σε άλλο αυτοκίνητο, για το οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενοι δασμοί και λοιποί φόροι. Ως αυτοурγοί του αδικήματος δiώκονται τόσο οι τεχνικοί και οι άλλοι εκτελούντες τις σχετικές εργασίες, όσο και ο ιδιοκτήτης ή εκμεταλλεόμενος το αυτοκίνητο στο οποίο μεταφέρεται ο ως άνω αριθμός,

θ) η υποτιμολόγηση ή υπερτιμολόγηση εισαγομένων ή εξαγομένων εμπορευμάτων,

ι) η παράνομη εισαγωγή ή μεταφορά ειδών και δειγμάτων άγριας πανίδας και χλωρίδας που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, και προστατεύονται από Κοινοτικές ή Διεθνείς Συμβάσεις, τιμωρείται με τις διατάξεις περί λαθρεμπορίας, εκτός της περίπτωσης λαθραίας εισαγωγής αγρίων ζώων και ζώων, η οποία τιμωρείται με πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται ανεξαρτήτως των κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Τα άγρια ζώα επαναπροωθούνται σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στο φυσικό τους περιβάλλον,

ια) η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση στην κατανάλωση εμπορευμάτων που τελούν υπό καθεστώς κοινοτικής διαμετακόμισης,

ιβ) η χωρίς άδεια εξαγωγή ειδών πολιτιστικής κληρονομιάς. Ως βάση επιβολής του πολλαπλού τέλους θα λαμβάνεται η αξία των ειδών αυτών, όπως αυτή θα προσδιορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού ή άλλης αρμόδιας Αρχής.

Άρθρο 156

1. Η, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου, γραπτή άδεια της αρμόδιας Αρχής δεν αποκλείει τη λαθρεμπορία, όταν η άδεια εκδόθηκε, χωρίς να υπάρχει νόμιμη περίπτωση έκδοσής της ή χωρίς να ενεργηθούν οι κατά νόμο προαπαιτούμενες της έκδοσης αυτής διατυπώσεις και πληρωμές.

2. Ο δημόσιος υπάλληλος, που εξέδωσε με τον τρόπο αυτό την άδεια, τιμωρείται ως συνεργός λαθρεμπορίας, εάν ενήργησε με δόλο.

ΤΜΗΜΑ Β' ΠΟΙΝΕΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑΣ

Άρθρο 157

1. Η κατά το άρθρο 155 του παρόντα Κώδικα λαθρεμπορία τιμωρείται:

α) Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Εάν όμως το αντικείμενο της λαθρεμπορίας δεν έχει σημαντική αξία και προορίζεται για ατομική χρήση ή ανάλωση του υπαίτιου, το ελάχιστο όριο της ποινής μειώνεται στο ένα έκτο.

β) Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους στις εξής περιπτώσεις:

- εάν διαπράχθηκε καθ' υποτροπήν,

- εάν διαπράχθηκε ενόπλως ή υπό τριών ή περισσότερων μαζί,

- εάν οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται τουλάχιστον στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και άνω και

- εάν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα.

2. Σε περίπτωση υποτροπής ουδέποτε δύναται να επιβληθεί ποινή ελαφρότερη αυτής που έχει προηγουμένως επιβληθεί.

3. Σε περίπτωση απόπειρας επιβάλλεται η ποινή που επιβάλλεται στην τετελεσμένη λαθρεμπορία, στους δε συνεργούς δύναται να επιβληθεί η ποινή που επιβάλλεται κατά των αυτουργών.

Άρθρο 158

1. Όταν οι στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας αντιστοιχούντες δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις δεν υπερβαίνουν στο σύνολο τα εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ευρώ δεν ασκείται ποινική δίωξη ή η αρξάμενη, εφόσον δεν εξεδόθη οριστική απόφαση καταργείται, εφόσον οι υπόχρεοι, παραιτούμενοι των, κατά το άρθρο 152 του παρόντα Κώδικα, καθοριζόμενων ενδίκων μέσων, καταβάλλουν άμεσα το καταλογιζόμενο σ' αυτούς, κατά τις διατάξεις του άρθρου 150 του παρόντα Κώδικα, πολλαπλό τέλος, το οποίο καθορίζεται στο διπλάσιο των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων. Το υπό της παρούσης παραγράφου καθοριζόμενο όριο των ανηγμένων στο αντικείμενο λαθρεμπορίας δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, δύναται να αυξομειώνεται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής μόνον εάν το καταλογισθέν ποσό είναι ανώτερο του διπλασίου των αναλογουσών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται και επί των περιπτώσεων παρανόμου εισαγωγής σιγαρέττων, καπνού πίπας και πούρων αλλοδαπής προέλευσης.

2. Οι τυχόν επιβεβλημένες κατασχέσεις αίρονται αυτοδικαίως αμέσως μετά την καταβολή των πολλαπλών τελών, εάν συντρέχει η περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται εάν η λαθρεμπορία διεπράχθη από δημόσιους υπαλλήλους ή ασκούντες στο Τελωνείο εκτελωνιστικό ή κομιστικό επάγγελμα ή άλλο συναφές προς την Τελωνειακή Υπηρεσία έργο, ή εάν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ελήφθη στην κατοχή του διαπράξαντος τη λαθρεμπορία δια κλοπής ή άλλου αδικήματος.

4. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης χρηματικών αμοιβών στους συμβάλλοντες στην κατάσχεση λαθρεμπορευμάτων ή στους πληροφοριοδότες καταστολής λαθρεμπορικών πράξεων.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης τα ποσοστά χορήγησης χρηματικών αμοιβών, επί των εισπραχθέντων πολλαπλών τελών, ή του πλειστηριάσματος και μέχρι του ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%), αναλόγως των συνθηκών ανακάλυψης εκάστης συγκεκριμένης λαθρεμπορίας.

Άρθρο 159

1. Η άσκηση ποινικής δίωξης με την κατηγορία της λαθρεμπορίας, της συμμετοχής ή της συνέργιας σε αυτή, σε βάρος δημοσίου υπαλλήλου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, συνεπάγεται την κρίση του από το αρμόδιο όργανο για τη θέση του ή μη σε δηννητική αργία κατόπιν ακροάσής του. Η αμετάκλητη παραπομπή δημοσίου υπαλλήλου στη διαδικασία του ακροατηρίου για ίδια ως άνω αδικήματα συνεπάγεται τη θέση του υπαλλήλου σε υποχρεωτική αργία και λαμβάνει, μέχρι έκδοσης αμετάκλητης απόφασης των Ποινικών Δικαστηρίων, το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Σε περίπτωση που θα καταδικαστεί αμετάκλητα τουλάχιστον με ποινή φυλάκισης τριών (3) μηνών, εκπίπτει αυτοδικαίως της υπαλληλικής θέσης. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για λαθρεμπορία, συνεπάγεται αυτοδικαίως, τις συνέπειες των άρθρων 61 και 63 του Ποινικού Κώδικα. Ο δημόσιος υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως στην Υπηρεσία αν αθωωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση και λαμβάνει τις αποδοχές που στερήθηκε κατά το χρόνο της εκτός

Υπηρεσίας παραμονής του. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν εφεξής και για τις εκκρεμείς υποθέσεις. Το αρμόδιο Συμβούλιο συνέρχεται εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση του παρόντα Κώδικα για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στις εκκρεμείς υποθέσεις, διατηρουμένου του δικαιώματος του Προϊσταμένου της Αρχής να ενεργήσει σύμφωνα με το εδάφιο α της παραγράφου 2 του άρθρου 104 του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Πλοίαρχοι, μηχανικοί, και καθένας που ανήκει στο πλήρωμα γενικά εμπορικού πλοίου ή αεροσκάφους, οι υπάλληλοι της υπηρεσίας των πρακτορείων των πλοίων και των αεροπορικών και των δι' αυτοκινήτων συγκοινωνιών και οι σιδηροδρομικοί υπάλληλοι παντός βαθμού καθώς και οδηγοί αυτοκινήτων, εφόσον υποπέσουν στο αδίκημα της λαθρεμπορίας στερούνται πρόσκαιρα συνεπεία της καταδίκης τους του διπλώματός τους ή της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους ή εκπίπτουν της θέσης την οποία κατέχουν, κατά την κρίση του Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 160

1. Σε κάθε περίπτωση λαθρεμπορίας τα εμπορεύματα, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο αυτής, δημεύονται.

2. Επίσης δημεύονται τα ζώα, οι άμαξες, τα οχήματα, τα πλοία ανεξαρτήτως χωρητικότητας, τα εφοδιαστικά πλοία που προβαίνουν σε εικονικούς εφοδιασμούς και κάθε άλλο μεταφορικό μέσο, που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά του αποτελούντος το αντικείμενο της λαθρεμπορίας εμπορεύματος. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, ήθελε καταστεί αδύνατη η δήμευση των κατά το παρόν άρθρο αντικειμένων λαθρεμπορίας, επιβάλλεται στον ένοχο ποινή χρηματική ίση με την αξία CIF αυτών, επιπροσθέτως πάσης άλλης ποινής επιβαλλομένης κατά τον παρόντα Κώδικα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ρυθμίζεται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης της χρηματικής ποινής που έχει επιδικασθεί.

3. Η δήμευση σύμφωνα με το άρθρο αυτό επέρχεται ανεξάρτητα της συμμετοχής στο αδίκημα του έχοντος οποιοδήποτε δικαίωμα επί του πράγματος εκτός από της περιπτώσεως που ο ίδιος αποδείξει έλλειψη συμμετοχής ή γνώσης της τελεσθείσας αξιόποινης πράξης.

4. Εξαίρεται η περίπτωση κατά την οποία ο ένοχος της λαθρεμπορίας έλαβε στην κατοχή του με αδίκημα τα σε δήμευση, κατά το παρόν άρθρο, υποκείμενα, οπότε αποδίδονται μεν αυτά στον κύριο, αντί δε της δήμευσης επιβάλλεται στον ένοχο ποινή χρηματική ίση με την αξία CIF του αντικειμένου της λαθρεμπορίας, επιπροσθέτως πάσης άλλης ποινής που επιβάλλεται κατά τον παρόντα Κώδικα.

Εξαίρονται επίσης από τη δήμευση αυτοκίνητα, των οποίων ο ιδιοκτήτης δεν διώκεται ποινικά ή απαλλάχθηκε αμετάκλητα και απέκτησε το αυτοκίνητο καλόπιστα και εν όψει του είδους, του τρόπου και των λοιπών περιστάσεων της συναλλαγής δεν μπορούσε να προβλέψει ότι ήταν μέσο ή αντικείμενο λαθρεμπορίας ή συναφούς με αυτή πράξης.

5. Τα δημευόμενα, σύμφωνα με το παρόν άρθρο μετά την τελεσιδικία της περί δήμευσης απόφασης του Ποινικού Δικαστηρίου που δίκασε τη λαθρεμπορία περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου και διατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα και της συναφούς νομοθεσίας.

6. Το πλειστηρίασμα των, κατά το παρόν άρθρο, δημευόμενων και εκποιουμένων εισάγεται ως Δημόσιο Έσοδο, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί απόδοσης Ιδίων Πόρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ομοίως εισάγεται ως Δημόσιο Έσοδο, σε περίπτωση δήμευσης και μη απόδοσης των αντικειμένων τούτων στην Τελωνειακή Υπηρεσία η, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 167 του παρόντα Κώδικα, παρασχεθείσα χρηματική εγγύηση για την απόδοση αυτών.

Άρθρο 161

Το Ποινικό Δικαστήριο που εκδικάζει την κατηγορία για λαθρεμπορία δύναται, με την καταδικαστική απόφασή του, να κηρύξει αλληλέγγυα συνυπεύθυνο αστικά μετά του καταδικασθέντος για πληρωμή της καταγνωσθείσας χρηματικής ποινής και των δικαστικών εξόδων, με αίτηση δε του ως πολιτικώς ενάγοντα παριστάμενου Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της επιδικασθείσας σε αυτό απαίτησης, τον κύριο ή τον παραλήπτη των εμπορευμάτων, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας, και όταν ακόμα αυτός δεν έχει ποινική ευθύνη για τη λαθρεμπορία, όταν ο καταδικασθείς ενήργησε επί των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, ως εντολοδόχος, διαχειριστής ή αντιπρόσωπος του κυρίου ή του παραλήπτη, οποιαδήποτε και αν είναι η νομική σχέση με την οποία παρουσιάζεται και αν είναι η εντολή, ήτοι αδιάφορα αν ο εντολοδόχος ενεργεί με το όνομα του εντολέα ή αν παρίσταται ως κύριος του εμπορεύματος ή με οποιαδήποτε άλλη προς αυτά νομική σχέση και αδιάφορα αν η ουσιαστική εκπροσώπηση του κυρίου είναι ειδική ή γενική, εκτός αν ήθελε αποδειχθεί ότι οι ανωτέρω δεν ηδύναντο να έχουν γνώση περί της πιθανότητας τέλεσης λαθρεμπορίας.

Άρθρο 162

Εκτός του κατά το προηγούμενο άρθρο κυρίου ή παραλήπτη των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, το Ποινικό Δικαστήριο δύναται να κηρύξει επίσης αλληλέγγυως αστικά συνυπεύθυνους μετά του καταδικασθέντος προς πληρωμή της καταγνωσθείσας χρηματικής ποινής και των δικαστικών εξόδων, με αίτηση του ως πολιτικώς ενάγοντος Δημοσίου και της επιδικασθείσας σ' αυτό απαίτησης, τους ιδιοκτήτες των πλοίων, αυτοκινήτων, αμαξών ή αεροσκαφών, τις εταιρίες μεταφορών δια ξηράς, θάλασσας ή αέρος, ως και τους με οποιαδήποτε ιδιότητα ή ονομασία πράκτορες ή αντιπροσώπους αυτών ή των ιδιοκτητών πλοίων, αυτοκινήτων, αμαξών ή αεροσκαφών, ακόμη δε τους διευθυντές ξενοδοχείων και κάθε άλλης κατηγορίας καφενείων ή άλλων καταστημάτων προσώπων στο κοινό, και όταν ακόμη αυτοί δεν επέχουν ποινική ευθύνη για τη λαθρεμπορία, όταν αυτή διαπράχθηκε εντός των ανωτέρω μεταφορικών μέσων ή δι' αυτών ή εντός των άλλων υπό τη διεύθυνση των καταστημάτων ή δια της χρησιμοποίησης αυτών είτε προς εκτέλεση της λαθρεμπορίας, είτε προς διευκόλυνση αυτής με οποιονδήποτε τρόπο, είτε προς απόκρυψη των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, με εξαίρεση την περίπτωση, κατά την οποία ήθελε αποδειχθεί ότι οι ανωτέρω δεν ηδύναντο να έχουν γνώση περί της πιθανότητας τέλεσης της λαθρεμπορίας.

Άρθρο 163

Οι καταβάλλοντες έχουν δικαίωμα ανάληψης των καταβληθέντων από τους καταδικασθέντες, οι δε πράκτορες ή αντιπρόσωποι ναυτιλιακών εταιριών ή ιδιοκτητών πλοίων ή ιδιοκτητών άλλων μεταφορικών μέσων, από τις εταιρίες και ιδιοκτήτες, τους οποίους εκπροσωπούν.

ΤΜΗΜΑ Δ'
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑΣ

Άρθρο 164

1. Το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ως και τα σε δήμευση υποκείμενα κατά το άρθρο 160 του παρόντα Κώδικα, μεταφορικά μέσα κατάσχονται:

α) Όταν η λαθρεμπορία είναι «εν τω πράττεσθαι». Είναι δε «εν τω πράττεσθαι» η λαθρεμπορία, όταν το αντικείμενο αυτής δεν τοποθετήθηκε ακόμη στον τόπο της οριστικής εναπόθεσής του, ήτοι στην οικία, το κατάστημα, την αποθήκη ή σε οποιονδήποτε άλλο τόπο προορισμένο από τον δράστη ή τον συμμετοχο στην πράξη, για οριστική εναπόθεση του λαθρεμπορεύματος.

β) Αρτίως, μετά τη συντέλεση της λαθρεμπορίας. Η περίπτωση

ση αυτή υφίσταται, όταν τοποθετήθηκε μεν το αντικείμενο της πράξης στον τόπο της οριστικής του εναπόθεσης, αλλά ο δημόσιος λειτουργός που ενεργεί την κατάσχεση αντιλήφθηκε αυτό ενώ, μεταφέρονταν, παρακολούθησε αυτό μέχρι τον τόπο της εναπόθεσης, στον οποίο ζήτησε να εισέλθει όταν έφθασε. Είναι αδιάφορο το χρονικό διάστημα μέχρι της στιγμής της εισόδου, εφόσον το διάστημα τούτο παρατάθηκε ένεκα εμποδίων που παρεμβλήθηκαν στην είσοδο του υπαλλήλου.

γ) Όταν ο δράστης συλλαμβάνεται πλησίον του τόπου της τέλεσης της λαθρεμπορίας να κατέχει οποιαδήποτε πειστήρια ή ανευρίσκεται το αντικείμενο ή το μέσο της λαθρεμπορίας, κατόπιν άμεσης καταγγελίας, μετά από καταδίωξη, μέχρι της 7ης εοπερινής της επόμενης ημέρας.

δ) Όταν έχουν τεθεί σε ανάλωση, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων ή έχουν διαφύγει της τελωνειακής επιτήρησης που απαιτεί το καθεστώς, υπό το οποίο τελούν.

2. Επιτρέπεται η δέσμευση ειδών των οποίων αμφισβητείται η, σύμφωνα με τις Τελωνειακές Διατάξεις και τη συναφή με αυτές νομοθεσία, κατοχή για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η προς άρση της αμφισβήτησης έρευνα των αρμόδιων Τελωνειακών Αρχών.

Άρθρο 165

1. Καθήκον και αρμοδιότητα σε ολόκληρο το τελωνειακό έδαφος για επιχείρηση κατάσχεσης του αντικειμένου ή του μεταφορικού μέσου ή του προς απόκρυψη ή συγκαλύψη της λαθρεμπορίας χρησιμοποιηθέντος είδους έχουν οι τελωνειακοί υπάλληλοι, και κατά λόγω αρμοδιότητας κάθε Ανακριτικός και Ειδικός ή Γενικός Προανακριτικός Υπάλληλος.

2. Από των των πιο πάνω οργάνων, η κατάσχεση του λαθρεμπορεύματος δύναται να επιχειρείται και από κάθε δημόσιο υπάλληλο.

3. Ειδικά στους τελωνειακούς περιβόλους, τις αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης, αποταμίευσης, φορολογικές αποθήκες και στους λοιπούς υποκείμενους τελωνειακά αναγνωρισμένους χώρους, αποκλειστικά αρμόδια για τους ελέγχους και τις κατασχέσεις των διακινούμενων μέσω των χώρων αυτών είναι μόνο η Τελωνειακή Υπηρεσία συνεπικουρούμενη, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκληση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τελωνείου και από τους κατά περίπτωση λοιπούς προανακριτικούς υπαλλήλους.

4. Η κατάσχεση επιβάλλεται με την παρουσία δύο ενηλίκων μαρτύρων, πολιτών Ελλήνων, ελλείψει δε αυτών προσλαμβάνονται άλλοι έστω και αν στερούνται τα προσόντα αυτά. Ελλείψει και αυτών η κατάσχεση γίνεται χωρίς την παρουσία μαρτύρων.

5. Αν το λαθρεμπόρευμα ή μεταφορικό μέσο το οποίο πρόκειται να κατασχεθεί βρεθεί κλεισμένο σε οικία, αποθήκη ή άλλο κλειστό χώρο, ο κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπάλληλος ή φύλακας προσκαλεί τους ευρισκόμενους εντός να ανοίξουν, εάν δε αυτοί δεν συμμορφωθούν, τότε ανοίγει την πόρτα και εισέρχεται με παρουσία Δικαστικού Λειτουργού, ή αν δεν είναι αυτοί παρόντες με άλλο δημόσιο υπάλληλο, ή εν ελλείψει και αυτού, με δύο μάρτυρες και επιβάλλει την κατάσχεση.

Άρθρο 166

1. Για την κατάσχεση συντάσσεται Έκθεση, στην οποία βεβαιώνεται με λεπτομέρεια, η ύπαρξη των κατά το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα όρων, με τους οποίους επιτρέπεται η κατάσχεση, και περιγράφεται με κάθε ακρίβεια το αντικείμενο, επί του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση, γίνεται δε αναφορά και της σύλληψης, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο, αν διενεργηθεί αυτή. Η Έκθεση αυτή υπογράφεται από τον συντάξαντα αυτή δημόσιο υπάλληλο ή φύλακα, τους παρευρεθέντες ενδιαφερομένους και τους μάρτυρες.

2. Εάν δεν θέλουν ή δεν δύναται να υπογράψουν οι ενδιαφερόμενοι ή οι μάρτυρες, ή αν δεν υπάρχουν μάρτυρες γίνεται αναφορά στην Έκθεση. Ουσιώδη στοιχεία της Έκθεσης, των οποίων η έλλειψη συνεπάγεται ακυρότητα αυτής, είναι μόνο η

παράλειψη της αναγραφής σε αυτή των κατά το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα όρων, με τους οποίους επιτρέπεται η κατά-σχεση.

3. Αν συντρέχει κάποια περίπτωση από εκείνες του άρθρου 164 παράγραφος 1 περιπτώσεις (α), (β) και (γ) του παρόντα Κώδικα, συλλαμβάνεται ο δράστης από τα καθ' ύλην αρμόδια διωκτικά όργανα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 165 και προ-σάγεται αμέσως στον αρμόδιο Εισαγγελέα, ο οποίος ενεργεί παραπέρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που αφορούν στην άμεση εκδίκαση των εγκλημά-των «επ' αυτοφώρῳ».

Άρθρο 167

1. Τα κατασχεθέντα αντικείμενα της λαθρεμπορίας ως και τα μεταφορικά μέσα προσάγονται αμέσως από το δημόσιο υπάλληλο, που ενήργησε την κατάσχεση στην Τελωνειακή Αρχή της Περιφέρειας, στην οποία διαπράχθηκε η λαθρεμπορία και αν ακόμη προέρχονται από κλοπή ή τα κατέχουν οι δράστες παρά-νομα. Αν είναι αδύνατη ή δυσχερής η μεταφορά των κατασχε-θέντων, τότε σφραγίζονται αυτά από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ή ορίζεται φύλακας ή λαμβάνεται οποιοδήποτε άλλο μέτρο για τη διαφύλαξη αυτών.

2. Η Έκθεση Κατάσχεσης μετά τη διενεργηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 169, προανάκριση, αποστέλλεται αμέσως στον αρμόδιο Εισαγγελέα, αντίγραφο δε αυτής και του σχετικού πορίσματος της προανάκρισης αποστέλλονται μαζί με τα κατα-σχεθέντα στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Η Έκθεση Κατάσχεσης κοινοποιείται στον καθ' ου ή σε οποιον-δήποτε έχει έννομο συμφέρον αμέσως μόλις αυτή περιέλθει στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Το Συμβούλιο των Πλημμελειοδικών δύναται, μετά από αίτηση του κυρίου των κατασχεθέντων, η οποία υποβάλλεται, εντός 48 ωρών από της λήψης από τον Εισαγγελέα της Έκθεσης Κατάσχεσης, να άρει την κατάσχεση, εάν αυτή ενεργήθηκε άκυρα ή παράνομα ή εάν δεν υπάρχουν τα στοιχεία της λαθρεμπορίας σύμφωνα με το άρθρο 155 του παρόντα Κώδικα. Δύναται δε εν πάση περιπτώσει, μετά από αίτηση του κυρίου των κατασχεθέντων, υποβαλλομένη εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, να διατάξει, την απόδοση σε αυτόν, με εγγύηση χρηματική, η οποία κατατίθεται νόμιμα και είναι ίση με την στο εσωτερικό αξία αυτών. Η εγγύηση αυτή επέχει θέση τιμήματος πώλησης των κατασχεθέντων και υπό-κειται στη σύμφωνη με το άρθρο 160 δήμευση. Κατά του βου-λεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών επιτρέπεται μόνον ανακοπή ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών σύμφωνα με τις δια-τάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εντός 48 ωρών από την έκδοση του βουλεύματος, μη απαιτούμενης της επίδοσης αυτού.

3. Όταν η περί λαθρεμπορίας κατηγορία εισαχθεί στο Πλημ-μελειοδικείο, με τη διαδικασία της άμεσης εκδίκασης - αυτό-φωρο, το δικαστήριο αποφαινεται για τη δήμευση ή την απόδο-ση των αναφερόμενων στο άρθρο 160 κατασχεμένων ειδών, εάν δε αναβάλλει τη συζήτηση, δύναται να διατάξει τα οριζόμε-να στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 168

Κάθε πολίτης οφείλει, εάν προσκληθεί από δημόσιο υπάλλη-λο που πρόκειται να ενεργήσει ή ενεργεί ή ενήργησε την κατά-σχεση λαθρεμπορεύματος ή τη σύλληψη δράστη λαθρεμπο-ρίας, να παράσχει κάθε συνδρομή και ενίσχυση που θα του ζητηθεί ανάλογα με τις δυνάμεις του προσκαλούμενου.

Άρθρο 169

1. Οι αναφερόμενοι, στο άρθρο 165 παράγραφοι 1 και 2, αμέ-σως μετά την κατάσχεση ή τη σύλληψη του δράστη, προβαί-νουν στις ανακριτικές πράξεις, προκειμένου να βεβαιώσουν τη λαθρεμπορία, σύμφωνα με τις διατάξεις της Ποινικής Δικονο-μίας, αποστέλλουν δε άμεσα την ενεργηθείσα προανάκριση στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

2. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής αφού παραλάβει, σύμφωνα με το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα, τα κατασχεθέντα, συντάσσει σχετική Έκθεση, την οποία στέλνει άμεσα στον Εισαγγελέα και μεριμνά για τη μεταφορά ή φύλαξη αυτών και ενεργεί παραπέρα, σύμφωνα με τα άρθρα 170 και 171 του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 170

1. Όταν η Τελωνειακή Αρχή παραλάβει τα εμπορεύματα ή μεταφορικά μέσα, που κατασχέθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμε-να στα άρθρα 164 και επόμενα του παρόντα Κώδικα, δημοσιεύ-ει με τοιχοκόλληση στο Τελωνειακό Κατάστημα, πρόσκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο ώστε να εμφανισθεί εντός πέντε (5) ημερών και προκαταβάλει τις αναγκαίες δαπάνες για τη φύλα-ξη αυτών, μέχρι τελεσιδικίας της απόφασης, η οποία θα απο-φανθεί για τη δήμευση αυτών. Το ποσό των δαπανών ορίζει ο Προϊστάμενος του Τελωνείου με πρωτόκολλο, με το οποίο δύναται να ορισθεί και η κατά χρονικά διαστήματα προκαταβο-λή.

2. Αν κανείς δεν προκαταβάλει τις δαπάνες αυτές κατά το χρόνο που ορίζεται στο πρωτόκολλο, η Τελωνειακή Αρχή προ-βαίνει στην εκποίηση, με δημοπρασία, των κατασχεθέντων. Η δημοπρασία προκηρύσσεται με διακήρυξη της Τελωνειακής Αρχής, η οποία δημοσιεύεται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 45 του παρόντα Κώδικα. Η δημοπρασία ενεργείται στο κατάστημα της Τελωνειακής Αρχής με παρουσία του Προϊστα-μένου αυτής ή του νόμιμου αναπληρωτή του, την ημέρα και ώρα που ορίστηκε με τη διακήρυξη και τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες μετά την τελευταία τοιχοκόλληση. Το αποτέλεσμα της δημο-πρασίας εγκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του παρόντα Κώδικα.

3. Η Τελωνειακή Αρχή δύναται, αν δεν υπάρξει αγοραστικό ενδιαφέρον ή ελλείψει τελωνειακών αποθηκευτικών χώρων, να αποστείλει με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών τα κατασχε-θέντα για πώληση σε άλλη Τελωνειακή Αρχή. Η πώληση ενεργεί-ται με τις ίδιες διατυπώσεις από την Τελωνειακή Αρχή, στην οποία απεστάλησαν.

Άρθρο 171

1. Αν τα κατασχεθέντα υπόκεινται σε φθορά ή ελάττωση αξίας για οποιονδήποτε λόγο ή η φύλαξη αυτών είναι δυσχερής και βεβαιούται αυτό με πρωτόκολλο της Τελωνειακής Αρχής, τότε δύναται αυτή να τα εκποιήσει με μονοήμερη δημοπρασία και αν ακόμη προσφέρεται σε καταβολή των εξόδων της φύλα-ξης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενος. Η δημοπρασία ενεργείται με παρουσία του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής ή του νόμιμου αναπληρωτή του.

2. Το πλειστηρίασμα κατατίθεται στο Τελωνείο επί παρακα-ταθήκη.

3. Τα κατασχεθέντα αντικείμενα, τα οποία για οποιονδήποτε λόγο δεν εκποιήθηκαν, σύμφωνα με τις προη-γούμενες παρα-γράφους του άρθρου αυτού και δεν διατάχθηκε η απόδοση με απόφαση του Ποινικού Δικαστηρίου, που δίκασε τη λαθρεμπο-ρία, θεωρούνται μετά τρίμηνο από της τελεσιδικίας της απόφα-σης του Ποινικού Δικαστηρίου ως εγκαταλελειμμένα και περιέρ-χονται στην κυριότητα του Δημοσίου, εφαρμόζονται δε και γι' αυτά οι διατάξεις της παραγράφου 4 εδαφίου β καθώς και των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 48 του παρόντα Κώδικα για την εκποίησή τους.

4. Βιομηχανοποιημένα καπνά, που κατάσχονται ή δημεύονται, ως αντικείμενο λαθρεμπορίας παρερχομένων απράκτων των προθεσμιών που ορίζονται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 167 του παρόντα Κώδικα εκποιούνται σε τρεις (3) διαδοχικές δημοπρασίες, που απέχουν η μια από την άλλη δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, αποκλειστικά και μόνο για την πραγ-ματοποίηση εξαγωγής τους. Με απόφαση του Υπουργού Οικο-νομικών καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία διενέργειας της σχετικής δημοπρασίας, η οποία ενεργείται ενώπιον του Προϊ-σταμένου της Τελωνειακής Αρχής. Το πλειστηρίασμα αυτής

μετά την έκπτωση των εξόδων της εισάγεται ως δημόσιο έσοδο. Εφόσον η εκποίηση αποβεί άκαρπη, αυτά καταστρέφονται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής ή το νόμιμο αναπληρωτή του, τον Προϊστάμενο του Δικαστικού Τμήματος και έναν υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα της ίδιας Τελωνειακής Αρχής. Για την καταστροφή αυτών συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο.

Επίσης εκποιούνται ή καταστρέφονται κατά τα ανωτέρω τα παραπάνω προϊόντα σε περίπτωση δήμευσής τους από το Δικαστήριο.

Κανένα δικαίωμα αποζημίωσης δεν δύναται να γεννηθεί κατά του Δημοσίου για οποιονδήποτε λόγο από νόμιμη κατάσχεση, εκποίηση ή καταστροφή των κατασχεθέντων λόγω λαθρεμπορίας.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις στα Τελωνεία, ή στις Δικαστικές Αρχές, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος Κώδικα.

5. Κανένα δικαίωμα αποζημίωσης δεν δύναται να γεννηθεί κατά του Δημοσίου για οποιονδήποτε λόγο από νόμιμη κατάσχεση, εκποίηση ή καταστροφή των κατασχεθέντων λόγω λαθρεμπορίας.

Άρθρο 172

1. Αρμόδιο δικαστήριο για εκδίκαση του αδικήματος της λαθρεμπορίας κατά τα άρθρα 155, 156, 157, 159, 160 και επόμενα του παρόντος Κώδικα είναι εκείνο, στην περιφέρεια του οποίου τελέσθηκε το αδίκημα.

2. Εάν ο κατηγορούμενος δεν συνελήφθη επ' αυτοφώρω ή εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν κατέστη εφικτή η άμεση εισαγωγή στο ακροατήριο της υπόθεσης κατά το άρθρο 166 του παρόντος Κώδικα ή εάν παρίσταται ανάγκη ανάκρισης για επιβεβαίωση της συμμετοχής και άλλων συνυπαίτιων ή της εκτέλεσης συναφών αδικημάτων, ο Εισαγγελέας απευθύνεται στον Ανακριτή, ο οποίος υποχρεούται να περατώσει την Ανάκριση, κατά προτεραιότητα από της περιέλευσης σε αυτόν της σχετικής δικογραφίας.

3. Μετά το πέρας της ανάκρισης δύναται ο Εισαγγελέας, με τη σύμφωνη γνώμη του Ανακριτή, να παραπέμψει τον κατηγορούμενο, με απευθείας κλήση, στο ακροατήριο. Κατά της κλήσης αυτής επιτρέπεται στον κατηγορούμενο να προσφύγει ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο Εισαγγελέας Εφετών, όταν πάρει την προσφυγή, δύναται να διατάξει είτε τη συμπλήρωση της ανάκρισης, οπότε αυτή πρέπει να περατωθεί εντός της προθεσμίας που προβλέπει η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου, είτε την υποβολή της υπόθεσης στο Συμβούλιο, οπότε τούτο πρέπει να αποφανθεί για την παραπομπή ή μη του κατηγορουμένου στο ακροατήριο εντός δέκα (10) ημερών από της περιέλευσης σε αυτό της δικογραφίας μετά της προσαρτημένης Εισαγγελικής Πρότασης.

4. Εάν το Συμβούλιο αποφανθεί ότι δεν υπάρχει λόγος για κατηγορία, το Βούλευμα εισάγεται εντός δέκα (10) ημερών από της έκδοσής του από τον Εισαγγελέα Εφετών, για επικύρωση ή μεταρρύθμιση στο Συμβούλιο Εφετών, το οποίο οφείλει να αποφανθεί εντός δέκα (10) ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο πρέπει να γίνει εντός δεκαπέντε (15) ημερών, το αργότερο, από της παρέλευσης των προθεσμιών για άσκηση έφεσης ή αναίρεσης. Το Δικαστήριο, σε κάθε περίπτωση, δύναται να αναβάλει τη συζήτηση της υπόθεσης, για περισσότερες αποδείξεις, σε ρητή δικάσιμη μη απέχουσα περισσότερο των δεκαπέντε (15) ημερών, από της αρχικά ορισθείσας ημέρας συζήτησης.

5. Οι διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται κατά τα λοιπά εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση δύναται να προβάλει τις απαιτήσεις του για αποζημίωση, παριστάμενο ως πολιτικός ενάγων, και το πρώτο επί ακροατηρίου δια των νομίμων αντιπροσώπων του ή δια του Εισαγγελέα που του ανατέθηκε με ειδική εντολή του Υπουργού των Οικονομικών. Η προβολή αυτή

των απαιτήσεων του Δημοσίου δεν επιτρέπεται το πρώτον στο Εφετείο. Οι απαιτήσεις του Δημοσίου για αποζημίωση δεν δύναται να περιλαμβάνουν τις οφειλόμενες σ' αυτό δασμοφορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις.

6. Εάν συρρέουν και άλλα αδικήματα σε βαθμό κακουργήματος, δεν εφαρμόζονται οι περί συνάφειας ορισμοί της Ποινικής Δικονομίας, αλλά το πλημμέλημα της λαθρεμπορίας χωρίζεται και εισάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 173

1. Σε κάθε περίπτωση συζήτησης στο ακροατήριο, καλούνται από τον Εισαγγελέα, εκτός των κατηγορουμένων, κατά τις ίδιες διατυπώσεις και προθεσμίες, οι ενδεικνυόμενοι από την προανάκριση ως αλληλέγγυοι με αυτούς αστικά συνυπεύθυνοι κατά τα άρθρα 161 και 162 του παρόντος Κώδικα, οι οποίοι έχουν όλα τα δικαιώματα, τα οποία παρέχονται στον κατηγορούμενο, από την Ποινική Δικονομία, όταν τους επιδοθεί η κλήση για να εμφανισθούν στο ακροατήριο.

2. Ο αστικά υπεύθυνος που συμμετέχει στη συζήτηση δύναται να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα που ανήκουν στον κατηγορούμενο, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση, αλλά μόνο ως προς το μέρος το οποίο αναγνωρίζει την αστική αυτού ευθύνη. Όταν ασκηθεί κάποιο ένδικο μέσο από τον κατηγορούμενο, το δικαστήριο το οποίο κρίνει τούτο επιλαμβάνεται και του κεφαλαίου της απόφασης, του σχετικού με την ευθύνη των αστικά συνυπεύθυνων, έστω και αν δεν στρέφεται κατά αυτού το ένδικο μέσο που ασκήθηκε από τον κατηγορούμενο και όταν ακόμη δεν εμφανίστηκε ο αστικά υπεύθυνος.

3. Ο αστικά υπεύθυνος και αν δεν κλητευθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου τούτου, δικαιούται πάντοτε να παρέμβει εκουσίως, στην ποινική δίκη και στο Εφετείο το πρώτο, αλλά μέχρι της έναρξης της αποδεικτικής διαδικασίας. Ο κλητευθείς ή εκείνος ο οποίος κάνει με τη θέλησή του παρέμβαση δύναται να αποβληθεί από την ποινική διαδικασία με αίτησή του ή αυτεπάγγελτα εφόσον, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, δεν φέρει την ιδιότητα του αστικά συνυπεύθυνου σύμφωνα με τα άρθρα 161 και 162 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 174

Οποιοσδήποτε Οικονομικός Υπάλληλος (Οικονομικός Επιθεωρητής, Υπάλληλος Τελωνείου, Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών, Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος), όταν ενεργεί ανακριτικές πράξεις για λαθρεμπορία ή συμμετέχει σε αυτές, δεν αποκλείεται να εξεταστεί ως μάρτυρας, κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο.

Άρθρο 175

Όταν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ή το μεταφορικό μέσο αυτής κατάσχεται χωρίς να ανακαλυφθεί ο δράστης, ούτε και από την ανάκριση, ο Εισαγγελέας εισάγει την υπόθεση στο Πλημμελειοδικείο, το οποίο αποφασίζει για τη δήμευση των κατασχεθέντων.

Άρθρο 176

1. Καθένας που αξιώνει δικαίωμα επί των κατασχεθέντων αντικειμένων ή μεταφορικών μέσων λαθρεμπορίας, είτε ανακαλύφθηκε είτε όχι ο δράστης αυτής, αν θέλει να αμφισβητήσει τη δήμευση αυτών δύναται να υποβάλει τις αξιώσεις του με αίτησή του στον Εισαγγελέα. Η αίτηση εισάγεται στο αρμόδιο Δικαστήριο και συζητείται με την κύρια συζήτηση με την οποία καλείται και ο αιτών αυτού. Το Δικαστήριο αποφαινεται επί της αίτησης και, αν δεν αποφανθεί υπέρ της δήμευσης, διατάσσει την απόδοση των κατασχεθέντων ή του πλειστηριάσματος στο δικαιούχο, αφαιρουμένων των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.

2. Την απόδοση στο δικαιούχο διατάσσει το Δικαστήριο αυτεπάγγελτα, όταν κρίνει ότι δεν υπάρχει περίπτωση δήμευσης.

3. Η απόδοση κατά τα ανωτέρω των κατασχεθέντων στο δικαιούχο από την Τελωνειακή Αρχή ενεργείται μετά την καταβολή ή μη, αναλόγως του αιτούμενου προορισμού των δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων. Αν η αποφαινόμενη για τη δήμευση απόφαση του Δικαστηρίου είναι εκείνη, η οποία καταδικάζει το δράστη, καθίσταται τελεσίδικος, όταν παρέλθουν οι νόμιμες προθεσμίες των ενδίκων μέσων ως προς τον καταδικασθέντα. Ο τρίτος, ο οποίος έχει αξιώσεις επί των δημευομένων αντικειμένων με βάση την απόφαση, δεν δύναται να προσβάλει με ένδικα μέσα την απόφαση, δύναται όμως να παρέμβει και υποβάλει τις αξιώσεις του σε κάθε συζήτηση της υπόθεσης, συνεπεία των ενδίκων μέσων του καταδικασθέντος.

4. Αν η αποφαινόμενη για τη δήμευση απόφαση του Δικαστηρίου δεν περιέχει διάταξη που να καταδικάζει τον δράστη της λαθρεμπορίας, δύναται να ανακοπεί από καθένα που έχει αξιώσεις επί των δημευομένων αντικειμένων, μη κληθέντος δε να παραστεί κατά τη συζήτηση επί της οποίας εξεδόθη, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από της επομένης της ημέρας της έκδοσής της. Επί της ανακοπής αποφαίνεται το Πλημμελειοδικείο, η δε απόφαση αυτού είναι τελεσίδικη και δεν επιτρέπεται κατ' αυτής ένδικο μέσο.

Άρθρο 177

1. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κατάσχονται χερσαία, πλωτά ή εναέρια μεταφορικά μέσα, ως αντικείμενα λαθρεμπορίας ή ως μεταφορικά μέσα αντικειμένων λαθρεμπορίας, το Υπηρεσιακό Όργανο, το οποίο επέβαλε την κατάσχεση, ή η Υπηρεσία, που υπηρετεί αυτό, τα παραδίδει μαζί με αντίγραφο της Έκθεσης Κατάσχεσης στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, συντασσομένης Έκθεσης Παράδοσης και Παραλαβής.

Το ίδιο ως άνω όργανο ή η Υπηρεσία επισυνάπτει τα πρωτότυπα της Έκθεσης Κατάσχεσης και της Έκθεσης Παράδοσης και Παραλαβής στα υποβαλλόμενα στον αρμόδιο Εισαγγελέα στοιχεία της προανάκρισης και κοινοποιεί υποχρεωτικά προς την Τελωνειακή Αρχή και τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) αντίγραφο του διαβιβαστικού εγγράφου της προανάκρισης.

2. Η Τελωνειακή Αρχή, στην οποία παραδόθηκαν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 αντικείμενα ή μεταφορικά μέσα αντικειμένων λαθρεμπορίας, συντάσσει την κατά περίπτωση Έκθεση Επαλήθευσης, με την οποία προσδιορίζει τους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις που αναλογούν στην εισαγωγή τους και αποστέλλει στον αρμόδιο Εισαγγελέα ένα αντίγραφο αυτής της Έκθεσης.

3. Εντός δέκα (10) ημερών από της αποστολής της Έκθεσης της προηγούμενης παραγράφου στον αρμόδιο Εισαγγελέα η Τελωνειακή Αρχή υποχρεούται να παραδώσει τα κατασχεθέντα με δαπάνες και με μέσα του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού, μαζί με αντίγραφα της Έκθεσης Κατάσχεσής τους, της Έκθεσης Παράδοσης και Παραλαβής τους και της Έκθεσης Επαλήθευσης, στην πλησιέστερη Υπηρεσία του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού προς φύλαξη, συντασσομένου σχετικού Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής, του οποίου αντίγραφο αποστέλλεται από την Τελωνειακή Αρχή στον αρμόδιο Εισαγγελέα και εφόσον είναι δυνατό κοινοποιείται στον καθ' ου η κατάσχεση.

4. Ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού αμέσως, μόλις παραλάβει τα αντικείμενα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, συντάσσει, με τη σύμπραξη τελωνειακού υπαλλήλου, Έκθεση Κοστολόγησης για την αξία που έχουν στο εσωτερικό, στην οποία αναφέρονται με κάθε λεπτομέρεια τα στοιχεία της ταυτότητάς τους και η κατάσταση στην οποία βρίσκονται και στέλνει αντίγραφο αυτής της Έκθεσης στην Τελωνειακή Αρχή και στον Εισαγγελέα.

5. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, αν κατά την κρίση του συντρέχει η αναφερόμενη στην παράγραφο 4 του άρθρου 160 του παρόντα Κώδικα περίπτωση μη δήμευσης των κατασχεμένων, μπορεί, μετά από αίτηση του ιδιοκτήτη, να διατάξει, με αμετάκλητη απόφασή του, την άρση της κατάσχεσης και την απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη. Η δικαιοδοσία αυτή του Συμβου-

λίου ασκείται μόνο αν, η μεν υπόθεση δεν έχει ακόμη εισαχθεί στο ακροατήριο του αρμόδιου Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, το δε αντικείμενο ή μεταφορικό μέσο λαθρεμπορίου δεν εκποιήθηκε ούτε διατέθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 αυτού του άρθρου.

Το Δικαστήριο, χωρίς να δεσμεύεται από το Βούλευμα, αποφασίζει με οριστική απόφασή του, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 3 και στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 160 του παρόντα Κώδικα.

Σε κάθε περίπτωση η εκτέλεση του Βουλεύματος ή της απόφασης προϋποθέτει την καταβολή των μη καταβληθέντων εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων.

6. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών μπορεί επίσης, μετά από αίτηση του ιδιοκτήτη, να διατάξει, με αμετάκλητη απόφασή του, την άρση της κατάσχεσης και την απόδοση των κατασχεμένων στον ιδιοκτήτη, εφόσον αυτά δεν έχουν εκποιηθεί ή διατεθεί και υπό τον όρο της κατάθεσης χρηματικής εγγύησης ισόποσης με την αξία, που έχουν στο εσωτερικό, προκειμένου η εγγύηση αυτή να επέχει θέση αξίας του κατασχεμένου και υπόκειται στη δήμευση, που προβλέπεται από το άρθρο 160 του παρόντα Κώδικα.

7. Κάθε Βούλευμα ή απόφαση σχετικά με άρση της κατάσχεσης και απόδοσης των μεταφορικών μέσων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στον ιδιοκτήτη καθώς και κάθε απόφαση για δήμευσή τους κοινοποιείται αμελλητί από τον Εισαγγελέα στην Τελωνειακή Αρχή και στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού μαζί με βεβαίωση, που συνοδεύει τα στοιχεία αυτά ή και αυτοτελή από την οποία φαίνεται η ημερομηνία του αμετάκλητου αυτών. Αν μέσα σε τρεις (3) μήνες, από την ημερομηνία που επιβλήθηκε η κατάσχεση, δεν έχει εκδοθεί ή δεν έγινε αμετάκλητο τέτοιο Βούλευμα ή απόφαση, ο Εισαγγελέας είναι υποχρεωμένος να ανακοινώσει αμελλητί το στοιχείο αυτό στις πιο πάνω Υπηρεσίες. Την αυτή κοινοποίηση ή γνωστοποίηση δικαιούται να ενεργήσει και κάθε ενδιαφερόμενος και με τις ίδιες συνέπειες.

Ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού εάν, μετά την παρέλευση (3) τριών μηνών από την ημερομηνία κατάσχεσης, δεν έχει λάβει την πιο πάνω έγγραφη γνωστοποίηση ή ανακοίνωση, προβαίνει στην εκποίηση ή διάθεση των μέσων αυτών.

Όμοια εκποίηση ή διάθεση από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού γίνεται αν περάσουν έξι (6) μήνες, από τότε που έγιναν αμετάκλητα η απόφαση ή το Βούλευμα για άρση της κατάσχεσης των μεταφορικών μέσων ως αντικειμένων λαθρεμπορίας ή των μεταφορικών μέσων λαθρεμπορευμάτων και απόδοσής τους στον ιδιοκτήτη και δεν έχουν παληφθεί από τον ιδιοκτήτη από αποκλειστική αυτού υπαιτιότητα και το οποιοδήποτε αντάλλαγμα τους εισάγεται ως Δημόσιο Έσοδο, αποκλεισμένου του δικαιώματος αποζημίωσης.

Η προαναφερόμενη εκποίηση ή διάθεση γίνεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, για την από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού εκποίηση ή διάθεση ειδών, που ανήκουν στο Δημόσιο και οι οποίες εφαρμόζονται σε αυτές τις περιπτώσεις ανάλογα.

8. Αν, μετά την εκποίηση ή διάθεση των κατασχεμένων, διατάχθηκε αμετάκλητα η απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη, καταβάλλεται σε αυτόν από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού ως αποζημίωση:

α) Εφόσον είχαν οπωσδήποτε και από οποιονδήποτε κατά νόμο υπόχρεο καταβληθεί οι προσήκοντες φόροι, δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις:

α.α. ποσό ίσο με την αναφερόμενη στην Έκθεση Κοστολόγησης αξία, αν τα κατασχεμένα έχουν παραχωρηθεί και

α.β. ποσό ίσο με το τίμημα που επιτεύχθηκε στη δημοπρασία, αν έχουν εκποιηθεί.

β) Αν δεν είχαν καταβληθεί οι αναφερόμενοι στο προηγούμενο εδάφιο φόροι, δασμοί και λοιπές επιβαρύνσεις, ποσό ίσο με την εργοστασιακή αξία των κατασχεθέντων, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Έκθεση Επαλήθευσης της Τελωνειακής Αρχής μειωμένο ανάλογα, λόγω παλαιότητας και τυχόν ελλείψεων ή ζημιών.

Οι πιο πάνω αποζημιώσεις καταβάλλονται έντοκα από την ημερομηνία που ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού έλαβε γνώση της υποχρέωσής του προς απόδοση, μέχρι της ημερομηνίας έκδοσης του σχετικού χρηματικού εντάλματος πληρωμής. Προϋπόθεση της ως άνω καταβολής είναι η προηγούμενη καταβολή των μη καταβληθέντων εισαγωγικών δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων ή η τυχόν δυνάμενη να γίνει συμψηφιστική καταβολή τούτων.

Μετά την κατά τα ως άνω καταβολή της πιο πάνω αποζημίωσης εξαντλείται κάθε ευθύνη του Δημοσίου και του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού.

9. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες για την αναφερόμενη στις παραγράφους 7 και 8 αυτού του άρθρου εκποίηση ή διάθεση και τον τρόπο καταβολής της αποζημίωσης.

Στα αντικείμενα λαθρεμπορίας και μεταφορικά τους μέσα, που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο, εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του παρόντα Κώδικα, όπως εκάστοτε ισχύει.

10. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου τελεί υπό την προϋπόθεση ότι τα αναφερόμενα σε αυτό μεταφορικά μέσα, δεν προορίζονται για τις ανάγκες των Τελωνειακών Αρχών σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του ν. 1567/1985 (ΦΕΚ 171 Α') δι' αποφάσεις της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, υπό τον όρο της μεταγενέστερης δήμευσης.

Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο ουδεμία ευθύνη φέρει για τυχόν γεγονότα ούτε υποχρεούται σε άλλες δαπάνες έξοδα ή αποζημιώσεις έναντι παντός.

11. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 10 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και επί κατάσχεσης μεταφορικών μέσων, που χρησιμοποιούνται ως μεταφορικά μέσα ναρκωτικών ουσιών ή λαθρομεταναστών, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κλεμμένων αυτοκινήτων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται το κόστος φύλαξης των κλεμμένων αυτοκινήτων, οι διαδικασίες παράδοσης αυτών στους ιδιοκτήτες, καθώς και οι διαδικασίες εγκατάλειψής τους υπέρ του Δημοσίου.

12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να οριστεί ότι εξαιρούνται από την παράδοση στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) ένα ή περισσότερα χερσαία, πλωτά ή εναέρια μεταφορικά μέσα, από εκείνα που έχουν κατασχεθεί ως αντικείμενα λαθρεμπορίας ή ως μεταφορικά μέσα λαθρεμπορευμάτων, ναρκωτικών ουσιών και λαθρομεταναστών, καθώς και ότι ανατίθεται η φύλαξη τους σε ορισμένο Τελωνείο. Μετά την περιέλευση της κυριότητας, των μέσων αυτών, στο Δημόσιο λόγω παρόδου των προθεσμιών που αναγράφονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου ο Υπουργός Οικονομικών με απόφασή του τα διαθέτει σε Τελωνειακές Αρχές, που είναι αρμόδιες για τη δίωξη του λαθρεμπορίου και των ναρκωτικών, είτε σε υπηρεσίες του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.). Αν διαπιστωθεί ότι τα μέσα αυτά δεν είναι κατάλληλα για τις ανάγκες των πιο πάνω υπηρεσιών, ο Υπουργός Οικονομικών με όμοια απόφασή του διατάσσει την απόδοσή τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού. Αν μετά τη διάθεση του μέσου που κατασχέθηκε, διατάχθηκε αμετακλήτως με Βούλευμα ή δικαστική απόφαση η απόδοσή του στον ιδιοκτήτη, καταβάλλεται σε αυτόν από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) ως πλήρης αποζημίωση ποσό ίσο με την αξία του μέσου, όπως αυτή ορίζεται στην Έκθεση Κοστολόγησης, στην οποία υπολογίζονται ή όχι, κατά περίπτωση, οι δασμοί, οι φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που έχουν καταβληθεί και που συντάσσεται αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών για φύλαξη των μέσων που κατασχέθηκαν.

Εφόσον ο δικαιούχος δεν αποδέχεται το ποσό της αποζημίωσης, δύναται να προσφύγει, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) της Έκθεσης Κοστολόγησης, στα Διοικητικά Δικαστήρια για τον καθορισμό της αξίας των ως άνω μεταφορικών μέσων.

Η Έκθεση Κοστολόγησης συντάσσεται στην περίπτωση αυτή

από τον Προϊστάμενο του Τελωνείου Κατάσχεσης των μέσων, τον αρμόδιο Οικονομικό Επιθεωρητή και ένα μηχανολόγο - μηχανικό της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Νομαρχίας ή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.). Οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών της παραγράφου αυτής κοινοποιούνται στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού, καθώς και στην αρμόδια για τη σχετική παράβαση Εισαγγελική Αρχή. Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής, οι κοινοποιήσεις που ενεργούνται από την Εισαγγελική Αρχή γίνονται προς το οικείο Τελωνείο φύλαξης αντί προς τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 178

1. Οι οικονομικές διατάξεις του παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις της τέλεξης εγκλημάτων λαθρεμπορίας πριν από την ισχύ αυτού, εφόσον δεν εκδικάστηκαν οριστικά.

2. Απαγορεύεται η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού ή αναγκαστικού μέτρου σε εκτέλεση απόφασης ή διάταξης πολιτικού Δικαστηρίου και από οποιαδήποτε αιτία, για εμπορεύματα που εναποτίθενται ή αποθηκεύονται στις αποθήκες ή χώρους προσωρινής εναπόθεσης ή αποταμίευσης που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 179

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ρυθμίζονται τα σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της λειτουργίας των Τελωνειακών Αρχών και τα καθήκοντα των Τελωνειακών Υπαλλήλων.

Άρθρο 180

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, επιτρέπεται να προσαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντα με τις πράξεις των αρμόδιων Οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που έχουν υποχρεωτική εφαρμογή και οι οποίες αναφέρονται σε θέματα που ρυθμίζονται με διαφορετικό τρόπο από τον παρόντα Κώδικα.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την προσαρμογή των τελωνειακών διαδικασιών προς τις αντίστοιχες διαδικασίες, όπως καθορίζονται με πράξεις των Κοινοτικών Οργάνων.

3. Οι υπουργικές αποφάσεις, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 181

1. Τα προεδρικά διατάγματα και οι Αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών (Α.Υ.Ο.), Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (Κ.Υ.Α.) που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων άρθρων του ν. 1165/ 1918 «περί Τελωνειακού Κώδικα», εφόσον οι εξουσιοδοτικές διατάξεις συμπεριλαμβάνονται και στον παρόντα Τελωνειακό Κώδικα, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι αντικατάστασής τους.

2. Οι διοικητικές και κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 1165/ 1918, του ν. 2127/1993 και του ν. 2682/1999 αναλόγως προσαρμοζόμενων, εξακολουθούν να ισχύουν και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 182

Τιμές, ποσά, πρόστιμα, συντελεστές που αποδίδονται στον

παρόντα Κώδικα σε ευρώ ισχύουν από 1.1.2002.

Άρθρο 183

1. Με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Γενικού Χημείου του Κράτους σε θέματα:

- α) ελέγχου της καταλληλότητας των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών και παραγόμενων έτοιμων προϊόντων,
 - β) καθορισμού συντελεστή απόδοσης πρώτων υλών σε έτοιμα προϊόντα, όπου απαιτείται,
 - γ) προσδιορισμού νόμιμης φύρας,
 - δ) καθορισμού υλών μετουσίωσης στις περιπτώσεις που απαιτείται,
 - ε) δειγματοληπτικών ελέγχων και χημικών αναλύσεων για τον προσδιορισμό του είδους του αλκοολικού τίτλου και των βαθμών PLATO,
 - στ) παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας από ποιοτικής πλευράς.
2. Ομοίως οι Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους συμμετέχουν σε κοινές επιτροπές με τις αρμόδιες Αρχές για τη διενέργεια ογκομετρήσεων των δεξαμενών και άλλων αποθηκευτικών χώρων, για τον προσδιορισμό της ποσότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τον έλεγχο της νόμιμης χρησιμοποίησης των παραλαμβανόμενων με μερική ή ολική απαλλαγή προϊόντων για ορισμένες χρήσεις.

Άρθρο 184

Καταργούμενες και λοιπές διατάξεις

1. Από την έναρξη εφαρμογής του παρόντα Κώδικα καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις όπως ισχύουν:

- α) του ν.1165/1918 «περί Τελωνειακού Κώδικα»,
 - β) των άρθρων 1 έως και 69 του ν. 2127/1993, πλην της παραγράφου 5 του άρθρου 26 και των άρθρων 31 και 32 του ίδιου νόμου,
 - γ) των άρθρων 1 έως και 21, των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 22 του ν. 2682/1999,
 - δ) του άρθρου 13 της παραγράφου 40 του ν. 2686/ 1996,
 - ε) του άρθρου 26 της παραγράφου 6 του ν. 2187/1994.
2. Επίσης, καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 185

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2002".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Εισερχόμεθα στη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Κύρωση της τροποποιημένης Σύμβασης σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών «EUTELSAT».

Όποιος έχει αντίρρηση παρακαλώ να λάβει το λόγο. Εδώ το Κομμουνιστικό Κόμμα έχει αντίρρηση.

Ορίστε, κύριε Σκοπελίτη, έχετε το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Δύο λεπτά θέλω μόνο.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι την ιδρυτική αυτή σύμβαση την είχαμε εμείς ακόμα υπερψηφίσει με σοβαρές βέβαια επιφυλάξεις. Το πρώτο είχε να κάνει με το μονομερή προανατολισμό που είχε εκείνη η ιδρυτική σύμβαση και το δεύτερο είναι κατά πόσον υπάρχει ένας εθνικός έλεγχος στο όλο σύστημα. Σ' αυτό

δεν έχουμε πάρει ακόμα απάντηση.

Θα επισημάνω ότι στις αρχές του 2000 κυρώθηκε από τη Βουλή η τροποποίηση της σύμβασης στη λογική της δημιουργίας ανώνυμης εταιρείας, ώστε να εισέλθουν μέσα και ιδιωτικές εταιρείες. Βέβαια όλοι γνωρίζουμε ότι οι δορυφορικές τηλεπικοινωνίες είναι επιχειρήσεις με ιδιαίτερα κερδοφόρα αποτελέσματα και γι' αυτό υπάρχει και το ενδιαφέρον από ιδιωτικές εταιρείες. Τη σύμβαση αυτή στις αρχές του 2000 την είχαμε καταψηφίσει. Τώρα ερχόμαστε στο νέο νομοσχέδιο που συζητάμε. Εμείς δεν θα το ψηφίσουμε γιατί μέσα απ' αυτό εξακολουθεί να γίνεται μία προσπάθεια ιδιωτικοποίησης, αφού ιδρύεται πλέον ανώνυμη εταιρεία που θα έχει όλα τα πάγια και οι λειτουργικές δραστηριότητες θα μεταφερθούν σ' αυτήν.

Στο άρθρο 16 συγκεκριμένα ξεκαθαρίζεται ποια θα είναι τα μέλη: Είτε θα είναι κρατικοί οργανισμοί τηλεπικοινωνιών κλπ. είτε ιδιωτικοί οργανισμοί τηλεπικοινωνιών. Επίσης ξεκαθαρίζεται ότι όποιες λειτουργίες και υπηρεσίες θα παρέχονται με κριτήριο το κέρδος, αφού στο άρθρο 3, στην παράγραφο 2 και 3 αναφέρεται το εξής: «Οι συμφωνίες είναι επί οικονομικής βάσεως και εμπορικής ευελιξίας». Δηλαδή όλα ανάγονται στους νόμους της αγοράς.

Επίσης, στο άρθρο 7 αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι κάθε μέρος δεν έχει τη δική του μόνο εκπροσώπηση. Δηλαδή ένα μέρος μπορεί να εκπροσωπήσει άλλους δύο και όχι μόνο σε γενικές συνελεύσεις, αλλά και σε ψηφοφορίες. Αυτό σημαίνει ότι μέσα σ' αυτόν τον οργανισμό έχει κυρώσεις με διάφορους τρόπους, αλλά και ο ιδιώτης μπορεί να παίρνει ψήφους των άλλων μερών και να ψηφίζει. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό δεν πρόκειται να γίνει προς όφελος των λαών, αλλά θα επενδύσει σε συγκεκριμένα συμφέροντα. Με όλη αυτήν τη λογική, λοιπόν, εμείς καταψηφίζουμε το σχέδιο νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Έχει κανείς άλλος συνάδελφος αντίρρηση, παρακαλώ;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μα, εσείς νομίζω το εισηγηθήκατε και το ψηφίσατε. Και έχετε αντίρρηση;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Και έχετε αντίρρηση;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, επειδή όταν είχε τεθεί το θέμα προ μηνός περίπου στη Βουλή, είχα ζητήσει κι εγώ να κρατηθεί το νομοσχέδιο, θα ήθελα να ζητήσω από τον παριστάμενο κύριο Υπουργό, σε σχέση με την κύρωση αυτής της συμφωνίας, κάποιες διευκρινίσεις σχετικά με τον διαγωνισμό για τον HELLASAT, τον πρώτο και μοναδικό ελληνικό δορυφόρο, ο οποίος έχει άμεση σχέση με τον EUTELSAT. Και η σχέση αυτή είναι ότι ο EUTELSAT είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον στον πρώτο διαγωνισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Καλογιάννη, με συγχωρείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εδώ η συζήτησή μας είναι σύμφωνα με το άρθρο 108 του Κανονισμού ότι εισάγεται η σύμβαση αυτή για να ψηφιστεί σε μία συζήτηση κατά την οποία ερωτάται το Σώμα και όσοι έχουν αντίρρηση για την ψήφιση της συμβάσεως αυτής διατυπώνουν τις αντιρρήσεις τους και μετά ερωτάται το Σώμα εάν δέχεται ή όχι το νομοσχέδιο.

Η συζήτηση αυτή, στην οποία αναφέρατε, υποθέτω ότι θα έπρεπε να γίνει στην επιτροπή ή εν πάση περιπτώσει εάν έχετε κάποιες πληροφορίες, τις οποίες θέλετε να ζητήσετε από την Κυβέρνηση, κάντε μία ερώτηση. Δεν είναι αυτή η διαδικασία για να γίνει διάλογος, όπως αυτόν τον οποίον επιθυμείτε.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, εάν έχει κανείς αντίρρηση να τη διατυπώσει. Ο συνάδελφος του Κομμουνιστικού Κόμματος που δεν ψήφισε...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τον άκουσα με προσοχή. Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, είχαμε θέσει το θέμα και στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής. Δεν πήραμε επαρκείς εξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εγώ το αντιλαμβάνομαι αυτό που σας απασχολεί, αλλά δεν μπορώ εγώ σ' αυτήν τη διαδικασία να ανοίξω μία συζήτηση.

Άλλωστε, γι' αυτό παρενέβαλα το νομοσχέδιο αυτό, για να επανέλθουμε στο νομοσχέδιο το κανονικό που συζητούμε. Αντιλαμβάνομαι ότι ο Υπουργός θα ήθελε να δώσει κάποιες απαντήσεις στο διάλογο που είχατε στη Διαρκή Επιτροπή. Δεν γίνεται όμως εδώ αυτή η συζήτηση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Σύμφωνοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Απλώς και στις επανειλημμένες ερωτήσεις ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Καλογιάννη, σας παρακαλώ!

Ερωτάται το Σώμα εάν το νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Κύρωση της τροποποιημένης Σύμβασης σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών EUTELSAT» γίνεται δεκτό επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Κύρωση της τροποποιημένης Σύμβασης σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών EUTELSAT» έγινε δεκτό επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση της τροποποιημένης Σύμβασης σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών EUTELSAT

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών «EUTELSAT», όπως διαμορφώθηκε μετά την υιοθέτηση τροποποιήσεων από την 26η Γενική Συνέλευση αυτού, στο Κάρντιφ, στις 20 Μαΐου 1999, το κείμενο της οποίας στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Κράτη που συμβάλλονται στην παρούσα Σύμβαση,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα των δορυφορικών τηλεπικοινωνιών για την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των λαών και των οικονομιών τους, και την επιθυμία τους να ενισχύσουν τη συνεργασία τους σε αυτόν τον τομέα.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι ο Προσωρινός Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δορυφορικών Επικοινωνιών «INTERIM EUTELSAT» θεσπίστηκε για την εκμετάλλευση των διαστημικών τμημάτων των ευρωπαϊκών δορυφορικών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης επί των Αρχών που διέπουν τις δραστηριότητες των Κρατών για την εξερεύνηση και τη χρησιμοποίηση του απώτερου διαστήματος, συμπεριλαμβανομένης της Σελήνης και των άλλων ουρανίων σωμάτων, που υπεγράφη στο Λονδίνο, τη Μόσχα και την Ουάσιγκτον στις 27 Ιανουαρίου 1967.

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ την επιθυμία τους να συνεχίσουν τη θέσπιση και τη λειτουργία του δορυφορικού τηλεπικοινωνιακού συστήματος του EUTELSAT ως τμήμα ενός διευρωπαϊκού τηλεπικοινωνιακού δικτύου για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε όλα τα συμμετέχοντα Κράτη χωρίς να βλάπτονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Κρατών που συμβάλλονται στη σχετική συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε άλλες διεθνείς συμφωνίες.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη αναθεώρησης, και αν καταστεί απαραίτητο, και προσαρμογής στις τεχνικές, οικονομικές, κανονιστικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη και παγκοσμίως, και συγκεκριμένα εκφράζοντας την επιθυμία μεταφοράς των λειτουργικών δραστηριοτήτων και των σχετικών παγίων του EUTELSAT σε ανώνυμη εταιρία που θα συσταθεί σε κάποια εθνική δικαιοδοσία, η οποία θα λειτουργεί επί υγιούς οικονομικής και δημοσιονομικής βάσης όσον αφορά τις αποδεκτές εμπορικές αρχές και τον Διακανονισμό.

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ τα παρακάτω:

ΑΡΘΡΟ I (Ορισμοί)

Για το σκοπό της Σύμβασης:

α) Ως «Σύμβαση» νοείται η Σύμβαση δια της οποίας θεσπίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δορυφορικών Επικοινωνιών «EUTELSAT » περιλαμβανομένων του Προλόγου και των Παραρτημάτων του, που ανοίχτηκε για υπογραφή από τις κυβερνήσεις στο Παρίσι, στις 15 Ιουλίου 1982, όπως αυτή τροποποιήθηκε.

β) Ως «Προσωρινή Σύμβαση» νοείται η Συμφωνία για τη Σύσταση Προσωρινού Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Επικοινωνιών «INTERIM EUTELSAT», που υπεγράφη στο Παρίσι, στις 13 Μαΐου 1977, μεταξύ των διοικήσεων ή αναγνωρισμένων ιδιωτικών φορέων παροχής και κατετέθη στη Γαλλική Κυβέρνηση.

γ) Ως «Συμφωνία Ευρωπαϊκού Τηλεπικοινωνιακού Δορυφόρου (ECS)» νοείται η Συμπληρωματική Συμφωνία της Προσωρινής Συμφωνίας σχετικά με το διαστημικό τομέα του Δορυφορικού Τηλεπικοινωνιακού Συστήματος για Σταθερές Υπηρεσίες (ECS), που υπεγράφη στο Παρίσι, στις 10 Μαρτίου 1978.

δ) Ως «Μέρος» νοείται το Κράτος για το οποίο η Σύμβαση έχει τεθεί σε ισχύ ή προσωρινή εφαρμογή.

ε) Ως «Γενικός Διευθυντής του EUTELSAT» νοείται ο επικεφαλής του εκτελεστικού οργάνου του EUTELSAT.

στ) Ως «Εκτελεστικός Γραμματέας του EUTELSAT» νοείται ο επικεφαλής της γραμματείας του EUTELSAT.

ζ) Ως «Εταιρία Eutelsat A.E.» νοείται μια εταιρία που έχει συσταθεί βάσει της νομοθεσίας ενός εκ των Μερών και αρχικά θα εδρεύει στη Γαλλία.

η) Ως «Διαστημικός Τομέας» νοείται ένα σύνολο τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων, καθώς και η παρακολούθηση, τηλεμετρία, εντολή, έλεγχος, επιτήρηση και οι σχετικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη λειτουργική υποστήριξη αυτών των εγκαταστάσεων.

θ) Ως «Δορυφορικό σύστημα» νοείται η μονάδα που αποτελείται από ένα διαστημικό τμήμα και από τους σταθμούς εδάφους που έχουν πρόσβαση στο εν λόγω διαστημικό τμήμα.

ι) Ως «Τηλεπικοινωνίες» νοείται οποιαδήποτε μετάδοση, εκπομπή ή λήψη σημάτων, εγγράφων, εικόνων και ήχων ή οποιασδήποτε πληροφορίας μέσω ενσύρματων, ραδιοεπικοινωνιακών, οπτικών ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών συστημάτων.

ια) Ως «Βασικές Αρχές» νοούνται οι αρχές που αναφέρονται στο Άρθρο III α) της Σύμβασης.

ιβ) Ως «Διακανονισμός» νοείται ο Διακανονισμός μεταξύ του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E., που αποσκοπεί στον καθορισμό της σχέσης μεταξύ του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E. και των αντίστοιχων υποχρεώσεών τους, και ιδιαίτερα στην παροχή του πλαισίου που θα επιτρέπει στον EUTELSAT να επιβλέπει και να εξασφαλίζει την τήρηση των Βασικών Αρχών από την εταιρία Eutelsat A.E..

ΑΡΘΡΟ II

(Σύσταση του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E.)

α) Δια του παρόντος τα Μέρη συστήνουν τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δορυφορικών Επικοινωνιών, εφεξής καλούμενο EUTELSAT.

β) 1. Η εταιρία Eutelsat A.E. θα συσταθεί ώστε να λειτουργεί ένα δορυφορικό σύστημα και να παρέχει δορυφορικές υπηρεσίες, και για αυτόν το σκοπό, τα πάγια του EUTELSAT και οι λειτουργικές της δραστηριότητες θα μεταφερθούν στην εταιρία Eutelsat A.E..

2. Η εταιρία Eutelsat A.E. θα διέπεται από τα έγγραφα σύστασής της και από τους νόμους του τόπου σύστασής της.

3. Οποιοδήποτε Μέρος στην επικράτεια του οποίου βρίσκονται τα κεντρικά γραφεία της εταιρίας Eutelsat A.E. ή βρίσκονται και / ή λειτουργούν τα πάγια αυτής, βάσει των διακανονισμών που θα γίνουν μεταξύ του Μέρους αυτού και της εταιρίας Eutelsat A.E., το πρώτο θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η εγκατάσταση και λειτουργία της εταιρίας Eutelsat A.E..

γ) Η σχέση μεταξύ του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E. θα καθορίζεται στον Διακανονισμό.

δ) Οι σχετικές διατάξεις του Παραρτήματος Α' της Σύμβασης θα ισχύουν για το σκοπό της συνέχειας μεταξύ των δραστηριοτήτων του EUTELSAT και αυτών της εταιρίας Eutelsat A.E..

ΑΡΘΡΟ III

(Σκοπός του EUTELSAT)

α) Ο κύριος σκοπός του EUTELSAT είναι η εξασφάλιση της τήρησης των Βασικών Αρχών που παρατίθενται στο παρόν άρθρο από την εταιρία Eutelsat A.E., ήτοι:

(i) υποχρεώσεις δημόσιας / καθολικής υπηρεσίας: οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις ισχύουν για το διαστημικό τομέα και τη χρήση του για την παροχή υπηρεσιών που αφορούν το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο μεταγωγής· οπτικοακουστικές υπηρεσίες και μελλοντικές υπηρεσίες που θα παρέχονται σύμφωνα με τους σχετικούς εθνικούς κανονισμούς και τις διεθνείς συμφωνίες, ιδιαίτερα τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί Διασυννοριακής Τηλεόρασης, λαμβάνοντας υπόψη εκείνες που αφορούν το περιεχόμενο της καθολικής υπηρεσίας και την κοινωνία των πληροφοριών·

(ii) πανευρωπαϊκή κάλυψη από δορυφορικό σύστημα: η εταιρία Eutelsat A.E. θα αποσκοπεί, επί οικονομικής βάσεως, στην

εξυπηρέτηση όλων των περιοχών των Κρατών - Μελών που παρουσιάζουν ανάγκη για υπηρεσίες επικοινωνιών μέσω της πανευρωπαϊκής κάλυψης του δορυφορικού της συστήματος·

(iii) μη διάκριση: οι υπηρεσίες θα παρέχονται στους χρήστες ισότιμα βάσει της εμπορικής ευελιξίας και σε συνέπεια με τους ισχύοντες νόμους·

(iv) θεμιτός ανταγωνισμός: η εταιρία Eutelsat A.E. θα τηρεί τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς περί θεμιτού ανταγωνισμού.

β) Επίσης σκοπός του EUTELSAT θα είναι η εξασφάλιση της συνέχειας ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη διεθνή νομοθεσία, και ιδιαίτερα αυτά που προβλέπονται από τους Κανονισμούς Ραδιοεπικοινωνιών σχετικά με τη χρήση των συχνοτήτων που προκύπτουν από την εκμετάλλευση του διαστημικού τομέα του EUTELSAT που έχει μεταφερθεί στην εταιρία Eutelsat A.E..

ΑΡΘΡΟ IV

(Νομική προσωπικότητα)

α) Ο EUTELSAT θα έχει νομική προσωπικότητα.

β) Ο EUTELSAT θα απολαμβάνει της πλήρους δυνατότητας που είναι απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων του και την επίτευξη των στόχων του και ιδιαίτερα θα μπορεί:

1. Να συνάπτει συμβάσεις.
2. Να αγοράζει, μισθώνει, έχει στην κατοχή του και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία.
3. Να είναι διάδικος.
4. Να συνάπτει συμφωνίες με Κράτη ή διεθνείς οργανισμούς.

ΑΡΘΡΟ V

(Κόστος)

α) Μεταξύ του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E. θα διεξάγονται διακανονισμοί προκειμένου να καλύπτονται οι δαπάνες και το κόστος του EUTELSAT, σύμφωνα με τον Διακανονισμό.

β) Το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας της Γραμματείας, όπως είναι ενδεικτικά το ενοίκιο και οι σχετικές δαπάνες συντήρησης των γραφείων, οι μισθοί και οι χρηματικές απολαβές του προσωπικού, οι δαπάνες διοργάνωσης και διεξαγωγής συναντήσεων της Συνέλευσης των Μερών, το κόστος των διαβουλεύσεων μεταξύ του EUTELSAT και των Μερών, καθώς και άλλων οργανισμών και το κόστος της εφαρμογής των μέτρων που έχουν ληφθεί από τον EUTELSAT βάσει του Άρθρου III για την εξασφάλιση της τήρησης των Βασικών Αρχών από την εταιρία Eutelsat A.E. θα αναλαμβάνει η τελευταία, σύμφωνα με την παράγραφο α' του Άρθρου IV, εντός των σχετικών ανώτατων ορίων που τίθενται στον Διακανονισμό.

ΑΡΘΡΟ VI

(Δομή του EUTELSAT)

α) Ο EUTELSAT θα έχει τα εξής όργανα:

1. Τη Συνέλευση των Μερών.
2. Τη Γραμματεία, της οποίας επικεφαλής είναι ο Εκτελεστικός Γραμματέας.
- β) Κάθε όργανο θα ενεργεί εντός των ορίων των εξουσιών που του εκχωρούνται βάσει της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ VII

(Συνέλευση των Μερών - Σύνθεση και Συνεδριάσεις)

α) Η Συνέλευση των Μερών θα αποτελείται από όλα τα Μέρη.

β) Στη συνεδρίαση της Συνέλευσης των Μερών, ένα Μέρος μπορεί να εκπροσωπείται από κάποιο άλλο, ωστόσο, κανένα Μέρος δεν θα μπορεί να εκπροσωπεί περισσότερα από δύο άλλα Μέρη.

γ) Η πρώτη τακτική συνεδρίαση της Συνέλευσης των Μερών θα συγκληθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία θέσης σε

ισχύ της Σύμβασης. Οι λοιπές τακτικές συνεδριάσεις θα συγκαλούνται κάθε δύο έτη εκτός και αν κατά τη διάρκεια κάποιας τακτικής συνεδρίασης αποφασιστεί από τη Συνέλευση των Μερών ότι η επόμενη θα διεξαχθεί εντός χρονικού διαστήματος διαφορετικού των δύο ετών.

δ) Η Συνέλευση των Μερών θα μπορεί επίσης να διεξάγει έκτακτες συνεδριάσεις κατόπιν αίτησης ενός ή περισσότερων Μερών, την οποία θα υποστηρίζει τουλάχιστον το ένα τρίτο των Μερών, ή κατόπιν αίτησης της εταιρίας Eutelsat A.E.. Στη συγκεκριμένη αίτηση θα αναφέρεται ο σκοπός της συνεδρίασης.

ε) Κάθε Μέρος θα αναλαμβάνει τις δαπάνες εκπροσώπησής του στις συνεδριάσεις της Συνέλευσης των Μερών.

ΑΡΘΡΟ VIII

(Συνέλευση των Μερών - Διαδικασία)

α) Κάθε Μέρος θα έχει δικαίωμα μιας ψήφου στη Συνέλευση των Μερών. Τα Μέρη που θα απέχουν από την ψηφοφορία θα θεωρείται ότι δεν έχουν ψηφίσει.

β) Οι αποφάσεις επί ουσιαστικών θεμάτων θα λαμβάνονται με τη θετική ψήφο τουλάχιστον των δύο τρίτων των Μερών που είναι παρόντα ή που εκπροσωπούνται και ψηφίζουν. Ένα Μέρος που εκπροσωπεί ένα ή δύο άλλα Μέρη σύμφωνα με την παράγραφο β' του Άρθρου VII της Σύμβασης θα ψηφίζει ξεχωριστά για κάθε Μέρος που εκπροσωπεί.

γ) Οι αποφάσεις επί διαδικαστικών θεμάτων θα λαμβάνονται με τη θετική ψήφο, μέσω απλής πλειοψηφίας των Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν, και κάθε Μέρος έχει δικαίωμα μιας ψήφου.

δ) Η απαρτία για κάθε συνεδρίαση της Συνέλευσης των Μερών θα αποτελείται από τους εκπροσώπους απλής πλειοψηφίας όλων των Μερών, εφόσον είναι παρόν τουλάχιστον το ένα τρίτο των Μερών.

ε) Η Συνέλευση των Μερών θα θεσπίζει τους διαδικαστικούς κανόνες οι οποίοι θα συνάδουν με τις διατάξεις της Σύμβασης και που θα περιλαμβάνουν ιδιαίτερα διατάξεις για:

1. την εκλογή του Προέδρου και των άλλων αξιωματούχων·
2. τη σύγκληση των συνεδριάσεων·
3. την εκπροσώπηση και διαπίστευση·
4. τις διαδικασίες ψηφοφορίας.

ΑΡΘΡΟ IX

(Συνέλευση των Μερών - Καθήκοντα)

Η Συνέλευση των Μερών θα έχει τα εξής καθήκοντα:

α) να εξετάζει και να αναθεωρεί τις δραστηριότητες της εταιρίας Eutelsat A.E. που αφορούν τις Βασικές Αρχές. Η εν λόγω εταιρία θα δύναται να κάνει σχετικές συστάσεις που θα λαμβάνονται υπόψη από τη Συνέλευση των Μερών·

β) να εξασφαλίζει την τήρηση των Βασικών Αρχών από την εταιρία Eutelsat A.E., σύμφωνα με το Διακανονισμό·

γ) να λαμβάνει αποφάσεις επί προτεινόμενων αλλαγών στο Διακανονισμό, οι οποίες θα υπόκεινται στην αμοιβαία συναίνεση των Μερών που συμμετέχουν στο Διακανονισμό·

δ) να λαμβάνει τις κατάλληλες αποφάσεις ούτως ώστε να εξασφαλίζει τη συνέχεια ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη διεθνή νομοθεσία, και ιδιαίτερα αυτά που προβλέπονται από τους Κανονισμούς Ραδιοεπικοινωνιών σχετικά με τη χρήση των συχνοτήτων που προκύπτουν από την εκμετάλλευση του διαστημικού τομέα του EUTELSAT που έχει μεταφερθεί στην εταιρία Eutelsat A.E.·

ε) να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τις επίσημες σχέσεις μεταξύ του EUTELSAT και των Κρατών, είτε αυτά είναι Μέρη είτε όχι, είτε είναι διεθνείς οργανισμοί, και ιδιαίτερα να διαπραγματεύεται τη Συμφωνία περί Έδρας που αναφέρεται στην παράγραφο γ' του Άρθρου XII της Σύμβασης·

στ) να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με οποιαδήποτε πρόταση για τη λύση της Σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο γ' του

Άρθρου XIV·

ζ) να εξετάζει διαμαρτυρίες των Μερών που της έχουν υποβληθεί·

η) να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με το Άρθρο XIII της Σύμβασης σχετικά με την απόσυρση κάποιου Μέρους από τον EUTELSAT·

θ) να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο XIV αυτής και να υποβάλλει στην εταιρία Eutelsat A.E. οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση που ενδεχομένως να επηρεάσει τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της·

ι) να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με οποιαδήποτε αίτηση για ένταξη σύμφωνα με την παράγραφο ε' του Άρθρου XVIII της Σύμβασης·

ια) να λαμβάνει αποφάσεις κατά το διορισμό και την καθαίρεση του Εκτελεστικού Γραμματέα, ως απαιτείται από το Άρθρο X της Σύμβασης, καθώς επίσης να λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό του αριθμού, της κατάστασης και των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Γραμματείας κατόπιν πρότασης του Εκτελεστικού Γραμματέα, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το Διακανονισμό·

ιβ) να ορίζει έναν ανώτατο αξιωματούχο της Γραμματείας, ο οποίος θα τελεί χρέη Εκτελεστικού Γραμματέα όταν ο Εκτελεστικός Γραμματέας απουσιάζει ή κωλύεται, ή αν η εν λόγω θέση χηρέψει·

ιγ) να καταρτίζει ετήσιο ή διετή προϋπολογισμό·

ιδ) να εγκρίνει τις αλλαγές έδρας της εταιρίας Eutel-sat A.E. σύμφωνα με το Διακανονισμό.

ΑΡΘΡΟ X (Γραμματεία)

α) Επικεφαλής της Γραμματείας θα είναι ο Εκτελεστικός Γραμματέας, ο οποίος διορίζεται από τη Συνέλευση των Μερών.

β) Η θητεία του Εκτελεστικού Γραμματέα θα είναι τετραετής, εκτός αν αποφασιστεί άλλως από τη Συνέλευση των Μερών.

γ) Η Συνέλευση των Μερών θα μπορεί να καθαίρει τον Εκτελεστικό Γραμματέα πριν από τη λήξη της θητείας του όταν υφίσταται λόγος.

δ) Ο Εκτελεστικός Γραμματέας θα είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του EUTELSAT. Θα ενεργεί υπό την καθοδήγηση της Συνέλευσης των Μερών και θα είναι άμεσα υπόλογος σε αυτήν όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων της Γραμματείας.

ε) Ο Εκτελεστικός Γραμματέας θα διαθέτει την εξουσία να διορίζει όλο το προσωπικό της Γραμματείας κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης, ως προβλέπεται στο Άρθρο IX παράγραφος ια'.

στ) Σε περίπτωση χηρείας της θέσης του Εκτελεστικού Γραμματέα ή όταν αυτός είναι απών ή κωλύεται, σύμφωνα με τη Σύμβαση, ο τελών χρέη Εκτελεστικού Γραμματέα, ο οποίος διορίζεται δεόντως από τη Συνέλευση των Μερών, θα μπορεί να εκτελεί τις εξουσίες του Εκτελεστικού Γραμματέα που απορρέουν από τη Σύμβαση.

ζ) Ο Εκτελεστικός Γραμματέας και το προσωπικό της Γραμματείας δεν θα προβαίνουν σε ενέργειες οι οποίες καθίστανται μη συμβατές με τις υποχρεώσεις τους απέναντι στον EUTELSAT.

ΑΡΘΡΟ XI (Δικαιώματα και Υποχρεώσεις)

α) Τα Μέρη θα ασκούν τα δικαιώματά τους και θα τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη Σύμβαση σύμφωνα με τις αρχές και τις διατάξεις αυτής.

β) Όλα τα Μέρη μπορούν να παρευρίσκονται και να συμμετέχουν σε όλες τις διασκέψεις και συνεδριάσεις στις οποίες δικαιούνται να εκπροσωπούνται βάσει των διατάξεων της Σύμβασης, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλες συνεδριάσεις που συγκα-

λούνται ή διοργανώνονται υπό την αιγίδα του EUTELSAT, σύμφωνα με τους διακανονισμούς που έχουν γίνει σχετικώς, ανεξάρτητα από τον τόπο διεξαγωγής τους.

γ) Πριν από τη διεξαγωγή οποιασδήποτε τέτοιας διάσκεψης ή συνεδρίασης εκτός της χώρας στην οποία βρίσκεται η έδρα του EUTELSAT, ο Εκτελεστικός Γραμματέας θα εξασφαλίζει ότι οι διακανονισμοί με το Μέρος το οποίο φιλοξενεί την εν λόγω διάσκεψη ή συνεδρίαση περιλαμβάνουν διάταξη για την άδεια εισαγωγής και παραμονής στη χώρα φιλοξενίας κατά τη διάρκεια της διάσκεψης ή συνεδρίασης των εκπροσώπων των Μερών που δικαιούνται να παρευρίσκονται.

ΑΡΘΡΟ XII (Έδρα του EUTELSAT, Προνόμια, Φορολογικές Απαλλαγές, Ασυλίες)

α) Η έδρα του EUTELSAT θα βρίσκεται στη Γαλλία.

β) Εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων που έχουν εγκριθεί από τη Σύμβαση, ο EUTELSAT, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία αυτού θα χαίρουν απαλλαγών φορολογίας εισοδήματος, άμεσης φορολογίας περιουσιακών στοιχείων και τελωνειακών απαλλαγών στις επικράτειες όλων των Συμβαλλόμενων Μερών.

γ) Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, κάθε Μέρος θα χορηγεί όλα τα κατάλληλα προνόμια, φορολογικές απαλλαγές και ασυλίες στον EUTELSAT, τα στελέχη του, και σε εκείνες τις κατηγορίες των υπαλλήλων του που καθορίζονται στο εν λόγω Πρωτόκολλο, στα Συμβαλλόμενα Μέρη και τους εκπροσώπους αυτών, καθώς και σε άτομα τα οποία συμμετέχουν σε διαδικασίες διαιτησίας. Συγκεκριμένα, κάθε Μέρος θα χορηγεί στους άνωθεν αναφερόμενους ασυλία έναντι οποιασδήποτε ένδικης διαδικασίας που αφορά ενέργειες ή λόγια που έχουν γραφεί ή ειπωθεί κατά την άσκηση και εντός των ορίων των καθηκόντων τους στο βαθμό και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το Πρωτόκολλο που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο. Το Συμβαλλόμενο Μέρος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του EUTELSAT θα διαπραγματεύεται το συντομότερο δυνατόν ή, ανάλογα με την περίπτωση, θα διαπραγματεύεται εκ νέου με τον EUTELSAT συμφωνία περί Έδρας, καλύπτοντας τα προνόμια, τις φορολογικές απαλλαγές και τις ασυλίες. Τα άλλα Μέρη θα συνάπτουν επίσης το συντομότερο δυνατόν Πρωτόκολλο που θα καλύπτει τα προνόμια, τις φορολογικές απαλλαγές και τις ασυλίες. Η Συμφωνία περί Έδρας και το Πρωτόκολλο θα θέτουν έκαστο τους όρους λύσης τους και θα είναι ανεξάρτητα από τη Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ XIII (Απόσυρση)

α) Οποιοδήποτε Μέρος θα μπορεί να αποσυρθεί εκούσια από τον EUTELSAT ανά πάσα στιγμή δια έγγραφης ειδοποίησης προς τον Θεματοφύλακα ως ορίζεται στο Άρθρο XXI. Η απόσυρση αυτή θα τίθεται σε ισχύ εντός τριών μηνών από την ημερομηνία λήψης της εν λόγω ειδοποίησης από τον Θεματοφύλακα.

β) Αν κάποιο Μέρος φαίνεται να έχει αθετήσει να συμμορφωθεί με κάποια από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση, η Συνέλευση των Μερών, αφού ενημερωθεί σχετικώς ή ενεργώντας με δική της πρωτοβουλία, και έχοντας λάβει υπόψη οποιοδήποτε εκπροσωπήσεις του εν λόγω Μέρους, και αν διαπιστώσει ότι υπήρξε αθέτηση, δύναται να αποφασίσει το εν λόγω Μέρος να θεωρείται ότι έχει αποχωρήσει από τον EUTELSAT και από την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης, η Σύμβαση να πάψει να ισχύει για το συγκεκριμένο Μέρος. Για το σκοπό αυτόν θα μπορεί να συγκληθεί έκτακτη συνεδρίαση της Συνέλευσης των Μερών.

γ) Όταν κάποιο Μέρος αποσυρθεί ή θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί από τον EUTELSAT, θα παύει να έχει το δικαίωμα εκπροσώπησης στη Συνέλευση των Μερών και από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της απόσυρσης δεν θα έχει πλέον δικαιώματα και υποχρεώσεις, εκτός των υποχρεώσεων επί ενεργειών ή παρα-

λείψεων που είχαν προκύψει πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

δ) Κάθε ειδοποίηση απόσυρσης και κάθε απόφαση δια της οποίας κάποιο Μέρος θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί, θα κοινοποιείται αμέσως σε όλα τα Μέρη από τον Θεματοφύλακα.

ΑΡΘΡΟ XIV (Τροποποιήσεις και Λύση)

α) Οποιοδήποτε Μέρος δύναται να προτείνει τροποποιήσεις της Σύμβασης και αυτές θα κοινοποιούνται στον Εκτελεστικό Γραμματέα, ο οποίος θα μεταβιβάζει εγκαίρως τις προτάσεις σε όλα τα Μέρη. Η Συνέλευση των Μερών θα εξετάζει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις όχι ενωρίτερα των έξι μηνών από τη διαβίβασή τους, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη οποιαδήποτε σύσταση έχει γίνει από την εταιρία Eutelsat A.E., η οποία θα καλείται να γνωμοδοτήσει αν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της Σύμβασης ενδέχεται να επηρεάσουν την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της. Η Συνέλευση των Μερών θα μπορεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να μειώσει τη χρονική αυτή περίοδο δια αποφάσεως, που θα λαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται για θέματα ουσιαστικής σημασίας.

β) Αν η Συνέλευση των Μερών υιοθετήσει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, αυτές θα τίθενται σε ισχύ εντός εκατόν είκοσι ημερών από την ημερομηνία λήψης από τον Θεματοφύλακα των κοινοποιήσεων αποδοχής των δύο τρίτων εκείνων των κρατών που ήταν Συμβαλλόμενα Μέρη κατά τη στιγμή υιοθέτησης των τροποποιήσεων από τη Συνέλευση των Μερών. Κατά τη θέση τους σε ισχύ, οι τροποποιήσεις καθίστανται δεσμευτικές για όλα τα Μέρη.

γ) Τα Μέρη μπορούν να τερματίσουν τον EUTELSAT λύνοντας τη Σύμβαση με πλειοψηφία των δύο τρίτων των Μερών.

δ) Η λύση της Σύμβασης δεν θα επηρεάζει τη συνέχεια ύπαρξης της εταιρίας Eutelsat A.E..

ε) Εκτός αν άλλως συμφωνηθεί με την εταιρία Eutelsat A.E., δεν θα λαμβάνεται απόφαση για τον τερματισμό του EUTELSAT, ως αναφέρεται στην παράγραφο γ' του παρόντος άρθρου, αν δεν έχουν πλήρως εκπνεύσει τα διεθνή δικαιώματα και υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο β' του Άρθρου III.

ΑΡΘΡΟ XV (Επίλυση Διαφορών)

α) Οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ των Μερών ή μεταξύ κάποιου Μέρους ή κάποιων Μερών και του EUTELSAT όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της Σύμβασης θα παραπέμπονται σε διαιτησία σύμφωνα με το Προσάρτημα Β' της Σύμβασης, αν δεν επιλυθούν άλλως εντός ενός έτους από την ημερομηνία που το ένα εμπλεκόμενο Μέρος εκφράζει στο έτερο εμπλεκόμενο Μέρος την επιθυμία του για φιλική επίλυση της διαφοράς.

β) Οι διαφορές που προκύπτουν σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της Σύμβασης μεταξύ κάποιου Μέρους και κάποιου Κράτους που έχει πάψει να διαθέτει την ιδιότητα του Μέρους, ή μεταξύ του EUTELSAT και κάποιου Κράτους που έχει πάψει να διαθέτει την ιδιότητα του Μέρους, θα παραπέμπονται σε διαιτησία σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Β' της Σύμβασης, αν δεν επιλυθούν άλλως εντός ενός έτους από την ημερομηνία που το ένα εμπλεκόμενο Μέρος εκφράζει στο έτερο εμπλεκόμενο Μέρος την επιθυμία του για φιλική επίλυση της διαφοράς, δεδομένου ότι το κράτος που έχει πάψει να διαθέτει την ιδιότητα Μέρους συμφωνεί. Αν κάποιο Κράτος πάψει να διαθέτει την ιδιότητα Μέρους έπειτα από την παραπομπή σε διαιτησία κάποιας διαφοράς, στην οποία εμπλεκόταν σύμφωνα με την παράγραφο α' του παρόντος άρθρου, η διαδικασία διαιτησίας θα συνεχιστεί και θα ολοκληρωθεί.

ΑΡΘΡΟ XVI (Υπογραφή – Επιφυλάξεις)

α) Οποιοδήποτε Κράτος του οποίου ο τηλεπικοινωνιακός

φορέας ή αναγνωρισμένος ιδιωτικός φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών είναι ή δικαιούται να γίνει υπογράφων μέρος της Προσωρινής Συμφωνίας, μπορεί να αποκτήσει την ιδιότητα του Συμβαλλόμενου Μέρους στη Σύμβαση δια:

1. υπογραφής που δεν υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ή
2. υπογραφής που υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση ακολουθούμενη από κύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ή
3. προσχώρησης.

β) Η Σύμβαση θα παραμείνει ανοιχτή για υπογραφή στο Παρίσι από τις 15 Ιουλίου 1982 έως ότου τεθεί σε ισχύ και έκτοτε θα παραμείνει ανοιχτή για ένταξη σε αυτήν.

γ) Δεν μπορεί να υπάρξει καμία επιφύλαξη ως προς τη Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ XVII (Θέση σε ισχύ)

α) Η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της, σύμφωνα με το εδάφιο 1 της παραγράφου α' του Άρθρου XVI της ίδιας ή από την ημερομηνία κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισής της, από τα δύο τρίτα των Κρατών, τα οποία κατά την ημερομηνία που η Σύμβαση ήταν ανοιχτή για υπογραφή έχουν δικαιοδοσία στα Υπογράφοντα Μέλη της Προσωρινής Συμφωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι τα τελευταία ή οι οριζόμενοι από αυτά Υπογράφοντες τη Συμφωνία ECS είναι κάτοχοι των δύο τρίτων των οικονομικών μεριδίων της εν λόγω Συμφωνίας.

β) Η Σύμβαση δεν θα τεθεί σε ισχύ ενωρίτερα των οκτώ μηνών από την ημερομηνία που ανοίχτηκε για υπογραφή. Επίσης δεν θα τεθεί σε ισχύ αν δεν έχει υπογραφεί, κυρωθεί, γίνει αποδεκτή ή εγκριθεί σύμφωνα με την παράγραφο α' του παρόντος άρθρου, εντός τριάντα έξι μηνών από την ημερομηνία που ανοίχτηκε για υπογραφή.

γ) Για κάποιο Κράτος του οποίου το έγγραφο κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης έχει υποβληθεί έπειτα από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της Σύμβασης, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία κατάθεσης του εν λόγω εγγράφου.

δ) Κατά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης, αυτή θα ισχύει προσωρινά για οποιοδήποτε Κράτος την έχει υπογράψει και του οποίου η υπογραφή υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση και το οποίο έχει προβεί στη σχετική αίτηση κατά την υπογραφή ή αργότερα από αυτήν και πριν από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης. Η προσωρινή εφαρμογή της Σύμβασης θα λήξει:

1. κατά την υποβολή από κάποιο κράτος εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, ή
2. κατόπιν της παρέλευσης δύο ετών από την ημερομηνία θέσης της Σύμβασης σε ισχύ χωρίς να έχει εκ των προτέρων κυρωθεί, γίνει αποδεκτή ή εγκριθεί από το εν λόγω Κράτος, ή
3. κατόπιν κοινοποίησης της απόφασης του εν λόγω κράτους να μην προβεί στην κύρωση, αποδοχή ή έγκριση της Σύμβασης, πριν από την εκπνοή της χρονικής περιόδου που αναφέρεται στο εδάφιο 2 της παρούσας παραγράφου.

Όταν σύμφωνα με το εδάφιο 2 ή 3 της συγκεκριμένης παραγράφου λήξει η προσωρινή εφαρμογή της Σύμβασης, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του συγκεκριμένου Μέρους θα διέπονται από την παράγραφο γ' του Άρθρου XIII της Σύμβασης.

ε) Κατά τη θέση της Σύμβασης σε ισχύ, αυτή θα αντικαταστήσει και θα οδηγήσει στη λήξη της Προσωρινής Συμφωνίας. Ωστόσο, κανένα τμήμα της Σύμβασης δεν θα επηρεάσει οποιοδήποτε δικαίωμα ή υποχρέωση κάποιου Μέρους που έχει αποκτηθεί με την πρότερη ιδιότητά του ως Υπογράφοντος Μέρους της Προσωρινής Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ XVIII (Προσχώρηση)

α) Οποιοδήποτε Κράτος του οποίου ο φορέας τηλεπικοινωνιών ή κάποιος αναγνωρισμένος ιδιωτικός φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ήταν ή είχε το δικαίωμα να είναι Υπογράφων Μέρος της Προσωρινής Συμφωνίας κατά την ημε-

ρομηνία κατά την οποία η Σύμβαση είχε ανοιχτεί για υπογραφή, μπορεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση από την ημερομηνία που αυτή θα πάψει να είναι ανοιχτή για υπογραφή και εντός δύο ετών από τη θέση της σε ισχύ.

β) Οι διατάξεις των παραγράφων γ' έως ε' του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για τις αιτήσεις ένταξης που υποβάλλονται από:

1. οποιοδήποτε Κράτος του οποίου ο φορέας τηλεπικοινωνιών ή αναγνωρισμένος ιδιωτικός φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ήταν ή είχε το δικαίωμα να είναι Υπογράφον Μέρος της Προσωρινής Συμφωνίας κατά την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση είχε ανοιχτεί για υπογραφή και που σύμφωνα με τα εδάφια 1 ή 3 της παραγράφου α' του Άρθρου XVI της Σύμβασης ή με την παράγραφο α' του παρόντος άρθρου δεν έχει αποκτήσει την ιδιότητα του Μέρους της Σύμβασης·

2. οποιοδήποτε ευρωπαϊκό Κράτος που είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών και επιθυμεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση έπειτα από τη θέση σε ισχύ της τελευταίας.

γ) Οποιοδήποτε Κράτος επιθυμεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση κάτω από τις συνθήκες που αναφέρονται στην παράγραφο α' του παρόντος άρθρου (το Αιτούν Κράτος) πρέπει να αποστέλλει στον Εκτελεστικό Γραμματέα σχετική έγγραφη ειδοποίηση και να του παρέχει όλες τις σχετικές με την αίτηση πληροφορίες.

δ) Ο Εκτελεστικός Γραμματέας λαμβάνει την αίτηση του αιτούντος Κράτους και την υποβάλλει στη Συνέλευση των Μερών.

ε) Η Συνέλευση των Μερών θα λαμβάνει απόφαση σχετικά με την αίτηση του αιτούντος Κράτους εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ο Εκτελεστικός Γραμματέας αποφασίζει ότι έχει στη διάθεσή του / της όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο γ' του παρόντος άρθρου. Η απόφαση του Εκτελεστικού Γραμματέα θα κοινοποιηθεί εγκαίρως στη Συνέλευση των Μερών. Η απόφαση της Συνέλευσης των Μερών θα λαμβάνεται δια μυστικής ψηφοφορίας και σύμφωνα με τη διαδικασία που αφορά τη λήψη αποφάσεων επί ουσιαστικών θεμάτων. Για αυτόν το σκοπό δύναται να συγκληθεί έκτακτη συνεδρίαση της Συνέλευσης των Μερών.

στ) Ο Εκτελεστικός Γραμματέας θα ενημερώνει το αιτούν κράτος σχετικά με τους όρους ένταξης που καθορίστηκαν από τη Συνέλευση των Μερών που θα αποτελούν θέμα πρωτοκόλλου που θα προσαρτηθεί στο έγγραφο ένταξης που θα υποβληθεί στον Θεματοφύλακα από το εν λόγω κράτος.

ΑΡΘΡΟ XIX (Ευθύνη)

Κανένα Μέρος δεν θα καθίσταται μεμονωμένα υπεύθυνο για τις ενέργειες και τις υποχρεώσεις του EUTELSAT, εκτός αν η εν λόγω ευθύνη προκύπτει από συνθήκη της οποίας αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη το εν λόγω Μέρος και κάποιο Κράτος που απαιτεί αποζημίωση. Στην περίπτωση αυτή, ο EUTELSAT θα αποζημιώσει το Μέρος αυτό που καθίσταται υπεύθυνο, εκτός αν το τελευταίο έχει ρητώς αναλάβει κατ' αποκλειστικότητα την εν λόγω ευθύνη.

ΑΡΘΡΟ XX (Λοιπές Διατάξεις)

α) Οι επίσημες γλώσσες εργασίας του EUTELSAT θα είναι η αγγλική και η γαλλική.

β) Όσον αφορά τις γενικές απόψεις της Συνέλευσης των Μερών, ο EUTELSAT θα συνεργάζεται σε θέματα κοινού συμφέροντος με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τα εξειδικευμένα όργανά του, ιδιαίτερα με την Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών καθώς και με άλλους διεθνείς οργανισμούς.

γ) Προκειμένου ο EUTELSAT να συμμορφώνεται με το Ψήφι-

σμα 1721 (XVI) της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, θα αποστέλλει στον Γενικό Γραμματέα και στα εμπλεκόμενα εξειδικευμένα όργανα του τελευταίου ενημερωτική ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η ετήσια έκθεση θα αποστέλλεται επίσης στην εταιρία Eutelsat A.E..

ΑΡΘΡΟ XXI (Θεματοφύλακας)

α) Η Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας θα είναι ο Θεματοφύλακας της Σύμβασης στον οποίο θα υποβάλλονται τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή ένταξης, οι αιτήσεις για προσωρινή εφαρμογή και οι κοινοποιήσεις κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης των τροποποιήσεων, καθώς και οι αποφάσεις απόσυρσης από τον EUTELSAT ή λήξης της προσωρινής εφαρμογής της Σύμβασης.

β) Η Σύμβαση θα κατατεθεί στα αρχεία του Θεματοφύλακα. Ο Θεματοφύλακας θα στείλει επικυρωμένα αντίγραφα του κειμένου της Σύμβασης σε όλα τα κράτη που την υπέγραψαν ή που υπέβαλαν έγγραφα για την ένταξή τους σε αυτήν και στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών.

γ) Ο Θεματοφύλακας θα ενημερώνει εγκαίρως όλα τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση ή έχουν ενταχθεί σε αυτήν, καθώς και τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών, αν αυτό καθίσταται απαραίτητο, σχετικά με:

1. όλες τις υπογραφές της Σύμβασης·
2. την υποβολή όλων των εγγράφων κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης·
3. την έναρξη της περιόδου των εξήντα ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο α' του Άρθρου XVII της Σύμβασης·
4. τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης·
5. όλες τις αιτήσεις για προσωρινή εφαρμογή ως προβλέπεται από την παράγραφο δ' του Άρθρου XVII της Σύμβασης·
6. το διορισμό του Εκτελεστικού Γραμματέα, ως προβλέπεται από την παράγραφο α' του Άρθρου X της Σύμβασης·
7. την υιοθέτηση και θέση σε ισχύ όλων των τροποποιήσεων της Σύμβασης·
8. όλες τις κοινοποιήσεις απόσυρσης·
9. όλες τις αποφάσεις της Συνέλευσης των Μερών, ως προβλέπεται από την παράγραφο β' του Άρθρου XIII της Σύμβασης, σύμφωνα με τις οποίες θεωρείται ότι κάποιο Μέρος έχει αποσυρθεί από τον EUTELSAT·
10. όλες τις άλλες κοινοποιήσεις και ανακοινώσεις που αφορούν τη Σύμβαση·

δ) Κατά τη θέση της Σύμβασης σε ισχύ, ο Θεματοφύλακας θα αποστέλλει στη Γραμματεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών επικυρωμένα αντίγραφα της Σύμβασης για καταχώρηση και δημοσίευση, σύμφωνα με το Άρθρο 102 του Χάρτη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ οι κάτωθι υπογεγραμμένοι πλήρως εξουσιοδοτημένοι από τις Κυβερνήσεις τους υπέγραψαν τη Σύμβαση (*).

Διατέθηκε για υπογραφή στο Παρίσι, στις 15 Ιουλίου 1982, στην αγγλική και γαλλική γλώσσα με τα δύο κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, και σε ένα πρωτότυπο.

* Τα κράτη μέλη του EUTELSAT είναι: Άγιος Μαρίνος, Αυστρία, Βατικανό, Βέλγιο, Γαλλία, Γιουγκοσλαβία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κύπρος, Λιχτενστάιν, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μονακό, Νορβηγία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Πορτογαλία, Σουηδία, Τουρκία, Φινλανδία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'
(Μεταβατικές διατάξεις)

1. Συνέχιση των δραστηριοτήτων

α) Οποιαδήποτε συμφωνία του EUTELSAT βρίσκεται σε ισχύ κατά τη σύσταση της εταιρίας Eutelsat A.E. θα παραμένει σε ισχύ εκτός εάν και εφόσον τροποποιηθεί ή λήξει σύμφωνα με τις διατάξεις της ίδιας. Οποιαδήποτε απόφαση έχει ληφθεί από τον EUTELSAT και η οποία βρίσκεται σε ισχύ κατά τη σύσταση της εταιρίας Eutelsat A.E. θα παραμένει σε ισχύ εκτός εάν και εφόσον τροποποιηθεί ή λήξει η ισχύς της.

β) Αν κατά τη σύσταση της εταιρίας Eutelsat A.E. οποιοδήποτε όργανο του Eutelsat έχει αρχίσει αλλά δεν έχει ολοκληρώσει οποιαδήποτε ενέργεια για την οποία είναι εξουσιοδοτημένο ή στην οποία απαιτείται να προβεί, ο Εκτελεστικός Γραμματέας ή ο πρώτος Γενικός Διευθυντής της εταιρίας Eutelsat A.E. εντός του πλαισίου των εξουσιών τους και σύμφωνα με τους διακανονισμούς που έχουν γίνει μεταξύ του EUTELSAT και της εταιρίας Eutelsat A.E. θα αντικαθιστά το όργανο αυτό για το σκοπό της ολοκλήρωσης της εν λόγω ενέργειας.

2. Μέθοδος μεταφοράς

α) Ο EUTELSAT θα συνάψει συμφωνία μεταφοράς (εφεξής «Συμφωνία Μεταφοράς») με την εταιρία Eutelsat A.E. για τη μεταφορά (εφεξής «Μεταφορά») οποιωνδήποτε ή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού του που αφορούν τις δραστηριότητές του (που ορίζονται λεπτομερέστερα στη Συμφωνία Μεταφοράς) στην εταιρία Eutelsat A.E..

β) Η Μεταφορά θα αποτελέσει καθολική μεταφορά όλων των δικαιωμάτων, τίτλων, συμφερόντων και οφελών και όλες οι υποχρεώσεις και ευθύνες που αφορούν τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που έχουν μεταφερθεί θα αποτελέσουν πλήρη και αυτόνομο κλάδο δραστηριοτήτων. Η εν λόγω Μεταφορά θα έχει την ισχύ μεταφοράς διάσπασης δραστηριότητας, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 382 του γαλλικού Νόμου 66-537 της 24ης Ιουλίου 1966 περί εμπορικών εταιριών, με την εξαίρεση ότι καμία από αυτές τις υποχρεώσεις και διαδικασίες που συνήθως είναι δεσμευτικές για το μεταφορέα (*société approuvée*) και που προβλέπονται από τον εν λόγω νόμο δεν θα ισχύουν για τον EUTELSAT.

γ) Συγκεκριμένα, και χωρίς να επηρεάζονται τα παραπάνω, η Μεταφορά θα ισχύσει *erga omnes* από την ημερομηνία που καθορίζεται στη Συμφωνία Μεταφοράς χωρίς να απαιτείται η κοινοποίηση προς ή η συναίνεση ή έγκριση οποιουδήποτε προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων στα οποία οφείλονται αυτές οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες. Η Μεταφορά επίσης θα τεθεί σε ισχύ κατά τον ίδιο τρόπο όσον αφορά οποιοδήποτε πρόσωπο με το οποίο ο EUTELSAT έχει συνάψει συμφωνία *intuitu personae*.

3. Διαχείριση

α) Όσον αφορά την παράγραφο 2γ' παραπάνω, όλο το προσωπικό του εκτελεστικού οργάνου του EUTELSAT θα έχει το δικαίωμα να μεταφερθεί στην εταιρία Eutelsat A.E. και τα άτομα που ασκούν αυτό το δικαίωμα από την ημέρα της μεταφοράς τους θα απολαμβάνουν τους όρους απασχόλησης που σύμφωνα με το γαλλικό δίκαιο είναι ισότιμοι με εκείνους που απολαμβάναν πριν από την ημερομηνία της μεταφοράς τους.

β) Όσον αφορά τα άτομα που κατά την ημερομηνία της Μεταφοράς λαμβάνουν παροχές βάσει των Κανόνων του Προγράμματος Συνταξιοδότησης του EUTELSAT, θα γίνουν οι κατάλληλοι διακανονισμοί ούτως ώστε να διατηρήσουν αυτά τους τα δικαιώματα.

γ) Όσον αφορά τα άτομα που κατά την ημερομηνία της Μεταφοράς έχουν αποκτήσει δικαιώματα που αφορούν τη λήψη παροχών βάσει των Κανόνων του Προγράμματος Συνταξιοδότησης του EUTELSAT, θα γίνουν οι κατάλληλοι διακανονισμοί ούτως ώστε να διατηρήσουν αυτά τους τα δικαιώματα.

δ) Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Προσαρτήματος, οι ισχύοντες όροι απασχόλησης του προσωπικού θα συνεχίσουν να ισχύουν έως ότου καταρτιστούν οι νέοι όροι απασχόλησης από την εταιρία Eutel-sat A.E..

ε) Έως ότου αναλάβουν τα καθήκοντά τους ο πρώτος Πρόεδρος της Διεύθυνσης της εταιρίας Eutelsat A.E., καθώς και ο πρώτος Εκτελεστικός Γραμματέας, αυτά θα εκτελούνται από τον Γενικό Διευθυντή του EUTELSAT.

4. Μεταφορά των καθηκόντων του EUTELSAT στην εταιρία Eutelsat A.E. και στον Εκτελεστικό Γραμματέα

α) Κατά την ημερομηνία σύστασης της εταιρίας Eutel-sat A.E. και της Γραμματείας, ο Γενικός Διευθυντής του EUTELSAT θα ενημερώσει όλα τα εμπλεκόμενα Μέρη.

β) Ο Γενικός Διευθυντής του EUTELSAT, υπό την ιδιότητά του ως νόμιμος εκπρόσωπος του EUTELSAT, θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την έγκαιρη μεταφορά προς την εταιρία Eutelsat A.E., καθώς και προς τον Εκτελεστικό Γραμματέα όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που έχουν αποκτηθεί από τον EUTELSAT.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'
(Διαδικασία Διαιτησίας)

1. Προκειμένου για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με οποιαδήποτε διένεξη αναφέρεται στο Άρθρο XV της Σύμβασης, θα καθορίζονται τα παρακάτω ως προς το Διαιτητικό Δικαστήριο.

2. Οποιοδήποτε Μέρος της Σύμβασης θα μπορεί να λάβει το μέρος οποιουδήποτε εκ των δύο Μερών που εμπλέκονται στη διένεξη.

3. Το Διαιτητικό Δικαστήριο θα είναι τριμελές. Καθένα εκ των Μερών που εμπλέκονται στη διένεξη θα ορίζει έναν διαιτητή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία λήψης από ένα εκ των δύο Μερών αίτησης παραπομπής της επίλυσης της διένεξης για διαιτησία. Στην περίπτωση που βάσει του Άρθρου XV της Σύμβασης απαιτείται η συμφωνία των Μερών που εμπλέκονται στη διένεξη, τότε η προθεσμία των δύο μηνών θα μετρά από την ημερομηνία της συγκεκριμένης συμφωνίας. Οι πρώτοι δύο διαιτητές εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία διορισμού του δεύτερου διαιτητή θα ορίσουν τον τρίτο διαιτητή, ο οποίος θα είναι και ο Πρόεδρος του Διαιτητικού Δικαστηρίου. Αν εντός της απαιτούμενης περιόδου δεν έχει διοριστεί ένας από τους δύο διαιτητές, κατόπιν αίτησης ενός εκ των δύο εμπλεκόμενων Μερών, αυτός θα μπορεί να διοριστεί από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου ή στην περίπτωση που δεν υπάρχει σχετική συμφωνία μεταξύ των δύο εμπλεκόμενων Μερών, αυτός θα ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου. Η ίδια διαδικασία θα ισχύσει αν ο Πρόεδρος του Διαιτητικού Δικαστηρίου δεν έχει διοριστεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

4. Το Διαιτητικό Δικαστήριο θα ορίσει την έδρα του και θα καθορίσει τους δικούς του διαδικαστικούς κανόνες.

5. Κάθε Μέρος θα επιβαρύνεται με τις δαπάνες που αφορούν τον διαιτητή για το διορισμό του οποίου είναι υπεύθυνο, καθώς επίσης και με τις δαπάνες εκπροσώπησης ενώπιον του δικαστηρίου. Τα δύο Μέρη που εμπλέκονται στη διένεξη θα επιβαρύνονται από κοινού με τις δαπάνες που αφορούν τον Πρόεδρο του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

6. Η απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου θα ληφθεί από την πλειοψηφία των μελών του, τα οποία δεν θα δύνανται να απέχουν από την ψηφοφορία. Η εν λόγω απόφαση θα είναι οριστική και δεσμευτική για τα Μέρη που εμπλέκονται στη διένεξη και δεν θα είναι δυνατή η άσκηση έφεσης. Τα Μέρη θα εφαρμόσουν την εν λόγω απόφαση δίχως καθυστέρηση. Σε περίπτωση διένεξης όσον αφορά την ερμηνεία ή το πεδίο εφαρμογής της απόφασης, το Διαιτητικό Δικαστήριο θα την ερμηνεύσει κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε Μέρους εμπλέκεται στη διένεξη.

Άρθρο δεύτερο

Από την έναρξη ισχύος της Σύμβασης που κυρώνεται καταρ-

γείται ο ν. 1713/1987 (ΦΕΚ 116 Α').

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου XVII αυτής".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρασχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Εισερχόμεθα τώρα στη συζήτηση επί των άρθρων του νομοσχεδίου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία, τεχνικός έλεγχος, οχημάτων και ασφάλεια χειρσαίων μεταφορών και άλλες διατάξεις», τα οποία είναι σε τρία κεφάλαια κατανεμημένα. Είναι το κυρίως νομοσχέδιο και είναι και οι άλλες διατάξεις.

Είναι τα κεφάλαια που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων και επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία και ο τεχνικός έλεγχος των οχημάτων και η ασφάλεια των χειρσαίων μεταφορών. Τα υπόλοιπα άρθρα από το 42 μέχρι το 51, έχουν προφανώς και αυτοτελή θέματα. Αν συμφωνείτε γι' αυτά τα άρθρα, τις άλλες διατάξεις, να συζητήσουμε στην αυριανή συνεδρίαση και σήμερα τα του κεφαλαίου πρώτου και δεύτερου του νομοσχεδίου. Εάν όμως από τα άρθρα αυτά του πρώτου και του δεύτερου κεφαλαίου είναι κάποια άρθρα που νομίζετε ότι πρέπει να τα ξεχωρίσουμε, να τα πάρουμε και να ταβάλουμε και αυτά αύριο, ώστε να διευκολυνθεί η καλύτερη συζήτηση.

Εισηγητές είναι ο κ. Βλαχόπουλος και η κα Κόλλια.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ορίστε, κυρία Κόλλια.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Έχω έναν προβληματισμό, αν θα προλάβουμε σήμερα το βράδυ να αναφερθούμε και στα δύο αυτά κεφάλαια, γιατί πραγματικά το ΚΤΕΛ ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Αύριο όμως, πρέπει να τελειώσουμε το νομοσχέδιο. Αύριο είναι Πέμπτη και πείτε μου πώς νομίζετε ότι μπορούμε να οργανώσουμε τη συζήτηση.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Ό,τι έχει σχέση με το ΚΤΕΛ, να συζητηθεί σήμερα και αύριο τα υπόλοιπα. Αν περισσέψει χρόνος, θα ξεκινήσουμε, υπάρχει η πρόθεση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι θα πρέπει να συζητηθεί σε δύο ενότητες το νομοσχέδιο. Η μια ενότητα είναι αυτή που αφορά τα ΚΤΕΛ και μπορούμε να ξεκινήσουμε σήμερα και η άλλη ενότητα, να είναι και αυτό που αφορά τα

ΚΤΕΛ και οι λοιπές διατάξεις. Επομένως, ξεκινούμε με την ενότητα των ΚΤΕΛ και συνεχίζουμε για τη δεύτερη ενότητα και όπου πάμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Κακλαμάνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Συμφωνώ με τον κ. Βλαχόπουλο, κύριε Πρόεδρε, διότι στη δεύτερη ενότητα που είναι τα ΚΤΕΟ και οι λοιπές διατάξεις, στα περισσότερα συμφωνούμε λίγο-πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Το πρώτο κεφάλαιο, λοιπόν, να συζητηθεί σήμερα και αύριο το δεύτερο και το τρίτο κεφάλαιο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ούτως ή άλλως θα τελειώσουμε, με την προϋπόθεση βέβαια ότι θα τηρήσει ο κύριος Υπουργός τη δέσμευση και δεν θα φέρει τροπολογίες είτε δικές του είτε να υπερασπιστεί τροπολογίες συναδέλφων του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μάλιστα. Εάν υπάρχουν βλέπω εμπρόθεσμες τροπολογίες συναδέλφων, αυτές για τις οποίες ο Υπουργός δεν μπορεί να προβάλει την ένσταση εκ του Συντάγματος, για δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού κλπ., αυτές θα συζητηθούν, για όσους συναδέλφους θέλουν να τις συζητήσουν.

Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Θεωρώ αυτονόητο ότι αν περισσέψει χρόνος απόψε, να μπορούμε και στο δεύτερο κεφάλαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Καλά, εσείς το κρίνετε στην πορεία.

Ας αρχίσουμε, λοιπόν, με τον κ. Βλαχόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε μήπως φραστικές διορθώσεις;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Έχω διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Να τις καταθέσετε για τα Πρακτικά, αλλά να τις διανεμίετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Έχουν κατατεθεί ήδη στα Πρακτικά και πιστεύω πως έχουν διανεμηθεί.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Δεν μπήκαν στο Πρακτικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ μη κάνετε διάλογο μεταξύ σας.

Κύριοι εισηγητές, έχετε πάρει το κείμενο που ανέφερε ο κύριος Υπουργός;

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτά τα καινούρια όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα σας μοιραστούν τώρα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τροποποιήσεις που έκανε δεκτές ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή δυστυχώς δεν περιλαμβάνονται στο πρακτικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ελπίζω και υποθέτω ότι τα έχειβάλει στο κείμενο που θα σας μοιραστεί.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Διανέμεται ήδη, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Χρ. Βερελής καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες διορθώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Μετά από τη συζήτηση που έγινε χθες και μετά τις παρατηρήσεις του Επισημονικού Συμβουλίου, έχουν γίνει μια σειρά από διατυπώσεις οι οποίες διορθώνουν. Κρίνω αναγκαίο να αναφέρω δύο πράγματα.

Πρώτον, στο άρθρο 2 παράγραφος 1 το «2009» αλλάζει σε «2011». Είναι ο χρόνος τον οποίο συζητήσαμε.

Επίσης, στο άρθρο 3 παράγραφος 1 η ημερομηνία «30.9.2003» αλλάζει σε «31.12.2003». Είναι μια παρατήρηση που έκανε νομίζω ο συνάδελφος κ. Αγγελόπουλος.

Με βάση αυτές τις δύο ημερομηνίες αλλάζουν μια σειρά από διατυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μυρίζομαι Αιτωλοακαρνανία όταν ακούω τον κ. Αγγελόπουλο...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Με όλη την αγάπη και το σεβασμό, νομίζω ότι κάνετε λάθος, κύριε Πρόεδρε. Είναι άλλες περιοχές που έχουν διεκδικήσει...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Συμφωνώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Επίσης, στο άρθρο 11 παράγραφος 1 οι λέξεις «δεκατριών (13)» αλλάζουν σε «έντεκα (11)». Υπάρχει δηλαδή μια μείωση ανάλογη της παράταξης που δώσαμε για το χρόνο της δυνατότητας ένταξης μεταχειρισμένων λεωφορείων.

Τέλος, ουσιώδες κρίνω να αναφέρω ότι στο άρθρο 36 το εδάφιο α' αντικαθίσταται. Για να διευκρινίσω, αφορά τις ελάχιστες εκτάσεις προκειμένου να ιδρυθούν ιδιωτικά ΚΤΕΟ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κεφάλαιο Α, το οποίο αποτελείται από 32 άρθρα αναφέρεται στο θέμα των ΚΤΕΛ, στην οργάνωση δηλαδή και λειτουργία των δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ.)

Το άρθρο 1 αναφέρεται σε γενικούς όρους. Το άρθρο 2, που είναι και ουσιαστικό, αναφέρεται στην ανάθεση του συγκοινωνιακού έργου και λέει συγκεκριμένα «η εκτέλεση και εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού έργου των τακτικών αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών, υφισταμένων και νέων, ανατίθεται αποκλειστικά στους φορείς συγκοινωνιακού έργου που προβλέπει ο νόμος αυτός, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτού, από 1.7.2001 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011».

Παραχωρήσεις που ήδη υφίστανται για την εκτέλεση ομοίου έργου από τον ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ, «ΡΟΔΑ» και ΔΕΑΣ δεν θίγονται από την ανάθεση.

Το άρθρο 3 αναφέρεται στη μετατροπή των ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες. Επιγραμματικά θα αναφέρω και θα τονίσω ορισμένα σημαντικά σημεία του άρθρου, διότι και έχουν συζητηθεί και φυσικά το νομοσχέδιο έχει μελετηθεί από τους συναδέλφους. Κάθε υφιστάμενο κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου ΚΤΕΛ δύναται να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία. Για την ως άνω μετατροπή απαιτείται απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων του, η οποία πρέπει να ληφθεί το αργότερο μέχρι τις 30-9-2002, με πλειοψηφία 2/3 και η διαδικασία να ολοκληρωθεί μέχρι τις 30-9-2003.

Η μετατροπή είναι δυνατόν να γίνει με δύο τρόπους. Ο πρώτος τρόπος προβλέπει ότι είναι δυνατόν να γίνει η μετατροπή αφού αποτιμηθεί και αξιολογηθεί το σύνολο της περιουσίας των παγίων στοιχείων, αλλά και των λεωφορείων. Ο άλλος τρόπος είναι να αποτιμηθεί και να αξιολογηθεί η περιουσία εκτός από τα λεωφορεία τα οποία παραμένουν στην ιδιοκτησία των σημειωμένων ιδιοκτητών και με κάποιο τρόπο μισθώνονται προς τις νέες εταιρείες που είναι οι «ΚΤΕΛ ΑΕ», κάτι που αναφέρεται στην παράγραφο αυτού του άρθρου. Λέει δηλαδή: «Οι ανώνυμες εταιρείες των προηγούμενων παραγράφων διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος και του κ.ν 2190/1920. Στην επωνυμία τους πρέπει να περιέχονται οι λέξεις «ΚΤΕΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Επομένως, και μέσα στο νομοσχέδιο όπου υπάρχει

ΚΤΕΛ πρέπει από εδώ και πέρα να λέμε «ΚΤΕΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Οι εταιρείες οι οποίες προχωρούν σε αυτήν τη μετατροπή απαλλάσσονται παντός τέλους ή δικαιώματος υπέρ δημοσίου ή τρίτων, καθώς και παντός φόρου συμπεριλαμβανομένου και του φόρου εισοδήματος και εξαιρουμένου μόνου του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων. Ειδικά για το ΦΠΑ, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2859/2000.

Οι διατάξεις των παραγράφων αυτών, που δεν αναφέρθηκε, αλλά και εδώ υπάρχουν κίνητρα, εφαρμόζονται και σε ανώνυμες εταιρείες, που συνιστώνται από μετόχους των ΚΤΕΛ που δεν μετατρέπονται σε ΑΕ. «Η ΚΤΕΛ ΑΕ» υποκαθιστά αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση το ΚΤΕΛ σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του. Με την πλειοψηφία και εντός των προθεσμιών της παραγράφου 1, δύο ή περισσότερα ΚΤΕΛ δύναται να συστήσουν μία ανώνυμη εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2.

Το άρθρο 4 αναφέρεται στο σκοπό των ΚΤΕΛ. Ο σκοπός των «ΚΤΕΛ ΑΕ» είναι η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου, όπως αυτό προσδιορίζεται από το άρθρο 6 στο οποίο θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Το άρθρο 5 αναφέρεται στα ΚΤΕΛ που δεν μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες. Σε περίπτωση, λοιπόν, που το ΚΤΕΛ δεν λάβει απόφαση μετατροπής του σε ΑΕ στις ημερομηνίες οι οποίες προβλέπονται από τα προηγούμενα άρθρα, τότε το ΚΤΕΛ τίθεται σε εκκαθάριση σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, περί αστικών εταιρειών και προκηρύσσεται με απόφαση του νομάρχη δημόσιος διαγωνισμός. Υπάρχουν κάποιες προθεσμίες γι' αυτή την προκήρυξη, προθεσμία έξι μηνών κλπ.

Εάν το αστικό ΚΤΕΛ δεν μετατρέπεται σε ανώνυμη εταιρεία και ο προαναφερόμενος διαγωνισμός αποβεί άκαρπος για μία φορά, η εκτέλεση και η εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού έργου του εν λόγω ΚΤΕΛ ανατίθεται με απόφαση του νομάρχη, που έχει έδρα το ΚΤΕΛ σε δημοτική ή διαδημοτική επιχείρηση. Εάν ο ΟΤΑ δεν αποδεχθεί την ανάληψη του έργου αυτού, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών επαναπροκηρύσσεται ο διαγωνισμός. Μέχρι την ημερομηνία παροχής του έργου, σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις, το συγκοινωνιακό έργο, εξακολουθεί υποχρεωτικά να εκτελείται από τα ΚΤΕΛ.

Τα ΚΤΕΛ στα οποία είναι ενταγμένα λιγότερα από δώδεκα λεωφορεία –ο αριθμός δώδεκα συμπεριλαμβάνεται– δύναται να διατηρήσουν τη νομική μορφή που έχουν κατά την ημερομηνία της ισχύος και έχουν όλα τα προνόμια που αναφέρθηκαν και προηγούμενως.

Το άρθρο 6 αναφέρεται στο έργο των ΚΤΕΛ. Αναφέρεται στους φορείς του συγκοινωνιακού έργου του άρθρου 2. Το έργο αυτό είναι η εκτέλεση και η εκμετάλλευση των υφισταμένων τακτικών, αστικών και υπεραστικών, επιβατικών γραμμών που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν ανατεθεί στα ΚΤΕΛ.

Επίσης στους φορείς αυτούς ανατίθεται η εκτέλεση και εκμετάλλευση των νέων τακτικών αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών, όπως αυτές καθιερώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 7 και του έργου που ασκούν σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2446/1996.

Στο άρθρο 7 έχουμε το χαρακτηρισμό των νέων αστικών περιοχών και τον καθορισμό νέων τακτικών γραμμών. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται για την εφαρμογή του νόμου οι γενικοί όροι και οι προϋποθέσεις που χαρακτηρίζουν μια περιοχή ως αστική ή υπεραστική. Η απόφαση αυτή εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Σε αυτήν την επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργού, της ΚΕΔΚΕ, των Ομοσπονδιών Αυτοκινητιστών. Η επιτροπή αυτή προτείνει κριτήρια και προϋποθέσεις για την απόφαση του Υπουργού ο οποίος θα χαρακτηρίσει τις περιοχές σαν αστικές ή υπεραστικές. Αυτός ο χαρακτηρισμός γίνεται με απόφαση των νομαρχών. Οι περιοχές χαρακτηρίζονται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου ενώ οι αντίστοιχες υπεραστικές ή αστικές γραμμές χαρακτηρίζονται με απόφαση του νομάρχη.

Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών μετά από μελέτη κυκλοφοριακών επιπτώσεων καθορίζονται τα σημεία κοινών ενδιάμεσων στάσεων εντός των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Για παράδειγμα έρχεται ένα λεωφορείο ΚΤΕΛ από Κοζάνη αλλά μέχρι τώρα δεν μπορούσε να πάει στον Πειραιά στο λιμάνι. Τώρα μπορούν να καθορισθούν τέτοιες στάσεις μέσα στο νομό.

Κατόπιν έκδοσης υπουργικής απόφασης νέες υπεραστικές διανομαρχιακές γραμμές που συνδέουν πρωτεύουσα ή δήμο νομού με πρωτεύουσα ή δήμο άλλου νομού καθιερώνονται ως ακολούθως. Το ΚΤΕΛ που επιθυμεί την καθιέρωση της γραμμής υποβάλλει στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας το αίτημα. Εάν το τέρμα της γραμμής βρίσκεται σε νομό της ίδιας περιφέρειας τότε ο περιφερειάρχης απευθύνεται στον νομάρχη του άλλου νομού. Αν ο νομάρχης δεχθεί δεν υπάρχει πρόβλημα. Εάν το ΚΤΕΛ του άλλου νομού δεν απαντήσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών τότε αυτή η διανομαρχιακή γραμμή δύναται να καθορίζεται και να ανατίθεται στο ΚΤΕΛ που ζητά τη διανομαρχιακή γραμμή με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Αν αποδεχθεί το ΚΤΕΛ τη συνεκμετάλλευσή τότε δεν υπάρχει πρόβλημα.

Αν το τέρμα της διανομαρχιακής γραμμής βρίσκεται σε άλλο νομό τότε γίνεται μια αντίστοιχη διαδικασία μεταξύ των Γενικών Γραμματέων. Για την εφαρμογή της παρούσης παραγράφου ζητείται η γνώμη της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών. Υπάρχει ένα αίτημα από τους αυτοκινητιστές που ζητούν να υπάρχει μελέτη βιωσιμότητας γι' αυτήν τη γραμμή. Η απάντηση είναι ότι εφόσον ο γενικός γραμματέας είναι ο υπεύθυνος αυτός μπορεί να αναθέσει τη μελέτη αν κρίνει ότι πρέπει να ανατεθεί. Επίσης επειδή ζητείται και η γνώμη της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών και αυτή η ομοσπονδία μπορεί να προχωρήσει σε μελέτη.

Το άρθρο 8 αναφέρεται στον καθορισμό των δρομολογίων τα οποία αποφασίζονται με απόφαση του νομάρχη της έδρας του ΚΤΕΛ και εισήγηση του ΚΤΕΛ μετά γνώμη των οικείων ΟΤΑ.

Το άρθρο 9 αναφέρεται στην εξυπηρέτηση των υπεραστικών γραμμών. Το άρθρο 10 αναφέρεται στον καθορισμό και στην είσπραξη του κομίστρου. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών η οποία εγκρίνεται στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους καθορίζονται ή αναπροσαρμόζονται οι χιλιόμετρικοί συντελεστές κομίστρου μεταφοράς επιβατών με λεωφορεία τα όρια βάρους αποσκευών χωρίς καταβολή κομίστρου, οι συντελεστές κομίστρου για μεταφορά υπερβάλλοντος βάρους αποσκευών κ.ο.κ. Φυσικά αυτά τα κριτήρια μπορεί να είναι ενιαία για όλη τη χώρα, αλλά μπορεί να αναφέρονται και σε κάθε περιφέρεια. Αφού καθορισθούν αυτά τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις τότε το κόμιστρο καθορίζεται με απόφαση των οικείων νομαρχών, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τους και τα τοπικά χαρακτηριστικά.

Επίσης με απόφαση του οικείου νομάρχη καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται το κόμιστρο για την εξυπηρέτηση των αγώνων γραμμών των νήσων.

Το άρθρο 11 αναφέρεται στους όρους κυκλοφορίας και στον καθορισμό αριθμού λεωφορείων. Αναφέρομαι μόνο στο σημείο που αφορά τα λεωφορεία που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία καινούργια ή μεταχειρισμένα. Αυτά πρέπει να είναι ηλικίας μέχρι δεκατριών ετών από του έτους κατασκευής του πλαισίου του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.

Μετά τη συμπλήρωση είκοσι τριών ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου αυτά αποσύρονται υποχρεωτικά. Έτσι από το αρχικό σχέδιο νόμου έχουμε μια μείωση δύο ετών.

Το άρθρο 12 τώρα. Αναφέρεται στον εκσυγχρονισμό των υποδομών των λεωφορείων. Χθες έγινε εκτενής συζήτηση, νομίζω ότι είναι το σημαντικότερο άρθρο. Εδώ προβλέπεται ένα ποσό τριάντα δισεκατομμυρίων του Υπουργείου Μεταφορών που προέρχεται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και από εκεί προβλέπονται οι χρηματοδοτήσεις και οι επιδοτήσεις για την αγορά των λεωφορείων. Μάλιστα εδώ που αναφερόμαστε στην επιδότηση των καινούριων λεωφορείων αυτό το 20% επί της τιμής κτήσης επειδή στόχος όλων μας είναι να γίνει ανανέωση του στόλου και αυτές τις μέρες από την ενημέρωση των

ομοσπονδιών μάθαμε ότι ένα νέο λεωφορείο στοιχίζει γύρω στα εβδομήντα εκατομμύρια θα έλεγα ότι αυτό το 20% να το κάνετε 30% και να είναι ένα κίνητρο για να πάμε στα νέα λεωφορεία και να μην μπουν στην αγορά λεωφορεία ηλικίας πέντε έως δεκατριών ετών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Τα δεκατρία χρόνια έγιναν ένδεκα.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Πάντως αυτό το 20% προτείνω να γίνει 30% συν την επιδότηση που υπάρχει από τον ειδικό λογαριασμό. Φυσικά τα άλλα να παραμείνουν ως έχουν το 10% δηλαδή και το υπόλοιπο ποσό. Επίσης από τα τριάντα δισεκατομμύρια προβλέπεται μια ενίσχυση των επενδύσεων, των κτιριακών εγκαταστάσεων και των πρακτορείων όπως τα ξέρουμε με ένα ποσό ενάμισι εκατομμύριο ανά λεωφορείο. Η επιδότηση συμπληρώνεται από το ποσό του ειδικού λογαριασμού που προβλέπεται στο άρθρο 13 και αυτός δημιουργείται από την επιβολή ενός τέλους 5% επί των συνολικών εισπράξεων των ΚΤΕΛ. Αυτό το 5% κατανέμεται και προτείνω να ψηφισθεί όπως έχει το άρθρο, με την κατανομή 3,1 και 1, το 3 για τα λεωφορεία, το 1 για τις εγκαταστάσεις και το υπόλοιπο 1 πηγαίνει για την ενίσχυση των αδύνατων ΚΤΕΛ.

Το άρθρο 14 αναφέρεται στον κανονισμό των ΚΤΕΛ όπου με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκδίδεται ο κανονισμός προσωπικού των ΚΤΕΛ. Επομένως η ανησυχία των ενδιαφερομένων ιδιοκτητών λεωφορείων και μετόχων του ΚΤΕΛ νομίζω πως καλύπτεται, γιατί με προεδρικό διάταγμα θα καθορισθεί ο κανονισμός.

Το άρθρο 15 αναφέρεται στις υποχρεώσεις και εδώ πρέπει να δούμε ποιες είναι οι υποχρεώσεις αυτών που θα έχουν τις εταιρείες των ΚΤΕΛ. Στη συνέχεια θα έχουμε τα προεδρικά διατάγματα και με λεπτομέρειες θα προσδιορίσουμε τις υποχρεώσεις γιατί οι υπηρεσίες που προσφέρονται στο πολίτη θα πρέπει να είναι υπηρεσίες επιπέδου και από πλευράς συμπεριφοράς, ανέσεως, αισθητικής κ.ο.κ.

Τα άρθρα 18, 19 και 20 αυτά αναφέρονται στη νέα σχέση των ΟΤΑ με τα ΚΤΕΛ και είναι σημαντικό να πούμε ότι ΟΤΑ πρώτου βαθμού μπορούν πλέον να διενεργούν μεταφορά για εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες όπως και των ηλικιωμένων και των εργαζομένων στους ΟΤΑ. Φυσικά μπορούν να διενεργούν και μεταφορά κατοίκων των δημοτικών διαμερισμάτων σε δρομολόγια από και προς τα δημοτικά διαμερίσματα, όταν αυτά δεν εξυπηρετούνται από τις υφιστάμενες γραμμές.

Επίσης στο άρθρο 19 μεταξύ των ΟΤΑ πρώτου βαθμού και των φορέων παροχής συγκοινωνιών δύνανται να συνάπτονται συμβάσεις εκτέλεσης ενδοδημοτικής ή διαδημοτικής τακτικής αστικής ή υπεραστικής συγκοινωνίας. Στις συμβάσεις καθορίζονται η διάρκεια οι όροι παραχώρησης κ.ο.κ. Οι ΟΤΑ επίσης πρώτου βαθμού μπορούν να συμμετέχουν στις «ΚΤΕΛ» ΑΕ μετά από απόφαση των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και εκπόνηση πλήρους οικονομοτεχνικής μελέτης και κατόπιν απόφασης της γενικής συνέλευσης των ΚΤΕΛ η οποία θα λαμβάνεται με την πλειοψηφία των 2/3.

Το άρθρο 20 αναφέρεται στο έργο των ΚΤΕΛ σε μεμονωμένα νησιά, και οι ΟΤΑ κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση του συγκοινωνιακού έργου.

Το άρθρο 21 αναφέρεται σε προδιαγραφές εγκαταστάσεων αναμονής και θα προδιαγραφούν με αποφάσεις και το άρθρο 22 σε λοιπές ρυθμίσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Ερχόμαστε τώρα στα άρθρα από το 23 μέχρι το 32, που αναφέρονται σε θέματα διοίκησης των ΚΤΕΛ, τι είναι η γενική συνέλευση των μετόχων, πως αυτή συγκαλείται, η εκλογή και η συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου. Δεν χρειάζεται να μπορούμε σε λεπτομέρειες. Εγώ συμφωνώ να ψηφιστούν όπως προβλέπονται οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, ο διαχειριστικός έλεγχος, η αποζημίωση των οργάνων ΚΤΕΛ.

Το άρθρο 29 αναφέρεται στη συγχώνευση και το διαχωρισμό των ΚΤΕΛ.

Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά στη συγχώνευση των ΚΤΕΛ προβλέπεται ότι αυτή μπορεί να γίνει μετά από μία τεχνοοικονομική μελέτη που εκπονείται με μέρημα της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Είναι στην παράγραφο 1, εδάφιο β', που λέει: «μετά από: τεχνοοικονομική μελέτη, που εκπονείται με μέρημα της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης».

Στην παράγραφο 3 εκεί που λέει: «Υπεραστικά ή αστικά ΚΤΕΛ, που έχουν συγχωνευθεί με προγενέστερες διατάξεις ή θα συγχωνευθούν... δύνανται να διαχωρίζονται εφόσον υπέρ του διαχωρισμού τάσσονται τα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των ψήφων των μετόχων των λεωφορείων με έδρα τον ίδιο νομό. Ο διαχωρισμός των ΚΤΕΛ γίνεται με απόφαση του οικείου νομάρχη αν πρόκειται για ΚΤΕΛ του ιδίου νομού ή του ή των οικείων Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας, αν πρόκειται για ΚΤΕΛ διαφορετικών νομών», προτείνω, κύριε Υπουργέ, να συμπληρωθεί «μετά από τεχνοοικονομική μελέτη», η οποία πρόταση και θα έλεγα τροπολογία που κατετέθη νομίζω ότι είχε γίνει αποδεκτή από τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Υπουργέ, θυμάστε επίσης για το διαχωρισμό των ΚΤΕΛ, ότι θα πρέπει να έχουν την τεχνοοικονομική μελέτη.

Ολοκλήρωσα την αναφορά μου στο κεφάλαιο Α'. Προτείνω να ψηφιστούν τα άρθρα όπως αναφέρονται και μετά τις τροποποιήσεις που έκανε ο κύριος Υπουργός και σημειώνω μετά τις προτάσεις που έκανα εγώ το 20% να γίνει 30% και να γίνει αποδεκτή η τροπολογία για την τεχνοοικονομική μελέτη σαν προϋπόθεση για τον διαχωρισμό των ΚΤΕΛ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Κόλλια-Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Θα μου επιτρέψετε μια παρατήρηση.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι όχι μόνο εγώ σαν νέα Βουλευτής αλλά και πολλοί συνάδελφοι δεν θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν τις διορθώσεις που έχετε κάνει, παρ' όλο που επεξεργαστήκαμε το νομοσχέδιο στη Διαρκή Επιτροπή για πολύ χρόνο. Εγώ δεν θα μπορέσω να το παρακολουθήσω τουλάχιστο στο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου, για να κάνω τις όποιες παρατηρήσεις στις διορθώσεις που θα ήθελα να κάνω και πολλές από αυτές πιστεύω ότι έχουν και ουσία.

Κύριε Πρόεδρε, συνεχίζω να πιστεύω κάτι το οποίο ο κύριος Υπουργός δεν έκανε δεκτό, ότι δηλαδή το να μετατραπούν τα «ΚΤΕΛ σε Α.Ε.» να εκσυγχρονιστούν και να βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους ώστε στο μέλλον να ανταπεξέλθουν με επιτυχία σε οποιοδήποτε ανταγωνιστικό περιβάλλον επιβληθεί από κοινοτικό ή εθνικό δίκαιο, δεν είναι αρκετό για να αποσβεστούν οι επενδύσεις που προβλέπονται να γίνουν για τους σταθμούς, την αγορά οικοπέδων, για την ανανέωση τροχαίου υλικού και άλλα τα οποία αναφέραμε και χτες. Συνεχίζω, λοιπόν, να επιμένω να να πιστεύω ότι θα πρέπει να παρατείνουμε το χρόνο της ανάθεσης του έργου από κοινού, κύριε Υπουργέ, όπως δεσμευθήκαμε, αν το κάνετε να το υποστηρίξουμε.

Στο άρθρο 1 πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει σαφέστερη αναφορά στους ορισμούς για τις επιβατικές γραμμές, τις άγονες γραμμές κλπ., βάση της Κοινοτικής Οδηγίας 684/92.

Επίσης, θεωρώ ότι η πολιτεία θα πρέπει να αναλάβει την κάλυψη του κόστους μεταφοράς των κατοίκων των άγονων γραμμών.

Έχουμε όλοι τονίσει το κοινωνικό έργο που επιτελούν τα ΚΤΕΛ όλα αυτά τα χρόνια μεταφέροντας και ουσιαστικά κρατώντας σε επαφή τους κατοίκους των άγονων γραμμών με το κέντρο.

Επομένως θα πρέπει για κοινωνικούς λόγους αλλά θα έλεγα πολλές φορές και εθνικούς να αναλάβει η πολιτεία το κόστος μεταφοράς αυτών των κατοίκων των άγονων γραμμών.

Στην παράγραφο 6 του άρθρου 7 θα μου επιτρέψετε να ξανακάνω μία παρατήρηση, κύριε Υπουργέ, που την κάναμε και στη Διαρκή Επιτροπή και δεν είδα να παίρνετε κάποια θέση. Σε μια υποπαράγραφο προτείνω να μπει η διατύπωση ότι σε περίπτωση διαφωνίας δύο ΚΤΕΛ ή των νομαρχιών για την έγκριση μιας νέας υπεραστικής διανομαρχιακής γραμμής, την έγκριση θα τη δίνει ο κύριος Υπουργός.

Επίσης, στο άρθρο 7 παράγραφος 6 υποπαράγραφος β' μετά τη φράση «αντιτίθεται η εκμετάλλευσή της στο αιτούν ΚΤΕΛ με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της περιφέρειας» να προστεθεί τουλάχιστον «μετά από τεχνοοικονομική μελέτη από την οποία να προκύπτει η καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού και η βιωσιμότητα της γραμμής».

Επειδή στο άρθρο 10, κύριε Πρόεδρε, έχουμε καταθέσει τροπολογία-προσθήκη που έχει να κάνει με τα εισιτήρια και την επιδότηση εισιτηρίων ειδικών ομάδων, θα την αναλύσουμε αύριο.

Στο άρθρο 12 επίσης, δεν γίνεται καμία αναφορά στους ιδιοκτήτες εκείνους, κύριε Πρόεδρε, οι οποίοι μέσα στην προηγούμενη πενταετία αντικατέστησαν τα λεωφορεία τους με καινούρια χωρίς δηλαδή να περιμένουν τη ρύθμιση αυτή. Πολλοί άνθρωποι εγώ θα τους χαρακτηρίζα ρομαντικούς ή άνθρωποι που αγαπούν πολύ αυτό που έκαναν πουλώντας πολλές φορές και αγροτεμάχια, πουλώντας πολλές φορές και διαμερίσματα έκαναν την αλλαγή αυτή και αγόρασαν καινούρια λεωφορεία. Επομένως θα έλεγα ότι θα έπρεπε να προβλέψουμε μία ρύθμιση και γι' αυτούς γιατί και αυτοί ακόμη συνεχίζουν να το οφείλουν. Θα έλεγα να γίνει κάποια μνεία και γι' αυτούς τους ανθρώπους όχι τόσο για να τους δώσουμε την εύφημο μνεία ότι έκαναν κάτι πριν ακόμη από μας και από το Υπουργείο αλλά ότι πραγματικά θα βρεθούν και αυτοί σε δύσκολη θέση παράλληλα με τον υπόλοιπο εκσυγχρονισμό τον οποίο θα επιβαρυνθούν, αφού θα είναι μέλη της νέας ανώνυμης εταιρείας.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, με ποια κριτήρια θα επιλεγούν τα ασθενέστερα ΚΤΕΛ ώστε να δοθεί η σχετική βοήθεια από τον ειδικό λογαριασμό που προβλέπεται; Επίσης, δεν διευκρινίζεται αν θα τύχουν της ίδιας μεταχείρισης που προβλέπει το άρθρο και όσα ΚΤΕΛ δεν μετατραπούν σε ανώνυμη εταιρεία.

Στην παράγραφο 5 προτείνουμε να οριστεί συγκεκριμένος χρονικός ορίζοντας όπως σας είπαμε και στη Διαρκή Επιτροπή που θα δεσμεύει, ώστε η εκταμίευση των χρημάτων που προβλέπονται για την ενίσχυση των δικαιούχων να είναι άμεση δηλαδή αμέσως μετά τη μετατροπή των ΚΤΕΛ σε Α.Ε. να υπάρχει σαν κίνητρο για να επιταχυνθούν και οι διαδικασίες από τους ενδιαφερόμενους.

Στο άρθρο 13 η παρακράτηση των εισπράξεων της τάξεως του 5% όπως είπα και στη χθεσινή μου εισήγηση, κύριε Υπουργέ, που προστίθεται στο πραγματικό κόστος των κομίστρων, σας είπαμε ότι δημιουργεί μια σοβαρή ανισότητα. Επομένως θα θέλαμε να συμφωνήσουν και όλες οι πτέρυγες της Βουλής και βέβαια οπωσδήποτε και ο συναρμόδιος Υπουργός να μας πει ότι υπάρχει κάποια επιδότηση αυτών των εισιτηρίων των ΚΤΕΛ, ώστε όπως γίνεται με τις αστικές συγκοινωνίες των δύο μεγάλων αστικών κέντρων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Γιατί νομίζω ότι το επιχείρημα ότι οι μεταφερόμενοι πολίτες ή επιβάτες της περιφέρειας, οι κάτοικοι της περιφέρειας νομίζω ότι δεν πρέπει να ξεχωρίζουν σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Και το ποσό αυτό των 7 δισεκατομμυρίων το οποίο τουλάχιστον θα παρθεί από την αύξηση των κομίστρων, νομίζω ότι θα μπορούσαμε τουλάχιστον αυτό να το δώσουμε από τις δημόσιες επενδύσεις αν και θα μπορούσε να δοθούν λίγα περισσότερα.

Άρθρο 14 παράγραφος 1. Πιστεύω ότι θα έπρεπε πριν από την ψήφιση αυτού του νόμου να ρυθμιστεί και να ψηφιστεί ο Κανονισμός προσωπικού των ΚΤΕΛ γιατί υπάρχουν πολλές εκκρεμότητες και πολλά θέματα με το προσωπικό.

Άρθρο 25, παράγραφος 1. Επειδή, κύριε Υπουργέ, τα oligομελή διοικητικά συμβούλια πιστεύω ότι είναι πιο ευέλικτα στο να παίρνουν αποφάσεις, πιο οικονομικά και λειτουργικά, προτείνουμε και στη Διαρκή Επιτροπή ότι θα ήταν προτιμότερο εκεί που αναφέρεται το όριο των 30+1 λεωφορείων για πενταμελές διοικητικό συμβούλιο, να αυξηθεί στα 50+1, ώστε τα Κ.Τ.Ε.Λ. που έχουν μικρότερο αριθμό λεωφορείων να λειτουργούν με τριμελή διοικητικά συμβούλια.

Παράλληλα, προτείνουμε όσα αστικά Κ.Τ.Ε.Λ. χρειαστεί να αυξήσουν τα μέλη των διοικητικών τους συμβουλίων από τριμελή σε πενταμελή, να προκηρύσσουν εκλογές μόνο για την πλήρωση των κενών θέσεων, για τις θέσεις των μελών που έχουν για κάποιο λόγο εκπέσει ή που έχουν πεθάνει. Γιατί αλλιώς

σύνομα θα υποχρεωθούν να προβούν σε νέες αρχαιρεσίες.

Ένα άλλο θέμα που συζητήθηκε στην επιτροπή και το οποίο νομίζω ότι πρέπει να ειπωθεί και στην Ολομέλεια –έχουμε προτείνει βέβαια απ' ό,τι γνωρίζω και προσθήκη και τροπολογία– είναι ότι πρέπει να υπάρξει μία ρύθμιση χρεών. Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο πιστεύω ότι θα ήταν καλό να είχε προβλεφθεί μέριμνα για τη ρύθμιση των οφειλών προς το Ι.Κ.Α. ή προς το δημόσιο, που αποτελούν οπωσδήποτε το βραχνά. Γιατί αν δεν αντιμετωπισθούν θα οδηγήσουν το 1/3 και πλέον των αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. σε διάλυση, αφού δεν θα μπορούν να παρακολουθήσουν το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο, απ' ό,τι φαίνεται, θα ψηφιστεί και θα γίνει νόμος. Γιατί όπως είναι γνωστό η μετατροπή σε ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να γίνει χωρίς ασφαλιστική ή φορολογική ενημερότητα.

Θα ήταν ορθό επίσης να αντιμετωπισθεί επίσης με μια ρεαλιστική ρύθμιση, ώστε να μην υποχρεωθούμε, κύριε Πρόεδρε, στο μέλλον και κάτω από άλλες συνθήκες να γίνουμε συνυπεύθυνοι του οικονομικού μαρσαισμού και της εξαφάνισης των Κ.Τ.Ε.Λ. αυτών.

Μία ακόμη παρατήρηση: Οι μέτοχοι οδηγοί δεν φαίνεται πουθενά αν θα παραμείνουν στο Τ.Σ.Α. και μετά από τη σύσταση σε ανώνυμη εταιρεία. Θα πρέπει, πιστεύω, να υπάρξει μία συγκεκριμένη διάταξη, αν είναι δυνατόν, για όλους τους μετόχους ή τους οδηγούς ή διαφορετικά για όλους εκείνους που είναι κοντά στο όριο της συνταξιοδότησής τους.

Και τέλος, στο άρθρο 28, στην παράγραφο 3 στο τέλος θα πρότεινα να γίνει μία συμπλήρωση ότι η χορηγία η οποία θα δίνεται στους διατελέσαντες προέδρους των διοικητικών συμβουλίων να έχει ένα πλαφόν. Να μπορεί δηλαδή να μην είναι κατώτερη του 60% του μισθού που παίρνει ο εν ενεργεία Πρόεδρος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε και εμείς την κ. Κόλλια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου τεχνικής, επιστημονικής και οικονομικής συνεργασίας στον τομέα της γεωργίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Τουρκίας».

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νίκος Κωνσταντόπουλος με επιστολή του προς το Προεδρείο ορίζει για τη συζήτηση επί των άρθρων του νομοσχεδίου αυτού ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή κ. Γεώργιο Αμπατζόγλου.

Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να δηλώσω ότι δεν έχω πολλά πράγματα να πω και γι' αυτό γιατί, όπως τονίσαμε και χθες στην επί της αρχής του νομοσχεδίου συζήτηση, εμείς διαφωνούμε με το κεφάλαιο αυτό και με το σύνολο των άρθρων που περιέχει. Και επιμένουμε και εμμένουμε στη θέση μας αυτή.

Και αυτό δεν έχει σχέση βέβαια με το ότι δεν πρέπει να παρθούν μέτρα στον τομέα των αστικών και των υπεραστικών συγκοινωνιών. Το αντίθετο μάλιστα, πρέπει να παρθούν. Το αναλύσαμε χθες, μιλήσαμε για την κατάσταση που υπάρχει στον τομέα αυτό και ειδικότερα για την κατάσταση που υπάρχει σε νησιωτικές, ακριτικές και άλλες περιοχές, που έχουν και την κοινωνική τους ευαισθησία.

Διαφωνούμε όμως με τον τρόπο που πάει να αντιμετωπίσει το θέμα η Κυβέρνηση. Και ιδιαίτερα διαφωνούμε με το άρθρο 3 του συγκεκριμένου κεφαλαίου, που αποτελεί και τη ραχοκοκαλιά του κεφαλαίου αυτού και το οποίο προωθεί τη μετατροπή των Κ.Τ.Ε.Λ. σε ανώνυμες εταιρείες.

Εμείς πιστεύουμε –και αναφερθήκαμε στους συλλόγους– ότι αυτή η μετατροπή θα σημαίνει και την παράδοση των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών στο μεγάλο κεφάλαιο, στους μεγαλοεπιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν. Τονίσαμε ότι οι συγκοινωνίες αυτές είναι ένα κοινωνικό αγαθό, που έχει υποχρέωση να το παρέχει το κράτος. Εσείς

όμως, απ' ό,τι φαίνεται με το συγκεκριμένο άρθρο και με το συγκεκριμένο κεφάλαιο, θέλετε να τις μετατρέψετε αυτές σε εμπόριο, στη διάθεση του μεγάλου κεφαλαίου, αδιαφορώντας για τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν στους πολίτες επιβάτες, αφού είναι σίγουρο ότι με την κατάσταση που προωθείτε οι συγκοινωνίες αυτές θα λειτουργήσουν πλέον σε ανταποδοτική βάση. Θέλετε να έχετε συγκοινωνίες; Θα πληρώσεις. Θέλετε να έχετε καλύτερες συγκοινωνίες; Θα πληρώσεις ακόμα περισσότερο. Γι' αυτό λέμε ότι το νομοσχέδιο αυτό και το συγκεκριμένο κεφάλαιο αποτελεί μία ακόμα εκδήλωση της αντιλαϊκής σας πολιτικής, με αποδέκτες τα πλατιά λαϊκά στρώματα και μάλιστα τα πιο αδύνατα λαϊκά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, γιατί αυτοί είναι οι χρήστες των αστικών, κατά κύριο λόγο, και των υπεραστικών συγκοινωνιών. Ακόμα θύματα της πολιτικής αυτής θα είναι και εκείνοι οι συμπολίτες μας που χρειάζονται ειδική αντιμετώπιση, ανάπηροι, μαθητές, αφού το κόστος των μειωμένων εισιτηρίων, είτε η κάρτα, θα κληθούν να το πληρώσουν οι φορείς, οι οποίοι θα έρχονται σε συνεννόηση με τις καινούριες ανώνυμες εταιρείες, που θα δημιουργηθούν.

Όντας κοινωνικό αγαθό οι αστικές και οι υπεραστικές συγκοινωνίες, η θέση μας είναι ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν από το κράτος. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνουν υπόθεση του μεγάλου κεφαλαίου. Και εξηγήσαμε πώς μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα και μιλήσαμε για τη δημιουργία του δημόσιου φορέα αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών, ο οποίος είναι σε θέση να διασφαλίσει καλές και φθηνές συγκοινωνίες για τον πολίτη.

Τονίσαμε ότι είμαστε αντίθετοι όχι μόνο να δοθεί στους επιχειρηματίες, ακόμα και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί κάτι τέτοιο επιχειρείται μέσα από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Και θα δοθούν μάλιστα εκείνες οι γραμμές στους ΟΤΑ, για τις οποίες δεν δείχνει ενδιαφέρον το μεγάλο κεφάλαιο, δεν δείχνουν ενδιαφέρον οι ανώνυμες εταιρείες, που θα δημιουργηθούν. Τότε λοιπόν θα κληθεί να πληρώσει τα σπασμένα η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Κι εμείς λέμε ότι τα σπασμένα αυτά και η όποια συμμετοχή στην υπόθεση αυτή των ΟΤΑ θα έχει σαν αποτέλεσμα ένα συγκεκριμένο κόστος γι' αυτούς και το κόστος αυτό ...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τι Κοινοβουλευτικό μίγμα είναι αυτό στη δεύτερη σειρά, στο πρώτο έδρανο!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Συνεχίστε, κύριε Σκοπελίτη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: ...θα μετακλυστεί στις πλάτες των δημοτών. Και τονίσαμε πάλι χθες ότι αρκετά πληρώνουν οι δημότες μας, αρκετά τους φορτώνουμε, δεν είναι ανάγκη να τους φορτώσουμε κι αυτό.

Είναι λοιπόν, για μας, αποκλειστική υπόθεση του κράτους οι αστικές και οι υπεραστικές συγκοινωνίες.

Τέλος –και κλείνω– θα ήθελα να πω δυο λόγια για τους εργαζόμενους. Λέτε ότι θα κατοχυρωθούν. Εμείς έχουμε ορισμένες αμφιβολίες για το κατά πόσο θα γίνει αυτό, για να μην πω ότι έχουμε παρόμοιες περιπτώσεις από εξελίξεις παρόμοιες μ' αυτήν που συζητάμε σήμερα, όπου δημιουργήθηκαν προβλήματα.

Πρέπει, λοιπόν, να τα προσέξουμε αυτά και ιδιαίτερα να υιοθετήσουμε την πρόταση που μας έκανε η Ομοσπονδία των Υπαλλήλων και να κατοχυρώσουμε τα δικαιώματα αυτών των πεντακοσίων ανθρώπων, που έχουν σύμβαση αορίστου χρόνου. Επίσης, πρέπει να κατοχυρώσουμε τα δικαιώματα τα εργασιακά εκείνων των εργαζομένων που δουλεύουν στις εταιρείες εκείνες, οι οποίες δεν θα πάρουν απόφαση να μετατραπούν σε ανώνυμες εταιρείες.

Αυτό είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να το προσέξουμε, κύριε Υπουργέ, για να εξασφαλίσουμε τα εργασιακά τους δικαιώματα, ώστε να μην απολυθεί κανείς. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, όπως έγινε κατανοητό και από τη χθεσινή και από τη σημερινή συζήτηση, καταψηφίζουμε το κεφάλαιο αυτό και το σύνολο των άρθρων που εμπεριέχει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αμπατζόγλου, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, το περιεχόμενο των άρθρων αναφέρθηκε και από προηγούμενους ομιλητές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Κωστόπουλε, στο Σπίρο τον Καρτζαφέρη είστε; Στο EXTRA;

Συνεχίστε παρακαλώ, κύριε Αμπατζόγλου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Από την πλευρά μας θα εστιάσουμε την τοποθέτησή μας στα σημεία στα οποία έχουμε παρατηρήσεις, ενστάσεις ή και διαφωνίες.

Στο άρθρο 3 γίνεται αναφορά στην μετατροπή των ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες και το άρθρο αυτό ορίζει ότι τα ΚΤΕΛ δυναμικότητας άνω των δέκα λεωφορείων δύνανται να μετατραπούν σε ανώνυμες εταιρείες. Η διάταξη όμως αυτή σε συνδυασμό και με τα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου ουσιαστικά υποχρεώνει τα ΚΤΕΛ να μετατραπούν σε ανώνυμες εταιρείες.

Κατά τη γνώμη μας και με δεδομένο ότι το κράτος θα συμμετέχει στο κόστος του εκσυγχρονισμού, των υποδομών και την ανανέωση του στόλου, θα μπορούσε ανταποδοτικά ένα μέρος των μετοχών των ανωνύμων εταιρειών να περάσει στα χέρια των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ώστε να κατοχυρωθεί και πρακτικά ο κοινωνικός χαρακτήρας των συγκοινωνιών.

Το άρθρο 5 αναφέρεται στα ΚΤΕΛ που δεν μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες. Το περιεχόμενο και οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού απεικονίζουν τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της μετατροπής των ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες, αφού διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να ασκήσουν το συγκοινωνιακό έργο που τους ανατίθεται.

Φαίνεται επίσης καθαρά ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι καλούνται στην πράξη να παίξουν ένα ρόλο παραπληρωματικό στην περιοχή εκείνη, που δεν θα γίνει η μετατροπή των ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες, αλλά και θα αποβεί άκαρπος ο διαγωνισμός για ανάθεση του έργου σε άλλους. Είναι συστηματική η αποφυγή από την πλευρά του Υπουργείου του να οριστεί η εξεύρεση πόρων για τους ΟΤΑ προκειμένου να ανταποκριθούν στα καθήκοντα που τους ανατίθενται.

Το άρθρο 7 αναφέρεται στο χαρακτηρισμό νέων αστικών περιοχών και στον καθορισμό νέων τακτικών γραμμών. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι στις περιπτώσεις εκείνες που μια γραμμή δεν παρουσιάζει μέσο πληρότητα της τάξης του 20%, το ΚΤΕΛ μπορεί να αρνηθεί την εκμετάλλευση της γραμμής, να προτείνει την τροποποίηση της εκμετάλλευσης σε σχέση με τα δρομολόγια και να προτείνει στον οικείο ΟΤΑ, εφόσον επιθυμεί, τη συνέχιση της λειτουργίας της γραμμής με τους ήδη καθορισμένους όρους της σύμβασης σύμβασης για την κάλυψη των εσόδων έως και του ποσού του 20% από τους ΟΤΑ.

Στο άρθρο αυτό γίνεται σαφές πως σκέπτεται η Κυβέρνηση, το Υπουργείο, για να αντιμετωπίσει αυτό που καλείται «άγονες γραμμές», δηλαδή οικονομικά άγονες γραμμές. Είναι εμφανής η προσπάθεια της Κυβέρνησης να αποποιηθεί ευθύνες κοινωνικού χαρακτήρα και να τις μεταθέσει στους ΟΤΑ. Με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από πού θα βρουν πόρους για να καλύψουν αυτό το αναγκαίο έργο, για να καλύψουν τις γραμμές που από τα ΚΤΕΛ θεωρούνται οικονομικά άγονες;

Στο άρθρο 10 γίνεται αναφορά στον καθορισμό και την είσπραξη του κομίστρου και στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι η εισφορά που επιβάλλεται με το άρθρο 13 του νομοσχεδίου υπολογίζεται πάνω στην τιμή του εισιτηρίου. Ειδικότερα θα επανέλθουμε στην εξέταση του άρθρου 13.

Με το άρθρο 12 γίνεται αναφορά στις συνθήκες εκσυγχρονισμού των υποδομών και των λεωφορείων και εγκρίνεται επιχορήγηση τριάντα δισεκατομμυρίων δραχμών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Εγκρίνεται επίσης η ενίσχυση για τον εκσυγχρονισμό του στόλου των αυτοκινήτων και για την επένδυση που αφορά το ενιαίο μηχανογραφημένο σύστημα παροχής στοιχείων και ενιαίο σύστημα κράτησης θέσεων και πληροφόρησης. Όμως, μπορεί μεν το Υπουργείο να εισηγείται –και συμφωνούμε ότι είναι ορθή η σκέψη– να συμβάλει στην ανανέωση του στόλου και στη χρηματοδότηση της ανανέωσης αυτής και στη δημιουργία μιας υγιούς υποδομής, από την άλλη όμως μεριά θεωρούμε λάθος τις επενδύσεις αυτές να τις χρηματο-

δοτεί και το επιβατικό κοινό εκ νέου με την επιβολή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Επίσης θεωρούμε ότι τα τριάντα δισεκατομμύρια που προβλέπονται είναι λίγα αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην επιτροπή και έχουμε υπόψη μας, ένα καινούριο λεωφορείο κοστίζει 70 με 80 εκατομμύρια και κατά συνέπεια θα επιχορηγηθεί με το προβλεπόμενο ποσοστό, με 14 έως 16 εκατομμύρια.

Εξετάζοντας το σύνολο των τεσσάρων χιλιάδων αυτοκινήτων, τα οποία πρέπει να ανανεωθούν, τεκμαίρεται ότι απαιτούνται περίπου 56 έως 64 δισεκατομμύρια για τη χρηματοδότηση της ανανέωσης του στόλου αυτών των αυτοκινήτων. Δυστυχώς το Υπουργείο προσφέρει μόνο 30 δισεκατομμύρια.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Όχι να τους κάνουμε και δωρεά τα λεωφορεία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Είναι εμφανές το ποσοστό της χρηματοδότησης. Σε ό,τι αφορά το άρθρο 13 και τον ειδικό λογαριασμό, στο άρθρο αυτό αναφέρεται ότι θα επιβληθεί ειδική εισφορά ύψους 10% επί της τιμής του εισιτηρίου. Είμαστε ριζικά αντίθετοι με την επιβολή αυτής της εισφοράς, την οποία αποκαλούμε και τελόσημο, και με τη χρηματοδότηση των επενδύσεων από το επιβατικό κοινό.

Σε ό,τι αφορά τους οδηγούς και τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14, σημειώνουμε ότι τα μέτρα που αφορούν προσλήψεις και εργασιακές σχέσεις παραπέμπονται να ρυθμιστούν στο μέλλον με προεδρικό διάταγμα και τίθεται ως όριο ηλικίας των οδηγών το εξηκοστό πέμπτο έτος, το οποίο θεωρούμε ότι είναι μεγάλο, αφού το επάγγελμα του οδηγού πρέπει να εντάσσεται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Τα άρθρα 18, 19 και 20 αναφέρονται στη μεταφορά επιβατών από Ο.Τ.Α στις συμβάσεις παροχής έργου από τους Ο.Τ.Α και το έργο σε μεμονωμένα νησιά. Κύριε Υπουργέ, αναθέτετε ένα σοβαρό, δύσκολο, μη αποδοτικό έργο στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς να τους έχετε εξασφαλίσει πόρους κι ενώ είναι γνωστό ότι γι' αυτούς τους τομείς δραστηριότητας δεν διαθέτουν πόρους. Πρακτικά αναθέτετε στους Ο.Τ.Α να αναλάβουν την κοινωνική ευθύνη να καλύψουν ένα τέτοιο πρόβλημα ξέροντας εκ των προτέρων ότι θα γίνουν αποδέκτες και μόνο διαμαρτυριών, χωρίς να έχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταποκριθούν στην αποστολή αυτή.

Αυτές ήταν οι παρατηρήσεις μου, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας ευχαριστούμε και εμείς κύριε Αμπατζόγλου.

Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, χθες μιλώντας επί της αρχής εξέφρασα την απογοήτευσή μου, διότι ο κύριος Υπουργός και η Κυβέρνηση δεν υιοθετούν σε ό,τι αφορά τις χερσαίες μεταφορές τη λογική του ανταγωνισμού, την οποία είτε το θέλουν είτε δεν το θέλουν έχουν αποδεχθεί οι ίδιοι στις αεροπορικές μεταφορές, έχουν αποδεχθεί στις θαλάσσιες μεταφορές και ελπίζω να τους επιβληθεί να την παραδεχθούν το συντομότερο δυνατόν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χερσαίες μεταφορές.

Χθες όμως ο κύριος Υπουργός, αντί επιχειρημάτων, μου είπε ότι αυτά τα οποία λέω ισχύουν μόνο στη Δαμασκό και, αν δεν κάνω λάθος, στο Κάιρο.

Θα ήθελα, πριν απ' όλα να εκφράσω μία απορία. Όταν κάπου-κάπου πηγαίνετε στις Βρυξέλλες, δεν συζητάτε ποτέ με τους συναδέλφους σας; Διότι, αν είχατε συζητήσει με το συνάδελφό σας του Ηνωμένου Βασιλείου, για παράδειγμα, θα μπορούσε να σας πει σε πόσες πόλεις της Αγγλίας υπάρχουν σήμερα ιδιωτικές επιχειρήσεις. Εγώ θα σας απαριθμήσω μια-δύο, έτσι ενδεικτικά: Το Μάντσεστερ, το Μπίρμινγκχαμ, τη περιφέρεια του Λονδίνου. Μάλιστα στην περιφέρεια του Λονδίνου υπάρχει μια εταιρεία «METROLINE», που δεν είναι εγγλέζικη, ανήκει σε συμπερόντα της Σιγκαπούρης που κινεί οκτακόσια εβδομήντα λεωφορεία. Επίσης, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στο Λος Άντζελες, στο Ντάλας, στην Βαλτιμόρη, στην Ουάσινγκτον, στην Αυστραλία εκεί που έγιναν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, στο Σίδνεϋ. Ίσως γι' αυτό μπόρεσαν να τα καταφέρουν, διότι δεν έχουν τα δικά μας

μεταφορικά μέσα και μήπως ακόμα και για τους Ολυμπιακούς Αγώνες θα πρέπει να το ξανασκεφθείτε το σπάσιμο του μονοπωλίου.

Και δεν φτάνει αυτό, δεν φτάνει ότι δεν έχετε ίσως αντιληφθεί την σημασία του ανταγωνισμού, αλλά βλέπω ότι σήμερα υποκύψατε στα οργανωμένα συμφέροντα, αντί να κοιτάξετε το δημόσιο συμφέρον και έτσι παρατείνετε την ημερομηνία από το 2009 στο 2011. Γιατί το κάνατε αυτό; Κάκιση είναι αυτή η αλλαγή που επιφέρατε. Αν κάτι έπρεπε να κάνετε, έπρεπε να φέρετε την ημερομηνία πιο νωρίς.

Κάνατε όμως και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, χθες. Όταν σας μίλησα για το σπατόσημο και σας επεσήμανα ότι το καθιέρωσα το 1992 για να εκσυγχρονιστούν τα αεροδρόμια, σας έφερα το παράδειγμα του αεροδρομίου στο Ηράκλειο και εκεί μου είπατε ότι το Ηράκλειο είναι το τέταρτο αεροδρόμιο στην Ελλάδα.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας παραπέμψω στο έγγραφο Β 959/16.11.2000 που φέρει την υπογραφή Χρήστος Βερελής, βάσει του οποίου βγάζω τα εξής συμπεράσματα: Ότι στα Σπάτα έχουν εισπραχθεί 175 δισεκατομμύρια δραχμές από τότε που καθιερώθηκε το Σπατόσημο, στο Ηράκλειο 90 δισεκατομμύρια δραχμές, στη Ρόδο 60 δισεκατομμύρια, στη Θεσσαλονίκη 50 δισεκατομμύρια, στην Κέρκυρα 40 δισεκατομμύρια και στην Κω 27 δισεκατομμύρια, βάσει στοιχείων που εσείς δώσατε.

Λοιπόν, φαντάζομαι να αναγνωρίσετε ότι το Ηράκλειο είναι πράγματι ο δεύτερος αεροσταθμός στην Ελλάδα και θα πρέπει επίσης να αναγνωρίσετε το εξής: Ότι με 175 δισεκατομμύρια δραχμές και ιδιωτή συμβαλλόμενο στο αεροδρόμιο των Σπάρτων, επιτύχαμε να έχουμε σε πέντε χρόνια ένα από τα μηδέν καταπληκτικό αεροδρόμιο. Με 90 δισεκατομμύρια στο Ηράκλειο δέκα χρόνια αγωνίζεστε να φτιάξετε έναν αεροσταθμό και ακόμα δεν το έχετε καταφέρει.

Και σας ξαναρώτησα και χθες και θα το ξαναπώ και τώρα και θα εξακολουθήσω να το λέω: Γιατί δεν εφαρμόζετε σε όλα τα μεγάλα αεροδρόμια της Ελλάδας τη βασική αρχή που καθιερώθηκε στα Σπάτα; Θα είχαν αποκτήσει στο Ηράκλειο εδώ και πολλά χρόνια δεύτερο διάδρομο και θα μπορούσαν να υποδεχθούν τα μιλιούνια των τουριστών που έρχονται εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Θωμάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μετά από αρκετό καιρό έρχεται ένα νομοσχέδιο που πραγματικά κάνει μια προσπάθεια στην οργάνωση των χερσαίων μεταφορών. Όμως, νομίζω ότι και στο νομοσχέδιο αυτό παρατηρείται το φαινόμενο της αντιμετώπισης της Ελλάδας με ενιαία κριτήρια, είτε μιλάμε για την Αθήνα ή τις μεγάλες πόλεις της Θεσσαλονίκης είτε μιλάμε για την ύπαιθρο.

Πρέπει να σας πω ότι χαιρετίσαμε πραγματικά τα λόγια του Πρωθυπουργού στην πρώτη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου της νέας Κυβέρνησης, όταν έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην ανάπτυξη της ύπαιθρου. Αυτό σημαίνει ότι κάθε νομοσχέδιο που έρχεται, θα πρέπει να την αντιμετωπίζει με κάποια ειδικά κριτήρια και να δημιουργεί κίνητρα για την ανάπτυξη της ύπαιθρου. Βέβαια ύπαιθρος δεν είναι μόνο τα χωράφια και τα χωριά, είναι σίγουρα και ο αστικός χώρος, είναι οι πόλεις.

Ξέρετε πολύ καλά το πρόβλημα που υπάρχει με τα αστικά ΚΤΕΛ ιδιαίτερα στις επαρχιακές πόλεις, την αδυναμία που έχουν τώρα πολλά ΚΤΕΛ, λόγω των χρεών, ακριβώς να υλοποιήσουν τον νόμο αυτό. Γιατί δεν μπορεί με χρέη να συστήσεις ανώνυμη εταιρεία και θα δημιουργηθεί ένα τεράστιο πρόβλημα και πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα χρειαστεί να πάμε ακόμα και σε τροποποίηση του νόμου αυτού.

Επιπλέον, αν δούμε και τα χρονοδιαγράμματα που μπαίνουν, εδώ υπάρχει μία αντίφαση. Υπάρχουν κάποιες πόλεις μέσα στις οποίες είναι και η Πάτρα που είναι και η εκλογική μου περιφέρεια, οι οποίες είναι ολυμπιακές πόλεις. Έρχεται η Πολιτεία και διαθέτει χρήματα για την αισθητική αναβάθμιση των πόλεων, δηλαδή να ασχοληθούμε με τις όψεις των κτιρίων, με το δομημένο περιβάλλον.

Το κυρίαρχο στοιχείο της αισθητικής αναβάθμισης μιας πόλης είναι οι συγκοινωνίες. Δεν είναι δυνατόν, ιδιαίτερα εν όψει του 2004 σ' αυτές τις πόλεις να υπάρχει αυτή η κατάστα-

ση με τον εξοπλισμό των αστικών συγκοινωνιών.

Πιστεύω επομένως ότι για να μπορέσει να υλοποιηθεί αυτό το νομοσχέδιο και να μπορέσουν πραγματικά να το παρακολουθήσουν και τα επαρχιακά αστικά ΚΤΕΛ, θα έπρεπε να υπάρχει πρόβλεψη για την τακτοποίηση των οικονομικών υποχρεώσεων που έχουν, για την κάλυψη ουσιαστικά της κοινωνικής πολιτικής που ασκούν τα ΚΤΕΛ αυτά.

Επιπλέον με αυτές τις διατάξεις που θεσπίζονται, υπάρχει και ένας δεύτερος κίνδυνος –και αναφέρομαι στο άρθρο 5– να πληρώσουν αυτό που λέμε το πάπλωμα οι εργαζόμενοι, δηλαδή αν πάμε σε διάδοχο φορέα, είτε σε ΟΤΑ είτε σε κάποιον άλλον, δεν υπάρχει σ' αυτήν την περίπτωση καμία πρόβλεψη για το προσωπικό που δουλεύει στα ΚΤΕΛ. Δεν θα έπρεπε πράγματι μια αδυναμία να την πληρώσουν οι εργαζόμενοι, οι ελάχιστοι εργαζόμενοι που υπάρχουν.

Πιστεύω επομένως –και αυτό είναι μια δεύτερη παρατήρηση– ότι θα έπρεπε στο άρθρο 5 να υπάρξει μία προσθήκη, ακριβώς για να καλυφθεί στην περίπτωση αυτή το προσωπικό του ΚΤΕΛ, δηλαδή να υπάρχει υποχρέωση στον καινούριο φορέα να συνεχίσει το προσωπικό αυτό να εργάζεται.

Επιπλέον, υπάρχουν θα έλεγα και οι παράπλευρες συνέπειες αυτής της αδυναμίας, αυτού του προβλήματος σε σχέση με τα χρέη. Δίνονται μια σειρά κίνητρα και επιδοτήσεις και άλλου είδους παροχές, σε αυτούς οι οποίοι θα μετατραπούν σε ανώνυμη εταιρεία. Εφόσον δεν καταφέρουν τα σημερινά ΚΤΕΛ να μετατραπούν, θα μείνουν έξω και από τη δεύτερη φάση, δηλαδή να μπορούν να κάνουν χρήση αυτών των κινήτρων. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι πραγματικά δημιουργεί τελικά μια δεύτερη ταχύτητα στις επαρχιακές πόλεις. Νομίζω ότι υπάρχει η δυνατότητα να υπάρξει μία πρόβλεψη στα άρθρα αυτά για να καλυφθούν αυτά τα κενά. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Θωμά. Βλέπω εδώ όλη την Πάτρα σύσσωμη.

Ο κ. Χρυσανθακόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, η συζήτηση για τα ΚΤΕΛ είναι πράγματι συζήτηση για οργανωμένα συμφέροντα και μακάρι να υπήρχαν οργανωμένα συμφέροντα στη χώρα μας με τέτοιο συλλογικό χαρακτήρα και συμμετοχή να μην είχαμε μια αντίληψη άκρατου νεοφιλελευθερισμού, που εισαγόμενα συμφέροντα θα έρχονταν στην Ελλάδα για να οργανώσουν αυτά τις συγκοινωνίες, τις μεταφορές του προσωπικού, κλπ.

Απαντώ έτσι στον αγαπητό συνάδελφο κ. Μάνο, ο οποίος ήλθε, βομβάρδισε και απήλθε. Νομίζω ότι αυτή δεν είναι λογική, όταν μάλιστα βαρύνεται από ένα πολιτικό παρελθόν, με το οποίο τιμά ο ίδιος τις απόψεις του, αλλά οι απόψεις του σαφώς δεν μπορούν να είναι σύμφωνες με το λαϊκό αίσθημα και τις απαιτήσεις των καιρών.

Έχουμε μπροστά μας τα ΚΤΕΛ. Υπήρξε πράγματι πρόσφατα συζήτηση στη Βουλή για τις αστικές συγκοινωνίες Θεσσαλονίκης. Πρέπει να πω ότι αυτό είναι καλό, αλλά όλοι οι άλλοι και οι λοιπές δυνάμεις αντιμετωπίζονται σαφώς με όρους που δεν είναι αντίστοιχοι κάποιων περιοχών που είναι ευνοούμενες, γι' αυτό και σήμερα οφείλουμε να προσέξουμε ποια θα είναι η τύχη των περιφερειακών αυτών ΚΤΕΛ που κάνουν τις άγονες γραμμές χωρίς αντισταθμιστικά οφέλη και αν είναι εύκολη αυτή η μετατροπή η οποία προτείνεται, σαφώς για να διευκολυνθεί η επιβίωσή τους.

Θα ξεκινήσω με το ζήτημα της κοινωνικής ευαισθησίας που πρέπει να μας διακατέχει, αλλά και της ευθύνης απέναντι σ' αυτούς που λειτουργούν τα ΚΤΕΛ, τους εργαζόμενους. Υπάρχει η παράγραφος 1 και 2 του άρθρου 5 που με σαφήνεια ορίζει τη μετατροπή σε ανώνυμες εταιρείες των υπαρχόντων ΚΤΕΛ, αλλά και την παρέμβαση δημοτικής επιχείρησης σε περίπτωση που αρνούνται οι υπάρχοντες να αναλάβουν τις ευθύνες ή προκήρυξη ξανά διαγωνισμού. Οι εργαζόμενοι όμως μπορεί να βρεθούν στο δρόμο.

Γι' αυτό στο άρθρο 5, στην παράγραφο 3 θα πρέπει να προστεθεί ρητή διάταξη που κατοχυρώνει το ότι η μεταφορά του προσωπικού των ΚΤΕΛ με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας θα γίνεται αυτοδίκαια και χωρίς προηγούμενη αποζημίωση στον

φορέα που θα αναλάβει το συγκοινωνιακό έργο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Κι έτσι θα έχουμε πλήρη ανάληψη των υποχρεώσεων του ΚΤΕΛ απέναντι του προσωπικού.

Έρχομαι πάλι στο άρθρο 10 του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και ζητώ να υπάρξει στο τέλος προσθήκη για την αντιμετώπιση του μεγάλου ζητήματος που αφορά την κάλυψη των μειωμένων εισιτηρίων. Στο ένα σκέλος για τα άτομα με ειδικές ανάγκες υπάρχει το Υπουργείο Υγείας το οποίο αναλαμβάνει το κόστος και καλύπτει τις απώλειες που έχουν τα ΚΤΕΛ. Όμως δεν υπάρχει καμία μέριμνα από το Υπουργείο Παιδείας και γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχει προσθήκη. Πρέπει να υπάρχει προσθήκη στη συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 10, στην παράγραφο 4α' συγκεκριμένα, σύμφωνα με την οποία θα αποδίδεται στους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου του παρόντος νόμου το σύνολο ή μέρος των απωλειών εσόδων διαφορά άρα των κανονικών τιμών των εισιτηρίων, μειωμένης τιμής δηλαδή εισιτηρίων για τις μετακινήσεις μαθητών, φοιτητών και σπουδαστών. Οι μαθητές έχουν 50%, οι σπουδαστές 25%. Εδώ υπάρχει η πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου και πρέπει να πω ότι αν δεν ανταποκριθείτε στη μέριμνα του συγκεκριμένου θέματος θα αναγκαστώ να είμαι ένας από τους μάρτυρες υπεράσπισης των εναγόντων στην περίπτωση που θα ζητούν αποζημίωση δια μέσου των δικαστηρίων, γιατί πράγματι στο συγκεκριμένο θέμα αδικούνται και ένα μέρος των οφειλών τους, που έχει να κάνει με τη μη ανταπόκρισή τους σε ευθύνες απέναντι σε ΦΠΑ κυρίως στο Ι.Κ.Α. -το τονίζω αυτό- έχει να κάνει και με τις μη εισπράξεις τις οποίες οφείλουν να έχουν με μέριμνα της πολιτείας. Διότι η υπουργική απόφαση υπάρχει από το 1990 αλλά ακόμη δεν έχουμε μέριμνα.

Γι' αυτό προτείνω στο άρθρο 22 παράγραφος 8 που έχει να κάνει με τη ρύθμιση των οφειλών των ΚΤΕΛ οι προσαυξήσεις και τα πρόστιμα από κάθε λόγο και αιτία που έχουν επιβληθεί μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου από το Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς επί καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών των ΚΤΕΛ ή μετόχων των ΚΤΕΛ προς αυτούς από τη λειτουργία και την εκμετάλλευση των αστικών και υπεραστικών λεωφορείων να διαγράφονται και να μην αναζητούνται πλέον.

Τονίζω ότι στον Αίγιο, στην Πάτρα που δεν είχαν ενταχθεί...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: (Δεν ακούστηκε.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μιλώ για τις προσαυξήσεις, δεν μιλάω για τη ρύθμιση των δόσεων, αγαπητέ συνάδελφε, που μπορούν να γίνουν εξήντα. Υπήρξε κυβερνητικός εκπρόσωπος και δεν μεριμνήσατε τότε που έπρεπε να ενταχθεί και η Πάτρα. Ήταν εξαιρούμενη του προηγούμενου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ, λοιπόν, προτείνω ακριβώς γιατί έχουμε τη συγκεκριμένη περίπτωση και υπενθυμίζοντας αυτό που είπε χθες ο Υπουργός στην ομιλία του, ότι δεν έχει καμία αντίρρηση αλλά είναι θέμα συνεννόησής του με τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αφού υπάρχει κοινωνική βούληση, να λυθεί το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο έτερος συνάδελφος από την Πάτρα κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, είναι αναγκαία η εξυγίανση και ο εκσυγχρονισμός των αστικών συγκοινωνιών σε ολόκληρη τη χώρα για να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες στους Έλληνες πολίτες. Ασφαλώς σ' αυτό το σημείο νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι. Όμως εδώ πρέπει να δούμε ένα ζήτημα: Οι αστικές συγκοινωνίες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη διέπονται από διαφορετικό καθεστώς απ' ό,τι οι υπόλοιπες συγκοινωνίες σε όλη τη χώρα. Στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι αστικές συγκοινωνίες επιδοτούνται με 75% επί της αξίας του έργου που παράγουν με περίπου 50 εκατ. κατά λεωφορείο, ενώ στην υπόλοιπη χώρα δεν γίνεται τίποτα απ' αυτά.

Σήμερα όμως κάνουμε ένα βήμα και λέμε να εκσυγχρονίσουμε τις αστικές συγκοινωνίες, να μπούμε σε μια άλλη φάση, να έχουμε καλύτερα λεωφορεία, καλύτερες υπηρεσίες στους

πολίτες.

Πώς όμως θα γίνει αυτό για ορισμένα ΚΤΕΛ που δεν μπορούν να υπαχθούν σε αυτές τις διατάξεις; Και μιλώ σαφώς, όπως μίλησαν και οι συνάδελφοί μου, για την υπόθεση των ΚΤΕΛ Αχαΐας, της Πάτρας και του Αιγίου.

Εδώ θα πρέπει να θυμηθούμε και κάτι. Γιατί το αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας και του Αιγίου χρωστούν τώρα κάποια χρήματα και δεν θα μπορέσουν να υπαχθούν σε αυτές τις διατάξεις και θα διαλυθούν; Γιατί το 1992 η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη δεν φρόντισε να διαγράψει τα χρέη και της Πάτρας τότε, όπως έκανε για όλες τις υπόλοιπες επιχειρήσεις αυτού του είδους. Δεν ξέρω γιατί το έκανε. Το ξέχασε; Το έκανε για κάποιο άλλο λόγο; Δεν ξέρω. Σήμερα όμως εμείς θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτό το ζήτημα. Σήμερα το αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας και του Αιγίου δεν μπορεί να υπαχθεί στο νόμο.

Θα μου πείτε, καλά, δεν μπορεί να υπαχθεί, θα γίνει μια δημοπρασσία και εάν δεν βρεθεί κάποιος να αναλάβει αυτό το έργο, θα το αναλάβει ο δήμος. Μα, είναι δυνατόν ο Δήμος της Πάτρας να αναλάβει αυτό το σημαντικό και τεράστιο έργο που αφορά το 70% του πληθυσμού της Αχαΐας; Πιστεύω ότι δεν θα μπορέσει να το κάνει ποτέ. Ή θα αφήσουμε την Πάτρα χωρίς αστικές συγκοινωνίες; Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν θα μπορέσουμε να το κάνουμε αυτό. Και θα κληθούμε κάποια στιγμή εδώ να πάρουμε τέτοια μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίσουμε αυτό το ζήτημα.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε σήμερα αυτό το θέμα. Πώς θα το αντιμετωπίσουμε; Ακούσαμε προηγουμένως ότι υπάρχει η καλή πρόθεση από εσάς, από το Υπουργείο να λύσει αυτό το θέμα σε σχέση με το Υπουργείο Εργασίας. Εγώ θα πρότεινα και κάτι άλλο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν είναι θέμα του Υπουργείου Εργασίας. Είναι θέμα του Υπουργείου Οικονομικών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Έστω το Υπουργείο Οικονομικών, τα συναρμόδια Υπουργεία, κύριε Ιωαννίδη.

Θα πω όμως και κάτι άλλο. Μέσα από τον ειδικό λογαριασμό του άρθρου 13 μπορούμε να λύσουμε το θέμα. Αφού τα λεφτά αυτού του λογαριασμού θα πηγαίνουν προς τα αδύνατα ΚΤΕΛ, να αποφασίσουμε τώρα ότι για μερικά χρόνια θα πηγαίνει ένα ποσοστό και για το ΚΤΕΛ Πάτρας ή των Τρικάλων ή οποιοδήποτε άλλο ΚΤΕΛ που έχει πρόβλημα μέχρις ότου μπορέσουν να μπουν στη διαδικασία της μετατροπής, αλλά και στην πορεία του εκσυγχρονισμού προκειμένου να συνεχίσουν να παράγουν αυτό το σημαντικό έργο που παράγουν στις πόλεις τους.

Πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι θα πρέπει να βρούμε λύση γι' αυτό το ζήτημα. Υπάρχει από σας η βούληση. Είναι απαραίτητο σήμερα να βρούμε αυτήν τη λύση.

Θέλω να πω κάτι ακόμα -ήδη ακούστηκε στην Αίθουσα- για το άρθρο 5, σε σχέση με το προσωπικό που ήδη σήμερα απασχολείται στα ΚΤΕΛ. Δεν λαμβάνετε εδώ καμία πρόνοια. Νομίζω ότι θα πρέπει να υπάρξει κάποια διατύπωση έτσι ώστε να εξασφαλιστούν τα δικαιώματα αυτών των εργαζομένων για τις επιχειρήσεις οι οποίες θα προκύψουν μετά απ' αυτήν τη μετατροπή.

Κλείνοντας θέλω να τονίσω κάτι ακόμα για κάτι που ακούστηκε πριν από τον κ. Μάνο, αλλά δεν είναι εδώ για να το ακούσει. Σε πολλές περιοχές που έχουν γίνει απελευθερώσεις των αστικών συγκοινωνιών το έργο υποβαθμίζεται. Και εδώ η ευθύνη του κράτους είναι να βοηθήσει αυτό το κοινωνικό έργο προς τον πολίτη, να επιδοτήσει εάν χρειαστεί αλλά να δώσει σημαντικό έργο στον Έλληνα πολίτη σε σχέση με τη μετακίνησή του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Γιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, παλιά ξέρετε ότι ο αυτοκινητιστής, ο λεωφορειούχος ελέγγοτο ότι ήταν ο εφοπλιστής της ασφάλτου. Τώρα τι είναι; Ένας απλός μεροκαματιάρας που οικογενειακά ασχολείται με το θέμα για να μπορέσει να επιβιώσει. Και πολύ φοβάμαι ότι όλες αυτές οι εκσυγχρονιστικές ρυθμίσεις θα έπρεπε να είχαν προηγηθεί, να γίνουν πριν από πολλά χρόνια. Αντίθετα τώρα θα υπάρξει μεγάλη οικονομική ταλαιπωρία.

Επιτρέψτε μου όμως να κάνω μερικά σχόλια πάνω σε αυτό το θέμα γιατί δεν μίλησα χθες. Θέλω να κάνω μία ιστορική αναδρομή την οποία έκανα και στη Διαρκή Επιτροπή, παραθέτοντας και μερικά στοιχεία.

Όταν πραγματικά στην Ευρώπη αναπτυσσόταν οι μεταφορές μέσω του σιδηροδρομικού δικτύου εδώ φτιάχναμε λεωφορεία και φορτηγά. Πολύ καλά κάναμε. Η πατρίδα μας είχε βγει από έναν εμφύλιο πόλεμο, από ένα Β' Παγκόσμιο Πόλεμο κατεστραμμένη, ταλαιπωρημένη, οικονομικά χρεοκοπημένη με τις μεγάλες συγκρούσεις. Και αυτές βέβαια ήταν οι αδυναμίες των δικών μας κυβερνήσεων.

Εσείς όμως είκοσι χρόνια τι έχετε να πείτε για το ότι κρατήσατε το μεταφορικό έργο σ' αυτό το αναχρονιστικό επίπεδο; Και το λέω αυτό διότι όλη η Ευρώπη έφτιαξε σιδηροδρόμους. Εμείς τι φτιάξαμε; Για να έλθω ακριβώς να σας πω σήμερα, που γίνεται ο πεδινός σιδηρόδρομος, γιατί γίνεται ο πεδινός σιδηρόδρομος τώρα ενώ θα έπρεπε να είχε γίνει χρόνια πιο μπροστά;

Όταν έγινε η πρώτη χάραξη, έγινε λόγω του ότι υπήρχε η Κωπαΐδα. Υπήρχε η Κωπαΐδα, ανέβηκε το τρένο πάνω στον Μπράλο για να μπορέσει να εξασφαλιστεί το συγκοινωνιακό μας δίκτυο. Η Κωπαΐδα έχει αποξηρανθεί εδώ και ογδόντα χρόνια, το τρένο παρέμεινε σ' αυτήν την κατάσταση με αποτέλεσμα να έχουμε όλη αυτήν την ανάπτυξη στο μεταφορικό έργο διά των λεωφορείων, φορτηγών κλπ. Τι θα γίνει όμως αύριο;

Και πρέπει να ενημερωθούν οι αγαπητοί ασχολούμενοι με τα ΚΤΕΛ σήμερα -ΚΤΕΛ Α.Ε. αύριο- ότι κάποια ΚΤΕΛ της ηπειρωτικής Ελλάδας θα δεινοπαθήσουν: Το ΚΤΕΛ Βοιωτίας, το ΚΤΕΛ Φθιάδας, το ΚΤΕΛ Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων, Κατερίνης και Θεσσαλονίκης, αυτά θα υποστούν ζημιές μέσα σ' ένα χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορώ να προσδιορίσω. Θα είναι τέσσερα χρόνια, θα είναι πέντε χρόνια, θα είναι δέκα χρόνια; Αυτό εξαρτάται από τη φερεγγυότητα των τεχνικών εταιρειών που έχουν αναλάβει τα έργα και να τους ελέγξετε κιόλας γιατί έχουν τραγικές καθυστερήσεις, όπως είναι το τούνελ στο Μόδι. Τι θα γίνουν αυτοί οι άνθρωποι; Αυτοί θα χάσουν ένα μεγάλο μεταφορικό έργο διότι κανείς δεν θα μπαίνει πια στα λεωφορεία για να πηγαίνει επί παραδείγματι στη Λαμία, στην ιδιαίτερα μου πατρίδα, κάνοντας δύο ή δυόμισι ώρες τη στιγμή που θα πηγαίνει με τον πεδινό σιδηρόδρομο, με την ηλεκτροκίνηση που θα έχει, σε μία ώρα και είκοσι λεπτά. Και όλες οι διαδρομές κατά τον ίδιο τρόπο θα απαξιωθούν.

Το λέω αυτό διότι με τα εννέα χρόνια που δώσατε, το 2011, και με τις οικονομικές ρυθμίσεις που κάνετε δυστυχώς γι' αυτά τα ΚΤΕΛ θα εμφανιστούν πολύ σύντομα ότι είναι ανεπαρκείς οι ρυθμίσεις και θα πρέπει να ληφθεί μια σημαντική πρόνοια ώστε αυτοί οι άνθρωποι να μην ταλαιπωρηθούν από υπερβολικό ενθουσιασμό, ότι δηλαδή τους επιδοτείτε κατ' αυτόν τον τρόπο, αλλάζοντες λεωφορεία, κάνουν υπεραστικούς σταθμούς για να μπορέσουν να εκσυγχρονιστούν και να εκσυγχρονιστούν διότι η κατάσταση, η οποία παρουσιάζεται αυτήν τη στιγμή στη χώρα μας είναι άθλια από πλευράς στέγασης των ΚΤΕΛ. Και κατ' αυτόν τον τρόπο τι θα κάνουν οι άνθρωποι;

Σήμερα αν ρωτήσετε αν πωλείται καμία άδεια λεωφορείου, δεν πωλείται καμία. Γιατί; Δεν υπάρχει αγοραστική δύναμη, δεν υπάρχει αγοραστικό κοινό. Να λοιπόν τα προβλήματα που θα προκύψουν αύριο μ' αυτό το νομοσχέδιο.

Θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, να λάβετε σοβαρά υπόψη κάτι που είχα σχολιάσει και στη Διαρκή Επιτροπή. Βέβαια θα μου πείτε ότι από σήμερα μέχρι δέκα χρόνια δεν ξέρει κανείς τι θα κάνει. Θα μπορούσε όμως να περιγραφεί ότι αυτοί οι εμπλεκόμενοι στα ΚΤΕΛ Α.Ε. θα μπορούσαν με την απελευθέρωση των μεταφορών να έχουν μια ειδική, μια προτιμησιακή θέση στο δίκτυο του ΟΣΕ με τη χρονοχρέωση, ενοίκηση γραμμής για οποιοδήποτε μεταφορικό έργο. Και παράλληλα θα σας έλεγα ότι, επειδή αυτό είναι και άμεσο και λέγεται από τον ειδικό λογαριασμό για τα Ασθενέστερα ΚΤΕΛ Α.Ε., στα Ασθενέστερα ΚΤΕΛ Α.Ε. αύριο θα βρεθούν και τα ΚΤΕΛ Α.Ε. που σας περιέγραφα. Και θα δείτε ότι θα υπάρξει μεγάλη απροθυμία εκ μέρους των ιδιοκτητών λεωφορείων σήμερα γι' αυτές τις μεγάλες οικονομικές επιβαρύνσεις που θα έχουν και γι' αυτό πρέπει να ληφθεί μια

μέριμνα.

Μην τα βλέπουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, τόσο πολύ εύκολα και ωραία όλα. Ειδικά ο ηπειρωτικός άξονας Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι, εκεί δηλαδή που υπάρχει ο μεγαλύτερος όγκος των ΚΤΕΛ, θα δεινοπαθήσει όταν αύριο -και είπα ότι δεν γνωρίζω το βάθος χρόνου- θα υπάρξουν σιδηρόδρομοι ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Αυτό ας μας απασχολήσει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Καλογιάννης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μιλάμε, κύριε Πρόεδρε, σήμερα για ένα νομοσχέδιο με το οποίο ουσιαστικά επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των ΚΤΕΛ και η θέσπιση-ίδρυση ιδιωτικών ΚΤΕΟ. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο γνωρίζουμε όλοι ότι κυοφορείται τουλάχιστον από έτους και σήμερα, δεύτερη μέρα συζήτησης, το νομοσχέδιο αυτό μας παραπέμπει σε δεκάδες υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα, τα οποία θα εκδοθούν στο μέλλον. Είναι μια πάγια τακτική θα έλεγα αυτή του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και σε προηγούμενα νομοσχέδια τα οποία είχαμε συζητήσει και αφορούσαν τις τηλεπικοινωνίες, να έχουμε παραπομπή σε τόσο μεγάλο αριθμό υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων. Καταλαβαίνει κανείς εύκολα πόσες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει στην εφαρμογή του το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου μετά την ψήφισή του.

Σαν να μην έφθανε αυτό, μόλις σήμερα ο κύριος Υπουργός μας μοίρασε ένα τετρασέλιδο στο οποίο περιέχονται τροποποιήσεις ουσιαστικές κατά την άποψή μου σε είκοσι άρθρα, στα μισά δηλαδή άρθρα του σχεδίου νόμου που συζητάμε. Και πώς είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε, να δεχθεί κανείς τις τροποποιήσεις για παράδειγμα του άρθρου 36, όπου ενώ μέχρι τώρα συζητούσαμε -για τα ιδιωτικά ΚΤΕΟ αναφέρομαι και κλείνω αυτήν την παρένθεση- σε επιφανείες τριών στρεμμάτων και σήμερα ξαφνικά έτσι με ένα πρόχειρο χαρτί αυτό γίνεται ενάμιση στρέμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτά τα άρθρα θα τα συζητήσουμε αύριο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε.

Έρχομαι, λοιπόν, στο άρθρο 9 του νομοσχεδίου, το οποίο αφορά την εξυπηρέτηση των ενδονομαρχιακών υπεραστικών γραμμών. Αναφέρει συγκεκριμένα το άρθρο 9 στην πρώτη παράγραφο του ότι η εξυπηρέτηση των υπεραστικών επιβατικών γραμμών και των γραμμών που συνδέουν πρωτεύουσες ή άλλους δήμους ή κοινότητες ομόρων νομών, διενεργείται με κοινά δρομολόγια. Αναφέρει, λοιπόν, τον τρόπο με τον οποίο γίνονται αυτές οι συνδέσεις και καταλήγει στο ότι εφόσον δεν υπάρχει αστική συγκοινωνία για το σύνολο της διαδρομής του επιβάτη ή δεν υπάρχει δρομολόγιο του οικείου υπεραστικού ΚΤΕΛ, τότε σε διάστημα δύο ωρών πριν ή μετά τη διέλευση του λεωφορείου δεν επιτρέπεται η επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών. Προς τι αυτός ο προστατευτισμός;

Θα αναφέρω ένα πολύ απλό παράδειγμα για να γίνει κατανοητό το τι σημαίνει η συγκεκριμένη παράγραφος. Ας υποθέσουμε ότι το ΚΤΕΛ Κορινθίας έχει ένα δρομολόγιο από Κόρινθο προς Ιωάννινα στις 9.00' η ώρα το βράδυ. Το τελευταίο δρομολόγιο του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων, από Αθήνα προς Ιωάννινα, είναι στις 9.30'. Στις 10.30', λοιπόν θα είναι στην Κόρινθο. Γιατί δεν δίνουμε το δικαίωμα -και είναι ενδεικτικό ασφαλώς το παράδειγμα- σ' αυτό το ΚΤΕΛ να πάρει τους επιβάτες, κάποιους στρατιώτες για παράδειγμα, οι οποίοι εκείνη την ώρα είναι στη στάση; Θα παρακαλούσα να καταργηθεί το δίωρο αυτό. Έχω καταθέσει συγκεκριμένη τροπολογία, θα επανέλθω επί του συγκεκριμένου θέματος αύριο, όπως θα επανέλθω και για τα άρθρα 44 και 49 μετά τις αλλαγές που έχει κάνει ο κύριος Υπουργός. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Ο κ. Αγγελόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε μια διαδικαστική παρατήρηση εκτός χρόνου. Συζητάμε

τριάντα δύο άρθρα και έχουμε στη διάθεσή μας πέντε λεπτά. Εάν μετρήσω από το 1 έως το 32 άρθρο, θέλω πεντέμισι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Για επιχειρήστε το!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι ακριβώς πεντέμισι λεπτά.

Παρακαλώ αν θέλετε, την ανοχή σας, τα δεκαεπτά δευτερόλεπτα να χρειάζομαι. Ζήτησα την ανοχή σας για την παρατήρησή αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μετρείστε να δούμε κατά πόσο έχετε δίκιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, θα προσπαθήσω στο άρθρο 15 να είμαι επιγραμματικός. Η αλλαγή που κάνετε δυσχεραίνει την κατάσταση. Είναι αντίθετοι οι εργαζόμενοι και οι μέτοχοι των ΚΤΕΛ. Υπάρχουν ΚΤΕΛ που οι πράκτορες που εκδίδουν εισιτήρια είναι μέσα στα ΚΤΕΛ.

Εάν απαγορεύσουμε σε αυτούς τους πράκτορες να λειτουργούν εντός των σταθμών των Κ.Τ.Ε.Λ., τότε είναι σίγουρο ότι θα χρειαστούν έναν υπάλληλο τουλάχιστον σε δωδεκάωρη βάση. Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Θα παρακαλέσουμε την αλλαγή αυτή, την οποία επιφέρετε στο άρθρο, να την απαλείψετε.

Πρέπει να επισημάνουμε επίσης, κύριε Υπουργέ, ότι το νομοσχέδιο παρ' όλες τις προσπάθειες και παρ' όλες τις τροποποιήσεις που έγιναν από την πλευρά σας, δεν αντιμετωπίζει τα προβλήματα τα οποία έφεραν τα Κ.Τ.Ε.Λ. στην κατάσταση στην οποία είναι σήμερα.

Ποια είναι τα προβλήματα αυτά; Τα έχουμε επισημάνει και στη συζήτηση επί της αρχής θα τα επαναλάβω και τώρα.

Πρώτα απ' όλα παρατείνανε την προθεσμία εκχώρησης για την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου μέχρι το 2011. Θα μου επιτρέψετε να πω, παρ' όλο που ο κύριος Πρόεδρος πριν είπε πως είναι υπόθεση το νομοσχέδιο Αιτωλοακαρνανών Βουλευτών, ότι ήταν μικρόψυχη αυτή η ρύθμιση, αυτή η αλλαγή, παρ' όλο που οι Αιτωλοακαρνανέες δεν διακρίνονται για την μικροψυχία τους. Να παραταθεί μέχρι το 2015 όπως το σύνολο των συναδέλφων ζητάει.

Δεύτερον, τα 30.000.000.000 δραχμές δεν επαρκούν.

Τρίτον, υπάρχει, διαφορετική αντιμετώπιση των χρηστών του λεκανοπεδίου Αττικής και της υπόλοιπης Ελλάδας. Επιδοτείται το εισιτήριο στα αστικά Κ.Τ.Ε.Λ. του λεκανοπεδίου Αττικής. Φαίνεται ότι στην περιφέρεια, στην επαρχία οι χρήστες των υπεραστικών και των αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Συμφωνούν όλοι οι συνάδελφοι, απ' ό,τι φάνηκε και από τη συζήτηση, στη ρύθμιση των χρεών. Είπαμε –το είπατε και εσείς– «κάνουμε μία καινούρια αρχή». Μια καινούρια αρχή, όμως, με βάση και βαριδία δεν μπορεί να γίνει. Ας απαλείψουμε το άγχος των 2,5 δισεκατομμυρίων δραχμών με μία ρύθμιση που ζητούν οι μέτοχοι των αστικών και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ.

Όσον αφορά τα μειωμένα εισιτήρια θέλω να πω τα εξής: Δεν μπορεί να επιμένουμε να ασκεί το κράτος κοινωνική πολιτική με τα χρημάτα των μετόχων των Κ.Τ.Ε.Λ. Αποφασίστε τελικά πώς θα αντιμετωπίσετε το πρόβλημα. Η κοινωνική πολιτική είναι υποχρέωση και ασκείται μέσα από τα όργανα του κράτους. Δεν μπορεί να ασκείται με ξένα κόλλυβα, με τα λεφτά των μετόχων των Κ.Τ.Ε.Λ.

Ακόμη, υπάρχει μια σειρά από γενικές διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο και οι οποίες αναφέρονται είτε στις προθεσμίες μετατροπής των Κ.Τ.Ε.Λ. σε ανώνυμες εταιρείες, είτε στις διαδικασίες. Είναι βέβαιο ότι θα δημιουργηθούν πάρα πολλά προβλήματα –δεν προλαβαίνουμε να αναγνώσουμε όλες αυτές τις παρατηρήσεις– κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

Επίσης, ένα πολύ σημαντικό θέμα είναι ότι τα δρομολόγια, καθώς και η τιμολογιακή πολιτική όσον αφορά τα εισιτήρια των Κ.Τ.Ε.Λ. των αστικών και υπεραστικών γραμμών, ρυθμίζονται με αποφάσεις του νομάρχη και ουσιαστικά πολύ λίγος λόγος πέφτει στους ανθράκους οι οποίοι έχουν αναλάβει και υποχρεούνται να φέρουν εις πέρας την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου.

Είναι ευκαιρία, μια και νομοθετούμε για τον εκσυγχρονισμό όπως τονίσατε κατ' επανάληψη των Κ.Τ.Ε.Λ., να ρυθμίσουμε όλες αυτές τις εκκρεμότητες που δημιουργήθηκαν από την πολύχρονη λειτουργία των Κ.Τ.Ε.Λ. με την ισχύουσα νομική μορφή. Είναι ευκαιρία να βοηθήσουμε πράγματι όχι μόνο να εκσυγχρονιστούν οι αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες της περιφέρειας, αλλά να απαλείψουμε και όλα τα αίτια τα οποία έφεραν σ' αυτήν την κατάσταση τα Κ.Τ.Ε.Λ. της επαρχίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είδετε πώς μέσα σε πολύ λίγο χρόνο, όταν γνωρίζετε αυτά που θέλετε να πείτε, επιτυγχάνετε και την ουσία και είσθε και αποτελεσματικός; Πολλά λόγια λένε μόνο όσοι δεν έχουν άποψη γι' αυτό που λένε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Λαχάνιασα, κύριε Πρόεδρε, για να τα πω σε πέντε λεπτά και είμαι και αθλητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ελευθέριος Παπανικολάου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, στο συζητούμενο νομοσχέδιο θα μπορούσα ανεπιφύλακτα να εξάρω την προσφορά, ακόμη και την κοινωνική προσφορά, των Κ.Τ.Ε.Λ. όλα αυτά τα χρόνια σαν επαρχιώτης Βουλευτής και να πω ότι πρόκειται για ένα συγκοινωνιακό μοντέλο το οποίο έχει προσφέρει αρκετά.

Με υποδειγματικό τρόπο από το 1925 παρέχει όλα τα εχέγυα της ασφάλειας και της συγκοινωνιακής ποιότητας. Τα ΚΤΕΛ λειτουργούν χωρίς ελλείμματα και είναι πολύ σημαντικό αυτό. Είναι οικογενειακές ομάδες και χωρίς καμία συμπαράσταση από την πολιτεία ενώ αντίθετως οι αστικές συγκοινωνίες της πρωτεύουσας επιδοτούνται με το 75% σχετικά με το κόστος λειτουργίας τους.

Προέχει άμεσα και αναφέρομαι στο άρθρο 2 η παράταση της προθεσμίας της αλλαγής των ΚΤΕΛ μέχρι το 2020 έτσι ώστε να προγραμματίσουν σωστότερα την αντικατάσταση των λεωφορείων, να μπορέσουν να δημιουργήσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τις υποδομές στους σταθμούς και να εκσυγχρονιστούν.

Στο άρθρο 10 έχει προταθεί σχετική τροπολογία για μειωμένο εισιτήριο σε πολυτέκνους και αναπήρους. Και είναι προς τιμή των διοικήσεων των ΚΤΕΛ που μέχρι τώρα το εφήρμοσαν αυτό ως μέτρο κοινωνικής πολιτικής. Συμφωνούν εξάλλου με την πρόταση. Να δοθούν όμως οι πόροι ώστε να ληφθεί μέρος από το Υπουργείο Παιδείας για μαθητές και φοιτητές όπως έχει φροντίσει για τη ρύθμιση ατόμων με ειδικές ανάγκες το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Στο άρθρο 12 για το «διατιθέμενο μεγάλο ποσό» των τριάντα δισεκατομμυρίων για τη χρηματοδότηση των επενδυτικών προγραμμάτων και τον εκσυγχρονισμό των ΚΤΕΛ θεωρώ ότι είναι πολύ μικρό το ποσό. Νομίζω ότι έχουμε χρέος, κύριε Υπουργέ, να βοηθήσουμε αυτές τις επιτυχημένες πραγματικά μονάδες και να μην εφαρμόζουμε δύο μέτρα και δύο σταθμά. Η Ελλάδα δεν είναι μόνο Αθήνα. Δεν είναι ανάγκη να δίνουμε τρισεκατομμύρια στην Αθήνα για τις αστικές συγκοινωνίες και να έχουμε τόση μεγάλη φειδώ για τα ΚΤΕΛ της επαρχίας που είναι γνωστό το έργο που επιτελούν και να δημιουργούμε τόσο μεγάλο πρόβλημα για μερικά δισεκατομμύρια ακόμη.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 25 που αφορά τη ρύθμιση των χρεών και που αναφέρθηκε και από άλλους συναδέλφους. Νομίζω ότι η συμπεριφορά των διοικήσεων των ΚΤΕΛ τους τιμά ιδιαίτερα, διότι δεν ζητούν εξάλειψη των χρεών, ζητούν ρύθμιση. Και είναι ανάγκη νομίζω να προστρέξει η πολιτεία σ' αυτήν τη ρύθμιση των χρεών. Πρέπει πραγματικά να τους βοηθήσουμε γιατί νομικά –και ας με διορθώσουν οι συνάδελφοι που είναι νομικοί– δεν μπορούν να μετατραπούν σε εταιρείες ΑΕ εάν δεν υπάρχει η ασφαλιστική, η φορολογική ενημερότητα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ανέστης Αγγελής έχει το λόγο.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκε στην Αίθουσα ότι υπάρχουν οργανωμένα συμφέροντα γύρω από τα ΚΤΕΛ. Υπάρχουν επιχειρηματικά συμφέροντα και αυτό είναι

υγιές. Υπάρχουν επιχειρηματίες οι οποίοι προσπαθούν να διασφαλίσουν το μέλλον των επιχειρήσεών τους. Προς αυτήν την κατεύθυνση νομίζω ότι αρωγός πρέπει να στέκεται η πολιτεία.

Εάν θα θέλαμε επιγραμματικά να αναφερθούμε σ' αυτό που πρέπει να γίνει και σ' αυτό που πρέπει να είναι στη σκέψη του αντίστοιχου Υπουργείου είναι η φράση «δώστε περισσότερο χρόνο για τον εκσυγχρονισμό των ΚΤΕΛ, ρυθμίστε τα χρέη των μετόχων, προστατέψτε τους εργαζόμενους, ενισχύστε τις άγονες γραμμές, ενισχύστε τα κίνητρα συνένωσης».

Στο άρθρο 1 υπάρχει μία φράση η οποία νομίζω ότι πρέπει να αλλάξει. Αναφέρεστε στις άγονες γραμμές και αναφέρεστε μόνο στα νησιά. Άγονες γραμμές υπάρχουν σε όλη την επικράτεια και υπάρχουν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ανά νομό δεν υπάρχουν περισσότερες από μία ή δύο άγονες γραμμές και αυτές θα πρέπει σαφέστατα να ενισχυθούν.

Κύριε Υπουργέ, αν δεν μπορείτε να επιβαρύνετε τον κρατικό προϋπολογισμό με αυτό, μπορείτε να επιβαρύνετε σε πολύ ελάχιστο ποσοστό το 5% στην αύξηση που δίνετε στα εισιτήρια, στα κόμιστρα.

Υπάρχουν περιπτώσεις που ολόκληρες περιοχές –και αναφέρονται βέβαια στο νομό τον οποίο εκπροσωπώ– όπως η περιοχή των Γραμμοχωριών που στερούνται συγκοινωνίας διότι δεν συμφέρει στα αντίστοιχα ΚΤΕΛ να εκτελέσουν το αντίστοιχο δρομολόγιο. Εκτός αυτού και ο ΟΤΑ που εκπροσωπεί τα Γραμμοχώρια είναι πάρα πολύ φτωχός.

Πρέπει λοιπόν, να ενισχυθούν με οποιονδήποτε τρόπο, ούτως ώστε να μείνει ζωντανή η περιοχή, ειδικότερα στις εποχές που ζούμε. Δεν είναι δυνατόν, παραδείγματος χάρι –και αναφέρθηκε οι συνάδελφοι προς αυτήν την κατεύθυνση– να έχουμε 75% επιδότηση στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας και οι άγονες γραμμές της υπαίθρου να τυγχάνουν της αδιαφορίας. Να επικαλούμαστε το κοινωνικό κράτος αλλά να εφαρμόζουμε στην πράξη την κοινωνική μας ευαισθησία.

Είχα υποβάλει πριν από ένα χρόνο στο Υπουργείο Μεταφορών μια ερώτηση σχετικά με την έλλειψη συγκοινωνίας μεταξύ Καστοριάς και Ιωαννίνων. Η απάντηση που πήρα ήταν βέβαια ερμαφρόδιτη, αναφέρονταν κατά κάποιο τρόπο στο νέο νομοσχέδιο. Σήμερα όμως, τι βλέπουμε; Βλέπουμε ότι η απόφαση πηγαίνει ή στους νομάρχες, εφόσον πρόκειται για την ίδια περιφέρεια, ή στους περιφερειάρχες. Στην προκειμένη περίπτωση πηγαίνει στους περιφερειάρχες. Νομίζω ότι για ειδικές περιπτώσεις θα πρέπει να υπάρχει νομοθετική ρύθμιση στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο που αυτοδίκαια να επιβάλλει τη γραμμή. Τι εννοώ: Η πληρότητα της συγκεκριμένης γραμμής εξασφαλίζεται, και είναι δεδομένο, είτε από τους φοιτητές είτε από τους αρρώστους οι οποίοι κατευθύνονται στα αντίστοιχα ιατρικά κέντρα των Ιωαννίνων.

Αυτά τα κριτήρια θα πρέπει να μπουν στον προβληματισμό σας, ούτως ώστε μέσα από τον εκσυγχρονισμό να καλύπτονται και κοινωνικά θέματα.

Δεν θα ήθελα να πω τίποτα περισσότερο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Μπέζας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι λόγω της μορφολογίας της χώρας μας, εννοώ της μορφολογίας του εδάφους, ο κύριος φορέας κοινωνικοπολιτικού έργου μέχρι σήμερα ήταν τα ΚΤΕΛ. Αν λάβει δε κανείς υπόψη του ότι ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας καθυστερεί αδικαιολόγητα, όπως εξάλλου καθυστερούν όλα τα μεγάλα έργα κοινωνικοπολιτικής υποδομής στη χώρα μας, εύκολα καταλαβαίνουμε ότι για πολλά χρόνια ακόμη το ΚΤΕΛ θα είναι ο κύριος φορέας παροχής κοινωνικοπολιτικού έργου ιδιαίτερα στις παραμεθόριες ακριτικές περιοχές της χώρας και βέβαια στη νησιωτική χώρα.

Ο εκσυγχρονισμός επομένως των ΚΤΕΛ ήταν απαραίτητος και για να βελτιώσει τη λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων, αλλά και για να μας δώσει τη δυνατότητα αναβάθμισης των παρεχομένων υπηρεσιών και ήταν μια ενέργεια η οποία έπρεπε να έχει γίνει εδώ και πολύ καιρό. Κυβερνάτε εδώ και είκοσι περίπου χρόνια. Πιστεύω όμως ότι με τις ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου, παρά τους μεγαλεπήβολους στόχους του Υπουργείου

σας, αυτός ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των ΚΤΕΛ και η ανανέωση του στόλου δεν θα γίνει πραγματικότητα. Θα αναφερθώ σε δύο χαρακτηριστικά σημεία.

Στο άρθρο 2 προβλέπεται ότι η διάρκεια παραχώρησης του μεταφορικού έργου ήταν το χρονικό διάστημα μέχρι τις 31.12.2009. Το τροποποιήσατε τώρα με τη ρύθμιση που φέρατε και πήγαμε στις 31.12.2011. Ο χρόνος αυτός, κύριε Υπουργέ, είναι πάρα πολύ μικρός, παρά την παράταση που δώσατε. Σας τα είπα και ο συνάδελφός σας από την Αιτωλοακαρνανία. Φανήκατε μικρόψυχος. Και το λέω αυτό διότι είναι αδύνατο να αποσβεστούν μέσα στα χρόνια που έχουμε μπροστά μας, μέχρι το 2011, τα μεγέθη των επενδύσεων που θα πρέπει να γίνουν για να πάμε σε μια ουσιαστική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και σε έναν ουσιαστικό εκσυγχρονισμό των υποδομών και του στόλου των λεωφορείων.

Πρέπει να γνωρίζετε –και το γνωρίζετε βέβαια πολύ καλά– ότι ξεκινάμε ήδη από πολύ χαμηλά. Στα περισσότερα, δηλαδή, ΚΤΕΛ της περιφέρειας οι υποδομές βρίσκονται σε πολύ άσχημη κατάσταση και όχι μόνο απλά θα πρέπει να πάμε σε μία ανακαίνιση και σε έναν εκσυγχρονισμό, θα έλεγα, της υπάρχουσας κτιριακής υποδομής, αλλά θα πρέπει να πάμε σε μεταφορά των κτιριακών υποδομών, γιατί οι περισσότερες βρίσκονται σε περιοχές που δεν είναι κατάλληλες χωροταξικά. Θα πρέπει, δηλαδή, να πάμε εξ' ολοκλήρου σε κατασκευή νέων κτιριακών υποδομών. Εξάλλου αναδείχθηκε από τη συζήτηση χθες αλλά και στην επιτροπή, ότι το 80% περίπου των λεωφορείων χρειάζονται ανανέωση διότι βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση.

Αυτό, κύριε Υπουργέ, είναι και το κρίσιμο σημείο νομίζω του νομοσχεδίου, το διάστημα, δηλαδή, το οποίο δίνεται για το αποκλειστικό κοινωνικοπολιτικό έργο στα ΚΤΕΛ.

Νομίζω, λοιπόν, ότι το μέγεθος των επενδύσεων είναι τόσο μεγάλο που τα δέκα χρόνια δεν επαρκούν. Δύο πράγματα θα γίνουν στην πορεία απ' ό,τι φαίνεται: Ή οι αυτοκινητιστές δεν θα προχωρήσουν σε ένα πραγματικό εκσυγχρονισμό, αλλά θα αγοράσουν, για παράδειγμα, μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οπότε θα πάμε σε ένα ψευδοεκσυγχρονισμό των ΚΤΕΛ ή θα αναγκαστούν να πάρουν δάνεια, τα οποία δεν θα μπορέσουν να τα ξεχρεώσουν. Το διάστημα των δέκα χρόνων δεν αρκεί ούτε για την αποπληρωμή του δανείου αγοράς ενός καινούριου αυτοκινήτου. Ας λάβουμε δε υπόψη και την οικτρή οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα περισσότερα ΚΤΕΛ της χώρας σήμερα και λόγω μείωσης του μεταφορικού έργου, αλλά και γιατί το κράτος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του απέναντι στα ΚΤΕΛ. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οφείλει περίπου εκατό εκατομμύρια δραχμές, δηλαδή το Υπουργείο Παιδείας οφείλει εκατό εκατομμύρια δραχμές τα τελευταία χρόνια από τη μεταφορά των μαθητών.

Επομένως, θα οδηγηθούμε σε κοινωνική και οικονομική αναστάτωση και θα αναγκαστούμε εκ των υστέρων να δώσουμε παράταση αυτού του χρόνου. Και στη μία και στην άλλη περίπτωση το όλο εγχείρημα θα καταρρεύσει, γιατί το σημείο κλειδί είναι ο χρόνος, που πρέπει να επεκτείνεται, για την παραχώρηση του κοινωνικοπολιτικού έργου.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να τονίσω έχει σχέση με το άρθρο 11. Διορθώσατε ότι για την πρώτη ταξινόμηση τα αυτοκίνητα είτε καινούρια είναι είτε μεταχειρισμένα θα πρέπει να είναι ηλικίας μέχρι έντεκα ετών, ενώ μετά τη συμπλήρωση είκοσι τριών ετών θα πρέπει να αποσύρονται.

Ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, δεν μπορώ να κατανοήσω σε τι ανανέωση του στόλου πηγαίνετε, όταν απ' ό,τι τουλάχιστον εγώ γνωρίζω, μέχρι σήμερα για να μπει σε πρώτη ταξινόμηση ένα λεωφορείο στις γραμμές θα πρέπει να είναι τουλάχιστον έξι χρόνων, ενώ το όριο ηλικίας πριν από δύο χρόνια ήταν είκοσι έτη και τώρα με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου το ανεβάσατε σε είκοσι τρία έτη. Αντί, δηλαδή, να προχωρήσουμε σε μείωση αυτών των ορίων, έχουμε αύξηση των ορίων σε σχέση με την κατάσταση που υπήρχε μέχρι σήμερα.

Θα τελειώσω με μία παρατήρηση για μία ρύθμιση την οποία δεν καταλαβαίνω για ποιο λόγο την έχετε μέσα στο σώμα του νομοσχεδίου. Στο άρθρο 3 στην παράγραφο 12 αναφέρετε ότι

από τη σύσταση των ανώνυμων εταιρειών, δηλαδή από 31.12.2003 όσα ΚΤΕΛ μετατραπούν σε ανώνυμες εταιρείες θα πρέπει να προχωρήσουν στην εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Παράλληλα, στο άρθρο 25 στην παράγραφο 1 αναφέρετε ότι τα ΚΤΕΛ θα πρέπει να αλλάξουν το διοικητικό τους συμβούλιο. Όσα έχουν πάνω από τριάντα λεωφορεία να πάνε σε πενταμελή διοικητικά συμβούλια από τα τριμελή διοικητικά συμβούλια που υπάρχουν μέχρι σήμερα. Οι κάτοχοι αυτών των ΚΤΕΛ θα πρέπει να προβούν σε εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου μέχρι τις 31.01.2002. Δηλαδή θα έχουμε περιπτώσεις ΚΤΕΛ, - αυτά τα ΚΤΕΛ είναι δύο, τρία σε ολόκληρη την Ελλάδα και ειλικρινά δεν καταλαβαίνω γιατί υπάρχει αυτή η ρύθμιση- που είχαν εκλογές πριν από ένα χρόνο και θα αναγκαστούν να κάνουν εκλογές μέχρι τις 31.01.2002 και θα πρέπει να ξανακάνουν εκλογές μετά τις 31.12.2003. Βέβαια πρέπει να γνωρίζετε ότι κάποια από αυτά τα ΚΤΕΛ μπορεί να μη μετατραπούν καν σε ανώνυμες εταιρείες, γιατί μπορεί να πάμε στις διατάξεις του άρθρου 5, να τεθούν, δηλαδή, σε εκκαθάριση. Νομίζω ότι η διάταξη αυτή θα πρέπει να απαλειφθεί, γιατί δεν έχει καμία απολύτως πρακτική αξία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Χειμάρης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας θέλω να ξεκινήσω με μία ερώτηση στον κύριο Υπουργό για ένα σοβαρό, έκτακτο γεγονός.

Κύριε Υπουργέ, σε δελτίο ειδήσεων κεντρικού τηλεοπτικού σταθμού -το επαλήθευσα κι εγώ- αναφέρθηκε ένα συμβάν με έναν Ιρακινό λαθρομετανάστη, ο οποίος εισήλθε στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» και αφού έβγαλε εισιτήριο κανονικά, μόλις διαπίστωσε ότι υπήρχαν κάποιοι αστυνομικοί και σκύλοι προς την κατεύθυνση που πήγαινε, στην ίδια ράμπα, άλλαξε και πήγε προς άλλη κατεύθυνση, μπήκε σε άλλο αεροσκάφος. Αυτό σημαίνει ότι δεν φυλασσόταν η ράμπα. Όπως μου είπαν από το αεροδρόμιο κάποιοι με τους οποίους επικοινωνήσα, έπρεπε να φυλάσσεται από το αεροδρόμιο.

Θα σας παρακαλέσω, κύριε Υπουργέ, να ενημερώσετε το Σώμα, γιατί όλοι μας ανησυχούμε να μάθουμε τι ακριβώς συνέβη και αν πραγματικά συνέβη κάποιο γεγονός που πρέπει να μας προβληματίσει για καλύτερη ακόμη φύλαξη, δεδομένου ότι οι security δεν μας εμπνέουν και τόσο εμπιστοσύνη μερικές φορές.

Παρακαλώ να μας το πείτε με την άδεια του Προεδρείου και στη συνέχεια να κάνω και τις παρατηρήσεις μου, κύριε Πρόεδρε, για τα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τι να πω τώρα, κύριε Χειμάρη; Εδώ οι Βουλευτές δεν μπορούν να περάσουν χωρίς έλεγχο από το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» και πέρασε ο Ιρακινός; Δεν κατάλαβα καλά.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΑΛΑΜΑΝΗΣ: Για να ακούσουμε την ενημέρωση του κυρίου Υπουργού.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Μία απάντηση, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, θέλετε να πάρετε το λόγο;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα σας κάνω βέβαια διακοπή του χρόνου σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Έχω εδώ ένα δελτίο τύπου της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας το οποίο βγήκε σήμερα. Λέει ότι κατά τις απογευματινές ώρες της 30ης Οκτωβρίου 2001 Ιρακινός επιβάτης με εισιτήριο για Μόναχο Γερμανίας, λόγω παρανοήσεων και παραλείψεων, ταξίδεψε τελικά με την εταιρεία AXON για το Ηράκλειο Κρήτης. Ο Ιρακινός παραδόθηκε στην αστυνομία. Στις εμπλεκόμενες εταιρείες AXON και SWISPORT -είναι οι δύο εταιρείες που έπρεπε να κάνουν τον έλεγχο- επεβλήθησαν ήδη αυστηρές οικονομικές κυρώσεις και ζητήθηκε η απομάκρυνση του εμπλεκόμενου προσωπικού από τον αερολιμένα, καθώς και τους λοιπούς αερολιμένες της χώρας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Χ. Βερελής καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δελτίο τύπου το οποίο έχει ως εξής:

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

Αθήνα 31/10/2001

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Κατά τις απογευματινές ώρες της 30ης Οκτωβρίου 2001 Ιρακινός επιβάτης με εισιτήριο Ο.Α. (πτήση 177) για Μόναχο Γερμανίας, λόγω παρανοήσεων και παραλείψεων, ταξίδεψε τελικά με την εταιρεία AXON (πτήση 464) για το Ηράκλειο Κρήτης. Ο Ιρακινός παραδόθηκε στην αστυνομία του Ηρακλείου όπου κρατείται.

Στις εμπλεκόμενες εταιρείες AXON και SWISPORT επεβλήθησαν ήδη αυστηρές οικονομικές κυρώσεις και ζητήθηκε η απομάκρυνση του εμπλεκόμενου προσωπικού από τον Αερολιμένα, καθώς και τους λοιπούς αερολιμένες της χώρας.

Το θέμα διερευνάται περαιτέρω.»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σας πω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν έχετε το λόγο, κύριε Καψή.

Ορίστε, κύριε Χειμάρη, συνεχίστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Το συμβάν είναι ακόμα σοβαρότερο. Ελέγξτε το, κύριε Υπουργέ. Μάλλον ευθύνεται η ασφάλεια του αεροδρομίου για τη ράμπα. Έτσι μου είπε υπηρεσιακός παράγοντας του αεροδρομίου απόψε. Επικοινωνήσα για να επαληθεύσω αυτά που λεγόταν από τα δελτία ειδήσεων.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Ξεκινώ από το άρθρο 2. Θεωρώ, κύριε Υπουργέ, θετική την παρέμβασή σας για να προεκταθεί η παράταση του συγκοινωνιακού έργου μέχρι το 2011. Σας παρακαλώ όμως, να ολοκληρώσετε αυτήν τη θετική πρόθεσή σας και να το πάτε μέχρι το 2015. Δεν χρειάζεται να πω για ποιους λόγους.

Έρχομαι στο άρθρο 12 στον εκσυγχρονισμό των υποδομών και των λεωφορείων. Εδώ τα 30.000.000.000 είναι ένα σημαντικό ποσό. Το δεχόμαστε. Όμως, εάν εφαρμοστεί το νομοσχέδιο, δεν θα μπορέσουν να πάρουν όλοι οι δικαιούχοι αυτά που προβλέπονται από το νομοσχέδιο. Παρακαλώ να ξαναδείτε το θέμα.

Το διάστημα μέχρι 31/3/2004 που θα δοθούν οι επιδοτήσεις είναι πολύ καθυστερημένο και δεν θα μπορέσουν να προετοιμαστούν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Στο άρθρο 29 παράγραφος 3, ο διαχωρισμός των ΚΤΕΛ που συγχωνεύθηκαν ή θα συγχωνευθούν με μόνη προϋπόθεση την πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των λεωφορείων με έδρα τον ίδιο νομό, δεν καλύπτει το θέμα. Επειδή παρόμοια απόφαση διαχωρισμού των υφισταμένων ΚΤΕΛ δημιουργεί πολλές παρενέργειες, οικονομικές, εργασιακές, θεωρούμε απαραίτητο στοιχείο την τεχνικοοικονομική μελέτη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης πριν από την όποια απόφαση.

Έρχομαι στη ρύθμιση των χρεών στα ΚΤΕΛ. Αυτά που θέλουν να ρυθμίσουν είναι 2.500.000.000 στιγμή που χαρίζουμε 1.000.000.000.000 στα αστικά λεωφορεία των Αθηνών. Τη στιγμή που γίνεται αυτό, δεν μπορείτε να ρυθμίσετε αυτά τα 2.000.000.000 που έφτασαν τα 4.500.000.000 σε κάποια ΚΤΕΛ τα οποία πλήρωναν μαζί με τα υπεραστικά 2.500.000.000 το χρόνο για τα μειωμένα εισιτήρια που δεν κατέβαλε η πολιτεία; Καιρός είναι να κάνουμε κοινωνική πολιτική αλλά όχι με ξένα κόλλυβα. Να πληρώσει η πολιτεία την κοινωνική πολιτική. Μειωμένα εισιτήρια ναι, αλλά να τα πληρώνει το αρμόδιο Υπουργείο.

Για παράδειγμα, για τους μαθητές-φοιτητές, τα χρήματα του μειωμένου εισιτηρίου να τα πληρώνει το Υπουργείο Οικονομικών. Το ίδιο να γίνεται και με τις άλλες κατηγορίες. Μόνο έτσι θα αντέξουν και θα πάνε μπροστά. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σφυρίου έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κατ' αρχήν έχει αναπτυχθεί επαρκώς από την πλευρά μας και κατά τη συζήτηση επί της αρχής, ότι είναι ιδιαίτερα θετικό νομοθέτημα το οποίο ασφαλώς βάζει σε μια τάξη το συγκοινωνιακό επιβατικό έργο που υπάρχει ανά τη

χώρα σε νέες βάσεις, με προοπτική πιο σύγχρονη σ' ό,τι αφορά το συγκοινωνιακό σχεδιασμό, τις υποδομές και τα μεταφορικά μέσα.

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να υπογραμμίσω –ας έχει αποδέκτες όλους τους Υπουργούς της Κυβέρνησης– ότι είναι ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι εσείς ειδικά ως Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, παίρνοντας ως βάση τη σχετική αναφορά στο άρθρο 101 του Συντάγματος που καλεί τους Υπουργούς και κατά την άσκηση του νομοθετικού έργου και κατά την έκδοση των διοικητικών πράξεων να λαμβάνουν υπόψη τους τις ιδιαίτερες προτεραιότητες που υπάρχουν στα νησιωτικά συμπλέγματα και να λαμβάνουν ειδικά μέτρα πολιτικής γι' αυτά.

Χαιρετίζω το γεγονός ότι είναι ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει ειδικό άρθρο και άλλες διατάξεις που αντιμετωπίζουν τα ειδικότερα ζητήματα των νησιών σε ό,τι αφορά τις επιβατικές μεταφορές. Το καταγράφω ως ένα θετικό στοιχείο και καλό είναι να το μιμούνται όλοι οι Υπουργοί όταν φέρνουν σχετικά νομοθετήματα.

Θα ήθελα να παρακαλέσω να προσέξουμε στο άρθρο 20 παράγραφος 1, στο ε' εδάφιο, εκεί που λέει ότι «επιτρέπεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας η παραχώρηση του εκτελουμένου έργου», να σας προτείνω να σβήσουμε τη λέξη «επιτρέπεται» (που είναι μία δυνητική ρύθμιση) και να γράψουμε «παραχωρείται», ώστε να είναι θετική η διάταξη και εφαρμόσιμη και όχι στη διακριτική ευχέρεια του περιφερειάρχη σε κάθε περίπτωση. Μάλιστα θα πρότεινα να λείει μέχρι 30.9.2002 για την ενότητα της πολιτικής που εκφράζεται στα πρώτα άρθρα του νομοσχεδίου και ειδικότερα στο άρθρο 3, που προβλέπει την ημερομηνία μέχρι 30.9.2002 τη μετατροπή σε ανώνυμη εταιρεία. Έτσι η διάταξη θα είναι θετική σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της και θα έχει ένα χρονικό ορίζοντα, ώστε να ξέρουμε ότι η πολιτική που αποπνέει θα εφαρμοστεί σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα.

Θα ήθελα να σταθώ στο άρθρο 18, κύριε Υπουργέ, όπου καλώς κάνετε και δίνετε το δικαίωμα, που δεν το προβλέπει τώρα ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, να μπορούν να συνδέσουν τα δημοτικά τους διαμερίσματα με την έδρα του δήμου και να δίνουν και άλλες υπηρεσίες σε ειδικές κατηγορίες οι δήμοι εφόσον αναπτύξουν μια δική τους δημοτική επιχείρηση με ένα ή περισσότερα λεωφορεία. Καλώς το κάνετε. Υπάρχει όμως ένα λεπτό σημείο και θέλω να το προσέξουμε. Όμως στην τέταρτη γραμμή πριν απ' το τέλος αυτού του άρθρου λέμε ότι «εφόσον το εν λόγω μεταφορικό έργο δεν εξυπηρετείται από την υφιστάμενη γραμμή». Εδώ πρέπει κάποιος να το διαπιστώνει. Για παράδειγμα, αν υπάρχει ένα λεωφορείο που περνά μία φορά την ημέρα, πιάνει ορισμένα δημοτικά διαμερίσματα και ενδεχομένως διέρχεται και από την έδρα του δήμου, σημαίνει ότι εξυπηρετείται από υφιστάμενη γραμμή; Θα πρέπει να υπάρχει κάποιος που να το διαπιστώνει. Κατά την άποψή μου αυτό. Έχει σημασία είναι ο συγκοινωνιακός σχεδιασμός για την εξυπηρέτηση των επιβατών και πρέπει να είναι με τη συνδρομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της περιοχής και να έχει μία συχνότητα, τέτοια ώστε να μπορεί να μιλά κανείς για εξυπηρέτηση.

Υπάρχουν επίσης δύο ζητήματα ακόμα που θεωρώ ότι είναι σημαντικά. Πιστεύω, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το νησιωτικό χώρο για κάθε νησί καλό θα είναι να υπάρχει ένας ενιαίος συγκοινωνιακός σχεδιασμός σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση των υπεραστικών γραμμών. Εμείς έχουμε μια πικρή εμπειρία, κύριε Υπουργέ: έχουμε δύο συγκοινωνιακούς φορείς, το ένα τμήμα του νησιού εξυπηρετείται από τον έναν, το άλλο τμήμα από τον άλλο και είναι ανθρωπίνως αδύνατο συγκοινωνιακά να επικοινωνήσει η μία πλευρά με την άλλη, γιατί δεν το επιτρέπουν αμοιβαίως οι δύο φορείς. Αυτός δεν νοείται ως συγκοινωνιακός σχεδιασμός. Καλό είναι να προβλέψουμε και τη συγκρότηση, με βάση τη μελέτη που λέτε, ενός ενιαίου συγκοινωνιακού σχεδιασμού, ο οποίος θα εγκρίνεται από το νομαρχιακό συμβούλιο μετά τις προτάσεις των φορέων που εκτελούν το συγκοινωνιακό έργο και της τοπικής ένωσης των δήμων και κοινοτήτων.

Έχει επίσης μεγάλη σημασία το ζήτημα που έχετε βάλει στα άρθρα που αφορούν τα κόμιστρα σε ό,τι αφορά την τιμολογια-

κή πολιτική, η οποία παίζει καθοριστικό ρόλο. Θέλω να επικροτήσω τη διάταξη και να πω ότι από τη στιγμή που η πολιτεία καθορίζει τα κόμιστρα, καλό είναι αυτό που βάζετε στο άρθρο 10, όσοι επιθυμούν να παράσχουν κοινωνική πολιτική με μειωμένες τιμές κομίστρων, υπάρχουν κατηγορίες πολιτών που το δικαιούνται, θα πρέπει μέσα απ' αυτές τις συμβάσεις να πληρώνουν και το αντίστοιχο τίμημα. Δεν είναι λογικό να φορτώνετε στις επιχειρήσεις, ιδιωτικές ή δημοτικές, μια κοινωνική πολιτική που άλλοι την κάνουν και άλλοι επιβαρύνονται.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ)

Πρέπει να αναζητήσουμε τα ποσοτικά μεγέθη, που δεν τα έχω πρόχειρα εγώ και δεν μπορώ να κρίνω αν τελικά επαρκεί αυτό που βάζετε ότι το προβλεπόμενο 5% από το άρθρο 13, σύμφωνα με το οποίο 80% πηγαίνει υπέρ των ασθενεστερών ΚΤΕΛ. Δεν γνωρίζω κατά πόσο σε απόλυτους αριθμούς το ποσό είναι τέτοιο που θα μπορούσε να καλύψει ανάγκες, γιατί είναι κοινή άποψη των Βουλευτών όλων των πτερύγων ότι απ' αυτό το ποσό θα πρέπει να καλυφθούν ζημιές από τις άγονες γραμμές και ειδικότερα των νησιών, που δεν έχουν μεγάλα συγκοινωνιακά έργα. Θα πρέπει να υπάρξει μία στήριξη. Στα νησιά δεν υπάρχουν ΚΤΕΛ εκτός από τα μεγάλα. Πρέπει εδώ να περιλάβουμε μία διάταξη η οποία να προβλέπει από πηγή είτε κοινού ταμείου είτε του προϋπολογισμού, να μπορούν να στηριχθούν οι άγονες γραμμές για να παρέχονται και σ' αυτές επαρκείς υπηρεσίες, κάτι που είναι και ο κύριος σκοπός του νομοσχεδίου σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοςσιώνης): Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κατ' αρχήν θέλω να νομιμοποιηθώ σε μία συζήτηση που αφορά κυρίως στους συναδέλφους της περιφέρειας. Βεβαίως οι αστικές συγκοινωνίες της πρωτεύουσας δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις του συζητούμενου νομοσχεδίου, πλην όμως η ποιότητα του μεταφορικού επιβατικού έργου αφορά και στους ψηφοφόρους της Β' Αθηνών, την οποία και εκπροσωπώ.

Κύριε Υπουργέ, ο σκοπός τον οποίο επιδιώκετε, πραγματικά είναι αξιέπαινος, αλλά πρέπει να είναι και επιτεύξιμος, διαφορετικά η νομοθετική λειτουργία έχει θεωρητική αξία, δεν επιλύει προβλήματα και δεν έχει αντίκτυπο στη ζωή των πολιτών.

Για να είναι όμως επιτεύξιμος ο φιλόδοξος στόχος που θέτετε με το νομοσχέδιο που εισηγήστε σήμερα ενώπιόν μας, ενώπιον του Σώματος, θα πρέπει και το νομοθετικό κείμενο να βοηθά προς την κατεύθυνση του φιλόδοξου στόχου που είναι η βελτίωση των δημοσίων επιβατικών συγκοινωνιών διά λεωφορείων αλλά και να διατίθενται από το κράτος μέσα από τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις, τα αναγκαία μέσα για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

Λυπάμαι που το λέω, αλλά εάν τα πράγματα μείνουν ως έχουν και δεν κάνετε γενναιότερες τροποποιήσεις και δεν προσχωρήσετε στις απόψεις των συναδέλφων, θα αναγκαστείτε πολύ γρήγορα, μέσα σε δύο τρία χρόνια, ίσως και νωρίτερα, να φέρετε νέο νομοσχέδιο. Κι εδώ δεν κάνουμε τίποτε άλλο, κάνουμε ανακύκλωση της ίδιας νομοθετικής ύλης. Διότι δεν βλέπουμε με όραμα και προοπτική όταν ερχόμαστε εδώ και νομοθετούμε και δυστυχώς εσείς νομοθετείτε, δεν νομοθετεί το Σώμα.

Απ' ό,τι είδα, για να υλοποιηθεί το νομοσχέδιο, χρειάζονται δύο διατάγματα και δεκαοκτώ υπουργικές αποφάσεις. Οι εκταμιεύσεις των ενισχύσεων, που δίνετε για την ανανέωση των δομών και ιδιαίτερα του στόλου, θα αρχίσουν από το 2004, έτσι λέτε εδώ. Μέχρι να βγουν οι αποφάσεις και μέχρι να γίνουν οι εκταμιεύσεις φθάνουμε αισίως στο 2004.

Για να είμαι συγκεκριμένος θα έλθω στο άρθρο 12, όπου λέτε ότι με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών που εκδίδεται το αργότερο ως την 31η Δεκεμβρίου 2002 καθορίζονται οι δικαιούχοι των παραπάνω ενισχύσεων. Η εκταμίευση των παραπάνω ενισχύσεων γίνεται το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου 2004. Και σας ερωτώ, όταν ένα καινοποιοί λεωφορείο σήμερα έχει κόστος κτήσεως 70 εκατομμύρια και αυτές οι ενισχύσεις θα αρχίσουν από τα μέσα του 2004 και του δίνετε

χρονικό ορίζοντα, σύμφωνα με την αρχική σας εισήγηση, το 2009, ποιος σφώρων θα έλθει να επενδύσει ένα κεφάλαιο της τάξης των πενήντα, πενήντα πέντε εκατομμυρίων, όταν έχει τόσο πιεστικό χρονικό ορίζοντα από το 2004 ως το 2011!

Σας λέμε, λοιπόν, εδώ οι συνάδελφοι και των δύο μεγάλων κομμάτων, κάντε το το 2015. Βάλτε έναν τέτοιο χρονικό ορίζοντα, ώστε ο άλλος να μπορέσει να επενδύσει και να κάνει απόσβεση. Αλλιώς δεν είναι ανόητος να επενδύσει όταν δεν μπορεί χρονικά να αποσβέσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ακούσατε τον κ. Μάνο!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Αφήστε τον κ. Μάνο. Ο κ. Μάνος είναι άλλο ανέκδοτο κι εγώ είμαι άλλο. Εγώ είμαι λαϊκή δεξιά, εγώ πιστεύω στο κράτος, κύριε Υπουργέ. Δεν διανοούμαι ότι μπορεί ο αυτοματισμός των κανόνων της αγοράς να λύσει προβλήματα. Κυρίως δημιουργεί προβλήματα, δεν τα επιλύει. Δεν είμαι τόσο ρομαντικός ούτε ανόητος να πιστεύω στον αυτοματισμό της αγοράς. Χρήσιμη η αγορά, αλλά έχει τα όριά της.

Έρχομαι τώρα στα μέσα. Δίνετε τριάντα δισεκατομμύρια, όταν το 80% με 85% του στόλου των πέντε χιλιάδων λεωφορείων αυτήν τη στιγμή καταλαμβάνεται από το όριο αποστρατεύσεως. Και λέτε με τα τριάντα δισεκατομμύρια, όπως τα κατανέμετε, ότι θα πρέπει να ενισχυθούν και οι υποδομές, κτιριακές εγκαταστάσεις, περιβάλλοντες χώροι, αυτοματισμοί, λογισμικό κλπ. και ανανέωση του στόλου να γίνει. Δίνετε ένα 20% στα καινούργια, δηλαδή, 14 εκατομμύρια και μετά λέτε έως 5%. Δεν λέτε όμως 5%, κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 12, παρ. 6, λέτε για τα καινούργια ως 5%. Όχι 5% αλλά έως 5%. Ως 10% για τα καινούργια και ως 5% για τα μη καινούργια. Δεν λέτε ούτε 5% ούτε 10%. Τι εννοείτε; Ότι μπορεί να είναι και 0,5%, μπορεί να είναι και 1%; Δεν το λέτε. Να το αποσαφηνίσετε.

Έρχομαι στα θέματα του κλιματισμού και των προσώπων που έχουν κινητικά προβλήματα. Κύριε Υπουργέ, γιατί 10%; Να έλθει το κράτος αργώ και να ενισχύσει. Δηλαδή τι θα κάνει αυτός που έχει κινητικό πρόβλημα; Θα περιμένει να δει πότε θα περάσει ένα από τα λεωφορεία του 10% για να ταξιδεύσει!

Ενισχύστε τα πρόσωπα που έχουν ειδικές ανάγκες και μάλιστα κινητικό πρόβλημα. Επιδοτήστε αυτήν την ανάγκη εκσυγχρονισμού των νέων λεωφορείων ώστε να έχουν τα μέσα που θα εξυπηρετούν τα πρόσωπα με κινητικά προβλήματα.

Μετά λέτε αλλάζω το θεσμικό πλαίσιο και το νομικό ένδυμα και κάνω από ΚΤΕΛ ανώνυμες εταιρείες, διότι έτσι θα βοηθηθούν τα πράγματα ώστε να αποκτήσουμε καλύτερες συγκοινωνίες.

Σας ερωτώ: Σήμερα μια μεγάλη μερίδα ιδιοκτητών λεωφορείων χρωστάει στο ΙΚΑ, όπως χρωστάει επίσης και στο δημόσιο. Πώς θα γίνει αυτή η μετατροπή, κύριε Υπουργέ, χωρίς φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα; Δεν λαμβάνετε καμία μέριμνα για την εξασφάλιση αυτής της προϋποθέσεως. Δηλαδή νομοθετούμε στο κενό. Θα γίνει η ρύθμιση των χρεών; Εάν δεν γίνει η ρύθμιση αυτών των χρεών νομοθετούμε πραγματικά στο κενό. Δεν θα είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δεν θα είναι δυνατόν να μετατραπούν τα ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες.

Κοιτάξτε αυτά τα προβλήματα διότι αλλιώς πολύ γρήγορα θα ξανασυζητήσουμε άλλο παρόμοιο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ο κ. Τζαμτζής έχει το λόγο.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ : Νομίζω ότι και άλλοι συνάδελφοι έχουν αναφερθεί στα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν τα ΚΤΕΛ. Θα ήθελα και εγώ να προσθέσω τη φωνή μου στο τεράστιο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν τα ΚΤΕΛ της επαρχίας της περιφέρειας με τις πληρωμές ιδιαίτερα για τις μετακινήσεις των μαθητών.

Δύο ημέρες πριν από τον ανασχηματισμό ο κ. Δρυς υπέγραψε να δοθεί το 15% που υπολειπόταν από τα 4 δισεκατομμύρια για τα ΚΤΕΛ. Βέβαια αυτά τα χρήματα γνωρίζετε και εσείς πολύ καλά ότι θα πάνε στον περιφερειάρχη, από τον περιφερειάρχη θα μετακινήθούν στις νομαρχίες και στη συνέχεια από τις νομαρχίες θα πρέπει να πάνε στους δικαιούχους. Το σίγουρο είναι ότι ακόμα οι άνθρωποι αυτοί είναι απλήρωτοι και δεν

έχουν πάρει τα χρήματά τους και πρέπει πραγματικά η πολιτεία να τους ευχαριστεί και τους ευχαριστούμε όλους γιατί κάνουν τις μετακινήσεις ακόμα των μαθητών.

Υπάρχουν όμως και περιοχές οι οποίες αντιμετωπίζουν το πρόβλημα να μην υπάρχουν γραμμές ΚΤΕΛ και να μετακινούνται οι λίγοι μαθητές με TAXI. Εκεί βέβαια οι αυτοκινητιστές αυτοί δεν έχουν τη δυνατότητα να περιμένουν και βεβαίως οι ίδιοι οι γονείς πληρώνουν το κόμιστρο στο TAXI για να μπορέσουν τα παιδιά τους να πάνε στο σχολείο.

Τα λέω αυτά διότι υπάρχει μια λογική η οποία πραγματικά κατατάσσει τους ανθρώπους σε δύο κατηγορίες: Είναι οι πολίτες της περιφέρειας και οι πολίτες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Και το λέω αυτό διότι έχουν δοθεί τεράστια ποσά εκατοντάδες δισεκατομμύρια στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, επιδοτούνται με τα ποσά αυτά οι αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, επιδοτούνται οι αστικές συγκοινωνίες της Θεσσαλονίκης, ο ΗΠΑΠ, ο ΗΣΑΠ κλπ. και το ουσιαστικό είναι ότι στη περιφέρεια καλείτε τώρα τους πολίτες να πληρώσουν επιπλέον εισιτήριο.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Στο άρθρο 12 λέτε να γίνει εκσυγχρονισμός της υποδομής για να παρέχονται καλύτερες υπηρεσίες στον πολίτη και θα συμφωνήσουμε απόλυτα. Όμως το ποσό είναι πολύ μικρό. Τα 30 δισεκατομμύρια, κύριε Υπουργέ, είναι πολύ μικρό ποσό διότι μιλάμε για περιοχές οι οποίες έχουν συγκεκριμένα προβλήματα. Και τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει πολύ απλά ότι ένα αυτοκίνητο το βάζεις να ανεβαίνει καθημερινά σε υψόμετρο χιλίων μέτρων, το αυτοκίνητο αυτό είναι υποχρεωμένο να περπατάει κυριολεκτικά σε καρόδρομους. Δεν ξέρω αν στην Αιτωλοακαρνανία δεν έχετε τέτοια ποιότητας δρόμους, στην Πέλλα όμως, κύριε Υπουργέ, έχουμε κάποια σημεία του οδικού δικτύου μέσα στο νομό που πραγματικά μόνο καρόδρομοι μπορούν να χαρακτηρισθούν.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι τα αυτοκίνητα αυτά αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα. Και βέβαια μόνο τριάντα δισεκατομμύρια δραχμές νομίζω ότι είναι πολύ μικρό ποσό για να ζητάμε εκσυγχρονισμό.

Υπάρχει ακόμη το θέμα της συνεργασίας με τους ΟΤΑ. Θα συμφωνήσω με το συνάδελφο κ. Σφυρίου, γιατί υπάρχει πραγματικά ένα λεπτό σημείο. Στο άρθρο 18 αναφέρεται η μετακίνηση ανάμεσα σε συνοικισμούς. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, το οποίο έχει απασχολήσει κατ' επανάληψη τους δημάρχους. Και το λέω αυτό έχοντας ιδίαν πείρα. Ως δήμαρχος τόσα χρόνια αντιμετωπίζα το πρόβλημα των μετακινήσεων. Το λέω, λοιπόν, γιατί πραγματικά πρέπει να ληφθεί μέριμνα. Δεν μπορεί να μείνει το σημείο αυτό έτσι. Το «εάν δεν εξυπηρετείται η υφιστάμενη γραμμή» θα πρέπει να διευκρινιστεί.

Κύριε Υπουργέ, αν είναι δυνατόν να έχω την προσοχή σας ιδιαίτερα σ' αυτό το σημείο. Ιδιαίτερα αυτό το σημείο είναι πολύ λεπτό. Σήμερα το κέντρο του δήμου –οι δήμοι είναι συγκεντρωμένοι και έχουν προέλθει από τη συνένωση των πρώην κοινοτήτων- λειτουργεί ως αστικό κέντρο. Υπάρχει ανάγκη της επικοινωνίας και βέβαια όλος ο κόσμος δεν έχει αυτοκίνητα.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι είναι πολύ σημαντικό να δοθεί λύση σε αυτό το πρόβλημα, να μπορεί να δρομολογηθεί λύση, διότι πραγματικά υπάρχει πρόβλημα στην επικοινωνία μεταξύ των συνοικισμών και ιδιαίτερα με το κέντρο του δήμου, που σήμερα πλέον το σημείο αναφοράς για δέκα, δεκαπέντε, είκοσι και τριάντα, πολλές φορές, κοινότητες, οι οποίες συγκλίνουν στο κέντρο του δήμου. Είναι ένα πολύ σοβαρό σημείο και νομίζω ότι θα πρέπει να το δείτε ξανά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τι να ξαναδεί, κύριε συνάδελφε; Ό,τι ήταν να δει το είδε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Κύριε Παυλίδη, έχετε έτσι κι αλλιώς το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εκτός μικροφώνου παρατήρησα στον κύριο συνάδελφο, στον κ. Τζαμτζή ότι δεν έχει κάτι να ξαναδεί ο κύριος Υπουργός. Η συζήτηση τώρα γίνεται για το honore. Γιατί άλλο; Για τριάντα δύο άρθρα, δεχθήκαμε πέντε λεπτά συζήτηση. Είναι αυτό κοινοβουλευτικό έργο, κύριοι συνάδελφοι; Τριάντα δύο άρθρα, ολόκληρο νομοσχέδιο, πέντε λεπτά; Δουλεύει έτσι το κοινοβούλιο;

Εγώ είμαι είκοσι πέντε χρόνια εδώ μέσα, πρώτη φορά τα βλέπω αυτά εδώ. Πάντα συζητούσαμε, κύριε Πρόεδρε, γραμμή προς γραμμή, φράση προς φράση, παράγραφο προς παράγραφο, πού θα μπει το κόμμα, πού θα μπει η τελεία. Πώς θα εφαρμοστεί ο νόμος μεθαύριο; Υποθέτω ότι κάποιος πάει στα δικαστήρια. Πώς θα εφαρμόσει το νόμο ο δικαστής με πιθανές ατέλειες λόγω περιορισμένης συζήτησης. Τριάντα δύο άρθρα, πέντε λεπτά;

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνήσαμε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Υψώνω για μια ακόμη φορά τη φωνή μου εν είδει διαμαρτυρίας. Συμφωνήσατε ή όχι, όσοι χειρίζεσθε το νομοσχέδιο και αν ακολούθησαν και οι υπόλοιποι αυτό για εμένα δεν μου αφαιρεί το δικαίωμα γνώμης. Και τέλος, δεν είναι, κύριε Πρόεδρε, αυτή τακτική.

Παρατηρήσεις τώρα και επαναλαμβανών, κύριε Υπουργέ, για το honore. Γιατί μέχρι τώρα δεν σας είδα να αντιδράτε, να πείτε «κύριε συνάδελφε, αποδέχομαι την τάδε πρόταση». Αυτό σημαίνει κοινοβουλευτική επεξεργασία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Θα τα πω στο τέλος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Στο τέλος; Εντάξει.

ΜΑΡΙΑ ΘΩΜΑ: Στο τέλος θα τα πει.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Δεν είναι έτσι, κύριοι συνάδελφοι, να μας ακούτε κι εμάς. Να μας ακούτε κι εμάς. Γραμμή προς γραμμή, κυρία μου. Αυτό σημαίνει κοινοβουλευτικό έργο. Τριάντα δύο άρθρα, πέντε λεπτά, αφύσικο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κουσιώνης): Κύριε Παυλίδη, μην αρχίζετε διάλογο τώρα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εξ ανάγκης και μόνο θα περιοριστώ σε δύο άρθρα, στο 18 και στο 20.

Τι επιχειρείτε να κάμετε με το άρθρο 18; Τα θέλετε τα ΚΤΕΛ στις περιοχές που περιγράφετε ή δεν τα θέλετε; Και γενικώς από το νομοσχέδιό σας δεν κατάλαβα: Τα θέλετε να υπάρξουν υπό την οποιονδήποτε νέα μορφή ή κάτι άλλο έχετε στο μυαλό σας;

Σας διηγούμαι το εξής: Πριν από χρόνια το Συμβούλιο της Ευρώπης μου έκανε την τιμή να με ορίσει εισηγητή, που θα εσχολιάζα –και εσχολίασα– την έκθεση του Οργανισμού στον οποίον μετέχετε, του Ε.С.М.Т., European Conference of Ministers of Transport. Μετέχετε κι εσείς.

Και εκεί το πρώτο πράγμα που μου υπέδειξαν οι γραφειοκράτες ήταν: «Θα ζητήσεις από τον επικεφαλής του Οργανισμού στο Παρίσι να σου πει ποια είναι η πολιτική του, τι θέλει να αναπτύξει». Η δραστηριότητα αυτού του Οργανισμού αναφέρεται μόνο στις χερσαίες μεταφορές. Τις μεταφορές δια των τρένων και τις οδικές μεταφορές; Και μετά από μακρά συζήτηση η τάση των Ευρωπαίων κατ' εκείνη την περίοδο –ήταν η περίοδος που κατέρρεε το σοβιετικό μπλοκ– εφάνη ότι ήταν να αναπτύξουμε τις δια των σιδηροδρομικών μεταφορές. Άρα καθορίστηκε η «γραμμή». Εδώ προσπαθώ να δω ποια είναι η «γραμμή» σας και δεν μπορώ να βρω άκρη. Τελειώνει η παρατήρηση αυτή.

Πάμε στα επιμέρους. Τι επιχειρείτε να κάνετε μέσα στους δήμους; Να αφαιρέσετε έργο από τα ΚΤΕΛ ή να προσθέσετε; Ποιος είναι εκείνος ο δήμαρχος που θα του παραχωρήσετε δικαίωμα να μεταφέρει άτομα με ειδικές ανάγκες, γέροντες, το προσωπικό του και δεν θα το κάμει για να κάμει πολιτική, όπως γίνεται και σήμερα χωρίς το νόμο σας. Έχουν οι δήμοι λεωφορεία που κάνουν τέτοιο έργο, που θα μπορούσε να κάνει επιχειρηματίας σε μία ελεύθερη οικονομία που ο επιχειρηματίας βάζει το χέρι στην τσέπη και νιώθει τι θα πει κέρδος ή ζημία. Τώρα με το άρθρο 18 τι δικαίωμα του παραχωρείτε; Θα ζηήσει ΚΤΕΛ στο Δήμο Ηρακλείδων, στη γενέτειρά μου την Κω, αποτελούμενον αυτόν τον καποδιστριακό δήμο από τρεις μεγάλες κοινότητες, όταν ο πανίσχυρος δήμαρχος εις εύρωστον δήμο θα έχει τρία λεωφορεία που θα αλωνίζουν το δήμο του και θα μεταφέρουν αυτούς που λέγει ο νόμος, τα ΚΑΠΗ, τα ΜΕΑ, τους υπαλλήλους του; Ποιος θα απομένει να μετακινηθεί μετά; Οι υπόλοιποι έχουν δικά τους αυτοκίνητα και αγροτικά και επιβατηγά. Τι θέλετε να κάμετε εδώ;

Πάμε στο άρθρο 20. Το σκεφθήκατε καλά; Δεν μπορώ να

καταλάβω ποια είναι η φιλοσοφία σας. Στα μεμονωμένα, λέτε, νησιά. Αδόκιμος κατά την κρίση μου η έκφραση. Όλα τα νησιά, κύριοι συνάδελφοι, είναι μεμονωμένα. Ξέρετε κανένα νησί που είναι συνδεδεμένο; Είναι μεμονωμένο. Ξηρά, με θάλασσα γύρω-γύρω. Αυτό λέγεται απομόνωση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Εκτός Λέρου, Καλύμνου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Όχι, ακόμα. Απομεμονωμένα θέλετε να πείτε; Αυτό το δέχομαι. Άλλα μεμονωμένα ούτως ή άλλως είναι. Στην ελληνική τουλάχιστον γλώσσα το «μεμονωμένα» εδώ δεν στέκει.

Τι θέλετε να κάμετε; Παραχωρείτε στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, σήμεραν εδρεύοντα εις την Σύρο το δικαίωμα να ξυπνήσει αύριο το πρωί και να πει: «Εις την Ρόδο έχουμε δύο φορείς μαζικής μεταφοράς, τον ΡΟΔΑ και το ΚΤΕΛ. Κύριοι συνενωθείτε. Και αν δεν συμφωνείτε για να δούμε ποίοι δήμαρχοι ενδιαφέρονται». Και ξέρετε κανένα δήμαρχο που να μην ενδιαφέρεται για το οτιδήποτε; Πείτε σε ένα δήμαρχο: «Είσαι έτοιμος να πετάξεις πύραυλο στη σελήνη;». αμέσως θα σου πει: «Απόφαση δημοτικού συμβουλίου. Βεβαίως πύραυλος στη σελήνη». Θα φωνάξετε, λοιπόν, τους δημάρχους της Ρόδου, θα φτιάξουν μια άλλη εταιρεία για να κάνουν τι; Να στηρίξουν το ΚΤΕΛ; Να στηρίξουν τον ιστορικό ΡΟΔΑ ή για να τους σβήσουν. Αυτή είναι η διάθεσή σας; Επιβίωσε επί τόσα χρόνια στη Ρόδο ο ιστορικός ΡΟΔΑ, η πρώτη δημοτική επιχείρηση τέτοιας κατηγορίας, την εποχή ακόμα που οι πρωτοβουλίες για ανάπτυξη δημοτικών επιχειρήσεων περνούσαν μέσα από κόσκινο και οι δημότες είχαν ισχύ και ήλεγχαν «έ κύριε τι πας θα κάνεις;». Έτσι έγινε ο ΡΟΔΑ. Έρχεται τώρα ο Υπουργός κ. Βερελής και επιτρέπει στον Γενικό Γραμματέα να εκδίδει: «Φετ-φας». Ούτε εσύ «ΡΟΔΑ» ούτε ο άλλος, ΚΤΕΛ, μπορείτε πλέον να λειτουργείτε μεμονωμένα. Εφεξής ένας φορέας». Λένε όμως οι επιχειρηματίες: γιατί; Θα ζήσουμε όπως τόσα χρόνια και εν πάση περιπτώσει φροντίστε να μη ζήσουμε εχθρικά. Έχετε εκ του νόμου διατάξεις. Και αν δεν αποφασίσουμε εμείς να υποκύψουμε στον κύριο Γενικό Γραμματέα γιατί να καλούνται οι δήμαρχοι και κάμουν επιχείρηση; Μα, είναι πράγματα αυτά το 2001 σε ελεύθερη οικονομία, που αναγκασθήκατε και σεις οι πρώην σοσιαλιστές να την αγκαλιάσετε και να εγκαταλείψετε τη παλιά θεωρία σας περί οικονομίας; Απαράδεκτο το άρθρο, κύριε Υπουργέ, εκτός εάν έχετε κάτι άλλο στο μυαλό.

Τι θέλετε να κάνετε στα νησάκια μας. Πείτε μας τι θέλετε να κάνετε εδώ μπορεί να μην είμαστε Αϊνστάιν, κλασσικό νου έχουμε- και θα το ψηφίσουμε καθαρά.

Πείτε μας, όμως, τι θέλετε να κάμουμε. Εγώ δε δέχομαι να μου επιβάλλει ο γενικός γραμματέας πώς θα αναπτυχθώ επιχειρηματικά. Ποιος είναι αυτός ο κύριος, ο διορισμένος από το «α» ή το «β» γκοβέρνο, σήμερα από εσάς, αύριο από την Νέα Δημοκρατία, που κάθεται στη Σύρο και λέγει τι θα γίνει στη Ρόδο;

Τι θέλετε να κάνουμε; Αυτά είναι κομμουνιστικά πράγματα. Το νησί που μεγαλώσατε, ξέρετε ότι είναι το τελευταίο κομμουνιστικό κομμάτι της Ευρώπης; Ο Δήμος της Κω είναι το τελευταίο κομμουνιστικό κομμάτι της Ευρώπης. Έχει λατομείο που είναι δημοτικό, έχει εταιρεία αστικών μεταφορών δημοτική, έχει τεχνική εταιρεία δημοτική –δεν μπορεί να πάρει κανείς οικοδομικό έργο– έχει κινηματογράφο δημοτικό, έχει θέατρο δημοτικό και, παρακαλώ, και καφενείο δημοτικό. Τι μένει, λοιπόν, για μένα τον ιδιώτη; Να κάνω βόλτα στην παραλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κουσιώνης): Κύριε Παυλίδη, τελειώνετε σας παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Αν τα κάνετε αυτά και στα υπόλοιπα νησιά, να μας το πείτε καθαρά. Πάντως στο άρθρο 20, παρακαλώ θερμώς τουλάχιστον να μας εξηγήσετε τι θέλετε να κάμετε. Αλλιώς κατ' εμέ είναι απαράδεκτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κουσιώνης): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τονίσαμε και χθες στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου, ότι το νομοσχέδιο αυτό έρχεται και κινείται μέσα σε ένα θολό τοπίο και αυτό επιβεβαιώθηκε από τη συζήτηση και από την παρουσία των ίδιων των εκπροσώπων των ΚΤΕΛ. Θα

περίμενε κανείς ότι οι συζητήσεις οι οποίες είχαν προηγηθεί στο Υπουργείο σας θα είχαν καταλήξει σε κάποιες συμφωνίες, που θα έδιναν διέξοδο και λύση στο πρόβλημα των ΚΤΕΛ.

Διαπιστώνουμε ακόμη ότι έχει όλα τα στοιχεία του εκβιασμού με την αντίληψη ότι όποιος δεν ενταχθεί, χάνει το δικαίωμα να μπορεί να εξασφαλίσει τις γραμμές ή να συμμετέχει στο σύστημα. Αυτό επιβεβαιώνει ότι άλλη μία τάξη επαγγελματιών, όπως είναι τα ΚΤΕΛ, τόσο τα αστικά, όσο και τα υπεραστικά, μια τάξη εργαζομένων και νοικοκυριών, πάτε και αυτήν να τη διαλύσετε. Και δεν ακουμπάτε καθόλου ούτε τις αστικές συγκοινωνίες Αθηνών, ούτε της Θεσσαλονίκης που στοιχίζουν στον κρατικό προϋπολογισμό πάνω από 100 δισεκατομμύρια το χρόνο.

Και τα λέω αυτά, γιατί από όλη τη συζήτηση του νομοσχεδίου δεν φαίνεται ότι ο στόχος που επιδιώκεται να επιτευχθεί, η βελτίωση των συγκοινωνιών, μπορεί να γίνει ασφαλώς με κάποια βήματα σταθερά.

Από την άλλη πλευρά, όμως, καλούνται οι ιδιοκτήτες αυτών των ΚΤΕΛ να πληρώσουν χρήματα από την τσέπη τους, τα οποία δεν έχουν. Και αν μέχρι σήμερα επιβίωσαν αυτά τα ΚΤΕΛ -και το τόνισα και χθες- είναι γιατί το κόστος λειτουργίας τους είχε φθάσει κάτω του 20% από την παρέμβαση των ιδίων.

Επομένως υπάρχει ένα θέμα μεγάλο σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση, γιατί τονίστηκε και από άλλους συναδέλφους ότι τα 30 δισεκατομμύρια στην πραγματικότητα δεν επαρκούν. Επομένως, αντιλαμβάνεσθε τι θα γίνει όταν εκκρεμούν είκοσι υπουργικές αποφάσεις φετινές για να εκδοθούν, ποιος θα προλάβει και ποιος θα πάρει και με ποιες συνθήκες, ενώ έπρεπε το πλαίσιο να υπάρχει από τώρα, για να μπορέσουν να αποφασίσουν οι γενικές συνελεύσεις και να ξέρει κανείς τι προγραμματισμό μπορεί να κάνει.

Στο άρθρο 3, υπάρχει ένα θέμα που επίσης δεν διευκρινίζεται, είναι η μεταβίβαση των ακινήτων στην ανώνυμη εταιρεία. Υπάρχουν περιοχές όπου δεν υπάρχουν αντικειμενικές αξίες ή όπου υπάρχουν αντικειμενικές αξίες, μπορεί ενδεχομένως να υπολογισθεί το κόστος των μεταβιβαζομένων ακινήτων στην Ανώνυμη Εταιρεία.

Για τα κινητά όμως και ιδιαίτερα για τα λεωφορεία, που η τιμή τους εξαρτάται και συνταράσσεται από την ηλικία, τη συντήρηση, το μοντέλο και άλλα, ποιο όργανο θα εκτιμήσει την αξία τους, αφού αυτό θα αποτιμηθεί σε μετοχές; Αυτό είναι ένα θέμα που δεν διαφαίνεται μέσα στο νομοσχέδιο και αυτό είναι ενδεχόμενο να δημιουργήσει τριβές στο ΚΤΕΛ.

Επίσης, δεν αναφέρεται και δεν διευκρινίζεται το καθεστώς ασφάλισης των εργαζομένων στην Ανώνυμη Εταιρεία και ποιοι θα είναι αυτοί οι οποίοι θα συνεχίσουν να δουλεύουν ή είναι κοντά στο να θεμελιώσουν δικαίωμα ασφάλισης και σύνταξης, αν βέβαια μπορεί να διευκρινισθεί μέσα από το νομοσχέδιο, ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν, γιατί είναι κάποια άτομα, πάρα πολλά βέβαια, που βρίσκονται κοντά στο όριο της συνταξιοδότησης.

Στο άρθρο 3 κάνετε κάποια παράταση του χρόνου, από το 2009 έως το 2011. Είναι μια μικρή παραχώρηση. Πιστεύω όμως ότι όλοι είχαν ζητήσει ένα μεγαλύτερο διάστημα για να μπορέσουν να γίνουν οι αποσβέσεις.

Στο άρθρο 9 υπάρχει ένας προβληματισμός στις γραμμές παραλαβής των επιβατών. Και αν υπάρχει ένας προβληματισμός για την παραλαβή, στην πορεία δηλαδή προς τις πρωτεύουσες, ασφαλώς πιστεύω ότι πρέπει να απαλειφθεί το θέμα της παράβασης, το πού κατεβαίνει ο επιβάτης. Δεν είναι δυνατόν αν ζητήσει κάποιος να κατέβει για οποιοδήποτε λόγο στη διαδρομή να αποτελεί παράβαση για το ΚΤΕΛ, το οποίο κάνει τη μετακίνηση αυτή.

Το θέμα των μειωμένων κομίστρων αναφέρθηκε από πολλούς συναδέλφους. Νομίζω ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί. Δεν πρέπει να αφήνετε μόνο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στα πρόσωπα ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου να κάνουν διαπραγμάτευση. Πρέπει να προβλεφθεί μέσα και ώσπου να τελειώσει το νομοσχέδιο να αναφερθεί ότι έχουν υποχρέωση οι φορείς των οποίων τα ΚΤΕΛ μεταφέρουν με μειωμένο εισιτήριο να αντιμετωπίζουν το κόστος αυτό.

Το ποσό της εισφοράς του 5% επί του συνόλου των ετησίων

ακαθαρίστων εισπράξεων είναι πάρα πολύ μεγάλο ποσό, το είπα και στην επιτροπή. Ιδιαίτερα δε το 1% κατατίθεται στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Με ποιο λόγο ο Υπουργός ζητά να το καταθέσουμε στο συγκεκριμένο τραπεζικό οργανισμό; Αυτή είναι παρέμβαση, έχει σκοπιμότητα και μου θυμίζει τις επιδοτήσεις στην Αγροτική Τράπεζα και το διαχειρίζεται, απ' ό,τι φαίνεται, με απόφαση και του Υπουργού των Οικονομικών ο ίδιος ο Υπουργός δίνοντας στα ασθενέστερα ΚΤΕΛ. Μεταξύ των ασθενέστερων υπάρχουν και τα ασθενή και τα ασθενέστατα και τα μισοπεθαμένα. Πού θα το δώσει και με ποια κριτήρια;

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω λέγοντας ακόμα ότι είναι ένας πόρος του οποίου για να γίνει η διαχείριση σωστά και με διαφάνεια θα πρέπει να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των ΚΤΕΛ. Πώς θα γίνεται η επιλογή δηλαδή των ασθενέστερων ΚΤΕΛ και πώς θα το διαχειρίζεται ο κάθε Υπουργός;

Σε ένα σημείο στο άρθρο 28 λαμβάνεται πρόνοια για τους προέδρους των ΚΤΕΛ ώστε η αποζημίωση να μην μπορεί να είναι μικρότερη του μισθού που αντιστοιχεί στο βαθμό λογιστή. Στην παράγραφο 3 λέτε ότι οι διατελέσαντες πρόεδροι λαμβάνουν μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού έτους της ηλικίας ποσό, το ύψος του οποίου το καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο της συνέλευσης των μετόχων. Καλό θα ήταν να προστεθεί σ' αυτό το σημείο, όπως προβλέπεται για τον πρόεδρο, ότι το ποσό αυτό δεν πρέπει να είναι τουλάχιστον χαμηλότερο του 60% των εν ενεργεία προέδρων. Όπως λέτε για τους προέδρους ότι το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο μισθό ενός λογιστή και ανάλογα για να καθορίσετε το ποσό, έτσι θα πρέπει και για τους προέδρους μετά το εξηκοστό έτος η χορηγία αυτή να είναι τουλάχιστον όχι χαμηλότερη του 60% των εν ενεργεία προέδρων.

Στο άρθρο 14 μιλάτε για στολή που προβλέπεται σε διάταξη. Υπάρχει ή θα εκδοθεί αυτή η διάταξη; Τι στολή θα φοράνε οι οδηγοί των ΚΤΕΛ; Δεν ξέρω αν το γνωρίζουν. Καλό είναι να επαναφέρουμε και τις ποδιές στα σχολεία τις οποίες είχατε καταργήσει, σιγά σιγά και καπέλο και όλα αυτά βέβαια ξεχνώντας το σοσιαλισμό τον οποίο είχατε διακηρύξει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Το λόγο έχει η κα Θωμά.

ΜΑΡΙΑ ΘΩΜΑ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, ο κύριος Υπουργός που ξέρει και το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ είναι έξω. Ελπίζω κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου να έλθει μέσα ή αλλιώς να του τα μεταφέρετε.

Σχετικά με το σύνολο του νομοσχεδίου έχω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Είναι ένα νομοσχέδιο στο οποίο αν μπορούσε να κάνει κανείς μια αρνητική παρατήρηση, είναι ότι έρχεται σχετικά αργά με τις ανάγκες που έχουν προκύψει από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, δηλαδή αστικά και υπεραστικά λεωφορεία.

Το δεύτερο είναι μια θετική παρατήρηση, ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο φωτίζει όλες τις πλευρές του προβλήματος και πραγματικά δίνει λύσεις προς τη σωστή κατεύθυνση και απαντάει στις ανάγκες και στις υποχρεώσεις που γεννιούνται και με τις νέες συνθήκες του νέου αιώνα αλλά και με τους Ολυμπιακούς Αγώνες που προσδοκούμε να διεξάγουμε με επιτυχία στη χώρα μας.

Παράλληλα θα ήθελα πέρα από τις γενικές αυτές παρατηρήσεις στο νομοσχέδιο, να αναφερθώ σε ένα ειδικότερο θέμα, το οποίο τελεί σε γνώση του κυρίου Υπουργού και έχει να κάνει κύρια με το άρθρο 5. Και δεν θα αναφερθώ στα υπόλοιπα αν υπάρχουν και άλλα προβληματικά ΚΤΕΛ, αλλά θα αναφερθώ στο ΚΤΕΛ της Πάτρας το οποίο γνωρίζω, και το οποίο γνωρίζει και ο κύριος Υπουργός, γιατί επί ένα-ενάμιση μήνα περίπου το συζητώ και με τον ίδιο και είχε δείξει κατανόηση στο πρόβλημα.

Στην Πάτρα έχουμε ένα εύρωστο οικονομικά υπεραστικό ΚΤΕΛ που παρέχει άριστες υπηρεσίες, αλλά έχουμε ένα προβληματικό αστικό ΚΤΕΛ. Ένα ΚΤΕΛ προβληματικό όχι γιατί οι ίδιοι οι μέτοχοι το επέλεξαν, αλλά γιατί ενδεχομένως από παράλειψη το 1992 δεν ρυθμίστηκαν κάποιες οφειλές, είτε γιατί «υποχρεώθηκε» να ασκήσει κοινωνική πολιτική χωρίς ποτέ η πολιτεία να ακουμπήσει αυτό το πρόβλημα.

Παρά ταύτα όμως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει. Έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες μέχρι σήμερα για την αντιμετώπιση του προβλήματος που δεν έχουν φέρει θετικά

αποτελέσματα, και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι εγώ και οι υπόλοιποι συνάδελφοί μου θα προσπαθήσουμε και στο μεσοδιάστημα μέχρι το 2003 να δώσουμε μία οριστική λύση για τις οφειλές που έχει προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αλλά και στο Υπουργείο Εργασίας σε σχέση με το ΙΚΑ. Εάν αυτά τα προβλήματα παρ' ελπίδα δεν επιλυθούν, τότε θα υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5, δηλαδή στα ΚΤΕΛ τα οποία δεν μπορούν να γίνουν ανώνυμες εταιρείες.

Το έλασσαν, κύριε Υφυπουργέ, που έχετε υποχρέωση ως η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου να δώσετε σε ένα νομό, σε μία πόλη πολύπαθη που μαστίζεται από ανεργία –και ο κύριος Υπουργός το ξέρει πολύ καλά, γιατί εκλέγεται σε γειτονικό νομό, υπαγόμεθα στην ίδια περιφέρεια- είναι να διασφαλίσετε τις θέσεις εργασίας των ανθρώπων που υπηρετούν αυτήν τη στιγμή στο ΚΤΕΛ. Και μιλάμε για ένα πολύ μικρό αριθμό μόλις τριάντα ανθρώπων, οι οποίοι από τώρα και μέχρι το 2003 θα διακατέχονται από ανασφάλεια, θα διακατέχονται από το φόβο ότι μπορεί να χάσουν τη δουλειά τους.

Συνεπώς για το ενδεχόμενο που δεν μπορούσαμε να λύσουμε τα προβλήματα που εμποδίζουν σήμερα το αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας να υπαχθεί στις ρυθμίσεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει ρητή πρόβλεψη στο σχέδιο νόμου που συζητάμε, ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν θα εγκαταλειφθούν στην τύχη τους, αλλά ότι ο νέος φορέας, ο οποιοσδήποτε, είτε είναι διαδημοτική επιχείρηση είτε είναι ΟΤΑ είτε είναι οι ίδιοι οι συνεταίροι του ΚΤΕΛ, θα τους εξασφαλίσει τη δουλειά τους, θα έχουν τις θέσεις εργασίας τους.

Θέλω να θυμίσω, κύριε Υφυπουργέ, ότι το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης πάρα πολλές φορές, στις όποιες αλλαγές φορέων, επιχειρήσεων, είναι η διασφάλιση των θέσεων εργασίας. Θέλω να πιστεύω ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν θα αγνοήσουμε αυτήν τη βασική αρχή, αυτήν τη βασική ευαισθησία που έχει επιδείξει η Κυβέρνηση μέχρι σήμερα.

Σας ευχαριστώ πολύ και ελπίζω πραγματικά ότι ο κύριος Υπουργός, ο οποίος είναι γνώστης του θέματος, να προσθέσει στο τέλος του άρθρου 5 αυτό που επί λέξει θα σας διαβάσω:

«Η μεταφορά του προσωπικού των ΚΤΕΛ με σύμβαση εξηρημένης εργασίας γίνεται αυτοδίκαια και χωρίς προηγούμενη αποζημίωση στο φορέα που θα αναλάβει το συγκοινωνιακό έργο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις του ΚΤΕΛ έναντι του προσωπικού».

Εγώ δεν είμαι απαισιόδοξη ότι τα λέμε έτσι για να περνάει η ώρα. Εγώ είμαι αισιόδοξη ότι αυτά που λέμε θα αποτελέσουν και συμπλήρωμα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ο κ. Ματζαπετάκης έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας θέλω να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Θέλω να πω ότι στη διάρκεια της απουσίας του κυρίου Υπουργού όχι μόνο τυπικά, αλλά και ουσιαστικά καταλαβαίνω πάρα πολύ καλά τα προβλήματα που συζητάμε.

Έχω μελετήσει έστω και σχεδόν ολοκληρωμένο το νομοσχέδιο και βεβαίως σας παρακολουθώ πολύ προσεκτικά όλους και θα μεταφέρω στον Υπουργό τις παρατηρήσεις σας, χωρίς να σημαίνει βέβαια πως δεν μπορώ να απαντήσω, αν χρειαστεί και σε οποιαδήποτε ερώτηση ενδιαμέσως.

ΜΑΡΙΑ ΘΩΜΑ: Κύριε Υφυπουργέ, απλά επειδή ο κύριος Υπουργός γνωρίζει το θέμα –το συζητάμε πλέον του μηνός- γι' αυτό είπα αυτά που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Κυρία Θωμά, τα είπατε αυτά.

Ορίστε, κύριε Ματζαπετάκη, έχετε το λόγο.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, καλορίζκος. Να είστε καλά και πιστεύω πραγματικά ότι θα συμβάλετε ουσιαστικά στο δύσκολο έργο του Υπουργείου σας και βεβαίως θα

μεταφέρετε και θα λάβετε θέση στα θέματα του σχεδίου νόμου.

Το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα είναι πολύ σημαντικό. Πιστεύω ότι μ' αυτό επιδιώκεται η βελτίωση εκτός των αεροπορικών και ναυτιλιακών γραμμών και συγκοινωνιών, που πράγματι βρίσκονται σε ένα πάρα πολύ καλό σημείο, και η βελτίωση και στον τομέα των αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ.

Η λογική του νομοθέτη και οι περισσότερες προτάσεις εκεί κατατείνουν, στη βελτίωση της ποιότητας και στην εξυγίανσή τους. Και αυτό είναι προς έπαινο. Υπάρχουν όμως και κάποιες παρατηρήσεις που θεωρώ ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη, ακριβώς για να βοηθήσουμε να γίνει πράξη ό,τι το Υπουργείο επιδιώκει. Δηλαδή, να βελτιωθούν και κυρίως να εξυγιανθούν τα ΚΤΕΛ.

Κατ' αρχάς, ο κ. Βερελής κατανόησε και πρότεινε αντί για το χρόνο 2009, να πάμε στο 2011. Αυτό δείχνει μια αποδοχή που όμως κατά τη γνώμη μου έπρεπε η αποδοχή του αυτή να φτάσει στα όρια εκείνα που όλοι οι συνάδελφοι και εδώ και στη Διάρκη Επιτροπή το θέσαμε. Άλλοι είπαν για το 2020, άλλοι για το 2015. Κανείς όμως κάτω του 2015. Είναι ο χρόνος εκείνος που νομίζω ότι είναι ο λιγότερο ικανός για να μπορέσει να γίνει η απόσβεση και να υπάρξει πραγματική εξυγίανση. Αν εξαιρέσουμε τον κ. Μάνο, όλοι οι άλλοι είπαν αυτό ακριβώς.

Όσοι βρισκόμαστε λοιπόν στη Διάρκη Επιτροπή συζητήσαμε και είχαμε και μια εκτενέστατη αναφορά από τους φορείς. Απεδείχθη στην επιτροπή ότι η οικονομική κατάσταση των μελών των ΚΤΕΛ δεν είναι η καλύτερη. Το μέρισμα ανά αυτοκίνητο στο δικό μας τουλάχιστον, το ΚΤΕΛ του Νομού Ηρακλείου, δεν υπερβαίνει τα 13 εκατομμύρια, μέσα από τα οποία είναι να πληρωθεί ο οδηγός και λοιπά. Πώς λοιπόν μέσα απ' αυτό το ποσό θα περισσέψουν χρήματα, ούτως ώστε να δοθούν για μια ανανέωση του στόλου των αυτοκινήτων και όταν μάλιστα αυτή η ανανέωση πρέπει να είναι συντονισμένη και κυρίως γρήγορη με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα;

Το 20% της επιδότησης είναι μικρό. Αναφέρθηκε και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ο κ. Βλαχόπουλος, προτείνοντας το 20% να γίνει 30%. Τουλάχιστον 30% για τα καινούργια αυτοκίνητα –θα έλεγα- και 20% για τα μεταχειρισμένα μέχρι πέντε ετών. Επίσης ξέρω πως το αίτημα για την τακτοποίηση της δαπάνης μεταφοράς των μαθητών είναι ένα άλλο θέμα, πολύ σημαντικό, όμως δεν είναι της αρμοδιότητάς σας, κύριε Υπουργέ, είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Εγώ όμως θα έλεγα ότι σ' αυτήν την Αίθουσα πρέπει να ακούγονται ορισμένα πράγματα, ώστε κάποτε να δοθεί μια ριζική λύση. Δεν μπορεί κανείς να κάνει πολιτική μεταφορών στις πλάτες του οποιουδήποτε.

Να προστεθεί επίσης στο άρθρο 10 στις τακτικές γραμμές και η μεταφορά των μαθητών ιδιαίτερα στα ασθενέστερα και νησιώτικα ΚΤΕΛ.

Τέλος, θα αναφερθώ ακόμα σε δύο άρθρα. Στο άρθρο 1 να προβλεφθεί ότι άγονες γραμμές δεν πρέπει να θεωρούνται μονάχα οι γραμμές των μικρών νησιών, αλλά να είναι εκείνες των οποίων η κίνηση είναι 30% κάτω των διατιθέμενων θέσεων. Και, επίσης, ένα άλλο στοιχείο για τις περιπτώσεις διάλυσης των ΚΤΕΛ: να απαιτείται να γίνεται τεχνικοοικονομική μελέτη όπως απαιτείται να γίνεται τεχνικοοικονομική μελέτη για τη δημιουργία τους.

Και με την ευκαιρία που αναφέρω αυτήν την πρόταση, θέλω να τονίσω ότι δεν θα πρέπει να ενθαρρύνουμε τον κατακερματισμό των ΚΤΕΛ. Αντίθετα θα πρέπει να προτρέψουμε με ουσιαστικά κίνητρα τη συνένωση των ΚΤΕΛ σε επίπεδο τουλάχιστον περιφέρειας. Επιτρέπονται και σήμερα να γίνονται συνενώσεις. Το ξέρω, το είπατε και αναφέρεται μέσα και στο νομοσχέδιο. Δεν αρκεί όμως η αναφορά ότι επιτρέπεται. Υπακούοντες στις ανάγκες των καιρών, πρέπει να κάνουμε γενναίες και ουσιαστικές κινήσεις με κίνητρα και ιδιαίτερες διευκολύνσεις. Και δεν θα χάσουμε, γιατί η καλή εικόνα στις συγκοινωνίες και επικοινωνίες είναι η βασικότερη προϋπόθεση για ένα πολιτισμένο κράτος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ο κ. Βαρδίκος έχει το λόγο.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Συγγνώμη που θα επαναλάβω κάτι

που έχει ειπωθεί πάρα πολλές φορές σ' αυτήν την Αίθουσα. Αλλά καλό θα κάνει να λέγεται, για να το εμπεδώσουμε όλοι μας.

Η πρώτη φορά που γίνεται λόγος για ειδικά μέτρα για τα νησιά σε ευρωπαϊκό κείμενο είναι στη Συνθήκη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο άρθρο 158. Εκεί γίνεται αναφορά για «άρση της καθυστέρησης -και θέλω να προσέξετε, κύριοι συνάδελφοι, τον όρο που χρησιμοποιείται- για τις πλέον προβληματικές περιοχές και τα νησιά». Δηλαδή οι περιοχές μπορούν να δεχθούν τον προσδιορισμό της προβληματικής και οι προβληματικές περιοχές τον προσδιορισμό της πλέον προβληματικής περιοχής. Τα νησιά δεν χρειάζονται ούτε το «προβληματικό», ούτε το πλέον. Είναι από μόνα τους προβληματικά και μάλιστα από τα «πλέον» προβληματικά.

Αυτό πέρασε μετά σε πολλά ευρωπαϊκά κείμενα και τοποθετήθηκε και στο Σύνταγμά μας με την τελευταία τροποποίησή του. Και είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι με συντριπτική πλειοψηφία των παρόντων ψηφίσαμε το άρθρο 101 για την υποχρέωση της διοίκησης να λαμβάνει υπόψη της τις νησιώτικές ιδιαιτερότητες. Έτσι χαιρετίζω σαν νησιώτης και αυτό έγινε και από έναν άλλο νησιώτη προλαλήσαντα, τον κ. Σφυρίου, δεν ξέρω αν το έκανε ο κ. Παυλίδης...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Δεν καταλάβατε τι είπα;

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Καμιά φορά είναι δύσκολο να σας κατανοήσουμε, κύριε Παυλίδη. Γι' αυτό δεν το κατάλαβα.

...το γεγονός ότι υπάρχει η διάσταση της νησιώτικης ιδιαιτερότητας στο άρθρο 20 του νόμου που συζητάμε. Αλλά θα ήθελα να παρακαλέσω τον κύριο Υπουργό, που επέστρεψε στην Αίθουσα, να δει τη νησιώτική ιδιαιτερότητα και στο άρθρο 12. Εκεί στην παράγραφο 3, στο α', όταν για τους σταθμούς και τις υπόλοιπες υποδομές ή για τη διευθέτηση του περιβάλλοντα χώρου δίνουμε με το νομοσχέδιο 1.500.000 δραχμές για κάθε λεωφορείο του ΚΤΕΛ, για τις νησιώτικές περιοχές, για τους μικρούς νησιώτικους νομούς -είναι εννιά όλοι κι όλοι- ας γίνει το ποσό αυτό 2.000.000 δραχμές. Στο δικό μου το νησί, που είναι δεκαεπτά τα λεωφορεία, μιλάμε για ένα ποσό των 8.500.000 δραχμών. Στους εννιά νομούς άντε τα εκατομμύρια να είναι εκατό, το ποσό αυτό είναι μικρό μπροστά στα 30 δισεκατομμύρια που το νομοσχέδιο προβλέπει. Όμως γι' αυτά ακριβώς τα νησιώτικα ΚΤΕΛ είναι μεγάλο.

Άλλωστε τα μεγάλα ΚΤΕΛ με τα πολλά λεωφορεία, έστω και με 1.500.000 δραχμές μπορούν να ρίξουν έστω τα μπετά στους μεγάλους σταθμούς που θα δημιουργήσουν. Αντίθετα, στους μικρούς νησιώτικους νομούς δεν σκάβουν ούτε τα θεμέλια με αυτό το ποσό.

Θέλω να πιστεύω ότι αυτή η πρότασή μου θα είναι μια συμμετοχή μου και μια συμβολή μου στη συζήτηση που κάνουμε για το νομοσχέδιο, αλλά και για τον τόπο μου. Ευχαριστώ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Συμφωνούμε μαζί σας, κύριε συνάδελφε.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Όλοι συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ο κ. Βρέντζος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΡΕΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε και σήμερα στα άρθρα του για τα ΚΤΕΛ είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί έχει σκοπό και θα επιτύχει τη βελτίωση και την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, του τακτικού συγκοινωνιακού έργου των αστικών και ημιαστικών επιβατικών γραμμών, για καλύτερη εξυπηρέτηση και καλύτερη ποιότητα ζωής των πολιτών. Και σ' αυτό συμφωνούμε όλοι.

Θέλω όμως να κάνω δύο παρατηρήσεις ή προτάσεις στα άρθρα 1 και 2.

Στο άρθρο 1, παράγραφος 1, άγωνα γραμμή να θεωρηθεί και η γραμμή που έχει επιβατική κίνηση, κύριε Υπουργέ, κάτω του 30% των διατιθέμενων θέσεων και όχι μόνο όσες δεν έχουν ανατεθεί σε ΚΤΕΛ.

Στην παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου εάν δεν μπορεί να προστεθεί, γιατί θα μου πείτε ότι δεν είναι της αρμοδιότητάς σας, να εξασφαλιστεί η συναίνεση του Υπουργείου Παιδείας, ώστε η μεταφορά των μαθητών να ανατίθεται στα ΚΤΕΛ. Διότι

λόγω της μεταφοράς των μαθητών θα εκτελείται συγκοινωνία στην ύπαιθρο και κυρίως σε άγονες διαδρομές. Διαφορετικά θα εκτελείται συγκοινωνία μόνο σε γόνιμες γραμμές και σίγουρα την τουριστική περίοδο και κυρίως στην Κρήτη δημιουργώντας παράλληλα σοβαρά προβλήματα στις ορεινές περιοχές, όπου μαζί με τους ελάχιστους μαθητές διαμένει μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων που έχουν άμεση ανάγκη εξυπηρέτησης από τη δημόσια συγκοινωνία και δεν έχουν πρόσβαση σε άλλες εναλλακτικές λύσεις, όπως είναι Ι.Χ. κλπ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Στο άρθρο 2, παράγραφος 1, πρότασή μου είναι η ανάθεση του έργου να παραταθεί μέχρι το 2015 γιατί και ισχυρό κίνητρο για την αντικατάσταση και την ανανέωση του στόλου αποτελεί και εξασφαλίζει το έργο του ΚΤΕΛ, αφού η επιβατική κίνηση μειώνεται καθημερινά από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα. Και αυτό το ζούμε έντονα στην Κρήτη, όπου οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των ορεινών και παραλιακών περιοχών λόγω του τουρισμού είναι έντονες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Στρατάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θέλω κι εγώ από την πλευρά μου να τονίσω ότι το νομοσχέδιο είναι πράγματι προς θετική κατεύθυνση, γιατί επιλύει σωρεία προβλημάτων που έχουν προκύψει από τις αλλαγές που έχουν παρατηρηθεί και έχουν συντελεστεί και στην ελληνική περιφέρεια, όπως όλοι γνωρίζουμε. Και βέβαια γνωρίζουμε ότι κάποτε τα ΚΤΕΛ ήταν ανθούσες επιχειρήσεις. Σήμερα στην καλύτερη των περιπτώσεων είναι απλά επιβιώνουσες επιχειρήσεις και αυτό είναι ένα ζήτημα, το οποίο νομίζω πρέπει να το λάβουμε υπόψη μας στη διαδικασία της ολοκλήρωσης της ψηφοφορίας του νομοσχεδίου.

Για να γίνει όμως πραγματικότητα η δυνατότητα να επιβιώσουν τα ΚΤΕΛ, κύριε Υπουργέ, πρέπει να δούμε με πολλή προσοχή δύο κυρίαρχα ζητήματα: Πρώτον το πώς θα μπορέσουν τα ΚΤΕΛ να ανανεώσουν το στόλο τους, διότι τα πράγματα τα κινητά καταστρέφονται, άρα άμα τελειώσουν σβήνει και η επιχείρηση και το δεύτερο πώς θα καλύψουμε τις δαπάνες που δημιουργούνται στις άγονες γραμμές, γιατί αν δεν υπάρξουν αυτές οι ενισχύσεις και στα ΚΤΕΛ της περιφέρειας, όπως υπάρχουν στα ΚΤΕΛ των Αθηνών ή στις συγκοινωνίες των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης, τότε θα έρθουμε σε λίγο χρονικό διάστημα δυστυχώς να ψάχνουμε σε ποιες επιχειρήσεις, σε ποιους οργανισμούς, σε ποιες δημόσιες υπηρεσίες θα αναθέσουμε αυτό το έργο για να μην εγκαταλειφθεί συνολικά η ελληνική περιφέρεια.

Θέλω να κάνω συγκεκριμένες παρατηρήσεις σε πέντε-έξι άρθρα που νομίζω ότι είναι προς θετική κατεύθυνση. Και ξεκινάω από το άρθρο 1, στο οποίο αναφερόμαστε στην άγωνα επιβατική γραμμή και λέμε ότι άγωνα επιβατική γραμμή είναι η υπεραστική γραμμή νήσου, η εξυπηρέτηση της οποίας δεν έχει ανατεθεί σε ΚΤΕΛ. Και αν δηλαδή, κύριε Υπουργέ, σε κάποια περιοχή, σε κάποιο νησί υπάρχει κάποια γραμμή που έχει ανατεθεί σε ΚΤΕΛ, γιατί έχει αναπτυχθεί η περιοχή -υπάρχει όμως ένα ποσοστό κόσμου περιορισμένο ενδεχόμενα που δεν εξυπηρετείται και χρησιμοποιεί ακόμα και σήμερα το ΚΤΕΛ- αλλά είναι πολύ υποβαθμισμένη η κίνηση και είναι κάτω του 30% από τις διατιθέμενες θέσεις, αυτή η γραμμή δεν είναι άγωνα;

Νομίζω ότι πρέπει να βάσουμε τέτοια κριτήρια για να είμαστε ακριβείς και προπαντός να είμαστε δίκαιοι. Λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει να προστεθεί σ' αυτήν την παράγραφο ότι η νέα άγωνα γραμμή είναι και εκείνη γραμμή που έχει κάτω από ένα συγκεκριμένο ποσοστό αριθμό επιβατών σε σχέση πάντα με τις διατιθέμενες θέσεις.

Έρχομαι στην παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου να τονίσω ότι ασφαλώς θα πρέπει όταν λέμε επιβάτες, να εννοούμε και τους μαθητές. Διότι και οι μαθητές επιβιβάζονται από συγκεκριμένα σημεία, έχει συγκεκριμένες στάσεις το λεωφορείο και προορίζονται για συγκεκριμένα σημεία.

Αν λοιπόν στους επιβάτες, που λογικά συμπεριλαμβάνονται

και οι μαθητές, αυτό επιλύει άλλης μορφής προβλήματα, όπως ενδεχόμενα θα προκύψουν στο μέλλον.

Έρχομαι στο άρθρο 2 που έχει να κάνει με αυτό που είπα πριν για την ανανέωση του στόλου.

Δεχθήκατε και είναι σωστό ότι το 2009 πρέπει να γίνει 2011. Δηλαδή δώσατε δύο χρόνια περιθώριο στην απόσβεση της επένδυσης που θα γίνει από τους κατόχους των λεωφορείων, από τις επιχειρήσεις των ΚΤΕΛ, όπως θα προκύψουν στη συνέχεια, σύμφωνα με το νέο νόμο. Αλλά όμως, κύριε Υπουργέ, αυτή η ημερομηνία δεν είναι επαρκής. Ο χρόνος που μεσολαβεί είναι πολύ λίγος. Διότι αν η διάρκεια ζωής ενός μεταφορικού μέσου είναι είκοσι και εικοσιπέντε χρόνια, καταλαβαίνετε ότι τουλάχιστον το μισό ή τα 2/3 του χρόνου, θα πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα στην επιχείρηση να το αποσβέσει. Άρα λοιπόν το ανατιθέμενο έργο θα πρέπει να πάει στη χειρότερη των περιπτώσεων στο 2015, για να μπορούμε να πούμε ότι ναι υπάρχει η διάθεση από τους ανθρώπους αυτούς να κάνουν ανανέωση στο στόλο τους. Γιατί διαφορετικά με σαράβαλα θα κυκλοφορούμε, δεν έχουμε και σε όλες τις περιπτώσεις καλούς δρόμους και τα ατυχήματα καταλαβαίνετε ότι θα ακολουθούν ενδεχόμενα το ένα το άλλο στην πορεία του χρόνου.

Έρχομαι στο άρθρο 3, όπου μιλάμε για τις ανώνυμες εταιρείες. Σας είχα πει και στην αρμόδια συζήτηση όταν γινόταν σχετικά με το νομοσχέδιο στην αρχή ότι δεν θα πρέπει τις καινούριες εταιρείες που θα κάνουμε, να τις βάσουμε σε μία διαφορετική λογική από ό,τι μπαίνουν συνολικά οι ανώνυμες εταιρείες. Γι' αυτό θα πρέπει να δεχθούμε το 51% ως βάση για να μετατραπεί ένα ΚΤΕΛ σε Α.Ε. Είναι οι κανόνες του δικαίου, οι κανόνες που λειτουργούν όλες οι εταιρείες, στα πλαίσια του 2190 του 1920. Και νομίζω ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν θα πρέπει να το αγνοήσουμε αυτό.

Και έρχομαι στο άρθρο 12, όπου και εγώ θέλω να πιστεύω ότι τα ποσοστά των επιδοτήσεων που δίνονται είναι χαμηλά και πρέπει να αυξηθούν. Δηλαδή θα έλεγα ότι το 20% αν δεν μπορεί να φθάσει στο 40%, τουλάχιστον να πάει στο 30%. Και, εν πάση περιπτώσει, το 10% να μη μείνει 10%, όταν μιλάμε για μεταχειρισμένα αλλά να υπάρχει μία αύξηση της τάξης τουλάχιστον του 10% να πάει στο 20% για να υπάρχει ένα κίνητρο στην ανανέωση του στόλου των ΚΤΕΛ και των εταιρειών όπως θα προκύψουν.

Να πάω στο άρθρο 15, κύριε Υπουργέ, και να πω ότι αν θέλουμε πράγματι να υπάρξουν ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στην πορεία του χρόνου, δεν θα πρέπει να βάζουμε περιορισμούς και υποχρεώσεις που, εν πάση περιπτώσει, θα δημιουργούν προβληματικότητα στις νέες Α.Ε. Και όταν λέμε ότι υποχρεωτικά στους σταθμούς πρέπει να υπάρχουν υπάλληλοι και να μην έχουν τη δυνατότητα με αυτό που προσθέσατε με τις διορθώσεις, αυτά να τα δίνουν σε πράκτορες, σημαίνει ότι σαν ένα μικρό πρακτορεία μιας περιοχής που έχει ένα σταθμό, θα πρέπει να έχει υπάλληλο να τον απασχολεί μία ώρα την ημέρα. Όμως νομίζω ότι δεν είναι σωστό αυτό, αν θέλουμε πράγματι να δώσουμε τη δυνατότητα ανταγωνιστικότητας στις επιχειρήσεις.

Και έρχομαι στο άρθρο 19, κύριε Υπουργέ, να προσθέσω μία λέξη. Διότι εδώ προβλέπεται πράγματι η δυνατότητα σύμβασης παροχής έργου με τους ΟΤΑ, στις περιπτώσεις που ήδη υπάρχει τέτοια σύμβαση. Αλλά, αν δηλαδή για κάποια περιοχή και σε κάποιον ΟΤΑ υπάρχει ανάγκη, κύριε Υπουργέ, να δημιουργηθεί μία σύμβαση, αυτό πρέπει να το απαγορεύσουμε; Γι' αυτό θα έλεγα ότι θα πρέπει πέρα από τη φράση που λέει «υπεραστική συγκοινωνία που ήδη λειτουργεί» να προστεθεί η διατύπωση «ή θα λειτουργήσει». Για να δώσουμε τη δυνατότητα της σύμπραξης των ΟΤΑ με τις ΑΕ που θα δημιουργηθούν, ώστε να υπάρξει η κατά το δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Νικολόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σήμερα ίσως είναι από τις λίγες φορές που σε συγκεκριμένα τρία, τέσσερα σημεία επικεντρώθηκε η προσοχή όλων των ομιλητών και μία από τις σπάνιες φορές που όσοι συνάδελφοι πήραν το λόγο μέχρι αυτήν την ώρα, αλλά και χθες, ανεξάρτητα από την πολι-

τική παράταξη που κινούνται, συμφώνησαν απόλυτα σε τέσσερις -πέντε βασικές παρατηρήσεις.

Και ξεκινώ έτσι γιατί νομίζω ότι θα ήταν τουλάχιστον άδικο -για να μην πω πως ενδεχομένως θα ήταν και αντικοινοβουλευτικό- εκ μέρους της ηγεσίας του Υπουργείου να μην ακούσει, να μη συμεριστεί και τελικά βεβαίως να πάρει την πρωτοβουλία εκείνη, ώστε το μέγα πρόβλημα που δημιουργείται στις άγονες γραμμές με το υψηλό κόστος να το αντιμετωπίσει.

Είναι βέβαιο ότι γνωρίζει και ο Υπουργός, μέσα απ' αυτήν τη μακρά διαδικασία, την επίπονη διαδικασία της σύνταξης και των πολλών συζητήσεων που είχε με όλους τους φορείς, ότι δεν είναι ένα συντεχνιακό αίτημα, αλλά ένα αίτημα που έχει τεchnοκρατική υποστήριξη και μια ειλικρίνεια οικονομική.

Δεύτερον, θα ήθελα να πω ότι και μόνον το μισό βήμα που έκανε σήμερα για το χρόνο παράτασης των δύο επιπλέον χρόνων δείχνει πως πράγματι έχει αντιληφθεί το Υπουργείο ότι δεν βγαίνουν οι οικονομοτεχνικές μελέτες που έκαναν. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι έδειξαν ότι οι μεγάλες επενδύσεις, που απαιτούνται, δεν είναι δυνατόν μέσα στο ασφυκτικό αυτό χρονικό πλαίσιο που τους προσφέρει σήμερα αυτό το σχέδιο νόμου, να δημιουργήσουν σοβαρά κίνητρα, αν λάβει κανείς υπόψη του ασφαλώς το χρόνο απόσβεσης, αλλά και τα οφέλη τα οποία θα διεκδικούσε από μία εφαρμογή ενός τέτοιου σχεδίου ανάπτυξης.

Έτσι, λοιπόν, νομίζω ότι θα πρέπει να ληφθεί και πάλι υπόψη αυτή η επίμονη παρατήρηση όλων των ομιλητών και σήμερα.

Για τα μειωμένα εισιτήρια: Μα, ειλικρινά υπάρχει κάποιος, κύριε Υπουργέ, που θα μπορούσε να πει ότι ενώ η πολιτεία θέλει να κάνει κοινωνική πολιτική, καλεί κάποιους άλλους να πληρώσουν αυτήν της πολιτική; Πού μπορεί να συμβαίνει αυτό στον κόσμο; Πιστεύω ότι σε καμία άλλη χώρα δεν μπορεί να συμβαίνει. Άλλωστε δεν συμβαίνει και σε όλη τη χώρα εδώ. Αφού έχει αποδεχθεί ασμένως το Υπουργείο να πληρώνει -όχι απλά να επιδοτεί- κατά 80% το εισιτήριο των αστικών λεωφορείων της Αθήνας. Και για τούτο βεβαίως κοστίζει ακριβώς τη μισή τιμή απ' ό,τι κάνει το εισιτήριο στο αστικό λεωφορείο της Πάτρας. Το είπαν πολλοί. Και είμαι βέβαιος ότι και ο Υπουργός έχει ακούσει πολλές φορές, έχει βιώσει στην εκλογική του περιφέρεια αυτό το παράπονο της περιφερειακής ανισότητας, όταν εκδηλώνεται και κατ' αυτόν τον τρόπο.

Τούτο θα το συνδέσω βεβαίως και με τη ρύθμιση των χρεών. Δεν μπορεί στην Ολυμπιακή, στον Ο.Σ.Ε. και αλλού για εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευχαρίστως να το κάνει το Υπουργείο και να ενοχλείται κάποιες φορές όταν λέμε ότι το κάνει ευχαρίστως γιατί θέλει να συντηρεί ενδεχομένως τον κομματικό του στρατό, ενώ δεν το κάνει για τα δύο, δυόμισι δισεκατομμύρια του αστικού Κ.Τ.Ε.Λ. της Πάτρας και του Αιγίου. Και το ξέρετε πολύ καλά. Η κ. Θωμά -και λείπατε- είπε λίγο πριν, πάρα πολλές φορές οι συνάδελφοί μου Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ σας έχουν ενημερώσει, έχουν έλθει στο Υπουργείο -κι εσείς επίσης το συμεριζόσαστε- ότι δεν προήλθε από κακή διαχείριση αυτό το χρέος, αλλά δημιουργήθηκε σε πολύ συγκεκριμένες χρονικές στιγμές, όπου η πολιτεία ήθελε να κάνει κοινωνική πολιτική αλλά με τα χρήματα των μετόχων του Κ.Τ.Ε.Λ.

Τέλος αυτήν την εξασφάλιση των εργασιακών σχέσεων, κύριε Υπουργέ, που από αρκετούς επισημάνθηκε, φαντάζομαι πως έχετε ακόμα τη δυνατότητα να την αντιμετωπίσετε και άριο κατά τον τρόπο που ήδη έχει υποβληθεί ακόμα και με τροπολογίες, να την ενσωματώσετε στο νομοσχέδιο. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Πάγκαλος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, η Αθήνα έχει τη δική της επαρχία, την ιδιαίτερη επαρχία της, που είναι η Περιφέρεια Αττικής. Εκεί εκτοπίζονται οι οχλούσες δραστηριότητες, οι χωματερές, οι μεγάλοι κυκλοφοριακοί άξονες. Αλλά παρ' όλα αυτά ο πληθυσμός της επαρχίας αυτής αυξάνεται ραγδαία. Εκατόν ογδόντα χιλιάδες νοικοκυριά τη τελευταία δεκαετία επέλεξαν την περιοχή αυτή για να κατοικήσουν ως πρώτη κατοικία και εκατοντάδες χιλιάδες πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες κάτοικοι του Λεκανοπεδίου έχουν εκεί τις δευτερεύουσες κατοί-

κίες τους. Παρ' όλα αυτά οι υποδομές καθυστερούν κατά τρόπο τραγικό. Αυτό ισχύει και για τις οδικές συγκοινωνίες, με την επικράτηση σε ένα τμήμα του νομού των ΚΤΕΛ, και του ΟΑΣΑ στο κέντρο των Αθηνών και σε μερικές προεκτάσεις του κέντρου.

Αυτό που θέλω από τον κύριο Υπουργό είναι να μας πει επειδή έχει δημιουργηθεί μια έντονη ανησυχία από τη διατύπωση του άρθρου 7 και ιδιαίτερα των σημείων ζ' και η' ότι ισχύει πάντα το θέμα της επέκτασης των υπηρεσιών του ΟΑΣΑ όπως προβλέπεται από το ν. 2669/1998, ότι δηλαδή οι νεότερες αυτές διατάξεις δεν αναιρούν την προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση.

Θα ήθελα επίσης να μας ενημερώσει εάν του είναι δυνατόν, εάν έχει υπόψη του το Υπουργείο να προβλέψει την έκδοση προεδρικού διατάγματος –είναι δυνατόν να υπάρξει και υπουργική απόφαση η οποία θα νομιμοποιηθεί εκ των υστέρων με προεδρικό διάταγμα– για να επεκταθεί προς ορισμένα σημεία η αστική συγκοινωνία όπως επιβάλλει η αστικοποίηση, η ένταση των δραστηριοτήτων, η ολυμπιακή προοπτική της περιοχής. Ξέρετε πολύ καλά ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας δεν θα γίνουν στην Αθήνα, αλλά στην περιφέρεια του Νομού Αττικής. Εκεί είναι σχεδόν όλες οι εγκαταστάσεις, οι βασικές τουλάχιστον εγκαταστάσεις είναι εκεί. Και θα ήταν αστείο να φανταζόμαστε ότι οι καλεσμένοι μας, οι αθλητές και οι αντιπροσωπίες, θα αποβιβάζονται από τα λεωφορεία του ΟΑΣΑ και θα παίρνουν τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ για να πάνε εκεί που πρέπει να πάνε για να συμμετάσχουν ή να παρακολουθήσουν τους αγώνες.

Ο παραλογισμός φαίνεται από μερικά απλά παραδείγματα που θα σας δώσω. Μπορείτε να πάρετε το αστικό λεωφορείο μέχρι την πόλη της Ελευσίνας, όπου εκεί στη διασταύρωση των παλαιών εθνικών οδών, Κορίνθου και Θηβών, στη τοποθεσία που ονομάζεται από την κατοχή Μπλόκο, εκπνέει η δικαιοδοσία του ΟΑΣΑ και για να πάτε επτακόσια μέτρα πιο εκεί στη βιομηχανία «ΠΥΡΚΑΛ», όπου εργάζονται χίλιοι εκατό άνθρωποι, πρέπει να πάρετε το υπεραστικό λεωφορείο των Μεγάρων.

Η διαδρομή Αθήνα –Μεγάλο Πεύκο κάνει επτακόσιες πενήντα δραχμές, για να πάτε λοιπόν στην «ΠΥΡΚΑΛ». Και για να πάτε στα ναυπηγεία, που είναι άλλα πεντακόσια μέτρα πιο μακριά, πρέπει να πληρώσετε επτακόσιες πενήντα δραχμές. Χιλιάδες εργαζόμενοι, τρία χιλιόμετρα μετά την Ελευσίνα, πληρώνουν επτακόσιες πενήντα δραχμές την ημέρα για να πάνε στη δουλειά τους. Και, βεβαίως, καταλαβαίνετε ότι αυτό σημαίνει ότι αναγκάζονται να πάρουν ιδιωτικό τους αυτοκίνητο που κοστίζει λιγότερο, με όλες τις συνέπειες που έχει αυτό για το περιβάλλον, για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας και για το κυκλοφοριακό.

Εάν θέλετε να πάτε στη Ραφήνα για να πάρετε ένα πλοίο – αυτό αφορά και τους νησιώτες αφορά και τον πληθυσμό των Αθηνών– θα πρέπει να πληρώσετε πεντακόσιες πενήντα δραχμές. Για να πάτε στο Λαύριο θα πρέπει να πληρώσετε χίλιες πενήντα δραχμές. Εάν θέλετε να πάτε από το Μεγάλο Πεύκο που είναι προάστιο των Μεγάρων, σε απόσταση μόνο τεσσάρων χιλιομέτρων, στα Μέγαρα πληρώνετε διακόσιες πενήντα δραχμές. Και ενώ μπορείτε να πάτε στην Παιανία με το αστικό κόμιστρο, πληρώνετε τέσσερις φορές περισσότερο για να πάτε στο Μαρκόπουλο σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων, δηλαδή πληρώνετε εξακόσιες δραχμές. Αυτά όπως καταλαβαίνετε είναι τελείως απαράδεκτα.

Θα ήθελα να παρακαλέσω λοιπόν τον κύριο Υπουργό να μας πει εάν σκοπεύει να επεκτείνει τις υπηρεσίες του ΟΑΣΑ στις πυκνοκατοικημένες και προσοδοφόρες πλέον για τον ΟΑΣΑ αυτές περιοχές και βέβαια, ας λειτουργήσει ανταγωνιστικά το ΚΤΕΛ εάν το επιθυμεί. Μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας αυτό είναι δυνατόν. Και ο ανταγωνισμός θα κάνει καλό στις συγκοινωνίες, δεν θα κάνει κακό.

Είναι εντελώς επείγον να ενταχθεί στον ΟΑΣΑ η διαδρομή Αθηνών-Λαυρίου με τους ενδιάμεσους σταθμούς Μαρκόπουλο-Κερατέα-Καλύβια, η παραλιακή ζώνη από τη Βάρκιζα, ό-που σταματάει το αστικό λεωφορείο μέχρι τουλάχιστον την Ανάβυσσο, όπου εκατοντάδες χιλιάδες Αθηναίοι πηγαίνουν το καλοκαίρι στην παραλία χρησιμοποιώντας αυτό το περίπλοκο σύστημα μετακίνησης και βεβαίως οι διαδρομές που ανέφερα

προς τη Νέα Πέραμο και τα Μέγαρα.

Επιτρέψτε μου να καταθέσω μια επιστολή του Δημάρχου Μεγαρέων και ένα ψήφισμα και μια απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της Ραφήνας που θέτουν με τρόπο διαιυγή και αποτελεσματικό πιστεύω τη σχετική επιχειρηματολογία.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεόδωρος Πάγκαλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τέλος, όσον αφορά τις υπόλοιπες διατάξεις του νομοσχεδίου έχω την εντύπωση ότι ο κύριος Υπουργός θα πρέπει να προσέξει τις επιφυλάξεις των ΚΤΕΛ που αφορούν τον χρονικό ορίζοντα που τους δίνουμε. Εννέα χρόνια είναι λίγα. Στην πραγματικότητα τους δίνουμε οκτώ χρόνια. Ζητούν να επεκταθεί ο ορίζοντας μέχρι το 2015. Αν ο κύριος Υπουργός νομίζει ότι αυτό είναι πάρα πολύ, ας βρούμε μια μέση λύση. Ας είναι παραπάνω από το 2009 και ας μην είναι το 2015 που ζητούν τα ΚΤΕΛ. Είναι ένα λογικό αίτημα.

Κατά τα άλλα θεωρώ ότι το νομοσχέδιο πηγαίνει προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Φούρας έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ : Δύο πολιτικές που εξελίσσονται την τελευταία δεκαετία έχουν δημιουργήσει μια ασφυκτική κατάσταση στο αστικό ΚΤΕΛ Πατρών, γιατί εξελίχθηκαν σε βρόγχο που πνίγει τη διαδικασία των μαζικών μεταφορών της πόλης. Είναι προβλέψιμο μετά βεβαιότητας ότι αυτό το αστικό ΚΤΕΛ δεν θα μπορέσει να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία.

Ποιες είναι αυτές οι πολιτικές; Είναι, πρώτον, η άσκηση κοινωνικής πολιτικής με το κράτος τζαμπατζή. Δεύτερον, είναι η άρνηση της Κυβέρνησης να αποδεχθεί ένα δίκαιο αίτημα ώστε να διαγραφεί ένα δάνειο που ελήφθη το 1992, όπως διεγράφησαν τα δάνεια των υπόλοιπων αστικών ΚΤΕΛ. Βεβαίως δεν είναι υπόθεση των παρόντων Υπουργών. Λυπάμαι γιατί στην τελευταία επίσκεψη που κάναμε με το προεδρείο του αστικού ΚΤΕΛ όλοι οι Βουλευτές του Νομού Αχαΐας στον κ.Φωτιάδη είχαμε τη διαβεβαίωση ότι η Κυβέρνηση δεν θα προχωρήσει σε καμία απολύτως ρύθμιση χρεών, κάτι που συνέβη τελευταία χωρίς να συμπεριληφθεί το αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας.

Ένα άλλο θέμα που θέλω να θίξω είναι η χρονική σύμπτωση της ανάθεσης του μεταφορικού έργου με διαγωνισμούς με την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στις ολυμπιακές πόλεις. Υπάρχει το ενδεχόμενο αν εξελιχθούν οι διαδικασίες έτσι όπως προβλέπουν οι διατάξεις και το χρονοδιάγραμμα της παραγράφου 1 του άρθρου 5 να βρεθούμε σε εκκαθάριση χωρίς να έχει ανατεθεί το μεταφορικό μέσο σε κανένα νέο φορέα. Αυτό θα είναι σοβαρό πρόβλημα για την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στις ολυμπιακές πόλεις. Παρακαλώ, λοιπόν, να υπάρξει μια πρόβλεψη όσον αφορά τις χρονικές ρυθμίσεις για τις ολυμπιακές πόλεις. Εκεί να μπορούν να παρατείνονται αντιστοίχως οι προθεσμίες για να μη βρεθούμε στην ανάγκη να κάνουμε Ολυμπιακούς Αγώνες χωρίς μαζικά μέσα μεταφοράς.

Έρχομαι στο θέμα του προσωπικού του αστικού ΚΤΕΛ σε εκείνες τις περιπτώσεις που δεν θα μετατραπούν τα ΚΤΕΛ σε ανώνυμες εταιρείες. Ως νομικός γνωρίζω καλά ότι το διάδοχο σχήμα προφανώς θα αναλάβει την ευθύνη της κάλυψης των δικαιωμάτων του προσωπικού. Είναι καθολική η διαδοχή απ'ό,τι φαίνεται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Όμως μια δήλωση του Υπουργού ή η αποδοχή του κειμένου μιας τροπολογίας που έχουμε καταθέσει νομίζω ότι θα έλυνε το πρόβλημα, ώστε να μη δημιουργηθούν δικαστικές διενέξεις. Θα λύτρωνε τριάντα ανθρώπους από το άγχος των δικαστικών διεκδικήσεων την ώρα που θα συμβούν αυτά που θα συμβούν. Το Υπουργείο Οικονομικών όφειλε να έχει λύσει το θέμα του χρέους.

Νομίζω ότι έχουμε χρόνο, κύριε Υπουργέ, μέχρι αύριο να πούμε στον κ. Φωτιάδη όπως έλυσε το πρόβλημα που αναφέρεται στις αθλητικές ανώνυμες εταιρείες, να το λύσει και για το αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας γιατί δεσμεύτηκε επί λόγο τιμής απέναντί μας πως δεν θα υπάρξει καμία ρύθμιση. Αυτή τη δεσμευσή του ας την τιμήσει επιτέλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των εγγεγραμμένων ομιλητών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Δεν έχω γραφτεί να μιλήσω και θα ήθελα να παρακαλέσω να πω δύο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Πώς θα γίνει αυτό, κύριε Καψή; Σύμφωνα με τον Κανονισμό δεν γίνεται.

Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Το νομοσχέδιο αυτό, όπως είπαμε και στη συζήτηση επί της αρχής, καλείται να λύσει εκκρεμότητες και εξελίξεις οι οποίες έχουν δυσμορφίες πολλών δεκαετιών. Όπως όλοι πιστεύω ότι έχουμε αντιληφθεί πλήρως φθάνοντας στη μέση μιας συζήτησης, η οποία έχει πάρα πολλά θέματα να αντιμετωπίσει, πάρα πολλές λεπτομέρειες, αλληλένδετες ρυθμίσεις, η προσπάθεια η οποία γίνεται είναι να υπάρξουν δύο βασικά πράγματα.

Το πρώτο είναι να δημιουργηθούν συγκοινωνιακοί φορείς οι οποίοι θα μπορούν να αντιμετωπίσουν στο μέλλον το έργο της συγκοινωνίας με τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τον οποιονδήποτε ενδεχόμενο και επιβεβλημένο στο μέλλον ανταγωνισμό. Και αυτό να είσθε βέβαιοι ότι κάποια στιγμή θα γίνει.

Αν σ' αυτό το νομοσχέδιο ορίσουμε το 2009 ή το 2011 ή όπως κάποιος άλλος από εσάς θέλουν το 2020 ή οτιδήποτε άλλο, να είσθε βέβαιοι ότι τα χαρτιά δεν κάνουν την οικονομική πραγματικότητα. Αυτό το οποίο κάνει την οικονομική πραγματικότητα είναι η εξέλιξη της οικονομίας στις συγκοινωνίες.

Είπε ένας συνάδελφος, ο κ. Γιαννόπουλος, προηγουμένως πάρα πολύ σωστά ότι έρχονται νέες καταστάσεις, όπου άλλα μέσα μεταφοράς θα έχουν ενδεχομένως μια μεγαλύτερη ελκυστικότητα. Η ταχύτητα θα παίζει τεράστιο ρόλο. Θα παίζει ρόλο η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας και θα παίζει ρόλο βεβαίως και αυτό το οποίο ονομάζεται ως έννοια συνδυασμένες μεταφορές.

Αυτό το οποίο εμείς καλούμαστε να κάνουμε είναι να δώσουμε τη δυνατότητα της μεταβατικής περιόδου. Αυτός είναι ο ρόλος μας σήμερα και αυτό πρέπει να το κάνουμε με κάθε ευθύνη χωρίς να αποκλείσουμε και να καταστρέψουμε τίποτα.

Το ΚΤΕΛ λειτουργήσε στην Ελλάδα πολλές δεκαετίες σε μία βάση η οποία ήταν σε πολλές περιπτώσεις οικονομικά υγιής, σε άλλες περιπτώσεις όμως υπήρξε επιβίωση του ΚΤΕΛ μέσω διαγραφής χρεών. Αυτό το γνωρίζουν οι παλαιότεροι από εσάς στην Αίθουσα, το γνωρίζουν οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν ζήσει την οικονομική τους ζωή μέσα στα ΚΤΕΛ, είτε ως εταίροι είτε ως εργαζόμενοι.

Κάνουμε λοιπόν μια προσπάθεια να δώσουμε τη δυνατότητα να πάμε σ' αυτήν τη μεταβατική περίοδο και μια προσπάθεια σ' αυτήν τη μεταβατική περίοδο να εξασφαλίσουμε καλύτερες συνθήκες διακίνησης του κόσμου. Αυτό μας ενδιαφέρει πάνω απ' όλα, αυτό ενδιαφέρει τη Βουλή, αυτό ενδιαφέρει το Υπουργείο. Για το λόγο αυτό θεσπίσαμε μια σειρά από κίνητρα. Κατ' αρχάς όλοι μας πιστεύω ότι συμφωνούμε ότι η κλίμακα οικονομίας σ' αυτές τις επιχειρήσεις είναι πολύ-πολύ σημαντικό μέγεθος και γι' αυτό η ευχή που διατυπώνεται στο νομοσχέδιο και η πρόθεση και η πολιτική κατεύθυνση είναι οι συνενώσεις των ΚΤΕΛ. Δεν άκουσα κανένα συνάδελφο να διαφωνεί σ' αυτό. Αντιθέτως, συνάδελφοι εξέφρασαν τους φόβους τους ότι ενδεχόμενες διασπάσεις ΚΤΕΛ θα δημιουργήσουν προβλήματα, τα οποία θα είναι δυσμενέστερα ακόμη και για την επιβίωση της συγκοινωνίας, αστικής ή υπεραστικής, σε συγκεκριμένες περιοχές.

Για το λόγο αυτό βάλαμε τη δυνατότητα να υπάρχουν ρυθμίσεις τέτοιες, οι οποίες θα δημιουργούν πραγματικά σοβαρές σκέψεις προκειμένου να έχουμε διαχωρισμούς. Γι' αυτό κάτι το οποίο είπε ο κ. Σφυρίου νομίζω ότι πρέπει να το αποδεχθούμε. Οι διαχωρισμοί θα γίνουν μόνο σε περιπτώσεις που υπάρχει μία τεκμηριωμένη τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία θα παραγγέλλεται και θα εξετάζεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Υπήρξε μία συζήτηση για τις επιδοτήσεις, εάν αυτές είναι αρκετές ή είναι λιγότερο αρκετές, εάν είναι τριάντα δισεκατομμύρια που εξασφαλίστηκαν γι' αυτό εδώ το νομοσχέδιο ή εάν θα έπρεπε να είναι παραπάνω. Πιστεύω ότι θα πρέπει να κάνου-

με κάτι στο θέμα αυτό και πρέπει να το κάνουμε γενναιοφρόνως. Πού; Όχι στη λογική του να δώσουμε κάποια χρήματα επιπλέον, αλλά στη λογική του να ωθήσουμε μία πολιτική εκεί που το σύνολο της Αιθούσης θεώρησε ότι αυτή η πολιτική πρέπει να πάει: στις συνενώσεις.

Εγώ λοιπόν θα δεχόμουν ευχαρίστως το 20% της επιδότησης να γίνει 30%. Πότε; Όταν έχουμε συνένωση δύο ΚΤΕΛ. Εάν και η Αίθουσα συμφωνεί -εγώ θέλω να συνδιαμορφώσουμε αυτές τις σκέψεις- αύριο να προχωρήσουμε και να θεσπίσουμε αντίστοιχη διάταξη, δηλαδή να δώσουμε ουσιαστικό κίνητρο συνένωσης.

Το δεύτερο θέμα το οποίο απασχόλησε την Αίθουσα πάρα πολύ είναι το θέμα της ρύθμισης των οφειλών. Εγώ τοποθετήθηκα χθες στην επί της αρχής εισήγηση την οποία έκανα. Πιστεύω ότι το θέμα με τη ρύθμιση των οφειλών, είτε αφορούν ασφαλιστικά ταμεία είτε αφορούν στο δημόσιο, θα πρέπει να λάβει τέλος. Σε ό,τι αφορά μεν στα ασφαλιστικά ταμεία, δεν φταίει σε τίποτα το σύνολο των ασφαλισμένων να έρχεται και να καλύπτει αυτήν τη στιγμή χρέη τρίτων. Άρα μένει μόνο μία δυνατότητα. Και αυτή η δυνατότητα είναι το Υπουργείο των Οικονομικών να δει το σύνολο των φορολογουμένων.

Αυτό το οποίο ήδη είπα μιλώντας χθες επί της αρχής είναι ότι η συζήτηση αυτή η οποία εξελίχθηκε και η οποία δεν τελείωσε με το Υπουργείο Εργασίας, εμείς έχουμε ζητήσει να ολοκληρωθεί, αλλά δεν μπορούμε να εισηγηθούμε στο Υπουργείο Εργασίας συγκεκριμένες ρυθμίσεις.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε σε δύο πράγματα. Το πρώτο είναι να μην έχουμε πλέον συζητήσεις μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα για διαγραφή χρεών, όπως και μην έχουμε και συζητήσεις όπου το δημόσιο, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε, κάνει κοινωνική πολιτική εις βάρος οποιασδήποτε επιχείρησης. Υπάρχει μία λογική ότι εδώ τους παραχωρούμε ένα δικαίωμα δωρεάν για κάποια χρόνια και δεν υπάρχει αντίτιμο. Παρ' όλα αυτά, η δική μου εισήγηση προς τους συναρμόδιους Υπουργούς είναι και να εξακολουθήσει να είναι και πιστεύω ότι θα φθάσουμε σε μία ρύθμιση -το πράγμα συνδέεται, όπως καταλαβαίνετε, με προϋπολογισμούς, με προβλέψεις οι οποίες πρέπει να γίνουν και δεν μπορούν να γίνουν άμεσα, αλλά θα πρέπει να γίνουν τουλάχιστον μετά από δύο χρόνια- η οποία και τα δύο αυτά θέματα θα τα ρυθμίζει μονίμως και θα τα ρυθμίζει με τον τρόπο αυτό που αντιλήφθηκα και από την Αίθουσα ότι πρέπει να προχωρήσει σε μία λογική τέτοια ρύθμιση. Όχι πλέον συζητήσεις για διαγραφές χρεών, ούτε όμως και διαδικασίες όπου εκτελείται κοινωνική πολιτική χωρίς τον ξενοδόχο.

Θα ήθελα λοιπόν, για να μπω σε κάποια συγκεκριμένα άρθρα, να πω ότι στο άρθρο 29 που αφορά στη συγχώνευση και στο διαχωρισμό των ΚΤΕΛ γίνεται δεκτή η εξής διατύπωση στο τέλος της παραγράφου 3: «Μετά από τεχνοοικονομική μελέτη που εκφωνείται με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας από την οποία προκύπτει η καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού και η βιωσιμότητα των φορέων που θα δημιουργηθούν».

Υπήρξε μία συζήτηση που αφορά στο εάν και κατά πόσο τα διερχόμενα ΚΤΕΛ μπορούν να παίρνουν ή να μην παίρνουν επιβάτες και ο καθένας από την περιφέρειά του και ανάλογα με τη γεωγραφική της τοποθέτηση διατυπώνει ερεθίσματα και έχει και μία άποψη για το θέμα. Κάνουμε μία ρύθμιση, η οποία δίνει το όριο των δύο ωρών ανοχής.

Πιστεύω ότι πρέπει να μείνουμε εκεί και δεν μπορούμε να δεχτούμε ούτε μείωση ούτε αύξηση. Αν το κάνουμε, ενισχύουμε κάποιες περιοχές αφαιρώντας το έργο από κάποιες άλλες. Όμως η διάταξη πρέπει να μείνει, γιατί αυτό που κάνει είναι να δίνει δικαιώματα και δυνατότητες στους πολίτες οι οποίοι περιμένουν ένα δρομολόγιο που μπορεί να αργεί επί ώρες, να παίρνουν το λεωφορείο ενός άλλου ΚΤΕΛ αν οι αποστάσεις έχουν μια ανοχή δύο ωρών.

Θέλω να αναφερθώ σ' αυτό που είπε η κα Κόλλια και πιστεύω ότι είναι λογικό και θα ζητήσουμε από το Υπουργείο Εργασίας να γίνει δεκτό ώστε οι μέτοχοι οδηγού των ΚΤΕΛ από μια ηλικία και πάνω να συνεχίσουν να ασφαρίζονται στο ταμείο συντάξεως

αυτοκινητιστών. Είναι υποχρέωση συνεννόησης που θα αναλάβει το Υπουργείο Μεταφορών.

Το πολύπαθο αστικό ΚΤΕΛ της Πάτρας, το οποίο, κύριε Φούρα, που σεις εκπροσωπείτε την Πάτρα εδώ σήμερα γιατί όλοι οι άλλοι έφυγαν, έχει επανειλημμένα δεχθεί ρυθμίσεις στο παρελθόν και επανειλημμένα δεν έκανε ρυθμίσεις όταν το νομικό καθεστώς έδινε τη δυνατότητα. Έχω μπροστά μου ένα έγγραφο το οποίο ο κ. Γιαννίτσης όταν ήταν στο Υπουργείο Εργασίας είχε απευθύνει που λέει ότι και αν κάποιες επιχειρήσεις δεν μπόρεσαν για δικούς τους λόγους να αξιοποιήσουν τις ευνοϊκές διατάξεις του ν. 2676/99 αυτό δεν τους παρεμπόδιζε να καταβάλλουν τις εισφορές τους, κάτι που δεν πράττει σήμερα το ΚΤΕΛ της Πάτρας. Είπα τον τρόπο που θεωρώ ότι πρέπει να γίνει η οποιαδήποτε εξέλιξη του θέματος αυτού και πρέπει να λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψη περί ολυμπιακών πόλεων που είπατε. Πρέπει ακόμα να λάβουμε υπόψη μας το θέμα των τριάντα εργαζομένων που θέσατε όλοι οι Βουλευτές Αχαΐας και έτσι με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 5 του άρθρου 5 υπουργική απόφαση εκεί σχετικά με τους όρους και προϋποθέσεις του κοινωνικωτικού έργου σε περίπτωση μη μετατροπής του ΚΤΕΛ σε ανώνυμη εταιρεία και προκήρυξης του έργου, θα πρέπει να προβλεφθούν όροι και προϋποθέσεις σχετικά με τη μεταφορά του προσωπικού του ΚΤΕΛ που δεν μετετράπη σε ανώνυμη εταιρεία στο φορέα που θα αναλάβει το κοινωνικωτικό έργο. Αυτό δεν σημαίνει ότι μεταβιβάζουμε σήμερα με μια συγκεκριμένη διάταξη. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει μια αρχή και μια πρόβλεψη. Η οποία πρόβλεψη θα πρέπει να γίνει εκείνη τη στιγμή, εκείνη την περίοδο, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες που θα υπάρξουν.

Τώρα στο άρθρο 20, στην παράγραφο 5 στο πρώτο εδάφιο αναδιατυπώνεται ως εξής μετά τις λέξεις «δημοτική επιχείρηση». «Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας παραχωρείται μέχρι 31-12-2003 το εκτελούμενο κοινωνικωτικό έργο σε ανώνυμη εταιρεία που ιδρύεται».

Έχω τώρα μια παρατήρηση για το ποιος διαπιστώνει αν μια περιοχή εξυπηρετείται από υφιστάμενη γραμμή. Έτσι, λοιπόν, στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στο τέλος της παραγράφου προστίθεται «όπως αυτό διαπιστώνεται από τον οικείο νομάρχη». Το ζήτησαν αρκετοί συνάδελφοι.

Ο κ. Πάγκαλος έβαλε το θέμα της Αττικής. Το έβαλε και ο κ. Μάνος διαφορετικά λέγοντας ότι στα περίχωρα του Λονδίνου υπάρχει ιδιωτική εταιρεία η οποία εκτελεί το έργο της κοινωνικωτικής. Και εδώ έχουμε το ίδιο. Αυτό ήταν μια παρατήρηση του κ. Μάνου σε μια απάντησή μου χθες, ότι ο τρόπος με τον οποίο φαντάζεται τις κοινωνικωτικές στην Αθήνα, που έχουμε μια βασική υποχρέωση κοινωνικωτικής κάλυψης από ένα φορέα, όπως γίνεται σε όλες τις μεγάλες πρωτεύουσες, τουλάχιστον της Ευρώπης, θα έπρεπε να δώσουμε το δικαίωμα σε ιδιώτες να καλύπτουν οιαδήποτε άλλη διαδρομή. Είπα ότι αυτό συμβαίνει μόνο σε κάποιες πόλεις που έτυχε εγώ να γνωρίζω, όπως είναι το Κάιρο και η Δαμασκός, όπου υπάρχει μια βασική κοινωνικωτική κάλυψη και μετά υπάρχουν ιδιώτες που, δεν ξέρω με άδεια ή χωρίς άδεια, εκτελούν πρόχειρα ένα κοινωνικωτικό έργο.

Όλες οι πρωτεύουσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ένα κοινωνικωτικό φορέα που επιδοτείται σε όλες τις περιπτώσεις, δεν υπάρχουν εξαιρέσεις, όπως επιδοτούνται και άλλα μέσα κοινωνικωτικής και αυτό έχουμε και στη δική μας περίπτωση.

Ο κ. Πάγκαλος έθεσε ένα θέμα που είναι κατ' αρχήν νομικό. Ο νόμος περί ΟΑΣΑ εξακολουθεί να ισχύει και δίνει τη δυνατότητα να υπάρξουν προεδρικά διατάγματα επέκτασης της αστικής κοινωνικωτικής που δεν καλύπτουν σήμερα την αστική κοινωνικωτική.

Βεβαίως πρέπει να πω ότι υπάρχει ένα θέμα εξορθολογισμού μιας τιμολογιακής πολιτικής. Αυτό είναι βασικό. Διότι αυτήν τη στιγμή θα σας πω, παραδείγματος χάρι, ότι τα Σπάτα εξυπηρετούνται με εκατόν πενήντα δραχμές, όταν άλλες περιοχές της Αθήνας για πολύ πιο μικρές διαδρομές πάλι εξυπηρετούνται με εκατόν πενήντα δραχμές. Νομίζω λοιπόν ότι θα πρέπει κάποια στιγμή εκεί όπου έχουν αστικοποιηθεί πλέον οι περιοχές και έχει δημιουργηθεί ένας ιστός καθαρά αστικός, να μπορέ-

σουν να καλυφθούν, αυτό με την προϋπόθεση βεβαίως ότι υπάρχει ένας ορθολογισμός των τιμολογίων.

Ο κ. Παυλίδης έκανε μια παρατήρηση για το άρθρο 20, που αποσκοπεί και γιατί. Μου έκανε και μια παρατήρηση γραμματολογική για τα απομονωμένα νησιά.

Ίσως να έχετε δίκιο, κύριε Παυλίδη. Ως μεμονωμένα νησιά εννοούσα εκείνα που δεν αποτελούν ίδιο νομό. Κάνω αυτήν τη διευκρίνιση για να περάσει και στο νόμο. Εκεί δίνεται η δυνατότητα να καθορίζεται μια συγκεκριμένη διαδικασία προκειμένου να συνενωθούν όλοι οι κοινωνικωτικοί φορείς. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η διάσπαση των φορέων και γι' αυτό έκανα αυτήν την εισαγωγή, διότι νομίζω ότι η πρόθεση όλης της Αίθουσας είναι να μην έχουμε συνενώσεις, να μην έχουμε διαχωρισμούς, οι οποίοι πάντοτε υπαγορεύονται από πολύ προσωρινά προσωπικά οικονομικά συμπεριφέροντα, δεν υπαγορεύονται από πιέσεις και από αναγκαιότητες του κοινωνικού συνόλου.

Ήθελα να αναφερθώ πάλι σε κάποια πράγματα τα οποία επώθησαν από τον κ. Μάνο, αλλά δεν ήθελα να διακόψω τη συζήτηση εκείνη την ώρα, σε σχέση με το σπατοσήμερο.

Πραγματικά το Ηράκλειο από το 1992, που ισχύει το σπατοσήμερο, έκανα λάθος χθες δεν είναι στην τρίτη θέση αλλά είναι στη δεύτερη θέση. Αυτό όμως δεν είναι το σημαντικό. Το σημαντικό είναι ότι από το σύνολο του σπατοσήμερου που είχε εισπράξεις 89,3 δισεκατομμυρίων δραχμών μέχρι σήμερα από τότε που επεβλήθη ως τέλος, τα 65,8 δισεκατομμύρια έχουν ήδη διατεθεί για έργα στο αεροδρόμιο του Ηρακλείου. Το ίδιο συμβαίνει και σε άλλα αεροδρόμια. Έχουν εισπραχθεί από το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης 51,8 δισεκατομμύρια. Έχουν διατεθεί στο αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης 42,7 δισεκατομμύρια.

Στην Κω, που είχαμε χθες μια πολύ σύντομη συζήτηση, από τα 27 δισεκατομμύρια τα 21,4 δισεκατομμύρια έχουν διατεθεί για έργα. Στη Ρόδο από τα 57,2 δισεκατομμύρια έχουν διατεθεί τα 4,7 δισεκατομμύρια.

Θέλω να δώσω και άλλη μια πληροφόρηση στον κ. Παυλίδη. Χθες σε μια μικρή συζήτηση, στην οποία είχαμε, μας απασχόλησε το θέμα της Καλύμνου. Ήθελα να πληροφορήσω ότι με απόφαση την οποία υπέγραψα το Μάιο του 2000 δόθηκε η δυνατότητα να ιδρυθεί αεροδρόμιο στην Καλύμνο. Ήταν η πρώτη πράξη η οποία αφορούσε το αεροδρόμιο της Καλύμνου. Έκτοτε υπάρχει μια συγκεκριμένη δραστηριότητα γύρω από την ανάπτυξη του αεροδρομίου της Καλύμνου, όπου προκειμένου να δείτε φυσικές εργασίες, θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία των απαλλοτριώσεων. Κι εκεί υπάρχει ένα καθεστώς που το γνωρίζετε καλύτερα από μένα, το οποίο πρέπει να υπερκεραστεί προκειμένου να ολοκληρώσουμε αυτές τις απαλλοτριώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, κάνετε αρκετές διορθώσεις, προσθήκες κλπ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Θα τις καταθέσω αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Απόψε θα ψηφιστούν τα άρθρα, κύριε Υπουργέ. Πρέπει να τις δώσετε απόψε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Έχω αναγνώσει μερικές. Θα ετοιμαστούν άμεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Για να καταχωρισθούν στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στις δευτερολογίες.

Ο κ. Βλαχοπούλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, αναφερόμενος στην αύξηση της επιδότησης από 20% μέχρι 30%, πιστεύετε ότι καλύτερα είναι να γίνει αυτό. Δηλαδή, το προτείνετε; Γίνεται τροποποίηση της διάταξης αυτής; Αυτό ήθελα να πω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Θέλω να ακούσω την άποψη των εισηγητών και εγώ θα το προχωρήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η κα Κόλλια-Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Για το συγκεκριμένο θέμα θέλω

να ενημερωθώ λίγο καλύτερα και θα απαντήσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κα Ματζαπετάκης έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Δεν άκουσα από τον Υπουργό τη συγκεκριμένη απάντηση όσον αφορά την παράταση από το 2011 και μετά. Σχολιάστηκε χωρίς να ακούσω αν υπάρχουν προθέσεις να μετατεθεί ο χρόνος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Όχι.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Λυπάμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Χειμάρας έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Κύριε Υφυπουργέ, από λάθος δεν σας ευχηθήκαμε καλή επιτυχία στο έργο σας. Σας το ευχόμαστε ολόψυχα, κύριε Υφυπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ευχαριστώ πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Κύριε Υπουργέ, εμείς έχουμε πρόθεση μετά τα όσα είπατε, να ψηφίσουμε ορισμένα άρθρα.

Σας λέω προκαταβολικά ότι το άρθρο που αφορά τη σύμβαση έργου μέχρι το 2011 θα το ψηφίσουμε αλλά και την τελευταία στιγμή ζητάμε να το κάνετε μέχρι το 2015 για να προλάβουν οι άνθρωποι να κάνουν απόσβεση και να κάνουν πραγματικό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη.

Επανερχομαι στο θέμα των μειωμένων εισιτηρίων. Όλοι αναγνωρίζετε και χαίρομαι που το αναγνωρίζει και ο κύριος Υπουργός ότι είναι δίκαιο να πληρώνει το κράτος την κοινωνική προσφορά. Κάντε το πράξη. Εγώ δηλώνω ότι αν δεν το κάνετε εσείς, θα το κάνουνε εμείς, ως αυριανή κυβέρνηση.

Η πρότασή μας για ρύθμιση των χρεών δεν αφορά το ίδιο το ΙΚΑ ανεξάρτητα πού είναι. Δεν θέλουμε εμείς να επιβαρύνουμε τον ασφαλιστικό φορέα. Θέλουμε η πολιτεία όπως δίνει 80 δισεκατομμύρια το χρόνο ως επιδότηση των ελλειμμάτων του ΟΑΣΑ, να δώσει 2 δισεκατομμύρια και τα υπόλοιπα να ρυθμίστούν που σύνολο φτάνουν τα 4,5 δισεκατομμύρια, όταν μάλιστα αυτοί οι άνθρωποι κάθε χρόνο πληρώνουν μαζί με τους άλλους των υπεραστικών ΚΤΕΛ, γύρω στα 12,5 δις για τα μειωμένα εισιτήρια.

Την αύξηση της επιδότησης θα την ψηφίσουμε. Τα 30 δισεκατομμύρια, δεν επαρκούν για να εφαρμοστεί ο νόμος. Επίσης προτείνουμε το 20% να γίνει 30% ανεξαρτήτως της συγχώνευσης των ΚΤΕΛ. Φαντάζομαι ότι και αυτοί θα το δεχθούν. Βάλτε κάτι παραπάνω αν θέλετε να τους δώσετε άλλο κίνητρο, αλλά ανεξάρτητα πρέπει να δοθεί για να καλυφθεί ο όρος που έχει μέσα το ψηφοδέλτιο. Δηλαδή, δικαιούνται αυτοί οι 20% για το κάθε λεωφορείο και παίρνουν και 1,5 εκατομμύριο στο κάθε λεωφορείο για την υποδομή, τα οποία δεν επαρκούν με τίποτα. Το λεωφορείο στοιχίζει 70, θα πάρουν 14, δύο επί επτά μας κάνει δεκατέσσερα να πάρουν 30%, τρία επί επτά μας κάνει είκοσι ένα για να μπορέσουν να αντέξουν.

Δεν έχω να πω τίποτε άλλο. Αν αυτά τα κάνετε αποδεκτά, θα ψηφίσουμε και άλλα άρθρα. Είμαστε πολύ καλόπιστοι, πολύ καλοπροαίρετοι. Είδαμε μια καλή πρόθεση και από τη δική σας την πλευρά κάντε το πράξη να τελειώνουμε, όχι για να ικανοποιήσουμε αυτούς τους ανθρώπους, αλλά για να μπορέσουμε να έχουμε καλύτερες συγκοινωνίες και να αντέξουν αυτοί οι οποίοι θα αναλάβουν τη χρήση αυτών των συγκοινωνιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Δεν είναι στη θέση του ο κύριος Υπουργός να μας ακούσει, για να μας απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εδώ πλάι μου είναι ο κύριος Υπουργός.

Θα πάρετε τώρα το λόγο, κύριε Παυλίδη;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Βεβαίως, αλλά θέλω να βλέπω τον Υπουργό στα μάτια.

Μη σηκώνεστε από την καρέκλα σας, κύριε Υπουργέ, θα πάθετε ό,τι έπαθαν άλλοι.

Εκ των ευφρεστέρων Υπουργών Οικονομικών που επέρασαν ήταν ο Κουλουριάνος, κάποτε φίλος σας. «Θα επιβάλλεις

φόρους», του λέγαμε. «Αυτά που μας λες προαναγγέλλουν φόρους». Και απαντούσε: «Ο φόρος, ο θάνατος και ο ανασχηματισμός δεν ξέρεις πότε έρχονται». Λοιπόν, μην είστε σίγουροι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Αυτά καταργήθηκαν τώρα με τον κ. Σημίτη. Τώρα προαναγγέλλονται οι ανασχηματισμοί, προαναγγέλλονται όλα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Υπουργέ μου, το ότι αποδεχτήκατε το 20% να γίνει 30%, προκειμένου να επιτευχθούν οι συνενώσεις των Κ.Τ.Ε.Λ., είναι μια καλή κίνηση. Αυτό πώς λέγεται; Παραχώρηση κινήτρων. Δώστε λοιπόν κίνητρα, ώστε οι επιχειρηματίες να αποφασίσουν τι θα κάνουν.

Να το κάμετε και στην περίπτωση του άρθρου 20, κατά τη γνώμη μου. Μην παραδίδετε την επιχείρηση, είτε λέγεται «ΡΟΔΑ» είτε λέγεται Κ.Τ.Ε.Λ., εις τη διάθεση του κυρίου Γενικού Γραμματέως, του δημοσίου υπαλλήλου δηλαδή, να αποφασίζει επιχειρηματικά. Δεν μπορεί να το κάμει. Δώστε κίνητρα, προκειμένου να συνενωθούν, την προκειμένη περίπτωση, ο «ΡΟΔΑ» και το Κ.Τ.Ε.Λ.. Εάν τους δώσετε κίνητρα, λογικοί όντες, και βεβαίως. Εφόσον εκείνοι το αποφασίσουν, θα τα αξιοποιήσουν. Άλλως, θα λειτουργούν όπως μέχρι σήμερα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Να τους δωρίσω δηλαδή δύο Κ.Τ.Ε.Λ..

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Δύο Κ.Τ.Ε.Λ.. Δώστε τους κίνητρα! Ό,τι εκάματε εδώ –που επαναλαμβάνω, καλώς το εκάματε– κάντε το και εκεί. Κίνητρα, όχι καταναγκασμός.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Ανεξάρτητα συνένωσης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τώρα, να πάμε εις τα καθ' ημάς, κύριε Υπουργέ, για τα αεροδρόμια που μιλήσατε και στα οποία θα επανέλθουμε στο άρθρο. Θα σας απαντήσω για τα δισεκατομμύρια που μου μιλήσατε. Τα στοιχεία σας δεν είναι ακριβή. Γι' αυτό, ξέρετε, και εμηνύθητε. Έχω μηνυθεί η πολιτική αεροπορία για λαθροχειρία. Θα πάρετε και τη μηνυτήρια αναφορά αύριο.

Κάλυμνος. Μην το ξαναπείτε αυτό που μου είπατε τώρα, ότι το 2000 με υπογραφή σας ιδρύθηκε αεροδρόμιο. Καταλαβαίνετε τι έγινε, κύριοι συνάδελφοι; Το κράτος μας πήρε ειδήση το 2000 ότι στην Κάλυμνο από το 1984 δαπανά χρήμα για να κάνει αεροδρόμιο. Εσείς και εγώ και οι φορολογούμενοι από τα θεωρεία και άλλοι που απουσιάζουν πληρώνουμε από το 1984 και το κράτος το θυμήθηκε το 2000.

Τελευταία παρατήρηση τώρα προς συναδέλφους. Τι κάνει σήμερα ο κύριος Υπουργός; Κύριοι συνάδελφοι, δείτε το αλφούμ της Κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Θυμάσθε το ναυάγιο του «ΣΑΜΙΝΑ». Πήρε λοιπόν αποφάσεις, αφού έριξε όλο το αμάρτημα στο καμποτάζ στην ακτοπλοΐα, που καμία σχέση δεν έχει με την ασφάλεια των πλοίων, να άρει το καμποτάζ προ της ώρας του η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Και βεβαίως, επί πολλέως σκεπτομένη και η Νέα Δημοκρατία κατ' αρχήν επλειοδότησε και μετά συνεφώνησε, πλην εμού ίσως.

Τι κάνει τώρα ο κύριος Υπουργός, κυρία Πρόεδρε; Εις τις χερσαίες μεταφορές ισχύει καμποτάζ, κύριοι συνάδελφοι. Αυτό που συζητούμε σήμερα τι είναι; Διατήρηση της απαγορεύσεων να «εΚ.Τ.Ε.Λ.έσουν» μεταφορικό έργο εντός της ελληνικής επικρατείας τα ανάλογα μέσα μαζικής μεταφοράς με ξένες πινακίδες, δηλαδή ξένες σημαίες. Μπορεί να έρθει ο Γάλλος στην Ελλάδα και να κάνει μεταφορικό έργο τύπου Κ.Τ.Ε.Λ.; Κανένας. Δεν μπορεί. Μπορείτε εσείς να στείλετε έναν με ελληνικές πινακίδες να μεταφέρει από τη Λυών στο Παρίσι; Δεν μπορείτε.

Η Κυβέρνησή σας λοιπόν, προ της ώρας του, επέτρεψε στη βρετανική σημαία να εκτελέσει θαλάσσιο μεταφορικό έργο από τον Πειραιά εις τη Ρόδο, στο Ηράκλειο ή αλλού, παραχωρώντας δηλαδή και κέρδη εις αλλοδαπών. Δεν με φοβίζει ο αλλοδαπός, πάντως αυτό έγινε. Ενώ –και καλώς κάνετε– εις την ξηρά, στο χερσαίο μεταφορικό έργο εκράτησε αυτό το προνόμιο, όσο μπορεί να πάει. Διότι βρίσκεται σε συζήτηση ακόμη αυτό το θέμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όποτε λοιπόν αρθεί. Πρόκειται πάντως περί καμποτάζ, στην ουσία, κύριε Υπουργέ, ναι ή όχι;

Καμποτάζ, κύριοι συνάδελφοι, προνόμιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Παυλίδη...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: ...πολλών φορέων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Να μην περάσουμε και στη θάλασσα τώρα. Να μην πέσουμε και στη θάλασσα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Η αντίφαση αυτή στην πολιτική της ίδιας Κυβέρνησης ας κριθεί ανάλογα απ' όσους παρακολουθούν τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η κα Κόλλια έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να τοποθετηθώ στο θέμα των κινήτρων. Θα έλεγα πολλοί συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, μέσα στην Αίθουσα όλο το απόγευμα που μίλησαν γι' αυτά τα κίνητρα, συμφώνησαν στο 30% και στο 20%, χωρίς να υπάρχει το κίνητρο της συνένωσης. Αφού εσείς προτείνετε κίνητρο συνένωσης, αυξήστε τουλάχιστον τα ποσοστά πέραν του 30% γι' αυτούς οι οποίοι θα συνενωθούν. Στα ΚΤΕΛ που δεν θα χρειαστούν συνένωση προκειμένου να λειτουργήσουν σωστά, εκσυγχρονισμένα σαν ανώνυμες εταιρείες, θα έλεγα να τα αυξήσουμε 30 και 20%.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Συμφωνείτε στη συνένωση να έχουμε ένα πρόσθετο κίνητρο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Θα ψηφίσουμε σε ό,τι έχει να κάνει με την επένδυση των 30 δισεκατομμυρίων. Επίσης στην παράταση του έργου και επιμένουμε μέχρι το 2015. Στα μειωμένα εισιτήρια δεν τοποθετηθήκατε και πιστεύουμε ότι αύριο με την τροπολογία θα ακούσουμε από την πλευρά σας τη θέση σας. Και για τη ρύθμιση χρεών, για τους λόγους που αναφέρθηκαν εν πολλοίς και συνάδελφοι και εγώ, ζητάμε να τοποθετηθείτε και να έχουμε τη θετική από σας θέση.

Δεν άκουσα, κύριε Υπουργέ, να τοποθετηθείτε για κάποια ιδιαίτερη ρύθμιση για τους ιδιοκτήτες, οι οποίοι την προηγούμενη πενταετία έκαναν τις επενδύσεις πριν απ' αυτόν τον νόμο. Νομίζω ότι πρέπει να βρούμε έναν κοινό τόπο, να κάνουμε μια συγκεκριμένη ρύθμιση γι' αυτούς τους ανθρώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Θα έβρισκα κανείς σύμφωνη την άποψη ότι πράγματι αν δεν εκσυγχρονιστούμε, αν δεν προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα, δεν θα μπορέσουμε κάποια στιγμή που ο ανταγωνισμός και η απελευθέρωση ακόμη και στις χερσαίες συγκοινωνίες να μας βρουν έτοιμους για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε καλύτερα. Θα πρέπει, όπως είπατε, κύριε Υπουργέ, να δοθούν κίνητρα, ώστε να μπορέσουν να λειτουργήσουν καλύτερα.

Τα προσφερόμενα λεωφορεία για τη δημιουργία της ανώνυμης εταιρείας εκτιμούνται ανάλογα όπως είναι τα ακίνητα, που ενδεχομένως και οι περιοχές να έχουν και αντικειμενικές αξίες. Ποια επιτροπή θα εκτιμήσει την αξία του λεωφορείου η οποία θα μετατραπεί σε μετοχές; Γιατί αυτό θα δημιουργήσει ενδεχομένως τριβές και ένα λεωφορείο που θα προσφερθεί στη ανώνυμη εταιρεία να έχει 50 εκατομμύρια, το άλλο να έχει 30, εξαρτάται από το χρόνο λειτουργίας, από τον τρόπο συντήρησης και απ' όλα αυτά τα στοιχεία που υπάρχουν. Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα απάντηση επ' αυτού.

Ένα άλλο σημείο που θέλω να διευκρινίσω είναι το εξής. Μέχρι τώρα τα ΚΤΕΛ ανά την Ελλάδα λειτουργούσαν και συνδικαλιστικά σε μια ομοσπονδία των ΚΤΕΛ. Τι θα γίνει τώρα που θα είναι ανώνυμες εταιρείες; Πώς θα λειτουργούν; Θα φτιαχτεί κάποιος άλλος φορέας; Θα λειτουργούν συνδικαλιστικά οι ίδιοι μέτοχοι; Υπάρχει κάποιο πλαίσιο γι' αυτό ή θα αναζητηθεί και θα βρεθεί στην πορεία;

Θα συμφωνήσω βέβαια με την αύξηση του ποσοστού. Να γίνει 30% για τα καινούρια λεωφορεία και 20% για τα λεωφορεία της πενταετίας και 40% μπορεί να πάει για τις συνενώσεις. Μπορούν τα ΚΤΕΛ να υπεραστικά με τα αστικά σε νησιωτικές περιοχές να συνενωθούν σε μια ανώνυμη εταιρεία; Υπάρχει τέτοια δυνατότητα;

Και επειδή αναφέρατε το σπατόσημο, το αεροδρόμιο της Κέρκυρας, το οποίο ανήκει στα εθνικά αεροδρόμια έχει μεγάλα έσοδα από το σπατόσημο, χρήματα τα οποία δεν επενδύονται

στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας. Καθυστερούν έργα πάρα πολύ, που θέλουν επέκταση.

Γνωρίζετε την περίφημη εργολαβία των 5 δισεκατομμυρίων για την αύξηση της πίστας, η οποία φαίνεται ότι λόγω κακής μελέτης έχει εγκαταλειφθεί και δεν ξέρω αν επ' αυτού, μια και το αναφέρατε στη συζήτηση, υπάρχει η δυνατότητα να δώσετε και μία απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Άλλος συνάδελφος δεν ζητεί να δευτερολογήσει.

Κύριε Υπουργέ, θα διαβάσετε τις τροποποιήσεις;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ναι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κατ' αρχήν θα ήθελα να ενημερώσω τον κ. Σπύρου ότι για το αεροδρόμιο της Κέρκυρας τα έσοδα ήταν 38,3 δισ. και 30,8 δισ. έχουν επενδυθεί. Αυτά είναι από το 1992 μέχρι σήμερα.

Στη συνέχεια θα ήθελα να αναγνώσω τις τροποποιήσεις.

Το άρθρο 20, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο αναδιατυπώνεται ως εξής, μετά τις λέξεις «Δημοτική Επιχείρηση»: «με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας παραχωρείται μέχρι 31.12.2003, το εκτελούμενο συγκοινωνιακό έργο σε ανώνυμη εταιρεία που ιδρύεται:»

Στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στο τέλος της πρώτης παραγράφου προστίθενται: «όπως αυτό διαπιστώνεται από τον οικείο νομάρχη».

Στο άρθρο 29, παράγραφος 3, στο τέλος της παραγράφου 3 προστίθεται: «μετά από τεchnοοικονομική μελέτη που εκπονείται με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, από την οποία να προκύπτει η καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού και η βιωσιμότητα των φορέων που θα δημιουργηθούν».

Τέλος στο άρθρο 12, παράγραφος 3β', μετά το λατινικό στοιχείο (ii) προστίθεται λατινικό στοιχείο (iii) ως ακολούθως: «(iii) Σε περιπτώσεις συνένωσης δύο ή περισσότερων ΚΤΕΛ νομού ή ΚΤΕΛ και δημοτικής επιχείρησης, το ποσοστό της ενίσχυσης για την περίπτωση του στοιχείου (i) ανέρχεται τριάντα τοις εκατό (30%).»

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τις παρατηρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως και 32 και γίνεται η ψήφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1, ως έχει;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, ως έχει;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 30, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Συνεπώς, το άρθρο 30 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 31, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Συνεπώς, το άρθρο 31 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 32, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Συνεπώς, το

άρθρο 32 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 11.30' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 1 Νοεμβρίου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου «Οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία, τεχνικός έλεγχος οχημάτων και ασφάλεια χερσαίων μεταφορών και άλλες διατάξεις.»

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

